

മലയാള മനോരമ പ്രസിദ്ധീകരണ സമിതി
 മ. മ. ൧൩

൧൯൩൧
 (൧)

പുസ്തകം ൧൧

ലക്കം ൧

മംഗളോദയം

മംഗളോദയം.

സ ധ ധ ണി ദു.

രസകാര്യം, ഉദ്ദേശ്യകർമ്മമായ ഒരു സാമുദായിക നോറൽ.

ശ്രീമാൻ ആർ. സി. ഒത്ത് അവാർക്കളുടെ ഒരു ശ്രുതിപ്പെട്ട നോവറിന്റെ അർത്ഥം.

ഭാസ്വത്യജീവിതത്തെ ഇതിലധികം ഫലിതത്തോടെ വിവരിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്.

ഈ പോരേട്ടെ ഗദ്യകാരനായ മിസ്റ്റർ കുഞ്ഞു ജനാദനവനാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ. പുസ്തകം അച്ചടിച്ച തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കടലാസ്സിന്റെ ദുർഭിന്നം നിമിത്തം കറച്ച കോപ്പകൾ മാത്രമേ ഇപ്പോൾ അച്ചടിക്കുന്നുള്ളൂ. ആവശ്യക്കാർ താഴെ പറയുന്ന അൽവിലാസത്തിൽ അപേക്ഷിക്കുക.
മാനേജർ, മംഗളോദയം കമ്പനി, തൃശ്ശിവപേരൂർ

റിഷയ വിവരം.

- പ. മംഗളം
- പ. പ്രസ്താവന
- ന. ഐതിഹ്യങ്ങൾ
  - i. തിരികം
  - ii. തിരുവെളിക്കാവ്
- ര. ചാകുവാൻ പോകുന്ന കവിതകൾ. (പ്രണയകലാരാ)
- ഉ. ഭക്തികളും വൃത്തിമയ്ക്കുകളും
  - i. തിരുവരങ്കപ്പാണ്ടിടാവ്
  - ii. ഏറ്റാർപാട്ട്
- ന. പുഷ്പാഞ്ജലി
  - കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിക്കാശർ ബി. എസ്. ബി. എൽ.
- ഒ. ന. ത. കു. ശം. — ൨
- ച. പേരൂർ കുപ്പിച്ചിറപ്പാട്ടു നാരായണൻ ഭട്ടതിരി
- വ. തെങ്ങാട്ടുണ്ട വായനശാല
- ൭. सिद्धान्तविन्दुः (अनुबन्धः)

महासिद्धोपाध्यायों गोदवर्मराजः ।

ആ ത ജ. നി ഗ്ര ഹ മ ഗ ഉ ി ക ക ൾ .

പലവിധ പീഡിതന്മാർക്കു മേത്തമബന്ധു.

വീചനായ രാവണനേയും, മറ്റു ദുഷ്ടന്മാരായ രാക്ഷസന്മാരേയും സംഹരിച്ചു, തന്റെ ബന്ധുക്കളേയും വെടിഞ്ഞ ശ്രീരാമഭഗവാന്റെ കാൽ ശരണം പ്രാപിച്ചു വിഭീഷണനു സകല അഭീഷ്ടങ്ങളും സാധിപ്പിച്ചു ഭൂവിൽ അദ്ദേഹത്തിനെ ലങ്കാപുരിയിൽ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു പിന്നീടങ്ങായ സകല അദ്വൈതത്തിനും പാത്രിചെയ്തതുപോലെ പലവിധ യേങ്കാരോഗങ്ങൾക്കധീനപ്പെട്ടവരെ തങ്ങളുടെ ലോകപ്രസിദ്ധിയുള്ള ആതകനിഗ്രഹമുള്ളികളുള്ള ഒരു ബന്ധുവായി കരുതി അവനെ ഉപയോഗിച്ചാൽ അവരുടെ സകല പീഡകളേയും കൂടുന്ന വീക്കി അവർക്കു അച്ചുവാൻ കായബലവും, ഐശ്വര്യവും കൊടുക്കുകയും, ഭാഗ്യവാന്മാരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെതീരികെ തങ്ങളുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ സിദ്ധലക്ഷ്യത്തെ കേട്ടിട്ടും അനുഭവിച്ചിട്ടും ഇല്ലാത്തവർ ഇതിന്റെ ഗുണത്തെ നേ പരീക്ഷിച്ചുനോക്കട്ടെ.

82 ഗുളികകൾ അടങ്ങിയ ഡബ്ബി 1-ക്ക് 1-ക.

ചാലൂക്യർ, മഹാരാജാക്കന്മാർക്കായി.

ആതകനിഗ്രഹചൈത്രശാലാ,

157 ബ്രോഡ്വേ മദ്രാസ്.

N. B. മേൽപ്പറ. സം. ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതണം.

മംഗളോദയം .

പ്രാർത്ഥന മേടം .

മംഗളം .

നീലപ്പൂഞ്ചേലചുറ്റിക്കുറിഞ്ഞതകലരംകാരിയമ്പായഭൂഷാ-
ജാലംമെചേർത്തണിഞ്ഞിട്ടുരഗനികാമാമായധംകയ്യിലേനി
ചേലേറുംകുടത്തിൻമുതുകിലരുളിടുംവൃക്ഷൻകാലയുക്തി-
യ്ക്കാലംബംദേവനക്ഷൻതിരുവടികൾലംബംവെകിടാതേകിടട്ടേ.

പ്രസ്താവന.

പരമകാരുണികനായ ജഗദീശ്വരന്റെ കരുണയും സഹൃദയ
നാരായ സുഹൃത്തുജനങ്ങളുടെ സഹകരണവും നിമിത്തം, പറയത്തക്ക

ബുദ്ധിമുട്ടുകളൊന്നും കൂടാതെ നടന്നുവരു
ന്ന 'മംഗളോദയം' പത്തു വയസ്സു തിക
ഞ്ഞ് ഇതര പതിനൊന്നാം വയസ്സിൽ പ്ര
വേശിക്കുന്നു. ഇക്കഴിഞ്ഞ ഒരു കൊല്ലത്തി
നുള്ളിൽ ഇതിന്റെ നടത്തിപ്പിനെപ്പോലെ
സിദ്ധ വരുത്തേണമെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നു
പരിഷ്കാരങ്ങൾ പരിപൂർണ്ണമായി നിറവേ
രൂവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും വായന
ക്കാർക്കു വലുതായ ഇച്ഛാഭംഗത്തിന്നോ പ്ര
വർത്തകന്മാർക്കു പറയത്തക്ക നിമാശയ്ക്കോ

ഇടയായിട്ടില്ലെന്നുള്ളതിൽ ഞങ്ങൾക്കു വളരെ കൃതാത്മതയുണ്ട്.

ഇങ്ങിനെ സംഭവിക്കുവാൻ കാരണഭൂതനായ എല്ലാ മഹാനാരോ ടും ഈ അവസരത്തിൽ ഞങ്ങൾ വളരെ നന്ദിപറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

സാഹിത്യം, ചരിത്രം, ശാസ്ത്രം തുടങ്ങി വിവിധവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയ ലേഖനങ്ങൾ, കഥകൾ, കവിതകൾ മുതലായവ മുടങ്ങാതെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ ഞങ്ങൾ ശ്രമിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും ചില സമയങ്ങളിൽ ഇച്ഛാഭംഗത്തിനിടയാവാറില്ലെന്നില്ല. ലേഖനങ്ങൾ കിട്ടാത്തല്ലോ കിട്ടുന്ന ലേഖനങ്ങൾ ഉദ്ദേശാനുഗുണമാകാത്തതാണ് ഇതിനു കാരണം. വിഷയത്തിലോ വിഷയപ്രതിപാദനത്തിലോ ഒന്നുകിൽ പഴയ, അല്ലെങ്കിൽ പുതിയ, ഈ രണ്ടിലൊന്നില്ലാത്ത ലേഖനങ്ങൾക്കു 'മംഗളോദയ'ത്തിൽ സ്ഥലമനുവദിക്കാറില്ലെന്നു ഖണ്ഡിച്ചു പറയാൻ വയ്യെങ്കിലും, അങ്ങിനെയുള്ള ലേഖനങ്ങളെ ഞങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെടാറില്ലെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണ്.

സാഹിത്യം, ചരിത്രം, ശാസ്ത്രം മുതലായ വിഷയങ്ങളിൽ പഴയ പ്രബന്ധങ്ങൾതന്നെ പലതും ഇനിയും പുറത്തുവരാതെ കിട്ടട്ടെ. അവയെ ഓരോന്നായിത്തിരഞ്ഞുപിടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതു ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെ കനംകാണുവാൻ വളരെ ഉപകരിക്കുമെന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. പഴയ സാഹിത്യശാസ്ത്രത്തിലെ വിഷയങ്ങൾ തന്നെ പലതും കേരളീയർക്കുപോഴും പുതിയവയാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. സുസ്ഥിരമായ ഒരു കേരളചരിത്രം ഇനിയും ഉണ്ടായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത സ്ഥിതിക്കു ചരിത്രവിഷയത്തിൽ നവീനരീതിയിലുള്ള നിരൂപണങ്ങളെക്കൊള്ളുകയും നല്ലതു പഴയ ചരിത്രശുക്ലങ്ങളെ പുറത്തു പുറപ്പെടുവിക്കുകയുമാകുന്നു. ശാസ്ത്രത്തിലാണെങ്കിൽ പുതിയ സംഗതികളെ പഴയ ശാസ്ത്രതത്വങ്ങളോടു തട്ടിച്ചുനോക്കി പ്രതിപാദിക്കുന്ന ലേഖനങ്ങളെക്കൊണ്ടാണ് അധികം പ്രയോജനമുള്ളത്; നവീനശാസ്ത്രങ്ങളുടെ വെറും തർജ്ജമകൊണ്ടു യാതൊരു പ്രയോജനവുമില്ല. ഈ വക സംഗതികളാൽ, 'മംഗളോദയ'ത്തിന്റെ കാർയ്യത്തിൽ പലവകയായിട്ടുള്ള പഴയ പ്രമേയങ്ങൾക്കു പൂർവ്വാധികമായ പ്രാധാന്യം നൽകുവാൻ ഞങ്ങൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതോടുകൂടി, മുമ്പു ചെയ്തിരുന്നപ്രകാരം ഓരോ സംസ്കൃതലേഖനങ്ങളും മാസന്തോറും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ, ആ സംഗതിയിൽ ചില ലേഖനങ്ങളെ

ഉള്ളകാലം നല്ലത് ഉപയോഗപ്രദങ്ങളായ വല്ല ഗ്രന്ഥങ്ങളും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയായിരിക്കുമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

മേല്പറഞ്ഞ ഭേദഗതികൾ മാസികയുടെ പ്രകൃതിയെസ്സംബന്ധിച്ചുള്ളവയാകുന്നു. പ്രകൃതിയിലൊന്നുപോലെ ആകൃതിയിലും ഈ പുതുവർഷാരംഭത്തോടുകൂടി കാച്ചൊരു വൃത്യാസം വരുത്തേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു. മുന്നാണ്ടിലുണ്ടായിരുന്ന 'ക്രോൺ' വലുപ്പത്തിൽ കടലാസ്സു കിട്ടുവാൻ പ്രയാസമായതുകൊണ്ട് ഇല്ലാണ്ടിൽ മാസിക 'റോയൽ' വലുപ്പത്തിലാക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു. ലോകത്തിന്റെ ശാന്തതയെ ഇല്ലായ്മചെയ്യുന്ന ഇപ്പോഴത്തെ മരറായുദ്ധം നിമിത്തം വമ്പിച്ച രാജ്യങ്ങൾക്കുതന്നെ വലുപ്പവും ചെറുപ്പവും സംഭവിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക്, മാസികയുടെ വലുപ്പത്തിലുള്ള ഈ വൃത്യാസം വായനക്കാർക്കു ക്ഷണവ്യമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടു പുസ്തകത്തിന്റെ വലുപ്പം ചുരുങ്ങുന്നതല്ലാതെ വായിക്കാനുള്ള വിഷയങ്ങൾക്കു കറവു വരാതെ കഴിക്കുവാൻ പ്രത്യേകം മനസ്സികത്തുന്നതുമാണ്.

പുതിയ വർഷത്തിൽ മാസികയ്ക്കു വരുത്തുന്ന ഭേദഗതികളുടെ ഒരു നിഴൽ ഈ മുന്നാം ലക്കത്തിൽ കാണുവാൻ കഴിയുന്നതുകൊണ്ട് ഈ പ്രസ്താവന ഇവിടെ നിൽക്കട്ടെ.

ഐ തി ങ്ങ ളേ ൾ.

ഫ. മ തി ല ക ൾ.

തുല്യീവപേന്ത്രർ വടക്കുന്നാഥൻ ക്ഷേത്രത്തിന്നു മതിലകം എന്ന്ൊരു പേരും, വടക്കുദേവൻ നെയ്യാട്ടം പ്രധാനമായും പൊതുവായ്ക്കു കേട്ടും കണ്ടും വരുന്നുണ്ടല്ലോ. അതിന്നുള്ള കാരണം ഇന്നതെന്നു പ്രായേണ ജനങ്ങൾക്ക് അറിവുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് എനിക്കു ധൈര്യമായി പറയുവാൻ അർഹതയില്ല. എങ്ങിനെയായാലും കൊള്ളാം, എനിക്കു കേട്ടറിവുള്ളതിനെ വിവരിക്കാം. വടക്കു

ശ്രീകോവിലകത്ത് ഒന്നാമതായി പ്രതിഷ്ഠിക്കുവാനാരംഭിച്ചതു സ
 ക്ഷാൽ ആദിപരശുരാമനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ബ്രഹ്മകുലജാതനെ
 കിലും അനന്തമായ ക്ഷാരപ്രവൃത്തിമൂലം ബ്രാഹ്മണ്യത്തിന്നു നൂനത
 ഭവിച്ചതിനാൽ ബിംബം പീഠത്തിൽ സ്ഥൈര്യമായി നില്പിച്ചുതെ
 എളുക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മാന്ത്രികമായും താന്ത്രികമായും അനേകം
 ശ്രമം ചെയ്തിട്ടും പ്രതിഷ്ഠ സഫലീഭവിച്ചില്ല. തദവസരത്തിൽ മഹാ
 നായ പരശുരാമനും അവിടെ കൂടിയിരുന്ന മറ്റു മഹാജനങ്ങളും
 വിസ്മയപരിതാപങ്ങളോടുകൂടി കിംകണ്ഠപ്രതാപമുന്മാരായിനിന്നു.
 അപ്പോൾ പാവപെറവരിൽ മതിലാൻ എന്നു പ്രസിദ്ധനായ മ
 ഹാൻ യദൃച്ഛയാ തൽക്ഷേത്രസന്നിധാനത്തിലാഗതനായി. കണ്ണാ
 നുകണ്ണമായി തല്ലാലപ്രസ്തുതത്തെ താൻ കേട്ടറിഞ്ഞു. 'ഞാൻ നി
 ചകുലജാതനാകകൊണ്ടു ക്ഷേത്രത്തിലെ മതിലിനകത്തു കടക്കാമോ?
 കടക്കുവാൻ വിരോധമില്ലെങ്കിൽ കാളും ഞാൻ നിറവേറിത്തരാം'
 എന്ന് അവിടെ കൂടിയിരുന്ന മഹാജനങ്ങൾ കേൾക്കുവേ പറഞ്ഞു.
 ആ സംഗതിയും വഴിക്കുവഴിയായി കേട്ടു കേൾപ്പിച്ച സാക്ഷാൽ പ
 രശുരാമകണ്ഠരസ്യത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. പാവപെറ പന്ത്രണ്ടുപേ
 രും കേവലം മാനുഷന്മാരല്ലാ ദിവ്യന്മാരാണെന്നു പരശുരാമമുനിക്കും
 മറ്റു സജ്ജനങ്ങൾക്കും അറിവുള്ളതാണ്. ഈശ്വരേച്ഛ എതുപ്രകാര
 മോ എന്നാലോചിച്ച്, ആ മതിലാൻ എന്ന മഹാൻ അകത്തു ക
 ടക്കുവാൻ ഏകാഭിപ്രായന്മാരായി അനുവാദം കൊടുത്തു. അദ്ദേഹം
 അകത്തു കടന്നു ശിവലിംഗം കയ്യിലെടുത്തു താൻ നിഷിദ്ധകുല
 ത്തിൽ ഉല്പന്നനാകകൊണ്ടു ജാത്യനുസാരേണ സാക്ഷാൽ ആദികി
 രാതമുത്തിയെ സങ്കല്പിച്ച ബ്രാഹ്മമായ മുഹൂർത്തത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠ ചെ
 യ്തു. പ്രതിഷ്ഠാബിംബം നിശ്ചഞ്ചലമായി സ്ഥിതിയും ചെയ്തു. ബ്ര
 ഹ്മകുലം ആടിയതിനുശേഷം ആ മതിലാന്റെ മഹാശക്തികൊ
 ണ്ടു കിരാതമുത്തിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യം പ്രത്യക്ഷമാക്കുവാൻ വേണ്ടിയോ
 എന്നു തോന്നുമാറ് മദ്ധ്യമഹാഘൃതവനായ അജ്ജനന്റെ കോദണ്ഡ
 താഡനത്താലുണ്ടായ വ്രണം രക്തസ്രാവത്തോടുകൂടി പ്രതിഷ്ഠാബിം
 ബത്തിന്റെ ശിരസ്സിൽ കാണുമാറായി. ഏല്പാവരം ശക്തിതട്ടിയ
 ന്നാറാവുകയും ചെയ്തു. ഈ അമംഗലത്തിന്നു കാരണമെന്നെന്നും
 ഇതിന്റെ നിവൃത്തി ഏതെന്നും പരശുരാമൻ ആ മഹാനോടു ചോ

ദിച്ചു. “ഇതു സാരമില്ല. വ്രണങ്ങളുണ്ടാവാൻ പശുവിൻറെയ്ക്കിനുള്ളും വേറെ സാധനമില്ലെന്ന്” പറഞ്ഞു തന്റെ കൈതോലവട്ടിയിൽനിന്നും അല്പം പശുവിന്റെ വപാറയ്ക്ക് എടുത്തു ശിരസ്സിൽ ലേപനംചെയ്തു സമയം രക്തസ്രാവം കാണാതെയായി. വ്രണവും കിണമായി. ഈ പരമൈശ്വര്യം കണ്ടു സമസ്തജനങ്ങളും അത്യാശ്ചര്യമെന്നിങ്ങിനെ ഘോഷിച്ചു. മതിലാൻ എന്ന ദിവ്യപുരുഷൻ യഥാഗതം പോകയും ചെയ്തു. ഇതുകാരണമാകുന്നു വടക്കു നാഥനു നെയ്യാട്ടം പ്രധാനമായത്. മതിലാൻ മതിലിനകത്തു പ്രവേശിച്ചതുകൊണ്ടാകുന്നു ഈ ക്ഷേത്രത്തിന്നു മതിലകത്തു എന്നൊരു പ്രത്യേകനാമമുണ്ടാവാറുള്ള കാരണം. പ്രസ്തുതം എങ്ങിനെയായാലും കൊള്ളാം. അയ്യപ്പതിയില്ലെന്നു നിസ്സംശയമായുംപറയാം.

൨. തിരുവെള്ളക്കാവ്.

ഇതേവിധം തന്നെയാകുന്നു തിരുവെള്ളക്കാവുക്ഷേത്രവും. അടുത്തുള്ള പ്രദേശങ്ങൾക്കു പെരുവനം എന്ന പേർ ഇന്നും വിളിച്ചു വരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ആ പ്രദേശങ്ങളെല്ലാം പുരാതനകാലങ്ങളിൽ കാടായിരുന്നുവെന്നു വിചാരിപ്പാൻ ധാരാളം അവകാശമുണ്ട്. പറവിലൊരവരിൽ തിരുവെള്ളൻ എന്ന മഹാൻ ഏറച്ചിക്കാവു തോളിലെടുത്തു വില്ലുവാൻ കൊണ്ടുപോകുന്ന മദ്ധ്യേ ഈ പെരുവനത്തിൽ യദൃച്ഛയാ വന്നുകൂടി. നേരവും അസ്തമയമായി. ഇരുളാകയാൽ ഇനി സഞ്ചരിപ്പാൻ കഴികയില്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ച് ആ കാട്ടിൽക്കൂടെത്ത് ഏറച്ചിക്കാവു താഴെയിറക്കി ഇരിപ്പായി. ആ കാടും ഭൂതപ്രേതവിശാചാദികളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞുള്ള ഘോരകാന്താരമായിരുന്നു. അവരാകൾ ഏറച്ചിയും തിരുവെള്ളനെയും കണ്ടു ഭക്തജ്ഞാഗ്രാഹികളായി വളരെ സന്തോഷിച്ചു. അടുത്തു ചെന്ന സമയം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബ്രഹ്മതേജസ്സിനാൽ സഹിക്കുവഹിയാതെയായി ദൂരെ മാറി നിന്നു. തിരുവെള്ളൻ “എന്താ നിങ്ങൾ ദൂരം പോകുന്നത്. വരുവിൻ! വരുവിൻ! ഏറച്ചിയും ഏന്നെയും ഭജിക്കാം” എന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടു അവരാകൾ ഭയസമ്പ്രസ്തന്മാരായി നി

ന്നു. ആ മഹാൻഠ സങ്കല്പശക്തിയാൽ ഭൂരം പോകുവാനും ശക്തരായില്ല. വഴിയാത്ര ചെയ്യുന്നവരെ ഭയപ്പെടുത്തിയും കൊന്നു ഭക്ഷിക്കുകയും മറ്റും പല പല ഉപദ്രവം ചെയ്യുന്നതു മേലാൽ ഇല്ലാത്തതാക്കി ആ പ്രദേശം നിർഭയമാക്കുവാൻ വേണ്ടി ഈ ഭൂതാദികളെ ശാസിപ്പാനായി ഭൂതപതിയായ ശാസ്താവിനെ താനിരുന്ന സമീപത്തിലായി പ്രതിഷ്ഠിച്ചു. തിരുവെള്ളൻ കറുപ്പു ഏറക്കിയ സ്ഥലത്തു പ്രതിഷ്ഠിച്ചതുകൊണ്ടത്രെ തിരുവെള്ളക്കാവ് എന്നു ക്ഷേത്രത്തിന്നു പേർ പറയുന്നത്. അതു മുതൽക്കു കറുപ്പല്ലാം പോയി വിശേഷപ്പെട്ട നഗരമായി തീർന്നു. ജനങ്ങൾക്ക് ഉപദ്രവവും തീർന്നു. മേൽക്കുമേൽ ശ്രേയസ്സുമായി. ബുദ്ധസ്സതി നക്ഷത്രത്തോടു കൂടിയ ലഗ്നത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചതുകൊണ്ടു സാക്ഷാൽ ദേവാചാര്യൻ പ്രത്യക്ഷമായി. ഈ ക്ഷേത്രസന്നിധാനത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ആരംഭിക്കുന്നവർക്കു ഏറ്റവും വിദ്യാഭ്യാസമുണ്ടാകുമെന്നു തിരുവെള്ളൻ വരുകൊടുത്ത നിമിത്തമാകുന്നു വിദ്യയ്ക്കു പ്രധാനമെന്നു പറയുന്നത്.

പോകുവാൻ പോകുന്ന കവിതകൾ

പ്രണയകലഹം—(രണ്ടു കറത്തി)

ഉണ്ണിഗണപതിതമ്പുരാന്റെ രൂപാലിനകളെ വന്ദിച്ചു ഞാൻ
ഞാനൊരു കറത്തിപാടിട്ടു നവില്ലൊമൊഴിഞ്ഞു നെകത്തിടേന്നും
വെണ്ണനിറമൊത്തവെണ്മലമേൽ ചെണ്ണിറങ്ങിയെന്നു ശംഭുദേവൻ
കെട്ടിയവരായ പാപ്പതിയെ കെട്ടിപ്പണിനിതരോഷമോടും
വാണയളിപ്പുന്ന ശങ്കരനെ ഏണവിലോ ചെന്നോക്കിമന്ദം
പുഞ്ചിരിച്ചു നീകൊണ്ടു ജടയിലെപ്പഞ്ചമിപ്പൂവു നെറുംശോഭയോടെ
ഒട്ടകവരനുമന്ദസ്ഥിതം വിഷുപാധിശനമോഹിപ്പിച്ചു

അപ്പൻപറഞ്ഞതു മക്കളാരുളപ്പിച്ചില്ലമ്മതൻവാക്കിനാലെ
മുപ്പുവൈരികുമുപ്പരിലും അല്ല മായുളളാരുകോപംവന്നു
ഉണ്ണിഗ്ഗണപതിതുകഴുത്തിൽ എണ്ണത്തിലൊന്നുകൊടുത്തുള്ളി
സുബ്രഹ്മണ്യനാണിതൻറെനേരക്ഷിപ്രംകയത്തൊന്നോക്കിദേവൻ
വേട്ടക്കാരമകനാണിതന്നെകോട്ടംവരുത്താതെയൊന്നടിച്ച്
മക്കളുമുപ്പുമെടുമൊക്കിമുക്കണ്ണദേവനുംതോഷമാൻ
ഗംഗയെത്തന്നടിതന്നിലാക്കിസംഗമിച്ചുപലഭാവത്തോടും
ചുംബനാലിഹനമെന്നമാറുംമന്മഥാധംബരചെയ്തുവാണാർ

അക്കാലമാകാശദേശമായി ചൊല്ലൊണ്ടനാരദമാമുനീന്ദ്രൻ
കാലാരിദേവനെവന്ദിക്കുവാൻകാലംകളയാതെയവൻവിടെ
നിത്സംവസിക്കുന്നമണ്ഡപത്തിൽനിത്യസ്വരൂപനെന്നെക്കണ്ടതില്ല
ദിവ്യമാങ്കണ്ണിനാൽനോക്കുന്നേരംഅപ്പാജമെല്ലാംമനസ്സിലായി
വാസ്തവമെല്ലാമറിഞ്ഞുതാനുംഅസ്സനമുക്കിതന്നല്ലലാക്കി
ഇന്നുകലഹത്തിനുള്ളവഴിവന്നതുംനമ്മുടെഭാഗ്യഭാഗ്യം
അങ്ങുതിരിച്ചിത്രനാരദനുംചെന്നുദേവീകളിക്കുന്നദിക്കിൽ
മേൽഭാഗമായിട്ടുനിന്നുതദാസൽഭാവമേറുന്നമാമുനീന്ദ്രൻ
വാസ്തവചൊല്ലിയാലെൻറകഥഅസ്സവാമെന്നതിനില്ലവാദം
ഇത്തരംചിന്തിച്ചുമാമുനീന്ദ്രൻഉത്തമവീണവായിച്ചുകൊണ്ട് (അർ
പാപ്തീദേവിതാൻകേൾക്കെചൊന്നാൻശർവ്വൻറസർവ്വവിചേഷിത
“ഞാനിപ്പോൾവേദായില്ലകൈലാസത്തിൽകാലാരിദേവനെക്കണ്ടതി
ഉണ്ണിഗ്ഗണപതിതുകഴുത്തിൽമെല്ലപ്പിടിച്ചുങ്ങതള്ളിയില്ല (ല്ല
ഷൺമുപൻറതലക്കിട്ടുമുഷ്ടസമ്മാനിക്കുന്നതുംകണ്ടതില്ല
വേട്ടക്കാരമകനാണിതന്നെവേട്ടക്കുതള്ളിയയച്ചതില്ല
മുപ്പുരുങ്കണ്ണീർതുടച്ചുകൊണ്ടുപോവതുംഞാൻതത്രകണ്ടതില്ല
ശ്രീപാപ്തീയെമടിയിൽവെച്ചുപുൽകതുംഞാൻതത്രകണ്ടതില്ല
അങ്ങുചെന്നപ്പൊഴുംശ്രീപാപ്തീഇങ്ങുചെന്നപ്പൊഴുംശ്രീപാപ്തീ
ശ്രീപാപ്തീദേവിഎത്രയുണ്ടെന്നേയുള്ളുവെന്നതാണുകേൾവി
ഞാനിവയൊന്നുമെകണ്ടതില്ലനാരായണശിവപോയിട്ടുനാ”

നാരദൻചൊല്ലിയതിൻറസാരംനേരെയരിച്ചിതുപാപ്തീയും
കോപമോടെയൊന്നുമുങ്ങിവേഗംതാപംപൊറുക്കാതെപൽകടിച്ചു
ചുറ്റിയോരാടയടുത്തിടാതെകെട്ടഴിഞ്ഞമുടികെട്ടിടാതെ

തന്നെയിലെജലംതോത്തിടാതെ നമ്മുടെ അറിവിൽ രോഷമാണ്
കാലാഗ്നിപോലെജലിച്ചിടുന്ന മലേയപട്ടണത്തിന്റെ വൃശ്ചിക
പാഞ്ഞുവരുന്നതുകണ്ടുനോക്കാനുണ്ടായില്ലെങ്കിലും ഗംഗാ
താനൊന്നറിഞ്ഞില്ലയെന്നുപോലെ മലയാളത്തിൽ ജീവിക്കുന്നവർ
കള്ളനാട്ടുകാരുണ്ടെന്നറിയാൻ ഉള്ളതറിയാൻ ചോദ്യം ചെയ്തു
ആനയാമെന്നുണ്ണിയെടുപ്പോടെ കാനനത്തിന്നുവൻപോയിരിക്കാം
കാനനേപോകുവാനെന്നു മുഖം മറയ്ക്കുന്നവന്റെ നിലകാട്ടിലല്ല
സ്ഥാനമാമെന്നുണ്ണിയെടുപ്പോടെ കനം പരിശുദ്ധൻ പോയിരിക്കാം
കനം പരിശുദ്ധനെന്നതിനായി അന്നുവൻ കാട്ടിൽ പിറക്കുമ്പോൾ
കാട്ടിൽ പിറന്നാലവർക്കുതാഴിൽ കാട്ടിലെക്കനം പരിപ്പുതന്നെ
കാട്ടിൽ പിറപ്പുവർക്കു മരിപ്പാൻ കേട്ടതില്ലേ കനമെന്നുള്ളതും
വേട്ടക്കാരെ മകനെന്നു പോയി കാട്ടിൽ കളഞ്ഞുവെന്നു പോയൊ
തന്നെയിലെന്നു കാണുന്ന ജലം നീയെല്ലെന്നു കാണുന്ന ജലം
എന്നെയ്ക്ക് ഞാൻ കളിച്ചു ജലം വെച്ചു എന്നെയ്ക്ക് ഞാൻ കളിച്ചു ജലം
അങ്ങനെയെല്ലാം ചെയ്തതിനെ വിട്ടു വിട്ടു ജലസ്നാനമാടി
ആകാശഗംഗയിൽ ഞാൻ കളിച്ചു കൈലാസഗംഗയിൽ ഞാൻ കളിച്ചു
ഇങ്ങനെയിടത്തു പെണ്ണുവെട്ടെ ഇങ്ങനെയുള്ളതും നിയമമല്ല
പ്രാജാപര്യേണമെന്നു പറയാൻ പറ്റാത്ത പ്രാജാപര്യമാറില്ല കേന്ദ്ര
അങ്ങനെയൊക്കെയൊക്കുന്നതിൽ ഗംഗാസമാഗമം ചെയ്തില്ലയോ
ഗംഗാസമാഗമം ജാതകങ്ങൾ തന്നെ നമുക്കു വായതല്ല
അപ്പോൾ തിയാണിതെന്റെ ഭാരം എട്ടിലൊന്നായതും വെള്ളമത്രേ
ചെയ്തപ്പോൾ മെന്നാകിലെന്നു കള്ളിയെപ്പോലെ കേണമെന്നതുണ്ടോ
വെള്ളവംഗം ഗയമെന്നെന്നു തുറന്നു വെക്കുന്നതിനെപ്പോലെ
ഇങ്ങനെയെല്ലാം പാഞ്ഞു കണ്ടു ജലമെങ്കിലും വെച്ചതിനെ
അങ്ങനെയെല്ലാം കലർത്തിക്കൊണ്ടു വെച്ചതിനെപ്പോലെ മധുരം
എന്നുണ്ടോ തിരികെ കളിപ്പിച്ചു വെച്ചതും ചെയ്തതും വെച്ചതും
ഇങ്ങനെയെല്ലാം കളിപ്പിച്ചു കളിപ്പിച്ചതിനെപ്പോലെ മധുരം

ജാതികളും വൃത്തിമയ്ക്കും ദൈവവും.

൧. തിരുവരകപ്പാട്ടിന്റെ (തുകിലുണർത്തൽ)

നേരവഴക്കുവെച്ചുപോലെനിറയിൽനിന്നാടുംപാമ്പേ
കാക്കകോഴിക്കഴുത്തുപോലെമെന്മേൽ ചുറ്റിട്ടാടുംപാമ്പേ
പാമ്പിനാലെപടം ചുറ്റിക്കൊണ്ടുളളിയനമ്മുടെഭഗവാനും
അണ്ഡമതടച്ചുകൊണ്ടുടനെയുളളകൈതോന്നിയതു
ദുഃഖിക്കാൻതുടങ്ങുന്നേൻശിവോതിനല്ലമ്മ
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും
ദുഃഖത്താൽതൊഴിമൊഴിയിട്ടഭഗവാൻറെഭവകളും
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും
നാരദമുനിവീണയുമായ്നാമങ്ങൾസ്തുതിചെയ്തു
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും
ശ്രീകൃഷ്ണൻശരിക്കഴലായ്വലഭാഗാനിലവായി
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും
ആയിരംചെണ്ടമറ്റുളളമെടക്കതിമിലാവാളുംപോഷിച്ചു
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും
ആനയാലെഅലരിച്ചുകുതിരയാലെപായിച്ചു
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും
ആയിരംകറകുടിടാങ്ങുതിരുമെയ്യിൽപായിച്ചു
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും
ആയിരംമങ്കമാർപാടെവാക്കുരെയിട്ടുനിന്നാർ
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും
ആയിരംബ്രഹ്മണർവന്നതൊട്ടുശിരസ്സിൽജപനടത്തി
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും
ആയിരംതൃക്കടംവെള്ളംതിരുമെയ്യിൽജലധാര
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും
തൃക്കടലെട്ടത്തുകൊണ്ടുസമുദ്രത്തിൽചെരിഞ്ഞുതേ
അതിനാലുംതിരുമൊഴിയിലെ ഉണർന്നില്ലഭഗവാനും

എന്നൊരു കഷ്ടമെടോ ഇവക കലിയുഗകാലമിതെ. എന്നൊരു മഹാമായെന്നറിഞ്ഞില്ല. നമ്മുടെഭഗവാൻ നമ്മുടെയൊക്കെയെ യാലും ഉണരുവതല്ലയിതെ. ഇതിനൊരുപള്ളിപ്പുഴയെപ്പറ്റിയേണം ശീവോതി. ഭഗവാന്റെമായത്താലെ ആറുമുഖനുംവന്നിതാ. അതിന്നു വേണ്ട ഭക്തങ്ങളെല്ലാംപായേണം. ആറുമുഖനെ. അന്നേപ്പിറന്നു അന്നേവന്നകറുകിടാവിൻശാണകത്താലുംആനടിയാളുംവട്ടംനിലംമെഴുകേണം. ഭസ്മംകൊണ്ടു പന്ത്രണ്ടുരാശിയുംവേണം മുക്കുൻമുക്കിയെന്നൊരു നാളികേരവുംവേണം. ദേവകളോടിക്കുളിച്ചു മടിത്തറുടുത്തു വരികയുംവേണം. അടിയത്തിനു വിടകൊള്ളാൻ വെള്ളിയാലെയെലയും അടിയത്തിനു പരമുചെയ്യുവാൻ ചൊന്നുംവണപ്പലകയുംവേണമെൻറശീവോതി. പാൽകിണ്ടിയിൽ പാലമുതും നിർകിണ്ടിയിൽ നീരമുതും. ജലഗന്ധപുഷ്പധൂപദീപാദികളെക്കൊണ്ടലക്കുകയും വേണമെന്നു്. ആറുമുഖനും പരലെടുത്തു പലകപ്പറ്റത്തു ചെറിഞ്ഞു പാലിൽ കഴുകി പതംവരുത്തി നീരിൽ കഴുകി നിറംവരുത്തി ഗണപതിപ്പരമു വല്ലഭാഗം നീക്കിവെച്ചു സരസ്വതിപ്പാലെ ഏടഭാഗം നീക്കിവെച്ചു ശേഷിച്ചു പാലെ ആറടം വകഞ്ഞു ഊർച്ചിട്ടുകാണാകുന്നോത്തികൽ നാലുമുഖയിലും നടുവിലുമല്ലാത്തുള്ള ഖണ്ഡത്തിൽ നാളികേരം വെപ്പാൻ തുടങ്ങുന്നപ്പോൾ കേൾക്കട്ടെ എന്റെ ശീവോതിയെ ഭഗവാൻ തന്റെ തിരുനാമപ്പേരുമെന്നിങ്ങിനെ. അത്തവും ചതുർഥി ചിങ്ങമാസത്തിൽ തിരുവോണം ഭഗവാൻ തന്റെ തിരുനാളിൽ ദശരഥസുതനായി കൌസല്യാതനയനായി മാനുഷാവതാരം ചെയ്തപ്പോഴെന്നും രാമനെന്നും തൂപ്പേരുകൊടുത്തു. അവിടത്തെ ടെണ്ണന്നേൻ ആറുമുഖപ്പെരുമാളും. ജന്മത്തിൽ രാമൻ വന്നത്തിലോ ഞ്ങിലെ തിരുസീതയെ മാലവെച്ചതും. മൂന്നിലെ ദിയോധനൻ പടവെട്ടിയതും. എട്ടിലെ ബാലിവെട്ടുഴന്നതപ്പടിയായതും. ഊശനാറൊരുപത്തിലെ തലയോട്ടിൽ ഭിക്ഷയെറഞ്ഞതും. പന്ത്രണ്ടിലെ രാവണൻ തലവത്തുമാമുടിയാറതും. പന്ത്രണ്ടാം വ്യാഴപ്പിഴകാലം വിഷ്ണു നാരായണസ്വാമി മൗഢം പിഴച്ചു ബ്രഹ്മന്റെ നാലു ശിരസ്സാലൊരുശിരസ്സാറു ഭൂമിയിൽ വീണവാരെ നിലംതൊടാതെ കുത്തേറുകൊണ്ടാലും നമ്മുടെയൊരാടിവിഷ്ണുഭഗവാന്നെന്നും. അകുംചോറുകുളഞ്ഞു പുറംമൊരികളുഞ്ഞു വെള്ളിയാലും പൊന്നിൻമുഖം മീനി

കെട്ടി ചിങ്ങനാതവും ചൂപ്പാത്രവും പൂവിത്തുകൽ കയ്യിൽ വാഴ ക
ടുത്തുടിയും കയ്യാലൊരുവീണയും ബ്രഹ്മൻതലയോട്ടമായി കൊണ്ടുപി
നെ തീണ്ടുന്നോർകലത്തിലും തീണ്ടാതോരുട കലത്തിലും മാവൊ
രു പന്തിരാണ്ടും പകലൊരു പന്തിരാണ്ടും ഇരുപകലിരുപത്തുനാലാ
യിരമാണ്ടുകാലം ഭിക്ഷയേറുന്നതന്നെ നമ്മുടെയാരാദിവിണ്ണുഭഗ
വാൻ. എങ്ങനടന്ന ബ്രഹ്മൻ തലയോട്ട നിറയാതെകണ്ട ശിവോ
തിതൻകോവിലേക്കു ചെന്ന ഭിക്ഷയേറപ്രകാരം ക്ഷമെന്റെ ശീ
വോതി. ക്ഷമെന്റെ ആറുമുഖാന. മുത്തുരത്താലും വാരിക്കോരി
കൊടുത്തു നിറഞ്ഞതാ എന്റെ മായോവി എന്നും നിറഞ്ഞല്ല എ
ന്റെ ശിവോതി എന്നും ഒരു കണ്ണടച്ചു ഇരുതുകണ്ണ തുറന്നുനോക്കെ
ന്റെ മായോവിയെന്ന്. ഇരുതുകണ്ണടച്ച മൂന്നാംതുകണ്ണാലെ തുക
ണ്ണാത്തപ്പോൾ ഭിക്ഷപ്പാത്രവും കപ്പാലവും നിറഞ്ഞു. തനിക്കെടുപ്പാ
നരുതാഞ്ഞതും സമീപ്താനരുതാഞ്ഞതും അവിടെത്തന്നെ വെച്ചു
കൊണ്ടാലും. അവിടത്തിലേതാനും വല ഭാഗം നീക്കിവെച്ചു. വെ
ച്ചേടം മച്ചനാട് എന്നു പേരുമിട്ടേൻ. അവിടത്തിലേഴുപേർ യോഗി
മാരെ തോറി. എങ്കാലത്തു മുത്താതാനം പാശ്ശമികൊടുത്തത്. നി
ങ്കാലത്ത് കണങ്ങനെല്ലും പുഴുങ്ങനെല്ലുമായിരിക്ക. നിങ്ങൾ മായോ
വികളായിരിക്ക. നിങ്ങളും നിങ്ങളുടെ ചെറിയ ചെറിയ കുട്ടിമനിയോ
രുടെ കാലത്തോളം ഉണങ്ങനെല്ലും പുഴുങ്ങനെല്ലുമായിരിക്ക. എന്ന
വക്ട വരവും കൊടുത്തു. തിരുവരങ്കൻ പർത്തതു വെളിവാകയുംചെ
യും. ഭഗവാനുണരുമൊ എന്നിങ്ങിനെപറഞ്ഞാനാറുമുഖൻ. ആറു
മുഖനെന്ന നാമവും വിടനാളിലെ വാഴകാലം കണിയാനെന്ന നാമ
വും കൊടുത്തിതെ. എന്തെല്ലാം കൊടുത്തുവെന്ന് - കെട്ടാമതും ചു
റ്റാമതും ആടാമതും അണിയാമതും വെട്ടിപ്പൊക്കിക്കാറുക്കച്ചയും ക
ണിത്തവും കിണിത്തവും നാളോലപൊഴുതോലകളും. മടിയിൽ പൊ
ഴുതായിരിക്ക പൊഴുത്തമേരിരിക്ക പൊട്ടകണിയാനായിരിക്ക ഇ
ന്നത്തെ പൊഴുതു നാളെയുണ്ടെന്നും നാളത്തെ പൊഴുതു ഇന്നുണ്ട
ന്നും വിധിച്ചിരിക്ക വെച്ചുചോറിനു മുളുത്തം വിധിച്ചിരിക്ക ആ
രന്റെ മക്കളെ തന്നെക്കളാക്കിരിക്ക എന്നും. എന്തുകൂടാലും നിൻക
യ്യാലും മറ്റു ചില പ്രഭുകൾ കയ്യാലും ഉണരുന്ന ഭഗവാനല്ല ഇത്
ഏറ്റുപിന്ന പാവപെറ പന്തിരുപേർ മക്കളുണ്ടാം. ഉപ്പുകൊ

റാൻ, ഉറുവിശാത്തൻ, മണ്ഡലാംകുന്നത്തുദേവൻ, അരമോർദേവൻ, അരമോർനമ്പി, മണ്ണത്താൻ, മതിലാൻ, കരിക്കരച്ചനും, തിരുവെള്ളൻ, തിരുവാക്കും, തിരുമകുടത്തിരിയും, തിരുവരകനും എന്നിങ്ങിനെ പന്ത്രണ്ടു മക്കളുണ്ടു. പന്ത്രണ്ടു പേരിലും മുമ്പനായിരിക്കെ ചേര മഹാതിരുവരകൻവന്നു ഭഗവാന്റെ തലയോട്ടിൽ ഭിക്ഷയെ രത്നപ്രകാരം ചൊല്ലിപ്പാടി ഉണർത്തിയാൽ ഉണരും നമ്മുടെഭഗവാനും. ആരെങ്കിലുംപോകട്ടോ തിരുവങ്കുപ്പാത്തിരിക്കും തിരുവരകനെ തേടി കൊണ്ടുവന്നു നമ്മുടെ ഭഗവാന്റെ തിരുമായ ഉണർത്തുവാൻ. നിരുവിച്ചതിൽ ബ്രഹ്മൻ വിഷ്ണു മഹേശ്വരൻ ഉറുമ്പുതൊട്ടാനവരെ നരമൃഗപശുവർഷിതൊട്ടു ചെരുമ്പരെ എണ്ണി എണ്ണത്തിനാലായിരം കോടി ജീവയോനികൾക്കും അയോനികൾക്കും നമ്മെക്കുറിച്ചു ദുഃഖഭാവന ഉണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്നറിവാൻപേണ്ടി മറിമായയായി പണപ്പെട്ടതാണു നമ്മുടെയൊരാടിവിഷ്ണുഭഗവാൻ. ഭഗവാന്റെ മായത്താലെ തിരുവരകനും അപ്പോൾ വന്നിതെ. ഭഗവാന്റെ തൃത്തലക്കനേരെ ചെന്നിരുന്നു. നീങ്ങിക്കൊള്ളൻദേവകളെ നീങ്ങിക്കൊള്ളൻ അസുരകളെ എടഭാഗം വലഭാഗം. അടിയനൊട്ടറിഞ്ഞുവണ്ണമെല്ലാം അടിയനൊട്ടുണർത്തട്ടെ.

ശിവശങ്കരനാരായണരാമദേവതുകുലുണർ
വെണ്ണയുവാലുമുണ്ടശ്രീകൃഷ്ണതുകുലുണർ
വെണ്ണകലംതകത്തോരുളിതുകൃഷ്ണതുകുലുണർ
കടകോൽകൊണ്ടുകലംതുളച്ചകാർപ്പുണർ
കാലികളെമേച്ചുനടന്നശ്രീകൃഷ്ണതുകുലുണർ
കാടക്കുഴലുതിനടന്നാരോമനയതുകുലുണർ
കാമനപ്പുഞ്ചിരിയോടനടന്നുള്ളോമനയതുകുലുണർ
കൈകൊട്ടിപ്പാടിനടന്നശ്രീകൃഷ്ണതുകുലുണർ
മഞ്ഞപ്പട്ടാടയുടുത്തഭഗവാനെതുകുലുണർ
മഞ്ഞക്കുറിചാത്തിനടന്നമായാകൃഷ്ണതുകുലുണർ
പിച്ചുകുപ്പുവാലയണിഞ്ഞൊരുച്ചുതനെതുകുലുണർ
പൂതനുടെമുലകുടിച്ചോരോമനയതുകുലുണർ
ചാട്ടിനെയുണ്ണിക്കാലുകുളാലെതട്ടിയോനെതുകുലുണർ

ഗോപിയുടെമുഖകുടിച്ചോരോമനയെതുകുലുണർ
 വാവിളന്നുതാനമ്മക്കല്ലാംകാട്ടിയബാലതുകുലുണർ
 അംഗനമാദാടകവൻശ്രീകൃഷ്ണതുകുലുണർ
 ആലുമ്മേൽകൊണ്ടുവെച്ചൊരാന്നതുകുലുണർ
 കൂതായോകൂതായെന്നമകമാരുമിന്നെല്ലൊ
 മകമാരുടെതാപംകണ്ടശ്രീകൃഷ്ണതുകുലുണർ
 മകമാർക്കുതാനുകീയസുന്ദരനെതുകുലുണർ
 കൃഷ്ണകൃഷ്ണമേഗോപീനാഥവൃഷ്ണിവംശജതുകുലുണർ
 ഭൂമിയിൽയാഗംചെയ്തഭഗവാനെതുകുലുണർ
 ദശരഥനുക്കുതന്നെയനായഭഗവാനെതുകുലുണർ
 മുനിയോട്ടുകൂടെയെഴുന്നള്ളിയഭഗവാനെതുകുലുണർ
 താടകയെക്കുലച്ചെയ്തുള്ളഭഗവാനെതുകുലുണർ
 വിശ്വാമിത്രമഖരക്ഷിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണർ
 അഹല്യയുടെശാപംതീർത്തഭഗവാനെതുകുലുണർ
 ശക്തിയുള്ളപള്ളിവില്ലുമുറിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണർ
 സീതയെമോലവെച്ചഭഗവാനെതുകുലുണർ
 പരശുരാമനെക്കണ്ടത്തിയഭഗവാനെതുകുലുണർ
 പരശുരാമൻവിൽവാങ്ങിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണർ
 തൻവില്ലിനാലവനെവധിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണർ
 അയോദ്ധ്യയിൽചന്നിരുന്നഭഗവാനെതുകുലുണർ
 അഭിഷേകത്തിനുആരംഭിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണർ
 കൈകേയിയഭിഷേകംമുടക്കിയഭഗവാനെതുകുലുണർ
 ഭരതനുഅഭിഷേകംവിധിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണർ
 കാടകംതന്നിൽപുകുഭഗവാനെതുകുലുണർ
 ചിത്രകൂടത്തിങ്കൽവസിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണർ
 ഭരദാജനെവന്ദിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണർ
 ഭരതനുമെതിടി കൊടുത്തഭഗവാനെതുകുലുണർ
 അത്രിതാപസനെക്കണ്ടഭഗവാനെതുകുലുണർ
 കബന്ധന്റെകരങ്ങളുറ്റത്തഭഗവാനെതുകുലുണർ
 വിരാഡനെവധിച്ചെയ്തഭഗവാനെതുകുലുണർ

പഞ്ചവത്സരമംവൃക്കഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

ഇപ്പ്ലണവാമുലമുകുരന്തഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

ഖരദൃഷണരെയകെമുടിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

മാരീചൻപൊന്നാനായിഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

മാരീചവിലാസംകണ്ടഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

തമ്പിയെക്കാവലാക്കിയഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

മാനടെവിഞ്ചനടന്നഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

മാരീചപ്പൊന്നാണെണ്ണഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

മാരീചവിലാപംകേട്ടഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

സീതാകടവചനംകേട്ടഭഗവാനേതുകുലുണ്ഠ

തമ്പിസീതയെവിട്ടുനടന്നഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

രാവണനുടെമറിമായമറിഞ്ഞഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

സീതയെതിരഞ്ഞുനടന്നഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

പക്ഷിസ്രവണങ്ങളെരൂപഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

ജടായുവിനുമോക്ഷംനൽകിയഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

പമ്പയെങ്ങളെരൂപഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

ഹനമാൻതോളിലിരുന്നഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

സുഗ്രീവനെങ്ങളെരൂപഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

സുഗ്രീവനോടുസഖ്യംചെയ്തഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

ബാലിയെരൂപഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

താരയുടെമുഖംകളഞ്ഞഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

ഹനമാന്റെയരികിൽവിളിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

അംഗുലീയമവൻകയ്യിൽകൊടുത്തഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

ആയോജനവഴിയെരൂപഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

സേതുബന്ധിപ്പാനായരൂപഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

നളനെക്കൊണ്ടുചിറകെട്ടിച്ചഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

സേതുബന്ധിച്ചുകടന്നഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

രാക്ഷസരെവംശമൊടുകിയഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

വിഭീഷണനുംരാജ്യംനൽകിയഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

മാണ്ഡാദരിയുടെമുഖംചോകിയഭഗവാനെതുകുലുണ്ഠ

സീതാദേവിയെവീണ്ടെടുത്തഭഗവാനെതുകുലുണർ
 അതിസുഖമോടയോദ്ധ്യപുക്കഭഗവാനെതുകുലുണർ
 അച്യുതതുകുലുണർ ആനന്ദതുകുലുണർ
 ഗോവിന്ദതുകുലുണർ ഗോപാലതുകുലുണർ
 മായവതുകുലുണരേണം അഭിവർണ്ണതുകുലുണർ
 കേശവതുകുലുണരേണം മാധവതുകുലുണർ
 സർവ്വനാഥതുകുലുണരേണം സദാധിനാഥതുകുലുണർ
 ശ്രാമമുകോമമതുകുലുണരേണം പാണ്ഡനിയുനോൻതുകുലുണർ

തിരുവരങ്കൻ അരികിൽ നിന്നു സ്തുതിവചനം സ്തുതിചെയ്തേൻ. അണിഞ്ഞ പാമ്പുതാനും ഏഴുനോറങ്ങരുളി. തുകുലുണർ തുറന്നനേരം ശ്രീകൈലാസം ഉണർന്നിതെ. തുകുലുണർദ്ദിയനേരം ഭൂമിയുണർന്നിതാ. ഇരുളായികിടന്നവിടമെല്ലാം വെളിവാകെത്തോന്നിയിതാ. അന്നു ഭഗവാൻതാനുണറാണെല്ലോലെയെല്ലോ. അപ്പുണ്ണമുണരുക തെളിയുക. വെച്ചൊരു മണിവീളുക അപ്പുണ്ണം ഉണരുക തെളിയുക സ്ഥാനവും തറവാടും അപ്പുണ്ണമുണരുക തെളിയുക സന്തതിയും ധനവുമെല്ലാം. ഇരുനീക്കിവെളിവായി സുഖമായി പലനാളും വാണിരിക്ക. ഭഗവാനെ ഉണർത്തിയ കാലത്തിങ്കൽ കണ്ടുനിലും ദേവകളും അസുരകളും നല്ലനല്ല വിരാളിയായുള്ള സമ്മാനങ്ങൾ പലതും കൊടുത്തതും പോർ താനറിഞ്ഞൊരുവരും കൊടുക്കണം ചേരമാം തിരുവരങ്കനെന്നു ഭഗവാൻ തിരുമനസ്സാലെ. ചത്താലും പന്തീരായിരം ചാവാങ്ങാലും പന്തീരായിരം രണ്ടു പന്തീരായിരമുള്ള വീരവെള്ളക്കലയാനെ തട്ടിച്ചേർത്തു കാണാകുന്ന ചേരമാം തിരുവരങ്കനുണ്ടെ. അകമെനിറഞ്ഞു പുറമെ പുഞ്ചിരിക്കൊള്ളുന്ന ചേരമാം തിരുവരങ്കൻ. ആനപ്പുറത്തു കേറുവാൻ വശമല്ലാഞ്ഞു കെട്ടാട്ടു കൈതയും കൊത്തിക്കേറിക്കാണാകുന്ന ചേരമാം തിരുവരങ്കനുണ്ടെ. കാട്ടൊടൊ ഏണിക്കുത്തിച്ചാരിക്കേറിക്കാണാകുന്ന ചേരമാം തിരുവരങ്കനുണ്ടെ. അന്തിയാവോളം കൊണ്ടുനടന്നു അന്തിയാവുമ്പോൾ മുക്കുകയറിട്ടു കൊണ്ടുവന്നു. ഞ്ഞെണ്ണപുല്ലു വലിച്ചു തിന്നാനും കൊടുത്തെ. കണ്ണഞ്ചിരട്ടയിൽ വെള്ളവും വെച്ചു. ചെറുവാട്ടിയുടെ ചെറുതാലിച്ചൊടുക്കൊണ്ടു പഴമ്പുരയുടെ മാടകാലിനോടു

കൂട്ടിച്ചേർത്തു കെട്ടിക്കാണാകുന്ന ചേരമാംതിരുവരകനുണ്ടെ. അത്തിര ഇത്തിര പാതിരനേരം ചെല്ലുമ്പോൾ ആനക്കു തീരം ചെറുക്കാതായി മാടക്കാപ്പം വലിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നപ്പോൾ ആനപ്പിന്നാലെ ചെന്നു വരമിരുന്നാൻ ചേരമാംതിരുവരകൻ. ആന മുതുകുന്ന മൊഴൻചുണ്ടു നാലുകാല വെരുകാല വയലെരട ചുണ്ടോളം കയ്യമുക്കു ചെമ്പ്രക്കണ്ണു കട്ടപ്പല്ലു എറട്ടത്തലയു വട്ടച്ചെവിയി മംഗലിവയറ മറ്റുപുള്ളു തന്റെ ബലം താനറിയാത്തോനെ നമ്മുടെ ചെറുപാട്ടിയുടെ ചെറുതാലിച്ചുറട്ടു ഇട്ടു തന്നേച്ചും പോട എന്നു ആനപ്പിന്നാലെ ചെന്നു വരമെന്ന ചേരമാം തിരുവരകനെ ആന പിൻകാലുകൊണ്ടൊരു തട്ടുകൊടുത്തപ്പോൾ ആയിരത്തെട്ടു കവണംമറിഞ്ഞ് എഴുന്നേറ്റിരിക്കുന്ന ചേരമാം തിരുവരകനുണ്ടെ. ആനക്കൊണ്ടുകൊല്ലിക്കാനൊ ഈ വരം തന്നതെന്റെ തമ്പുരാനെ. ഈ വരവും വരപ്രസാദവും വേണ്ട അടിയത്തിനെ. ഏന്നാലും എന്തൊരു നിന്നു പെന്തൊരു കേട്ടുകൊണ്ടാലും ചേരമാംതിരുവരക പത്തൊട്ടി വാണിക്കത്തക്കാൾ വിത്തൊട്ടി കൃഷിയെ നല്ലതെട ചേരമാംതിരുവരക. എന്നു ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു ചിങ്ങനെന്നും കരിങ്ങനെന്നും രണ്ടു ചിങ്ങൻപോത്തിനേയും വിത്തും പാക്കൊട്ടയും എടുത്തുംവെച്ചു ചേരമാം തിരുവരകനുണ്ടെ. എല്ലാവരും വിഷപ്പിലരെ ചെത്തിയടിച്ച് പൂട്ടുന്നോരു നേരത്തിങ്കൽ നിത്യം കുട്ടനാടൻ കൊടുവേലിപ്പാടത്തു കൊണ്ടുചെന്നു എല്ലാവരും കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറാണെങ്കിൽ അടിയത്തിനു തെക്കുവടക്കായിരിക്കട്ടെ. ആദിത്യചന്ദ്രനാമെ എടുത്തൊരു കാൽമില്ലെന്നു ചൊല്ലി ഒന്നിനെ കിഴക്കോട്ടു തിരിച്ചുനിർത്തി ഒന്നിനെ പടിഞ്ഞാറും തിരിച്ചുനിർത്തി ഒന്നിന്റെ കഴുത്തിലും ഒന്നിന്റെ മൂണക്കിലും നുകംവെച്ചു പേരെ എന്തൊന്നുതട്ടി പേനോരു നേരത്തിങ്കൽ പോത്തൊന്നു കിഴക്കോട്ടു പോയതെന്റെതമ്പുരാനെ ഒന്നു പടിഞ്ഞാറും പോയിതെ. കിഴക്കോട്ടു പോയതു മലയിൽ മലമ്പോത്തായിരിക്കട്ടെ. പടിഞ്ഞാട്ടു പോയതു കടലിൽ കടൽപോത്തായിരിക്കട്ടെ. എന്നു വരവും കൊടുത്തു ആയിരം നാഴി വിത്തുള്ളതിനെ വാരിക്കോരിക്കൊടുക്കുന്നതു കണ്ടുനില്ക്കും മഹാജനങ്ങൾ നിഗമംണം ചൊല്ലിക്കളയുമെന്നു കരുതി അരക്കോളം പൂഴിമാന്തി വിത്തും പാക്കൊട്ടയും കുരിയു നുകവും അതിലിട്ടു മൂടിക്കാണായെന്നും ചൊ

ല്ലി ചേരമാംതിരുവരകനുണ്ടെ. അടിയത്തിനു ഇല്ലാതെയും പോക
 ടെ അടിയത്തിന്റെ മംഗളോക് ഉണ്ടായും വരട്ടെ. അടിയത്തിനുണ്ടാ
 യാലും അമക്കുതിർപതിരായി പോകട്ടെ. അണ്ണനും കിച്ചിയും
 കൊത്തിപ്പോട്ടെ. എന്ന് വിത്തിനും പോത്തിനും വരവുകൊടുത്തെ.
 എന്നാലും എതരാതെനിന്നു പെതരാതെ കേട്ടുകൊണ്ടാലും ചേരമാം
 തിരുവരക. ഒരാണ്ടിൽ പന്ത്രണ്ടു തിങ്ങുണ്ടെ. പന്ത്രണ്ടിലും പാരമായു
 ഉള്ള കള്ളക്കുടകമാസം കാലത്തിങ്കൽ രാവു പാമ്പിനു കാലുകൊടു
 ത്തു പവർകരെന്നു മധുവും കൊടുത്തു കള്ളരോ ദ്രവ്യരോ മറ്റു പല
 ശത്രുക്കളോ എന്നറിയാതെകണ്ടു നമ്മുടെ മംഗളോരുടെ പൊന്നുമാ
 സ്തോർപടിക്കു ചെന്ന് എണക്കൊണ്ടും എന്റെ ശീവോതിയെ
 കൊണ്ടും അനേകായിരം നാമമുണ്ടെടൊ അതിലൊരു നാമം ചൊ
 ല്ലിപ്പാടി സ്തുതിച്ചുകൊണ്ടാൽ ജ്ഞാനികൾ കേട്ടിരിക്കും മൃഗരൂപോ
 യി ഉറങ്ങിക്കളയും. രണ്ടു മുണ്ടുളോർ ഒരു മുണ്ടു തരുമെട ചേരമാം
 തിരുവരക. ഒരു വെറില തിന്നുന്നവർ പകുതിവെറിലയും തരുമെ
 ട ചേരമാംതിരുവരക. വെച്ചിരിക്കും ഭോജനത്താലും കുത്തിരിക്കും
 അരിയാലും കടഞ്ഞിരിക്കും വെണ്ണയാലും കയ്ച്ചരുള് കണ്ണാടി ക
 യ്ക്കാതിരും തലയിൽ കെട്ടുവാൻ ഉറുമാൽ ഉപ്പ് മുളകു കാച്ചിയോരു
 പാലും കിട്ടുമെട ചേരമാംതിരുവരക. എന്നരുളിച്ചെയ്തു നമ്മുടെ
 ഭഗവാൻ. ആയതു കേട്ടുകൊണ്ടു പോകുന്നേരം അവരുടെ ജ്യോ
 ഷ്ഠാവോതി പൂമ്പോയി ശീവോതി അകംകൊള്ളുവാനായിക്കൊ
 ണ്ടെ. ഏഴും ഏഴരദിവസം ചെല്ലുന്നപ്പോൾ ഞാൻ ചെന്ന് ഉലക്ക
 ഴിഞ്ഞ ശ്രീമഹാദേവൻ തിരുവരകനോടരുളിച്ചെയ്തു. അന്നത്തെ വ
 രംകൊണ്ട് ഇന്നടിയൻ വിടകൊണ്ടേൻ. അസ്ഥാനം തെളിഞ്ഞതു
 പോലെ ഇസ്ഥാനവും തെളിഞ്ഞിരിക്ക.

൨. മണ്ണാർ പാട്ട്. * (തോറം)

ആയതിനെക്കേട്ടു മന്ത്രസൂക്തലോടിയുണ്ട് കമ്പിട്ടാൻപടിചാ
 ടി ആനചാതിൽപോർപടിയും ഓടിക്കടന്ന് നാവികത്തികരിക്കാളി

നല്ലമ്മേന്റെ വൊന്നുംപോർവടിയോടിക്കരുകൊണ്ടു. നാവികത്തിക
 രിക്കാളിനല്ലമ്മേ നാവികത്തികരിക്കാളിനല്ലമ്മേ എന്നു നാലുംമുനം
 ഏഴു വിളികൊണ്ടു നേരത്തിങ്കൽ. അകനാഴികയിൽകിടന്നു വിളി
 യെക്കേട്ടു പുറനാഴികയിലോടി പുറത്തുവന്നു. എന്താണിങ്ങുപോന്ന്
 മന്ത്രസൂക്ഷ്മക്കടലോടിയേ എന്നു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ പടപാഞ്ഞു
 മന്ത്രസൂക്ഷ്മക്കടലോടി. വടക്കുംകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മക്കു നോവുവിളിയും
 വന്നുമുന്നതിത്തല്ലോ. അങ്ങോട്ടു ചെല്ലുവാൻ ചൊല്ലുകുട്ടിയെന്റെ
 നാവികത്തികരിക്കാളിനല്ലമ്മേ! ആയതിനെക്കേട്ടു കരിക്കാളിയുണ്ട്
 ഒരുനറു വിത്തും ഒരു പുതുക്കലവും മൂക്കുണ്ടാത്തന്നു നേന്നുഴിഞ്ഞുവെ
 കുന്നോരുനേരത്തിങ്കൽ ഞാനവിടെ ചെല്ലുവഴക്കും നല്ലമ്മ പ്രസവി
 ച്ചുപോയെങ്കിൽ മറുവിളി ഞാൻ ചെന്നു പ്രസവിക്കാവൂ എന്നു നേ
 ന്നുഴിഞ്ഞുവെച്ചു. നാനകനെന്ന് കുത്തിയെടുത്ത് ഊർമടിയിൽ ചാ
 യ്ക്കോളിച്ച് ഇടുപടിയ്ക്കാരണം അത്താണിയെന്നമ്പലം കാടിക്കട
 ന് വടക്കുംകൊല്ലത്തു നിവിരേ ചെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ
 ചോദിച്ചു നല്ലമ്മൻ. ഉണ്ടിട്ടോ തൊടുകുന്ന ഉണ്ണാതോ തൊടുകുന്ന
 എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ. അപ്പോൾ പടപാഞ്ഞു വടക്കുംകൊല്ലത്തു
 നല്ലമ്മ. പത്തുപേർ പൊറു സ്മിതായാലും പതിനൊന്നാമത്തേനൊ
 രു കുട്ടി നെഞ്ഞെത്തിയന്നാലും ചത്തുപോകും. പത്തു വടക്കുപോയ
 നായരായാലും പതിനൊന്നാമത്തൊരുണ്ടു നെഞ്ഞെത്തുകൊണ്ടാൽ
 ചത്തുപോകുമല്ലോ. ഞാനങ്ങേങ്കിലേ ചോറുള്ളു. ചുമരുണ്ടേങ്കിലേ
 ചിത്രമെഴുതിക്കൂട്ട എന്നു കുല്ലിച്ചു നല്ലമ്മ. ആയതിനെ കേട്ടു കരി
 കാളിനല്ലമ്മയുണ്ട് കുത്താറാളയിൽ വെള്ളവും കുഞ്ഞിക്കിണ്ണത്തൽ
 എണ്ണയുമായി മാറാറില്ലത്തുന്ന് ഊരാറില്ലത്തെക്കുണ്ടു നടകൊണ്ടു. എ
 ണ്ണയും വെള്ളവും കൂട്ടിച്ചേർത്ത് നല്ലമ്മയുടെ എക്കിറക്കു പൊക്കിറക്കു
 മുതുകത്തു കൊണ്ടന്നു എണ്ണ ചാത്തുന്നോരുനേരത്തിങ്കൽ. വയർചി
 ടിച്ചു കടഞ്ഞ് എക്കിറക്കു തട്ടി പൊക്കിറക്കു തട്ടി മേൽവരുന്നറിൽ
 പിള്ള കീഴ്വയറിൽ താങ്ങി. ഭാരമിശം നൊവുന്നൊന്നുവിളിക്കു
 സ്സോൾ നോംതന്ന പിള്ളക്കു വരും തരണം. ഇശാരമിശം നൊവു
 നൊത്തുവിളിക്കുസ്സോൾ സദാഭിവന്നു കൈതൊഴുന്നേൻ. മൂലാരിശം
 നൊവുന്നൊത്തുവിളിക്കുസ്സോൾ മുനൂർക്കടമൊന്നാടത്തു കിടക്കുഴി
 ണ്ണതു. പിടിവള്ളിവിട്ട് കുട്ടി കരണംമറിഞ്ഞു അട്ടിപ്പേറ്റുള്ള ഭൂമനപാ

നത്ത പ്രസവംചെയ്തു. ആയതിനെക്കണ്ട കരിക്കാട്ടിനല്ലമ്മയുണ്ട് പൊക്കിൾക്കൊടി കണ്ടിച്ച് ഉദരച്ചോര ചൂണ്ടത്തു പുരട്ടി കല്ലിട്ടു വെ ന്നീരാടി. നാലിന്നു നാലുവേതമാടി ഏഴിന്നു ഏഴുവേതമാടി പതി നൊന്നിന്നു കളമിറങ്ങി കളികഴിഞ്ഞ് പതിനഞ്ചിന് എലപ്പുലപ്പു ബ്രാഹ്മവം കഴിഞ്ഞു. ഇരിപത്തെട്ടും തന്റെ മുന്നാളും വന്നടുത്ത നേരത്തു ഗണപതിപൂജക്കൊരുക്കുകൂട്ടി. ജലഗന്ധപുഷ്പധൂപദീപാദി കളെ കുട്ടി പഞ്ചലങ്കാരവും കഴിച്ച് ആദികീഴക്കു തിരിഞ്ഞിരുന്ന് വെള്ളരക്കു വെള്ളിച്ചിറാ് പൊന്നരക്കു പൊന്നാചിറാ് ആണ്ടുണ്ടൻ താലി പേർമണി പേർതള ബാണത്തേന്താണം കെട്ടിച്ച് പൂവിലഴ കിയ കമ്പളപ്പൂവും ചൂടിച്ച് ആരോമലുണ്ണിപ്പൊന്മകനേ ആരോമ ലുണ്ണിപ്പൊന്മകനേ എന്നൊരോമനപ്പേരും വിളിച്ചു. ഒരാണ്ടിൽ ഒ രാടിവെച്ചു നടന്ന് ഈരാണ്ടുകാലത്തിങ്കൽ ആടിയോടി അണിവള ന്ന് മൂവ്വരാണ്ടുകാലത്തിങ്കൽ ചങ്ങാള തേടിക്കളിച്ച് നാലരാണ്ടെ ന്നൊളവയസ്സുകാലത്തു നാടും വീടും കറടിക്കളിച്ച് ആരാരാണ്ടെന്നെ ളവയസ്സുകാലം അണിവായിൽ പല്ലംപാഞ്ഞ് ഏഴരാണ്ടെന്നൊളവ യസ്സുകാലത്ത് ഏഴത്തും കാത്തും വഴിയെ പഠിച്ചു പോരുന്ന നേരത്തു വടക്കുംകൊല്ലത്തു ചങ്ങാതിയും കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു ച ങ്ങാതിയും മണിക്കിണറു ചാടിക്കളിക്കുമ്പോൾ കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു ചങ്ങാതിയുടെ പുസ്തകം മണിക്കിണറിൽ വീണു പൊലിഞ്ഞുപോ യി. കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു പൊന്മകന്റെ വളർപുസ്തകം വടക്കുംകൊ ള്ലത്തു പൊന്മകൻ മണിക്കിണറു ചാടിയെടുത്തുകൊടുത്തു. അവിടു നിന്നിങ്ങട്ട് ചെങ്ങാതിതപമാകുന്നു. വടക്കുംകൊല്ലത്തു ചങ്ങാതി ആ ദ്രും മാലവിവാഹം ചെയ്തെങ്കിൽ കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു ഏഴനാളത്തെ വിരുന്നാണാകുന്നു എങ്കണക്ക് എന്റെ ചങ്ങാതി! കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു ആദ്രും വിവാഹംചെയ്തെങ്കിൽ വടക്കുംകൊല്ലത്ത് ഏഴനാളത്തെ വി രത്തുണ് എങ്കണക്കാകുന്നു എന്റെ ചങ്ങാതി! കല്ലിട്ടച്ചാരവുംചെ ള്സ് അമ്പർ തമ്മിൽ പിരിഞ്ഞുപോകുന്നു. ആദിയാകുന്ന വടക്കുംകൊ ള്ലത്തു ചെല്ലുമ്പോൾ വടവാരത്തു വടക്കുംകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മ. ഏഴ താൻപോകുമ്പോൾ മകന് ചോരേ ചോരേനേള്ളു. ഏഴതിവരുമ്പോൾ മകന് ചോരേ ചോരേനേള്ളു. ആരാരം തെണ്ടിച്ച പൊന്നാമുതല ത്തംകൊണ്ടു നിനക്കുണ്മാൻ ചിതമുണ്ടോടാ മകനെ എന്നു ചോദി

ച്ചു നല്ലമ്മ. പണ്ടു നല്ലച്ചൻ പുത്തനങ്ങാടിയിൽ വാണിഭം വിറ്റു പൊന്നുംനിധി നേടിക്കൊണ്ടുപോന്നിട്ടുള്ള പുത്തനങ്ങാടി കിടപ്പുണ്ടു ടാ എന്റെ മകനെ. ആ പുത്തനങ്ങാടിയിൽ പാണ്ടിശാല കെട്ടി വികൃതവികൃതമായി വെട്ടിപ്പണിചെയ്തു വാണിഭം വിറ്റുകൊണ്ടാലും എന്റെ മകനെ എന്നു കല്പിച്ചു നല്ലമ്മ. വാണിഭം വിൽക്കുവാൻ എന്തു പൊന്നുംമുതലതമമുള്ളൂ എന്റെ നല്ലമ്മേ. പൊന്നുംമുതലതമം ഞാൻ തരുവാടാ എന്റെ മകനേ. വാണിഭച്ചെറുപ്പിള്ളരെ നീന്റെ നല്ലച്ചനും പറഞ്ഞതയ്ക്കുമെന്നു കല്പിച്ചു. പുളിപ്പുതിനാറുപണമെടുത്ത് കള്ളപ്പള്ളി നീക്കി വെള്ളപ്പള്ളിയെടുത്തു കച്ചത്തലക്കൽ മടിഞ്ഞുകെട്ടി പുത്തനങ്ങാടിയിൽ വാണിഭത്തിനായി കുട്ടിമരക്കാരായി അവതരിച്ചു പൊന്നുകൻ. കുളികുറിയേവാരവും കഴിഞ്ഞ് അന്നമുതു ഭോജനവും ഉണ്ണുകഴിഞ്ഞ് നിറുകൾ നീർപുച്ച് നെറിക്കു നെറിപ്പട്ടം കഴുത്തിനു കൊരലാരം മാറിനു മാർതാലി വയറിനുദരബന്ധം അറയിക്കു അല്ലിച്ചൊട്ടു കാലിനു കാൽച്ചിലമ്പ് കൈരണ്ടിനും കനകവള വിരൽ പത്തിനും മണിമോതിരം ഇവയൊക്കെ ചേർത്തിത്തൂ പൊന്നുകൻ. പാർവണ്ണൻ പോഷ്ഠിരപ്പാമേരി കമ്പത്തിൽ കാലുരണ്ടും കൊടുത്ത് കടകുഞ്ഞാണു രണ്ടും കയ്യിടിച്ച് ചമ്മട്ടിക്കോലാലേ നാലുല ഉലച്ച് ഓടട്ടേ പോഷ്ഠിരെ മണ്ടിയാണ് എന്റെ പോഷ്ഠിരേ പണ്ടു നല്ലച്ചൻ വാണിഭം വിറ്റു പുത്തനങ്ങാടിയിൽ പഴമ്പീടിക നോക്കിട്ടോടിയാണെന്നുകല്പിച്ചു. ഓടുന്ന പോഷ്ഠിര വണ്ടു തുമ്പി വാണാഥംപോലെ കടിവിട്ടു വില്ലും ചെറുശരംപോലെ. പാർവണ്ണൻ പോഷ്ഠിര പുത്തനങ്ങാടിയിൽ മേൽത്തെരുവിൽ മുത്തരകൻചെട്ടിയാന്റെ പൊന്നുംപോർപടിക്കൽ നിവിരേ ചെന്നു വഴിച്ചുറപ്പട്ടു. - ആയതിനെക്കണ്ടു! മുത്തരകൻചെട്ടിയാണു ണ്ടു പണ്ടു വാണിഭം വിൽക്കുവാൻ വന്ന നല്ലച്ചന്റെ മകന്റെ വരവുണ്ടെന്നുകേട്ടു നിറവാറു ഏഴും നിറച്ചുവെച്ച് മണിവിളക്കും കുളത്തിവെച്ച് ആചാരോപചാരത്തോടെ നിലപാക്കുന്നു ചെട്ടിയാൻ. എടുമേ കിടക്കുന്ന പെരുവഴിയെ പോയാലോ ചെട്ടിയാ എടുത്തതവിൽ പടിഞ്ഞരുവിൽകൂടി പോകാലോ എന്റെ പൊന്നുകനേ! എന്നാൽ പോയ്ക്കുട്ടേ പോയ്ക്കുട്ടേ എന്റെ ചെട്ടിയാ ഒന്നാമനൊന്നെടുത്തരുവിലോളമെന്നു പോയ്ക്കുട്ടേ വാണിഭം വിൽക്കുവാനും വി

[illegible]

പുഷ്പാഞ്ജലി.

എഴുതുന്ന അദ്ധ്യായം.

[പോംവതി - സുഷിതയുടെ ഉപദേശം. സമ്മതനോടായും. പ്രീതി.]

അരാവലി പർവ്വതത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്താണ് മാപ്പാ
രം എന്ന രാജ്യം. ആ പ്രദേശം മിക്കതും മരുഭൂമിതന്നെയാണെന്നു
പറയാം. എന്നാൽ ഭൂമി ഫലവത്തല്ലാത്തതാണെങ്കിലും ജനങ്ങൾ
ക്ഷാമവിധിതന്മാരോ ദാരിദ്ര്യന്മാരോ അല്ല. അവരുടെ നഗരങ്ങളും
ഗ്രാമങ്ങളും നല്ല ഐശ്വര്യത്തോടുകൂടിയിരിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രജകൾ അ
രോഗദുഃഖഗാത്രന്മാരും പരിശ്രമശീലന്മാരും അന്യോന്യം സഹാ
യം ചെയ്യാൻ എപ്പോഴും ഒരുക്കമുള്ളവരുമാണ്. അവർ നല്ല ശു
ചിയോടുകൂടിയവരും ചുരുക്കിച്ചിലവു ചെയ്യുന്നവരും നല്ല വ്യവസ്ഥ
യുള്ളവരും വാണിജ്യവിഷയത്തിൽ താല്പര്യമുള്ളവരും അന്യരാജ്യങ്ങ
ളിലേയ്ക്കു പോകാൻ ഉത്സാഹമുള്ളവരും ആണ്. ഇവരിൽ അധി
കം പേരും ബാലമതക്കാരാണ്. എന്നാൽ മറ്റുള്ള ദിക്കിലെ
ബാലമതക്കാരെപ്പോലെ ഇവർ സനാതനധർമ്മവിഭേദികളായി
രുന്നില്ല. ഭഗവാൻ ബുദ്ധദേവൻ ഇവരെ ഒരുവിധത്തിൽ സനാത
നധർമ്മത്തെ അനുസരിക്കുന്നവരായിത്തന്നെ രീതിക്കുന്നു.

മാപ്പാരാജ്യം കടന്നു പിന്നെയും പടിഞ്ഞാട്ടു പോയാൽ സി
ന്ധുദേശത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്നു. സിന്ധുദേശം സമനിരപ്പായ ഒരു
വലിയ പ്രദേശമാണ്. അതിന്റെ ഒരു ഭാഗമെങ്കിലും നിശ്ശോണത
മായിത്തീരുന്നുവെങ്കിലും അതിന്റെ അധികഭാഗവും മണൽപ്രദേശ
മാണ്. എന്നാൽ സിന്ധുനദിയിന്റെ ഇരുതീരങ്ങളിലുള്ള മിക്ക പ്ര
ദേശങ്ങളും വളരെ ഫലവത്തായിട്ടുള്ളതാണ്. സിന്ധുദേശവാസിക
ളിൽ അധികം പേരും ഏറവും ദാരിദ്ര്യന്മാരാണ്. ഗ്രാമങ്ങൾ മി
ക്കതും കുഗ്രാമങ്ങളാണ്. എന്നാൽ ചില പട്ടണങ്ങൾ വളരെ സമൃ
ദ്ധിയുള്ളവയും ആണ്. നഗരവാസികളിൽ അധികം പേരും കു
പ്പ് തിന്നുന്നവരും മറ്റുള്ള മതക്കാരും ആണ്. എന്നാൽ ഇ

ഹിന്ദുക്കളുടെ ദേവന്മാരേയും ദേവികളേയും നിന്ദിക്കുന്ന കൂട്ടരല്ല. ഇവർ ജ്യോതിഷക്കാരെ വലിയ ബഹുമാനമാണ്. ആവൽക്കാലങ്ങളിൽ ഇവർ ഹിന്ദുക്കളുടെ ദേവന്മാർക്ക് വഴിവാടകയും മാറ്റം ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

ബ്രാഹ്മണർ മാവ്വാരവും സിന്ധുദേശവും കടന്നു സമുദ്രതീരത്തിലുള്ള ഒരു തുറമുഖത്തിൽ വന്നെത്തി. ആ തുറമുഖത്തിൽ പല ദിക്കിൽനിന്നും പല ആളുകൾ വന്നു പല ജോലികളിലും ഏല്പിട്ടിട്ടുണ്ട്. ഉറവ് പൊതിയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ രാജമന്ത്രി ജനസംഘംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എല്ലാ വീടുകളിൽനിന്നും തേനീച്ചക്കൂടുകളിൽനിന്ന് എന്നപോലെ അവ്യക്തശബ്ദങ്ങൾ കേൾക്കുന്നുണ്ട്. നീലനിറമായ സമുദ്രജലം വളരെ ദൂരംവരെ കപ്പലുകൾകൊണ്ടും വത്തേമാരികൾകൊണ്ടും വഞ്ചികൾകൊണ്ടും നിറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സമുദ്രതീരത്തിൽനിന്നു നോക്കുന്നവർക്ക് ആ സകല കപ്പലുകളും വക്കിത്തുടമെന്നപോലെ തോന്നപ്പെടുന്നു. ചിലതു ചിറകുകൾ പരത്തി കൂട്ടിലേയ്ക്ക് അണയുന്നു. ചിലതു കൂട്ടവിട്ട് ആകാശത്തിലേയ്ക്കു പറന്നുപോകാൻ ഭാവിക്കുന്നു. ചിലതു ചെല്ലേണ്ട ദിക്കിലെത്തി ചിറകുകൾ കൂട്ടി അവയുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ തേടിപ്പിടിക്കുന്നു. വഞ്ചികൾ കപ്പലുകളുടെ കുട്ടികളെന്നപോലെ യാതൊരു അലട്ടുംകൂടാതെ നാലുഭാഗത്തും അലഞ്ഞുനടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

സത്യവൃഗത്തിൽ മുനിശ്രേഷ്ഠനായ സൗരഭി യമുനാനദിയിൽ അനവധി മത്സ്യങ്ങൾ കളിക്കുന്നത് കണ്ട് ഏറ്റവും ആനന്ദിച്ചിരുന്നു. മത്സ്യമാതാവു തന്റെ സന്താനങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടവളായിട്ട് എന്തൊരു സുഖം അനുഭവിച്ചിരുന്നുവോ ആ സുഖം കണ്ടു മഹാക്ഷിക്ക് അവയുടെ നേരേ അതിയായ പ്രീതി തോന്നിയിരുന്നു. ഗരുഡൻ അവയെ ഭക്ഷിപ്പാൻ ഉത്സാഹിച്ചതു കണ്ടു പരമദയോലുപായ മഹാക്ഷി ഗരുഡനെ ശപിച്ചു. വാസ്കവജീവജാലങ്ങളെ കണ്ടാൽ തന്നെ പരിശുദ്ധഹൃദയന്മാരായവരുടെ മനസ്സിൽ ആനന്ദം ഉണ്ടാവുന്നു.

ബ്രാഹ്മണർ ഇരുവരും ആ ആനന്ദം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ ഒരു ആവിഷ്കാപ്പൽ തുറമുഖത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ കടന്നു

തുടങ്ങി. അതിന്റെ ഗതിവേഗവും അതിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന പുകയും ആവിപുറത്തേയ്ക്കു വിടമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശബ്ദവും കേട്ടു ബ്രാഹ്മണൻ അതിന്റെ നേരേ നോക്കി. അവർ ശ്രദ്ധവെച്ച് ആവി ക്ഷപ്പലിനെ നോക്കിക്കണ്ടു. തിരമാലകളെ ഭേദിച്ചുകൊണ്ട് ആവി ക്ഷപ്പൽ എല്ലാറ്റിന്റെയും നടുവിൽ വന്നുനിന്നു. അതിന്റെ ഉള്ളിൽനിന്നു പുക പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ ഇടിവെട്ടുംപോലെയുള്ള ശബ്ദം ഉണ്ടായി. രധണരധണശബ്ദത്തോടുകൂടി അതിന്റെ ലോഹഘസ്മരങ്ങൾ പ്രസരിച്ചു സമുദ്രതലത്തെ സ്പർശിച്ചു. അത് അനങ്ങാതെ നിന്നു. ഏതാത്താമസിയാതെ ആവിക്ഷപ്പലിന്റെ ഇരുവശത്തും രണ്ട് എണികൾ ഇറക്കപ്പെടുകയും ആ എണികളിൽക്കൂടി ദൃഢകായന്മാരും ചുറ്റുന്ന ഉടുപ്പുകളോടുകൂടിയവരും ആയ കുറെ വെള്ളപ്പട്ടാളക്കാർ എറങ്ങി പഞ്ചികളിൽ കയറി ക്രമത്തിൽ കരയിലെത്തുകയും ചെയ്തു. അവർ തീരത്ത് അണിയുന്നിനായി നിന്നു. സേനാപതിയുടെ കല്പന കേട്ട മാത്രത്തിൽ അവർ വേർപിരിഞ്ഞ് ഓരോ കൂട്ടമായി നിന്നു. പിന്നെ ചാണയ്ക്കണച്ചു മുച്ചുകൂടിട്ടുള്ള ശസ്ത്രങ്ങളിൽ സൂര്യബിംബത്തെ പ്രതിബിംബിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അവർ മൗനമായി രാജമാറ്റത്തിൽക്കൂടി പോയി. ഭൂമി അവരുടെ ചവിട്ടടികൊണ്ടു വിറച്ചുതുടങ്ങി. സകല ജനങ്ങളും വിസ്മയംകൊണ്ടു വിടന്ന് കണ്ണുകൾകൊണ്ട് ആ ആവിക്ഷപ്പലിനേയും അതിൽനിന്നിറങ്ങിയ സൈന്യങ്ങളേയും ശ്രദ്ധിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു മദ്യപയസ്കനായ ബ്രാഹ്മണൻ കണ്ടു. ബലവിക്രമം സാമാന്യമായ ഒരു വസ്തുവല്ല. അത് എല്ലാവരാരും ആദരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു വസ്തുവാണ്. ജീവജാലങ്ങളുടെ ക്രീഡാകൗതുകം കാണുമ്പോൾ അന്തരാത്മായ്ക്കു വികസിക്കുകയും രോമാഞ്ചഭരിതമായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നതു വാസ്തവമാണ്. എന്നാൽ ആ മനോഭാവം കോമളവും മധുരവും ആയിട്ടുള്ളതാണ്. ഈ മാതിരി ബലവീര്യം കാണുമ്പോൾ ഏതൊരു ഭാവം മനസ്സിലാക്കുന്നുവോ അതു മുൻപാഞ്ഞു മധുരമനോഭാവത്തെ ദൂരെ അകറ്റിക്കളയുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് പുരുഷസിംഹനായ ഒരു വന്ദന സാമാന്യന്മാരായ അനേകായിരം ജനങ്ങളുടെ മേൽ അധികാരം നടത്താൻ സാധിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് പ്രബലമായ ഒരു ജാതിക്കു ദുർബ്ബലന്മാരായ അനേകം ജാതികൾ ഭരിപ്പാ

നുള്ള യോഗ്യത ഉണ്ടാകുന്നത്. കീഴടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പുരുഷന്മാരോ അല്ലെങ്കിൽ കീഴടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ജാതിക്കാരോ തമ്മിൽ ഒന്നായി യോജിച്ച് എതിർക്കുന്നവരും അധികാരം നടത്തുന്ന പുരുഷനേയോ അല്ലെങ്കിൽ ജാതിയേയോ രീച്ചയായിട്ടും അവർ തോല്പിക്കാൻ കഴിയുന്നതാണ്. എന്നാൽ അധികാരം നടത്തുന്നവരുടെ നേരേയുള്ള ആദരാതിശയത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യംകൊണ്ട് അവരോട് എതിർക്കുന്ന കാര്യം ഒരേ നില്ക്കട്ടെ. ആർക്കും അവരുടെ നേരെ കൂസൽകൂടാതെ ഒന്നു നോക്കാൻകൂടി ശക്തിയില്ല.

മദ്ധ്യവയസ്സനായ ബ്രാഹ്മണന്റെ മുഖമണ്ഡലം ചിന്തയുടെ ഏറ്റവും ഗംഭീരമായ ഹായയിൽ മുങ്ങിയതുപോലെ കാണപ്പെട്ടു. സൂര്യനും അസ്തമിച്ചു.

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു. “നാനാജാതിക്കാരായ മനുഷ്യർ ഒന്നിച്ചുകൂടി കാണുമ്പോൾ മനസ്സിൽ ഏറ്റവും ഗംഭീരമായ ആനന്ദം ഉണ്ടാവുന്നതാണ്. ബഹുതപത്തിന്റെ ഇടയിൽ ഏകതപത്തിന്റെ പ്രതീതിയുണ്ടാകുന്നു. ഈ ഭിന്നഭേദശക്തും ഭിന്നജാതിക്കാരും ഭിന്നധർമ്മത്തെ അനുസരിക്കുന്നവരും ഭിന്നവേഷം ധരിക്കുന്നവരും ഭിന്നകാര്യങ്ങളിൽ ഏല്പിട്ടിരിക്കുന്നവരും ആയ മനുഷ്യർ തമ്മിൽ ഇത്രയെല്ലാം വ്യത്യാസമുള്ളതെങ്കിലും അവർ ഒരേ പ്രകൃതിയോടുകൂടിയ ജീവികളാണ്. എല്ലാവരുടേയും ദേഹനിർമ്മാണരീതിയും ഭിത്തിമൂലവും ചരമോദ്ദേശ്യവും ഒന്നാണെന്നാണ്. സകല ഭേദങ്ങളുടേയും കാരണം ആദ്യത്തിൽ ഭേദഭേദമാണ്. ധർമ്മഭേദം ആചാരഭേദം ജാതിഭേദം ഭാഷാഭേദം ഇവയെല്ലാം ഭേദഭേദം ഒന്നു മാത്രത്തിൽനിന്നുണ്ടാവുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടു ഭേദഭേദം ഇല്ലാതെയായാൽ കാലംകൊണ്ട് ഏകതയുണ്ടായിത്തീരും; അതിന്നു സംശയമില്ല. കച്ചവടം കേവലം ലക്ഷ്മീദേവിയുടെ ഇരിപ്പിടം മാത്രമല്ല. അതു സാക്ഷാൽ നാരായണമൂർത്തിയുടേയും ഇരിപ്പിടമാണ്.”

മദ്ധ്യവയസ്സനായ ബ്രാഹ്മണൻ വിടൻ കണ്ണുകളോടുകൂടിയും ഏകാഗ്രമനസ്സോടുകൂടിയും വൃദ്ധന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടിട്ട് ആത്മയ്ക്കു ഭരിതനായിട്ടു ചോദിച്ചു. “ഈ വിഭിന്നധർമ്മങ്ങളെ അനുസരിക്കുന്നവരും പരസ്പരം വിദ്വേഷഭാവത്തോടുകൂടിയിരിക്കുന്നവരുമായ മനുഷ്യർ

എപ്പോഴുകിലും ഒരേ മതത്തെ അവലംബിച്ചവരായിരുന്നുവോ? വീണ്ടും എത്രകാലത്തെങ്കിലും അവർ ഒരേ മതത്തെ അനുസരിക്കുന്നവരായിത്തീരുകമോ?”

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: “മനുഷ്യൻ മാത്രമാണ് ആകാശത്തിലും ഭൂമിയിലും താമസിക്കുന്നത്. മനുഷ്യൻ മാത്രമാണ് പിതാവിന്റെ രൂപസമ്പ്രദാനായിട്ട് അമ്മയുടെ ഗർഭത്തിൽനിന്നു ജനിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് മനുഷ്യന്റെ മാത്രം മൂലപ്രകൃതി ഒന്നായിരിക്കുന്നതല്ലാതെ ഭിന്നപ്പെട്ടവരാണ് താമില്ലാതെയിരിക്കുന്നു. കുട്ടികളുടെ എട്ടായിട്ട് ധർമ്മഭേദങ്ങളുടെ ചിഹ്നങ്ങൾ ഒന്നുതന്നെ ഇല്ല. പ്രകൃതി ആദിമാവസ്ഥയിലും അതേമാതിരി തന്നെയാണ്. ധർമ്മഭേദം കേവലം ശിക്ഷാഭേദത്തിന്റെ ഫലം മാത്രമാണ്.”

മദ്ധ്യവയസ്സൻ ചോദിച്ചു. “ആയ്യാ! എന്റെ മനസ്സു വളരെ കൗതുകത്തോടും ആശ്ചര്യത്തോടുംകൂടിയതായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ശിക്ഷാഭേദത്തിന്റെ ഫലമായിട്ട് ധർമ്മഭേദം ഉണ്ടാവുന്നത് എങ്ങിനെയാണെന്ന് അല്പം വിസ്തരിച്ചു പറയണം.”

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: “ആകാശം ഭൂമി- അച്ഛൻ അമ്മ- പുരുഷൻ പ്രകൃതി-ഇവർ ഏതൊരു ദേശത്തു ഏതൊരു രൂപം ധരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ; ആ ദേശത്തിലെ മനുഷ്യർ ആ മാതിരി ധർമ്മതത്വങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കുന്നു. ഏതൊരു പ്രദേശം വളരെ വിസ്താരത്തോടും വളരെ നീളത്തോടും കൂടിയും സമനിരപ്പോടുകൂടിയതോ അല്ലെങ്കിൽ സമുദ്രതീരത്തു സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതോ ആയിരിക്കുകൊണ്ട് ആകാശം ഭൂമിയോടുകൂടി പാറിക്കിടക്കുന്നതുപോലെയും തോന്നപ്പെടുന്നുവോ ആ പ്രദേശത്തിൽ ഈശ്വരൻ ഭൂമിയിൽ അവതരിക്കുന്നു എന്നുള്ള വിശ്വാസം സാമാജ്യമായി ജനിക്കുന്നു. ഏതൊരു പ്രദേശത്തിൽ ചവുതങ്ങൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുകയും അവയുടെ കൊടുമുടികൾ ആകാശം മുട്ടിനില്ക്കുന്നതായി കാണപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നുവോ ആ പ്രദേശത്തിൽ മനുഷ്യർ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ കയറിച്ചെല്ലാൻ കഴിയുന്നതാണെന്നുള്ള വിശ്വാസം ഉണ്ടാകുന്നു. അതിനും പുറമെ ഏതൊരു പ്രദേശത്തിൽ നീണ്ട സമഭൂമിയും വിസ്താരമുള്ള സമുദ്രതീരവും അത്യുന്നതങ്ങളായ ഗിരിശിഖരങ്ങളും എന്നീ മൂന്നുവിധത്തിലുള്ള കാഴ്ചകൾ ഏപ്പോഴും കാണപ്പെടുന്നു

വോ അവിടെ ഈശ്വരൻ അവതാരം ചെയ്യുന്നു എന്നും മനുഷ്യർ സ്വർഗ്ഗാരോഹണം ചെയ്യുന്നു എന്നും ഉള്ള രണ്ടുപ്രകാരത്തിലുള്ള ധർമ്മതത്വങ്ങളും ജനങ്ങൾക്കു ഹൃദയംഗമമായിത്തീരുന്നു.”

മദ്ധ്യവയസ്സൻ ചോദിച്ചു: “എന്നാൽ ഈശ്വരന്റെ അവതാരത്തെ സ്വീകരിക്കാത്ത മതങ്ങളും ഉണ്ടല്ലോ. ഈശ്വരൻ ഭൂമിയിലുള്ള ചില വിശിഷ്ടപുരുഷന്മാർക്ക് പ്രത്യക്ഷമാവുന്നുണ്ട് എന്ന് ആ മതങ്ങൾ ഉപദേശിക്കുന്നു.”

വൃദ്ധൻ ഉത്തരം പറഞ്ഞു: “സമനിരപ്പായ ഭൂമികളിൽ വസിക്കുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ആർ മതഭൂമികളിൽ താമസിക്കുന്നുവോ അവർ കന്നു മേച്ചുകൊണ്ട് ഉപജീവനം കഴിച്ചുവരുന്നു. അവർ ഒരേ സ്ഥലത്തു സ്ഥിരമായി താമസിക്കുന്നില്ല. കൃഷിക്കൊണ്ട് ഉപജീവനം കഴിക്കുന്നവരെപ്പോലെ ഒരേസ്ഥലത്തിലുണ്ടാകാൻ അവർ ദിക് ചക്രവാളത്തെ കാണുന്നില്ല അവർ പുതിയൊരു കാരോ സ്ഥാനങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ അതുപോലെ ദിഗ്വലയവും നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതായി അവർ കാണുന്നു. ആകാശവും ഭൂമിയുംകൂടിച്ചേരുന്നത് അവർ നിരന്തരം കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ആ സംയോഗസ്ഥാനം അവരെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും അനിർദ്ദിഷ്ടവും ആകുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഈശ്വരൻ ശരീരമെടുത്തു ഭൂമിയിൽ അവതരിക്കുന്നു എന്നുള്ള തത്വം അവരുടെ മനസ്സിൽ ഉദിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ ഈശ്വരൻ ചില വിശിഷ്ടന്മാർക്ക് പ്രത്യക്ഷമാവുന്നുണ്ടെന്നും അവരോടു സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നുമുള്ള വിശ്വാസം അവർക്കുണ്ടായിത്തീരുന്നു.”

വൃദ്ധൻ കുറച്ചുനേരം മെഴുനമായിരുന്നതിന്റെ ശേഷം വീണ്ടും പറവാൻ തുടങ്ങി. “മരുസ്ഥലവാസികളും കന്നുമേച്ചു നടക്കുന്നവരുമായ മനുഷ്യരുടെ ധർമ്മജ്ഞാനത്തിൽ ഏറ്റവും ഗൗരവമേറിയ ഒരു ന്യൂനതയുണ്ട്. അവർ ഒരേസ്ഥലത്ത് സ്ഥിരമായി താമസിക്കാൻ കഴിയാത്തതുകൊണ്ട് അവർക്ക് ഒരു സ്ഥലത്തെക്കുറിച്ചും പ്രത്യേകമായി ഒരു മമതയുണ്ടാകുന്നില്ല. അനേകം ചോരനമ്മമാരാൽ വളർത്തപ്പെട്ട ഒരു കുട്ടിയെപ്പോലെ മാതൃസ്നേഹം എന്തെന്ന് അറിവാൻ കഴിയാത്ത അവർക്ക് മാതൃഭക്തിയും ഉണ്ടാകുന്നില്ല. അവർ ഭൂമിയിലെ സകല ദിക്കുകളിലും പോകാൻ

കഴിയും. സകല പ്രദേശങ്ങളിലും താമസിക്കാൻ അവർക്കു കഴിയും. എന്നാൽ മാത്രമല്ല എന്താണെന്ന് അവർക്കു അറിയാൻ കഴിയുന്നില്ല. അവരുടെ ധർമ്മപ്രണാളികളിൽ ഈശ്വരൻ ഉണ്ട്; എന്നാൽ ഈശ്വരൻ ഇല്ലതാനും. ജലസൗഖ്യവും ഫലവും ഉള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്നവരുടെ ഏടയിൽ ഈശ്വരീപൂജയ്ക്കാണ് അധികം മാഹാത്മ്യം കല്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

മദ്ധ്യവയസ്സൻ ചോദിച്ചു: “മാഹാശയ! ചില ചില വർഗ്ഗക്കാർ സർവ്വനിയന്താവായ ഈശ്വരൻ ഉണ്ടെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവർ വലിയ അഭ്യർത്ഥനകളാണ്. മാത്രം ചിലർ അഭ്യർത്ഥന വാദത്തെ അത്ര ഗൗരവിക്കുന്നില്ല. ഈ മാതിരി മതഭേദത്തിനുള്ള കാരണം എന്താണ്?”

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: “സമുദ്രത്തിൽ വസിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ— ആ പ്രദേശം മരുഭൂമിയാവട്ടെ അല്ലെങ്കിൽ ജലസൗഖ്യത്തോടും ഫലത്തോടുംകൂടിയ ഭൂമിയാവട്ടെ— അഭ്യർത്ഥനകളായിത്തീരുന്നു. സമുദ്രതീരപ്രദേശങ്ങളിൽ വസിക്കുന്നവരും പർവ്വതപ്രദേശങ്ങളിൽ വസിക്കുന്നവരും അഭ്യർത്ഥനകളെ അത്ര സ്വീകരിക്കുന്നതല്ല.

“സമനിരപ്പോടുകൂടിയ പ്രദേശത്തിന്റെ സകല ഭാഗങ്ങളും തദ്ദേശവാസികൾക്കു പ്രയാസംകൂടാതെ കാണാൻ കഴിയുന്നതുകൊണ്ട് ഇന്നു ദിക്കിൽ ഇന്നുണ്ടെന്നും ഇന്നതില്ലെന്നും കാണാൻ കഴിയുന്നതാണ്. അവരവരുടെ കൗതുകം ക്ഷണത്തിൽ തൃപ്തിയടയുന്നു. ഭിന്നഭിന്നസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഭിന്നഭിന്നവദാന്തങ്ങളുണ്ടെന്നുള്ള ജ്ഞാനം അവർക്കു ഉണ്ടാകുന്നില്ല. അവരുടെ മനസ്സിൽ സകലവും സ്ഥിരവും നിശ്ചലവും നിർദ്വിഷ്ടവുമായിരിക്കുന്നു. ഈ ജ്ഞാനം അവരുടെ മനസ്സിൽ ദൃഢമായി ഉറക്കുന്നു. അതുനിമിത്തം അവർ ലോകനാരായണ അഭ്യർത്ഥനകളായിത്തീരുന്നു.

“സമുദ്രതീരപ്രദേശങ്ങളിൽ വസിക്കുന്നവർ നിത്യവും പുതിയതായ കാരോ വ്യാപാരങ്ങൾ കാണുന്നു. സമുദ്രതലം ഇന്നു പ്രശാന്തമായും അനേകം കൂടാതെയും ഇരിക്കുന്നു. നാളെ നരകഭോക്തൃകളായിത്തീരുന്നവരെക്കൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്നു. മാനാദം കൊടുക്കാറുകൊണ്ടു കോളികളി ഭയങ്കരവസ്തുവായി ഭവിക്കുന്നു. കരേപ്രകാരത്തിൽ ക

രേനിയമം അനുസരിച്ചു സകല വ്യാപാരങ്ങളും നടത്തപ്പെടുന്നു എ
ന്നുള്ള മനോഭാവം സമുദ്രതീരത്തിൽ വസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ എട
യിൽ ഉണ്ടാവാൻ തക്കമാണ്. അതുകൊണ്ട് അവർ അദ്വൈതവാ
ദികളായിത്തീർന്നില്ല. അവർ പരസ്പരവിരോധികളും മനുഷ്യവി
ദ്വേഷികളും ആയ പിശാചുക്കൾ, യക്ഷന്മാർ, രാക്ഷസന്മാർ മുതലാ
യവരുടെ പ്രഭാവത്തെ സ്വതന്ത്രവേ സ്വീകരിക്കുന്നവരാണ്. പൂർവ്വപ്ര
ദേശനിവാസികൾക്കു തങ്ങൾ നിവസിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളുടെ എല്ലാ
ഭാഗങ്ങളും ഒന്നായി കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല. അവർക്ക് എപ്പോഴും
കണ്ടും കഴിയും ഉള്ളതും വളരെപ്പിരിഞ്ഞുള്ളതുമായ വഴികളിൽക്കൂടി
സഞ്ചരിക്കേണ്ടിവരുന്നു. അവരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ നാനാസ്ഥലങ്ങളുടെ
നാനാപ്രകൃതിയിലും നാനാവൃക്ഷജാതിയും നാനാഫലങ്ങളും പുഷ്പ
ങ്ങളും നാനജീവജന്തുക്കളും എല്ലാത്തോഴും സ്പഷ്ടമായി കാണപ്പെട
ുന്നു. അതുകൊണ്ട് അവരുടെ മനസ്സിൽ ഭവിതവ്യയുടെ പ്രവാ
ഹം എല്ലാത്തോഴും രേഖമാതിരിയിലായി തോന്നപ്പെടുന്നില്ല. മനുഷ്യ
പ്രയത്നത്തിന് ആ പ്രവാഹത്തെ തടുത്ത് അതിന്റെ വേഗത്തെ
കാർഷ്ഠ്യം അധികമാക്കാനും മഹാദൂര ദിക്കിലേയ്ക്കു തിരിക്കാനും ക
ഴിയുന്നതാണെന്നുള്ള ജ്ഞാനം അവർക്കുണ്ടാവുന്നു. അതുകൊണ്ടു പ
ൂർവ്വപ്രദേശനിവാസികൾ ഒരിടത്തും വലിയ അദ്വൈതവാദികളായി
ത്തീർന്നില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല തവസ്സുകൊണ്ട് ഈശ്വരത്വം ലഭി
ക്കാൻ കഴിയുന്നതാണെന്നുള്ള ദൃഢവിശ്വാസം അവർക്കുണ്ടാവുകയും
ചെയ്യുന്നു.”

മദ്ധ്യവയസ്സൻ പറഞ്ഞു: “ചില ചില വർഗ്ഗക്കാർ ഏകേശ്വ
രവാദികളാണെങ്കിലും അവർ ഈശ്വരന്റെ അവതാരത്തെ സ്വീക
രിക്കാത്തവരും ഈശ്വരീപൂജ ചെയ്യാത്തവരും ആണെന്നും, അങ്ങി
നെയൊന്നെങ്കിലും അവർ ലോരാദ്വൈതത്തിൽ തല്പരന്മാരാണ്
എന്നും ഉള്ളത് എനിക്ക് മനസ്സിലായി. പിന്നെ ചില ചില മത
ക്കാർ ഏകനും അദിവിതാനുമായ ഈശ്വരൻ ഉണ്ടെന്നു വിശ്വാസമു
ള്ളവരായിട്ടും, അവർക്ക് അദ്വൈതത്തിന്റെ സർവ്വനിയന്ത്രതത്തെ അ
റിയാൻ കഴിയാതിരിക്കുന്നത് എങ്ങിനെയൊന്നെന്നും അവർ അദ്വൈ
തവാദത്തെ സ്വീകരിക്കാത്തത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നും എനിക്ക് മന

സ്സിലായി. മറ്റു ചിലർ സ്വാനഭൂതികൊണ്ട് ഈശ്വരത്വം അറിയുന്നുണ്ടെന്നും കാഴ്ചകൊണ്ട് അവർ അദ്വൈതവാദത്തെ സ്വീകരിക്കുന്നില്ലെന്നും ഉള്ള സംഗതിയും എനിക്കു മനസ്സിലായി. എന്നാൽ ചില കൂട്ടർ ദൈവതവാദികളായും ത്രിമൂർത്തികളെ ഉപാസിക്കുന്നവരായും കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. അവരുടെ ദൈവതവാദത്തിനുള്ള കാരണം എന്താണ്? ത്രിമൂർത്തികളുടെ പൂജയ്ക്കു പ്രചാരമുണ്ടായത് എങ്ങിനെയാണ്? എന്നറിയാൻ എനിക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ട്.”

പൂജൻ ഉത്തരം പറഞ്ഞു: “നാം എന്തെല്ലാം പ്രത്യക്ഷമായി അറിയുകയും കാണുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടോ അതെല്ലാം പ്രകൃതിയാകുന്ന കടുംബത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യൻ ആ കടുംബത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ നിവേശിക്കപ്പെട്ടവനായിട്ടു വളർന്നുവരികയും അറിവു സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആകാശവും ഭൂമിയും-അച്ഛനും അമ്മയും-ആദ്യഗുരുക്കന്മാരാണ്. അവർ മഹാഗുരുക്കന്മാരാണ്. എങ്കിലും ശിശുശിക്ഷയിൽ സോദരീസോദരന്മാർ തുടങ്ങിയുള്ള ചങ്ങാതിമാരുടെ കത്താശയും അനല്പമല്ല. രാത്രി പകൽ, വെളിച്ചം ഇരുട്ട്, ചൂട് തണുപ്പ് മുതലായവയുടെ മാറ്റങ്ങൾ അനേകജ്ഞാനത്തിന്റെ മൂലമാണ്. ഭൂമിയിലെ ശീതപ്രധാനങ്ങളായ സകല പ്രദേശങ്ങളിലും ചൂടും പകലും ജനങ്ങൾക്കു വളരെ ഇഷ്ടപ്രദമായി ഭവിക്കുന്നു. ഇരുട്ടും തണുപ്പും രാത്രിയും അവർക്കു വളരെ അനിഷ്ടപ്രദമായും ഭവിക്കുന്നു. അങ്ങിനെയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലെ നിവാസികളിൽ വളരെ പേരും സ്ഥൂലമായ ദൈവതവാദത്തിൽ വിശ്വാസമുള്ളവരായി ഭവിക്കുന്നു. പിന്നെ, സൂര്യൻ സൂര്യന്റെ വെളിച്ചം അതിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന സ്പന്ദനശക്തി ഈ മൂന്നും ഒന്നുതന്നെയാണെന്നും ആ ഒന്നുതന്നെയാണ് മൂന്നാവുന്നത് എന്നുമുള്ള അറിവു സ്ലാഷ്ട്രമായി ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ത്രിമൂർത്തിജ്ഞാനം ഉണ്ടാകുന്നു.”

മദ്ധ്യവയസ്സൻ ചോദിച്ചു: “ആർ! ദൈവതവാദികളും ത്രിമൂർത്തി ഉപാസകന്മാരും ആയ ജനങ്ങളുടെ ഏടയിൽ ചില വർഗ്ഗക്കാർ ഭക്തമാതിരി ഈശ്വരീപൂജ ചെയ്യുന്നു. മറ്റു ചില വർഗ്ഗക്കാർ ആ പൂജയിൽ അത്യന്തം വിമുഖത കാണിക്കുന്നു. ഇതിന്നു കാരണമെന്താണ്?” പൂജൻ പറഞ്ഞു. “അവരുടെ ഏടയിൽ ആർ വളരെ ഫലവ

ത്തായ രാജ്യങ്ങളിൽ പാക്കുനുവോ അവർക്കു ഈശ്വരീപൂജ ചെയ്യാതിരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. കാരണം ജഗൽസവിതാവായ സൂര്യൻ തന്റെ പരിശുദ്ധ രശ്മികളെക്കൊണ്ട് ജീവജനനിയായ ഭഗവതിയെ ആലിംഗനം ചെയ്തിട്ടാണ് ജീവജാലങ്ങളെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നത് എന്നു ആ പ്രദേശങ്ങളിലെ നിവാസികൾക്കു പ്രത്യക്ഷമായി കാണാൻ കഴിയുന്നു. എന്നാൽ ഏതൊരു പ്രദേശം അത്ര ഫലഭൂതലമോ, അല്ലെങ്കിൽ തണുപ്പിന്റെ ആധിക്യംകൊണ്ട് സസ്യസമൃദ്ധിയില്ലാതെയിരിക്കുന്നുവോ, സൂര്യനമ്പക്കം ഇല്ലാതെ ഏതൊരു പ്രദേശത്തു കനംതന്നെ ഉണ്ടാകുന്നില്ലയോ ആ പ്രദേശത്തിലെ നിവാസികൾ ജീവജനനിയായ ഈശ്വരീയെ ആരാധിക്കാൻ പഠിക്കുന്നില്ല.”

മദ്ധ്യവയസ്സനായ ബ്രാഹ്മണൻ ആനന്ദംകൊണ്ട് വികസിച്ച കണ്ണുകളോടുകൂടിയും ഗദ്ഗദ്സ്വരത്തോടുകൂടിയും പറഞ്ഞു. “മഹാശയ! ഈ മഹാദേശത്തിൽ അനവധി ധർമ്മഭേദം കണ്ടിട്ടു എന്റെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചിരുന്ന ഗാഢമായ ചിന്തകൾ അങ്ങയുടെ വാക്കുകൾ കേട്ടിട്ടു മറഞ്ഞുപോയി. വിഭിന്നധർമ്മാവലംബികളായവർ ഒരു പ്രദേശത്തു വസിക്കുന്നവരായാൽ ക്രമംകൊണ്ട് അവർക്കു ഏകധർമ്മാവലംബികളായിത്തീരാൻ കഴിയുന്നതാണെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലായി. സകല ഭൂമണ്ഡലത്തിന്റേയും സാരഭൂതവും പ്രതിബിംബസ്വരൂപവുമായ ഭൂഭാഗം ഏതോ; ആ ഭൂഭാഗത്തിലാണ് സർവ്വോൽകൃഷ്ടവും ഉദാരതമവുമായ ധർമ്മം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത് എന്നും ആ പ്രദേശത്തിലാണ് സർവ്വ ധർമ്മങ്ങളും കൂടി എണങ്ങി ഏകത്വത്തെ പ്രാപിക്കുക എന്നും ഉള്ള തത്വവും എനിക്ക് മനസ്സിലായി.”

നേരം പ്രഭാതമായി. ബ്രാഹ്മണൻ ഒരു കപ്പലിൽ കയറി യാത്ര ചെയ്തു. ആദ്യത്തിൽ സമുദ്രജലം ചളികൊണ്ട് കലങ്ങിയിരുന്നു. പിന്നീട് മഞ്ഞ നിറവും പിന്നെ നീലവണ്ണവും ഒഴുകും കൂരിരുട്ടുപോലെ കറുത്ത നിറവും ആയി കാണപ്പെട്ടു. നാലുപാടും ജലമയംതന്നെ. അടിയിൽ തിരമാലകൾ ഓളംവെട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മുക്കുഭാഗത്ത് അനന്തന്റെ ഫണാമണ്ഡലം വിരത്തിയപ്പോലെ കാണപ്പെടുന്നു. ആ അനന്തന്റെ ശ്വാസവായു വീശിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഭൂമിയുടെ സൃഷ്ടിതന്നെ ഉണ്ടായില്ല. ചർമ്മചർമ്മസ്സുകൾകൊണ്ട്

ഇത്രത്തോളം കാണാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. ജ്ഞാനചക്ഷുസ്സുകൾകൊണ്ടു നോക്കാൻ സാധിക്കുന്നതായാൽ ഭഗവാന്റെ നാഭിയിൽനിന്നുണ്ടായ ചെന്താമരയിൽ ഇരുനൂറ്റകൊണ്ടു ബ്രഹ്മാവ് സൃഷ്ടിക്കത്താവിനെ നോക്കിക്കൊണ്ട് ഇടവിടാതെ സൃഷ്ടികാര്യം നിവൃത്തിക്കുന്നു എന്നുള്ള സൂതി മനസ്സിലാക്കുന്നു.

കപ്പൽ ഒരിടത്തും നില്പാതെ യാത്ര ചെയ്തിരുന്നു. പിന്നെ മുൻ ഭാഗത്തായി ഒരു വെളുത്ത പദാർത്ഥം കാണപ്പെട്ടു. അതിനെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കേ അതു സമുദ്രത്തിൽനിന്നു പൊങ്ങിത്തുടങ്ങി. പിന്നെ ഒരു ദ്വീപു കാണപ്പെട്ടു. പിന്നീട്, വെളുത്ത പദാർത്ഥം ദ്വീപു മദ്ധ്യത്തിലുള്ള ദേവാലയമാണെന്നു ബ്രാഹ്മണർ മനസ്സിലായി. കപ്പൽ ദ്വാരാവതിയുടെ തീരത്തിൽ വന്ന് നങ്കൂരമിട്ടു. തീർത്ഥയാത്രക്കാർ കപ്പലിൽനിന്നിറങ്ങിത്തുടങ്ങി.

ബ്രാഹ്മണർ ഇരുവരും സന്ധ്യാസമയത്ത് ദ്വാരാവതിയിൽ ചെന്ന് തന്മിണീമന്ദിരത്തിന്നു അഭിമുഖമായിപ്പോയി. മന്ദിരം ദ്വീപത്തിന്റെ നടുവിലായിരുന്നു. അത് ഒരു പർവ്വതത്തിന്റെ മുകളിലല്ലാ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നത് എങ്കിലും അതു ഒരു പൊക്കമുള്ള പ്രദേശത്തിലാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത് എന്നു പ്രത്യക്ഷത്തിൽ കാണാവുന്നതാണ്. മന്ദിരത്തിലേയ്ക്കുള്ള വഴി ഭഗവതുമുള്ളതല്ല. വഴി എളുപ്പവും സുഗമവുമായിരുന്നതുകൊണ്ടു നേരെ മുന്നോട്ടു നോക്കിക്കൊണ്ടു നടന്നാൽ മന്ദിരത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്നതാണ്. മന്ദിരത്തിന്നു അപൂർവ്വമായ സൗന്ദര്യം ഉണ്ട്. ആദ്യത്തെ കണ്ണിനേ ആകർഷിക്കുന്നു. പിന്നേ ക്രമത്തിൽ സൂക്ഷ്മമായി നോക്കിക്കൊണ്ടുപോകാൻ അതിന്റെ രമണീയകാന്തികൊണ്ടു കണ്ണിന് എന്തെന്നില്ലാത്ത ആനന്ദം ഉണ്ടാവുന്നു.

മദ്ധ്യവയസ്സൻ പറഞ്ഞു: 'ഭഗവാൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ സ്വർഗ്ഗാരോഹണസമയത്ത് ദ്വാരാവതി സമുദ്രത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോകുമെന്നും അരുളിച്ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.'

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: 'കാര്യം അങ്ങിനെതന്നെ വന്നുകൂടി എന്നു നാം കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. കേവലം തന്മിണീദേവിയുടെ മന്ദിരമേ ശേഷിച്ചുള്ളൂ. 56 കോടി യാദവന്മാരുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ ലക്ഷ

ണം ഒന്നുതന്നെ ഇല്ല. എന്തെന്നു മുമ്പുണ്ടായിരുന്നില്ലയൊ അതു പിന്നീടും ഉണ്ടാവുന്നതല്ല. മറ്റു സകലവും നശിച്ചുപോകുന്നു. എന്നാൽ ത്രിഗുണസമ്മേളനകാരിണിയായ മഹാദേവി ചിരകാലം നിലനില്ക്കുന്നവളാണ്. അവർതന്നെയാണ് കാമദേവജനനി. അവളാണ് ആദൃശക്തി. അവളുണ്ടെങ്കിൽ സകലവും ഉണ്ടാകുന്നു. യദി വംശം മുഴുനും അവളിൽനിന്നുണ്ടായി. മന്ദിരത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ ചെന്നു ദർശനം ചെയ്താലും.

മദ്ധ്യവയസ്സനായ ബ്രാഹ്മണൻ ദേവാലയത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. പ്രവേശിച്ച ഉടനേ ഏതൊരു സ്ത്രീശ്ചരായ ചന്ദ്രാശ്വികർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകളെ ആനന്ദപ്പിച്ചു. മനോഹരങ്ങളായ പുഷ്പങ്ങളുടെ സൗരഭ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രാണേന്ദ്രിയത്തിന്നു തൃപ്തിപരുത്തി. അനർച്ചചനിയവും മധുരവുമായ കളനാദം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചെവികളിൽ അമൃതചൊരിഞ്ഞു. അമൃതിനു തുല്യമായ മലയമാരുതൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം മുഴുവനും കുളപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം സുഷുപ്തിസമയത്തുള്ള സുഖത്തെ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടു തന്നത്താൻ മറന്നു പോലെ ആയിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്നു ക്രമത്തിൽ തന്നെ അന്യന്മാരിൽനിന്നു തിരിച്ചറിയാനുള്ള ശക്തിയില്ലാതായിത്തുടങ്ങി. അവിടെ യുണ്ടായിരുന്ന പൂനിലാവ്, പുഷ്പസൗരഭ്യം, കളനാദം, മലയമാരുതൻ ഇവയോടുകൂടി താൻ ഒന്നായിപ്പോയിരിയ്ക്കുന്നുവെന്നും ക്രമത്തിൽ താൽ ബ്രഹ്മാണ്യം മുഴുവനും പ്രാപിച്ചവനായിരിയ്ക്കുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്നു തോന്നി. അദ്ദേഹത്തിനോടു വേറിട്ടു ഒന്നുതന്നെ ഇല്ലാതായി. ഇതുതന്നെയാണ് മുക്തി. ഇതുതന്നെയാണ് സച്ചിദാനന്ദസ്വരൂപം.

അദ്ദേഹം കുറച്ചുനേരം ഈ ഭാവത്തിലിരുന്നു. അപ്പോഴേക്കും മാർക്കണ്ഡേയൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തെത്തി. പിന്നെ മാർക്കണ്ഡേയൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലത്തൊട്ട് അദ്ദേഹത്തിനോടു പറഞ്ഞു. 'കണ്ണിഴിച്ചു് അങ്ങ് ദേവാലയത്തിന്റെ ഉള്ളു് മുഴുവനും നോക്കിപ്പോലും.' പ്രാസദേവന്റെ ജ്ഞാനചക്രസ്ത് വികസിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്തരാത്മാവിന്റെ ഗതി നിന്നുപോയി. അനന്തമായ ബ്രഹ്മാണ്യം സങ്കോചംപ്രാപിച്ചു് ആ ദേവാലയത്തിന്റെ രൂപത്തിൽ പരിണമിച്ചു.

വ്യാസദേവൻ തന്റെ മുമ്പിൽ ഒരു മഹാ പ്രഭുക്കന്മാർ ന
 ദികൾ, പദ്മങ്ങൾ, വനങ്ങൾ, ശിലകൾ മുതലായവകൊണ്ടു നിറഞ്ഞ
 തും ഭൂമണ്ഡലത്തിന്റെ പ്രതിബിംബസ്വരൂപവുമായ ആ പ്രഭുക്ക
 ണ്തിന്റെ നാനാഭാഗത്തും നാനാജാതിക്കാരും വികടകാമ്പന്മാരും
 മൃഗതുല്യന്മാരും ആയ മനുഷ്യർ വസിക്കുന്നുണ്ട്. അവർ കുറേയേറെ
 ഫത്തോടും കുറിയ അപയവങ്ങളോടും കൂടിയവരും കണ്ടിൽപ്പെട്ട ക
 ണ്ണുകളോടുകൂടിയവരും പതിഞ്ഞ മൃക്കോടുകൂടിയവരും തടിച്ച രോമ
 ണ്ണുകളോടുകൂടിയവരും ആയിരുന്നു. എന്തിനധികം പറയുന്നു? വാലി
 പ്ലാത്ത രണ്ടു കൈകളോടുകൂടിയ ഒരു കൂട്ടം വാനാമ്പരായിരുന്നു അ
 വർ എന്ന് പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. കാലക്രമത്തിൽ ആ ദേശത്തി
 ന്റെ പടിഞ്ഞാറും അറ്റത്തു കിടക്കുന്ന മഹാസിന്ധു കടന്ന് ശുഭ്ര
 കാന്തിയോടു കൂടിയവരും ഭീഷകരയെന്നും നീണ്ട കണ്ണുകളോടു കൂ
 ടിയവരും പ്രശസ്തമായ നെറ്റിത്തടത്തോടും ഉന്നതനാസികയോ
 ടും കൂടിയവരും നീണ്ട മീശകൾകൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്ന മുഖമണ്ഡല
 ത്തോടുകൂടിയവരും ദേവതുല്യന്മാരും ആയ ഒരു കൂട്ടക്കാർ ആ പ്രദ
 േശത്തിൽ വന്നെത്തി. അവരുടെ പ്രഭാവംകൊണ്ട് മുൻപറഞ്ഞ മൃ
 ഗതുല്യന്മാരായ മനുഷ്യർ കൂടുതൽ സുന്ദരശരീരത്തോടു കൂടിയവരാ
 യിത്തുടങ്ങി. ധർമ്മജ്ഞാനോപദേശത്തെ ഹൃദിക്കുന്നതിൽ സമർത്ഥ
 ന്മാരായിത്തീർന്നു. തമ്മിൽ തമ്മിൽ ഉള്ള രോഗദോഷാദിപോലും മത്സ
 രങ്ങളും തീർന്ന് തമ്മിൽ ഐക്യം ഉണ്ടാവാൻ വേണ്ട പരിശ്രമം
 ചെയ്തുതുടങ്ങി. കലാശക്തിയിൽ ആ പലപ്പോഴായി അവിടവിടങ്ങ
 ലിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ധർമ്മദേവങ്ങൾ സമുദായഭേദരൂപമായും ജാതി
 വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നത് വെണ്ണഭേദരൂപമായും ഭാഷാഭേദ
 ണ്ങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നത് അപരദൃഷ്ടതാഭേദരൂപമായിട്ടും പരിണമിച്ചു.
 കുറച്ചു കാലം ഈ രീതിയിൽ കഴിഞ്ഞാൽ എല്ലാവരും സമ്മേള
 നകാര്യം ഫലിക്കും എന്ന നില വന്നുകൂടി.

ആ സമയത്ത് ഉദാരമനസ്സനായ ഒരു രാജപുത്രൻ ആ ദേവ
 തുല്യന്മാരായ വർഗ്ഗക്കാരുടെ എടയിൽ ജനിച്ചു. സമ്മേളനകാര്യം ഇ
 രുന്നേരേയും ആയതു കണ്ടിട്ടു അത് മുഴുമിക്കുവാൻ അല്പമെങ്കിലും കാ
 ലതാമസം പാടില്ലെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്നു തോന്നി. അദ്ദേഹത്തിന്നു
 ക്ഷമയില്ലാതായി. ഇവിടെയൊരു ഭിന്നതയ്ക്കും എടകൈകൾക്കും

പാടില്ലെന്നു അദ്ദേഹം ശപഥംചെയ്തു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കല്പനയനുസരിച്ച് ധർമ്മോപദേശാക്കൂടെയ അനേകം ഭിക്ഷുക്കളും മഹാബലപരാക്രമികളായ രാജാക്കന്മാരും തീർത്ഥാടകരിലുള്ള അനേകം താക്കീതന്മാരും സമ്മേളനകാര്യം മുഴുകിക്കാൻ ബലകുക്കുണന്മാരായി ചുറ്റപ്പെട്ടു. ഉപദേശാക്കന്മാരുടെ ഘോഷശബ്ദം മഹാദേശത്തിന്റെ അതിർത്തി കടന്ന് മഹാ സമുദ്രത്തിലുള്ള ദീപദീപിപാന്തരങ്ങളിലും ഗിരിശിഖരങ്ങൾ കടന്ന് കാരോ ഭൂവണ്ഡങ്ങളിലും മാറ്റൊലി കൊണ്ടുതുടങ്ങി. രാജാക്കന്മാരുടെ പരാക്രമംകൊള്ള മഹാദേശം മുഴുവനും ഏകപുഷ്പത്തിൽ കീഴിലായിത്തീരുകയും മഹാദേശത്തിലെ ഭിന്നപ്രദേശങ്ങൾ തമ്മിൽ ദൃഢമായ ബന്ധം ഉണ്ടായിത്തീരുകയുംചെയ്തു. പൗരന്മാർ പിളന്ന് അവയുടെ അന്തർഭാഗത്ത് ആ രാജാക്കന്മാരുടെ രൂപങ്ങൾ കൊത്തപ്പെടുകയും ബഹിർഭാഗങ്ങളിൽ അവരുടെ നാമാവലി കൊത്തപ്പെടുകയുംചെയ്തു. താക്കീതന്മാരുടെ ജ്ഞാനാഗ്നി ഭേദബുദ്ധിയുടെ ഇന്ദ്രജാലങ്ങളെല്ലാം പൊടിഭസ്മമാക്കി. മനുഷ്യയത്നംകൊണ്ട് എത്രത്തോളം ഐക്യം വരുത്താൻ കഴിയുമോ അത്രത്തോളം ഐക്യം അക്കാലത്തുണ്ടായി.

എന്നാൽ മനുഷ്യയത്നംകൊണ്ട് സകല കാര്യവും നിവൃത്തിക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല. കാലത്തിന്റെ സഹായം കൂടാതെ ഫലം നല്കുവണ്ണം പക്ഷമാവുന്നതല്ല. ഭേദബുദ്ധിയുടെ യഥാർത്ഥമായ വേർപരിച്ചു കളയാതെ സമ്പൂർണ്ണമായ ഐക്യം ഉണ്ടാവാൻ ഞ്ഞെക്കമാണ്. ദേവതുല്യന്മാരായ ആയുർജാതിക്കാരുടെ എടുതിൽ മത്സരവും ഹൃദയമീദവും ഉണ്ടായിവന്നു. അക്ഷമന്മാരായ സമ്മേളനകന്മാരരുടെ കൂട്ടം പരാജയംപ്രാപിച്ചു. അവർ തങ്ങളുടെ ഉദ്യമത്തിൽനിന്നു പിൻവാങ്ങി; എന്നാൽ വിജയം പ്രാപിച്ചവർ കാജസ്സുണ്ടായിരുന്നതുമില്ല.

ദേവതുല്യന്മാരായ ആയുർജാതിക്കാരുടെ ഇരകുക്കികളും സത്യാഗ്രഹപ്രധാനന്മാരും പരമഭക്തന്മാരും ആണെന്നും മഹാദേവിയുടെ മന്ദിരത്തിൽ അവർക്കുതന്നെയാണ് സർവ്വോപരിയായ സ്ഥാനം നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നും വേദപ്രാസൻ പ്രത്യക്ഷമായിക്കണ്ടു. എന്നാൽ ശുദ്ധസത്യാഗ്രഹംകൊണ്ടുമാത്രം സൃഷ്ടിയുണ്ടാകുന്നതല്ല. അതു നിമിത്തം സമ്മേളനകാര്യം ശരിയായി നിവൃത്തിക്കാൻ അവർക്കു സാധിച്ചി

പ്ല. അവർ തേജസ്സിപ്പാത്തവരുടെ കൂട്ടത്തിലായിത്തീർന്നു. അവരുടെ പൂജ ഇല്ലാത്ത മട്ടിലായിത്തീർന്നു.

പിന്നെ വേറെ ഒരു വർഗ്ഗക്കാർ ഈ മഹാദേശത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതായി വേദവ്യാസൻ കണ്ടു. ഇവർ സാഹസികനാലും വീര്യവാന്മാരും ഏകാഗ്രചിന്തന്മാരും ആയിരുന്നു. ഇവർ മഹാദേശത്തെ വീണ്ടും ഏകകൂട്ടരാഗിപത്രത്തിൻകീഴിലാക്കി. ഭാഷാഭേദം ക്രമത്തിൽ ചുരുങ്ങിപ്പോയി. മനോഹരരമ്യങ്ങളും രാജമാർഗ്ഗങ്ങളും നിർമ്മിച്ച് അവർ മഹാദേശത്തിന്റെ ശോഭ വർദ്ധിപ്പിച്ചു. പിന്നെ മനുഷ്യരെല്ലാം തുല്യന്മാരാണെന്നുള്ള മഹാവാക്യത്തെ വീണ്ടും വീണ്ടും ഘോഷിച്ച് അവർ സമ്മേളനകാര്യത്തിൽ യതിച്ചുതുടങ്ങി. എന്നാൽ ഇവർ രജോഗുണപ്രധാനന്മാരും വിലാസപ്രിയന്മാരും സുഖാനുഭവതല്പരന്മാരും ആയിരുന്നു. ഇവരുടെ ആഗമനംകൊണ്ടു മഹാദേശത്തിൽ സത്യാഗുണവും രജോഗുണവും ഓരോദിക്കിൽ സ്ഥിതിചെയ്തമാത്രമേ ഉണ്ടായുള്ളൂ; ഇരുഗുണങ്ങൾ തമ്മിൽ കൂടിച്ചേരുകയുണ്ടായില്ല. ഇവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ വളരെ ചുരുക്കം പേർ മാത്രമേ ദേവിയുടെ മന്ദിരത്തിൽ മാന്യസ്ഥാനം ലഭിച്ചിട്ടുള്ളൂ.

പിന്നീട് സമുദ്രം കടന്നു വെള്ളക്കാർ ഈ മഹാദേശത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. ഇവർ വന്നു മഹാദേശത്തെ ഏകകൂട്ടത്തിൻകീഴിലാക്കി എന്നുമാത്രമല്ല ദേശത്തിന്റെ സർവ്വാവയവങ്ങളും ഇരിപ്പുപാതകൾകൊണ്ടും കമ്പി മുതലായവകൊണ്ടും ബന്ധിതമാക്കി തുടങ്ങി. ഇവർ സ്വന്തമായിട്ട് സമ്മേളനകാര്യസാധ്യത്തിനുവേണ്ടി ഒരു പ്രവൃത്തിയും ചെയ്തില്ല. എന്നാൽ സ്വാതന്ത്ര്യസിദ്ധി ഉദ്ദേശിച്ച് ഇവർ എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ തുടങ്ങിയോ അവ തന്നെത്താൻ സമ്മേളനകാര്യത്തിനു യഥേഷ്ടം സഹായമായിത്തീർന്നുതുടങ്ങി. ആ വർഗ്ഗക്കാരെല്ലാം ഏറ്റവും സ്വാതന്ത്ര്യപരന്മാരാണ്. എന്നാൽ വളരെ ദീർഘദശികളുമാണ്. അവർ വലിയ അഹങ്കാരത്തിൽ മുങ്ങിയവരാണ്. എന്നാൽ ഭോഗസുഖാനുഭവങ്ങളിൽ താല്പര്യമുള്ളവരല്ല. അവരുടെ ബാഹ്യശക്തിയും ആന്തരശക്തിയും അതിരില്ല. എന്നാൽ അവർ പരോപകാരത്തിൽ അത്ര ശ്രദ്ധയുള്ളവരല്ല. ജ്ഞാനസമ്പാദനത്തിൽ അവർ ഉത്സാഹമുള്ളവരാണ്. എ

ന്നാൽ അവർ ഭക്തിയുള്ളവരോ മുക്തിയേ ആഗ്രഹിക്കുന്നവരോ അല്ല. ഇവർ ഘോരമായ തമോഗുണത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടമാണ്. ഇവരിൽ ഒരാൾക്കെങ്കിലും മഹാദേവിയുടെ മന്ദിരത്തിൽ ഒരു മാന്യസ്ഥാനം ലഭിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

വേദവ്യാസൻ ഈ വിധത്തിൽ സതപം, രജസ്സ്, തമസ്സ് എന്നീ മൂന്നു ഗുണങ്ങളുടെ സമാഗമം കണ്ടു. എന്നാൽ ആ മൂന്നു ഗുണങ്ങളുടെ ചേർച്ചയുടെ ലക്ഷണം ഒന്നും അദ്ദേഹത്തിന്നു സ്പഷ്ടമായി കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഈ മൂന്നു ഗുണങ്ങളുടെ പ്രതിബിംബസ്വരൂപമായ ജനസമൂഹം പരമപ്പരം യോജിപ്പുകൂടാതെത്തന്നെ ഇരുന്നു. കാര്യം ഈ വിധത്തിൽ കണ്ട് വേദവ്യാസനു ഏറ്റവും ആശ്ചര്യവും മനോഹരവുമായി ഉണ്ടായി.

ഈ സമയത്തു ദേവാലയത്തിലെ അധിഷ്ഠാത്രിയായ മഹാദേവിയുടെ മുഖത്തിൽ അലൌകികമായ സ്നേഹത്തിന്റെ പ്രഭ കാണപ്പെട്ടു. ഭഗവതിയുടെ മുഖകൾ രണ്ടു ചുന്ന് ധാരധാരയായി മുലപ്പാലൊഴുകി പാൽക്കുടലുണ്ടായി. മഹാദേശം മുഴുവനും ഈ പാൽക്കുടൽ വ്യാപിച്ചു. ബ്രഹ്മവും വിഷ്ണുവും ശിവനും ഈ പാൽക്കുടലിന്റെ മീതെ ഇരിക്കുന്നതും അവർ പിന്നെയും പിന്നെയും ആ പാലു കുടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും വേദവ്യാസൻ കണ്ടു. ചെട്ടെന്നു ത്രിവിക്രമരൂപം കാണപ്പെട്ടു. മഹാദേശം യഥാർത്ഥത്തിൽ പുണ്യക്ഷേത്രമാണ്; കർമ്മക്ഷേത്രവുമാണ്. അതു ധർമ്മക്ഷേത്രമായിട്ടു പരിണമിച്ചു.

മാർണ്ഡേയൻ പറഞ്ഞു. 'സാധോ! വേദവ്യാസാ! അങ്ങയ്ക്കു സ്വന്തം കുഞ്ഞുകൾക്കൊണ്ടു മാത്രരൂപയും ബ്രഹ്മമയിയുമായ മഹാമായയെ കണ്ടാൻ കഴിഞ്ഞു. അങ്ങയുടെ മനോഭിലാഷം സിദ്ധിച്ചു.'

കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായർ ബി. എ., ബി. എൽ.

നിരൂപണം .

(൨)

കാലം, സ്വഭാവം, പ്രാണികളുടെ കർമ്മം, ഈശ്വരന്റെ ഇതുകൾ സൃഷ്ടിക്കും സംഹാരത്തിനും കാരണങ്ങളായിത്തീരുന്നു എന്നും, അദ്ദേഹം

പ്ര ഇതുകൂടി കാരണമാത്രമേ കാരണമായിത്തീരുന്നള്ളൂ എന്നും ഇതിനെ പലധിധം പ്രയത്നങ്ങളിലൂടെ കാരണങ്ങളെ കുറിച്ച ചിന്തിക്കുന്നതായി കാണാം. നമുക്കു ഈശ്വരേച്ഛയാണു ഇതിലൊക്കെയും കാരണം എന്നു നിശ്ചയിക്കുക. ഏതൊ ഒരു സമയത്തു ഈശ്വരേച്ഛകൊണ്ടു പ്രകൃതിയിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന വികാരം നശിക്കുന്നു എന്നു വിചാരിക്കുക; അപ്പോൾ പ്രയത്നമായി, പ്രയത്നകാലത്തു പ്രകൃതിയും, പുരുഷനും ഉണ്ടു്. പക്ഷെ പ്രകൃതിയിൽ വികാരമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു അപ്പോൾ ലോകസ്ഥിതി ഏതുവിധമായിരിക്കും എന്നു ഉൾക്കൊണ്ടുവെക്കുവാനു തരമില്ലെന്നു വേദംകൊണ്ടു തന്നെ സ്പഷ്ടമാകുന്നു. 'തമഃശ്വസീത്തമസാഹൃത്' (ഋഗ്വേദം) അർത്ഥം:- 'പ്രയത്നമയത്തു അന്ധകാരം തന്നെ അന്ധകാരംകൊണ്ടു മൂടപ്പെട്ടിരുന്നു.' ഈശ്വരന്റെ ഒരു ഇച്ഛകൊണ്ടു പ്രയത്നമുണ്ടായതുപോലെ വേറെ ഒരു ഇച്ഛകൊണ്ടു സൃഷ്ടിയും ഉണ്ടാവുന്നു; അതായതു പ്രകൃതിയിൽ വികാരം ഉണ്ടാവാനു തുടങ്ങുന്നു എന്നു താല്പര്യം. പ്രകൃതിയിൽ ഉണ്ടാവുന്ന വികാരങ്ങൾ ചില നിയമങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുന്നില്ലെന്നൊ ആ നിയമങ്ങളെ പരിപാലിക്കുന്നതിന്നു വല്ല അധികാരികളുമില്ലെന്നൊ വിചാരിക്കേണ്ട. പ്രജകളുടെ സംരക്ഷണത്തിന്നു വേണ്ടി പല പല നിയമങ്ങളും ആ നിയമങ്ങളെ നടത്തുന്നതിന്നു അനവധി ജനങ്ങളും ഉണ്ടല്ലോ. ഇതുപോലെ തന്നെ പ്രകൃതിയിലുണ്ടാവുന്ന വികാരങ്ങളെ ശരിപ്പെടുത്തുന്നതിന്നുള്ള നിയമങ്ങൾ ധർമ്മധർമ്മങ്ങളോ അതുകളെക്കൊണ്ടുണ്ടാവുന്ന വാസനകളോ ആകുന്നു. ബീജാങ്കുരന്ത്രായേന അനാദികളായിരിക്കുന്ന ഈ ധർമ്മധർമ്മങ്ങളെയോ വാസനകളെയോ അവലംബിച്ചു ഈശ്വരന്റെ പ്രത്യക്ഷാവസ്ഥകളായിരിക്കുന്ന തേജോവിശേഷങ്ങൾ പ്രപഞ്ചഗതിയെ കൊണ്ടുനടത്തുന്നു. ഈ തേജസ്സുകൾ അഗ്നി, ഇന്ദ്രൻ, ആദിത്യൻ ഈ മൂന്നാകുന്നു എന്നാണു് നിരൂപണസിദ്ധാന്തം. സോമൻ, വരൂണൻ ഇതിനെ പല തേജസ്സുകൾ ഇനി ഉണ്ടു്: ഇതുകൾക്കെല്ലാം ഈ മൂന്നു തേജസ്സിൽ തന്നെ അന്തർഭാവമെന്നും അല്ലെന്നും പക്ഷാന്തരങ്ങളുള്ളതുകൊണ്ടു് ആ സംഗതിയെപ്പറ്റി വേറെ ഒരു ദിക്കിൽ വിശദമാക്കുന്നുണ്ടു്. ഇതുവരെ കാണിച്ചതിന്റെ താല്പര്യം 'പ്രകൃതിയിലുണ്ടാവുന്ന വികാരങ്ങളെ ശരിപ്പെടുത്തുന്നതു് അഗ്നി, ഇന്ദ്രൻ, ആദിത്യൻ ഇവ മൂന്നു

മാകുന്നു എന്നാണ്. ഇനി ഈ തേജസ്സുകളുടെ പ്രവൃത്തികളെ കുറിച്ച് ചിന്തിപ്പാനുള്ള അവസരമായി. പക്ഷെ വേദാന്തികൾ പറയുന്നതെന്നു വിചാരിച്ചുവരുന്ന പ്രാജ്ഞി, സമഷ്ടി ഇതുകളുടെ അർത്ഥങ്ങൾ കൂടി അറിഞ്ഞാൽ ഇനിമേൽ പറയാൻ ഭാവിയില്ലെന്ന ചില സംഗതികളെ എടുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതുകൊണ്ട് അതുകളേയും ചേർന്നു.

മൂന്നു ലോകങ്ങൾ അടങ്ങിയ ബ്രഹ്മാണ്ഡം ഒരു പുരുഷനാണെന്നു വിചാരിക്കുക. ഈ ദിവ്യപുരുഷന്റെ സ്വരൂപം എന്താണെന്ന് അറിയേണമെങ്കിൽ ഒരു മനുഷ്യന്റെ സ്ഥിതി അറിഞ്ഞാൽ മതി. കാമം, ക്രോധം, മദം, മാത്സര്യം ഇതുകളുടെ ചാർച്ചപ്പടികളുള്ള നാനാമനോവികാരങ്ങൾ, ബാഹ്യപ്രപഞ്ചത്തെ അറിയുന്നതിന്നു കണ്ണു മുതലായ ബാഹ്യേന്ദ്രിയങ്ങൾ, പ്രവൃത്തികൾക്കുവേണ്ടി കരചരണാദികൾ, ഇതുകളെല്ലാം ഭരിക്കുന്നതിന്നു ബുദ്ധി, ഇങ്ങനെ അനന്തസാമഗ്രികളുടെ സംഘാതത്തോടുകൂടിയാണു നാം മനുഷ്യനെ കാണുന്നത്. ഒരു മനുഷ്യനു രണ്ടു കണ്ണുകൾ, രണ്ടു കാലുകൾ, ഈ വിധം സകല സാമഗ്രികളും മിതങ്ങളായിട്ടാണുള്ളത്. ബ്രഹ്മാണ്ഡസ്വരൂപിയായ പുരുഷനാകട്ടെ, പ്രാണികളുടെ നേത്രങ്ങളെല്ലാം ആ മഹാപുരുഷന്റെ ചക്ഷുസ്സും, ലോകത്തിലുള്ള കരചരണാദികളെല്ലാം ആ ദിവ്യന്റെ കരചരണാദികളും, ഇപ്രകാരം, ത്രിലോകവേഷധാരിയായിരിക്കുന്നവന് സകല സാമഗ്രികളും ആകത്തുകയിൽ വളരെ അധികമായിട്ടുണ്ട്. ആഹാരനിദ്രാദികളായ ചില കൃത്യങ്ങൾ, ഓരോരോ ദിവസത്തിലും ഏവക്കും അത്യാവശ്യമാണ്. ഇന്നു ചെയ്ത നിത്യകൃത്യങ്ങളെയാണു, നാം നാളേയും ചെയ്യുന്നത്. ഇതുപോലെ ലോകസ്വരൂപിയായിരിക്കുന്ന പുരുഷനും ചില കൃത്യങ്ങളുണ്ട്. വഷം, വേനപ്പോലും, മഞ്ഞുകാലം, ഓരോരോ റൂക്ഷങ്ങൾ പൂഷ്പിക്കുക, ഇതുപോലെ വേരേയും ചില സംഭവങ്ങൾ പ്രതിവഷം നടന്നുവരുന്നുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു ഒരാൾക്കു ഒരു ദിവസം ഏതു മാതിരിയെന്നോ ആ മാതിരിയാണ് ലോകത്തിന് ഒരു കൊല്ലം എന്നു പറഞ്ഞാൽ മതി. അധികം ചിന്തിക്കേണ്ട. ഒരാളെ പററിയിട്ടേത്തോളം എന്തെല്ലാം വേണ്ടതായും വാസ്തവമായും ഉണ്ടാവുന്നുവോ അതെല്ലാം തുകയിൽ അധികമായി ലോകത്തിന്നും വാസ്തവമായും

വേണ്ടതായും വരുന്നു. പുരുഷസ്വഭാവംകൊണ്ടു പറയുന്നതും ഭാഗ
വശാദികളിൽ വിരാമപുരുഷനായി വർണ്ണിക്കപ്പെടുന്നതും എല്ലാം
ബ്രഹ്മാണ്ഡഭേദനായിരിക്കുന്ന പുരുഷൻ തന്നെയാണെന്നു പ്ര
ത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടല്ലോ. നമ്മുടെ ദേഹത്തിനും ദേഹത്തിലുള്ള ഒരു
അവയവത്തിനും തമ്മിൽ എന്തൊരു സാമ്യസമാനോ ഉള്ളത് ആ
സംബന്ധം തന്നെയാണു വിരാമപുരുഷനും ലോകത്തിലുള്ള ഒരുപ്രാ
ണിക്കും തമ്മിലുള്ളത്. പ്രവഞ്ചം സമഷ്ടിയാകുന്നു. പ്രവഞ്ചത്തിലു
ള്ള ഓരോരോ വ്യക്തിയും വ്യക്തിയാകുന്നു എന്നു പറയുന്ന സകല
ശാസ്ത്രങ്ങളും (നിരൂപനവും ഇതുകളിൽ ചേരും.) ലോകത്തിനും
ലോകത്തിലുള്ള ഒരു പ്രാണിക്കുമുള്ള മുമ്പു കാണിച്ച സംബന്ധത്തെ
യാണു് വെളിവാക്കുന്നതു്. വ്യക്തിസമഷ്ടികളുടെ സംബന്ധത്തേയും
പ്രകൃതിയിലുണ്ടാകുന്ന വികാരങ്ങൾക്കു അധിപതികൾ അഗ്നി തുട
ങ്ങിയ ദേവകളാണെന്നതിനെയും ഓർമ്മവെച്ചു, നമുക്കു് ഇനി വേ
ണ്ടതിനെ ചിന്തിക്കുക.

ഭൂലോകത്തിലുള്ള ജലാംശങ്ങളെ ഉഷ്ണകാലങ്ങളിൽ സൂര്യകിര
ണങ്ങൾ മുക്കിലേക്കു ആകർഷിക്കുകയും, ഈ ജലാംശങ്ങൾ, വർഷാ
യി ഭൂമിയിലേക്കു തന്നെ വീണ്ടും വന്നു്, പ്രാണികളുടെ ജീവനത്തി
നു അത്യാവശ്യങ്ങളായ ഭക്ഷധിവനസ്സതികളേയും ധാന്യങ്ങളേയും
ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഉണ്ടായ സകലപ്രാണികളും
ഭക്ഷിക്കുകയും ഭക്ഷിച്ചതിൽ ഒരംശം അപ്പോൾ തന്നെ മലമുത്രങ്ങ
ളായി ഭൂമിയിലേക്കു ചേരുകയും മറെറ അംശം ഇവരുടെ സ്പഷ്ടയാത്ര
ക്കളായി പരിണമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രാണികളുടെ ദേഹാവസാന
സമയത്തു് ഇവരുടെ ദേഹങ്ങളുൾഭൂമിയിൽ തന്നെ ചേരുന്നു. ഈ
സമ്പ്രദായത്തിൽ ഒരു വികാരപരമ്പര പ്രകൃതിയിൽ ഒരുവിധം നട
ക്കുന്നു. പ്രാണികളുടെ ശ്വാസോച്ഛ്വാസംവഴിയായി, ഇതു, വേറെ ഒ
രു വിധത്തിലും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യർ, പശുക്കൾ, ഇ
ത്യാദിപ്രാണികൾ ശ്വസിച്ചു പുറത്തേക്കു വിട്ടിട്ടുള്ള അശുദ്ധവായുവി
നെ വൃക്ഷങ്ങൾ അതിൽനിന്നു തനിക്കു വേണ്ട അംശങ്ങളെ എടുത്തു
ശുദ്ധവായുവാക്കിത്തീർക്കുന്നു. അതിനെ നാം വീണ്ടും ശ്വസിക്കുന്നു. ഇ
പ്രകാരം പുതിയ പുതിയ സാധനങ്ങൾ നമ്മുടെ ദേഹങ്ങളിലേക്കു
വന്നുകൊണ്ടും പോയിക്കൊണ്ടും ഇരിക്കുന്നു. എന്തെല്ലാം പരമാണു

ക്കളെക്കൊണ്ടാണോ നമ്മുടെ ശരീരങ്ങളുണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു, ആ പരാമൗണ്ടുകൾ ശ്വാസോച്ഛ്വാസംവഴിക്കും മലമൂത്രവിസർജ്ജനാദി വഴിക്കും പോകുന്നുവെന്നും പോയ വസ്തുക്കളുടെ സ്ഥാനത്തുവേറെ പരാമൗണ്ടുകൾ ഭക്ഷണംവഴിക്കും ശ്വാസം എടുക്കുന്നവഴിക്കും വരുന്നു എന്നും ഇപ്രകാരമുള്ള പോക്കുവരത്തുകൾകൊണ്ടു കൊല്ലത്തോറും ഓരോരുത്തരുടെ ശരീരവും തീരെ വേറെ ഒരു ശരീരമായിത്തീരുന്നു എന്നും നവീനശാസ്ത്രങ്ങൾ പറയുന്നു. ഭൂമിയിൽ നിശ്ചലങ്ങളാണെന്നു വിചാരിക്കപ്പെടുന്ന സമുദ്രങ്ങൾ, പർവ്വതങ്ങൾ മുതലായതുകളുടെ ആകൃതികളും മാറുന്നുണ്ട്. മലകളിലും കുന്നുകളിലും കിടക്കുന്ന പാറകൾ, പകൽ സമയത്തു സൂര്യരാശികൊണ്ടു അത്യന്തം തപിക്കുകയും ആ ചൂടു പോകുന്നതിന്നു മുമ്പായി രാത്രിയിൽ മഞ്ഞുകൊണ്ടു ശീതമായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെ ശീതോഷ്ണസംബന്ധംകൊണ്ടു ഈ പാറകളിൽ ചിലതു ശിഥിലമായിത്തീരുന്നു. മാറ്റു ചിലതു പൊട്ടി ഹിന്നഭിന്നങ്ങളാകുന്നു. വഷ്ടകാലത്തു കുന്നുകളിൽനിന്നു ഞാവുന്ന ശക്തിയുള്ള ജലപ്രവാഹങ്ങൾ, പൊട്ടി പൊടിയാതെ കിടക്കുന്ന കല്ലുകളേയും മാറ്റം വലിയ നദീമാറ്റത്തിൽക്കൂടെ കൊണ്ടു പോയി സമുദ്രങ്ങളിൽ ചാടിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം അനന്തസംവത്സരങ്ങൾ കഴിയുമ്പോൾ ഇപ്പോൾ സമുദ്രമുള്ള സ്ഥാനത്തു കരയും കരയുടെ സ്ഥാനത്തു സമുദ്രവും ആയിത്തീരുന്നു. ഇതിന്നിടക്കു വേറെ ഒരു ദിക്കിൽ ഭൂകമ്പമോ അഗ്നിപർവ്വതത്തിന്റെ പൊട്ടിത്തെറിക്കു ലൊ ഒരു വലിയ പട്ടണത്തെ തുന്ദുപ്രദേശമാക്കിത്തീർക്കുന്നു. സ്വഭാവശക്തികളെക്കൊണ്ടു ലോകത്തിൽ പലേ മാറ്റങ്ങളും ഉണ്ടായിത്തീരുന്നു. ഈ മാറ്റങ്ങളാകുന്നു പ്രകൃതിയിലുണ്ടാവുന്ന വികാരമെന്നു പറയുന്നത്. ഈ വികാരമുണ്ടാവുന്നതിന്നു പ്രധാനകാരണങ്ങൾ അഗ്നി, ഇന്ദ്രൻ, സൂര്യൻ ഈ മൂന്നു തേജോവിശേഷങ്ങളാണെന്നു നാം നിരൂപണത്തിൽനിന്നു അറിയുന്നു. ഇനി ഈ മൂന്നു തേജസ്സുകളുടെ പ്രവൃത്തികളെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കട്ടെ. 'അമാസ്യക്രമ്ബഹനം ചഹവിഷാമാവാഹനം ചഭേവതാനായ ചകിഞ്ചിദാർദ്ധ്യവിഷയിക മഗ്നികമൈതത്'. അർത്ഥം— ഹവിസ്സുകളെ ധരിക്കൽ, ഭേവന്മാരെ ആവാഹിക്കൽ, ഇന്ദ്രിയങ്ങളെക്കൊണ്ടു ബാഹ്യവസ്തുക്കളെ അറിയൽ ഇവ അഗ്നിയുടെ കാർയ്യങ്ങളാകുന്നു. ഹവിസ്സ് എന്നുള്ളതിന്നു സകല

വദാതമങ്ങൾ എന്നാകുന്നു അർത്ഥം. 'പ്രാണസ്യ അന്നമിദം സർവ്വം
 എന്നു മനു പറയുന്നുണ്ട്. ദേവൻ എന്നുള്ള ശബ്ദത്തിന്നും സകല വ
 സ്തുക്കൾ എന്നാണ് അർത്ഥം. ഇതിലേക്കു നിരൂപതവചനം: 'ദാനാ
 ദാദീപനാദാദ്രോതനാദാ, ദൃസ്ഥാനോഭവതിതിവ.' അർത്ഥം:--
 ദാനംചെയ്യുന്നതോ, പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതോ, പ്രകാശിക്കുന്നതൊ ഭൂ
 ലോകത്തിൽ വസിക്കുന്നതോ ദേവനാകുന്നു. ഈ നാലു സംഗതി
 കൾ സത്വഗുണത്തിന്റെ കാൽപ്പങ്ങളായതുകൊണ്ടും ത്രിഗുണങ്ങളി
 ല്ലാതെ ലോകത്തിൽ ഒരു വസ്തുവും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടും ദേവശബ്ദം
 കൊണ്ടു സകല വസ്തുവിനെയും പറയാം. ഫലിസ്സ് എന്നുള്ള ശബ്ദ
 ത്തിന്റേയും ദേവൻ എന്നുള്ള ശബ്ദത്തിന്റേയും അർത്ഥങ്ങളെ മന
 സ്സിലാക്കി അഗ്നിയുടെ കാൽപ്പങ്ങളെ ഒന്നുകൂടി നോക്കുക. സകല
 വസ്തുക്കളെ ഭരിക്കൽ, അതാതു വസ്തുക്കളെ യഥോചിതം അതാതു
 സ്ഥാനങ്ങളിലേക്കു കൊണ്ടുപോവുക, ബാഹ്യപ്രത്യക്ഷമുണ്ടാക്കുക ഇ
 തുകളാണ് അഗ്നിയുടെ കാൽപ്പങ്ങൾ. 'അമാസ്യകർമ്മസാനുപ്രദാ
 നം പൂത്രവധോവ്യാപകാച ബലതൃതിവിഗ്രകൈർബതത്.' അർത്ഥം:--
 രസങ്ങളെ ദാനംചെയ്യൽ, പൂത്രനെ വധിക്കൽ, ദേഹശക്തി, ഇതു
 കൾ ഇന്ദ്രകാൽപ്പങ്ങളാകുന്നു: രസം എന്ന വാക്കിന്ന് ആസ്വദിക്കു
 പ്പെടുന്നതു എന്നാകുന്നു ധാതവർത്ഥം. ബുദ്ധിപ്പെട്ട വിഷയമായിട്ടുള്ള
 തെല്ലാം രസം എന്നാണ് ഇവിടെ അർത്ഥം. പൂത്രൻ പൂത്രാസുരനാ
 ല്ല. പൂത്രൻ മേഘമാകുന്നു. മേഘം എന്നുവെച്ചാൽ ആകാശ, പൃ
 ഷ്ഠ്വലാലികളുടെ സ്രഷ്ടിവിഷയത്തിൽ മേന്മയുള്ളതും അങ്ങിനെ മേ
 തുവാവുന്നതിന്നു യോഗ്യങ്ങളാവുക കഴിയാത്തവയും ആയ വസ്തു
 കളാകുന്നു മേഘം. അതുകൊണ്ടു ഇന്ദ്രപ്രപുത്തികൾ അതാതു വ
 സ്തുക്കളെ യോജിപ്പിക്കുകയും, യോജിക്കുന്നതിന്നു യോഗ്യങ്ങളല്ലാത്ത
 തുകൾക്കു യോഗ്യത ഉണ്ടാക്കുകയും ദേഹശക്തിയും, മറ്റുമാകുന്നു.
 'അമാസ്യകർമ്മസാദാനംരശ്മിഭിശ്ചരസധാരണം യച്ചകിഞ്ചിത്
 പ്രപഞ്ചിതമാദിത്യകൈർബതത്.' രസങ്ങളെ സ്വീകരിക്കുകയും ഇ
 തുകളെ രശ്മികളെക്കൊണ്ടു ധരിച്ചിരിക്കുകയും ബുദ്ധിയും ഇതുകളാകു
 ന്നു ആദിത്യന്റെ പ്രപുത്തികൾ. കാലാദികളായിരിക്കുന്ന കാര
 ണങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചാണ് ഇന്ദ്രൻ കാരോ വസ്തുക്കളെ യോജിപ്പി
 ക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു അങ്ങിനെയുള്ള കാരണങ്ങളുടെ സമേച്ഛ

നം വരുന്നതുവരെ സൂക്ഷിക്കേണ്ട ഭാരം ആദിത്യനാകുന്നു. ഇപ്രകാരം ഈ മൂന്നു തേജസ്സുകളുടെയും കാര്യങ്ങളെ വളരെ സംക്ഷേപിച്ചു പറഞ്ഞു. എങ്കിലും ഇവയെ അറിഞ്ഞാൽ ഈ തേജസ്സുകളുടെ കാര്യങ്ങളെല്ലാം അറിഞ്ഞു എന്നു വിചാരിക്കുന്നത്, ആദ്യത്തെ പതിനാലു സൂത്രങ്ങളെ അറിഞ്ഞാൽ പൂർവ്വാകാശചിന്തയങ്ങളെല്ലാം അറിഞ്ഞു എന്നു പറയുന്നതുവേണ്ടിയാകുന്നു. ഈ തേജസ്സുകളുടെ, ആദ്യോത്ഥിതമായും ആധിഭൗതികമായും, ആധിദൈവികമായും ഉള്ള സ്ഥിതികളെ അറിയേണമെങ്കിൽ വേദങ്ങളിൽനിന്നുതന്നെ അറിയേണ്ടതാകുന്നു. ഋഗ്വേദത്തിൽനിന്ന് അഗ്നിയുടെയും യജുർവേദത്തിൽനിന്ന് ഇന്ദ്രന്റെയും സാമവേദത്തിൽനിന്ന് ആദിത്യന്റെയും സ്ഥിതികളെ അറിയേണ്ടതാണ്. ഈ മൂന്നു തേജസ്സുകൾക്കും അഭേദങ്ങളും മാറ്റം ചില അവസ്ഥകളും അഥർവണവേദത്തിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കണം. ആദ്യം പറഞ്ഞ മൂന്നു വേദങ്ങൾക്കുള്ള അന്യോന്യസംബന്ധത്തെ ഈ മൂന്നു വേദങ്ങളെക്കൊണ്ടു വിധിക്കപ്പെടുന്ന യാഗങ്ങളുടെ പ്രയോഗസമ്പ്രദായത്തിൽനിന്ന്, അറിയാവുന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ ചെയ്തുവരുന്ന യാഗങ്ങളെല്ലാം ഈ മൂന്നു വേദങ്ങളെക്കൊണ്ടു സിദ്ധിക്കുന്നവയും ഈ യാഗങ്ങളിൽ ഈ മൂന്നു വേദങ്ങളുടെ ഉപയോഗവും ഉണ്ട്. അഥർവണവേദംകൊണ്ടു സിദ്ധിക്കപ്പെടുന്ന യാഗങ്ങളിൽ അന്യവേദങ്ങളുടെ അപേക്ഷ ഇല്ല. ഇതുകൊണ്ടു തന്നെയാണ് ത്രിവി എന്ന ശബ്ദംകൊണ്ടു വേദങ്ങളെ പറയുന്നത്. അഥർവണവേദത്തെ പ്രത്യേകം വേർതിരിച്ചു നിർത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇനിയും ഈ വേദങ്ങളുടെ സ്വരൂപങ്ങൾ അല്പംകൂടി മനസ്സിലാക്കുവാനുണ്ട്. ഈ മൂന്നു വേദങ്ങളുടെ ബാഹ്യാർത്ഥങ്ങൾ പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തിൽ ഇരിക്കുന്നവക്ക് ഉപയോഗങ്ങളുള്ളവയാണ്. അഥർവണവേദത്തിന്റെ ബാഹ്യാർത്ഥം ആഭിചാരപ്രവൃത്തികളും ആകുന്നു. നാലു വേദങ്ങളുടെയും ആന്തരാർത്ഥങ്ങൾ നിവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നവരാൽ അറിയപ്പെടേണ്ടതുകളാണ്. ചുങ്കിലും ബാഹ്യാർത്ഥങ്ങൾ കർമ്മന്മാരുടെ ബുദ്ധിക്ക് യോജിച്ചവയായതുകൊണ്ടാണ് സത്യാസിമാർക്കു വേദസംഹിതോപാസന വേണ്ടെന്നുവെച്ചിരിക്കുന്നത്. വേദങ്ങളെപ്പറ്റി അല്പമിവിടെ പ്രസ്താവിച്ചതിന്റെ താല്പര്യം ഇതാകുന്നു: യാഗങ്ങളുടെ പ്രയോഗസമ്പ്രദായങ്ങളിൽനി

നാം, അതാതു സന്ദർഭങ്ങളിൽ ജ്ഞാപിക്കുകയും ജീവിക്കുന്ന മന്ത്രാത്മങ്ങളിൽനിന്നും, നാം, ഈ തേജസ്സുകളുടെ സ്വരൂപങ്ങളെപ്പറ്റി വലതു മറിയേണ്ടതുണ്ട്.

വരവുർ കപ്പിളിങ്ങാട്ടു നാരായണൻ ഭട്ടതിരി.

ഞങ്ങളുടെ വായനശാല.

മ. പ്രമുഖസനമാല:—(2 മുതൽ 5 കൂടി നമ്പരുകൾ; സി. വി. രാമൻപിള്ള അവർകൾ എഴുതിയത്; തിരുവനന്തപുരം ബി. വി. ബുക്കഡിപ്പോയിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത്; വില നന്നാലണ്.)

ഒരു കവിയുടെ ജീവിതത്തെ ഏകദേശം വസന്തകാലത്തോടുപമിക്കാവുന്നതാണ്. വാസനാത്മകമായ പ്രകൃതിസൗന്ദര്യത്തെ കാട്ടിക്കൊടുക്കുക എന്ന ധർമ്മം വസന്തത്തിന്നെന്നപോലെ കവിജീവിതത്തിന്നും ഉള്ളതാണല്ലോ. വസന്തത്തിൽ, അത്യുഗ്രമായ പരിമളധാരണിയെ പാടേ പരത്തുന്ന ഉൽകൃഷ്ടപുഷ്പങ്ങൾ വിടരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ട്. അതുപോലെ ഒരു കവിയുടെ ജീവിതത്തിലും, ബന്ധദാർശ്ട്രാദികളാൽ ദുരവഗാഢമായ കൃതികൾ ആവിർഭവിക്കുന്ന ഒരു കാലമുണ്ട്. വസന്തകാലത്തെ ആ പരപ്പഭാഗം മധുരാംക്ഷികളായ ഭ്രമരങ്ങൾക്കെന്നപോലെ, കവിജീവിതത്തിലെ ആ പ്രകൃഷ്ടാംശം രസലോലുപന്മാരായ സഹൃദയന്മാർക്കും സുഖസേവ്യമല്ല. എന്നാൽ, യൗവനത്തിലെ ആ തള്ളിപ്പ് ഒന്നൊതുങ്ങി, അനുഭവരമണീയമായ വസന്തപരിണാമത്തിൽ സുകുമാരമായ ചില കസുമങ്ങൾ അങ്ങമിങ്ങുമായി വിടർന്നു തുടങ്ങുന്നതുപോലെ, 'സോമിത്യസംരംഭമെല്ലാം ശമിച്ചു നിർപ്പാണമായി' കിടക്കുന്ന കവിജീവിതത്തിലെ ശാന്തഭാഗത്തിലും 'ചെറുതേൻ' നിറഞ്ഞ ചില ചെറുകൃതികൾ ഉത്ഭവിക്കുന്നു. അവയെത്ര രസികജനങ്ങൾക്കു രസായനമായിട്ടുള്ളത്. അങ്ങിനെയുള്ള ചില ചെറുകൃതികളാണ്, മാർത്താണ്ഡവർമ്മ-ധർമ്മരാജാ-പ്രേമാമൃതം

മുതലായ പ്രൌഢഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പ്രണേതാവായ സി. വി. രാമൻ പിള്ള അവർകൾ ഇപ്പോൾ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള പ്രമുഖനങ്ങൾ എന്നു ജ്ഞാനം യാതൊരു സംശയവുമില്ല. 'പണ്ടത്തെ പാച്ചൻ' (2), 'ചെറുതേൻ കൊളുപ്പൻ' (3) 'കയ്യുളങ്ങരൻ കടശിക്കൈ' (4), 'ഡാക്ടർ കിട്ടിയ മിച്ഛൻ' (5) എന്നുള്ള നാലു പ്രമുഖനങ്ങളും വളരെ നന്നായിട്ടുണ്ട്. ഹാസ്യപ്രധാനങ്ങളായ പ്രബന്ധങ്ങളിൽ ശൃംഗാരാദിരസങ്ങളെ വിചിത്രമായി ചിത്രീകരിക്കുന്ന ഭംഗി കാണേണ്ടവർ ഇവ തീർച്ചയായും വായിക്കേണ്ടതാണ്. കേരളീയസമുദായത്തിൽ കടന്നു കൂടിയിട്ടുള്ള വൈദേശികഭാവത്തെപ്പറ്റി, അറിവുള്ളവരുടെ അഭിപ്രായം എന്താണെന്നും ഇതു നോക്കിയാലറിയാം. ചുഴിഞ്ഞു നോക്കുന്നവർ കണ്ടുപിടിക്കാവുന്ന ദൃഷ്ടി ചില നൂതനതകൾ ഇതിലുണ്ടായിരിക്കുമെങ്കിലും അത്ര സാരമാകാനില്ല. ഗുണഭൂതിഷ്ടമായ ഈ കൃതികൾ ഈ യുദ്ധകാലത്തുകൂടി ഒന്നാത്തരം കടലാസ്സിൽ ഭംഗിയായി അച്ചടിപ്പിച്ച ബി. വി. ബുക്കിംഗ്സ് പ്രസിദ്ധീകരണകമ്പനിയുടെ ഭാഗ്യം ആസ്വദിക്കാവുന്നതായിരിക്കട്ടെ.

൨. നന്മുതിരിമാർ:—(പ്രസാധകൻ പരമ്പരയിൽ രാമൻ നമ്പൂതിരി അവർകൾ [യോഗക്ഷേമമായ നശാലാ സിക്രട്ടറി] തൃശ്ശിവപേരൂർ; വില ക. 1)

നന്മുതിരിമാരുടെ പൂർവ്വചരിത്രം, സമുദായനടപടികൾ, സാഹിത്യസമ്പത്ത് എന്നു തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളുടെ വിവരണങ്ങളും നിരൂപണങ്ങളും അടങ്ങിയ ഒരു സാമുദായികഗ്രന്ഥമാണിത്. ഇതിലുള്ള എട്ടുപന്ത്രാസങ്ങളിൽ എല്ലാം നല്ലവതന്നെയാണെങ്കിലും ഇതിൽ ചിലത് എല്ലാവരുടേയും ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കത്തക്കവിധം അത്ര വളരെ വിജ്ഞാനപ്രദങ്ങളാണ്. ചിറയ്ക്കൽ രാമവർമ്മ വലിയ രാജാവവർകളുടെ വകയായ 'നന്മുതിരിമാരും പെരുമാക്കനാടും' എന്ന ദീർഘപന്ത്രാസം കേരളത്തിലെ പ്രാചീനഭരണസമ്പ്രദായത്തെയും, അവയുടെ ഗുണദോഷങ്ങളേയും, ആ ഭരണക്രമം പോയി വിദേശത്തുനിന്നു പെരുമാക്കനാട് കൊണ്ടുവന്ന രാജാക്കന്മാരായി വാഴിക്കുവാനുണ്ടായ കാരണങ്ങളേയും, അവരുടെ ഭരണമരകങ്ങളേയും, തൽഫലങ്ങളേയും വിശദമായി വിവരിക്കുന്ന ഒരു ചരിത്ര

മാണ്. 'നേന്മുതിരിമാരും സാഹിത്യവും' (എ. ആർ. രാജരാജവ
 മ്മ എം. എ.) എന്ന ഉപന്യാസം കേരളസാഹിത്യത്തിനും നന്മു
 തിരിമാരും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെ പലിതമയമായി വർണ്ണിക്കുന്ന ഒരു
 ലേഖനമാണ്. 'നേന്മുതിരിമാരുടെ ഗ്രാമങ്ങൾ' (എ. കെ. ടി. കെ.
 എം. വലിയ നാരായണൻ നന്മുതിരിപ്പാട്) എന്ന ഉപന്യാസ
 ത്തിൽ പഴയ ഗ്രാമങ്ങളുടെ ചരിത്രം വളരെ ഭംഗിയായി വിവരി
 ച്ചിരിക്കുന്നു. 'നേന്മുതിരിമാരുടെ ജീവിതസമ്പ്രദായ'ത്തിൽ (കാവിൽ
 അവിഞ്ഞിക്കാട്ടു ഭവദാസൻ ഭട്ടതിരിപ്പാട്) നിന്നു കേരളത്തിലെ ഇ
 തരസമുദായക്കാർക്ക് ആദ്ധ്യാത്മികങ്ങളായ അനേകസംഗതികൾ പഠി
 ക്കുവാനുണ്ട്. ആകപ്പാടെ നോക്കുമ്പോൾ, ഈ പുസ്തകം നന്മുതിരി
 മാരുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള നവീനമായ ഉണർച്ചയ്ക്കു മതിയായ
 ഒരു ദൃഷ്ടാന്തമാണ്. എന്നാൽ നവീനമായ ഈ ഉണർച്ചയെ ശരിയാ
 യ മാറ്റത്തിൽക്കൂടെ നയിക്കുന്നതിന്നു കുറെ ക്ലേശമുണ്ട്. ഇതിനെപ്പ
 ററി പ്രഥമൻ രാജരാജവമ്മ അവർകൾ സാഹിത്യസംബന്ധമായ
 തന്റെ ഉപന്യാസത്തിൽ പറയുന്നതു ശ്രദ്ധേയമാണ്. അദ്ദേഹം പ
 റയുന്നു: "ദൈവം നമ്മുടെ ആയുഷ്കാലം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത് പ്രബല
 ങ്ങളായ രണ്ടു പരിഷ്കാരങ്ങൾ തങ്ങളിൽ ഇടഞ്ഞു കടിപടികൂടുന്ന ഒ
 രു ഘട്ടത്തിലാകുന്നു. അവയിൽ ഒന്ന് നാട്ടിൽ ഉണ്ടായി വളർന്നു
 ചിലർ തെറ്റിദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ക്ഷയിച്ചു ദുർബ്ബലപ്പെടാത്ത
 തും, നേരെ മറിച്ചു പ്രായാധിക്യത്താലും വിരോധജ്ഞാനത്താലും
 പൂജ്യത സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളതും ആകുന്നു; മറോതു പാശ്ചാത്യദേശത്തു
 നിന്നു വന്നു ദുഃഖത്തെ ആകട്ടെ ദോഷത്തെ ആകട്ടെ ചെറുവെങ്കിലും
 തെ ലോകത്തെ എല്ലാം സംഗീതസാഹിത്യങ്ങളെക്കൊണ്ടലകരിക്കു
 ന്ന ഒരു പ്രസന്നമായ സ്വസ്ഥിവാദത്തോടുകൂടെ യൌവനപ്രാഭവ
 ത്തിൽ മരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ഇടയിൽ പൊതുജനക്കേമം ഈ മത്സ
 രത്തിന്റെ പരിണാമത്തിന് ആയത്തമായിരിക്കുന്നു. രണ്ടുപക്ഷ
 ത്തിലുമുള്ള ബലത്തെ നമുക്കു ഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഭൂതത്തെ മിഥ്യ
 യാക്കാതെ അതിന്റെ അനുഗാമിയായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്ന ഒരു ഭ
 വിഷ്വത്തോടുകൂടെ നമ്മുടെ പറ്റുകാർക്കു നിത്യതയെ സ്പീകരിക്കുന്ന
 തായ ഒരു മട്ടിലേക്കു ഈ മത്സരത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലം നയി
 ച്ചിരിക്കുകയാണ് നമ്മുടെ ഇപ്പോഴത്തെ കൃത്യം."

൩. സ്വയംഭരണത്തിനുള്ള അർഹത:— (82-ാമത്തെ ഭരണസഭയിൽ ചെയ്ത ആനിബസൻറു ചെയ്ത അഭ്യൂഷപ്രസംഗം; ഫോറൂം ആപ്പീസ്സു, കോഴിക്കോട്; വില 6-൩.)

ഇതു രാജ്യകാൽപ്പസംബന്ധമായ ഒരു പുസ്തകമാകയാൽ അധികമായൊന്നും ഞങ്ങൾ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ആനിബസൻറു മദ്രാസിലുള്ള അസാധാരണമായ അറിവ് ഇതിൽ ധാരാളമായി പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതു പരിഭാഷപ്പെടുത്തുവാൻ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഷ ഒരുവിധം പ്രൗഢവും ഗുണഭൂയിഷ്ടവും ആണ്. എന്നാൽ രാജ്യകാൽപ്പസംബന്ധമായ സാങ്കേതികപദങ്ങൾക്കു ശരിയായ സംസ്കൃതങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുവാൻ പരിഭാഷകൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള ശ്രമം പല ദിക്കിലും അസ്ഥാനത്തിലായിട്ടുണ്ടെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. നാട്ടുഭാഷകളെ പരിഷ്കരിക്കേണ്ട കാര്യത്തിൽ ആനിബസൻറു ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:— “പുതുതായി ലഭിക്കുവാൻപോകുന്ന അധികാരങ്ങൾക്കു നമ്മുടെ നാട്ടുകാരെ അർഹരാക്കിത്തീർക്കുവാൻ നാം ചെയ്യേണ്ടതായ ഉപക്രമപ്രയത്നങ്ങൾ പലതും ഉണ്ട്. ഒന്നാമതായി രാഷ്ട്രീയവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി നാട്ടുകാർക്കുവുണ്ടാവാൻ ഈ വിഷയങ്ങളെ സ്വന്തഭാഷയിൽ അവർക്കു പറഞ്ഞുകൊടുക്കണം. രാഷ്ട്രീയകാര്യങ്ങളെ മാതൃഭാഷയിൽ വിവരിച്ചുകൊടുത്താലേ ഈ സംഗതികൾ അവരുടെ മനസ്സിലും ഹൃദയത്തിലും നല്ലവണ്ണം പതിയുകയുള്ളൂ. ഇപ്പോൾതന്നെ, അല്ലെങ്കിൽ കുറെകഴിഞ്ഞിട്ട്— എത്രകണ്ടു വേഗത്തിൽ ചെയ്യാമോ അത്രകണ്ട് നല്ലതാണ്— ഇന്ത്യാരാജ്യത്തെ ഭാഷയനുസരിച്ചു പല ദേശങ്ങളായി വിഭാഗിയ്ക്കേണ്ടിവരും. കാനഡ രാജ്യനിവാസികൾ ഫ്രഞ്ചുഭാഷയും ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയും ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നപോലെ നമുക്കും കുറെകാലത്തെക്കു രാജ്യഭരണാവശ്യത്തിനായി രണ്ടു ഭാഷകൾ വേണ്ടിവരും. ഇതിൽ ഒന്ന് ഇംഗ്ലീഷും മറേത് കാരോ രാജ്യത്തിനു പറ്റുന്നതായ സ്വന്തഭാഷയുമായിരിക്കണം. ഈ വിധം ഭാഷയിൽ ചില പുതിയ നിയമങ്ങൾ ഏല്പിട്ടതിയാലേ പൊതുജനങ്ങൾക്കു രാഷ്ട്രീയവിഷയങ്ങളിൽ പങ്കുകൊള്ളുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.”— ഈ സ്ഥിതിക്കു രാജ്യകാൽപ്പസംബന്ധമായ പുസ്തകങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പരിഭാഷകന്മാർ കുറെ അധികം മനസ്സിയത്തേണ്ടതുണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

स्वत एवाभिव्यक्तत्वात् । प्रमाभिव्यज्यमानं ब्रह्मचैतन्यमेव प्रमेयमिति भावः । वस्तुतो ब्रह्म बृहत् जगदुपादानमिति यावत् । तथा च जीवस्य जगदुपादान-
त्वपक्षे विषयावच्छिन्नस्य तस्यैव प्रमेयत्वमिति ध्येयम् । ज्ञातं अभिव्यक्तम् ।
ननु चक्षुरादीनामपि प्रमाणत्वसंभवान् दर्शनान्तरेषु उक्तत्वाच्च तदनुकत्या न्यू-
नत्वमिति चेन्न । वृत्तिज्ञानस्य चक्षुरादिमिश्रितत्वेन तत्प्रमाणत्वोक्त्या चक्षुरादेर-
पि तद्भावात् प्रमासामान्यं प्रति करणस्य प्रकृते वाच्यत्वात् ॥

न्या-र-न्या- मनस्संयुक्तेन्द्रियविषयसन्निकर्षस्य चाक्षुषादिहेतुत्वेन चा-
क्षुषादिमनोवृत्तेः विषयसंयुक्तत्वमावश्यकमित्युक्तमाक्षिप्य तेनैव हेतुत्वेन तत्सा-
धयन् सचेत्यादिग्रन्थमवतारयति । नन्विति मनस इन्द्रियसंयुक्तत्वेपीति म-
नस्संयुक्तेन्द्रियविषयसन्निकर्षस्य चाक्षुषादिहेतुत्वेन घटादिसंयुक्तेन्द्रिये मन-
स्संयोगस्यावश्यकत्वेनापीत्यर्थः । तत्संभवादिति तथा च विषये मनस्संयो-
गाभावेऽपि न मनस्संयुक्तेन्द्रियसंयोगानुपपत्तिरिति न तदनुपपत्त्या तत्सिद्धि-
रिति भावः । घटादिविषयकसाक्षात्कारस्य घटाद्यवच्छिन्नचैतन्याभिन्नप्रमातृ-
चैतन्यरूपत्वं न स्वीक्रियते किञ्च इन्द्रियजन्यघटादिविषयकमनोवृत्तिरूपत्वम् ।
तथा च नततसाक्षात्कारानुपपत्त्या विषये मनस्संयोगसिद्धिरिति समाधत्ते
विषयाकाराया इति । विनिगमकाभावादिति मनस्संयुक्तेन्द्रियाविषयसंयोगस्य
चाक्षुषादिहेतुत्वेनावश्यको यो घटादिसंयुक्तेन्द्रिये मनस्संयोगः स विनिगम-
काभावात् । घटादिसंयुक्तभागावच्छेदेनापीति मनसो घटादिविषयसंयोगोप्या-
वश्यक इति भावः । कार्यतासम्भवात् कार्यतासत्त्वात् बहिर्निर्गमस्य घटा-
दिस्वविषयदेशगमनस्यावश्यवाच्यत्वेनेति । अन्यथा घटादिस्वविषयाणां दूरदेश-
स्थत्वेन चाक्षुषाद्यवच्छेदकत्वासंभव इति भावः । घटादिसंयोगस्यापि संभव
इति घटादिदेशगमने सति सामग्रीसत्त्वात् तत्संयोगोऽपि भवतीति भावः ।
सैवेति चाक्षुषादेर्घटादिविषयकत्वसिद्ध्यन्यथानुपपत्तिरेवेत्यर्थः । मानाभावादि-
ति न च विशिष्टज्ञानं प्रति विशेषणज्ञानस्य हेतुत्वात् घट इत्यादि विशिष्ट-
प्रत्यक्षात् प्राक् घटत्वादिरूपविशेषणज्ञानमावश्यकं तच्च निर्विकल्पकं विना न
संभवतीति निर्विकल्पकमावश्यकमिति वाच्यम् । विशिष्टज्ञानं प्रति विशेषण-
ज्ञानहेतुत्वस्यैवाभावात् । न च तद्धेतुत्वाभावे घट इत्यादिप्रत्यक्षस्य घटत्वा-

दिविशिष्टविषयकत्वं पर्वतो वह्निमानित्यनुमित्यादेः वह्न्यादिविशिष्टविषयकत्वं च न स्यात् । विशिष्टविषयकत्वस्य कस्यापि कार्यतानवच्छेदकत्वादिति वाच्यम् । सन्निकर्षपरामर्शादिनैव तत्संभवात् । घटत्वादिविशिष्टविषयकप्रत्यक्षं प्रत्येव सन्निकर्षस्य साध्यविशिष्टपक्षादिविषयकानुमित्यादिकं प्रत्येव परामर्शादेश्च हेतुत्वांगीकारेण घटत्वादिविशिष्टविषयकत्वस्य संनिकर्षादिकार्यतावच्छेदकत्वादिति भावः । ननु घटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षं कदाचित् किञ्चिद्रूपेण घटत्वादिप्रकारकमुत्पद्यते कदाचिच्च स्वरूपतो घटत्वादिप्रकारकं तद्व्यवस्थापकतया किञ्चिद्रूपेण घटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षं प्रति किञ्चिद्रूपेण घटत्वादिविषयकज्ञानं कारणं स्वरूपतो घटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षं प्रति स्वरूपतो घटत्वादिविषयकज्ञानं कारणमिति कार्यकारणभावद्वयमङ्गीकार्यम् । न च संनिकर्षस्य तद्व्यवस्थापकत्वं संभवति । तेनोभयविधप्रत्यक्षस्यापि जननादुभयविधप्रत्यक्षसाधारण-घटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षत्वावच्छिन्नं प्रत्येव तद्धेतुत्वस्यापगन्तव्यत्वात् । तथा च घट इत्यादिस्वरूपतो घटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षात् पूर्वं स्वरूपतो घटत्वादिविषयकज्ञानस्यावश्यकतया निर्विकल्पकं विना तदसंभवात् निर्विकल्पकासिद्धिः । न च स्वरूपतो घटादिप्रकारकप्रत्यक्षं प्रति स्वरूपतो घटत्वादिविषयकज्ञानहेतुत्वं न स्वीक्रियते किंतु किञ्चिद्रूपेण घटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षं प्रति किञ्चिद्रूपेण घटत्वादिविषयकज्ञानहेतुत्वमेव । घट इत्यादौ स्वरूपतो घटत्वादिप्रकारकत्व तु किञ्चिद्रूपेण घटत्वादिप्रकारकत्वप्रयोजककिञ्चिद्रूपेण घटत्वादिविषयकज्ञानाभावसहितघटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षकारणसंनिकर्षादिप्रयोज्यमिति वाच्यम् । एवमपि जातिमान् घट इत्यादिप्रत्यक्षे स्वरूपतो घटत्वादिप्रकारकत्वस्य नोक्तरीत्या निर्वाहः । किञ्चिद्रूपेण घटत्वादिप्रकारकत्वप्रयोजकस्य किञ्चिद्रूपेण घटत्वादिविषयकज्ञानस्य सत्वेन तदभावसहितसंनिकर्षाद्यभावादिति तादृशप्रत्यक्षे स्वरूपतो घटत्वादिप्रकारकत्वनिर्वाहाय स्वरूपतो घटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षं प्रति स्वरूपतो घटत्वादिविषयकज्ञानहेतुत्वस्याप्यावश्यकत्वादित्याशङ्कते न चेति । विजातीयेति जातिविशेषत्रिशिष्टेत्यर्थः । उक्तविषयताकथंति स्वरूपतो घटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षेत्यर्थः । ननु एवमपि संनिकर्षे वैजात्यद्वयं कल्पयित्वा तत्रैकवैजात्यविशिष्टसंनिकर्षः किञ्चिद्रूपेण घटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षं प्र-

മുഹൂർത്തവദവി വ്യാഖ്യാനം 1-4-0

എമ്മി കാഴ്ച ചെയ്യുന്നതായാലും ആയമ്മി ഉദ്യമത്തിൽ ചെയ്യാൻ അതിന്റെ ഫലം വേറൊന്നെന്നുമാണ്. ബാലശങ്കര, വാലീചിക, ആചാരസംഗ്രഹം, കാലഭീപകം മുതലായ അനേക രചനകളായിട്ടുള്ളതിൽ നിന്നും പ്രമാണ ജ്ഞാതർ സന്ദർശിച്ചിരിക്കാമെന്നുവെങ്കിൽ എടുത്തു ചോർത്തിട്ടുണ്ടു. ഇപ്പോഴുള്ള രചനകളായിട്ടുള്ളവയുടെ അതിമനോഹരമായ വിശദീകരണവുമായ കേരളീയർക്കു വിശദീകരിച്ചു കേരളീയർക്കുവേണ്ടിയുള്ള പ്രയോജനകരമായിട്ടുള്ളവയെന്നു.

പുരത്താൻപത്രപ്രവർത്തനം 1-0-0

മലയാളപത്രങ്ങളിൽ ചേർന്നിരിക്കുന്നവർ ഉടൻതന്നെ പത്രാധിപർക്ക് വരെയുള്ള പല പണികളും അറിയിക്കുന്ന അനവധികൾക്കുമാണ് ഇതിലുള്ള. ഇപ്പോഴത്തെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും പത്രങ്ങൾ, മനോഹരമായ വാർത്തകളും ഇതിൽ വായിച്ചു സിദ്ധിക്കും ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കും ഏതെങ്കിലും ഗതികളുണ്ടു.

കാലം, ശാസ്ത്രം, പുരസ്കാരം, ഇതിഹാസം, ദേശം, സാഹിത്യം, സംഗീതം, കലാവിദ്യ, വൈദ്യം, ജ്യോതിഷം, ഗണിതം. നോവൽ, കഥ, പ്രബന്ധങ്ങൾ, നാടകം, പ്രബന്ധം, കിളിപ്പാട്ടുകൾ, ഉള്ളിലുകൾ, കഥകളി.

എന്നിവയെ എല്ലാത്തരം പുസ്തകങ്ങളും വില്പനക്കുണ്ട്.

1. മംഗളോദയം മാസിക
2. കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചുകൂടം.
3. മംഗളോദയം ബുക്കഡിപ്പോ.
4. മംഗളോദയം വ്യാഖ്യാനം.

ഇവയെ സംബന്ധിച്ച അധികവിവരം വേണ്ടുന്നവർ അഭ്യർത്ഥിക്കേണ്ട മേൽവിലാസം:—

**THE MANAGER,
MANGALODAYAM CO. LTD
TRICHUR.**

മലമ്പനി ജലദോഷപ്പനി ക്വിനമല്ലാത്ത പ്ലേസ്.

ഈ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ഗുളികകൾ നാലാമിനത്തെയും കീറിത്തെയും അകറ്റുന്ന ഗുളികകൾ.

കുറച്ചധം ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ വിശേഷതമായ പാൽപ്പൊടി.

ചർമ്മരോഗങ്ങൾക്കുള്ള തൈലം ഇതുകൊണ്ടു വില്പന തയ്യാർ.

**Dr. H. L. BATLIWALA,
P. O. WORLI—BOMBAY**

മംഗളോദയം കമ്പനി

കൂടും, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

1980-ലെ 4-ാം ഹർജിനായ കൊച്ചി കമ്പനി റെഗുലേഷനനുസരിച്ചു

റജിസ്ട്രാക്കപ്പെട്ടതു.

മൂലധനം ഉറപ്പിക 1,00,000

ഈ മൂലധനത്തെ ഷേയർ 1000 ഉറപ്പിക വീതം 10,000

ഷേയറുകളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഡയറക്ടർമാർ.

- 1 മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചി 9. റാജർ രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ട്
- 2 ബ്രഹ്മശ്രീ എ.കെ.ടി.കെ.എസ്. ചെറിയ നാരായണൻനമ്പൂതിരിപ്പാട് അർവർകര
- 3 ,, മാത്തൂർ വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്
- 4 ,, കരിയന്നൂർ മനോജ് തർസദേവൻ നമ്പൂതിരി
- 5 ,, കൂർ ലാമോത്തൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്
- 6 മ.രാ.രാ. എ.ഇ.എസ്.പി. ക.വ.പി.പി. ഉപ്പിൽ നായർ
- 7 ,, മ.ങ്ങരംകോത കൃഷ്ണൻകുട്ടാവ്
- 8 ,, ടി. സി. കൃഷ്ണമേനോൻ
- 9 ,, കെ. കുഞ്ഞൻരാജൻ

ആഡിറ്റർ—പി. തങ്കത്തറമ്മയ്യർ.

ലീഗൽ അഡ്വൈസർ—കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായ പേർകര ബി.എ., ബി.എൽ.;

ഹൈക്കോർട്ട് വക്കീൽ, തൃശ്ശിവപേരൂർ

മാനേജർ—സി. കുഞ്ഞിരാമൻമേനോൻ.

കമ്പനിയുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശങ്ങൾ.

വളരെ ഉപകാരപ്രദങ്ങളും, ദില്ലിത്തലും, ഇതുവരെ അച്ചടിക്കാത്തവയായ വിവിധവിഷയങ്ങളിലുള്ള സംസ്കൃതപുസ്തകങ്ങളും മലയാളപുസ്തകങ്ങളും, പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും, മറ്റു പുസ്തകങ്ങൾ അങ്ങനെയുള്ള വിധത്തിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും അച്ചടിസംബന്ധമായിട്ടുള്ള ഞെൻറ മുതലായ പ്രവൃത്തികൾ സകലമാർഗ്ഗത്തിൽ നടത്തേണ്ടതിനും റേ ബി എം.എം. ഉയർന്ന സ്ഥിതിയിൽ കമ്പനിവകയായ കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചടക്കത്തെ പരിഷ്കരിച്ചു നന്നാക്കുക.

2 ഭവനംഗരത്തിലും, മലയാളത്തിലും, ഇംഗ്ലീഷിലും മിതമായ നിരക്കിനേയ്ക്ക് സകല അച്ചടിപ്രവൃത്തികളും വൃത്തിയാക്കി നടത്തുകയും സാദരം വാദം (സ്റ്റേഷനറി) മുതലായ സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയും വാങ്ങുകയും വ്യാപാരം നടത്തുകയും ചെയ്യും.

3 മംഗളോദയം മാസിക അതിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഉദ്യോഗസ്ഥിതിയിൽ സാധിക്കുന്ന കവണ്ണം പരിഷ്കരിച്ചു നടത്തുകയും ചെയ്യും.

4 പല ഭാഷയിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ വരുന്നതിനും അച്ചടിച്ചും കമ്പനി വക ഇപ്പോഴുള്ള ബുക്കുഡെപ്പോ പരിഷ്കരിക്കുക.

ഷേയറുകൾ ഇനിയും വില്പനമാണു്. ഷേയർ ചേരുവയ്ക്ക് ഇപ്പോഴുള്ള നമ്പർ രേഖാമൂലമായി ഉടനെ മാനേജർക്ക് അറിവുകൊടുക്കേണ്ടതാണു്.

2020300

A decorative woodcut-style illustration. At the top, a sunburst with rays emanates from a central point. Below it, a woman in a long dress and a man in a suit stand together, possibly under a draped cloth or a small altar. The woman holds a long staff or scepter. They are positioned within an oval frame decorated with a dotted border. Flanking this central scene are two lions, facing outwards, with their heads turned towards the center. At the bottom, a banner or scroll contains the text: "PRINTERS THE MANGALODAYAM CO., LTD., TRICHUR."

സുധാബിന്ദു

സേകരവും, ഹൃദയകവികവുമായ ഒരു സാമുദായിക നോവൽ.

ശ്രീമാൻ ആർ. സി ദത്ത് അവർകളുടെ ഒരു ശ്രുതിപ്പെട്ട നോവലിന്റെ തർജ്ജമ.

ദാമ്പത്യജീവിതത്തെ ഇതിവൃത്തികൾ വലിത്തയോടെ വിവരിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്.

ഒരു പേരെടുത്ത ഗദ്യകാരനായ മിസ്റ്റർ കരുണാ ജനാർദ്ദനമേനോനാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ. പുസ്തകം അച്ചടിച്ച തുടങ്ങിയതിനുള്ളിൽ കടലാസ്സിന്റെ ദുർഭിക്ഷം നിമിത്തം കറുപ്പു കോപ്പകൾ മാത്രമേ ഇപ്പോൾ അച്ചടിക്കുന്നുള്ളൂ. ആവശ്യക്കാർ താഴെ പറയുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ അപേക്ഷിക്കുക.

മാനേജർ, മംഗളോദയം കമ്പനി, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

വിഷയവിവരം.

൧. മംഗളം
൨. കൊടിലുന്റെ അത്ഥശാസ്ത്രം
കെ. വി. എം.
൩. ഐതിഹ്യങ്ങൾ—തിരുനെല്ലി.
൪. പോകുവാൻ പോകുന്ന കവിതകൾ.
വടക്കുന്നാഥശ്യാത്രങ്ങൾ i, ii & iii.
൫. പുഷ്പാഞ്ജലി (ഉപസംഹാരം)
കെ. കരുണാസ്സാനന്ദർ ബി.എ., ബി.എൽ.
൬. ജാതികളും വൃത്തിമയ്ക്കുദികളും
മണ്ണാർപാട്ട്
൭. ഞങ്ങളുടെ വായനശാല.
൮. सिद्धान्तविन्दुः (अनुवन्धः)
महामहोपाध्यायों गोदवर्मराजः ।

ആതകനിഗ്രഹഗുളികകൾ

പലവിധ പീഡിതന്മാർക്കു ഭരതമവസ്ഥ.

നീചനായ രാവണനേയും, മറ്റു ദുഷ്ടന്മാരായ രാക്ഷസന്മാരേയും സംഹരിച്ചു, തന്റെ ബന്ധുക്കളേയും വെടിഞ്ഞു ശ്രീരാമഭഗവാന്റെ കാൽ ശരണം പ്രാപിച്ചു വിഭീഷണനും സകല അഭീഷ്ടങ്ങളും സാധിപ്പിച്ച് ഒടുവിൽ അദ്ദേഹത്തിനെ ലങ്കാപുരിയിൽ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു പിന്നീടുണ്ടായ സകല അഭ്യുദയത്തിനും പാത്രീഭവിച്ചതുപോലെ പലവിധ ഭയങ്കരരോഗങ്ങൾക്കധീനപ്പെട്ടവർക്കു ഞങ്ങളുടെ ലോകപ്രസിദ്ധിയുള്ള ആതകനിഗ്രഹഗുളികകളെ ഒരു ബന്ധുവായി കരുതി അവയെ ഉപയോഗിച്ചാൽ അവരുടെ സകല പീഡകളേയും ക്രമേണ നീക്കി അവർക്കു അമൃതം കായബലവും, ഐശ്വര്യവും കൊടുക്കുകയും, ഭാഗ്യവാന്മാരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഞങ്ങളുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ സിദ്ധൗഷധത്തെ കേട്ടിട്ടും അനുഭവിച്ചിട്ടും ഇല്ലാത്തവർ ഇതിന്റെ ഗുണത്തെ ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കട്ടെ.

82 ഗുളികകൾ അടങ്ങിയ ഡബ്ബി 1-ക്ക് 1-ക.

വൈദ്യശാസ്ത്രി, മണിശങ്കരശോവിന്ദുജി,
ആതകനിഗ്രഹവൈദ്യശാലാ,
157 ബ്രോഡ്വേ മദിരാശി.

N. B. മേൽവിലാസം ഇന്റർമീഡിയറ്റ് എടുത്തണം.

മ റ ഗ ഭൂ ട യ റ്റ.

൧൦൯൩ എ ട റ്റ.

മ റ ഗ ഭൂ ട . *

ഹരഗംഗാധരശിവശംഭോശിവഗംഗാധരശിവശംഭോ
 ഹരഗംഗാധരശിവഗംഗാധരജയശിവശംഭോശിവശംഭോ
 മൃലപദാശ്രയശിവശംഭോകാലനിഷ്പദനശിവശംഭോ
 മൃലപദാശ്രയകാലനിഷ്പദനകലിമലനാശനശിവശംഭോ
 വസുദേവാത്മജനതശംഭോവാസവവന്ദിതശിവശംഭോ
 വസുദേവാത്മജവാസവവന്ദിതവസുധാപാലകശിവശംഭോ
 വൃഷവരവാഹനശിവശംഭോവിഷധരഭൂഷണശിവശംഭോ
 വൃഷവരവാഹനവിഷധരഭൂഷണവൃഷ്ണിഖയേശ്വരശിവശംഭോ
 ഭാഗ്വതസന്നതശിവശംഭോഭാഗ്വതമൃഗായശിവശംഭോ
 ഭാഗ്വതസന്നതഭാഗ്വതമൃഗായഭാഗ്വതമാശിവശംഭോ!

കെരടിപൂന്റെ അത്ഥശാസ്ത്രം

ഒരു പുരുഷൻ സാധിക്കേണ്ടവയായി നല്ല സംഗതികൾ ഹിന്ദു മതത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. അവ ധർമ്മം, അത്ഥം, കാമം, മോക്ഷം

എന്നിവയാകുന്നു. ഇവയെ സാധിക്കേണ്ടതു പുരുഷന്റെ കൃത്യമാകയാൽ ഇവയ്ക്കു 'പുരുഷാർത്ഥങ്ങൾ' എന്നുകൂടി പേർ പറയുന്നു. ഇവയുടെ സ്വരൂപം, പ്രയോജനം, സാധനോപായം മുതലായവയറിയാതെ പുരുഷാർത്ഥസിദ്ധി ഒട്ടുമൊക്കയാൽ, ഓരോ പുരുഷാർത്ഥങ്ങളേയും പ്രതിപാദിക്കുന്ന ശാസ്ത്രങ്ങൾ ഹൈന്ദവസാഹിത്യത്തിൽ ഉണ്ടായിത്തീർന്നു.

* തൃശ്ശിവപേരൂർ ദർശനകൃമന്യോരും.

ധർമ്മധർമ്മങ്ങളെന്നവെന്നു കാണിച്ച് കൃത്യാകൃത്യോപദേശം ചെയ്യുന്ന ശാസ്ത്രം ധർമ്മശാസ്ത്രം. അത്മത്തെ സമ്പാദിപ്പാനും രക്ഷിപ്പാനുമുള്ള വഴികൾ കാണിക്കുന്നത് അത്മശാസ്ത്രം. കാമതത്ത്വത്തെ നിരൂപണംചെയ്ത ക്രമപ്പെടുത്തി കാമോപദേശം ചെയ്യുന്നതു കാമശാസ്ത്രം. ഈശ്വരസ്വരൂപത്തെ വിവരിച്ച് പരമപുരുഷാത്മമായ ഈശ്വരസാക്ഷാൽക്കർഷണിനുള്ള വഴികൾ തെളിയിച്ച് ആത്മീയനികമായ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ അല്ലെങ്കിൽ മോക്ഷത്തെ ഉപദേശിക്കുന്നതു മോക്ഷശാസ്ത്രം. ഈ നാലു ശാസ്ത്രങ്ങളും പലപ്രകാരത്തിൽ പരസ്പരം ബന്ധമുള്ളവയും, ഇവയിൽ ഓരോന്നിന്റെ ഉത്താനം മറ്റുള്ളവയുടെ ഉത്താനത്തിനു വളരെ ഉപകരിക്കുന്നതും ആണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

ഹിന്ദുക്കളുടെ സകല ജ്ഞാനങ്ങൾക്കും മൂലം വേദമാണെന്നും, സകല ജ്ഞാനങ്ങളും മോക്ഷോപയോഗികളുണ്ടെന്നും ഉള്ള തത്ത്വം ധർമ്മതാദികളായ പുരുഷാത്മങ്ങളുടേയും ശാസ്ത്രങ്ങളുടേയും കാർയ്യത്തിലും അനുഗതമായിരിക്കുന്നുണ്ട്. ധർമ്മാദികളായ പുരുഷാത്മങ്ങൾ മോക്ഷത്തിനുപകരിക്കുന്നതുപോലെ ധർമ്മശാസ്ത്രാദികളായ ശാസ്ത്രങ്ങളും സാക്ഷാത്തായോ പരമ്പരയായോ മോക്ഷത്തിനുപകരിക്കുന്നു. ഈ ശാസ്ത്രങ്ങൾക്കെല്ലാം മൂലം വേദമാണുതാനും. വേദത്തിൽ അതിസൂക്ഷ്മമായും വിശകലിതമായും സംഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള പുരുഷോത്ഥോപദേശങ്ങൾ പരിമിതവും ക്ലേശാസഹവുമായ മനുഷ്യബുദ്ധിക്ക് ദുരൂഹമാണെന്നുള്ള വിചാരത്താൽ, ലോകാനുഗ്രഹതൽപരനായ ചില മഹാനാർ വേദോപദേശങ്ങളെ മൂലമാക്കി ചില ശാസ്ത്രങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു. മനുപ്രഭൃതികളായ മാന്യന്മാർ ധർമ്മശാസ്ത്രത്തേയും, ശൂകൻ മുതലായ ആചാര്യന്മാർ അത്മശാസ്ത്രത്തേയും, വാത്സ്യായനൻ തുടങ്ങിയ രസികന്മാർ കാമശാസ്ത്രത്തേയും, വ്യാസാദികളായ ജ്ഞാനികൾ മോക്ഷശാസ്ത്രത്തേയും വേദങ്ങളിൽനിന്നു സംഗ്രഹിച്ചു വേറെ ശാസ്ത്രങ്ങളായി നിർമ്മിച്ചു. ഇങ്ങിനെ നാലുവകയായിട്ടുള്ള ശാസ്ത്രങ്ങളെസ്സംബന്ധിച്ചും അനന്തരകാലങ്ങളിൽ അനേകപണ്ഡിതന്മാരുടെ കൃതികളായി അനവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാകയും, ആ വഴിക്ക് വേദതരുവിന്റെ സന്തതികളായ ധർമ്മാദിശാസ്ത്രമു

ങ്ങൾ ശാഖോപശാഖകളായി പൊട്ടിത്തഴച്ച് ആർക്കും അഭേദ്യമായ വിധത്തിൽ അടിച്ചുറയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ നാലു ജാതി ശാസ്ത്രങ്ങളിൽവെച്ചു രണ്ടാമത്തേതായ അത്മശാസ്ത്രത്തിൽ ഭൂമി സമ്പാദിക്കുവാനും രക്ഷിക്കുവാനുമുള്ള ഉപായങ്ങളും നിയമങ്ങളും ആണ് ഉപദേശിക്കപ്പെടുന്നത്. അത്മം എന്നുവെച്ചാൽ മനുഷ്യരുടെ വൃത്തി എന്നാണത്ത്; അതായതു മനുഷ്യവതിയായ ഭൂമി എന്നു താൽപര്യം. അങ്ങിനെയുള്ള അത്മത്തെ അതായതു ഭൂമിയെ സമ്പാദിക്കുന്നതിനും രക്ഷിക്കുന്നതിനുമുള്ള ശാസ്ത്രം എന്നാണ് 'അത്മശാസ്ത്ര'ശബ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥം. ഈ ശാസ്ത്രത്തിന്നു തന്നെ ദണ്ഡനീതി, നീതിശാസ്ത്രം എന്നിങ്ങിനെ ഈ ഷ്ട്യത്രാസത്തോടുകൂടി വേറേയും ചില സംജ്ഞകൾ പറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ട്. 'അത്മശാസ്ത്രം' എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥത്തെ അന്യനാനതിരികരുമായിക്കുറിക്കുന്ന ഒരു പര്യായപദം ഇംഗ്ലീഷിലോ മലയാളത്തിലോ കാണിപ്പാൻ പ്രയാസമാണ്. വിഷയംകൊണ്ടു നോക്കുന്നതായാൽ ഈ ശാസ്ത്രം വളരെ വ്യാപ്തിയുള്ള ഒന്നാണെന്നു കാണാം. രാജാധികാരങ്ങൾ, രാജഭണ്ഡാരത്തിലേയ്ക്കുള്ള ധനാഗമമാഗ്നങ്ങൾ, രാജഭരണത്തിൽ ആവശ്യമായി വരുന്ന പല വകുപ്പുകൾ, പ്രവഹാരനിണ്ണയം, കരാന്മാരുടെ സ്വഭാവം, ശിക്ഷകൾ, അന്യരാജാക്കന്മാരോടുള്ള സന്ധികൾ, യുദ്ധങ്ങൾ, ചാരന്മാർ ദൂതന്മാർ മുതലായവരുടെ നിയമനം എന്നു തുടങ്ങി ഒട്ടേറെ വിഷയങ്ങൾ ഈ ശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിൽനിന്നു രാജ്യതന്ത്രത്തെസ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളമുള്ള വിഷയങ്ങൾ അത്മശാസ്ത്രകൃത്താക്കന്മാർ അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. പുറമെ 'പൊളിറ്റിക്കൽ എക്കോണമി?', 'പൊളിറ്റിക്കൽ സൈൻസ്'- എന്നെല്ലാം പറയുന്ന പാശ്ചാത്യരാജ്യതന്ത്രങ്ങളിലെ പല വിഷയങ്ങളും ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ, വിശകലിതമായിക്കിടക്കുന്ന വിവിധവിഷയങ്ങളുടെ വിജാതീയമായ ഒരു സംഗ്രഹമാണ് അത്മശാസ്ത്രം.

ഇങ്ങിനെയൊക്കെയാണെങ്കിലും, അർപ്പാചീനകാലങ്ങളിൽ അത്മശാസ്ത്രത്തിന്റെയും കർമ്മശാസ്ത്രത്തിന്റെയും പ്രചാരം വളരെ കുറഞ്ഞുപോയി. രാജ്യതന്ത്രസംബന്ധമായി വിദ്യാന്മാർക്കുണ്ടായിരുന്ന അധികാരാവകാശങ്ങൾ കുറയുകയും, ആരോഗ്യത്തേയും ആതിന്റെ

ഉപയോഗത്തേയും പഠിയ അറിവു ക്രമേണ ക്ഷയിക്കുകയും ചെയ്തതായിരിക്കണം ഈ പ്രതിയാനത്തിനുള്ള പ്രധാനകാരണം. പഠമെ, അത്മശാസ്ത്രസമ്മതങ്ങളും ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിന്ദിതങ്ങളുമായ ഭൂഷ്യവധാദികളായ ചില സംഗതികളെ കവികൾ ഖണ്ഡിക്കുകയാൽ ആ ശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റിത്തന്നെ ഒരു ദുരഭിപ്രായം ജനസമുദായത്തിൽ ഉണ്ടായിത്തീർന്നിരിക്കാം. കാമശാസ്ത്രത്തിന്റെ കാൽപ്പതിപ്പും ഇങ്ങിനെ ചില കാരണങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. എന്നാൽ, ധർമ്മശാസ്ത്രത്തിനും മോക്ഷശാസ്ത്രത്തിനുമായിട്ടുള്ള പ്രചാരാധികൃത്തിന്നു ജനങ്ങളെല്ലാം ധാർമികന്മാരും മോക്ഷേച്ഛക്കും ആയതാണു കാരണമെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ ലയ്യാത്തതുപോലെ അത്കാമശാസ്ത്രങ്ങളിലുള്ള ദോഷങ്ങൾ മാത്രമാണ് അവയിൽ വൈമുഖ്യത്തിന്നു കാരണമെന്നും ഖണ്ഡിച്ചു പാവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. കാലാന്തരത്തിൽ ഭാരതീയസമുദായത്തിൽ നേരിട്ട വിവിധപരിവർത്തനങ്ങളുടെ ഫലമായി ഈ ശാസ്ത്രങ്ങൾക്കും പ്രചാരം കുറഞ്ഞുവെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ വഴിയുള്ളൂ.

അത്മശാസ്ത്രം ഒരു കാലത്തു സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ വളരെ പ്രധാനമായ ഒരു സ്ഥാനത്തെ അലങ്കരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഈ ശാസ്ത്രത്തെസ്സംബന്ധിച്ച് അനേകം പേരുടെ വക്തായി വിവിധഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇപ്പോൾ അവയിൽ ചുരുക്കം ചിലരുടെ കൃതികൾ മാത്രമേ കണ്ടുകിട്ടുന്നുള്ളൂ. അവയിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു കൌടില്യന്റെ അത്മശാസ്ത്രമാകുന്നു. കൌടില്യൻ, ചാണക്യൻ എന്നീ പേരുകളാൽ അറിയപ്പെടുന്ന വിഷ്ണുഗുപ്തൻ എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ ക്രിസ്താബ്ദാരംഭത്തിന്നു മുമ്പു ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു പ്രസിദ്ധവിദ്വാനാകുന്നു. ചതുഷ്ഠഷ്ടപുഗമായ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിലും, ഉശനസ്സിന്റെ (ശുക്രന്റെ) 'ദണ്ഡനീതി' എന്ന ശാസ്ത്രത്തിലും, വിശേഷിച്ചു മന്ത്രശാസ്ത്രത്തിലും വിദഗ്ദ്ധനായിരുന്ന ഇദ്ദേഹം മൌര്യവംശജനായ ചന്ദ്രഗുപ്തമഹാരാജാവിന്റെ മന്ത്രിയായിരുന്നു. ഈ ബ്രാഹ്മണൻ നന്ദവംശം നശിപ്പിച്ച തന്റെ ശിഷ്യനായ ചന്ദ്രഗുപ്തനെ മഗധരാജാവും ഭാരതചക്രവർത്തിയുമായി വാഴിച്ച കഥ വിഷ്ണുപുരാണം, മുദ്രാരാക്ഷസം മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിശദമായിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ക്രി. മു. 272-ൽ സിംഹാസനാരോ

എന്നൊക്കെയും അശോകമഹാരാജാവു ബൌദ്ധമതം സ്വീകരിക്കുകയും, തന്റെ ശാസനങ്ങളെ വിവരിക്കുന്നവയായ സ്തംഭങ്ങൾ നാട്ടിലെങ്ങും നാട്ടുകരും ചെയ്തവെന്നുള്ളത് ഇപ്പോഴും കാണുന്നവയായ ചില ശിലാലേഖങ്ങളിൽനിന്നും വ്യക്തമാവുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെയുള്ള അശോകചക്രവർത്തിയുടെ മുത്തച്ഛനായിരുന്നു ചന്ദ്രഗുപ്തൻ. ഇദ്ദേഹം ക്രി. മു. ൩27-ൽ രാജാവായി വാണിരുന്നു. അതുകൊണ്ട്, ചന്ദ്രഗുപ്തമന്ത്രിയായ കൗടില്യന്റെ അത്മശാസ്ത്രം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടത് ക്രി. മു. 4-ാം നൂറ്റാണ്ടിലാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താം.

കൗടില്യൻ ഒരു അത്മശാസ്ത്രമുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതായി സംസ്കൃത സാഹിത്യത്തിലുള്ള അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'അധീഷ്ഠ താവദണ്ഡനീതിം, ഇയമിദാനീമാചാർയ്വവിഷ്ണുഗുപ്തേന മൌര്യായേം ഷഡ്ഭിഃ ദ്രോകസഹസ്രൈഃ സംക്ഷിപ്താ' എന്ന് ആചാർയ്വദണ്ഡിയുടെ ദശകുമാരചരിതത്തിൽ കാണുന്നു. ഇതിൽനിന്നു കൗടില്യൻ ഈ ശാസ്ത്രമുണ്ടാക്കിയതു ചന്ദ്രഗുപ്തന്റെ ആവശ്യത്തിനാണെന്നു തെളിയുന്നുണ്ട്. ഈ സംഗതി 'കൗടില്യേനനരേന്ദ്രായേം ശാസനസ്യവിധിഭൂതഃ' എന്ന അത്മശാസ്ത്രവചനത്തിൽനിന്നും വ്യക്തമാണ്. ദശകുമാരചരിതത്തിൽത്തന്നെ പ്രമദാജനങ്ങളെക്കൊണ്ട് അത്മശാസ്ത്രത്തെ അവഹേലനംചെയ്യാനായി ഉദ്ധരിപ്പിക്കപ്പെട്ടവയും 'ഇയത ഹദനസ്യ വാക്യായൈതാവദിഡനം' എന്നു തുടങ്ങി 'പ്രാഹസീൽ പ്രഹല്ലലോചനഃ പ്രമദാജനഃ' എന്നതുവരെയുള്ള വാക്യങ്ങളിൽ സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ടവയുമായ അത്മശാസ്ത്രവിഷയങ്ങൾ യഥാർത്ഥത്തിൽ ഈ അത്മശാസ്ത്രത്തിലുള്ളവതന്നെയാണ്. കാദംബരിയിൽ ബാണഭട്ടൻ 'കിം വാ തേഷാം സാമ്പ്രതം യേഷാമതിഗ്രശംസപ്രായോപദേശനിർമ്മൂണം കൗടില്യശാസ്ത്രം പ്രമാണം, ആഭിചാരക്രിയാശൂന്യൈകപ്രകൃതയഃ പുരോധസോ ഗുരവഃ, പരാഭിസന്ധാനപരാ മന്ത്രിണ ഉപദേഷ്ഠാരഃ, നരപതിസഹസ്രോജധിതായാം ലക്ഷ്മുഗ്രാമാസക്തിഃ, മാരണാത്മകേഷു ശാസ്ത്രേഷ്ഠഭിര്യോഗഃ, സഹജപ്രേമാർദ്ദഹൃദയാനരരക്താ ഭ്രാതര ഉച്ഛേദിതഃ' എന്ന ഭാഗത്തിൽ കൗടില്യന്റെ ശാസ്ത്രത്തെയും ചരിത്രത്തെയും വിശദമായി കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. കാമനുകീയനീതിസാരത്തിലും 'നീതിശാസ്ത്രമൃതം ധീമാനത്മശാസ്ത്രമഹോദധേഃ സമുദ്രേനമസ്തസ്മൈ വിഷ്ണുഗുപ്തായ

വേദം' എന്നു പറഞ്ഞു കാണുന്നു. 'തതോധമശാസ്ത്രാണി മ നപാദീന്ദ്രതമശാസ്ത്രാണി ചാണക്യാദീനി കാമശാസ്ത്രാണി പാത്ത്വം യനാദീനി' എന്നു പഞ്ചതന്ത്രത്തിലും പാഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. നന്ദിസൂത്രം എന്ന ജൈനഗ്രന്ഥത്തിൽ ഭാരതം, രാമായണം, ഭീമാസുരീയകം, കൗടില്യകം എന്നിങ്ങനെ കാണിച്ചിട്ടുള്ള മിത്യാശാസ്ത്രങ്ങളിൽ കൗടില്യന്റെ അത്മശാസ്ത്രവും ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ട്. മഹാമഹോപാദ്ധ്യായമല്ലിനാഥനും രഘുവംശപ്രാബ്ധാനത്തിൽ ഒരു ദിക്കിൽ കൗടില്യന്റെ അത്മശാസ്ത്രത്തിൽനിന്നു ചില ഭാഗങ്ങൾ ഉദാഹരണമായി എടുത്തു കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മേൽക്കാണിച്ച പണ്ഡിതയിൽനിന്നു ദണ്ഡി, ബാണഭട്ടൻ, കമനകൻ (അല്ലങ്കിൽ കാമനകി), മല്ലിനാഥൻ മുതലായ പണ്ഡിതന്മാർ മാത്രമല്ല, പണ്ടത്തെ സ്രീജനാഥൻകുട്ടി കൗടില്യന്റെ അത്മശാസ്ത്രത്തിൽ പരിചയമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു തെളിയുന്നുണ്ടെങ്കിലും, വിശിഷ്ടമായ ആ ശാസ്ത്രം വായിക്കുന്നതിന്നു നമുക്കു്ക്കം ഇതേവരെയും സാധിച്ചിരുന്നില്ല. എങ്കിലും 1908-ൽ മൈസൂർ ഗവണ്മെണ്ടു വക 'ബിബ്ലിയോത്തിക്കാ സാൻസ്ക്രിട്ടാ' (Bibliotheca Sanskrita) എന്ന സംസ്കൃതഗ്രന്ഥമാലയിലെ 37-ാം നമ്പ്രായി ഈ പുസ്തകം നാഗരാജശാസ്ത്രത്തിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതിനാൽ ഇപ്പോൾ ഈ ഗ്രന്ഥം എല്ലാവർക്കും സുലഭമായിരിക്കുന്നു. ഈ പുസ്തകം ഉന്മൂലം പണ്ഡിതന്മാരുടെ മാത്രമല്ല വിദേശീയ വിദഗ്ദ്ധന്മാരുടേയും ഏകകണ്ഠമായ അഭിപ്രായത്തിന്നു പാത്രീഭവിച്ചിട്ടുള്ളതിന്നു പുറമെ, ഇതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതിനുശേഷം, ഇന്ത്യക്കാരായ നമ്മുടെ പുസ്തകാർ പരീക്ഷിതരീതിയിലുള്ള രാജ്യഭരണത്തിലും രാജ്യതന്ത്രത്തിലും അനഭിജ്ഞന്മാരും വിമുഖന്മാരുമായിരുന്നുവെന്നുള്ള സ്വഭാവികതയുടെ മിത്യാബോധം നശിക്കുകയും സ്വതന്ത്രമായ രാജ്യതന്ത്രം തങ്ങളുടെ ഉപജ്ഞാഫലമാണെന്നു വിദേശീയർക്കുണ്ടായിരുന്ന ദുരഭിമാനം ക്ഷയിക്കുകയും ചെയ്തതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പ്രാചീനമോ അപ്പോചീനമോ ആയ രാജ്യതന്ത്രനിയമങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള നിരൂപണങ്ങളിൽ കൗടില്യന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കു് ഇന്നത്തെ ലോകം വലിയ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതുമുണ്ട്.

ഇപ്രകാരം, ചട്ടിയിൽനിന്നു കണ്ടെടുത്തു ശാണഘഷണംചെ

ജ്ഞാനകുടുംബമെന്നുപോലെ പൂർവ്വാധികം ശോഭിക്കുന്ന ഈ അതർശാസ്ത്രം, ഇതിന്റെ പ്രണേതാവായ കെഴുതിപ്പത്രം പൂർവ്വാചാർയ്വനായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് അവയിലെ വിഷയങ്ങളെ ക്രോഡീകരിച്ചു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതാകുന്നു. 'പുനർവ്യാഖ്യാനം' എന്നു യാതൊരു ന്യായശാസ്ത്രത്തിലും പൂർവ്വാചാർയ്വ പ്രസ്ഥാപിതാനി പ്രായശ്ചിത്തം സംഹാരകമിദമതർശാസ്ത്രംകൃതം' എന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവുതന്നെ ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ പ്രസ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ വാദഗ്രന്ഥങ്ങളായ ഓരോ വിഷയങ്ങളുടെ നിർവ്വചനത്തിൽ വിശാലാക്ഷൻ, പരാശരൻ, പിതൃനൻ, കൗണപദന്തൻ, വാതപ്രാധി, ബാഹുദന്തീപുത്രൻ എന്നു തുടങ്ങി ഓരോ പൂർവ്വാചാർയ്വന്മാരുടെ മതങ്ങളെ പൂർവ്വപക്ഷമായി ഉദ്ധരിച്ചു ഗ്രന്ഥകർത്താവു സ്വസിദ്ധാന്തത്തെ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു കെഴുതിപ്പത്രം തന്റെ പൂർവ്വാചാർയ്വരികളിൽനിന്നു വലുതായ സാഹായ്യം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു നിർണ്ണയിക്കാം. അവരുടെ എല്ലാവരുടേയും പേരിൽ കെഴുതിപ്പത്രം വളരെ ബഹുമാനമുണ്ടായിരിക്കാമെന്നും ശുഭ്രനേയും ബ്രഹ്മസ്ഥിതിയേയുംമാണ് അദ്ദേഹം പ്രത്യേകം വന്ദിച്ചുകാണുന്നത്. ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽത്തന്നെ ഗ്രന്ഥകർത്താവ് 'ഓം നമഃ ശുഭ്രബ്രഹ്മസ്ഥിതിഭ്യം' എന്നു ഗുരുവന്ദനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതർശാസ്ത്രകർത്താക്കന്മാരായ എല്ലാവരുടേയും ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ കെഴുതിപ്പത്രം വ്യക്തമായതായിത്തന്നെ വെങ്കിലും ഉപസ്മരിതൻ (=ശുഭ്രൻ) ദണ്ഡനീതിയിൽ പ്രത്യേകിച്ചുൽപന്നൻ ആയിരുന്നതുകൊണ്ട് ഈ ഗുരുവന്ദനം വളരെ യോജിച്ചതെന്നു ഇരിക്കുന്നു. ഉപസ്മരിതൻ ദണ്ഡനീതി 'ശുഭ്രനീതി' എന്ന പ്രാചീനഗ്രന്ഥത്തിൽ വിസ്തരിച്ചു പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യവഹാരികനിർണ്ണയത്തെസ്സംബന്ധിച്ച ഭാഗങ്ങളിൽ യാതൊരു വൽകൃത്യത്തിലെയും വ്യവഹാരകാണ്ഡത്തെയാണു കെഴുതിപ്പത്രം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

ഗ്രന്ഥത്തിലെ വിഷയങ്ങളെ വിശകലനംചെയ്തു ക്രമപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യത്തിൽ അതർശാസ്ത്രപ്രണേതാവു വളരെ മനസ്സികരണമുണ്ടുണ്ട്. ആദ്യത്തെ അദ്ധ്യായംകൊണ്ട്, ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുവാൻ പോകുന്ന പ്രകരണങ്ങളുടേയും അധികരണങ്ങളുടേയും മറ്റും ശരിയായ വിവരം കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ആറായിരം ശ്ലോക(ഗ്രന്ഥ)മുള്ള ഈ ശാസ്ത്രത്തിൽ ആകെ 15 അധികരണങ്ങളും, അധിക

രണങ്ങളിലെല്ലാംകൂടി 150 അദ്ധ്യായങ്ങളും, 180 പ്രകരണങ്ങളുമാണുള്ളത്. അധികരണങ്ങൾക്കു ക്രമത്തിൽ വിഷയസൂചകങ്ങളായ ഓരോ പേരുകളും കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

ആദ്യം സൂത്രം, പിന്നെ ഭാഷ്യം എന്നുള്ള ക്രമത്തിലാണ് വിഷയങ്ങൾ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ളത്. സൂത്രവും ഭാഷ്യവും ഗദ്യത്തിൽത്തന്നെയാണ്. സൂത്രകാരനായ കൌടില്യൻതന്നെയാണു ഭാഷ്യവും രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഭാഷ്യകാരന്മാർക്കു ശാസ്ത്രത്തിൽ വളരെ വിപ്രതിപത്തി കാണുന്നതുകൊണ്ടു തന്റെ സൂത്രങ്ങൾക്കു ഭാഷ്യമെഴുതേണ്ട ചുമതല അവരെ എല്പിക്കുന്നതു യുക്തമല്ലെന്നു തോന്നുകയാൽ താൻതന്നെ ഭാഷ്യംകൂടി നിർമ്മിക്കുവാനിടയായതാണെന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവ് ഉപസംഹാരത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. എല്ലാ പ്രകരണത്തിന്റെയും അവസാനത്തിൽ ആ പ്രകരണത്തിന്റെ ഗൗരവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നവയായി ഒന്നോ അധികമോ ശ്ലോകങ്ങളും ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. കൌടില്യന്റെ ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ ശബ്ദം കുറഞ്ഞും അർത്ഥം നിറഞ്ഞും ഉള്ളവയാണ്. ഭാഷാശൈലി ഒട്ടുതന്നെ ഗന്ധനമല്ല. എങ്കിലും, എല്ലാ ദിക്കിലും വളരെ വളരെ സാങ്കേതികശബ്ദങ്ങൾ ഉള്ളതുകൊണ്ട് ഇതു വായിച്ചുകാഴ്ചം ഗ്രഹിക്കുവാൻ വളരെ പ്രയാസം നേരിടുന്നുമുണ്ട്.

ഇക്കാലത്തെ പരിഷ്കൃതരീതിയിലുള്ള പഠിപ്പു തുടങ്ങിയതിനു ശേഷമേ ഭാരതീയർ ചരിത്രവിഷയത്തിൽ അറിവുണ്ടായിട്ടുള്ളുവെന്നും, പണ്ടത്തെ കവികളും ഗ്രന്ഥകർത്താക്കന്മാരും തങ്ങളുടെ കൃതികൾ ഇന്നാളുണ്ടാക്കിയവയാണെന്നു കാണിക്കുന്നവയായ യാതൊരു ലക്ഷ്യങ്ങളും സ്വഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ എഴുതുക പതിവുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും പറയാറുള്ള അഭിപ്രായം കൌടില്യനെസ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ബാധകമല്ല. ഇദ്ദേഹം ഓരോ പ്രകരണങ്ങളിൽ 'ഇതിബാദരായണഃ', 'ഇത്യാഹബോധായനഃ' എന്നു തുടങ്ങി ഓരോ ആചാര്യന്മാരുടെ വചനങ്ങളെ പൂർവ്വപക്ഷമായിക്കാണിച്ച് 'നേതികൌടില്യഃ' എന്നിങ്ങനെ സ്വനാമനിദ്ദേശത്തോടുകൂടിത്തന്നെ സ്വസിദ്ധാന്തങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ, കൌടില്യന്റെ ഈ പ്രയോഗം, ചില നിരൂപകന്മാർക്കു സമാധാനത്തിന്നു പകരം സന്ദേഹത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതായിട്ടാണു കാണുന്നത്. സ്വനാമനിദ്ദേശത്തോടുകൂടി സ്വാഭാപ്രായം പറയുക എന്നതു വിദ്വാന്മാരുടെ ഇടയിൽ പതിവില്ലെന്നും,

അതുകൊണ്ട് ഈ അർത്ഥശാസ്ത്രം കെഴുതിപ്പുസ്തകം കൃതിയായിരിക്കുകയും ഇതിൽനിന്നു ചിലർ ഉപയോഗിക്കുന്നു. മാനവധർമ്മശാസ്ത്രത്തെ മനുശിഷ്യനായ ഭൂമുഖം, യാജ്ഞവൽക്യൻ എന്നിവരുടെ അഭ്യർത്ഥനയ്ക്കു കേൾക്കുന്നതിനായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി വിജ്ഞാനേശ്വരഭിഷാഗ് എന്നൊരു വിദ്വാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നും, അതുപോലെ കെഴുതിപ്പുസ്തകമായ ഒരു ഉണ്ടാക്കിയതായിരിക്കാം ഈ അർത്ഥശാസ്ത്രമെന്നും ആണവർ പറയുന്നത്. ഇങ്ങിനെ ശങ്കിക്കുന്നവരോടു സമാധാനമായി, അവർ വിചാരിക്കുന്നതുപോലെയുള്ള ഒരു ദോഷം സ്വനാമനിദ്ദേശംകൊണ്ടു സംഭവിക്കാനില്ലെന്നു മാത്രമേ പറയേണ്ടതായിത്തോന്നുന്നുള്ളൂ. പോരെങ്കിൽ,

“യേന ശാസ്ത്രം ചശസ്ത്രം ച നന്ദരാജഗതാചഭൂഃ

അമച്ഛേണോദ്ധ്യതാത്യാത്ര തേനശാസ്ത്രമിദംകൃതം.”

എന്നു കെഴുതിപ്പുസ്തകം തന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിനെ അർത്ഥം ഒന്നാലോചിച്ചു നോക്കട്ടെ. അതും പോരെങ്കിൽ, ഗ്രീക്കുകാർ ഇന്ത്യയിലെ രാജ്യനീതികളെപ്പറ്റി വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ കെഴുതിപ്പുസ്തകം അർത്ഥശാസ്ത്രത്തിലും രാജ്യനീതികളെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ‘വിൻസെൻറ് സ്കീത്ത്’ എന്ന പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് അവർ സമാധാനിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ഏതായാലും, ഭാരതീയരുടെ രാജ്യതന്ത്രത്തെപ്പറ്റി പരിപൂർണ്ണവും സ്വതന്ത്രവുമായ ഒരു ഗ്രന്ഥം ക്രിസ്താബ്ദം ൧൫൦൦-ഓളത്തിന്നു രണ്ടു നാലു നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുമ്പെ, ഭാരതവണ്ഡത്തിലെ ഒരു മന്ത്രിസഭയുടെ തന്നെ എഴുതിപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സംഗതി നമുക്കുപറ്റം വളരെ അഭിമാനജനകമായിരിക്കുന്നു. വിശിഷ്ടമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഉൽപ്പത്തിക്കു കാരണിക്കുന്ന ചില വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി വഴിയെ എഴുതാമെന്നു വിചാരിച്ച് ഇതിവിടെ ഉപസംഹരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കെ. വി. എം.

ഐതിഹ്യങ്ങൾ.

തിരുനെല്ലി.

വയനത്തിൽ സുപ്രസിദ്ധമായ തിരുനെല്ലി ക്ഷേത്രമിരിക്കുന്ന ദേശത്തിന്നു മുമ്പ് 'ആമലകഗ്രാമം' എന്നായിരുന്നു പേര്. ഈ ഗ്രാമത്തിന്നു വടക്കു 'ബ്രഹ്മഗിരി' എന്ന പർവ്വതവും, അതിന്റെ താഴ്വരയിൽ ഒരു ആമലക (നെല്ലി) വൃക്ഷവും നിന്നിരുന്നു. ഈ ഗ്രാമത്തിലെ പ്രമാണിയായിരുന്ന ബ്രഹ്മദേവൻ എന്ന ബ്രാഹ്മണൻ ആ മരത്തിന്നു സമീപത്തുവെച്ച് ഒരു യാഗം ചെയ്തതും, താഗസമാപ്തിയിൽ പ്രസന്നനായ വിഷ്ണുഗേവാൻ ശംഖചക്രാദ്രായുധങ്ങളെ ധരിച്ചു ചതുർബാഹുവായി ആ വൃക്ഷത്തിൽവിന്നു പ്രത്യക്ഷമായി ബ്രാഹ്മണോത്തമനെ അനുഗ്രഹിച്ച് അന്തർധാനംചെയ്തതും ചെയ്തു. അതിന്നുശേഷം ആ ബ്രാഹ്മണൻ അതേസ്ഥലത്ത് ഒരു ക്ഷേത്രം പണിചെയ്ത് തനിക്കു പ്രത്യക്ഷമായ സ്വരൂപത്തിന്നു ശരിയായ വിഗ്രഹമുണ്ടാക്കി ആ ക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠ ചെയ്തു. ഗേവാൻ പ്രത്യക്ഷമായതു നെല്ലിമരത്തിൽനിന്നാകയാൽ 'തിരുനെല്ലി' എന്ന് ആ ഗ്രാമത്തിന്നും ക്ഷേത്രത്തിന്നും പിന്നീടു പേർ വന്നു. ആ ക്ഷേത്രത്തിന്നു പിൻഭാഗത്തു പാപനാശിനിയെന്ന് ഒരു നദിയുണ്ട്. അതിൽ ജ്ഞമോചിനി, ഗുണ്ഡികാ, ശതബിന്ദു, സഹസ്രബിന്ദു, വരാഹം ഇങ്ങിനെ അഞ്ചു പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളുടെ സമാഗമം നിമിത്തം പഞ്ചതീർത്ഥം എന്നൊരു പേരും വാർത്തുവരുന്നുണ്ട്. ആ നദിക്കു സമീപം പിണ്ഡപ്പാറ എന്നൊരു പാറയും ഉണ്ട്. ജ്ഞമോചിനി എന്ന തീർത്ഥസംഗമം അവിടത്തിലുണ്ടാകുകൊണ്ടു സകലരും വിതുകടം തീർപ്പാൻവേണ്ടി ആ പിണ്ഡപ്പാറ എന്ന സ്ഥലത്തു വിരൂപിണ്ഡക്രിയാദികൾ ചെയ്തുവരുന്നു.

കേരളീയബ്രാഹ്മണരായ നമ്പൂതിരിമാർക്കു പരദേശയാത്ര കേരളാചാരത്താൽ വിരോധിച്ചിരിക്കുകൊണ്ടു ഗന്ധാദികളായ പുണ്യസ്ഥ

ലങ്ങളിൽ ശ്രാദ്ധമുട്ടുവാൻ സാധിക്കാത്തതു നിമിത്തം, മേൽപ്പറഞ്ഞ തിരുനെല്ലി ക്ഷേത്രത്തിൽ പോയി നമ്പൂതിരിമാർ സുലഭമായി വിരൂപിണ്ഡക്രിയാദികൾ ഇന്നും ആചരിക്കുന്നുണ്ട്. നമ്പൂതിരിമാർ ആ സ്ഥലത്തു വിരൂക്രിയ ചെയ്യുന്നതിനു വേറായും കാരണം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒരു കേരളീയബ്രാഹ്മണന്റെ ഇല്ലത്തു സന്തതൃഭാവത്തിനു ജ്ഞാതാകാരണം എന്നെന്ന് ഒരു ജ്യോത്സ്യനെ വരുത്തി പ്രശ്നംനോക്കിച്ചതിൽ ദുർമൃതിയെ പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള വിരൂപിതാമഹന്മാരുടെ ശാപത്താൽ സിദ്ധിച്ചതാണെന്നുകണ്ട് അതിന്നു സുവണ്ണരാജതങ്ങളെക്കൊണ്ടു പ്രതിമകളുണ്ടാക്കി യഥാവിധി തിലയോരം കഴിച്ച് അതിപുണ്യസ്ഥലമായ രാമസേതുവിൽ വിണ്ഡംവെച്ചു പ്രതിമകളെ അവിടെ സമർപ്പിച്ചു യഥാശക്തി തദ്ദേശവാസികളായ ബ്രാഹ്മണരെ ദാനഭോജനാദികളെക്കൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടുത്തിയാൽ ദോഷം തീർന്നു സന്താനലാഭമുണ്ടാകുമെന്നു പ്രതിവിധി നിശ്ചയിച്ചു. കേരളാചാരവിരുദ്ധമായ പാദേശവഴി യാത്രയായി രാമസേതുപ്രവേശനത്തിൽ വൈമനസ്യം വിചാരിച്ചു പശ്ചാത്താപമായി ഇരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ, ഒരു ദിവസം സ്വപ്നമുണ്ടായി. തേജോമയനായ ഒരു യുവാവു തന്റെ സമീപത്തിൽ വന്ന് 'അങ്ങ് ഒരു സംഗതിയെപ്പറ്റി പരിതപിക്കുന്നതു ഞാനറിയുന്നു; അക്കാര്യം തിരുനെല്ലി ക്ഷേത്രത്തിൽ വിണ്ഡപ്പാറ എന്ന പുണ്യസ്ഥലത്തിൽവെച്ചു ചെയ്യിക്കുന്നത് രാമസേതുവിൽ ചെയ്തതുപോലെ ഫലസിദ്ധിയും അങ്ങയുടെ മനോരമം സാധിച്ചു മേലാൽ ശ്രേയസ്സും ഭവിക്കുമെന്നു പറഞ്ഞതായി തോന്നി. ഉണർന്ന ശേഷവും ഈ സംഗതി വിസ്മൃതിവരാതെ തോന്നിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇതു കേൾക്കും സ്വപ്നമല്ലെന്നു കരുതി അദ്ദേഹം സ്വപ്നദർശനപ്രകാരം ഈ തിരുനെല്ലി ക്ഷേത്രത്തിൽ വിണ്ഡപ്പാറ എന്ന സ്ഥലത്ത് വിധിപ്രകാരം വിരൂപിണ്ഡാദികൾ ചെയ്തു പ്രതിമകളെ ഉത്തമബ്രാഹ്മണക്കായി സദക്ഷിണം ദാനവും മറ്റു ചില സൽക്കർമ്മങ്ങളും ചെയ്തു മടങ്ങിവന്നു. വീണ്ടും പ്രശ്നംവെച്ചു നോക്കിയതിൽ ആ വക ദോഷങ്ങളെല്ലാം തീർന്നു മേലാൽ സന്താനലാഭമുണ്ടാകുമെന്നു ജ്യോത്സ്യൻ പറഞ്ഞപ്രകാരം ആ ബ്രാഹ്മണനു സന്തതിയുണ്ടാകയും ചെയ്തു. അതു മുതൽക്കുകുന്നു കേരളീയബ്രാഹ്മണർ ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ചും ഭക്തിവിശ്വാസങ്ങൾ ജനിച്ചത്. ഈ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ

പ്രഥമകർത്താവായിരുന്ന ബ്രഹ്മദേവൻ എന്ന ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠൻ നിത്യനൈമിത്തികളായ പൂജയടിയന്തരങ്ങൾക്കു വേണ്ടുന്ന സ്ഥാപനജംഗമസ്വത്തുക്കളെ ആ വിഷ്ണുദേവനു ദാനംചെയ്തു വീട്ടുകൂടാതെ ആ വക ദേവകാതുങ്ങൾ നടത്തിവന്നു.

കറകാലം കഴിഞ്ഞ സമയം ആ ദേവസ്വങ്ങളെല്ലാം ആ ഗ്രാമത്തിലുണ്ടായിരുന്ന രണ്ടു ഗോത്രങ്ങളിലുള്ള ബ്രാഹ്മണക്കായി ഉദകപൂർവ്വം ദാനംചെയ്ത് താൻ തുരീയാശ്രമിയായി ദേശാന്തരത്തേക്കു പോകയും ചെയ്തു അതിനുശേഷം ആ ബ്രാഹ്മണർ ക്ഷേത്രകാതുങ്ങളെ ഭരണംചെയ്തുവന്നിരുന്നു. കാലാന്തരത്തിൽ ആ ബ്രാഹ്മണഗോത്രങ്ങൾ രണ്ടാ ക്ഷയിച്ചു. ദേവകാതുങ്ങളും തകരായി. ക്ഷേത്രമെല്ലാം ജീണ്ണപ്പെട്ട് അത്യന്തം വിഷമാവസ്ഥയിൽ കിടന്നിരുന്നു. അങ്ങിനെയൊരു കാലത്ത് ഒരു സന്യാസി ഈ തിരുനെല്ലിക്ഷേത്രത്തിൽ വന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദൈവികമായ നിഷ്കളങ്കപ്രവൃത്തികളെക്കൊണ്ടു സന്യാസി വിശിഷ്ടനെന്നു തൽഗ്രാമവാസികൾക്കെല്ലാം പൂണ്ണവിശ്വാസമായി. അദ്ദേഹം അവിടുത്തെ പ്രമാണികളെയെല്ലാം ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു ക്ഷേത്രം മുൻസ്ഥിതിപോലെ ജീണ്ണാലാരണം ചെയ്തു. ഗോകുണ്ഠത്തുനിന്നും നാലു ഏവ്രാഹ്മണരെ വരുത്തി ഗ്രാമവാസികൾക്കു അഭയംകൊടുക്കുവാൻ ഉത്തരവു നൽകി. അദ്ദേഹം അവിടുത്തെ പ്രമാണികളെക്കൊണ്ടു സന്യാസി വിശിഷ്ടനെന്നു തൽഗ്രാമവാസികൾക്കെല്ലാം പൂണ്ണവിശ്വാസമായി. അദ്ദേഹം അവിടുത്തെ പ്രമാണികളെയെല്ലാം ഉത്സാഹിപ്പിച്ചു ക്ഷേത്രം മുൻസ്ഥിതിപോലെ ജീണ്ണാലാരണം ചെയ്തു. ഗോകുണ്ഠത്തുനിന്നും നാലു ഏവ്രാഹ്മണരെ വരുത്തി ഗ്രാമവാസികൾക്കു അഭയംകൊടുക്കുവാൻ ഉത്തരവു നൽകി.

നവെന്ന് ഉറച്ചുബ്രാഹ്മണൻ മനസ്സിലാക്കി ക്ഷേത്രത്തിലെ എല്ലാ അവകാശവും താൻ കയ്യേറി ക്ഷേത്രകാര്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചുകൊണ്ടു വന്നു. പിന്നൊരു കാലത്തു വടക്കുമുത്താനും, തെക്കുമുത്താനും എന്നിങ്ങനെ ആ ബ്രാഹ്മണകുടുംബം രണ്ടായി വിഭജിച്ചു ക്ഷേത്രാധികാരം തുല്യമായി അനുഭവിച്ചുവരുന്നു. ഇന്നും ആ രണ്ടു ഭവനക്കാരാകുന്നു ക്ഷേത്രത്തിലെ ഉടമാവകാശികൾ. രണ്ടു തവണക്കും അവിടെ വന്ന് ഈ സമ്പ്രദായി ആദ്യം വിവരിച്ചുള്ള ബ്രഹ്മദേവവിപ്രശ്ലേഷൻ തന്നെയെന്നാകുന്നു തന്ത്രന്മാരുടെ പൂണ്ണവിശ്വാസം.

ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ ആദികാലത്ത് ഒരു അതുളതാവസ്ഥ കണ്ടിരുന്നുപോലും. അത്താഴപ്പൂജയ്ക്കുശേഷം ഭദ്രദീപം കുളത്തിലെച്ചു ഗന്ധം, പുഷ്പം, പൂജിപ്പാനുള്ള ശംഖജലം മുതലായവ തയ്യാറാക്കി നടപൂട്ടിപ്പോരും. പിന്നൊന്നാൾ നടതാക്കുന്ന സമയം ജലഗന്ധപുഷ്പങ്ങൾ വെച്ചിരുന്ന സ്ഥാനത്തു കാണാതെയും പുഷ്പങ്ങളെല്ലാം മുത്തിയുടെ പാദങ്ങളിൽ കിടക്കുന്നതായും ശംഖ് കമഴ്ന്നിടവെച്ചും കാണമാറുണ്ടത്രെ. തന്റെ ഉപാസനാമുത്തിയായി ഒന്നാമതായി പ്രതിഷ്ഠ ചെയ്ത സമ്പ്രദായമിതായിപ്പോയ ബ്രഹ്മദേവൻ എന്ന ഭൂസമോത്തമൻ രാവു വന്ന് അർച്ചനചെയ്തു എന്നായിരുന്നു തദ്ദേശികന്മാരുടെ പൂണ്ണബോധം. എന്നാൽ ആ പതിവ് ഇന്നും നടന്നുവരുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ പൂർവ്വദിവസം വെച്ചുള്ള സാധനങ്ങളെല്ലാം യഥാസ്ഥാനങ്ങളിൽ തന്നെ കാണാം. ഈ കലിയുഗത്തിൽ അപ്രകാരമല്ലാതെ വരുമോ? ദിവ്യശക്തികളെല്ലാം ഇക്കാലത്ത് അപ്രത്യക്ഷമാണല്ലോ.

പോകുവാൻപോകുന്ന കവിതകൾ.

വടക്കുന്നാഥസ്തോത്രങ്ങൾ I

അലമലമലമല്ല കമേകംമലമലിനിത രവികിലവസനം
സിലമശനംമലമചിമുലം നിലമശിമിലമവികിലവസനം.

നിലയധനസ്വജനാകലനൈരപലതതിവിലസിതമലസത
 പരമിവനിൻപദഭജനത്തിനുവരമരുളുവടക്കുന്നാഥ!
 ഭൂലപമുണ്ടാശുജഗൽപരിപാലനപരപരമൊരുമാമുനി
 ബാലനിലനകൂലതയാകിലകാലനൈവനവനതബന്ധോ!
 നാലമഹത്തവനമനേരിവ കാലിണതൊഴുതെൻഭവനപരം
 പാലയമാമുരുദയയാമമവരമരുളുവടക്കുന്നാഥ!
 ഇഹലോകസുഖമുൾതഴച്ചതിലഖിലോദ്യമമതുഹതവിധിയാൽ
 വിപ്ലോതിടുന്നതികദാചനസഫലോനധുനോതിചഹുദയം
 നവരോവിജ്ഞിജരസ്പവിമൃഗലോചനമാരിൽമനോരതി-
 മവലോകയമാമുരുദയയാമമവരമരുളുവടക്കുന്നാഥ!
 ഈശ്വരനായതുന്നീകേവലമാത്രയനീയോസിസദാപദി
 താഴ്വരാമോഹമഹാമുഹൂർത്തരാത്രചാണാച്ചിയിൽ
 കാച്ചാരപാലായുദിംബംപൂപ്പുരനാംപൂപ്പുരസംജ്ഞം
 നേച്ചിയിതേയുജ്ജ്വലേതേവരമരുളുവടക്കുന്നാഥ!
 ഉലകകുളീരേഴിലൊലാവക കലതതിഷ്ഠജനിച്ചമരിച്ചേൻ
 ഫലമിതിനാലെന്തിഹവന്നതു മലമകുറധവമവാതവവാ
 മലമകുറനിലനിമ്നനിലയം ഉലതരികിലുമിടമുലനിതാൻ
 ബലവദിദമമരുദിതംശുഭവരമരുളുവടക്കുന്നാഥ!
 ഉത്തമജപിച്ചനിമിഷപ്പവരോത്തുപരിച്ചറിവുരുദതം
 കൂത്തധിയാകമകഴിപ്പവർ ധൂത്തതൻവാത്തതൊടൊത
 പാത്തലസുരർപോലുമമീതവവാസ്തവമറിയാഞ്ഞുഴലുന
 ഉപേഗതിക്കുള്ളൊരുവഴികളിൽവരമരുളുവടക്കുന്നാഥ!
 ഏത്രയുമതിചിത്രമിതാനിൻമസ്തകമതിനുപരിജടാചന-
 ഗത്തഗതാഗളിതബഹിർഗ്ഗതി വത്തതഘ്രചാരതടിനീ.
 സത്യമിതെന്നില്ലൊരുപ്പിതു പുത്രിപതിജ്ജിദിസുതജ്ഞം
 റുത്തചിധാവവിബഹുധാമമവരമരുളുവടക്കുന്നാഥ!
 ഏകൻബ്രഹ്മമോദിതനേവംലോകങ്ങൾചമച്ചവനാദൈ
 ലാഹംപരികാന്തരതസ്സവവാഗംബികതൻപതിസ്സോത
 ശോകംപരിഹൃതവിധായവിവേകംബതതത്വമജാന-
 നകമ്പതയൈവധിയാമമവരമരുളുവടക്കുന്നാഥ!

ഐശ്വര്യമേറിനടക്കിപ്പുറമൊഴിയില്ലാത്ത ചിരിയെപ്പോലെ ചിരിക്കില്ല-
 മോരോജനതാഴെയാടാക്കിപ്പുറമൊഴിയില്ലാത്ത ചിരിയെപ്പോലെ ചിരിക്കില്ല-
 ആരോമലൊരാൾക്കൊക്കെയും ചിരിക്കില്ല-
 മാരാരിലോർത്തവർമ്മകൾ വരമരുളുവടക്കുന്നാഥ!
 കരുവഴിപ്പുറത്തുതെരുവുപാതകൾ വരമരുളുവടക്കുന്നാഥ!
 ലോകമുനിയെന്നൊരുമനയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 സുമനസ്സുവെച്ചൊരുമനയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 പരിചേരുന്നവരെയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 രാമിതിലേക്കോ മനസ്സെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 തേമനമിതിനാമനിയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 സാമതിമിതിയാമനിയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 നാമതിനെയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 ഔദാര്യമുള്ളവരെയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 മോദനമുള്ളവരെയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 ഭൂതവത്തേപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 പാതകിയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 അംബുജഭവനമുള്ളവരെയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 പൊങ്ങിയകലുഷമുള്ളവരെയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 ഭക്തിയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 ഭക്തജനമുള്ളവരെയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 അർക്കിശാകരശിഖിലോചനമുള്ളവരെയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 ദുഷ്ടതയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 പ്രകൃതിയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 ദക്ഷിണകൈലാസനിയെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല- *

II

അനന്തരമേറ്റിതെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല-
 അടുത്തമനസ്സെപ്പോഴൊരിക്കലും ചിരിക്കില്ല- *

നടുക്കുകൾകുന്വന്നിങ്ങിടിക്കുമെന്നതിനാൽനി-
 ന്നടിത്തോളമടുത്തുന്താൻവടക്കുന്നാഥ.
 ആദിയുണിന്നവധിയുംജാതിയുംപേർമഹിമയും
 മാധവനുമറിവിലചതുർമുഖനും
 ആതിരാനിൻതിരുനാളെന്നേതുമേതുജനംചൊൽവാൻ
 ഭൂതനാഥശിവശംഭോ!വടക്കുന്നാഥ.
 ഇരിക്കുന്നഗിരികന്യാതിരുത്തുടയിലെപ്പോഴും
 രമിക്കുന്നസുരധുനിജടുമിയിൽ
 ഭരിക്കുന്നജഗദാധികളുനീനിൻ ചരിത്രങ്ങൾ
 ധരിക്കാവല്ലിനിത്തോളവടക്കുന്നാഥ.
 ഇവിധങ്ങൾനിരവിച്ചാൽസേവചയ്ക്കാനധികാരം
 ദേവകൾക്കുമുനികൾക്കുമിനിക്കുമൊക്കും
 ആവൊളംതാൻഭജിക്കുന്നേൻതാവകംമേവരംതപം
 ഭാവനയിലുദിക്കേണവടക്കുന്നാഥ.
 ഉറവതംപറുവാങ്ങാവിത്തപൂരംവസ്തുസാരം
 ചൊറുപോരാചൊറുപോരായെന്നാഴിത്തുണ്ടൊ
 അറുപോരായുസ്സൊരനാറൊചൊറുണ്ടൊ ചിന്തനണാം
 വിരറ്റിന്നുവിയെഴുപ്പുണ്ണുവടക്കുന്നാഥ.
 ഉത്തരതണ്ടിനടന്നീട്ടംഭൂസുരർപോലുമാവേശാൽ
 ആരുവാൻതപംഭജിക്കുന്നപാരിലിന്നോത്താൽ
 നാരകംനാരിമാർമൂലമെത്തിടുന്നമേലവരിൽ
 എത്തിടൊല്ലേയിനിത്തോളവടക്കുന്നാഥ.
 എന്നിലേകുകൃപമുന്വെസമ്പദമിങ്ങയയ്ക്കേണ്ട
 മന്ദധീകൾപുരന്മാർക്കുവന്നുപോയ്നാശം
 പംക്തിവക്ത്രനതിൽകൂടുകന്തിപുത്രൻഭവതഭക്തൻ
 നന്ദികേശമഹംവന്ദേവടക്കുന്നാഥ.
 എതുപുണ്യമേതുപാപമാരറിഞ്ഞുദേഹിനീമേ
 പ്രീതിഭൂതിസ്ഥിതാമേധാമോദതാംദൃഷ്ടിം
 കാത്തിടേണമടിയെന്നവീഴ്ത്തിടൊല്ലേഭവസിന്ധു
 തീർത്തിടേണമുദിതങ്ങൾവടക്കുന്നാഥ.

ഐതിഹ്യംചാതുര്യമെന്തൊരുചൗതബാണംപൂതബാണം
 ശേഖരമാലംഭൂതകാലംപിതകാകോളം
 ആരുമാപംഭജിക്കാതെമറ്റുവാത്താഫലമെന്തു
 ഭൈരവൻവന്നടുക്കുമ്പോൾവടക്കുന്നാഥം.
 കത്തവണ്ണംചിത്തകാന്തിലോത്തിടാതെവെല്ലാദം
 പാത്തിരിക്കുന്നവർജനംപാരിനഭാരം
 കൈത്തലേപാശദണ്ഡങ്ങളൊത്തുകാലനടുക്കുമ്പോൾ
 ഴുത്തനാഥതുണനീതാൻവടക്കുന്നാഥം.
 കാത്തുചൊല്ലുംദിനമാരുംപേന്തുമന്ത്രംജപിപ്പോരും
 തീർത്തറിയാഭവത്തപംധൂത്തനാണൊൻകഥംജാനെ
 തപമൊന്നുമറിവീലെന്നോത്തുമെന്തുജിഹ്വക്കൊല്ല
 സതപമുത്തേദയാദേഹിവടക്കുന്നാഥം.
 മൗഢ്യമാണ്ണസമൃദ്ധനൊരുജനംപാവനംഷഷം
 വൈരതംസപ്തമന്ത്രംയാജമാനംപോൽ
 അഷ്ടമുത്തേഭവദംഗമെട്ടൊഴിഞ്ഞുണ്ടൊരേടത്തിൽ
 വിഷുപേവിദ്യതേവസൂവടക്കുന്നാഥം.
 അക്ഷചന്ദ്രശിഖിനേത്രപുഷ്പരാക്ഷീഹൃതഗാത്ര
 ദിഷ്ടി കൃതോ സ്വാരണവേത്രസർഗ്ഗണസ്തോത്ര
 രക്ഷസച്ചിതസുഖമാത്രവിഗ്രഹപ്രണയമിത്ര
 ഭിക്ഷുഗാത്രസുചരിത്രവടക്കുന്നാഥം.
 അക്ഷയോക്ഷവരവാഹമുക്ഷയാഗക്ഷതിദക്ഷ
 ലക്ഷകോടിജഗദണ്ഡഭക്ഷണാത്രപ്ത
 ദൈക്ഷപുത്രിനിരതപഞ്ചാക്ഷരപഞ്ചരസംഭവ
 ദക്ഷിണകൈലാസവാസവടക്കുന്നാഥം.

III

നരകമുണ്ടിനിമേലിൽവരുമെന്നുള്ളൊരുവേടി
 പെരുതായെന്നതാപ്പൊതുതുകീടുന്നു.
 തിരുനാഥമുരചെല്ലാൻവരമമ്പോടരുളേണം
 കരുണാവാരിധേശഭാവടക്കുന്നാഥം.
 മടിക്കൊല്ലേജഗന്നാഥനിനക്കില്ലേപരിഭവം

എളുപ്പമില്ലിനിക്കേതുതടുത്തിടാക്കിൽ
 മനക്കുരുണിലെപ്പൊഴുമനംഗാഭവേൽ പാദം
 സ്മരിക്കുവാൻതുണയ്ക്കേണവടക്കുന്നാഥ.
 ശിരസ്സിലമ്പിളിഗംഗാധരിച്ച ചാമ്പലുപോൻതു-
 കരങ്ങളിൽമഴുശുലംതലയുമായി
 വിലസുന്നഭവദൂപംപലനാളമകതാരിൽ
 ചലിയാതെയുറയ്ക്കേണവടക്കുന്നാഥ
 വടക്കുന്നാഥനൈക്കുഴുമരിയ്ക്കേണനമുക്കിപ്പോ-
 ളൊട്ടക്കുന്നിൽപദംതന്നിലിരിക്കാകേണം
 വന്നിടൊപ്പേയിനിമേലിൽപൊങ്ങിടുന്നഭവതാപം
 തിങ്ങിടനുഭക്തിനിന്നിൽവടക്കുന്നാഥ.
 യമൻതൻറപുരത്തികലയക്കൊല്ലേയിനിനമ്മ...
 ശ്ലീവൻതൻറപുരത്തികലിരുത്തിടേണം
 ജഗത്തൊക്കുനിറഞ്ഞുള്ളചരബ്രഹ്മംമനക്കായിൽ
 സ്മരിയ്ക്കേണമരിക്കുമ്പോൾവടക്കുന്നാഥ.

പുഷ്പാഞ്ജലി.

എട്ടാം അദ്ധ്യായം.

[ലുപ്യതിത്വം- ഹസ്തിഭീഷം- കരഭീഷം- ദേവമുത്തിയുടെ താല്പ
 ത്വം- ആചാരഭേദത്തിന്റെ കാരണം]

വിരോദിദ്ധസം പുലരാൻകാലത്തു ബ്രാഹ്മണർ ഇരുവരും
 കപ്പൽ കയറി യാത്ര തുടങ്ങി. സമുദ്രത്തിന്റെ സ്ഥിതി തലേദിവ
 സത്തെ സ്ഥിതിപോലെത്തന്നെ ആയിരുന്നു. ആദ്യം മഞ്ഞനിറം,
 പിന്നെ നീലനിറം, പിന്നെ കൂരിരുട്ടിനു തുല്യമായ നിറം- വളഞ്ഞു
 ചുരിക്കിടക്കുന്ന അതേ അനന്തദേഹം- മുക്കുഭാഗത്തു വിരത്തിയ
 ഫണമണ്ഡലം- ഇവ കൂടാതെ വിശേഷമായ പ്രത്യാസമൊന്നും കാ

ണപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. എന്നാൽ യാതൊരു ഭേദവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല കീഴും അന്തർലോകം ആദ്യമായി കാണുന്നതുപോലെ അവർക്കു തോന്നപ്പെട്ടു.

ചില ചില വസ്തുക്കൾ എല്ലാത്തോഴും അഭിനവരൂപം ധരിച്ചുകൊണ്ടു മനസ്സിനെ ആകർഷിക്കുന്നു. മനോഭംഗത്തെ വികസിച്ചു പുഷ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശോഭിക്കുന്ന ഉദ്യാനത്തിൽ സഞ്ചരിപ്പിക്കുന്നു. വീണയുടെ വിചിത്രവാദനം, ക്രീഡാശീലനായ ബാലന്റെ അംഗഭംഗം, പ്രിയവാദിനിയുടെ മുഖമണ്ഡലം, മലഞ്ചോലയുടെ ഗതി ഇവയെല്ലാം നിത്യനൃതനത്യാഗ്രണംകൊണ്ട് എല്ലാത്തോഴും മനസ്സിനെ ആകർഷിക്കുന്നവയാണ്. മറ്റു ചില പദാർത്ഥങ്ങളിൽ നിത്യനൃതനത്യാഗ്രണംകൊണ്ടു അവ മനസ്സിനെ മോഹിപ്പിക്കുന്നു. താമരയുടെ ഉള്ളിലിരിക്കുന്ന വണ്ടിനെപ്പോലെ മനോഭംഗം അവയിൽ ഇളക്കമില്ലാതെ സ്തംഭിച്ചു മാതിരിയിരിക്കുന്നു ലയിച്ചുപോകുന്നു. ഭേരിയുടെ ശബ്ദം, ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കുട്ടിയുടെ മുഖമണ്ഡലം, പ്രീതികൊണ്ടു വികസിച്ചു കാമിനിയുടെ കണ്ണുകൾ, അനുകൂലിപ്പാതിരിക്കുന്ന സമുദ്രം ഇവ പുതുമയോടുകൂടാത്ത ഗാംഭീര്യഗുണമൊണ്ടു മനസ്സിനെ മോഹിപ്പിക്കുന്നു. ബ്രാഹ്മണർ യാത്രചെയ്തിരുന്ന കാലം വസന്തമായിരുന്നു. ലക്ഷ്മീദേവി അനന്തശായിയായ ഭഗവാന്റെ നേരെ പ്രീതികൊണ്ടു വികസിച്ചു കണ്ണുകൾ നോക്കിക്കാണിരുന്നിരുന്നു.

കുപ്പൽ ഇടവിടാതെ യാത്ര ചെയ്തിരുന്നു. കണ്ടുപോലെ മൃണ അഥോരാത്രം കഴിഞ്ഞുപോയി. നാലാം ദിവസം സന്ധ്യാസമയത്തു കിഴക്കുദിക്കിൽ വെളുത്ത ഒരു പദാർത്ഥം കാണപ്പെട്ടു. സമുദ്രത്തിൽനിന്നാണ് ചന്ദ്രന്റെ ഉല്പത്തി എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതു ചന്ദ്രൻ തന്നെയായിരിക്കുമോ? എന്നാൽ ചന്ദ്രൻ ആകാശത്തിലാണ് ജ്ഞാതം. കാണുകയാണു് ആ വെളുത്ത വസ്തു ക്രമത്തിൽ ജലരാശിയുടെ ഉള്ളിൽനിന്നു പൊങ്ങിത്തുടങ്ങി. അതു ചന്ദ്രനല്ല; സൈന്ധവവികളാൽ പരിശോഭിതമായ മഹാമൃഗമോടുകൂടിയ നഗരമാണ്. അതുതന്നെയാണ് ബോമ്പായി പട്ടണം. വഴിയത്രക്കു കപ്പലിൽനിന്ന് അവിടെ ഇറങ്ങി.

ബ്രാഹ്മണർ ഇരുപതും ബോമ്പായിൽ ഇറങ്ങിയ ഉടനെ തന്നെ ഒരു ചെറിയ വഞ്ചിയിൽ കയറി കുറേ ദൂരം പോയ ശേഷം അ

വർ അപ്രശസ്തമായ ഒരു ദീപിയിൽ ഇറങ്ങി. വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: “ഈ സ്ഥലത്തിന്റെ പേര് ഫസ്തിദീപം എന്നാണ്. ഇതു പണ്ട് അതി പ്രസിദ്ധമായ ഒരു തീർത്ഥസ്ഥലമായിരുന്നു ഇപ്പോൾ ആ തീർത്ഥം നശിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ഈ ദീപിയിന്റെ മിക്ക ഭാഗവും കാടായി പ്ലോയിരിക്കുന്നു. ഒരു ദിക്കിലെങ്കിലും മനുഷ്യന്റെ ശബ്ദം കേൾക്കാൻ കഴിയുന്നതല്ല. ഇടവിടാതെയുള്ള സ്ഥിരസ്വഭാവത്തോടുകൂടിയ കാരാരിന്റെ ശബ്ദംകൊണ്ടും സമുദ്രത്തിലെ തിരമാലകളുടെ ഗംഭീരമായ ശബ്ദംകൊണ്ടും ഈ ദീപി മുഴുവനും മാറൊരാലി കൊള്ളുന്നു.” ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവർ ഒരു പശ്ചാത്തമയുടെ ദ്വാരത്തിൽ ചെന്നെത്തി. ഹൃദയം ഒരു വലിയ പാറ വെട്ടി ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണ്. അതിന്നു മൂന്നു മുറികൾ ഉണ്ട്. ആദ്യത്തെ മുറിയിൽ വലിയ കല്ലുകൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ട ഒരു വിഗ്രഹം ഉണ്ട്. അതു മൂന്നു തലകളോടും നാലു കൈകളോടും കൂടിയതാണ്.

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: “ശിക്ഷകാരൻ എത്ര നൈപുണ്യത്തോടുകൂടി സത്പരജന്മമോഹനങ്ങളുടെ സമ്മേളനത്തിൽനിന്നുണ്ടായ സ്വരൂപത്തെ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നു! നട്ടവില്ലുത്തെ മുഖം ബ്രഹ്മാവിന്റേതാണ്. അതിന്റെ ഇടത്തും വലത്തുമുള്ള മുഖങ്ങൾ ശിവന്റേയും വിഷ്ണുവിന്റേയും ആണ്.”

മദ്ധ്യവയസ്സൻ ചോദിച്ചു: “നാലിലധികം കൈകൾ ഇല്ലാത്തത് എന്തുകൊണ്ടാണ്?”

വൃദ്ധൻ ഉത്തരം പറഞ്ഞു: “വിശ്വരൂപനായ ഭഗവാൻ കോടി കോടി മുഖങ്ങളും കോടി കോടി കൈകളും ഉണ്ട്. എന്നാൽ മനുഷ്യന്റെ ബുദ്ധികൊണ്ടു ഭഗവാനെ മൂർത്തിമത്തായി കാണുമ്പോൾ നാലു കൈകളോടുകൂടിയാണ് കാണാൻ കഴിയുന്നത്. മനുഷ്യബുദ്ധിയ്ക്ക് ആകാശം, കാലം, ഊണാനം, ജീവന്റെ ആധാരം എന്നിവയായിട്ടാണ് ഭഗവാൻ അറിയപ്പെടുന്നത്. അതുകൊണ്ടു ഭഗവാൻ ശംഖചക്രഗദാപത്മങ്ങൾ ധരിച്ചു ചതുർജന്മവിധായിട്ടു മനുഷ്യനു പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു.”

പ്രാഹ്മണർ ഹൃദയുടെ രണ്ടാമത്തെ മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെ ശിലാനിർമ്മിതമായ മൂന്നു വിഗ്രഹങ്ങൾ കാണപ്പെട്ടു. ഒന്നു ശി

വന്റേറയും മറ്റൊന്നു പാർവ്വതിയുടേയും മൂന്നാമത്തേതു കാമദേവന്റേയും ആയിരുന്നു.

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: “ഈ സ്ഥലത്ത് കാമദേവരൂപി കഠിനപ്രേമത്തോടുകൂടിയ ശിവരൂപിയായ പുരുഷനെ പാർവ്വതീരൂപിയായ പ്രകൃതിയോടുകൂടി വിവാഹബന്ധത്തിൽ ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ത്രിഗുണമയനായ പുരുഷനിൽനിന്നു സൃഷ്ടിയുണ്ടാവുന്നതല്ല. സൃഷ്ടികാര്യത്തിൽ ഇതു രണ്ടാമത്തെ പ്രകരണമാണ്.”

ബ്രാഹ്മണർ ഗുഹയുടെ മൂന്നാമത്തെ മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെ ശിലാമയമായ അർദ്ധനാഭീശപരന്റെ മൂത്തിയും അതിന്റെ വലത്തുഭാഗത്ത് ഗണപതിവിഗ്രഹവും ഇടത്തുഭാഗത്ത് ലക്ഷ്മീസേവിതനായ സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ വിഗ്രഹവും അവർ കാണാറായി.

വൃദ്ധൻ പറഞ്ഞു: “പ്രകൃതിയുടേയും പുരുഷന്റേയും- ശക്തിയുടേയും ശിവന്റേയും- ഗതിയുടേയും ജഡത്തിന്റേയും- സമ്മേളനംകൊണ്ടാണ് സൃഷ്ടികാര്യം നടത്തപ്പെടുന്നത്. ശില്പകാരൻ ഗണേശരൂപിയായ ബ്രഹ്മാവിനെ സ്തുലഭേദത്തോടും ഇഴഞ്ഞ വയറോടും ആനമുഖത്തോടുംകൂടി നിർമ്മിച്ച് അദ്ദേഹം സർവാഗ്രപൂജ്യനും ഭക്തഗ്രാഹണത്തിന്റെ അധിഷ്ഠാനഭാവനും ആണെന്നുള്ള ഭാവത്തെ എത്ര സ്പഷ്ടമായി വെളിപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു! സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ രൂപത്തേയും സുന്ദരീസേവിതനായും അംഗസൗഷ്ഠ്യവത്തോടും വിക്രമശാലിയായ യുദ്ധനിപുണന്റെ രൂപത്തോടുംകൂടിയും കൊത്തിവെച്ച് അദ്ദേഹം സ്രീസംസ്കാധിഷ്ഠാതാവായ വിഷ്ണുവാണെന്ന് എത്ര നല്ല വണ്ണം ശില്പകാരൻ വെളിപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു! വാസ്തവത്തിൽ സുന്ദരശക്തിയോടുകൂടിയ ജഡത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ ധർമ്മം ഭക്തഗ്രാഹണമാണ്. രണ്ടാമത്തെ ധർമ്മം ദാവത്യമാണ്. ഇതുകൊണ്ടാണ് ഗണപതിയും സുബ്രഹ്മണ്യനും പാർവ്വതീപരമേശ്വരന്മാരുടെ സന്താനങ്ങൾ എന്നു പറയപ്പെടുന്നത്.”

ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു വൃദ്ധൻ ആ മുറിയുടെ ഒരു അറ്റത്തു പോയി നിന്നു. അവിടെയുള്ള വേറെ ഒരു ശിലാരൂപത്തിന്റെ നേരെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു: “സൃഷ്ടികാര്യം കണ്ടുവല്ലോ. ഇപ്പോൾ സംഹാരകാര്യം എത്ര കൗശലത്തോടുകൂടി ശില്പ

കുറേ നേരം കൊണ്ട് പല ക്ലേശം എന്നു നോക്കുക! അത്രയധികമായ മഹാദേവൻ പൂജാൻതൽ ഉപേക്ഷിച്ച് അസ്ഥിമാലയെ അലങ്കാരമായി വെച്ചിട്ടുള്ളതും വരദാനന്തരേട്ടെടുത്തിരുന്ന കയ്യിൽ ശൃംഗം വെച്ചിട്ടായും മൂന്നു ലോകങ്ങൾ എന്നൊരു ത്രിമൂലത്തിന്റെ അഗ്രഭാഗത്തു് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരുന്നുവോ ആ ത്രിമൂലം വളഞ്ഞു വാളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതായും എന്നൊരു കയ്യിൽ തന്നെ മറ്റു ഉണ്ടായിരുന്നുവോ ആ കയ്യിൽ ത്രിപുരാനന്ദൻ ഭക്തമടി ചിടിച്ചിഴങ്ങുന്നതായും കൊത്തിയിരിക്കുന്നുവോ എന്നു കേൾക്കാൻ വന്നു. ത്രിപുരപാധം നടക്കുന്നു. സത്വരജസ്സമേ ഗുണങ്ങളാലു സാമ്രാജ്യത്തിന്നു ലംഗം വരുന്നു. വാളാലു മൂത്ത നഗ്നനായൊണ് ഉഗ്രമായ മഹാഭാലമുണ്ടി."

ബ്രാഹ്മണൻ ഗുഹയുടെ ഉള്ളിലെല്ലാം സഞ്ചരിച്ചു. എല്ലാദിക്കിലും ചുമരുകളിൽ ദേവദേവിമാരുടെ വിഗ്രഹങ്ങൾ കൊത്തിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതെല്ലാം ഒരു കൃഷ്ണശിലാ മൂർത്തികളാണെന്നാണ്. ബ്രാഹ്മണൻ ഈ ഗുഹയിൽ തന്നെ രാത്രി കഴിച്ചു.

വിടരവിവരം അറുവർ വേറെ ഒരു ദീപിയിൽ പോയി. ഇതിന്റെ പേര് പരമാദീപ് എന്നായിരുന്നു. ഈ ദീപം ഒരു കൃഷ്ണശിലയിൽ നിന്ന് ഉണ്ടായതും പവനമയവും ആയിരുന്നു. അതിൽ മൂന്നു ഗുഹകൾ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഒന്നിൽ ധ്യാനസ്ഥനായ ബുദ്ധദേവന്റെ രൂപവും മറ്റൊന്നിൽ ശചീദേവിയോടുകൂടിയ ഇന്ദ്രന്റെ രൂപവും മൂന്നാമത്തേതിൽ പാർവ്വതിയോടുകൂടിയ മഹാദേവന്റെ രൂപവും കൊത്തിവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

വൃദ്ധൻ ഭാരോന്നായി ആ മൂന്നു ഗുഹകളേയും കാട്ടിക്കൊടുത്ത് എല്ലാവരിലും വിശേഷമായ ബുദ്ധദേവന്റെ ഗുഹയിലേക്കു മടങ്ങിവന്ന് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: "ഈ മൂന്നു ഗുഹകളിൽ സ്രഷ്ടിയേയും രക്ഷയേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള സകല പ്രാപാരങ്ങളും മൂർത്തിമത്താക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദ്യത്തെ ഗുഹയിൽ മേലവാരമെന്നായ ഇന്ദ്രൻ മിന്നൽപ്പിണിയിന്നു തുല്യമായ ശചീദേവിയോടുകൂടി ചേർന്നു പഴ പെയ്യിപ്പിച്ചു സമ്പന്നനായിത്തീർന്നു. രണ്ടാമത്തെ ഗുഹയിൽ ശക്തിയോടുകൂടിയ മഹാദേവൻ ശ്രമസാധ്യങ്ങളായ സകല പ്രാപാരങ്ങളേയും നിവൃത്തിച്ചു യോഗിനീരൂപയും അറുപത്തിനാലു കലാവീതികളുടെ അധിഷ്ഠാത്രിയുമായ വിദ്യയാൽ പരിവൃതനായി ഇരിക്കുന്നു. ഈ മൂ

നാമത്തെ ഗൃഹയിൽ ബുദ്ധദേവൻ ആനന്ദരൂപിനാകുന്നു സൃഷ്ടിയുടെ ചരമഫലത്തെ കണ്ടറിഞ്ഞു ജ്ഞാനാനന്ദമയനും ദയാമയനും ആയിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു."

കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായർ ബി. എ., ബി. എൽ.

ജാതികളും വൃത്തിമയ്ക്കുംദകളും.

മണ്ണുൾ പാട്ട്—(തോറം)

പോയ്ക്കരട്ടേ പോയ്ക്കരട്ടേ എഴാമാനന്ദപൊക്കൊടിയാളെ കോവിക്കലോളം. / പാർവണ്ണപോക്കുതിരപ്പുറമേറുന്നു പൊന്നകനും / പോകാമല്ലോ ഏന്നു വഴിപ്പാപ്പെട്ടുന്നു. / കോട്ടന്നു പോക്കുതിര വഴിമണ്ടുന്നു പോക്കുതിര / എഴാമാനന്ദപൊക്കൊടിയാളെ കോവിക്കലോളം. / പോക്കുതിരവളർകഴുത്തിൽക്കിടക്കുന്ന / കോടാർമണിയുടെ നാടം കേട്ടു എഴാമാനന്ദതുളിപ്പുള്ളമാത്രപൊക്കൊടിയാളെ. / പടവായിൽ തട്ടിത്തുറന്നു അടിതെളിയാരായന കഴിച്ചു / വെള്ളിവിളക്കും കളത്തിവെച്ച് നടുക്കഴിഞ്ഞിന പഞ്ഞിനിമഞ്ഞയും തട്ടിത്തടംവിരിച്ചു / പൊന്നകന്റെ വരവും നോക്കി നിലപാക്കുപോൾ / പൊന്നകനും പോക്കുതിരയും വെള്ളിത്തലവണിമിറത്തു / വിവിരപെന്നു വഴിപ്പുറപ്പെട്ടു / പൊന്നകനും പോക്കുതിരയും കണ്ടു വേർപ്പെടുന്നുണ്ട് / പവിഴപായൽ പുഞ്ചിരിക്കൊണ്ടു ചിരിച്ചു / കിടക്കുളുടെച്ചെന്നു കൈവിടിച്ചു പൊന്നകനെ / കരമരത്തിന്മേൽ കാരിയന്നേയും കെട്ടിച്ച് / പോക്കുതിരയെക്കെട്ടുന്ന പച്ചടീക്കുറിയോടെ / പോക്കുതിരയേയും കെട്ടിച്ച് പൊന്നകനെക്കൊണ്ടുകൊള്ളിച്ചു / ചന്ദനക്കുതിർകട്ടിന്മേൽ കൊണ്ടുനരയിരുത്തി. അപ്പോൾ ചോദിച്ചു പൊന്നകൻ ആരെയാകുന്നു വേഗപ്പെട്ടേണു എവരെയാകുന്നു വേഗപ്പെട്ടേണു കാവിയാണെന്നു ചോദിച്ചു. കഴക്കുകൊല്ലത്തു ചങ്ങാതിയുടെ കരിയാനയാകുന്നു. കേട്ടുകൊണ്ടൊപ്പം എന്റെ വേഗപ്പെട്ടേണു വിഴക്കുകൊല്ലത്തു പൊന്നകന്റെ വരവാഴിക്കേണം ഞാൻ നിൻകോവിക്കൽ അമ്പതുതുപോജനം കഴിച്ചു താമസിക്കേണമെങ്കിൽ. ആയതിനെക്കേട്ടു വേഗപ്പെട്ടേണു കടലോട!

യെ വിളിച്ചുകൂട്ടി കിഴക്കുകൊല്ലത്തു ചങ്ങാതിയോടു ചൊല്ലുകയെന്ന മെന്നു കല്പിച്ചു. ഇന്നും നാളയും അടുത്ത പിറന്നാളും അതിനടുത്ത പിറന്നാളും ഇങ്ങോട്ടു വരണ്ടാ എന്നു ചൊല്ലുകയെന്നും. ഇരുപത്തൊമ്പറ്റാളിൽ തീണ്ടാഴ്ചയാകുന്നു എന്നിക്ക് എന്നു ചൊല്ലുകയെന്നോളം. ആയതിനെക്കൂട്ട കടലോടിയുണ്ട് കാരിയായനയെ അഴിച്ചു കരിയാനപ്പാമേരി കിഴക്കുകൊല്ലത്തെയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു. ആയതിനെക്കണ്ട കിഴക്കുകൊല്ലത്തു ചങ്ങാതിയുണ്ട് എന്നേ കാരിയായനയെ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുപോന്നു എന്റെ കടലോടി? ഇന്നും നാളയും അടുത്ത പിറന്നാളും അതിനടുത്ത പിറന്നാളും തീണ്ടാഴ്ചയാകുന്നു. ആനയ്ക്കു തീൻ കൊടുക്കുവാനും ആനയ്ക്കു തണ്ണീർ കൊടുക്കുവാനും താക്കോൽക്കാരം വരികകൊണ്ട് ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുപോന്നു പൊന്നുകനെ! കടലോടി ഇങ്ങോട്ടു പോന്നതിൻശേഷംകൊണ്ട് കിഴക്കുകൊല്ലത്തു പൊന്നുകൻ മനസ്സാൽ നിരപിക്കുന്നു. ഇരുപത്തൊമ്പറ്റാളല്ലേ തീണ്ടാഴ്ചയുള്ളൂ. ആഴ്ചയിൽ രണ്ടു തീണ്ടാഴ്ചയുണ്ടോ എന്നു മനസ്സാൽ നിരപിച്ചു എഴാമനാനുപവക്കൊടിവേശപ്പെണ്ണിന്റെ കോവിക്കൽ ആരാരണന്നരിഞ്ഞിലല്ലോ. കാരിയായനയെ തുരടിച്ചു വക്കുകയറിട്ടുകൂട്ടി കരുവെള്ളിക്കോലാലെ കയ്യിലേന്തി കാരിയായനപ്പാമേരി ആനച്ചവിട്ടും ചവുട്ടി അരിയട്ടാതംകോപം പുണൻ എടത്തെയു നോക്കീട്ടിതാ പഴിപോകുന്നു. എടത്തെയു വിലെപ്പോർപടിക്കൽച്ചെന്ന് വേശപ്പെണ്ണു അലഞ്ഞുലഞ്ഞുവിളിക്കൊള്ളുന്നോരു നേരത്തിങ്കൽ. വടക്കുകൊല്ലത്തു പൊന്നുകനെ കട്ടിൻചവട്ടിൽ ഒളിപ്പിച്ച് ആമെന്നു വിളിയുംകേട്ട് ഓമെന്നോടിപ്പറത്തുവന്നു. പടിസാക്ഷുതാക്കാണ് എന്റെ വേശപ്പെണ്ണേ! ഇരുപത്തൊമ്പറ്റാളിൽ തീണ്ടാഴ്ചയാകുന്നു എന്നിക്ക്. പടിസാക്ഷു തള്ളിത്തുറന്നില്ലെങ്കിൽ കാരിയായനയെക്കൊണ്ടിപ്പോൾ പടിതള്ളിക്കും ഞാൻ. ഹിനക്കു തീണ്ടാഴ്ചയാണെങ്കിൽ എനിക്കു തീണ്ടാഴ്ചയില്ലാ എന്റെ വേശപ്പെണ്ണേ! പടിസാക്ഷുതള്ളിത്തുറന്നില്ലെങ്കിൽ കാരിയായനയെക്കൊണ്ടു പടിതള്ളിക്കും ഞാൻ. എന്നു ചൊല്ലി കാരിയായനയെക്കൊണ്ടു പടിയും തള്ളിച്ച് അങ്ങോട്ടു കടക്കുമ്പോൾ കാരിയായനയെക്കണ്ടു പോക്കിരിയുണ്ട്, കുതിരകുമ്പട്ടംചാടി കുതിരത്തുരടും പൊട്ടിച്ച് മണിക്കിന്നാറിൽ വീണുപൊലിഞ്ഞുപോയി. ആമെയോണ്ടി വേശ

പ്പെണ്ണേ എവരെയാണടി വേശപ്പെണ്ണേ പാർവണ്ണൻപോക്കുതിര ഇ
തുവാകുന്നു? ആയതിനെക്കേട്ട വേശപ്പെണ്ണുണ്ട് തലയും കീഴിട്ടുനിന്നു
കേഴിക്കൊണ്ട് ചന്ദനക്കുതിർകുട്ടിന്മേൽ ചെന്നിരുന്നനേരത്തു നനച്ചു
വെച്ച എലിയെപ്പോലെയുണ്ട് കിടക്കിടന്നനെ വിറയ്ക്കട്ടെ പൊന്ന
കൻ. ആയതിനെക്കണ്ടു കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു പൊന്നകനുണ്ട് വടക്കും
കൊല്ലത്തു പൊന്നകനെ എത്തിപ്പിടിച്ചു പൊന്നകൻ. കട്ടിൻചോട്ടി
ന്നിങ്ങുവിടിച്ചു പൊന്നകൻ കട്ടിന്മേൽകൊണ്ടങ്ങരയിരുത്തുന്നു. വേ
ടിക്കേണ്ട ചങ്ങാതി ഭയപ്പെടേണ്ട ചങ്ങാതി ചങ്ങാതിയോടുള്ളൊരു
പരിഭവമില്ലല്ലോ. എന്റെറാവൻ ചങ്ങാതി നിയ്യല്ലാമെങ്കിൽ ആ
നക്കോലാലെ ഞാൻ കമകമച്ചേനേ! എന്റെറാവൻ ചങ്ങാതി നി
യ്യല്ലാമെങ്കിൽ മുമ്മറത്തെ പല്ലത്തൊന്നടത്തിയേനേ ഇപ്പോൾ. ഇനി
ക്കു വേണ്ട ചങ്ങാതിയിവൾ നിനക്കാവട്ടെ. എന്നു ചൊല്ലി കാരിയാ
നയും ചങ്ങാതിയും പടികടന്നിതാ പോകുന്നു. വടക്കുംകൊല്ലത്തെയ്യ
വഴിപോകുന്നു ചങ്ങാതി. വടക്കുംകൊല്ലം പൊന്നുംപോർവടി നോ
ക്കി നിവിരേ ചെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. കേട്ടുകൊണ്ടാലോ എന്റെ വ
ടക്കുംകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മേ നിങ്ങളെ മകൻ വാണിഭക്ഷിച്ചവടത്തിനാ
യി പറഞ്ഞയച്ചിട്ട് എഴാമാനന്ദത്തെരവിൽ ഉണ്ടൊരങ്ങി താമസി
ക്കുന്നല്ലോ എന്റെ നല്ലമ്മേ. നിങ്ങളെ ഒരുവൻ മകനല്ലയെങ്കിൽ
അടിമുടി പാദം വരെ കമകമച്ചേനേ നല്ലമ്മേ. അയർക്കാന്തക്കത്തി
യാലേ കുത്തിഞാൻ പിണമുടിച്ചേനേ നല്ലമ്മേ. മുമ്മഴം കച്ച ചീ
ന്തി നാടകശാലയിൽ ഞാൻ പിണം തൂക്കിയേനെ എന്റെ നല്ല
മ്മേ! ആയതിനെക്കേട്ട നല്ലമ്മയുണ്ട് പച്ചക്കടയെടുത്തു മുത്തുവടിയെ
ടുത്തു എഴാമാനന്ദത്തെരവിലോളം ഭട്ടന്നു നല്ലമ്മയുണ്ട്. നല്ലമ്മ
യുടെ വരവുകണ്ട പൊന്നകനുണ്ട് കമ്പിട്ടമ്പടി ചാടി താനിരങ്ങും
വയൽഭൂമിയോടിക്കടന്നു വാണിഭൂപിടികയിൽ വന്നരയിരിക്കുന്നു.
കേട്ടുകൊണ്ടാലോ എന്റെ എഴാമാനന്ദവേശപ്പെണ്ണേ എന്റെ മക
നുണ്ടോ നിൻകോവിക്കൽ? എന്താണടൊ നല്ലമ്മേ എന്താകുന്നു ന
ല്ലമ്മേ നിങ്ങളെ മകൻ എൻ കോവിക്കലാ എന്നു ചൊല്ലി. എന്തു
കൊണ്ടറിഞ്ഞു ഏടോ നല്ലമ്മേ നിങ്ങളെ മകൻ എൻ കോവിക്കലാ
നെന്നു. നിയ്യണിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ആടചേലാഭരണം നിനക്കാരാനും

തന്നതോ നിനക്കുള്ളതോ? കയ്യണിഞ്ഞിരിക്കുന്ന കനകവള ചിരൽ പത്തിനു മണിമോതിരം നിനക്കുള്ളതോ മകളേ നിനക്കാരാനും തന്നുള്ളതോ? എന്റെ മകന്റെ കയ്യിനേൽ കിടക്കുന്ന എട്ടുകെട്ടി എഴുപത്തിരണ്ടു കൽപതിച്ച നാഗഞ്ചുരുൾ മണിമോതിരം നിനക്കു പേർത്തണിവാണെവിടുന്നു കിട്ടി എന്റെ പൊന്നുകളെ? ആ യതിനെക്കേട്ട വേശപ്പെണ്ണുണ്ട് പവിഴവായിൽ പുഞ്ചിരിപൂണ്ടു ചിരിച്ചു നേരത്തു വേശപ്പെണ്ണിന്റെ അല്ലിത്തിരുമുടി പിടിച്ചു അടിക്കൊരാരായിരം മുടിക്കു മുപ്പായിരം എഴുപതുരായിരം കുമാരമയ്യനോടേ നേരത്തിങ്കലുണ്ട്. അയ്യോ എന്റെ നല്ലമ്മേ നിങ്ങളുടെ മകൻ തന്നെ ആടചേലാഭരണവും കഴുത്തിന്നുക്കഴുത്ത് മറന്നു മാർത്താലി കയ്യിലുണ്ടാകുന്നവളു ചിരൽ പത്തിനു മണിമോതിരം ഇതാ കിടക്കുന്നു എന്നു ചൊല്ലി ഉൾക്കൊടുത്തു വേശപ്പെണ്ണ്. ഇതുകൊണ്ടൊന്നും പോരാ എന്റെ വേശപ്പെണ്ണേ എന്റെ മകനെ നീ കാട്ടിത്തന്നില്ലെങ്കിൽ അടിയടിക്കണ്ടു മകളെ ഞാൻ കുമാരമയ്യനോടുകൂടെ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ മകനെ ഞാൻ വാണിഭൂപ്പിടികയിൽ കാട്ടിത്തരാം എന്റെ നല്ലമ്മേ! വേശപ്പെണ്ണു മുമ്പിലും നല്ലമ്മ പിമ്പിലുമായിട്ടു നല്ലമ്മയെ കൊണ്ടു കച്ചത്തലയും പിടിപ്പിച്ചു വാണിഭൂപ്പിടിക നോക്കി ഇതാ പോകുന്നു. വാണിഭൂപ്പിടികയിൽ ചെല്ലുന്നോരതു അരയിരിക്കുന്നു വടക്കുംകൊല്ലത്തു പൊന്നുകൻ. നല്ലമ്മയിനൊക്കണ്ടു പൊന്നുകൻ എണ്ണിറുന്നിന്നാചാരോപചാരം ചെയ്യുമ്പോൾ മതി മതി എന്റെ മകനെ ആചാരോപചാരം ഇപ്പോൾ. ഇപ്പോൾ പോകേണം നീ വടക്കുംകൊല്ലത്തോളം പൊലിപ്പാ വലിച്ചിട്ടു തപ്പുന്നു നല്ലമ്മ നാരായണം വലിച്ചിട്ടൊയുന്നു നല്ലമ്മ. നാഴി നാരായണം തല്ലിക്കൊല്ലുന്നു. കാട്ടുന്നു പൊന്നുകൻ വഴി നടക്കുന്നു പൊന്നുകൻ വടക്കുംകൊല്ലത്തു നല്ലച്ചൻ കാക്കൽ ചെന്നു കേഴുന്നു. പാണ്ടികശാലയൊക്കെ അടച്ചു പൂട്ടി നല്ലമ്മ വാണിഭൂപ്പിടികയിൽ ഒക്കെപ്പാഞ്ഞയക്കുന്നു. വാണിഭൂപ്പിടികയിൽ ഒക്കെ പാഞ്ഞയച്ചിട്ടു നല്ലമ്മ പാണ്ടികശാലക്കു കൊണ്ടു തിരികൊള്ളുന്നു. പാണ്ടികശാലയിലൊക്കെ തിരികൊടുത്തിട്ടു നല്ലമ്മ വടക്കുംകൊല്ലം നോക്കിട്ടിതാ വഴിപോകുന്നു. വടക്കുംകൊല്ലത്തു നിവിരേചനിട്ടു നല്ലമ്മ വടക്കുംകൊല്ലത്തു നല്ലച്ചനോടു വട

പറയുന്നു. വടക്കുംകൊല്ലത്തു പൊന്നുകൻ വാണിഭം വിരൂ നിധി നേട്ടവാൻ പോയിട്ടു നല്ലച്ചാ വിരൂണ്ടു പോരേണ്ട യോഗമായല്ലോ. എത്രതടൊ നല്ലമ്മേ എത്രതടൊ നല്ലമ്മേ എന്റെ മകനെ എന്തു കമകമച്ചു നല്ലമ്മേ. മമച്ചിട്ടല്ല നല്ലച്ചാ അവൻ കേഴുന്നിത്, ഏഴാ മാനന്ദ പേശപ്പെണ്ണിനെ കാണാത്ത മൂലംകൊണ്ടാണ്. അടക്കയാ വുന്ന കാലത്തല്ലെ മടിയിൽ വെച്ചുട്ടു നല്ലമ്മേ കഴുകാവുന്ന കാലത്തു തിരിച്ചു വെക്കേണ്ടേ എന്റെ നല്ലമ്മേ. എന്നാലിനി നമ്മുടെ മകൻ പിടിയാരതകയ്യ പിടിക്കുമുമ്പെയും കുടിക്കാത്ത കഞ്ഞി കുടിക്കും മുമ്പെയും കയറാത്ത തിണ്ണ കയറുമുമ്പെയും തൊടുവരുത്താത്ത കുളം തൊടുകുമുമ്പെയും നൊമ്മുടെ മകനു ഒരു മകളെ. മാലവെച്ചു കൊണ്ടുവരണമെന്നു കല്പിച്ചു. ആയതിന്നു വേണ്ടുന്ന ഒരുക്കപ്പാടുകൾ ഉണ്ടാക്കി ഒരുക്കേണ്ടതെന്റെ നല്ലച്ചാ. വെയിൽ തട്ടക്കവാൻ വെള്ളോട്ടു വെയിൽക്കടയും കുത്തിപ്പിടിപ്പാൻ ചിത്രദണ്ഡം പോർവടി യും കാല്പിട്ടവാൻ പുളിപ്പെച്ചുപ്പും കൂട്ടവാൻ ഊക്കുടിക്കലയും അന്ന മുതു ഭോജനത്തിന്നു കാക്കരന്തപ്പഴയരിയും യോഗം വരുത്തിക്കൊടുത്തു നല്ലമ്മ. മകളേത്തേടിപ്പോകുന്ന എന്റെ നല്ലച്ചാ ഒരു രാശി വെച്ചു നോക്കിട്ടുവേണം പോവാറെന്നു കല്പിച്ചു നല്ലമ്മ. ആയതിനെക്കൂട്ട നല്ലച്ചനുണ്ട് ഒരു കുന്നിക്കുരുവും ഒരു മഞ്ചാടിക്കുരുവും എടുത്തുവെച്ച് എന്നാൽ കേറിക്കണം എന്റെ നല്ലമ്മേ ഈ മഞ്ചാടിക്കുരു നമ്മുടെ മകനാകുന്നു. ഈ കുന്നിക്കുരു നമ്മുടെ മകനു മാലവെച്ചു കേറണ്ടുവരുന്ന മകളാകുന്നു. ഈ കുന്നിക്കുരുവിന്റെ മറവും കാണുന്നിതു പൊന്നുകളുടെ തിരുമുറിവുകുന്നു എന്റെ നല്ലമ്മേ! മഞ്ചാടിക്കുരുവൊത്ത പൊന്നുകുന്നു കുന്നിക്കുരുവൊത്ത പൊന്നുകാളു മാലയോഗം തികഞ്ഞു വരുട്ടെ എന്റെ നല്ലമ്മേ. കടലോടിയെ കൊണ്ടു തുറക്കട്ടും കെട്ടിയെടുപ്പിച്ച് വെള്ളോട്ടുവെയിൽക്കടയും കുത്തിപ്പിട്ടു നല്ലച്ചൻ പുളിപ്പെച്ചുപ്പും കാൽക്കിട്ടു ചിത്രദണ്ഡപ്പോർവടിയും കയ്യിടിച്ചു. പോയ്ക്കാട്ടെ എന്റെ നല്ലമ്മേ മകനു മാലയോഗം തിരുത്തുവരുട്ടെ. അണിയാത്ര തിരുവെടയും എടു വഴങ്ങി പോകാമല്ലോ എന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു നല്ലച്ചനും. കമ്പിട്ടാമ്പടി ചാടി താനിരുകും വയൽഭൂമിയോടിക്കടന്നു അച്ചാലും അച്ചാങ്കോടിക്കടന്ന് മഞ്ചാ

ടിപ്പുവിന്റെ മകൻ കന്നിപ്പുറം മകളുണ്ടോ എന്നു ചൊ
 ലി മകളുണ്ടോ നന്നു നല്ലവൻ. എഴുത്തു പള്ളിയിൽനിന്ന് മൃ
 ന്നാകാപ്പോലും ചവുട്ടിയിരുന്നു. എഴുത്തു ചിത്രങ്ങൾപ്പോലും
 ടി മൃന്നാകാപ്പോലും കത്തിയിരുന്നു. വെയിൽ തട്ടാൻ കൊ
 ണ്ടുപോയ വെള്ളം വെയിൽക്കുട സൂര്യന്റെ ഉദയം തട്ടുന്ന കീറി
 പൊളിഞ്ഞുപോയി. ഭാഗ്യംകൊണ്ട് മകൻ വേണ്ടിട്ടു യോഗ്യംകൊ
 ണ്ടു വഴിയൊക്കെ നടന്നു ഞാനിപ്പോൾ. ഇത്രനാളും എനിക്കു മക്കൾ
 ദാഹമായിരുന്നു. ഇപ്പോഴെനിിക്കു തന്നിരിക്കാമെന്നു പെരുതായല്ലോ.
 ജ്ഞാനം മലകുറി നോക്കുന്ന നേരത്തു തെക്കുകൊല്ലത്തു ചെ
 ള്ളതായൊരു പാഴമ്പലം കാണുക. ആകാണുന്ന ആരിയത്തേരി
 പാഴമ്പലത്തിൽ ചെന്ന് അന്നമുതലോടുന്ന വെച്ചെനിക്ക് ഉണ്ണ
 കഴിയേണമെന്നു കല്പിച്ചു. ആ കന്നും മല കടകടക്കുന്ന കീഴ്പ്പെ
 ണ്ടാണി ചാവക്കാട്ടുണ്ടെന്നു നേരത്തികളുണ്ട് ആരിയത്തേരി പാഴ
 മ്പലത്തിൽ വടക്കിനിയെന്ന മുറിത്തളത്തിൽ നല്ലവനും ചെന്നുരയി
 രുന്നു. കടലോടി അന്നമുതലോടുന്ന വെച്ചെനിക്കു നോക്കു
 ന്നതിൽ തെക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലവനും കടലോടിയുണ്ട് തെക്കും
 കൊല്ലത്തു കടലോടുകൂടെ മകനെ മാലയോഗം തിരുത്തു പാപ്പാടാ
 കുന്നു. ആരിയത്തേരി പാഴമ്പലത്തിൽ വന്നു തെക്കിനിയെന്ന മുറിത്ത
 ളത്തിൽ തെക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലവനും വന്നുരയിരുന്നു. തെക്കുകൊ
 ണ്ടു കടലോടി അന്നമുതലോടുന്ന വെച്ചെനിക്കു അന്നമുത
 ലോടുന്നതും തുകിലാണെന്നു നേരത്തിൽ. വടക്കിനിയെന്ന മുറി
 തളത്തിൽ വടക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലവൻ ആരിയത്തേരി സുരിയസ്സു
 തിപ്പി സുരിയസ്സെന്നു നേരത്തിൽ. തെക്കിനിയെന്ന മുറിത്തള
 ത്തിൽ കിടന്ന് ആരിയത്തേരി സുരിയസ്സുതിപ്പിന്റെ ഒന്നാൻ അരു
 പൊരുളാലെ പൊരുൾ തിരിയുന്നു തെക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലവൻ. അ
 പോലും ചോദിച്ചു വടക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലവൻ. ആരുമോലൊ എ
 വരുകന്നു തെക്കിനിയെന്ന മുറിത്തളത്തിൽ കിടന്ന് അരുപൊരുൾ
 ഒന്നാന്നും പിഴയൊതെ തിരിയുന്നതും? തെക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലവ
 നും കടലോടിയുണ്ടാകുന്നു. എവിടെക്കായി പോകുന്നു എന്റെ നല്ല
 വനും തെക്കുകൊല്ലത്തേതായ മകളിരിപ്പുണ്ടല്ലോ അവളെ വ്യാഴാഴ്ച
 അസ്സമിച്ച് വെള്ളിയാഴ്ച വെള്ളംമുറിയിൽ കാളാധുതികുന്നെ വടക്കു

നിച്ച് നില്ക്കുന്നു. അവിടെയെത്തി മകനെ മാലവെപ്പാണായി തിരഞ്ഞു പോകുന്നു. അതിനെക്കേട്ടു നല്ലച്ചന്റേ തെക്കിനിയെന്ന മുറിത്തളത്തിൽ ചെന്നിരുന്ന് ഞാൻ വടക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലച്ചനാകുന്നു എന്റെ നല്ലച്ചാ. വടക്കുകൊല്ലത്തൊരാരോമലുണ്ണിപ്പൊന്നുകൾണ്ട്, അവനൊരു മാല തിരഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു എന്റെ നല്ലച്ചാ. എന്നാൽ നൊമ്മളിലവരും ആദിയാകുന്ന തെക്കുകൊല്ലത്തുചെന്ന് മകളെക്കണ്ടു മനം തെളിഞ്ഞു കായക്കുഞ്ഞി ഗുണദോഷവും കഴിഞ്ഞു പോരമെന്റെ നല്ലച്ചാ. നല്ലച്ചന്മാരിലിവരും കടലോടിമാരും കൂടി രണ്ടു പൊന്നിനോടകത്തിൽ കരയേറി. മുമ്പയ്ക്കു പോകുന്ന പൊന്നിനോടകത്തിൽ തെക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലച്ചനും കടലോടിയും, അതുകൊണ്ട് പിന്നിൽ പോകുന്ന പൊന്നിനോടകത്തിൽ വടക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലച്ചനും കടലോടിയും. ഉപ്പുകടൽ ഉയർക്കടൽ തണ്ണീർ താമരക്കടൽ നീലചോല സമുദ്രപ്പോരോടിക്കടന്ന് തെക്കുകൊല്ലത്തു കീഴ്ക്കടവിൽ നിവിരെ ചെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. തെക്കുകൊല്ലത്തു കണ്ടു മാളികപ്പാത്തിരിയ്ക്കുന്നു തെക്കുകൊല്ലത്തു മകളും. പൊന്നിനോടകം കണ്ടു തെക്കുകൊല്ലത്തു മകളും നമ്മുടെ കീഴ്ക്കടവേ എന്തെല്ലാം തോന്നി പോകും എന്റെ നല്ലമ്മേ! ഉപ്പുവെള്ളി പോകും മകളെ, കാലച്ചങ്ങാടം പോകും മകളെ! ഉപ്പുതാണി കണ്ടാൽ ഞാനറിയും നല്ലമ്മേ, കാലച്ചങ്ങാടം കണ്ടാൽ ഞാനറിയും. കക്കേലും മുമ്പു വരുന്ന പൊന്നിനോടകത്തിൽ പീലിപ്പെരുക്കൊട ഉയരെ പിടിച്ചിട്ടുണ്ട് നല്ലമ്മേ. അതുകൊണ്ട് പിന്നാലെ വരുന്ന പൊന്നിനോടകത്തിൽ വെള്ളോട്ടു വെയിൽക്കട ഉയരെ പിടിച്ചിട്ടുണ്ട് - നല്ലമ്മേ! നിനക്കൊരു മാലതേടി വരുമെന്നതാകിൽ മകളെ വീട്ടുപുഷ്പമയോടെ ഇരുന്നുകൊണ്ടാലും. ആരാണ് നല്ലമ്മേ മാലതേടുവാൻ പോയത് ആരാണ് നല്ലമ്മേ മാലതേടുവാൻ പറഞ്ഞയച്ചത്? മാലതേടുവാൻ പോയതു നല്ലച്ചൻ മകളേ, മാലതേടുവാൻ പറഞ്ഞയച്ചതു ഞാനാണ് മകളെ എന്നു കല്പിച്ചു തെക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മേ. എന്തു തന്നിട്ടു വെറുത്തു നല്ലമ്മേ! ഉപ്പാൻ തന്നിട്ടു വെറുത്തോ എന്റെ നല്ലമ്മേ! വാസ്തവസഭാപം തന്നിട്ടു വെറുത്തോ എന്റെ നല്ലമ്മേ! തലയ്ക്കൊലപ്പെണ്ണു തന്നിട്ടു വെറുത്തോ എന്റെ നല്ലമ്മേ! ഇവയൊന്നും തന്നു വെറുത്തിട്ടല്ല എന്റെ മകളെ! ഏഴാണ്ടെന്നുള്ളവയെണ്ണി

നക്കു, പതിനാറാണെന്നു വിരപുരുഷൻ വന്ന് ഏഴനുചുതാലി കൂടി മാലവെച്ചല്ലാതെ കണിയും കയ്യട്ടും നല്ലതല്ല മകളെ! പട്ടന്മാർ കണ്ടാൽ പ്രാവിപ്പോവും ബ്രാഹ്മണർ കണ്ടാൽ ശപിക്കുകയും. എന്നു പറഞ്ഞു മകളുടെ മനവും കൂടി എന്നുകി. നല്ലമ്മ പറഞ്ഞിന്നു വാചകം മുന്നടങ്ങുമുമ്പിൽ നല്ലച്ചന്മാരിരുപതും വന്ന് കിഴക്കുനിന്നു പുറത്തുത്തിരിന്നു നിലപാടുന്നു. ആയതിനെക്കണ്ടു നല്ലമ്മയുടെ വെള്ളിശ്രീകിണ്ടിയിൽ തണ്ണീർകോലവും കൊടുത്തു വെള്ളിയാവണപ്പലകയ്ക്കു വലിച്ചിട്ട് വായ്ക്കുസഭാഭംകൊണ്ടു യോഗം വരുത്തി നല്ലമ്മ. അപ്പോൾ പറഞ്ഞു വടക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലച്ചൻ ദാഹിക്കും തണ്ണീർകോലം കുടിക്കണമെന്നു കല്പിച്ചു. തണ്ണീർകോലം കുടിക്കണമെങ്കിൽ ഞാൻ തേടിവന്ന മകൾ കയ്യാലെ തണ്ണീർ കുടിക്കട്ടെ എന്നു കല്പിച്ചു. ആയതിനെക്കേട്ടു നല്ലമ്മയുടെ മകളെ ഒരു കിണ്ടി തണ്ണീർ കൊണ്ടുകൊടുക്കേണമെന്നു കല്പിച്ചു. അപ്പോൾ പറഞ്ഞു മകൾ കുളിർകാതു കത്തി വളത്തിട്ടില്ലല്ലോ നല്ലമ്മേ! കാമനത്തിരുമുടി കോതിവളത്തിട്ടില്ലല്ലോ നല്ലമ്മേ! മാറത്തു കൊക മുതിന്നിട്ടില്ലല്ലോ നല്ലമ്മേ! അതുകൊണ്ടും കേണല്ല മകളെ താടുത്തുവന്ന മാല അകത്ത്വിക്കുകയല്ലെ മകളെ! ആയതിനെക്കേട്ടു മകളുടെ ഒരു കിണ്ടി തണ്ണീരിൽ എടുത്തു വടക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലച്ചൻ കൊണ്ടുകൊടുക്കുമ്പോൾ തണ്ണീരിൽ നോക്കി നിഴൽനോക്കുന്നു നല്ലച്ചൻ. വടക്കുകൊല്ലത്തുള്ളതന്റെ മകളും മതി, നാട്ടിലെക്കൊല്ലത്തുള്ളതന്റെ മകളും മതി. ഈ മകളെ മാലവെച്ചു കൊണ്ടുപോയാൽ തെക്കുകൊല്ലത്തുള്ള ഗുണപ്പെരുമുണ്ടോ എന്നും വടക്കുകൊല്ലത്തുള്ള ഗുണപ്പെരുമുണ്ടോ എന്നും നാളോലനാൾക്കുന്നിയാതെ വരുത്തി നല്ലരാശി നന്നുള്ളത്തം എണപ്പെരുമത്തം ഗുണപ്പെരുമത്തം കല്യാണം മലയാചയ്ക്കാ ഗുണപ്പെരുമയ്ക്കുടി അറിഞ്ഞാണെന്നു കല്പിച്ചു. ആയതിനെക്കേട്ടു തെക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലച്ചന്റെ രാശിവെച്ചു നോക്കിക്കുമ്പോൾ ഗുണപ്പെരുമത്തമില്ലാ ഗുണപ്പെരുമത്തമില്ല വടക്കുകൊല്ലത്തുള്ളതന്റെ മകളെ അറിഞ്ഞാണെന്നുള്ളതും മറ്റും. വടക്കുകൊല്ലത്തുള്ള മാലവെച്ചു കൊണ്ടുചെന്നാൽ നാടുക്കൂട്ടിട്ടുകൊട്ട് നാലല്ലാ മേലേ കൊട്ട് സ്ത്രീധനമെന്നു കാൽച്ചിലമ്പു രണ്ടു പണമുള്ള പാണ്ടിപൻനാട്ടിൽ കൊണ്ടുപോയി കക്കാതെ കളവുകേ

പിടിച്ചുകെട്ടി വിരജേന്ധാരപ്പോർക്കഴിവേറുപറന്നുള്ള യോഗമുണ്ട്. അതിനെക്കൂടെ തെക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലവ പണ്ട് അപ്പോ എന്റെ നാറക്കണിയാനെ ആക്കണം നോക്കുന്നതു പുന ചോദിച്ചു. നൂറൊന്നു പുളിപ്പുതുപ്പുന്നമെടുത്തു കച്ചത്തലക്കൽ മുടിഞ്ഞുകെട്ടി നല്ലപ്പന്മാർ കാണാതെകണ്ട് നാളോല നാറക്കണിയാനെ കൊണ്ടു കൊടുത്തു. എന്താണു കണിയാനെ പറയുന്നതു എന്നു ചോദിച്ചു നല്ലപ്പൻ. വടക്കുകൊല്ലത്തു നിന്നിങ്ങോട്ടു മാലവെച്ചു കൊണ്ടുവരുന്ന ഈ ചോണാട്ടു കേറിത്തളിയാനുള്ള യോഗമില്ല എന്നു കച്ച. ഇവിടുണങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുപോയാലൊ എന്റെ നാറക്കണി നെ? ഗണപ്പെരുന്നത്തമുണ്ടു ഗണപ്പെരുന്നത്തമുണ്ട് മാഗല്യപ്പെരുന്നമുണ്ട് വടക്കുകൊല്ലം ചോണാട്ടു കേറിത്തളിയാനുള്ള യോഗമുണ്ട്.

ഞങ്ങളുടെ വായനശാല.

ഒരു ചിത്രകേതന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം.*

ഇതു ഒരു പുതിയ മണിപ്രവാളകാവ്യമാണ്. പൂർവ്വഭാഗം, ഉത്തരാഭാഗം എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു ഭാഗങ്ങളായിത്തീരിച്ചിട്ടുള്ള ഈ കൃതിയിൽ ആകെ 244 പദ്യങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കഥ, ശ്രീമഹാഭാരതപ്രസിദ്ധനായ സാക്ഷാൽ ദേവവ്രതന്റെ (ഭീഷ്മരുടെ) ആദിചരിത്രമാണ്. ഗംഗാവിരഥത്തിനുശേഷം തൽപ്രസാദത്താൽ കിട്ടിയ ദേവവ്രതൻ എന്ന പുത്രനോടുകൂടി ശന്തനുമഹാരാജാവു നാടുവാഴുന്ന കാലത്ത് കേരളം നായാട്ടിനായി കാട്ടിൽ പോയി. അപ്പോൾ യമുനാതീരത്തിൽപെച്ച് 'ഉച്ചൈഃശ്രവസ്സ്' എന്ന ദാശരാജന്റെ പുത്രിയായ 'കാളി' എന്ന സർവ്വാംഗസുന്ദരിയായ കന്യകയെ കാണുവാനും, മഹാരാജാവിന് അവളിൽ അനുരാഗം ജനിക്കുവാനും ഇടയായി. രാജാവ് ദാശരാജനോടു കന്യകയെ ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ അവളിലുണ്ടാവുന്ന പുത്രനു രാജാവകാശം കൊടുക്കാമെ

* ശ്രവകത്താവ് കിളിമാനും കെ. കൃഷ്ണവാരീയരവരകൾ; ശ്രീരംഭവിചാരം പ്രസ്സ്; ആറന്മുള; വില ചതുരം വ

കിൽ സമ്മതമാണെന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. രാജാവു വലിയ പരുങ്ങലിലായി. തന്റെ പുത്രനും മഹാപരാക്രമിയുമായ ദേവവ്രതനിരിക്കേ രാജാവകാശം മറ്റൊരാൾക്കു കൊടുക്കുവാൻ മഹാരാജാവിന്നു മനസ്സുവന്നില്ല. അതിനാൽ അദ്ദേഹം രാജധാനിയിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോയി. എങ്കിലും 'കാളി'യുടെ സൗന്ദര്യധാരണിയിൽ മഗ്നനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം കാളിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അഭിലാഷവിപ്രലംഭത്താൽ അസ്വസ്ഥനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യസനകാരണമറിഞ്ഞു യുവരാജാവായ ദേവവ്രതൻ ദാശരാജനെച്ചെന്നുകണ്ട്, കന്യകയെ അച്ഛനു ദാനം ചെയ്യണമെന്നു ആവശ്യപ്പെട്ടു. ദാശരാജന്റെ അഭിമതപ്രകാരം ദേവവ്രതൻ ഇങ്ങിനെ ഒരു സത്യവും ചെയ്തു:

“കരുധരണിഭരിക്കുശക്തനക്ഷണമണാമൻ-
തിരുവടിയുടെരണ്ടാംകൂറ്റുരാജാവകാശം
നിരുപമനവിടേയ്ക്കിദ്രാശയോഷിത്തിലുണ്ടാ-
മമമകനുചേരൻജ്യേഷ്ഠപുത്രൻവെടിഞ്ഞേൻ.
മമതനയനെറിക്കൽസ്വാവകാശാജ്ഞനത്തിൽ
ശ്രമമത്രതുടരായ്ക്കുവേണ്ടിയജീവനാനന്ദം
രമണികളുടെസംസ്കൃതരംബ്രവചാർത്ഥം-
ശ്രമമഹിതധരിത്രിവാലനംചെയ്തുകൊള്ളാം.
വിധുധരവിധിമുഖ്യനാക്കുമാധാരമാംശ്രീ-
മധുമഥനപദാഞ്ജത്താണുസത്യമേയോധനം.”

ഭീഷ്മനായ ഈ പ്രതിജ്ഞ നിമിത്തം 'ഭീഷ്മൻ' എന്നു വിഖ്യാതനായിത്തീർന്ന ദേവവ്രതൻ ദാശകന്യകയെ പിത്രപാദത്തിങ്കൽ അർപ്പിക്കുകയും പത്നിയുടെ അനുഗ്രഹം വാങ്ങി ആജീവനാന്തം ബ്രഹ്മചര്യസാമ്രാജ്യം വാഴ്ചയും ചെയ്തു. ഈ കഥയെ ഒരുവിധം ഭംഗിയായിത്തന്നെ മിസ്റ്റർ വാൽട്ടർ വണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയാം. കവി ഒരു വാസനക്കാരനും കുറെ പൂൽപത്തിയുള്ള ആളുമാണെന്ന് ഇതിലെ പല ഭാഗങ്ങളും തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്. ദുർല്ലഭമായി വന്നുപോയിട്ടുള്ള നൃപനതകൾ, ഈ കവി 'സാഹിത്യപദ്ധതിയിൽ വിചിന്തകൻ ആരംഭിക്കുന്നത്' ഒരു ചെറുപ്പക്കാരനായാൽ ക്ഷണവുമാണ്. ലോകൈകവിരരും നിത്യബ്രഹ്മചാരിയുമായ ഭീഷ്മരുടെ കഥ എത്ര രീതിയിലായാലും ആദരണീയവും അനുകരണീയവുമാകയാൽ ഈ കവിയുടെ ശ്രമം ഒട്ടും അസ്ഥാനത്താലായിട്ടില്ലെന്നാണു ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം.

ति हेतुः । अपरत्रैजात्याविशिष्टसंनिकर्षस्तु स्वरूपतोषटत्वादिप्रकारकप्रत्यक्षं प्रती-
ति कार्यकारणभावद्वयं कल्पनीयम् । तथा च विनिगमनाविरहाद्वैजात्यद्वया-
कल्पनेन लाघवाच्च पूर्वोक्तकार्यकारणभावद्वयेव कल्पयितुमुचितमत आह
अनन्तकोटीति । तथापीति चाक्षुषादिसंनिकर्षस्वविषयसंयुक्तत्वरूपसिद्धान्तो-
पपत्तावपीत्यर्थः । मानाभावेनेति मनस्संनिकर्षविकासशालित्वेन विषयसंसृष्ट-
स्यापि शरीरसंसर्गसंभवतीत्यभिप्रायेण शरीरसंसर्गासंभवेनेति विहाय शरी-
रसंसर्गे मानाभावेनेत्युक्तम् । शरीरावच्छिन्नोभादि चाक्षुषादिवृत्तिकालेपि श-
रीरावच्छिन्नमनोभागावच्छिन्नचित्त एव प्रमातृत्वमिति यस्सिद्धान्तस्तदनुपप-
त्तिरित्यर्थः । इति चेन्न । घटादिसंसृष्टस्यापिसिद्धान्तोपपत्तेरित्यन्तपाठे त्वयम-
र्थः । घटाद्यसंयुक्तभागावच्छेदेनैवेन्द्रिये मनस्संयुज्यत इत्यत्र शरीरावच्छिन्न
मनोभागावच्छिन्नचित्तश्चाक्षुषादिकालेपि प्रमातृत्वमिति यस्सिद्धान्तस्तदन्यथा-
नुपपत्तिरेव विनिगमिकेति विनिगमकाभावात् घटादिसंयुक्तभागावच्छेदेनापी-
न्द्रिये मनस्संयुज्यत इत्युक्तमसंगतम् । अत एव विषयतासंबन्धेनैव चाक्षुषा-
देस्संनिकर्षकार्यत्वमिति न तस्य स्वविषयावच्छिन्नत्वासिद्धिरिति सूले स च सा-
वयवत्वात् परिणममान इति । सावयववत्त्वात् परिणन्तुं योग्यान्तःकरणाख्यो
विद्याविवर्त इत्यर्थः । यद्वा परिणममान इत्यस्य यथाश्रुत एवार्थः । व्याप्य
संयुक्तो भूत्वा अविच्छिन्नः देहाभ्यन्तरघटाद्यविभक्तः अवतिष्ठत इति संयु-
क्तो भवतीत्यर्थः । न्यायरत्नावज्यां शरीरघटादितदन्तराज्जदेषु युगपत् सं-
युक्त इत्येतद्वाक्यतात्पर्यार्थकथनम् । अविच्छिन्न इति प्रतीकधारणं त्वेतदर्थला-
भे तत्पदमेव प्रधानं इत्यभिप्रायेण । अत्र विशेषो लघुचन्द्रिकायामुक्तः । च-
क्षुरादेरिव मनसोपि संनिकर्षश्चाक्षुषादिकार्ये हेतुः विनिगमकाभावात् । यदि
मनो न स्थूलं तार्किकादिमतव्रत् स्यात् तदा तस्य जीवनकाले देहात् बहि-
रगमनात् न घटादिसंनिकर्षसंभवः । यदा तु युगपद्वृत्तपदाद्यवच्छेदेन सु-
खदुःखादिना नैपरिणामभागित्वेन स्थूलं तदा चक्षुरादितुल्यत्वेन तत्संनि-
कर्षः कथं न चाक्षुषादिहेतुः । चाक्षुषादिहेतुतावच्छेदकजातिविशेषस्य तत्रा-
पि संभवात् । चक्षुरादेर्मनोभिश्चितत्वात् घटादिसंयुक्तचक्षुरादिभागावच्छेदे-
नापि तदितरचक्षुरादिभागावच्छेदेनैव विनिगमकाभावेन चक्षुरादौ मनस्संयो-

गस्य चाक्षुषाद्युत्पत्तिकाले सत्त्वान् घटादौ मनस्संयोगस्यावश्यकत्वाच्च । न हि मनश्चक्षुरादेरेकदेश एव संयुज्यत इति नियन्तुं शक्यते किन्तु विसरान्तेनोभावाच्चहुल्लत्वेन तदीयसर्वभागेषु । तथा च चक्षुरादेः क्रियैव मनसो घटादिसंयोगे हेतुः । एवं च घटादौ संयुज्यमानं चक्षुरादिमिश्रितं मन एव घटाद्याकारवृत्तिः चक्षुरादिसंयोगनान्तरीयकत्वात् तज्जन्यतया व्यवहियते न तु सा तज्जन्नेति लाघदम् । तादृशवृत्तौ चक्षुरादिक्रियाया अपि न हेतुत्वं प्रयोजनाभावात् । संयोगविशेष एव घटादिनिष्ठे तस्या हेतुत्वं तदर्थमेव चक्षुरादियुक्तमनःक्रियायां प्रमातृप्रवृत्तिरिति संक्षेप इति । विषयव्यापकमनोभागी वृत्तिज्ञानाख्यक्रियानिष्ठाभिव्यक्तिनिरूपितयोग्यतारूपत्वेन विषयस्य ज्ञानकर्मत्वसंपादक इत्याह मूले विषयव्यापक इति । अभिव्यक्तियोग्यत्वमिति वृत्तिज्ञानाख्यक्रियाया इत्यादिः । तथा च विषयव्यापकमनोभागो विषयस्य ज्ञानकर्मत्वसंपादकं यद्वृत्तिज्ञानाख्यक्रियानिष्ठाभिव्यक्तियोग्यत्वं तदभिन्न इत्यर्थः । तथा च एतोभिव्यक्तियोग्यत्वं विषयस्य ज्ञानकर्मत्वसंपादकं विषयव्यापकमनोभागश्चाभिव्यक्तियोग्यत्वं अतो विषयव्यापकतद्भागो विषयस्य ज्ञानकर्मत्वसंपादक इत्यर्थः पर्यवसन्नः । न्यायरत्नावळ्यां योग्यतारूपमिति योग्यताया रूपमित्यर्थः । स्वक्रियाविषयसंसृष्टभागोपि वृत्तिज्ञानाख्यक्रियैकदेश इति भावः । मूले कर्तृभागावच्छिन्नचिदंशस्य प्रमातृत्वमेवोक्तं न तु तत्र हेतुरतो हेतुं पूरयति प्रमानुकूलेति । स्वावच्छेदकभागस्येति शेषः । तथा च कर्तृभागावच्छिन्नेत्यादिमूलस्य देहस्थमनोभागावच्छिन्नचिदंशः प्रमानुकूलव्यापारवद्भागावच्छिन्नत्वात् प्रमातेत्यर्थः । एवमुत्तरत्रापि । सिध्यर्थमिति संपत्यर्थमित्यर्थः । प्रमातृप्रयत्नजन्यमनःक्रियायाः मनोविषयसंयोगं प्रत्येव हेतुत्वं न तु प्रमां प्रतीति बोध्यम् । प्रमायां मनोविषयसंयोगजनकमनःक्रियासंपाद्यत्वसत्त्वप्रदर्शनाय विषयसंसृष्टभागरूपेति प्रमास्वरूपकथनम् । प्रमातृव्यापाराविष्टत्वादिति प्रमातृप्रयत्नजन्यक्रियारूपव्यापारवत्त्वादित्यर्थः । कर्तृव्यापाराधीनव्यापारवत् कारणमेव करणम् । उक्तं च व्युत्पत्तिवादे काष्ठेन पचतीत्यादौ करणत्वं तृतीयार्थः । तच्च व्यापारवत्कारणत्वम् । व्यापारं कर्तृव्यापाराधीनत्वं निवेशनीयमन्यथा कर्तुरपि करणतापत्त्या चैत्रश्चैत्रेण पचति काष्ठं चैत्रेण पचतीत्यादि

മുഹൂർത്തപദവി വ്യാഖ്യാനം 1-4-0

എളുപ്പം ചെയ്യുന്നതായും ആരും ഉപദേശിക്കാതെ ചെയ്യാൻ അതിന്റെ ഫലം വേഗതയെന്നാണ്. ബാലശങ്കര, വരദീപിക, ആചാരസംഗ്രഹം, കാലദീപിക മുതലായ അനേക ഭജോതിജ്ഞാപുസ്തകങ്ങളിൽ നിന്നും പ്രമാണ ജ്യോതിഷർ സമരോധിതരായവർ ഇതിൽ എഴുത്തു ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ പുസ്തകം ഭജോതിജ്ഞാപുസ്തകങ്ങൾക്കു അതിമനോഹരങ്ങൾ വിടവെന്നു വന്നുവെന്നു കേൾച്ചിരിക്കും വിശേഷിച്ചു കേരളീയബ്രാഹ്മണർ വളരെ പ്രയോജനകരമായി ഉപയോഗിക്കും.

വൃത്താന്തപത്രപ്രവർത്തനം 1-0-0

മലയാളപത്രങ്ങളിൽ മലയാളമുറയായവർ ഉടങ്ങി പത്രാധിപന്മാർ വരെയുള്ളവരേ പണിക്കാരും അറിയേണ്ടുന്ന അനവധികളേയും ഇതിലുണ്ട്. ഇപ്പോഴത്തെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള യാതൊരു കാര്യം ഉണ്ടെന്നും, പത്രങ്ങൾ, രാജകുമാരന്മാരുടെ വാഹനങ്ങൾ ഇതിൽ വായിച്ചു സിദ്ധിക്കാം എന്ന് ഏതൊരു ഗതികളുണ്ട്.

മലമ്പനി ജലദോഷപ്പനി

കഠിനമല്ലാത്ത മൂല്യം.

ഈ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ഗുളികകൾ അലഹിനത്തേയും ക്ഷീണത്തേയും അകറ്റുന്ന ഗുളികകൾ.

രോഗം ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ വിശേഷതയായ പാൽപ്പൊടി

ചർമ്മരോഗങ്ങൾക്കുള്ള തൈലം ഇതുകൊണ്ടു വില്ലാർ തയ്യാർ.

Dr. H. L. BATLIWALA.
P. O. WORLI-BOMBAY

കാമ്പും, ശാസ്ത്രം, പൂർണ്ണം, ഇതിഹാസം, ജ്യോതിഷം,

സാഹിത്യം, സംഗീതം, കലാവിദ്യ, വൈദ്യം, ജ്യോതിഷം, ഗണിതം

നോവൽ, കഥ, പ്രബന്ധങ്ങൾ, നാടകം, പ്രസംഗം, കിളിപ്പാട്ടുകൾ, ഉള്ളുകൾ, കഥകളി.

എന്നുവേണ്ട എല്ലാ രംഗങ്ങളും വില്ലാർക്കുണ്ട്.

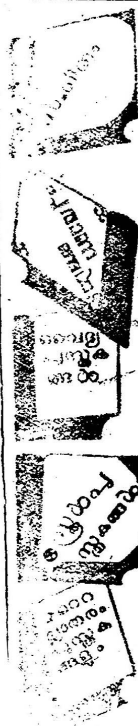
1. മംഗളോദയം മാസിക.
2. കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചുകൂടം.

3. മംഗളോദയം ബുക്ക് ഡിപ്പോ.

4. മംഗളോദയം വ്യാപാരശാല.

ഇവയെ സംബന്ധിച്ച അധികവിവരം വേണ്ടുന്നവർ അപേക്ഷിക്കേണ്ട മേൽ വിവരങ്ങൾ.

THE MANAGER,
MANGALAPURAM CO. LTD
TRICHUR.

മംഗളോദയം കമ്പനി

കൂറും, തുല്യവേതനം.

1080-ലെ 4-ാം റെഗുലേഷനായ കൊച്ചി കമ്പനി റെഗുലേഷനനുസരിച്ചു

റജിസ്ട്രാക്കപ്പെട്ടതു

മൂലധനം ഉറപ്പിക 1,00,000

ഈ മൂലധനത്തെ ഷെയർ 100 ഉറപ്പിക വീതം 10,000

ഷെയറുകളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഡയറക്ടർമാർ.

- 1 മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചി 9-ാം കൂർ രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ട്
- 2 ബ്രഹ്മശ്രീ എ.കെ.ടി കെ.എം. ചെറിയ നാരായണൻനമ്പൂതിരിപ്പാട് അവാർകൾ
  - „ മാത്തൂർ വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്
  - „ കരിയന്നൂർ മനോജ് വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരി
  - „ കറൂർ ഓമോളൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്
- 6 മ.രാ.രാ. ബ്രഹ്മമാനപ്പെട്ട കവളപ്പാറ മേപ്പിൽ നായർ
  - „ ചങ്ങരംകോത കൃഷ്ണൻകുഞ്ഞാവ്
  - „ ടി. സി. കൃഷ്ണമേനോൻ
  - „ കെ. കുഞ്ഞൻമാപ്പാ

അഡിറ്റർ—പി. യജ്ഞരാമയ്യർ.

ചീഫ് അഡ്വക്കേറ്റ്—കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായരവർകൾ ബി.എ., ബി. ഏൽ.,

ഹൈക്കോർട്ട് ഫകീയ്, തുല്യവേതനം.

മാനേജർ—സി. കുഞ്ഞിരാമൻമേനോൻ.

കമ്പനിയുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശങ്ങൾ.

വളരെ ഉപകാരപ്രദങ്ങളും, ദില്ലിത്തലയും, ഇതുവരെ അച്ചടിക്കാത്തവ മൂലമായ വിവിധവിഷയങ്ങളിലുള്ള സംസ്കൃതപുസ്തകങ്ങളും മലയാളപുസ്തകങ്ങളും, പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും, മറ്റു പുസ്തകങ്ങൾ അഞ്ചുപതുക്കായ വിധത്തിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും അച്ചടിസംബന്ധമായ എട്ടുള്ള ഹൈന്ദവ മുതലായ പ്രവൃത്തികൾ സകലമാർഗ്ഗത്തിൽ നടത്തേണ്ടതിനും വാണിജ്യവും ഉയർന്ന സ്ഥിതിയിൽ കമ്പനിവകയായ കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചടിക്കാത്ത പരിഷ്കരിച്ചു നന്നാക്കുക.

2 ദേവനാഗരത്തിലും, മലയാളത്തിലും, ഇംഗ്ലീഷിലും മിതമായ നിരക്കിനേൽ സകല അച്ചടിപ്രവൃത്തികളും വൃത്തിയായി നടത്തുകൊടുക്കുകയും സാദൽ വാരം (സ്റ്റേഷനറി) മുതലായ സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയും വാങ്ങിയും വ്യാപാരം നടത്തുകയും ചെയ്യും.

3 മംഗളോദയം മാസിക അതിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഉത്തുഷ്ടസ്ഥിതിയിൽ സാധിക്കത്തക്കവണ്ണം പരിഷ്കരിച്ചു നടത്തുകയും ചെയ്യും.

4 പല ഭാഷയിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ വരുത്തിയും അച്ചടിച്ചും കമ്പനി വക ഇപ്പോഴുള്ള ബുക്കഡെപ്പോ പരിഷ്കരിക്കും.

ഷെയറുകൾ ഇനിയും വില്പനയാണുണ്ട്. ഷെയർ ചേരുവാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവർ രേഖാമൂലമായി ഉടനെ മാനേജർക്ക് അറിവുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

ചിത്രകാലം

ലക്കം ൩

മംഗളോദയം

മറന്ന മിഥുനം.

സ ധ റ ബി നു.

സെകരവും, മൂടുകയെക്കുറയും ഒരു സാമുദായിക നോവൽ.

ശ്രീമാൻ ആർ. സി. ഒത്ത് അവാർകളുടെ ഒരു ശ്രുതിപ്പെട്ട നോവലിന്റെ തളമ.

ഒമ്പതുജീവിതത്തെ ഇതിലധികം പാലിത്തോടെ വിവരിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്.

ഒരു പേരെടുത്ത ഗദ്യകാരനായ മിസ്റ്റർ കരുത്തു ജനാഭനുമേനവനാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ. പുസ്തകം അച്ചടിച്ച തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കടലാസ്സിന്റെ ദുരിക്ഷം നിമിത്തം കുറച്ചു കോപ്പികൾ മാത്രമേ ഇപ്പോൾ അച്ചടിക്കുന്നുള്ളൂ. ആവശ്യക്കാർ താഴെ പറയുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ അപേക്ഷിക്കുക. മാനേജർ, മംഗളോദയം കമ്പനി, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

വി ഷ യ വി വ ര ങ്ങ.

൧. മംഗളം
തോറോണു പരമേശ്വരമേനോൻ
൨. രശനോപമയും ഏകാവലിയും
സി. ശങ്കുണ്ണിനായർ
൩. പോകുവാൻ പോകുന്ന കവിതകൾ
ആരോഗ്യസംരക്ഷണം
൪. ആരോഗ്യസംരക്ഷണം
എ. ചെലോസൻ ഭട്ടതിരിപ്പാട്
൫. നിരൂപണം (൩)
വി. കെ. നാരായണൻ ഭട്ടതിരി
൬. 'പ്രേതഭയം മനുഷ്യനോ?'
(ഒരു ചെറുകഥ)
പ. രാമചന്ദ്രൻ നമ്പി. എ. ബി. ഓ
൭. യുഗദികളും
(തോറോ)
൮. सिद्धान्तविन्दुः (अनुवन्धः)
महामहोपाध्याय गोदवर्मरा

ആ ത ക നി ഗ്ര ഹ ന ഉ ളി ക ക റ

പലവിധ പീഡിതന്മാർക്ക് ഒരുത്തമബന്ധു.

നീചനായ രാവണനേയും, മറ്റു ദുഷ്ടന്മാരായ രാക്ഷസന്മാരേയും സംഹരിച്ചു, തന്റെ ബന്ധുക്കളേയും വെടിഞ്ഞ ശ്രീരാമഭഗവാന്റെ കാശരണം പ്രാപിച്ച വിഭീഷണനു സകല അഭീഷ്ടങ്ങളും സാധിപ്പിച്ചു. വേലിൽ അദ്ദേഹത്തിനെ ലങ്കാപുരിയിൽ രാജാവർക്കി വാഴിച്ചു പിന്നീടുണ്ടാ സകല അഭ്യുദയത്തിനും പാത്രീഭവിച്ചതുപോലെ പലവിധ ഭയങ്കരരോഷങ്ങൾക്കു വിധേയനായിട്ടുള്ള ലോകപ്രസിദ്ധിയുള്ള ആതകനിഗ്രഹ ഉലികളെ ഒരു ബന്ധുവായി കരുതി അവയെ ഉപയോഗിച്ചാൽ അവരുടെ സകല പീഡകളേയും ക്രമേണ നീക്കി അവർക്ക് അഭയാനന്ദം കായബലം ഐശ്വര്യവും കൊടുക്കുകയും, ഭാഗ്യവാന്മാരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും. അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള മേൽപ്പറഞ്ഞ സിദ്ധൗഷധത്തെ കേട്ടിട്ടും രംഭിച്ചിട്ടും ഇല്ലാത്തവർ ഇതിന്റെ ഗുണത്തെ മൺ പരീക്ഷിച്ചുനോക്കും.

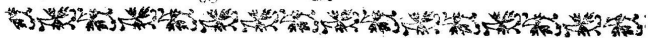
82 ഇലികൾ അടങ്ങിയ ഡപ്പി 1-ക്ക് 1-ക.

ചൈത്രശാസ്ത്രി, മണിശങ്കരഗോവിന്ദജി,

ആതകനിഗ്രഹചൈത്രശാലാ,

157 ബ്രോഡ്വേ മദ്രാസ്

മേൽവിലാസം ഇംഗ്ലീഷിൽ ഏഴാണു.

മംഗളോദയം .

൧൦൯൩ മിഥുനം .

മംഗളം .

വീലപ്പുഞ്ചായൽ ചിന്നിപ്പുതുരുമലർവിതറിക്കൊണ്ടുവല്ലാതെവിദ്യ-
ല്ലോലംമെയ്യിട്ടുലച്ചാവിധമിടയിലിടംകയ്യിനാൽമുണ്ടതാങ്ങി
ചേലത്തുവെട്ടുകാലിൽ തടയുമാലചിധംതാൻചിയത്തുട്ടമത്താൽ
ബാലപ്പുന്നിക്കുറുമുട്ടംശിവയുടെശ്രമോംകുറുകൂട്ടികാക്കം.

തോരണത്തു പരമേശ്വരമേനോൻ.

രശ്മിനാഥമയം

ഏകാവലിയം .

‘സദശമതന്മാമകൃതേ പ്രയത്നം
തദനുഗുണാമവൈഃ ക്രിയാമലംഘ്രം
ദധദലഘു തപഃ ക്രിയാനുരൂപം
വിജയവതിം ച തപസ്സമാം സമൃദ്ധിം.’

(കിരാതാജ്ജനീയം 10 സ. 18 ശ്ലോ.)

ആകൃതിയ്ക്കു സദശമായ പ്രയത്നം, പ്രയത്നത്തിന്നനുരൂപമായ
ക്രിയ, ക്രിയയ്ക്കു തക്കതായ തപസ്സ്, തപസ്സിനു സമമായ സമൃദ്ധി
എന്നിങ്ങിനെ വിടിച്ചുവിട്ട മട്ടിൽ മുന്യുമുന്യ പാഞ്ഞ
തിനു പിറുപിറു വരുന്നതു മുറയ്ക്കു വിശേഷണമായ്ക്ക
ന്നതിനാൽ ‘ഋഗാഘൃം പരസ്യവിശേഷണതയാസ്ഥാ
പനെ ഏകാവലീ’ എന്ന അലങ്കാരസമുദായചമ്പനമനു
സരിച്ചു പ്രസ്തുതപട്ടത്തിലെ അലങ്കാരം ഏകാവലീയാണെന്നു മല്ലി

നാഥമഹേഷോദ്ധാരയൻ പറയുന്നു. മല്ലിനാഥോക്തി യുക്തിയുക്തമല്ലെന്നു പറഞ്ഞു ചിലർ ഇവിടെ രശനോപമ എന്ന അലങ്കാരത്തെയാണ് സ്ഥാപിക്കുന്നത്. മുമ്പുമുള്ള ഉപമേയങ്ങൾക്കു വിന്യസിപ്പിച്ചുള്ള ഉപമാനങ്ങളാകുമ്പോഴാണല്ലോ രശനോപമയ്ക്കു പ്രയോഗമുണ്ടാകുന്നത്. സാഹിത്യദൃഷ്ടന്മാർക്കുണമനുസരിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ പ്രകൃതത്തിൽ രശനോപമയ്ക്കു പ്രസക്തി കാണുന്നുള്ളു. അപ്പോൾ മതഭേദം മൂലം ഏകത്ര ഏകാവലിയിൽ രശനോപമയ്ക്കും പ്രാപ്തിയുണ്ടാകുന്നതിനാൽ, തന്നിവാദങ്ങൾ അയ്യോ വിവിക്തമായ വിഷയങ്ങൾ കല്പിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടി വന്നിരിക്കുന്നു. അതിനും, 'ഭൂപമൃവിവക്ഷയുള്ളേടത്തു രശനോപമ, അതില്ലാത്തേടത്ത് 'ഏകാവലി' എന്നിങ്ങനെ ഭേദം കല്പിച്ചാൽ മതിയാകും. അങ്ങിനെയാകുമ്പോൾ നോക്കേണ്ടതു പ്രകൃതത്തിൽ ഭൂപമൃവിവക്ഷയുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്നുള്ളതാണ്. സദശസമാദിപദങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നതിനാൽ ഭൂപമൃവിവക്ഷയുണ്ടെന്നും, അതുകൊണ്ടു രശനോപമയാണു വരുന്നതെന്നും ഏകാവലിയാണെന്നു മല്ലിനാഥന്റെ അഭിപ്രായം അസമഞ്ജസമാണെന്നും വന്നുകൂടുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങിനെയാണ് എതിർക്കുകകളുടെ വാദത്തിന്റെ നില.

മറ്റു ചിലർ മല്ലിനാഥമതത്തെത്തന്നെ സ്ഥാപിച്ചും കാണുന്നുണ്ട്. എങ്ങിനെയെന്നാൽ— "സദശമതനമാകുതേ" എന്നതിലെ സദശസമാദിപദങ്ങൾ ഉപമാവരങ്ങളല്ല. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, രണ്ടും മൂന്നും പാദങ്ങളിൽ അനുഗുണാനുരൂപദങ്ങളെ പ്രയോഗിക്കുമായിരുന്നില്ല. അവയ്ക്കു സാദൃശ്യാത്മമൊട്ടില്ലതാനും. അതിനാൽ സദശസമശബ്ദങ്ങൾ അനുരൂപ്യാത്മത്തെയാണ് കുറിക്കുന്നതെന്നു സിദ്ധമായി. അനുരൂപ്യം എന്നത് അനുകൂലത്വം, അവിരുദ്ധത്വം, അനുപകർഷകത്വം എന്നിവകൾ അർത്ഥങ്ങളിൽ പശ്ചാത്താപം നിഷ്കയും ചെയ്യുന്നു. സ്വതഃവേ ഉൽകൃഷ്ടമായ ആകൃതിയ്ക്കു മേന്മയായ വ്യാപാരങ്ങളാൽ അവകൾ ഉളവാകുന്നതാണല്ലോ. ആകയാൽ ഭൂപമൃവിവക്ഷയില്ലാത്ത പ്രസ്തുതസ്ഥലത്തു രശനോപമാലങ്കാരം വരുവാൻ തീരെ ന്യായമില്ല. ഏകാവലിയാകുന്നു വരുന്നതെന്നും നിശ്ചിതമായി. സ്വസമാനാധികരണമായ സ്വാവിരോധ

പ്രയത്നാദികളാകുന്ന ഉത്തരോത്തരവിശേഷങ്ങൾ വഴിയായി പൂർവ്വപുരുഷാശ്രയങ്ങൾക്കു വൈശിഷ്ട്യം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ഏകാവലിയ്ക്കു മാത്രമേ പ്രകൃതത്തിൽ പ്രവേശമുള്ളു. എന്നാൽ—

‘ആകാരസദൃശപ്രജ്ഞഃ പ്രജ്ഞയാ സദശാഗമഃ

ആഗമൈസ്സദശാഗമഃ പ്രാരംഭസദശോഭയഃ.

(രാഘവംശം 1 സ.)

എന്നിങ്ങിനെ ഏതൽക്കാരയാനുസാരികളായ പദ്യങ്ങളിലെ സദശാദിപദങ്ങൾക്ക് ആനുരൂപ്യാത്മകത്വമല്ലാ ഉള്ളത്. അവിടെ ഒരു പശ്ചാത്തമേ വരുവാൻ താമരമുള്ളു. അല്ലെങ്കിൽ ‘തുല്യാതമൈരതുലോ പമാദ്യം തുതീയാന്യതരസ്യാം’ (2. 3. 12.) എന്ന പാണ്ഡിത്യസൂത്രമനുസരിച്ചു ‘പ്രജ്ഞയാ,’ ‘ആഗമഃ’ എന്നിതുകളിൽ വരുവാനുണ്ടെന്ന തുതീയാവിഭക്തിയ്ക്കു സാംഗത്വമുണ്ടാകുവാൻ താമിട്ടു. തുല്യാത്മകങ്ങളായ ശബ്ദങ്ങളുടെ യോഗത്തിൽ മാത്രമേ തുതീയ വരികയുള്ളൂ. തുല്യാത്മകത്വമില്ലെങ്കിൽ ശേഷഷഷ്ടിയാണ് വരുവാൻ ന്യായമുള്ളത്. ആകയാൽ ‘ആകാരസദശഃ’ത്വാദി സ്ഥലങ്ങളിൽ ഒരു പശ്ചാദ്വിവക്ഷ അപരിഹാർത്ഥമായിരിക്കുകൊണ്ടു രശനോപമ തന്നെയാകുന്നു വരുന്നത്. ‘സദശമതരമാകൃതേഃ’ എന്നാദിയായ കിരാതാജ്ഞനീയദ്വൈകത്തിലാകട്ടെ ഒരുപശ്ചാദ്വിവക്ഷാവിരഹം മേതുവായിട്ട് ഏകാവലിതന്നെ വരുന്നു. രാഘവംശപദ്യപുറപ്പുറത്തിൽ ഏകാവലിയെപ്പറ്റി മിണ്ടാതെ മല്ലിനാഥൻ കിരാതാജ്ഞനീയപുറപ്പുറത്തിൽ മാത്രം അതിനെ വിവരണം ചെയ്തു ലക്ഷണം ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതും ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാകുന്നു.

വാസ്തവത്തിൽ ഇവിടുത്തെ സദശാദിപദങ്ങൾ ഒരുപശ്ചാദ്വിവക്ഷാവിരഹത്താൽത്തന്നെയും വിരോധമില്ല. അങ്ങിനെയാകുമ്പോൾ രശനോപമയ്ക്കു വിഷയമായിത്തീരുകമെങ്കിലും പ്രസ്തുതപദ്യത്തിൽ യഥാപൂർവ്വം പരത്തിനു വിശേഷണത്വം നൽകിയിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അലങ്കാരസമുദായപരമാർത്ഥങ്ങൾ ഏകാവലിയിലും ന്യായമായ പ്രസക്തിയുണ്ട്. അതിനാൽ മല്ലിനാഥോക്തി അപ്ലോഴം യുക്തമാണെന്നു. പക്ഷെ രണ്ടലങ്കാരങ്ങൾക്കും സങ്കരമാണെന്നുവെച്ചു. മറ്റു ചില അലങ്കാരങ്ങളും ഇതിനുള്ളിൽ അന്യോന്യസംകീർണ്ണങ്ങളായി

കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ മല്ലിനാഥൻ ഇവിടെ രശനോപചൈകാവലികൾക്കു സങ്കരമാണെന്ന് എന്തുകൊണ്ടു പറഞ്ഞില്ല? എന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതിനു കാരണം രശനോപചൈ അത്രത്തോളം സ്പഷ്ടമായി പ്രതിഭാസിക്കുന്നുണ്ടെന്നതിനാൽ അനുക്തവേദ്യമാണെന്നുള്ളതാകുന്നു.

അപ്പോൾ, ആകുപ്പാടെ വന്നുകൂടുന്നതു രശനോപചൈകാവലികൾക്കു തമ്മിൽ ഭേദം തന്നെ ഒല്ലാമെന്നൊക്കുന്നുവല്ലോ. എന്നാൽ വ്യക്തമായ ഭേദം ഉണ്ടെന്നുതന്നെ ധാരാളം തെളിയിക്കാവുന്നതാണ്. പൂർവ്വപൂർവ്വോപചൈയോപമാനകമായ ഉത്തരോത്തരൈവമ്യം രശനോപചെയും, വിശേഷണീഭവദുത്തരോത്തരമായ പൂർവ്വപൂർവ്വപദാർത്ഥം ഏകാവലിയും എന്നിങ്ങനെ സൂചകമായ സ്വരൂപഭേദവും ഇവയ്ക്കു കാണാവുന്നതാണ്. സ്വരൂപഭേദമുണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കുമെങ്കിലും രണ്ടിനും വിവിക്തമായ വിഷയങ്ങൾ കിട്ടുകയില്ലാല്ലോ എന്നു ശങ്കിക്കുവാനും ന്യായമില്ല. 'പുരാണീയസ്രാം സചരാഗതാനിവ രാംഗനാരൂപവരിഷ്ണുതാംഗയാ' എന്നു മുതലായ പദ്യങ്ങളിൽ രശനോപചെയുടെ ആകൃണമില്ലാത്തതിനാൽ ഏകാവലിയ്ക്കു നിസ്സ്പന്തമായ പ്രവേശം കാണുന്നുണ്ട്. ആ സ്ഥിതിയ്ക്കു വിവിക്തവിഷയലാഭം ഇല്ലെന്നു എങ്ങിനെ പറയും? അപ്പോൾ വേറെയൊരു പാദമുണ്ട്. രശനോപചെയ്ക്കു പ്രവേശം ഇല്ലാത്ത സ്ഥലത്ത് ഏകാവലിക്കു പ്രവേശം കിട്ടുമെങ്കിലും, ഏകാവലി വരാത്ത സ്ഥലം രശനോപചെയ്ക്കു കിട്ടുകയില്ലെന്നു മൂന്നാമൊന്നങ്ങളിൽനിന്നു വെളിപ്പെടുന്നു! അപ്പോൾ ഏകാവലിയിൽനിന്നു രശനോപചെയ്ക്കു പാർത്ഥക്യം കാണിയ്ക്കുന്നതെങ്ങിനെ? ശരി, അതിനും തക്ക വഴിയുണ്ട്. രശനോപചൈ എന്ന് ഒരു സ്വതന്ത്രാലങ്കാരമല്ല. അത് ഉപചെയുടെ തന്നെ ഒരു വകഭേദമാകുന്നു. ഉപചെയ്ക്ക് ഏകാവലീവിവിക്തമായ വിഷയങ്ങൾ സുലഭമാണെന്ന സംഗതി വിശിഷ്ട വിസ്തരിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യമില്ല. ആകയാൽ ഏകാവലിയിൽനിന്നുള്ള പാർത്ഥക്യം അപ്പുഭിചരിതംതന്നെ. ഏവഞ്ച, രണ്ടിനും വിവിക്തവിഷയലാഭം നിബ്ബാധമാണെന്നതിനാൽ അലങ്കാരവിഭാഗത്തിനും വ്യഭിചാരം പാറുവാനില്ല. പൂർവ്വഗാഥിഭാഗത്തെ അനായാസേന അർഹിക്കുന്നതായ അലങ്കാരങ്ങളുടെ

വിഭിന്നമായ വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട ഉപമൈകാവലികൾക്കു രശനോപമാവിഷയമായി വരുന്ന ചങ്ങക്കു ചിലേടത്തു മാത്രം സങ്കീർണ്ണത വന്നുപോകുമെങ്കിൽത്തന്നെ അതുകൊണ്ട് അലങ്കാരവിഭാഗത്തിനു പ്രാഘാത യാതൊന്നുമില്ല.

പ്രകൃതപദ്യത്തിൽ ഏകാവലിയ്ക്കു നിർദ്വായമാവണം പ്രവേശമുണ്ടെന്നു വന്നാലേ മല്ലിനാഥമതത്തിനു സാംഗത്യം ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ. നിർദ്വായമായ പ്രവേശമില്ലെന്ന് എടുപ്പത്തിൽ വെളിപ്പെടുത്താം. 'യഥാപൂർവ്വം പരസ്യവിശേഷണതയാ സ്ഥാപനേ ഏകാവലീ' എന്നാണല്ലോ സർവ്വസ്വത്തിലെ സൂത്രം. എവിടെ മുൻമുനുള്ള വരയുൾപ്പെട്ട വിൻപിന്നുള്ളവയ്ക്കു വിശേഷണത്വം കല്പിക്കുന്നു? അവിടെയാണ് ഏകാവലി വരുന്നത്. വിശേഷണത്വം സ്ഥാപനം കൊണ്ടോ, നിവർത്തനംകൊണ്ടോ കല്പിക്കാവുന്നതാണെന്നു ആ സൂത്രത്തിന്റെ വിവരണത്തിൽ പറഞ്ഞുകാണാം.

‘പുരാണീയസ്യം സവരാംഗനാനി
വരാംഗനാരൂപവരിഷ്ടതാംഗയാ
രൂപംസമുന്മീലിതസദിലാസ-
മസ്രംചിലാസഃ കസ്യമായധസ്യ.’

എന്ന ദിക്കിൽ മുൻമുനുള്ള വരാംഗനാരൂപാദികളുൾപ്പെട്ട വിൻപിന്നുള്ള വരാംഗനാരൂപവിലാസാദികൾ വിശേഷണത്വേന സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുവതെങ്ങിനെയോ, അങ്ങിനെ പ്രസ്തുതസ്ഥലത്ത് ഉത്തരോത്താരങ്ങൾക്കു പൂർവ്വപൂർവ്വനിരൂപിതമായ വിശേഷണത്വം നിബന്ധിക്കപ്പെട്ടുകാണുന്നില്ല. നേരേമറിച്ചു മുനുള്ളതുകൾക്കു പിന്നുള്ളതുകളുൾപ്പെട്ട് ഉപമാത്പരം ഉള്ള വിശേഷണത്വം മാത്രമേ കല്പിക്കപ്പെട്ടുകാണുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു മല്ലിനാഥോക്തദിശാ പ്രസ്തുതശ്ലോകത്തിൽ ഏകാവലി വരചാൻ ന്യായമെങ്ങിനെ? ശരി. മുൻകാണിച്ച സർവ്വസ്വസൂത്രലക്ഷണത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിശേഷണത്വം എന്നതു പ്രകാരതാരൂപമായിട്ടല്ലാ വിവക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്നോക്കുന്നു. ഉൽകർഷാധായകത്വരൂപമായ വിശേഷണത്വമത്രേ വിവക്ഷിതമായിട്ടുള്ളത്. സ്വരൂപമാത്രം ഉത്തരമായിട്ടുള്ള

വസ്തുവിനു യാതൊന്നിന്റെ സംബന്ധംകൊണ്ടാണോ വൈശിഷ്ട്യം തോന്നുന്നത്, അതത്ര വിശേഷണമാകുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് പിൻപിന്നുള്ളവയ്ക്കു മുൻമുനുള്ളവയെക്കുറിച്ചുള്ള ഉൽകണ്ഠാധാനത്തിനു മേതുതാം കല്പിക്കേണ്ടത് ഏകാവലി എന്നു പറയുന്നത്. 'വിമർശി'കാരൻ, പൂർവ്വാത്താങ്ങൾക്കു പാസ്താനുഷംഗം ഉള്ളതിനാൽ ഏകവംകിതൃപമായിട്ടുള്ളത് ഏകാവലി എന്നു സംജ്ഞയ്ക്കു അർത്ഥരേഖയും ചെയ്യുന്നു. ഇവിടെ വർണ്ണനായ അജ്ഞാനിലുള്ള ആകൃതി പ്രയത്നപ്രതിഫലം സമുദൃശികൾ സാമാനാധികരണേന പരസ്പരമാകുമ്പോൾ ഉത്തരോത്തരത്തിനു പൂർവ്വപൂർവ്വം ഭൂതപ്രസ്താനമായാലും പൂർവ്വപൂർവ്വത്തിനു തത്തസ്വരമായ ഉത്തരോത്തരത്തോടുള്ള സാമാനാധികരണത്തിന്റെ ബലത്താൽ ഉൽകണ്ഠ അവഗമ്യമാനമാകുന്നുണ്ട്. അപ്പോൾ ആകൃത്യാദികളിൽ മുൻമുനുള്ളവയെക്കുറിച്ചു പിൻപിന്നുള്ളവയായ പ്രയത്നപ്രഭൃതികൾക്കു വിശേഷണഭാവം പ്രകാശവിശേഷ്യഭാവഭാവത്തിലും അപൂർവ്വതം തന്നെയാണ്.

‘ചന്ദ്രായതേ ശുക്ലമൈവ ച ഛായാ
ഛായായതേ സൗഗന്ധമനേന കാന്താ
കാന്തായതേ വാരിചതാപഹാരി
വാരിയതേ സ്വപ്നമിദം വിരായഃ’

എന്നിത്യാദികളിൽ പൂർവ്വാപമയിലെ വ്യക്തിക്കു തന്നെയാണ് ഉത്തരോപമയിൽ ഉപമാനത്വം അല്ലെങ്കിൽ പൂർവ്വാത്താപദാർത്ഥങ്ങൾക്ക് അന്വേന്ദ്യസംബന്ധവശാലുള്ളവായ കപാചിതകമായ പ്രകൃതത്വം വിവക്ഷിതമാകുന്നത്. അവിടെ രശനോപമയുടെകിലും ഏകാവലിയില്ലാത്തതല്ല എന്നുണ്ടെങ്കിൽ, ചേണ്ട; ഇല്ലെങ്കിൽ ഛായാവിന്റെ ഇല്ലെങ്കിൽ പ്രകൃതത്തിലാകട്ടെ ഏകാവലീപ്രസംഗം എങ്ങിനെയും അംഗം തന്നെ. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഏകാവലിയ്ക്കും രശനോപമയ്ക്കും വിവിക്തമായ വിഷയം സുലഭമാണെന്ന് ആദ്യം പറഞ്ഞത്.

‘ശൃംഖലാദ്രുപേണ വിശേഷണവിശേഷ്യങ്ങൾക്കുള്ള സംബന്ധം ഏകാവലി’ എന്നു ലക്ഷണം കാണിച്ചിട്ടു സൗംഗാധാകാരാ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:— “പൂർവ്വപൂർവ്വത്തിന് ഉത്തരോത്തരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വിശേഷ്യത്വേനയും, വിശേഷണത്വേനയും വരുന്നതാകയാ

ഏകാവലി രണ്ടുവിധത്തിലുണ്ട്. സ്ഥാവകത്വം, അപോഹകത്വം എന്ന രണ്ടുവിധം ഭേദത്താൽ അതിൽ ആദ്യവിഭാഗം പിന്നെ ദ്വിവിധമാണ് ഉപമയും. സ്ഥാവകത്വം എന്നാൽ സ്വസംബന്ധത്താലുള്ള വിശേഷ്യതാവച്ഛേദകമായ നിയമാകത്താകുന്നു. സ്വവൃതിരേകത്താൽ ഉള്ള വിശേഷ്യതാവച്ഛേദകരൂപമായ വൃതിരേകബുദ്ധിയുടെ ജനകത്വമാണ് അപോഹകത്വം."

‘സപണ്ഡിതോയഃ സ്വഹിതാത്മദശീ
ഹിതം ചതദ്യത്രവരാനവക്രിയാ
പരേചതേ യേശ്രിതസാധുഭാവാ
സാസാധുതായത്രചകാസ്തികേശവഃ’

ഇത്യാദ്യദാഹരണത്തിൽനിന്നു, ഏകാവലീലക്ഷണനിവിഷ്ടമായ വിശേഷണത്വം പ്രകാരത്താലുപന്ന മാത്രമേ കാണാപ്പടുന്നുള്ളൂ. എങ്കിലും അലങ്കാരങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ മതഭേദം ബഹുലമാജ്ഞാണെന്നതിനാൽ വിചിന്തികാരോക്തദിശാ സർവ്വസ്വാഭിമതവും ഏകാവലീലക്ഷണനിവിഷ്ടവുമായ വിശേഷണത്വം ഉൽകഷ്ടധോയകതപരൂപം തന്നെയാകുന്നു. സർവ്വസ്വകാരണം സേഗംഗാധരകാരണം തമ്മിൽ തന്നെ ഗണ്യമായ അഭിപ്രായഭേദം കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. മുന്മുന്മുള്ളവയെക്കുറിച്ചു പിന്മുപിനുള്ളവയ്ക്കുള്ള വിശേഷണത്വത്തിൽ മാത്രമേ ഏകാവലിയുള്ളവെന്നാണ് സർവ്വസ്വകാരണൻ്റെ മതം. വിശേഷ്യത്വത്തിലും ആകാമെന്ത്രേ സേഗംഗാധരകാരണൻ്റെ ആശയം.

‘ധർമ്മേണബുദ്ധിസുവദേവശുഭാ
ബുദ്ധ്യാനിബദ്ധാസഹസൈവലക്ഷ്മീഃ
ലക്ഷ്മുപ്രചതുഷ്ഠഭവിസർപ്പലോകാ
ലോകൈശ്വനീതാഭവന്തഷ്ടകീർത്തിഃ’

എന്ന ഈ ശ്ലോകം ഉദാഹരിച്ച് ഇതിൽ പൂർവ്വത്തോടു അല്പവഹിതമാംവണ്ണം ഉത്തരോത്തരത്തെ വിശേഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതായി വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ സേഗംഗാധരകാരാദി നവീനന്മാരുടെ മതപ്രകാരവും പ്രകൃതത്തിൽ ഏകാവലിയെ സാധിക്കാവുന്നതാണ്. പിൻപിന്നുള്ള പ്രയത്നാദികളെക്കുറിച്ചു മുൻമുന്നുള്ള ആകൃത്യാദികൾക്കു പ്രകാരത്താവമാണെങ്കിലും വിശേഷണത്വം സ്വവൃത്തമാകുന്നുണ്ട്. ആകയാൽ പ്രാചീനചക്ഷുസ്സിലും അർച്ചാചീനചക്ഷുസ്സിലും

പ്രകൃതത്തിൽ മല്ലിനാഥമതപ്രകാരം ഏകാവലിയാണ് അലങ്കാരം എന്നു പറയുന്നതിൽ യാതൊരു വിരോധവുമില്ല. ഇങ്ങിനെയാണ് ഈ പട്ടത്തിലെ അലങ്കാരത്തെപ്പറ്റി രാജശ്രീ രത്നതീർത്ഥകൃഷ്ണരിൽ ഗണാഥപണ്ഡിതരുടെ അഭിപ്രായം.

ശ്രീമാൻ അപ്പാശർമ്മവിദ്യാവാചസ്പതിയുടെ ആശയം താഴെ കാണിക്കുന്നതിനുള്ളമാകുന്നു: —

വാദഗ്രസ്തമായ 'സദശമതനമാകൃതേഃ' എന്നാദിയായ പട്ടത്തിൽ അലങ്കാരം ഏകാവലിയാണെന്നു മല്ലിനോഥോക്തിയുടെ യുക്തമായ സമർത്ഥിച്ചിട്ടുള്ള പണ്ഡിതർക്കതീർത്ഥൻ അതിലെ സദശാദിപദങ്ങൾക്ക് രൂപവ്യവർത്ഥമില്ലെന്നും, അനുകൂല്യവാചകത്വമാണുള്ളതെന്നും പറഞ്ഞുകൊണ്ടു. രൂപവ്യവർത്ഥം ഉല്ലാത്തവക്കും രശനോപമയും വരുവാൻ തരമില്ല. എന്നാൽ ഇവിടെ ഒന്നാമതായാലോചിക്കുവാനുള്ളതു സദശാദിപദങ്ങൾക്ക് രൂപവ്യവർത്ഥം ഉണ്ടോ എന്നുള്ളതാണ്. ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് ആരാലെങ്കിലും അംഗീകൃതമായിട്ടുണ്ടോ എന്നാണ് രണ്ടാമതു നിരൂപിക്കുവാനുള്ളത്. ഈ നിരൂപണംകൊണ്ടു വാദഗ്രസ്തമായ വിഷയത്തിന്റെ തീരുമാനം ഏതാണ്ടു വരുന്നതാണല്ലോ. സദശപദത്തിന് അനുകൂലാർത്ഥം മാത്രം അംഗീകരിക്കുന്നതിന്നു, പിന്നീടുള്ള അനൗപദാദിപദങ്ങളുടെ പ്രയോഗമാണ് പ്രയോജകമായിരിക്കുന്നത്. പ്രകൃതപട്ടത്തിൽ ഏകാവലിയെ സമർത്ഥിച്ചിട്ടുള്ള മല്ലിനാഥമഹോപാധ്യായൻ സദശപദപര്യായത്വേന തുല്യപദത്തെ വെച്ചുകൊണ്ടു നിവ്വിശക്കും അതിന് രൂപവ്യവർത്ഥം വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്. നിഷ്പന്നകാരനാകും അനൗപദാദിപദങ്ങൾക്കു സാദൃശ്യാർത്ഥം സമ്മതിക്കുന്നില്ലെന്നില്ല. "അനൗപദാദി സദശമുണയുക്തേന്ദ്രിയേ കാണ്താരതാപസാവീക്ഷവംശകാനുഗുണൈരമതേ" എന്നു 'വാചസ്പതി' സോദാഹരണം അനൗപദാദിശബ്ദത്തെ വ്യാഖ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു. അതിൽനിന്നു അനൗപദാദിശബ്ദത്തിന്നു സാദൃശ്യവാചകത്വം സുസ്ഥൂഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. അനൗപദാദിശബ്ദവും ഇതിനുള്ളതാണെന്നാണ്. 'രൂപമനുഗതം' എന്നു പ്രാദിസമാസം വെച്ചുകൊണ്ടാൽ മതി. 'ദേവാനാമനുരൂപാഹി ചരന്ത്യേതേമഹീതല' എന്നു രാമായണത്തിൽ അനൗപദാദിശബ്ദത്തെ സാദൃശ്യാർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശബ്ദകല്പദ്രുമത്തിൽ ശ്രീരാധാകാന്ത

ദേവൻ സാമൂഹ്യവാചകതയെ സമത്വമില്ലാത്ത കാണാൻ. ചരമവാദിസമമായ 'സമ'ശബ്ദത്തിനു സാമൂഹ്യവാചിത്വം അപ്രാപ്യമാകുമെന്നുമാണല്ലോ. ആകയാൽ 'സമശമതരമമകൃതേ' എന്നാദിയായ ശ്ലോകത്തിൽ സമശാദിപദങ്ങൾക്ക് ഉപമവാചകത്വംഗീകരണം നിരവദ്യം തന്നെ. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് അതന്തപാദിസംധാരണധർമ്മങ്ങളും ഉപാസ്മാദായിരിക്കുന്നത്.

ഇനി, അനുഗുണശബ്ദത്തിന് അനുക്രമമെന്നതും ചൂഢാവിഷ്ണു മല്ലിനാഥവചനം ശരിയാകുന്നതെങ്ങിനെയാണെന്ന് ആലോചിക്കേണ്ടത്. അനുക്രമം എന്നതു സാമൂഹ്യപ്രയോജകമായ ധർമ്മത്തോടു കൂടിയതാവുക എന്നുള്ളതാണ്. അല്ലാതെ സമശാദിപദങ്ങളുടെ കൗപ്യപരത്വം പ്രാമാണികമായിരിക്കേ രശനോപമ ഭൂമിവാദമാകുമല്ലോ. ആ സ്ഥിതിക്ക് ഏകാവലിയെ മാത്രം സമത്വമെന്നുതെങ്ങിനെ? പിന്നെ പ്രയത്നാദികൾ ആകൃത്യാദികൾക്ക് ഉൽകർഷാധാരകളാണെന്നു പറയുന്നതിനു പ്രമാണം കാണണമല്ല. പ്രയത്നാദികളിൽ സ്വസാമാന്യീകരണമുള്ളപ്പോൾ സ്വാവിരോധിയും ഉള്ളതിനാൽ ഇവിടെ ആകൃത്യാദികൾക്കുള്ള വൈശിഷ്ട്യവണ്ണം അംഗീകരിക്കുന്നതിനാണെന്നിൽ ഏതത്വമാനമായ,

'അധരഹൃദയോക്തിമധുരമരണലക്ഷ്മീരക്തിവദിശഭവണ്ണം

തന്മരിപമനോഹരമൃദുഗീതമൃഗാഷ്ട്രാസ്സുദൃസ്സഹോവിരഹഃ'

എന്നതിലും ഏകാവലി വരുന്നതാണല്ലോ. ഉക്ത്യാദികൾ അധരാദിഗതമായ ഉൽകർഷത്തെ ഉദ്വേഗമെന്നുവരാം. ആലങ്കാരികനാക്ക് അതൊട്ട് അഭിമതവുമല്ല. നേരേമറിച്ചു സർവ്വതം അതിൽ രശനോപമയെന്നത്രെ സമത്വമില്ലാത്തതാണ്. ശ്രീവിശ്വേശ്വരവണ്ണിതർ ആ പദ്യത്തെ അലങ്കാരകൗസ്തുഭത്തിൽ രശനോപമയ്ക്ക് ഉദാഹരണമായുദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആകയാൽ പ്രകൃതസ്ഥലത്ത് ഏകാവലിയ്ക്കു ലേശവും പ്രവേശമില്ലെന്നുതന്നെ പറയാം.

അത്രയുമല്ല; ഏകാവലിയിൽ പൂർവ്വപുറത്തുനിന്നു ഉത്തരോത്തരത്തിനു വിശേഷണത്വമുള്ള സ്ഥാവനമോ, അപോഹനമോ ഉണ്ടായിരിക്കണം. വിശേഷണം എന്നതു, സ്വരൂപമത്രേണ പ്രതിതമായ വസ്തുവിന്നു യാതൊന്നിന്റെ സംബന്ധബലത്താലാണോ വൈശിഷ്ട്യം തോന്നുന്നത് അതാകുന്നു എന്നു സർവ്വജ്ഞപ്രാ

ബ്രാഹ്മണത്തിൽ ജന്മമന്ദിരം പാർത്തിട്ടുണ്ട്. 'സദാശിവമഹാമുനിഃ' എന്ന പട്ടത്തിലാകട്ടെ ആകൃത്യാദികൾ സ്വരൂപമാത്രേണയല്ലാ അവഗമ്യമാനമാകുന്നത്; പിന്നെയൊ അതന്തരം അലംബ്യതാം മുതലായ ധർമ്മങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഗുണങ്ങളോട് വിശിഷ്ടമായിട്ടാകുന്നു. അതിനാൽ ഇവിടെ പ്രയത്നാദികൾക്കു വിശേഷണത്വം സംഭവിക്കുന്നില്ല. തന്മൂലം ഏകാവലിജ്ഞം പ്രവേശമില്ല. രശനോപമജ്ഞം ഏകാവലിജ്ഞം തമ്മിലുള്ളഭേദം ഇതാണ്: രശനോപമയിൽ മുൻമുനുള്ള വസ്തു സ്വരൂപമാത്രേണയല്ലാ അവഗമ്യമാകുന്നത്; യത്കിഞ്ചിദലംബവിശിഷ്ടമായിട്ടാകുന്നു. ഏകാവലിയിലാകട്ടെ മുൻമുനുള്ള വസ്തുക്കൾ സ്വരൂപമാത്രേണ അവഗതമായിട്ട് പിൻപിന്നുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളുടെ സംബന്ധബലത്താലാകുന്നു ഉൽകൃഷ്ടമായിട്ട് പ്രതീതമാകുന്നത്.

'സദാശിവമഹാമുനിഃ' എന്ന പട്ടത്തിൽ പ്രയത്നാദികൾക്കു വിശേഷണത്വം കല്പിച്ച കസ്തൂരിരംഗനാഥപണ്ഡിതർ ഇതിൽ 'വിമർശിനീ'കാരോടുകൂടിയ ലക്ഷണം സംബന്ധിച്ചതെങ്ങിനെയെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. ആകൃതിപ്രതിയോഗികമായ (ആകൃതിയുടേതു) സാദൃശ്യത്തിന്നു പ്രയോജകമായ അതന്തരത്വത്തിന്നു തന്നെയാണ്, സ്വസംബന്ധബലത്താൽ വിശേഷണത്വം കാണുന്നത്.

ഈ പണ്ഡിതർ പറയുന്നതിനുള്ള പ്രയത്നാദികൾക്കു വിശേഷണത്വം യഥാക്രമത്തിൽ ഉണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചാൽത്തന്നെ പ്രകൃതത്തിൽ ഏകാവലി വരുന്നതല്ല. മുൻമുനുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു പിൻപിന്നുള്ളവയ്ക്കു വിശേഷണത്വേന സ്ഥാപനമോ അപോഹനമോ ചെയ്യാലാണല്ലോ ഏകാവലി. അതായത്, ആദ്യം വിശേഷണമായിരുന്നതു പിന്നീട് വിശേഷ്യമായും, അതിന്നു മറ്റൊന്നു വിശേഷണമായും, അനന്തരം വിശേഷ്യമായും ഭവിക്കുന്നവിധത്തിൽ എവിടെയോ പലതവണയായി നിബന്ധിക്കുന്നത്, അവിടെയാണ് ഏകാവലി. ആദ്യം വിശേഷണമായിരുന്നതിന്നു പിന്നീട് വിശേഷ്യത്വമില്ലെങ്കിൽ അവിടെ ഏകാവലിയില്ല. ഇവിടെ ആദ്യം വിശേഷണമായി കല്പിക്കപ്പെട്ടതു പിന്നെ വിശേഷ്യമായ്ഭവിച്ചുകാണുന്നില്ല അതിനാൽ കരവിധത്തിലും പ്രസ്തുതശ്ലോകത്തിൽ ഏകാവലിയെ സമർത്ഥിക്കുവാൻ പഴിയില്ല. സമഗ്രമായ ലക്ഷണങ്ങളും തികഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ മ

ശനോപമയ്യതന്നെയാണ് അവകാശമുള്ളത്. ആകയാൽ മല്ലിനാ
മോക്ഷിയും യുക്തമായിട്ടുള്ളതല്ല.

ഇങ്ങിനെയാണ് അപ്പാശർമ്മവിദ്യാവാചസ്സതിയുടെ അഭിപ്രാ
യം. ഇവരിൽ ആരുടെ അഭിപ്രായത്തിനാണ് സാംഗത്വം എന്നു മ
ണ്ടിനേയും പരിശോധിച്ചു വണ്ഡിതന്മാർ തീർച്ചപ്പെടുത്തട്ടെ.

സി. ശങ്കുണ്ണിനായർ.

പോകുവാൻ പോകുന്ന കവിതകൾ.

“ തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ ”

അമ്പിളിത്തെല്ലുംപിച്ചുകുമാലയും തുമ്പമാലയും ചാത്തിവിളങ്ങുന്ന
അമ്പിൽനല്ലതിരുമുടികാണേണം തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
താരിൽമാനിനീകാന്തൻമുക്കുന്ദനം സാരസംസനൻതാൻസാരന്മാരും
നാരദാദിമുനികൾസേവിപ്പതും തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
ബാലചന്ദ്രനോടൊത്തുവില്പന്ന ഫാലദേശേവിളങ്ങുന്നതമ്പും
ലീലകോലുനാചില്ലീയശുഭവും-തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
ആദിത്യചന്ദ്രന്മാരായ്വിളങ്ങുന്നോരിന്ദ്രനീലസമാനകീനികൾ
നീലപത്മസമാനനയനങ്ങൾ തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
ചാരുതൈലസുമസമാനസയും പാരംമിന്നുന്നദന്തവസനവും
നേരേകാണേണംദന്താവലികളും തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
കണ്ണുകണ്ഡലമണ്ഡിതഗണ്ഡവും പൂണ്ണാമിന്നുന്നൊന്നനപത്മവും
മുനിലാമ്മാറുകാണാത്തരേണമേ തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
കണ്ണശോഭയുംകാളകൂടാഭയും കണ്ടാൽകൈതുകുമ്പുംതിരുമാറ്റം
കണ്ടാവുനീലകണ്ഠദയാനിയേ തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
എല്ലൊഴുംതിരുമാറിലണിയുന്ന സപ്പമാലകൾപൊന്തണിമാലകൾ

പുഷ്പമാലകൾകൊണ്ടായുരണമേ തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
മാനംചെയ്തപ്പോഴുമായുധംപരം പാരമന്ത്രേവിജ്ഞാനമെങ്കെങ്കും
മാനസതാരിലെപ്പൊഴുംതോന്നേണം തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശം

(ഭോ

ആലിലയ്ക്കൊത്തൊരുശോഭയും ചാലമിന്നണമോമാവലികളും
കാശ്ചമയുള്ളമധ്യപ്രദേശവും തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
നാഗചമലസിതകുടിതടം ഭോഗിരാജവിരാജിതകാഞ്ചിയും
നാഗരാജകരാളംതൂങ്ങും തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
ചാരുരൂപങ്ങളൊന്നുമുഖവും കാമബാണധിയ്ക്കൊന്ന നങ്കാലും
ചന്തമേറ്റുപുറവടിനൂപരും തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
ഭക്തരാകുജനങ്ങൾമനസ്സിലുള്ളജ്ഞാനമിരുൾതീർത്തുവിലസുന്ന
ഉത്തുംഗനവചന്ദ്രികാശോഭയും തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
കുറുകൊമ്പനൊത്തൊരുവെയറിയും അാമില്ലാത്തഭൂതഗണങ്ങളും
ചാറുംനീന്തുന്നതിപ്പതുകാണണം തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
ഭൃത്യകൾകുറുകൾമാലയും ഉൾസ്ഥിതത്തോടചാരുകടാക്ഷവും
അസുഭീയമംലങ്ങളകറ്റേണം തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
അസ്ഥിമാലയുംഫലസ്പേകപാലവും പൂഷ്പഭാഗേപൂലിത്തോൽധരിച്ചുള്ള
വിഗ്രഹംമമകാണമാറാകണം തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
നൃത്തംചെയ്യുന്നനരംബലിസുതൻ കൈത്തലത്താൽചണവമടിപ്പൂ-

(യാൽ

ഭാസ്കലത്തിൽചസിക്കുന്നിതെപ്പൊഴും തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവ

(ശംഭോ

പംക്തികസ്വരഭീത്യാഭവാനിതാനന്ദത്തിൽകേറുമന്നേരംസ്നേഹം-

(ത്താൽ

മനംമന്ത്രിപ്പണൻരസിപ്പിച്ച തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
ബാലനാമൊരുസുരനന്ദനൻ കാലൻവന്നതുകണ്ടഭയപ്പെട്ട
കാലതൊട്ടനമിച്ചപ്പോൾരക്ഷിച്ച തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശംഭോ
ബുദ്ധികൊണ്ടിന്നുബാലനൊന്നൊന്നത്ര സിദ്ധിച്ചുവാൻകാലൻവരു-

(ന്നേരം

1 സിദ്ധാന്തംകൂടാതെനയ്യംകാക്കേണം തൃശ്ശിവപേരൂർവാഴംശിവശം-

(ഭോ

വെള്ളിക്കുന്നിൽ വസിക്കുന്നതിനാൽ പള്ളിക്കാലിണനിത്യം ഭക്ഷിക്കുവാൻ ഉള്ളിൽ തോന്നേണമെന്നും മടിയാതെ തൃണിവപേത്രവാഴം ശിവശം സിലചാരണഗന്ധപുഷ്പകുസുമവിദ്യാധരാപ്പോവുനും (ഭോ ബലമോദനോവാഴ്ന്നിട്ടുതിപ്പതും തൃണിവപേത്രവാഴം ശിവശംഭോ പക്ഷിരാജലോഭിസമസ്തമിഷ്ടബാണരിപോലവല്ലാഭങ്ങൾ അക്ഷയം ഫലത്തിനായ് നമിക്കുന്നു തൃണിവപേത്രവാഴം ശിവശംഭോ ലോരാവസാരമദ്വന്ദ്വകാലത്തിൽ ഭേദിയാവമുഴക്കിസ്സറന്മാരും തോഷത്താൽ പുഷ്പവൃഷ്ടികളും ചെയ്തു തൃണിവപേത്രവാഴം ശിവശംഭോ നാരദൻ വീണവായിച്ചുകിന്നര ചാരണവദ്യം നൃത്തങ്ങൾ ചെയ്തയും ഗന്ധപുഗണം പാടിസ്തുതിക്കയും തൃണിവപേത്രവാഴം ശിവശംഭോ വെള്ളിമാമലപോലെ വിളങ്ങുന്ന വെള്ളിക്കാളതന്നെ തുളകാന്തിയും ഉള്ളിൽ കാണാത്തുരണവിശേഷിച്ചും തൃണിവപേത്രവാഴം ശിവശം-

(ഭോ

ദക്ഷിണകൈലാസത്തിൽ മരുന്ന് സാക്ഷാത് ബ്രഹ്മമായുള്ളവാനും-

(ടെ

പക്ഷഭാഗത്തിലെ നെന്തിരുത്തേണമെന്നും തൃണിവപേത്രവാഴം ശിവശംഭോ ബ്രഹ്മരത്നദ്രിപരാളം കാലത്തിൽ തപനയമാമീയണ്ഡങ്ങളൊക്കയും സംഹരിച്ചു വവീണ്ഡംബ്ബിക്കുന്നു തൃണിവപേത്രവാഴം ശിവശംഭോ അന്ത്യകാലത്തിലന്തകാരതവ ചന്തമേറുന്ന ദിവ്യശരീരത്തെ മുനിലാമ്മാദകാട്ടിത്തരേണമെന്നും തൃണിവപേത്രവാഴം ശിവശംഭോ ശങ്കരശിവശംഭോ മഹാദേവ ചന്ദ്രശബ്ദയെന്നീത്തിരുനാമം എല്ലാഘോഷസ്തുതിച്ചിടവാൻ തോന്നണം തൃണിവപേത്രവാഴം ശിവ-

(ശംഭോ!

ആരോഗ്യസംരക്ഷണം.

എല്ലാവിധസുഖങ്ങൾക്കും അടിസ്ഥാനം ആരോഗ്യമാണെന്നും, ആരോഗ്യമില്ലാത്തവൻ യാതൊരു സുഖവും വഴിപാലെ അനുഭവിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലെന്നും, അതുകൊണ്ട് അതിനെ രക്ഷ

ക്കുന്നതാണ് മനുഷ്യന്റെ മുഖ്യമായ മുറയെന്നുള്ള സംഗതി ഏകദേശം എല്ലാവരും നിശ്ചയമുള്ളതാണല്ലോ. ആരോഗ്യരക്ഷാമാർഗ്ഗത്തെ ശമനോപായം, നിവാരണോപായം എന്നിങ്ങനെ വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽ രണ്ടായി പറയുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ ആദ്യത്തേതു ഭീനം വന്നാൽ പരിഹരിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗവും, രണ്ടാമത്തേതു ഭീനം വന്നു പിടിച്ചെടുത്ത സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗവുമാകുന്നു. ഇതിൽ രണ്ടാമത്തേതിന് ആദ്യത്തേതിനേക്കാൾ വളരെ അധികം പ്രാധാന്യം കൂടുന്നതാണ്. അവകടത്തിപ്പെട്ടു നിവൃത്തിമാർഗ്ഗം ആലോചിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ആദ്യംതന്നെ അതിൽപ്പെടാതെ സൂക്ഷിക്കുകയാണ് ഉത്തമമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ദൈവം നമ്മെ സൃഷ്ടിച്ചപ്പോൾ നമുക്കു സുഖമായി ജീവിക്കാനുള്ള ചില നിയമങ്ങളും ഏല്പിട്ടുതന്നിട്ടുണ്ട്. ആ വക നിയമങ്ങൾ ഊണ്, ഉറക്കം, വ്യായാമം മുതലായവയെസ്സംബന്ധിച്ചുള്ള ചില വ്യവസ്ഥകളാകുന്നു. ഇവയെ ശരിയായി അനുസരിച്ചു നടന്നാൽ നമുക്കു മിക്ക ദീനങ്ങളും വരാതെ കഴിക്കാം. നേരേമറിച്ച്, ഇവയെ ലംഘിച്ചാൽ തക്കശിക്ഷ അനുഭവിക്കാതെ ഒരിക്കലും കഴിയുന്നതല്ല. ഒരു സമയം രാജനിയമങ്ങളെ ലംഘിച്ചു നടന്നാലും ചിലപ്പോൾ ശിക്ഷ കിട്ടാതെ കഴിഞ്ഞു എന്നു വരാം. എന്നാൽ അതിഭയം കഴിച്ചവന് അജിണ്ണദണ്ഡശിക്ഷ അനുഭവിക്കാതെ ഒരിക്കലും കഴിയുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ട് ആരോഗ്യത്തെ ആഗ്രഹിക്കുന്നവരെല്ലാം മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമങ്ങളെ അനുസരിക്കുകയാണ് ഒന്നാമതായി ചെയ്യേണ്ടതെന്നു തെളിയുന്നു. എന്നാൽ ഈ വിഷയത്തിൽ നമ്മുടെ അജ്ഞതകൊണ്ടും അന്ധവിശ്വാസം മൂലമായും അശുഭമായും മറ്റും പലവിധ വീഴ്ചകളും വന്നുകൂടുന്നുണ്ട്. ദേഹപ്രകൃതിയൊന്നും നോക്കാതെ കണ്ണിൽക്കണ്ട സാധനങ്ങൾ ഭാരമെന്നു തിന്നും, കുടിച്ചു, വലിച്ചു, ശരീരം മുഴുവൻ കേടുപെടുത്തി, വൈദ്യനും മരുന്നിന്നുമായി വളരെ പണം ചിലവുചെ്ത്, അവസാനം യാതൊരു നിവൃത്തിയും കിട്ടാതെ എത്രയോ ചെറുപ്പക്കാർ അകാലചാർദ്യത്തേയും അകാലമരണത്തേയും പ്രാപിക്കുന്നു! എന്നാൽ നവീനപരിഷ്കാരത്തിന്റെ പ്രചാരത്തോടുകൂടി ആരോഗ്യ നിയമങ്ങളെ ശരിയായി അനുസരിച്ചു നടപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തതായും, എന്നല്ല, പലപ്പോഴും ലംഘിച്ചു നടക്കേണ്ടതായുള്ള അവ

സരങ്ങൾ ഏർക്കറെ വന്നുചേർന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു വാസ്തവംതന്നെ. എങ്കിലും ശരിയായ മുൻകരുതലോടുകൂടിയിരിക്കുന്നപക്ഷം കുറെയൊക്കെ ഭേദമുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. അതുകൊണ്ട് ഈ വിഷയത്തിൽ നാം ശ്രദ്ധവെക്കേണ്ടതായ ചില പ്രധാന സംഗതികളെക്കുറിച്ച് ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നത് ഒരിക്കലും അനാവശ്യമായിവരികയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഭക്ഷണം, നിദ്ര, വ്യായാമം, ശുചിത്വം, മനസ്സമാധാനം എന്നീ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു മാത്രമാണ് തൽക്കാലം ഞാൻ ഇവിടെ പറയാൻ പോകുന്നത്.

എന്നാൽ ഈ വക പ്രസംഗങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധവായു, ശ്രദ്ധജലം മുതലായ മറ്റു വിഷയങ്ങളെക്കൂടി സാധാരണ ഉൾപ്പെടുത്താറുണ്ടെന്നുള്ളതു ശരിതന്നെ. ആരോഗ്യത്തെസ്സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അവയ്ക്കു വളരെ പ്രാധാന്യമുണ്ടെന്നുള്ളതിന്നും സംശയമില്ല. പക്ഷേ മലയാളികളായ നമ്മളിൽ അധികം ആളുകളുടേയും പാപ്പും കാലക്ഷേപവും പരദേശങ്ങളിലെപ്പോലെ ജനങ്ങൾ തിങ്ങിത്താമസിക്കുന്ന ഗ്രാമങ്ങളിലോ നഗരങ്ങളിലോ അല്ലാത്തതുകൊണ്ടും, ശ്രദ്ധവായുവും ശ്രദ്ധജലവും ഒരുവിധം സുലഭമായി കിട്ടുന്ന നാട്ടുപുറങ്ങളിലാകയാലും അവയിൽനിന്നുള്ള ദോഷങ്ങൾ കുറെ കുറവുവെന്നു കരുതി ആ വക വിഷയങ്ങളെ വിട്ട്, അധികം അപകടങ്ങൾ കണ്ടുവരുന്ന ഭക്ഷണം മുതലായ മേൽപ്പറഞ്ഞ ഏതാനും ചില വിഷയങ്ങളെ മാത്രം ഇവിടെ എടുത്തതാണെന്നുള്ള സംഗതി ആദ്യംതന്നെ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. ഇനി ആദ്യത്തെ വീഭാഗമനുസരിച്ച് ഓരോ വിഷയങ്ങളേയും പ്രത്യേകം എടുത്തു വിവരിക്കാൻ ശ്രമിക്കാം.

ഭക്ഷണവും അതിന്റെ ഉപയോഗവും:— നമ്മുടെ ശരീരത്തിന്റെ പ്രവൃത്തിമൂലം അതിന്റെ ഓരോ അംശങ്ങളും ഏല്പാജ്ഞാഴം നശിച്ച് ഉപയോഗമില്ലാതായിത്തീരുകയും, ഉപയോഗമില്ലാത്തതായിത്തീർന്ന ആ വക അംശങ്ങൾ മലം, മൂത്രം, വിയപ്പ്, ഉച്ഛ്വാസം എന്നിവയിൽ കൂടി പുറത്തു പോവുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ നാശത്തെ പരിഹരിക്കാനാണ് നാം ആഹാരം കഴിക്കുന്നത്. ഈ ക്ഷയത്തിന്നു നുസരിച്ചു നാം അന്നപാനങ്ങൾ കഴിച്ചില്ലെങ്കിൽ ശരീരം നിലനില്ക്കുന്നതല്ല. ഇതിൽനിന്നു ഭക്ഷണത്തിന്റെ ഉപയോഗം ഇന്നതാണെന്ന ഒരുവിധം ചുരുക്കത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ.

സമയം: ഭക്ഷണത്തിനുള്ള സമയത്തെപ്പറ്റിയായാലോ ചിക്ഷമ്പോൾ പ്രായം ശീലമുതലായ പല സംഗതികളും വിചാരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. എന്നാൽ വിശക്കുമ്പോൾ ഭക്ഷിക്കുക എന്ന പ്രകൃതിയെ അനുസരിക്കുന്നത് എല്ലാവർക്കും പഠിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു വിധമമാകുന്നു. പക്ഷേ പരിഷ്കൃതജീവിതമായ മനുഷ്യൻ ഇതിലും ഗൗരവമേറിയ പല കൃത്യങ്ങളും നിർവ്വഹിക്കാൻ ഉള്ളതുകൊണ്ട് എല്ലാപ്പോഴും ഈയൊരു നിശ്ചയം സാധിച്ചുവെന്നു വരുന്നതല്ല. അതുകൊണ്ട് ഓരോരുത്തരുടേയും ജീവിതസമ്പ്രദായമനുസരിച്ച് ഒരു സമയം ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തേണ്ടതായിവരും. വിശക്കുമ്പോൾ ഭക്ഷിക്കുക എന്ന പ്രകൃതിയെ മാറി ഭക്ഷണസമയത്തെക്കുറിച്ച് വിശക്കുക എന്നറക്കിത്തീർക്കേണ്ടിവരും. പരിചയംകൊണ്ട് ഈയൊരു കാര്യം നമുക്ക് അനുകൂലമായും ഹിതമായും വരുത്താവുന്നതുമാണ്. മലയാളികളായ അധികം ആളുകൾക്കും പഠിക്കുന്നതായ ഭക്ഷണസമയം കാലത്ത് ഏകദേശം ഒമ്പതുമണിയോടുകൂടി ഒരു ഊണും, ഇടനേരം എന്തെങ്കിലും ഒരു ലഘുഭക്ഷണവും, അസ്തമിച്ച് ഏകദേശം എട്ടു മണിയോടുകൂടി അത്താഴവും ആരംഭിക്കുന്നതായാൽ പലിയ വൈഷമ്യമൊന്നും ഇല്ലെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ഭരണവും വരുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഒരിക്കലും ഭക്ഷിപ്പാൻ പാടുള്ളതല്ല. വിശന്നിട്ട ഭക്ഷിക്കാതിരിക്കുന്നതിനെക്കാൾ വിശപ്പു തുടങ്ങുന്നതിന്നുമുമ്പേ ഭക്ഷിക്കുന്നതുകൊണ്ടുള്ള ദോഷമാണ് അധികം വലുതായിട്ടുള്ളതെന്നു നാം എല്ലാപ്പോഴും ഓർമ്മവെക്കണം. ഭരണവും നല്ല ശരിയായിട്ടില്ലെന്നു തോന്നിയാൽ ഉണ്ണുവാനുള്ള സമയം വൈകിക്കുക, മാത്രമുതലുക, പട്ടിണിയിടുക ഇങ്ങനെയെ അവസ്ഥപോലെ കഴിയിൽ വൈദ്യന്റെയും മരുമിന്റെയും സഹായം ക്ഷേമക്കാര്യം കൂടാതെ കഴിക്കാം. സാധാരണ നാം ഊണുകഴിച്ചാൽ പിന്നെ അഞ്ചു മണിക്കൂർ കഴിഞ്ഞു എന്തെങ്കിലും കഴിക്കാവുന്നതാണ് വൈദ്യവിധി. ഇതിൽ നാലു മണിക്കൂർ ഭരണപ്രവൃത്തിക്കും, ഒരു മണിക്കൂർ വയറിന്റെ സ്വസ്ഥതയ്ക്കും ഉള്ള സമയമാണത്രേ. ഈവിധം നോക്കുമ്പോൾ നമ്മുടെ ഇപ്പോഴത്തെ ഇടവിടാതെക്കുള്ള കാപ്പിയും പലഹാരവും ഒരിക്കലും ആരോഗ്യത്തിന്നു ചേർന്നതല്ലെന്നതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'അജീർണ്ണമോജനംവിഷം' എന്നുള്ള പ്രമാണം വളരെ സാരമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു.

മാത്രം:— ഇതു പ്രായം ആരോഗ്യസ്ഥിതി ദേഹാലോചനം എന്നിവയെ അനുസരിച്ച് കാരോരുത്തക്കും പ്രത്യുസപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കും. എങ്കിലും എല്ലാവർക്കും പാറുന്നതായ ഒരു നിയമം വിശപ്പും ദാഹവും ശമിക്കുന്നതുവരെ കഴിക്കുക എന്നുള്ളതുതന്നെയാണ്. അതു ശമിച്ചാൽ പിന്നെ ഒന്നും കഴിക്കയില്ലെന്നുള്ള ദൃഢനിശ്ചയമുള്ളവർക്കു വലിയ ഉദരവ്യാധികളൊന്നും ഉണ്ടാവാൻ വഴിയില്ല. പക്ഷേ, അവർക്കും പ്രവർത്തിപ്പാനുള്ള വാസന മനുഷ്യനു സാധാരണയായിട്ടുള്ളതാണ്. ഒന്നാമത് ആഹാരത്തിലുള്ള ആർത്തിയെ — അല്ലെങ്കിൽ ആസ്വത്തിയെ — ജയിപ്പാനുള്ള മനശ്ശക്തിയില്ലാത്തതുകൊണ്ടും, വയറുനിറയെ കഴിക്കുന്നതും ഗുരുതമമുള്ള കാരോ സാധനങ്ങൾ കണക്കിലധികം കടത്തിവിടുന്നതും മറ്റും ദേഹത്തിനു വലിയ ഗുണമാണെന്നുള്ള തൊറിദ്ധാണ മൂലമായും മറ്റും ഈ വിഷയത്തിൽ നമുക്കു വളരെ അബദ്ധങ്ങൾ വന്നുകൂടുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ അമിതഭക്ഷണം കൊണ്ടു ദഹനേന്ദ്രിയത്തിനു സൈപാമായും സ്വയമായും പ്രവർത്തിപ്പാനുള്ള ശക്തി ക്ഷയിച്ചുതുടങ്ങുകയും, മരുന്നിന്റെ സഹായം വേണ്ടിവരികയും, അങ്ങനെ കുറെ കഴിച്ചുവേണ്ടാത്ത മരുന്നുകൊണ്ടും മതിയാകാതായിത്തീരുകയും, അവസാനം യാതൊരു നിവൃത്തിയും കിട്ടാതെ വലിയ ആവർത്തിൽ ചെന്നു ചാടുകയും ചെയ്യുന്നതായ അനുഭവങ്ങൾ നമ്മുടെ ഇടയിൽ ഒട്ടും അപൂർവ്വമല്ലല്ലോ. ഭക്ഷണത്തിന്റെ അളവല്ല നോക്കേണ്ടത്; അതു ദേഹത്തിൽ പിടിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നാണ്. 'ഭക്ഷിപ്പാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുകയല്ല; ജീവിച്ചിരിപ്പാൻ ഭക്ഷിക്കുകയാകുന്നു'. പണ്ടെന്തെ ആളുകൾക്കുണ്ടായിരുന്ന ആരോഗ്യത്തിനും ദീർഘായുസ്സിനുമുള്ള മുഖ്യകാരണം, അവരുടെ അന്നപാനാദികളിലുള്ള കൃത്യം ഒന്നു മാത്രമായിരുന്നു. നമ്മുടെ ആചാരങ്ങളിൽ കാരോ പ്രതോപവാസാദികളും മറ്റും നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതിന്റെ സാരം വെറും മതസംബന്ധമായ കാര്യം മാത്രമല്ല; ആരോഗ്യത്തിന്റെ വലുതായ രഹസ്യവും അതിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ദേഹാലോചനം അധികം ചെയ്യുന്നവർ അധികം ഭക്ഷിക്കണമെന്നും, മനസ്സുകൊണ്ടു അധികം പണി എടുക്കുന്നവർ ഭക്ഷണത്തിൽ ചുരുക്കണമെന്നും കൂടി ഈ അവസരത്തിൽ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ:— ഈ കാര്യത്തിലും കാലദേശാവസ്ഥ

കൾ ദേഹപ്രകൃതി ശീലം മുതലായ പല സംഗതികളും ആലോചിക്കേണ്ടതുണ്ട്. എന്നാൽ ദേഹപ്രകൃതിയെ അനുസരിച്ചു ശീലിക്കുന്നത് അധികമാളുകൾക്കും പാറുന്ന ഒരു നിയമമായി കരുതാം. രൂപിയേയോ സ്വാഭിനേയോ അനുസരിക്കുന്നത് അത്ര ഹൃദയമായിരിക്കുകയില്ല. എന്നാൽ നിത്യം മരേമാതിരി ഭക്ഷണം ശീലിക്കാതെ രാരോ ദിവസങ്ങളിലായി ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ മാറിമാറി ശീലിക്കുന്നതു പലക്കും ഹിതമായി കാണപ്പെടുന്നു. ഷഡ്ദസത്തോടുകൂടി ഭക്ഷിക്കണമെന്നും, അതിൽത്തന്നെ മധുരം പ്രധാനമായിരിക്കണമെന്നുമാണ് ആയുർവ്വേദവൈദ്യശാസ്ത്രത്തിലെ സാമാന്യവിധി. നമ്മുടെ നടപടിയും ഈ വിധിക്ക് ഏതാണ്ടു യോജിച്ചതെന്നയാകയാൽ അതിനെപ്പറ്റി അധികം വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ മാംസഭക്ഷണം നമ്മുടെ രാജ്യത്തിന്റെ ശീതോഷ്ണസ്ഥിതിക്കും മനുഷ്യന്റെ ദേഹപ്രകൃതിക്കും ബുദ്ധിക്ക് ഒരിക്കലും ചേർന്നതല്ല. അതു ജന്തുക്കൾക്കു പാറിയതാണ്. അതു നമ്മെ മൃഗപ്രായന്മാരാക്കിത്തീർക്കുന്നു. അതിനാലാണ് പണ്ടുള്ള വിദഗ്ദ്ധന്മാരും വൈദികന്മാരും മാംസഭക്ഷണം തീരെ നിഷേധിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആയുർവ്വേദവൈദ്യന്മാരും ഇപ്പോൾ ഈ വിധം തന്നെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിൽനിന്നും ഈ രാജ്യത്തിനു ചേർന്നതു സസ്യഭക്ഷണം തന്നെയാകുന്നു. അതിൽ ഏതേതു സാധനങ്ങളാണ് ദേഹത്തിനു പാറുന്നതെന്ന് അവചർ തന്നെ പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞു നടപ്പാൻ സാധിച്ചാൽ അത്ര നന്നായിട്ടു മറ്റൊന്നുമില്ല. അവനവന്റെ വൈദ്യൻ അവനവൻ തന്നെ ആയിരിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമം.

പാനീയങ്ങൾ:— ഈ പ്രകൃതത്തിൽ പാനീയങ്ങളെക്കുറിച്ചു രണ്ടുവാക്കു പറയുന്നത് ആവശ്യമായിരിക്കുമല്ലോ. ചായ, കാപ്പി, കൊക്കൊ, സോഡ, ലെമനൈഡ്, പലതരത്തിലുള്ള മദ്യങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ നാനാവിധത്തിലുള്ള കൃത്രിമപാനീയങ്ങൾ ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ ഇടയിൽ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. വൈദ്യശാസ്ത്രപ്രകാരം നോക്കുമ്പോൾ ഇതൊന്നും നമുക്ക് അത്ര ഹിതമായി കാണമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. എന്നാൽ ലോകഗതിയെ തടയാൻ അത്രവേഗത്തിൽ സാധിക്കുന്നതല്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടു ദോഷം ചുരുങ്ങിയതും നമുക്കത്രാവശ്യമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതുമായവയെ പക്ഷേ സ്വീകരിക്കാം. എന്നാൽ

മദ്യം ദേഹത്തിനും ബുദ്ധിക്ക് ഒരുപോലെ ദോഷകരമായിട്ടുള്ളതാകയാൽ അതു തീരെ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണെന്നു പ്രത്യേകം പറയാതെ കഴിവില്ല. കാപ്പിയും ചായയും മാറ്റം മിതമായി ഉപയോഗിച്ചാൽ അതുകൊണ്ടു വലിയ ദോഷമില്ലെന്നു പറയാം. എന്നാൽ ഇപ്പോഴത്തെ മാതിരിയിൽ സാപ്പാടുപേക്ഷിച്ചു കാപ്പി കുടിച്ചു വയറു നിറയ്ക്കുന്ന സമ്പ്രദായം എതുവിധവും വലിയ ദോഷം തന്നെയെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. നിവൃത്തിയുള്ള പക്ഷം ശുദ്ധജലം, ചുക്കുവെള്ളം— എന്നിവെച്ചാൽ മരുന്നിട്ടു തിളപ്പിച്ചു വെള്ളം— കഞ്ഞി മുതലായവയെക്കൊണ്ടു പാനീയത്തിന്റെ കാര്യം നിവൃത്തിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമമായിട്ടുള്ളത്. അമിതമായ സുഖാനുഭവം അവസാനം ആപൽകരമായിട്ടുള്ളതാണെന്നും അതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ ജീവിതം മിതമായിരിപ്പാൻ ശ്രമിക്കേണ്ടതാണെന്നും ഈ പ്രകൃതത്തിൽ പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

ഭക്ഷണസമ്പ്രദായം:— ആരോഗ്യത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ഭക്ഷണസമ്പ്രദായവും വളരെ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതാണ്. ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ നല്ലവണ്ണം വേവിച്ചും കുടിച്ചുപചയ്യും കഴിക്കേണ്ടതാണെന്നുമാത്രമല്ല, വൃത്തിയുള്ളതായിരിക്കുകയും വേണം. ഭക്ഷണസമയത്തു വലിയ ആലോചനകൾ കനം ചെയ്യാതെ മനസ്സിനു സ്വസ്ഥതയും സന്തോഷവും അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഇഷ്ടമുള്ള സാധനങ്ങൾ, ഇഷ്ടമുണ്ടാകുന്നവർ കന്നിമിഥൻ, ഇഷ്ടമുള്ള ആളുകൾ തെയ്യറാക്കി തന്നു കഴിക്കേണമെന്നുള്ള വാക്ക് വളരെ ശരിയായിട്ടുള്ളതാണ്. ഭക്ഷണത്തിന്റെ അവസ്ഥയെ അനുസരിച്ച് അതിനുശേഷം കുറഞ്ഞൊരു വിശ്രമം അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഈ വക സംഗതികൾ ദേഹപ്രവൃത്തിക്ക് അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളതാകയാൽ ഇതിൽ എല്ലാവരും പ്രത്യേകം മനസ്സിരുത്തേണ്ടതാണെന്നു പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

നിദ്രയും അതിന്റെ ഉപയോഗവും:— നമ്മുടെ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കും മനസ്സിനും എപ്പോഴും പണിയെടുപ്പാൻ ശേഷിയില്ല. പ്രവൃത്തിയെ അനുസരിച്ച് അവയ്ക്കു കൂടക്കൂടെ ഒരു വിശ്രമം ആവശ്യമാണ്. ഈ വിശ്രമമാണ് ഉറക്കം എന്നു പറയുന്നത്. അദ്ധ്വാനം കൊണ്ടു മനസ്സിന്റെയും ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെയും ശക്തിയും കാജസ്സും ക്ഷ

യിച്ചുപോകുന്നു. ഈ ശക്തിക്കുയത്തെ തീർക്കുന്നതു ഗാന്ധിജിദൈവമാകുന്നു. 'തേക്കുള്ള കിണറിൽ പകൽസമയം വെള്ളം ക്രമേണ വാറിപ്പോകുന്നതും രാത്രിയിൽ അതു പണ്ടത്തെ സ്ഥിതിയിൽ വന്നു കൂടുന്നതും' നാം കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതുപോലെ തന്നെ പകൽ മുഴുവൻ പ്രവൃത്തി എടുത്തു ക്ഷണിച്ചിട്ടുള്ള നമ്മുടെ മനസ്സിനും ശരീരത്തിനും രാത്രിയിലെ ഗാന്ധിജിദൈവമാണു പുലരുമ്പോഴേക്കും ഒരു പുതിയ ശക്തിയും ഉന്മേഷവും ഉണ്ടാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഉറക്കം പ്രകൃതിസിദ്ധമായിട്ടുള്ളതാണെന്നും, അതു വേണ്ടതുപോലെ ഇല്ലാതെ പോയാൽ അതിൽനിന്നു പലേ ഉപദ്രവങ്ങളും അനുഭവിക്കേണ്ടതായിവരുമെന്നും തെളിയുന്നുണ്ടല്ലോ. ഉറക്കമൊഴിച്ചാൽ ദേഹത്തിനും മനസ്സിനും തളർച്ച, തലതിരിച്ചൽ, മടി, ദീപനക്ഷയം, ശോധനക്കുറവ് മുതലായ പല ഉപദ്രവങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നതിന്നു പുറമെ, ഈ വിഷയത്തിൽ അതിയായ ഉപേക്ഷ കാണിച്ചാൽ കാർഷികേട്, ചിത്തഭ്രമം തുടങ്ങിയുള്ള മഹാപ്രാധികാരകൂടി വന്നുകൂട്ടുവാനിടയുണ്ട്. എന്നാൽ ആവശ്യത്തിൽ അധികം ഉറങ്ങുന്നതും ആരോഗ്യത്തിന്നു ഹാനികരമാണെന്നു പ്രത്യേകം കാർഷികേട്ടത്തിക്കൊള്ളുന്നു.

ഏതനേരം ഉറങ്ങാം:— ഏതു നേരമുറങ്ങാമെന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ പ്രായം, ശീലം മുതലായ പല സംഗതികളും ആലോചിക്കേണ്ടതുണ്ട്. എന്നാൽ ക്ഷീണം തീരുന്നതുവരെ ഉറങ്ങുക എന്നുള്ളതു പരക്കെ സ്വീകരിക്കാവുന്ന ഒരു നിശ്ചയമാണ്. സാധാരണ യൗവനമുള്ള ഭാരതക്കു പതിനാറുനാഴികയിൽ ചുരുങ്ങാതെയും പതിനെട്ടു നാഴികയിൽ കവിയാതെയും ഉറങ്ങണമെന്നാണ് പായപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ കുട്ടികൾ, വൃദ്ധന്മാർ, ദുർബ്ബലന്മാർ, സ്ത്രീകൾ, ദേഹംകൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടും അധികം അലോചനമുള്ളവർ, ഇവക്കൊക്കെ അധികം ഉറങ്ങേണ്ടാണ്. ദേഹാലോചനത്തേക്കാൾ മനഃശ്ലേഷം ചെയ്യുന്നവർക്കു ഉറക്കം അധികം വേണമെന്നും പ്രത്യേകം കാർഷികേട്ടം വെക്കണം. സൂക്ഷ്മത്തിൽ മനസ്സിന്റെ ശ്രമപരിഹാരമാണ് ഉറക്കമെന്നു പറയാം. അതിനാൽ മനസ്സുകൊണ്ട് അധികം പ്രവൃത്തി എടുക്കുന്നവർ ഉറക്കത്തിൽ അധികം ശ്രദ്ധ വെക്കേണ്ടതാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

സമയം:—സകലജീവികൾക്കും ഉറക്കത്തിന്നു ദൈവം അനുവ

ഭിക്ഷിപ്പുള്ള സമയം രാത്രിതന്നെയാകുന്നു. പകലുറക്കം സാമാന്യേന ദോഷമായിട്ടുള്ളതാണെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. എങ്കിലും ദോഷസ്ഥിതി ശീലം മുതലായവയെ അനുസരിച്ച് ഈ വിധിയെ ഏറക്കുറവു ഭേദപ്പെടുത്തേണ്ടതായി വരും. ശിശുക്കൾ പൂർണ്ണനാർ തുടങ്ങിയുള്ളവർക്കു് ഏതു കാലത്തും, ഉണ്ണുകാലത്ത് എല്ലാവർക്കും പകലുറക്കം ഏറക്കുറവു ആവശ്യമായിത്തീരും.

സുഖനിദ്രക്കുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ:— സുഖനിദ്രക്കാവശ്യമായ സംഗതികളിൽ കൃത്യസമയം, മിതഭക്ഷണം, നിവൃ്ചാരം മുതലായവയാകുന്നു മുഖ്യമായിട്ടുള്ളവ. സമയം തെറ്റിയാൽ ഉറക്കം സുഖമാവാത്ത ആളുകൾ നമ്മുടെ ഇടയിൽ ധാരാളം കാണാറുണ്ടല്ലോ. വയറു നിറയെ ആഹാരം കഴിച്ച് ഉടനെ കിടന്നുറങ്ങുന്നതുകൊണ്ടാണ് ചില ദുഃസ്വപ്നങ്ങളും മറ്റും കണ്ടുവരുന്നത്. മിതമായി ആഹാരം കഴിച്ച രണ്ടു മണിക്കൂറുകിലും വിശ്രമിച്ചതിന്റെ ശേഷമായിരിക്കണം കിടക്കുന്നത്. അല്ലാത്തപക്ഷം അതു ദോഷത്തിന്നും ഉറക്കത്തിന്നും തടസ്സമായിത്തീരുന്നതാണ്. രാത്രി എട്ടുമണിക്ക് അത്താഴം കഴിക്കുക, പത്തുമണിക്കു കിടക്കുക, കാലത്ത് ആറുമണിക്ക് എഴുന്നീല്ക്കുക എന്നുള്ള നിമയം നമ്മുടെ ഇടയിൽ അധികം ആളുകൾക്കും പരുന്നതായിരിക്കും. മനോരാജ്യംകൂടാതെ ഇരിക്കുന്നത് ഉറക്കത്തിന് എത്രയോ അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. വേറെ എത്രതന്നെ അനുകൂലസംഗതികൾ ഉണ്ടായാലും മനോരാജ്യത്തിൽ വെട്ടുപോയാൽ പിന്നെ ഉറക്കം വരാൻ വളരെ പ്രയാസമായിരിക്കുമല്ലോ. 'പ്രാപാരശാല പൂട്ടുന്നതോടുകൂടി തലച്ചോറിലെ അറകളേയും പൂട്ടണ്'മെന്നാണ് ഓരോ ഈ വിഷയത്തിൽ തന്റെ സ്റ്റേഫിതനോടു ഉപദേശിച്ചിട്ടുള്ളത്.

വിശ്രമം:— ഈ പ്രകൃതത്തിൽ തന്നെ വിശ്രമത്തെക്കുറിച്ചുകൂടി രണ്ടു വാക്കു പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. യാതൊരു വിശ്രമവും കൂടാതെ ദേഹംകൊണ്ടും മനസ്സുകൊണ്ടും എല്ലായ്പ്പോഴും അലസനാകുന്നത് ആരോഗ്യത്തിന്നു വളരെ ദോഷകരമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. പണിയുടെ അവസാനപോലെ കൂടക്കൂടെ ഒരു വിശ്രമം എല്ലാവർക്കും ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതാണ്. പ്രതിവദം, പ്രദോഷം മുതലായ ദിവസങ്ങളെ നാം അനല്പായദിവസങ്ങളായി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതും, പാരശാലകൾക്കും ക

ചേരികൾക്കും മറ്റും ആശുതോറും മാസംതോറും കൊല്ലംതോറും ഓരോ ഒഴിവുകാലങ്ങളെ നിയമിച്ചിട്ടുള്ളതും ഈയൊരു ഉദ്ദേശത്തെ മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കിയാകുന്നു. എന്നാൽ ഇങ്ങിനെ കേവലം സ്വസ്ഥമായിരിക്കുന്നതിനും പുറമെ, മാറിമാറി പ്രവൃത്തി എടുക്കുന്നതും ഒരുവിധം വിശ്രമമാണെന്നുതന്നെ പറയാം. വായിച്ചു മനസ്സുടഞ്ഞിരിക്കുന്ന സമയം കുറച്ചു ദേഹാലോചനം ചെയ്തയോ, അലോചിച്ചു ദേഹം ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്ന സമയം കുറച്ചു വായിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതു ചിലപ്പോൾ കുറെ ആശ്വാസകരമായി തോന്നാനിടയുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അധികം പ്രവൃത്തി എടുക്കുന്നവർ ഈയൊരു കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേകം മനസ്സുചെക്കേണ്ടതാണെന്നു മാത്രം പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

(തുടരും)

എ. ഭവദാസൻ ഭട്ടതിരിപ്പാട്.

നിരൂപണം

(ന)

ജീവാത്മാവിനും പരമാത്മാവിനും തമ്മിൽ അഭേദസിദ്ധിയോ സാമ്യപ്രാപ്തിയോ ആണ് മോക്ഷമനു വിചാരിക്കുക. ഈ മോക്ഷപ്രാപ്തിയാണു പരമപുരുഷാത്മമെന്നു നിവ്വിവാദമാകുന്നു. ദേവതാപ്രസാദംകൊണ്ട് അധർമ്മവാസനയെ നിർമ്മൂലനം ചെയ്തു, ധർമ്മവിഷയമായ വാസനക്കു ചിത്തത്തിൽ സ്ഥിരപ്രതിഷ്ഠ കൊടുക്കുക, എന്നിവകൂടാതെ മൂർത്തിലാഭ്യേന്ദാവുന്നതല്ലല്ലോ. ഇനി നമുക്കു രാമായണത്തിലുള്ള പാത്രങ്ങളുടെ അവസ്ഥയെപ്പറ്റി ചിന്തിക്കുകതന്നെ. സമുദ്രത്തെ സംസാരമായും, സാഗരമദ്ധ്യത്തിലുള്ള ലങ്കയെ ശരീരമായും, ലങ്കയുടെ അധിപന്മാരായ രാവണകുടുംബകുടുംബികളിഷണന്മാരും രജോഗുണം, തമോഗുണം, സതപഗുണം എന്നിങ്ങിനെ യഥാക്രമമായും, രാവണന്റെ പത്തു ശിരസ്സുകളെ രജോഗുണാധീനങ്ങളായ പന്ത് ഇന്ദ്രിയങ്ങളായും, സീതാദേവിയെ ജീവാത്മാവായും, ശ്രീ

രാമനെ പരാമത്ഥനായും, ഇവരുടെ അന്യോന്യം ഒന്നിച്ചു ചേരൽ മുക്തിയായും വിചാരിക്കുന്നു. ജീവാത്മാവിനെ പരാമത്ഥനാവികൽ നിന്നു വേർപിരിച്ച് അന്യോന്യംകളുടെ ശരീരത്തിന് അധീനമാക്കി തീർക്കുന്നതു രജോഗുണവും അതിന്റെ ചാർച്ചകളുള്ള ചേതോവികാരങ്ങളുമാകുന്നു എന്നുള്ള വാസ്തവത്തെ നാം സീതാപഹരണത്തിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കുന്നു. ശരീരധീനനായിരിക്കുന്ന ജീവാത്മാവിനെ വീണ്ടും പരാമത്ഥനാവിനോട് ഒന്നിച്ചു യോജിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ, ഒരു മഹാസമരം വേണ്ടിവരുമെന്നും, ഈ സമരത്തിൽ ഈശ്വരനും, ഈ ശാപപ്രതിനിധികളായിരിക്കുന്ന ദേവതകളും, അനീശ്വരങ്ങളായ കാമരൂപാദികളും, പക്ഷകൊള്ളേണ്ടി വരുമെന്നും, ഈ രണ്ടു സംഗതികളെ നമുക്കു രാമരാവണയുദ്ധവും, ഈ യുദ്ധത്തിൽ ഏല്പട്ടു നവയുദ്ധം പഠിപ്പിച്ചുതന്നു. പ്രഹസ്തൻ, അതികായൻ ഇത്യാദിശബ്ദങ്ങളുടെ അനന്യായത്വങ്ങളെ ആലോചിച്ചാൽ രാവണന്റെ ഭാഗത്തിലുള്ളവർ രജോഗുണത്തിന്റെ ചാർച്ചകളുള്ളവരാണെന്നു അറിയാം. സത്യാനുസൃതനായ വിഭീഷണൻ മാത്രം മറ്റോ ഭാഗത്തിൽ ചേർന്നു. ബുദ്ധിരൂപകാൽക്കളെ ഉണ്ടാക്കുന്ന ആദിത്യന്റെ പുത്രനായിരിക്കുന്ന സൂര്യവനാണ് വാനരാജാവ്. അതാതു വസ്തുക്കളെ യഥോചിതം വേണ്ടിയിരിക്കട്ടെ കൊണ്ടുവരുന്ന അഗ്നിയുടെ പുത്രനായിരിക്കുന്ന നീലനാഭൻ സേനാധിപൻ. ദേവശക്തി ഇന്ദ്രന്റെ കാൽമാണല്ലോ. ദേവശക്തികൊണ്ടു ചോരത്തളപ്പുണ്ടാവുമ്പോൾ, അന്യായകൃത്യങ്ങളെ പ്രവർത്തിക്കാറുണ്ട്. എങ്കിലും ശരീരബലം അത്യാവശ്യമാണെന്നും. ഈ ഭൂമിപ്രായത്തെ, ഇന്ദ്രപുത്രനായിരിക്കുന്ന ബാലിയുടെ വധവും തൽപുത്രനായ അംഗദനെ സ്വീകരിക്കുകയും വെളിവാക്കുന്നു. സൂര്യവൻ, നീലൻ, അംഗദൻ ഈ മൂന്നു പാത്രങ്ങളും, ബാലിവധവും അഗ്നാദി തേജസ്സുകളുടെ സ്വരൂപങ്ങളായാണ് പഠിപ്പിക്കുന്നത്. ഹനുമാനെപ്പറ്റി വളരെ ആലോചിപ്പാറുണ്ട്. ഇന്ദ്രതേജസ്സിന്റെ ഒരു ആകാരഭേദമാണു വായു. വായുവിന്റെ പുത്രനും ആദിത്യന്റെ ശിഷ്യനാണല്ലോ ഹനുമാൻ. അതുകൊണ്ട് ആദിത്യൻ, വായു ഈ തേജസ്സുകളെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ശക്തിവിശേഷമാണ് ആഞ്ജനേയൻ. ഈ ശക്തി യോഗശക്തിയാകുന്നു. ബുദ്ധിയെ വേണ്ടമാതിരി ഉപയോഗിച്ചു പ്രാണനായാ

സം യോഗസിദ്ധിക്കു മുഖ്യകാരണമാകുന്നു. യോഗസിദ്ധിക്കൊണ്ടാണ് ജീവാത്മാവിന്റെ അവസ്ഥയെ അറിയുന്നത്. സമുദ്രത്തെ ലംഘിച്ചു ലങ്കയിൽ ചെന്നു സീതാദേവിയുടെ കഷ്ടസ്ഥിതികളെ മനസ്സാക്കുന്നതല്ലെങ്കിൽ ആദ്യം അറിയണം. ഇതുകൾക്കൊണ്ടു യോഗശാസ്ത്രം യാകുന്നു മനോമാൻ എന്നു വിചാരിക്കാം. ഇനിയും ദേവപുത്രനാരായിരിക്കുന്ന അനവധി ഹരികേശരികളെ നാം വാനരസൈന്യത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ഇതുകൾക്കു നീച്ചെല്ലാം ഇവിടെ ചിന്തിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. രാമായണത്തിൽ ഇത്രപുത്രനായ ബാലിയെ മറിച്ചു സൂര്യസുതനായ സുഗ്രീവനെ രാജാവാക്കുന്നതും, ഭാരതത്തിൽ ആദിത്യസുതനായ കണ്ണനെ വധിപ്പിച്ച് ഇത്രപുത്രനായ അർജ്ജുനനെ വിജയിയാക്കുന്നതും, നാം ചിന്തിക്കണം. കന്തി കന്യകയായിരിക്കുമ്പോൾ ആണ് കണ്ണനെ പ്രസവിച്ചതെന്ന് കാമ്ബവെച്ചാൽ ഇതിന്നു സമാധാനം കിട്ടും.

വേദോക്തദേവതകൾക്കും പുരാണപാത്രങ്ങൾക്കും അന്യോന്യം സംബന്ധമുണ്ടെന്നും, ഈ സംബന്ധമാലോചിക്കുമ്പോൾ വെളിവാവുന്നതാണെന്നും, വായനക്കാർ കാമ്ബവെച്ചാൽ നന്ന്. ഇതിന്മേൽ സമുദായങ്ങൾ ദേവതകളുടെ സ്വരൂപങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കിത്തരിക മാത്രമല്ല ചെയ്യുന്നത്. ചരിത്രസംബന്ധമായ ചില വാസ്തവങ്ങളെയും നാം ഇതുകളിൽനിന്നു പഠിക്കുന്നു. മേഘം ഇടിമിന്നൽ മേഘധനി ഇതുകളെപ്പറ്റി ഋഷിമാർ ആശ്ചര്യപ്പെടുന്നതും സ്മരിക്കുന്നതും നാം വേദത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഇതുകളുടെ താല്പര്യം ഇതാകുന്നു: മേഘം, വർഷം, വർഷദാർ, ധാന്യോല്പത്തി ഇങ്ങിനെ ചില കാര്യങ്ങൾ, മൂന്നു ലോകങ്ങളിലും വസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദേവന്മാർ, മനുഷ്യർ, തിര്യക്കുകൾ ഇതുകളുടെയും മറ്റും അന്യോന്യപ്രവൃത്തികളെക്കൊണ്ടുണ്ടാവുന്നവകളും അന്യോന്യോപകാരത്തിനായി പരസ്പരസഹായവകളും ആകുന്നു. അതായതു വർഷാദികാര്യങ്ങൾ സമഷ്ടിയുടെ പ്രവൃത്തികൊണ്ടുണ്ടാവുന്നതും സമഷ്ടിയുടെ ഉപയോഗത്തിനുവേണ്ടി പരസ്പരസഹായവകളും ആകുന്നു എന്നതും. സമഷ്ടിക്കു പ്രത്യേകം ചില കാര്യങ്ങളുള്ളതുപോലെ വൃഷ്ടികൾക്കും ചില പ്രത്യേകകാര്യങ്ങളുണ്ട്. ഇപ്രകാരം വൃഷ്ടിക്കും സമഷ്ടികൾക്കും വേണ്ട കാര്യങ്ങളെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അഗ്നിദി

തേജോവിശേഷങ്ങളിലുള്ള ഭക്ത്യാധിക്യംകൊണ്ടായിരിക്കാം മഹഷിമാർ ഈ തേജോവിശേഷങ്ങളുടെ കാൽക്കൽക്കിടന്നു വെട്ടിക്കളയുകയും അതിനടിയിൽ കയറുകയും ചെയ്തതാകാം. അല്ലെങ്കിൽ വേറെ ഒരു വിധത്തിലും വിചാരിക്കാം: ഒന്നാമതായി ജഡം കളിദാസപ്രഭൃതികളുടെ കവിതകളിൽ യാതൊരു രസവും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. വിദ്വാന്മാർ, കവികളുടെ മധുരവചനങ്ങളെ ആലോചനയാകുന്ന ജീവനുകൊണ്ട് ആസ്വദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ഭയം ഉണ്ടാകുന്നതും വിസ്മയം ഉണ്ടാകുന്നതും മനോഹരമായ മോഹം, വെറും ഇത്യാദികളെ കണ്ട് ആശ്ചര്യപ്പെടത്തക്കവിധത്തിലുള്ള ഉൽക്കണ്ഠ പ്രാപിച്ചിട്ടില്ലെന്നും മഹഷിമാരുടെ ബുദ്ധി ഈ ഉൽക്കണ്ഠ പ്രാപിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും വിചാരിക്കാം. ഈ മൂന്നു തേജസ്സുകൾ സർവ്വത്ര ലയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇതുകൾ സ്വസ്വകാര്യങ്ങളെ ഏഴു രശ്മികളുടെ സഹായത്താൽ നടത്തുന്നു എന്നോ ഏഴുരശ്മികൾത്തന്നെ നടത്തുന്നു എന്നോ പറയാം. ഈ രശ്മികൾ സർവ്വദാ പരസ്പരം കലർന്നു കിടക്കുന്നതുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നു പറയുന്ന മന്ത്രങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് ഇത്: “സ്രിയസ്സതീസ്ത ഉമേ പുംസ ആഹുഃ വശുദക്ഷണ്യം വാണവിചേതദന്ധകവിതഃ പുത്രസ്തജ്ജാതാചികേതയസ്താ വിജാനാൽ സ പി തൃഷ്ണിതാസൽ” (ജഗോപദം) അർത്ഥം: “പരസ്പരം സർവ്വദാ പ്രവൃത്തികളെ ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് ഈ രശ്മികളെ സ്രീകൾ എന്നു പറയാം. പക്ഷെ താൻ ഈ പ്രവൃത്തികളിൽ യാതൊരു സുഖഭാവത്തെയും പങ്കുകൊള്ളാത്തതുകൊണ്ട് പുരുഷന്മാർ എന്നും പറയാം. ഈ രശ്മികളെ എവനാണോ അറിയുന്നത് അവനാണു കണ്ണുള്ളവൻ. ഇതുകൾ അറിയാത്തവനാണ് അന്ധൻ. ഒരുവൻ ഈ രശ്മികളെ അറിയുന്നുവെങ്കിൽ അവൻ ഒരു പുത്രനായിത്തീരാനും അവനെ പിതാവെന്നായി വിളിക്കാനും വിചാരിക്കണം.” ഈ ഏഴു രശ്മികളുടെ ചിവിധക്രിയാഭാവമെന്താൽ ഓരോരോ വസ്തുവിന്റെ അവസ്ഥയെക്കുറിച്ചും ഏഴുവിധമായ ബന്ധങ്ങളും ഏഴുവിധമായ ചലനങ്ങളുമുണ്ടാവുന്നു. ഈ ഏഴുവിധബന്ധങ്ങളെയാണു നാം സപ്തധാതുക്കൾ എന്നു വിചാരിക്കുന്നത്. ധാതുക്കളായി തീരുന്നവർപോകുന്ന വസ്തുക്കളിൽ അതാതുധാതുക്കളായിത്തീരുന്നതിന് ഉചിതമായ ഏഴുവിധം ചലനങ്ങളുണ്ടാവുന്നു. ഈ ചലനങ്ങളാണു സപ്തസിന്ധുക്കൾ. ഭാഗവതാദി

കളിൽ കാണുന്ന സപ്തപദ്യങ്ങളും (പദ്യം=പദ്യമുള്ളത്, പദ്യം=ബന്ധം) സപ്തസിന്ധുക്കളും (സിന്ധു=സ്ത്രീനം, ചലനവിശേഷം) സമഷ്ടിയുടെ ഏഴുവിധമായ ബന്ധവും ചലനവും ആകുന്നു. സമഷ്ടിക്കുള്ളതെല്ലാം പ്രഷ്ടികൾക്കുള്ളതിനാൽ, ഈച്ച, ഏറമ്പ് ഇത്യാദി പ്രാണികളിലുംകൂടി സപ്തപദ്യങ്ങളും, സപ്തസിന്ധുക്കളും ഉണ്ട്. ഈ രശ്മികൾതന്നെയാണു സപ്ത ഗുണികൾ. ഏഴ് എന്ന സംഖ്യയ്ക്കു പ്രാധാന്യം ഈ രശ്മികളെക്കൊണ്ടുണ്ടായതാണ്. ഞരമ്പുകൾ ദേഹമാസകലം പ്രാവിച്ഛിരിക്കുന്നതുപോലെ ഈ രശ്മികൾ ലോകത്തിലുള്ള സർവ്വജന്യങ്ങളേയും പ്രാവിച്ഛു ബന്ധിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെയുള്ള ഏഴു രശ്മികളുടെ സഹായത്തോടുകൂടിയാണു, സർവ്വത്ര ലയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അഗ്നാഭിദേവതകൾ സ്വസ്വകാര്യങ്ങളെ നടത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നത്. ഇതാണു നിരൂപണസിദ്ധാന്തം. പക്ഷെ യാസ്കൻ പൗരാണികന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്കും അവകാശം കൊടുക്കുന്നുണ്ട്.

കാചരണാദൃവയവങ്ങളോടുകൂടി ഇത്യാദിദേവതകളെ സ്മരിക്കുന്നതു വേദത്തിലും പുരാണത്തിലും കാണുന്നതുകൊണ്ടു ഈ ദേവതകളെ മനുഷ്യരല്ലെങ്കിലും ശരീരങ്ങളോടുകൂടിയവരായി വിചാരിപ്പാം. നാം കാണുന്നവയായ ആദിത്വമണ്ഡലം, ജപാലാസമേതനായ അഗ്നി, നഭോമണ്ഡലത്തിൽ മേലങ്ങളോടൊന്നിച്ചു ശോഭിക്കുന്ന വിദ്യുത്, ഇതുകളെത്തന്നെ അഗ്നാഭിദേവതകളായി വിചാരിപ്പുന്നതായാലും വിരോധമില്ല. നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിയ്ക്കു ഗോചരങ്ങളാകുന്ന ആദിത്വമണ്ഡലാദികൾ അതാതു ദേവതകളുടെ ശരീരങ്ങളാണെന്നും ഈ ശരീരങ്ങൾക്കു പ്രാണികളുടെ ശരീരങ്ങൾക്ക് എന്നപോലെ ആത്മാക്കളുണ്ടെന്നും ഈ ആത്മാക്കളാണ് ദേവതകൾ എന്നും, ഇങ്ങിനെയും ഒരു മതമുണ്ട്. ഇപ്രകാരം പലവിധത്തിൽ ദേവതകളുടെ സ്വരൂപങ്ങളെ യാസ്കൻ പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദേവതാസ്വരൂപങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഭിന്നാഭിപ്രായങ്ങൾ വാസ്തവമാണോ എന്ന് ആലോചിക്കണം. വീട്, വൃക്ഷം ഇങ്ങിനെ നാം കാണുന്ന വസ്തുക്കളുടെ ആകൃതിയെപ്പറ്റി ഏകാഭിപ്രായമേ ഉണ്ടാകുന്നുള്ളൂ. ഈശ്വരന്റെ ആകൃതിയെപ്പറ്റിയാകട്ടെ ഓരോരോ ശാസ്ത്രപ്രവർത്തകന്മാർ ഓരോരോ വിധത്തിൽ വർണ്ണിച്ചുകാണുന്നു. ശാസ്ത്രപ്രവർത്തകന്മാരായ ആചാര്യന്മാർ നമ്മെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കുന്നു എന്നല്ല നാം ഇതിൽനി

നം തീർച്ചയാക്കേണ്ടത്. ഈശ്വരൻ സർവ്വസ്വരൂപിയായതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വരൂപത്തെ ഏതുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാലും തെറ്റാവാൻ ഇല്ലെന്നാണ് സകല ശാസ്ത്രങ്ങളുടേയും തത്വം. ഈ പാണ്ഡവനെ യാസ്തൻ നിരകരത്തിൽ (ആത്മാസർവ്വഭാവസ്വഭാവസ്വ) ഇത്രാദി വാക്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു സ്പഷ്ടമാക്കിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അഗ്നി, ഇന്ദ്രൻ, ആദിത്യൻ ഈ മൂന്നു തേജസ്സുകളുടെ പ്രകൃതികളേയും സ്വരൂപങ്ങളേയും പറഞ്ഞുവെല്ലാം. സോമൻ, വരുണൻ ഇങ്ങിനെ അനവധി ദേവതകൾ വേദത്തിൽ കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഇതുകൊള്ളുവാറിയും അല്ലാം അറിയണമല്ലോ.

മുഖ്യ കാണിച്ച അഗ്രാദിദേവതകളിൽ മറ്റു സകല ദേവതകളും അന്തർവിഷ്ണുമെന്നാണ് നിരൂപണസിലാക്കം. ചില ദേവതകൾ അഗ്നിയിലും മറ്റു ചിലതു വേറെ ഒന്നിലും ഈവിധത്തിലാണ് അഗ്രാദിദേവതകളിൽ അന്യദേവതകളുടെ അന്തർഭാവം. ഇന്നത് ഇന്നതിൽ അന്തർവിഷ്ണുമെന്ന പ്രത്യേകിച്ച് അറിയേണമെങ്കിൽ വൈദികനിഷ്പണ്ഡവിൽനിന്നു നിഷ്പന്യാസം അറിയാവുന്നതാണ്. ഒരു ദേവത മറ്റൊരു ദേവതയിൽ അന്തർവിഷ്ണുമെന്നു പറയുന്നതിന് ഇതാണ് അർത്ഥം: ഒരു ദേവതയെപ്പറയുന്ന പദ്യായശബ്ദങ്ങളുടെ അന്യർത്ഥങ്ങൾ പലതുമായിരിയ്ക്കും. ഇതിൽ ഒരു ശബ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥപര്യായം എന്നായിരിയ്ക്കുന്നവോ ആ അർത്ഥത്തെ ആ ദേവത പെരുക്കുകാണ്ടിരിയ്ക്കുമ്പോൾ ഈ ശബ്ദംകൊണ്ട് ഈ ദേവതയെ പറയാം. ഉദാഹരണം— വരണൻ ഇന്ദ്രകുമാണ് അന്തർഭാവം. വരണപദത്തിന്റെ അർത്ഥം മേഘങ്ങളെക്കൊണ്ട് ആകാശത്തെ മറയ്ക്കുന്നവൻ എന്നാണ്. (വൃണോതീതി സതഃ) ഇന്ദ്രശബ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥം ധാന്യങ്ങളെ പിളർക്കുന്നവൻ എന്നാകുന്നു. “ഇഥാ വൃണോതീതി” മേഘംകൊണ്ട് ആകാശത്തെ ആവൃത്തിക്കുന്നതായ ഒരു തേജസ്സു വരണശബ്ദംകൊണ്ടു പറയപ്പെടുന്നു. ഈ തേജസ്സു തന്നെ, ധാന്യാദികളെ വേറെ ഒന്നാക്കി പരിണമിപ്പിയ്ക്കുമ്പോൾ അതിനെ പിളർക്കുന്നതുകൊണ്ട്, ഇന്ദ്രനായിത്തീരുന്നു. ഇങ്ങിനെ ശബ്ദങ്ങളുടെ അർത്ഥപര്യായങ്ങളെ ആലോചിച്ച് ഇന്ദ്രനേയും വരണനേയും ഒന്നാക്കുന്നപക്ഷം അഗ്നിയേയും ഇന്ദ്രനേയും ഒന്നാക്കുന്നതിന് എന്താണ് വിരോധം എന്നൊരു സംശയം ജനിയ്ക്കാം. ആകെ ദേവതകൾ മു

നാവിധമാണെന്നും ഇതുകളിൽ മാറ്റം വേർതിരിക്കാൻ അന്തർവാഹനമാണെന്നും നിരൂപകന്മാർ വിചാരിക്കുന്നു എന്നു മാത്രമേ ആ സംശയത്തിന്നു സമാധാനമുള്ളൂ. പൊതുജനങ്ങളുടെ സിദ്ധാന്തത്തെ അനുസരിച്ച് യാസ്തൻ ഇത്രയും വേഗത്തിലും ഭിന്നഭേദങ്ങളായി പറയുന്നില്ലെന്നില്ല. മന്ത്രങ്ങളെ പ്രാപ്താനിഷ്ടനായ അവസരത്തിൽ യാസ്തൻ പലേ ലോകത്തങ്ങളെയും ഉപദേശിക്കുന്നു എന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവെല്ലാം. ഉദാഹരണത്തിനുവേണ്ടി ഒന്നോ രണ്ടോ ചേർക്കുന്നു.

കത്തിയെഴുതിത്തന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന തീ കെട്ടുമ്പോൾ അതു നശിക്കുന്നു എന്നാണ് പൊതുവിൽ വിചാരിച്ചുവരുന്നത്. ഈ തീ നശിക്കുന്നില്ലെന്നും, ഇതു ജലം, പൃഥ്വി ഇത്യാദികളിൽ ലയിക്കുകയാണെന്നും “കായമാണോ പദമാതപം” എന്ന മന്ത്രപ്രാപ്താനത്തിൽ സ്പഷ്ടമായി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വൃക്ഷാദികളുടെ ചുവട്ടിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ഉണ്ടാകുകയും ഈ മടയിരിക്കുന്നു. മണ്ണെടുത്ത് അതിന്റെ ചുറ്റും കൂട്ടുകയും ചെയ്യാറുണ്ടല്ലോ. ഇങ്ങനെ കൂട്ടിക്കൂട്ടി മണ്ണ് അല്പം നനയ്ക്കുകയാണ് കാണാറുള്ളത്. ഈ നനവിനുള്ള കാരണം വെളി (ഏറ്റവും കൂടുതൽ) എന്ന പദപ്രാപ്താനത്തിൽ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. “പശ്ചാത്താപം” നിരൂപകവാക്യം. ഭഗവദ്ഗോപാൽയന്റെ പ്രാപ്താനം. “താമിമന്ത്രമേകം ഭഗവതേ ആർദ്രം ഭവതി” അതും ഏറ്റവും ചർച്ചിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് മണ്ണ് ആർദ്രമായിത്തീരുന്നത്. ഇങ്ങനെ ചില ലോകത്തങ്ങളെ പറയുന്നതിന്നു പുറമെ ഇന്ത്യയിൽ പണ്ടുകാലങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന പല ആചാരസമ്പ്രദായങ്ങളെയും സ്മരിക്കുകയും വേദങ്ങൾക്കും ഉള്ള സംബന്ധത്തെയും യാസ്തൻ കാണിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതുകളെ എല്ലാം പറവി ഒരു ഉപന്യാസത്തിൽ എഴുതാൻ പ്രയാസമാണ്. ഈ ഉപന്യാസം തന്നെ സാമാന്യത്തിലധികം വലുതായിത്തീർന്നു എന്നാണ് തോന്നുന്നത്. പക്ഷേ നിരൂപകൻ വായിച്ചിട്ടുള്ളവർ ഈ ഉപന്യാസത്തെ വേണ്ടതിലധികം ദീർഘമായിത്തീർന്നതായി വിചാരിക്കില്ലെന്ന വിശ്വാസത്തോടുകൂടി തൽക്കാലം വിരമിക്കുന്നു.

വരവൂർ കപ്പിളിങ്ങാട്ടു നാരായണൻ ഭട്ടതിരി.

“പ്രേതമോ മനുഷ്യനോ?”*

(ഒരു ചെറുകഥ.)

I

“റാണിഫട്ട”ത്തിലെ സെമിണ്ടറായ “ശാരദാശങ്കര”ന്റെ ഭവനത്തിലുണ്ടായിരുന്ന വിധവയ്ക്ക് അവളുടെ പിതൃകുടുംബക്കാരായ ബന്ധുക്കൾ ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കാരോരുത്തരായി എല്ലാവരും മരിച്ചുപോയി. ഭർത്താക്കുടുംബത്തിൽ അവളുടെ സ്വന്തം എന്നു പറയുവാൻ ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അവൾക്കു ഭർത്താവും പുത്രനും ഇല്ല. അവളുടെ ഭർത്തൃസഹോദരനായ ‘ശാരദാശങ്കര’ന്റെ കുട്ടിയായിരുന്നു അവളുടെ ഭർത്താവ്. ആ കുട്ടിയെ പ്രസവിച്ചശേഷം വളരെ കാലത്തേയ്ക്ക് അതിന്റെ അമ്മ അത്യന്തം ദീനത്തിൽ പെട്ടു. വിധവയായ “കാദംബിനി”യാണ് അതിനെ വളർത്തിക്കൊണ്ടു പോന്നത്. ഒരു സ്ത്രീ മരണാവാളുടെ കുട്ടിയെ വളർത്തുന്നതായാൽ അവൾക്ക് അതിനോടുള്ള വാത്സല്യത്തിന്നു പതിന്മടങ്ങു ശക്തിയുണ്ടായിരിക്കും. കാരണം, അവൾക്ക് ആ കുട്ടിയുടെ പേരിൽ യാതൊരു അവകാശവും ഇല്ല; യാതൊരു രക്തബന്ധവുമില്ല; കേവലം സ്നേഹവാത്സല്യത്തിന്റെ അപകാശം മാത്രമേയുള്ളൂ. സ്നേഹത്തിന്നു സമുദായം സ്വീകരിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഒരു രേഖകളും അതിന്റെ അവകാശത്തെ സ്ഥാപിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല; അതു തെളിയിക്കുവാൻ ആഗ്രഹമുമില്ല. അത് അതിന്റെ വിഷയമായതും ആരുടെ എന്നു നിശ്ചയമില്ലാത്തതുമായ അമൂല്യരത്നത്തെ ദിഗ്ഗണ്ഠിഭവിച്ചതായ ആ സങ്കതിയോടുകൂടി ആറാധിക്കുക മാത്രം ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെ ആ വിധവയുടെ തടയപ്പെട്ടതായ സ്നേഹശക്തി മുഴുവനും ആ കുട്ടിയുടെ നേക്കു തിരിഞ്ഞു. ശ്രാദ്ധണമാസത്തിൽ ഒരു രാത്രി “കാദംബിനി” പെട്ടെന്നു കാലഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. എന്നോ കാരണത്താൽ അവളുടെ ഹൃദയത്തിന്റെ സ്പന്ദനം ശമിച്ചു. നാലുപുറവും ഉള്ള ലോകം അതിന്റെ യഥാക്രമമുള്ള ഗതിയെ നിർവ്വഹിച്ചു. സ്നേഹപരിപൂർണ്ണമാ

* ഈ ചെറുകഥ സെർ. രവീന്ദ്രനാഥടാശാർ എഴുതിയതാകുന്നു.

യ കാടംബിനിയുടെ അതിസൗമ്യമായ ചെറുപ്പദയത്തിൽ മാത്രം സാധാരണ ഗതിക്കു വിപ്ലവം നേരിടുകയും അവളുടെ 'കാലഘടികാരം' എന്നുനേക്കുമായി നിന്നുപോവുകയും ചെയ്തു.

ചൊല്ലിപ്പുകാർ അനാവശ്യമായ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഉണ്ടാക്കാതിരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി സെമിണ്ടാരിന്റെ നാലു ബ്രാഹ്മണഭൃത്യന്മാർ പ്രത്യേകം ചടങ്ങുകൾ ഒന്നും അനുസരിക്കാതെ ആ മുതശരീരത്തെ ദമിപ്പിക്കുന്നതിന് ഉടനേതന്നെ നീക്കംചെയ്തു. 'റാണിഷെ'ത്തിലെ ശുശ്രൂഷ പഥം ഗ്രാമത്തിൽനിന്നു വളരെ ദൂരെയായിരുന്നു. ഒരു കളത്തിന്നരികെ ഒരു ചെറുകുടിലും സമീപത്ത് ഒരു വടവൃക്ഷവും അല്ലാതെ ആ പ്രദേശത്ത് എങ്ങും ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പണ്ട് ആ നിലത്തിൽകൂടി ഒരു പുഴ ഒഴുകിയിരുന്നു. പിന്നീട് അതിന്റെ ഗതി തിരിയുകയും നദീതടം വരണ്ടുപോവുകയും ചെയ്തു. അതിലൊരു ഭാഗം ഉദകക്രിയകളുടെ ആവശ്യത്തിലേക്കു വെട്ടിത്താങ്ങി ഒരു കളമാക്കിത്തുറുപ്പിച്ചു. ജനങ്ങൾ ആ കളത്തെ പഴയ നദിയുടെതന്നെ ഒരു ഭാഗമായി വിചാരിച്ച് ആരാധിച്ചുപോന്നു.

മുതശരീരത്തെ വെട്ടിച്ചിരുന്ന നാലുപേരും അതിനെ ആ കുടിലിൽ എത്തിച്ചു ശവദാഹത്തിനു വേണ്ടതായ വിറകു വരുന്നതിന്നു കാത്തിരുന്നു. കാത്തുകാത്ത് അക്ഷമന്മാരായി തീർന്ന് അവരിൽ രണ്ടുപേർ വിറകു വരാത്തത് എന്തൊന്നെന്നുനോക്കിക്കുവാൻ പുറപ്പെട്ടു. 'നിതായി'യും 'ഗുരുചര'നും അങ്ങിനെ പോയപ്പോൾ 'വിശ്വ'വും 'ബാണമരവി'യും ശവം കാത്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

ബ്രാഹ്മണമാസത്തിലെ ഇരുട്ടുള്ള ഒരു രാത്രിയായിരുന്നു. നക്ഷത്രങ്ങൾ തെളിയാത്ത ആകാശവീഥിയിലെല്ലാം കാർമോലപടലങ്ങൾ തിങ്ങിയിരുന്നു. കുടിലിലെ പ്രകാശമില്ലാത്ത മുറിക്കുള്ളിൽ മുതശരീരത്തിനടുത്തു രണ്ടുപേരും മൌനമായി ഇരുന്നു. അവരുടെ തീപ്പെട്ടികൊണ്ടും വിളക്കുകൊണ്ടും ഫലമുണ്ടായില്ല തീപ്പെട്ടി തണുത്തതായിരുന്നു. അവരെത്ര പ്രയത്നിച്ചിട്ടും അത് കത്തിയില്ല. വിളക്കുകെട്ടുപോകയും ചെയ്തു. വളരെ നേരം മിണ്ടാതിരുന്ന ശേഷം അതിലൊരാൾ, 'ചങ്ങാതി! ഒന്നു പുകവലിക്കാൻ കിട്ടിയെങ്കിൽ നന്നായിരുന്നു. ധൂതിയിൽ നാം അത് എടുക്കുവാൻ മറന്നുപോയി' എന്നു പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ കാടിപ്പോയി വേണ്ടതെല്ലാം എടുത്തുകൊണ്ടുവരാം,” എന്നു കൂട്ടുകാരൻ മറുവടി പറഞ്ഞു.

‘ബാണമാലി’ പോകുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചതിന്റെ കാരണം ‘വിധു’ ധരിച്ചു. (ശൃഗാണഭൂമി ചെങ്കുത്താനങ്ങളുള്ള സ്ഥലമാകയാൽ ചേടിപ്പോയ് പോകുവാനാഗ്രഹിച്ചത്) “താക്കേടില്ല! ഞാൻ തന്നെ ഞാൻ ഇവിടെ ഇരിക്കണം അല്ലെ.” എന്നു മറുവടി പറഞ്ഞു.

സംഭാഷണം വീണ്ടും അവസാനിച്ചു. ഇരുവരും നിശ്ശബ്ദരായി. അഞ്ചുമിനിട്ടു ഒരു മണിക്കൂറുപോലെ തോന്നി. വിരക്ത കൊണ്ടുവരുന്ന പോയ കൂട്ടരെ അവർ മനസ്സുകൊണ്ടു ശ്വസിച്ചു. അവർ ഇരുവരും വല്ല സ്ഥലത്തും ചെന്നിരുന്ന വെടിപറയുകയായിരിക്കണമെന്ന് അവർ സംശയിച്ചു. ഇടവിടാതെ തവളകളും കുളക്കുരയിലുള്ള മണ്ണട്ടകളും കരയുന്നതിന്റെ ശബ്ദമെല്ലാതെ കെട്ടിത്തൂം കാനക്ഷയും ചെയ്യും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പെട്ടെന്ന്, മുതശരീരം തന്നെത്താൻ ഒരു ഭാഗത്തേക്കു തിരിഞ്ഞുകിടക്കുമ്പോഴെന്നപോലെ, ശവം കിടത്തിയിരുന്ന പായ ഒന്നിളകിയതായി അവർക്കു തോന്നി. ‘വിധു’യും ‘ബാണമാലി’യും പേടിച്ചു വിറച്ചുകൊണ്ടു ‘രാമ, രാമ, രാമ’ എന്നു ജപിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. മുറിയിൽനിന്ന് ഒരു ഹിംസാശബ്ദം കേട്ടു. ഒരു നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ കരവൽക്കാർ കുടിയിൽനിന്നു ചേടിപ്പോകുന്ന ചാടി, ഗ്രാമത്തിലേക്കു കുതിക്കുന്നി കാടി.

മൂന്നു നാഴിക അങ്ങിനെ കാടിയപ്പോൾ അവരുടെ ചങ്ങാതിമാർ ഒരു റാത്തലും കൂടുതൽ വരുന്നതു കണ്ടു. വാസ്തവത്തിൽ, അവർ ഒന്നു പുകവലിക്കാൻ തന്നെയാണ് പോയിരുന്നത്. വിറകുകൊണ്ടു തെപ്പാറി അവർക്കു യാതൊരു വിവരവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും, വിറകിനുള്ള മർദ്ദം മുറിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും വെട്ടിക്കീറിക്കഴിഞ്ഞാൽ ഉടനെ അങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവരണമെന്നും അവർ ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു. ‘വിധു’യും ‘ബാണമാലി’യും കുടിയിൽ വെച്ചുണ്ടായ സംഗതികൾ അവരെ അറിയിച്ചു. ‘നിതായി’യും ‘ഗുരുചര’നും ആ കഥ കേട്ട് അവരെ പുള്ളിക്കുരയും സ്ഥലം വിട്ടു പോന്നതിന്നു കലശലായി ശാസിക്കുകയും ചെയ്തു.

താമസിക്കാതെ, അവർ നാലുപേരും കുടിയിലേയ്ക്കു മടങ്ങി. കുടിയിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ, ദഹിപ്പിക്കുവാൻ കൊണ്ടുവന്ന മുതശരീരം

അവിടെനിന്നു പോയിരിക്കുന്നു എന്ന് അവർക്കു മനസ്സിലായി. ഒരു വെറും പായ മാത്രം അവിടെ കിടന്നിരുന്നു. അവർ പരിഭ്രമിച്ചു അന്വേഷിച്ചു മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കി. വല്ല കുക്കുനും വലിച്ചുകൊണ്ടു പോയിരിക്കുമോ? എന്നാൽ വസ്ത്രത്തിന്റെ ഒരു കഷണംപോലും അവിടെ എങ്ങും കാണാൻ ഇല്ലല്ലോ. പുറത്തു കടന്നു നോക്കിയപ്പോൾ മുൻവശത്തു കൂട്ടിയിരുന്ന മണ്ണിൽ പുതുതായി ഉണ്ടായ ഒരു സ്ത്രീയുടെ മുദ്രലങ്ങയായ കാലടികൾ അവർ കണ്ടു. ശാരദാശങ്കരൻ ഒരു വിസ്തരിച്ചുനിൽക്കുന്നു. വല്ല ചെങ്കുത്താൻകഥകളും ചെന്നു പറഞ്ഞാൽ അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും വിശ്വസിക്കുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് ഇനി എന്തു ചെയ്യണമെന്ന് അവർ നാലുപേരും കൂടി ആലോചിച്ചു. വളരെ വാദപ്രതിവാദങ്ങൾക്കു ശേഷം മുതശരീരത്തെ യഥാക്രമം ഒമിപ്പിച്ചു എന്നു പറയുന്നതായിരിക്കും ഉത്തമം എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

സുയ്യോദയത്തോടുകൂടി വിരകകാർ വന്നപ്പോൾ, അവർ വരുവാൻ വളരെ താമസിച്ചതുകൊണ്ട്, അവരെ കൂടാതെ തന്നെ കാര്യം നിവൃത്തിച്ചു എന്നും ഭാഗ്യവശാൽ കുടിയിൽ തന്നെ കുറെ വിരകണ്ടായിരുന്നു എന്നും അവർ പറഞ്ഞു. മുതശരീരം ആരെങ്കിലും കണ്ടുകൊണ്ടുപോകുന്ന ഒരു വിലപിടിച്ച സാധനമല്ലാത്തതുകൊണ്ട് അതിനെപ്പറ്റി ആർക്കും സംശയമുണ്ടാകുവാൻ അവകാശമില്ലല്ലോ.

II

ജീവന്റെ യാതൊരു ലക്ഷണവും ഇല്ലാതിരിക്കുമ്പോൾപ്പോലും, ചിലപ്പോൾ, ശരീരത്തിൽ സൂക്ഷ്മമായ ജീവശക്തി ഒളിഞ്ഞു കിടപ്പുണ്ടായിരിക്കുമെന്നും, പ്രത്യക്ഷത്തിൽ മുതപ്രായമായ ചില ശരീരത്തിന്നു രണ്ടാമതും ജീവൻ ഉണ്ടാകുമെന്നും എല്ലാവർക്കും അറിയാവുന്നതാണ്. 'കാദംബിനി' മരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവളുടെ ജീവയന്ത്രം എന്തോ സംഗതിവശാൽ, പെട്ടെന്നു ചലനരഹിതമായിത്തീർന്നിട്ടേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

വീണ്ടും സുബോധമുണ്ടായപ്പോൾ, അവൾ, അവളുടെ നാലു ഭാഗത്തും നിബിഡമായ അന്ധകാരത്തെ കണ്ടു. അവളുടെ പതിവുള്ള സ്ഥാനത്തല്ലാ കിടക്കുന്നതെന്ന് അവൾക്കു തോന്നി. അവൾ 'സഹോദരി' എന്ന് ഉറക്കെ വിളിച്ചു. കൂർച്ചയിൽ നിന്ന് ഭയത്തരവും പുറപ്പെട്ടില്ല. അവൾ ഭയവിമുഖയായി എഴുന്നീറ്റിരുന്നു. അ

വളരെ മരണശയ്യയും ഹൃദയഭാഗത്തു പെട്ടന്ന് ഒരു വേദനയും പിന്നീട് ഒരു ശ്വാസമുട്ടും തോഹാലസ്യവും ഉണ്ടായതും അവർക്ക് കാണുവാനുണ്ടായിരുന്നു. അവളുടെ സഹോദരി അപ്പോൾ കുട്ടിക്കൊട്ടക്കുവാനുള്ള പാലു കാച്ചുകയായിരുന്നു. “സഹോദരീ! കുട്ടിയെ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവരൂ. എനിക്കു തീരെ സുഖമില്ലാ” എന്നു ശ്വാസമുട്ടി പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് കാദംബിനി തോഹാലസ്യപ്പെട്ടു കിടക്കമേൽ വീണത്.

പിന്നീടുണ്ടായതൊന്നും അവർക്ക് ഓർമ്മയില്ല. മാഷിപ്പിതാമൃതിമരിഞ്ഞുപോയ ഏഴത്തുപുസ്തകംപോലെ അവളുടെ ഓർമ്മശക്തി മാഞ്ഞുപോയിരുന്നു. “കാദംബിനി”യുടെ ബോധശക്തിയും ഓർമ്മശക്തിയും— ലോകഗ്രന്ഥത്തിന്റെ അക്ഷരങ്ങൾ— ഒരു ക്ഷണത്തിൽ ആകൃതിരഹിതങ്ങളായിത്തീർന്നു. ബോധക്ഷയത്തിനുശേഷം അവളുടെ പ്രേമഭാജനമായ ആ ശിശു സ്നേഹമന്യുണമായ മുട്ടുസപരത്തിൽ അവളെ “അമ്മായി” എന്ന് ഒട്ടക്കത്തെ വിളിയായി വിളിച്ചുവോ ഇല്ലയോ എന്നുള്ളതിൽ വിശ്വസ്യമായ “കാദംബിനി”ക്ക് ഓർമ്മയുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവൾക്കു ചാപരിചിതമായിരുന്ന ജീവലോകത്തെ വിട്ട് അവസാനമില്ലാത്തതും, അറിയാപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തതും ആയ മുതുലോകയാത്ര അവൾ ആരംഭിച്ചപ്പോൾ ആ ശാന്തലോകത്തേയ്ക്കു പോകുവാൻ ചേണ്ടതായ വഴിയ്ക്കു ലവണനാലോലെയുള്ള സ്നേഹസമുപ്ലവമായ ഒരു സഹായസംഭാവനാ വേർപാടസമയത്ത് അവളുടെ കർമ്മയായ കുട്ടിയിൽനിന്നു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കുമോ എന്നുള്ളതിൽ അവൾക്കു തീരെ ഓർമ്മിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. സുബോധം വന്നപ്പോൾ കണ്ടതായ ആ ഇരട്ടപ്പന്ത നിശ്ശബ്ദസ്ഥലം, ഒന്നും കാണുവാൻ ഇല്ലാത്തതും, കേൾക്കുവാനില്ലാത്തതും, പ്രവർത്തിക്കുവാനില്ലാത്തതും, ആദ്യത്തെമില്ലാത്ത ഒരു കലവരസ്ഥാനം മാത്രമായിട്ടുള്ളതും ആയ യമലോകമാണെന്ന് അവർക്ക് ആദ്യത്തിൽ തോന്നിപ്പോയിരിക്കണമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. എന്നാൽ, തുറന്നുക്കിടക്കുന്ന വാതായനത്തിൽക്കൂടി ജലസമ്പർക്കമുള്ള ഒരു തുണയെ കാറ്റ് അകത്തു പ്രവേശിക്കുകയും, പുറത്തുനിന്നു തവളകളുടെ നിലവിളികേൾക്കുകയും ചെയ്തുപ്പോൾ അവളുടെ ഓർമ്മശക്തി പ്രസ്തുതമായിത്തീരുകയും, ചുരുങ്ങിയ അവളുടെ ജീവകാലത്തിലെ വർഷങ്ങൾ ഓർമ്മയിൽ വരികയും അവർക്കുപ്പോഴും

ഇഹലോകസംബന്ധിതനെന്നൊന്നുള്ള ധാരണ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ഭരിച്ചിരുന്നവനായി. അതിന്റെ പ്രകാരത്താൽ സമീപത്തുള്ള കുളവും, അടുത്തുള്ള വടവൃക്ഷവും വരുന്ന കിടക്കുന്ന മൈതാനവും, ഭൂമിയിൽ വൃക്ഷസമൃദ്ധവും, അവർ വിവാഹമായി കണ്ടിരുന്നു. പൊണ്ണമാസി ദിവസങ്ങളിൽ അവർ ആ വൃഷ്ടിയിൽ കുളിക്കുവാൻ വരാറുണ്ടെന്ന് കേൾവന്നു. തദവസരങ്ങളിൽ ആ ശുശ്രൂഷസ്ഥലത്തു വല്ല മുതശരീരവും കണ്ടാൽ മരണം എത്രയും ഭയങ്കരമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു വിചാരിച്ച് അവർ ഭയപ്പെടാറുണ്ട്.

അവളുടെ ആദ്യത്തെ വിവാഹം സ്വഹൃദത്തിലേക്കു മടങ്ങുന്ന മെന്നായിരുന്നു. എന്നാൽ, പിന്നീടവർ അതിനെപ്പറ്റി ആലോചിച്ചു: “ഞാൻ ഭരിച്ചവളാണ്. ഫീനിക്സ് എങ്ങിനെ വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോയില്ല. ഞാൻ മടങ്ങി എത്തിയാൽ അതു കടംബക്കാരൻ ആവത്തായിരിക്കും. ഞാൻ ജീവലോകത്തോടു യാത്ര പാഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. ഞാൻ ഒരു പ്രേതം മാത്രമാകുന്നു!” കാര്യം ഇപ്രകാരമല്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, “ശാരദാശങ്കര”ന്റെ സൗജന്യമായ അന്തഃപുരം വിട്ട് ഇത്ര അകലത്തുള്ള ശവദാഹഭൂമിയിൽ ഈ അദ്ധരാത്രിയിൽ എത്തിച്ചേരുവാൻ അവർക്ക് എങ്ങിനെ സാധിക്കുമായിരുന്നു എന്ന് അവർ ആലോചിച്ചു. അവളുടെ ശവസംസ്കാരക്രിയകൾ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, അവളുടെ മുതശരീരം ദഹിപ്പിക്കുവാൻ ചുമതലപ്പെട്ടവർ ഇപ്പോൾ എവിടെ പോയിരിക്കുന്നു? അവർ ശവദാഹം കഴിച്ചു മടങ്ങിപ്പോയതായിരിക്കണം. ഇങ്ങിനെയാണല്ലോ അവളുടെ ആലോചനയുടെ ഗതി. “ശാരദാശങ്കര”ന്റെ പ്രശോഭിതമായ ഭവനത്തിൽവെച്ചു കഴിഞ്ഞതായ അവളുടെ ചരമ ഘട്ടത്തെ കുറിച്ച് കേൾപ്പോൾ, അവർ ഇപ്പോൾ ഭൂമിയിലും, ജീവജാലങ്ങളാൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടതും, അന്ധകാരമയമായതും ആയ ശുശ്രൂഷഭൂമിയിൽ ഏകാകിനിയാകുന്നതിന്നിരിക്കുന്നു എന്ന സംഗതി, അവർ അറിഞ്ഞു. തീർച്ചയായും അവർ ഇപ്പോൾ ഐഹികസമുദായങ്ങളിലെ ഒന്നിലേയും ഒരംഗമല്ല. അവർ ഭൂമിയിൽനിന്നും ഭയങ്കരതപത്തിന്റെയും മൃത്തിയാകുന്നു. അവർ അവളുടെതന്നെ പ്രേതമായിരുന്നു.

ഈ ധാരണയാൽ അവളെ ഇഹലോകത്തോടു ബന്ധിച്ചിരുന്ന

സകല കെട്ടുകളും താനേ അഴിഞ്ഞുപോയി. അവർക്ക് അമാനുഷമായ അത്ഭുതശക്തിയും, അപരിമിതമായ സ്വാതന്ത്ര്യവും, ഉണ്ടെന്നു തോന്നി. അവർക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളതു പ്രവർത്തിക്കുവാനും ഇഷ്ടമുള്ളതു ഭയപ്പെടുകവാനും സാധിക്കുമായിരുന്നു. ഈ പുതിയ സങ്കല്പത്തിൽ നിന്നുണ്ടായ ആവേശത്താൽ മതിമറന്നവളായി അവൾ ഒരു കൊടുങ്കാറ്റിനെപ്പോലെ ഭയങ്കരയായി കടലിൽനിന്നു പുറത്തു ചാടി ശുശാന്തസ്ഥലത്തു ചെന്നുനിന്നു. ചങ്ങയുടെയോ, ഭയത്തിന്റെയോ, ഒരു മരായപോലും അവളിൽ കാണപ്പെട്ടില്ല.

എന്നാൽ, നടക്കുംതോറും അവളുടെ പാദങ്ങൾക്കു ശക്തി കായുകയും, ശരീരം ക്ഷീണിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ-മൈതാനം അവസാനമില്ലാതെ പരന്നുകിടന്നിരുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു നെൽവയലുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ചിലപ്പോൾ അവൾ മുട്ടിക്കൊപ്പം വെള്ളത്തിൽ കുടിയാണ് സഞ്ചരിച്ചിരുന്നത്.

അരുണോദയത്തോടുകൂടി ദൂരത്തുള്ള വീടുകളുടെ അടുത്തു നില്ക്കുന്ന പട്ടികൾക്കടുത്തുള്ളിൽനിന്ന് ഒന്നോ രണ്ടോ വാക്കുകളുടെ കരച്ചിൽ കേട്ടു. അപ്പോൾ അവൾ ഭയത്തിന്നധീനയായി. ഈ ലോകത്തോടും, ജീവജാലങ്ങളോടും അവൾക്കുള്ള ബന്ധമെന്തായിരുന്നു എന്നു നിണ്ണയിക്കുവാൻ അവൾക്കു സാധിച്ചില്ല. അവൾ, വിസ്മയമായ ശുശാന്തഭൂമിയിലായിരുന്നുപ്പോൾ, ശ്രാവണമാസത്തിലെ കൂരിരുട്ട് അവൾക്കു ചുറ്റുമുണ്ടായിരുന്നുപ്പോൾ, തീരെ ഭയമില്ലാത്തവളും, പ്രേതരാജ്യനിവാസികളിൽ ഒരുവളും ആയിരുന്നു. സൂര്യപ്രകാശവും, മനുഷ്യാലയങ്ങളും, അവളെ ഭയംകലയാക്കിത്തീർന്നു. അവൾ അവളെത്തന്നെ ഭയപ്പെട്ടു. മാനമാകുന്ന നദിയുടെ കരാരോ തീരങ്ങളിൽ നിവസിക്കുന്നവരായ മനുഷ്യരും പ്രേതങ്ങളും അന്ത്യോന്ത്യം ഭയപ്പെടുന്ന കൂട്ടരാകുന്നു.

III

അവളുടെ വസ്ത്രങ്ങളിൽ ചേറുപുരണ്ടിരുന്നു. അസംധാണങ്ങളായ അസംബന്ധവിചാരങ്ങളാലും, നിശാസഞ്ചാരത്താലും “കാദംബിനി” ഒരു ഭ്രാന്തത്തിനെപ്പോലെയായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ, അവളുടെ ആകൃതി നേരിട്ടു കാണുന്നവർ പേടിക്കത്തക്കവിധത്തിലായിരുന്നു. കുട്ടികൾ അവളെക്കണ്ടാൽ കല്ലെറിവുകയോ,

വേദിച്ചോടുകയോ, ചെയ്യുമായിരുന്നു. ഭാഗ്യവശാൽ അവളെ ആ
 ദ്രുതം കണ്ടത് ഒരു വഴിപോക്കാണ്. അയാൾ, അടുത്തുവന്ന് “അ
 മ്മേ! നിങ്ങൾ ഒരു കുലീനയാണെന്നു തോന്നുന്നു. എവിടെയാണ്
 ഈ വേഷത്തിൽ തന്നത്താൻ പോകുന്നത്?” എന്നു ചോദിച്ചു.
 “കാദംബിനി” അവളുടെ വിചാരപരമ്പരകളെ ഏകോപിച്ച് ഒരു
 സമാധാനം പരയുന്നതിന് അശക്തയായി അവളുടെ മുഖത്തേ
 ക്ക് തുറിച്ചുനോക്കി. അവൾക്ക് ഇഹലോക സമ്പദ്കുണ്ടായിരുന്നു
 എന്ന് ഇനിയും വിശ്വസിക്കുവാൻ ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവൾ
 ഒരു കുലീനയെപ്പോലെ കാണപ്പെടുന്നുണ്ടെന്നും, ഒരു വഴിപോ
 കൻ അവളോടു ചിലതെല്ലാം ചോദിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ധരിക്കുവാൻ
 അവൾക്കു സാധിച്ചില്ല. ആ യാത്രക്കാൻ വീണ്ടും “അമ്മേ! വരു!
 ഞാൻ നിങ്ങളെ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുപോയാക്കാം. എവിടെയുണ്ടാവോ
 കേണ്ടത്?” എന്ന് അവളോടു ചോദിച്ചു.

“കാദംബിനി” ചിന്താമഗ്നയായി. ആനന്ദാർത്തിലേക്കു പോ
 കുന്ന കാര്യം തീരെ അസംബന്ധമായിരുന്നു. അവൾക്കു പിതൃഗൃഹം
 ഉണ്ടായിരുന്നതും ഇല്ല. അവൾക്ക് അവളുടെ ബാല്യകാലത്തിലെ
 ഒരു സ്നേഹിതയെപ്പറ്റി അപ്പോൾ ഓർമ്മവന്നു. “യോഗമായ”യെ
 അവൾ ബാല്യത്തിനുശേഷം കണ്ടിട്ടില്ല. എങ്കിലും, അവർ തമ്മിൽ
 കത്തുകൾപോലും ഉണ്ടായിരുന്നു. പണ്ടു പഴുപ്പുപ്പാഴും അവർ തമ്മിൽ
 വഴക്കുകളും പിണക്കങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. “കാദംബിനി”ക്കു യോഗ
 ഗമായ”യെ അപരിചിതമായ സ്നേഹമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു “കാദം
 ബിനി”യും “യോഗമായ”ക്കുണ്ടായിരുന്നിടത്തോളം സ്നേഹം “കാ
 ദംബിനി”ക്കില്ലെന്നു “യോഗമായ”യും അന്യോന്യം വാദിച്ചു കല
 ഹിക്കാറുണ്ട്. ഒരിക്കൽ കണ്ടുമുട്ടിയാൽ അന്യോന്യം പിരിയുവാൻ
 സാധിക്കയില്ലെന്ന് അവൾക്കു ഇരുവർക്കും തീർച്ചയുണ്ടായിരുന്നു.

“ഞാൻ നിസിന്ധപുരം”യിലുള്ള “ശ്രീവതി”യുടെ ഗൃഹത്തി
 ലേക്കാണ് പോകുന്നത്” എന്നു “കാദംബിനി” തന്നോട് സ്വന്തം
 പം തോന്നിയ ആ യാത്രക്കാരനെ അറിയിച്ചു.

“നിസിന്ധപുരം” വളരെ അടുത്തല്ലെങ്കിലും ആ യാത്രക്കാ
 ന്നു പോകേണ്ടതായ “കല്പത്തൂർ”ക്കുള്ള വഴിമധ്യത്തിലായിരുന്നു. അ
 തുകൊണ്ട്, അയാൾ “കാദംബിനി”യെ ശ്രീവതിയുടെ ഗൃഹ

ത്തിൽ കൊണ്ടുപോകയും ബാല്യത്തിൽ വേർപിരിഞ്ഞ ആ സ്നേഹിതകൾ വീണ്ടും ഒന്നിച്ചു ചേരുകയും ചെയ്തു. ആദ്യത്തിൽ അച്ഛൻ അന്യോന്യം മനസ്സിലായില്ലെങ്കിലും, ക്രമേണ കുട്ടിക്കാലത്തെ മുഖച്ഛായ പിടിച്ച് ഇരുവരും പരസ്പരം നല്ലപോലെ അറിഞ്ഞു.

“ഹാ! എന്റെ ഭാഗ്യംതന്നെ! ഞാൻ നിന്നെ വീണ്ടും കാണുമെന്നു സ്വപ്നപി വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. എങ്ങിനെയാണ് ഇവിടെ എത്തിച്ചേർന്നത്. തേന്തുളുമ്പുള്ളവർ നിന്നെ തീർച്ചയായും ഇങ്ങോട്ട് അയക്കുവാൻ കാരണമില്ല” എന്നിപ്രകാരം യോഗമായ സന്തോഷത്തോടുകൂടി പറഞ്ഞു. കാദംബിനി കുറെ നേരം മിണ്ടാതിരുന്ന ശേഷം, “സഹോദരീ! എന്റെ ഭർത്താവിന്റെ പിതാവിനെക്കുറിച്ച് ഏതൊക്കെയാണു ചോദിക്കുകയ്ക്ക്. എനിക്ക് ഇവിടെ വല്ല മൂലയും ഒഴിച്ചുതന്നാൽ മതി. എന്നെ ഇവിടത്തെ വേലക്കുറിയെപ്പോലെ മാത്രമേ കരുതുന്നുള്ളൂ. ഞാൻ നിന്റെ പണിയെല്ലാം എടുത്തുകൊള്ളാം,” എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. “എന്തു! നിന്നെ ഒരു വേലക്കുറിയെപ്പോലെ വിചാരിക്കുകയോ? എന്തിനും, അത്? നീ എന്റെ ഉള്ളിനത്തിന് ചങ്ങാതിയാണ്. നീ എന്റെ...” എന്നെല്ലാം യോഗമായ തടുത്തു പറഞ്ഞു.

പുറത്തു പോയിരുന്ന ശ്രീപതി അപ്പോൾ വീട്ടിലേയ്ക്കു മടങ്ങി എത്തി. കാദംബിനി അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേരെ കുറച്ചുനേരം തുറിച്ചുനോക്കി. പിന്നെ ഒന്നും മിണ്ടാതെ, പതുക്കെ പുറത്തേയ്ക്കു പോയി. അവൾ അവളുടെ ശിരസ്സു മൂടിയിരുന്നില്ല. (വിധവ തല മൂടമല്ലോ). അശേഷർ ഔദാധോ, ലജ്ജയോ അവൾ പ്രദർശിപ്പിച്ചില്ല. കാദംബിനിയുടെ പ്രകൃതം കണ്ട ശ്രീപതി മുഷിഞ്ഞു തന്റെ സ്നേഹിയെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ചോ എന്നു ശങ്കിച്ച യോഗമായ കാദംബിനിയെക്കുറിച്ച് ശ്രീപതിയോട് ഒരരോന്നു വിവരിച്ചു പറയുവാൻ തുടങ്ങി. എന്നാൽ, യോഗമായ പറയുന്നതെല്ലാം ഐപ്പാഴും സമ്മതിക്കുവാൻ തയ്യാറുള്ള ശ്രീപതിയുടെ അടുക്കൽ നിന്നു വിവരണങ്ങളൊന്നും ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കഥ മുഴുവൻ കേൾക്കാനെത്തുന്ന കർത്താമല്ലാം സമ്മതിച്ചു. കഥ മുഴുവനാക്കുവാൻ സമ്മതിക്കണമെന്നുതന്നെ യോഗമായക്ക് അല്പം ബുദ്ധിമുട്ടുമുണ്ടായില്ലെന്നില്ല.

കാദംബിനി സ്വഗൃഹത്തിൽ ചെന്നു താമസിച്ചിരുന്നു എങ്കിലും, അവൾക്കും സ്നേഹിതയായ യോഗമായ്തും പഴയപോലെ എണക്കുമോ യോജിപ്പാ ഇല്ലായിരുന്നു. അവരുടെ രണ്ടു മക്കളായും ഇടയ്ക്കു മരണമാകുന്ന ഒരു ഭിത്തി ഉണ്ടായിരുന്നു. കാദംബിനിയുടെ ജീവസന്ധാരണകാര്യം അവളെത്തന്നെ പരിഭ്രമിപ്പിക്കുകയും, സുബോധം നിലനില്ക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, അവൾക്കു മറ്റൊരാളോട് ഉള്ളഴിഞ്ഞ സൗഹൃദം എങ്ങിനെ ഉണ്ടാകും! യോഗമായതെ പൂണ്ണമായി സ്നേഹിക്കുന്നതിന് അവൾക്കു സാധിച്ചില്ല. കാദംബിനി യോഗമായതെ നോക്കി ചിന്താമഗ്നയായിരിക്കും. 'യോഗമായതെ ഭർത്താവുണ്ട്; അവൾക്കു ദിനകൃത്യങ്ങളുണ്ട്; അവൾ എന്റെ ലോകത്തിൽനിന്നു വളരെ പഴുതെ അകന്ന ഒരു വ്യത്യസ്തലോകത്തിലാണ് നിലവസിക്കുന്നത്. അവൾ ഇഹലോകവാസികളുടെ സ്നേഹവാത്സല്യങ്ങളിലും, കരുവുങ്ങളിലും പങ്കുകൊള്ളുന്നു. ഞാനാണെങ്കിൽ കേവലം പൊള്ളയായ ഒരു വെറും നിഴൽ മാത്രമാകുന്നു. അവൾ ജീവിക്കുന്നവരിൽ ഒരാളാണ്. ഞാൻ അനിത്യതയിൽ ലയിച്ചുപോയവളാണ്.' ഇപ്രകാരമായ ആ കാദംബിനിയുടെ ആലോചനകൾ.

യോഗമായതും ഏതാണ്ട് ഒരു അസ്വസ്ഥത തോന്നി. പക്ഷെ, കാരണമെന്താണെന്ന് അവൾക്കുതന്നെ മനസ്സിലായില്ല. സ്ത്രീകൾക്കു ഗൃഹസംഗതികളിൽ സ്വന്തം ഭ്രമം കാര്യം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അതിൽ യഥാർത്ഥകവിതയും, ധീരോദാത്തതയും, വിദ്വത്തവയും എല്ലാം ഉണ്ടെന്നിരിക്കുന്നതും അതിനെ സാധാരണമായ ഗൃഹകൃത്യങ്ങളിൽ ചേർത്തുവയോഗിക്കുവാൻ അസാധ്യമാണ്. ഭവനജോലികളോടു സായോജിപ്പിക്കപ്പെടുവാൻ വയുത്ത രഹസ്യകാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി വിചിന്തനം ചെയ്യാൻ സ്ത്രീകൾ ഇഷ്ടപ്പെടുകയില്ല. തന്നിമിത്തം, തങ്ങൾക്ക് ഇന്നതാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയാത്തതായ വല്ല കാര്യവുമുണ്ടായാൽ സ്ത്രീകൾ സാധാരണയായി അതിനെ ഒന്നുകിൽ തീരെ നശിപ്പിക്കുവാനോ, അല്ലെങ്കിൽ വിസ്മരിക്കുവാനോ ശ്രമിക്കും. അല്ലാത്തപക്ഷം, ഉപയോഗപ്രദമായ തരത്തിൽ അതിന് ഒരു പുതിയ പരിണാമം വല്ലതും വരുത്തും. ഇതൊന്നും സാധ്യമല്ലാതെ വരുന്ന ദിക്കിൽ, സ്ത്രീകളുടെ ക്ഷമയും ശാന്തതയും

രയും നശിക്കുകയും അവർ കോപിഷ്ടകളും മറ്റുമായിത്തീരുകയും ചെയ്യും. കാദംബിനിയുടെ വിഷമപരിത്യാഗവും കൂട്ടത്തിൽ ചേരാത്തതും അധികരിച്ചുവരുന്നതോടും യോഗമായയുടെ ക്ഷമ ക്ഷണത്തുകരണതു വന്നു. അവളുടെ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്ന ആ കനത്ത ഭാരം എന്താണെന്നു യോഗമായ ആശയപ്പെട്ടു.

അക്കാലത്ത് ഒരു പുതിയ ബ്രഹ്മത്തു നേരിട്ടു. കാദംബിനിക്ക് അവളെത്തന്നെ വളരെ ഭയമായിരുന്നു. എങ്കിലും അവൾക്ക് അവളെ വിട്ടോടിപ്പോകുവാൻ നിവൃത്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല! ചെങ്കുത്താണെങ്കിലും അവളുടെ പിന്നിലാക്കിപ്പോയിട്ടും ഉണ്ടെങ്കിൽ അവളെ ഭയപ്പെടുന്നതു സംഭവമാണെന്നാണ്. പിന്നിൽ ആരും ഇല്ലെങ്കിലും ഉണ്ടെന്നു തോന്നും. കണ്ണുത്താത്താളികിൽ ഭയവും ഉണ്ട്! എന്നാൽ കാദംബിനിയുടെ പ്രധാനമായ ഭീതിയോടു അവളിൽ തന്നെയാണ് കിടന്നിരുന്നത്. അവളിൽനിന്നു വിട്ടു യാതൊന്നിനേയും അവൾ ഭയപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. അർദ്ധരാത്രിയുടെ നിശ്ശബ്ദതയിൽ അവളുടെ മുറിയിൽ അവൾ തനിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ അവൾ ഭയപ്പെട്ടു നില്ക്കുകയും സന്ധ്യക്കു, ദീപപ്രകാശത്തിൽ അവളുടെ നിഴൽ കാണുന്നതായാൽ അവൾ ഭയപ്പെട്ടു വിറക്കും. അവളുടെ ഭയപരിഭ്രമങ്ങളെ കണ്ടുകണ്ട് ആ വീട്ടിലുള്ള മറ്റുള്ളവരും ഭയവിധം യോകലമായിത്തീർന്നു. വേലക്കാരും, യോഗമായ തന്നെയും, പ്രേതങ്ങളെ കണ്ടുതുടങ്ങി! ശങ്കയും ഭയവും സകല ഹൃദയങ്ങളിലും നിറഞ്ഞു. അർദ്ധരാത്രിയിൽ ഒരിക്കൽ അവളുടെ മുറിയിൽനിന്നു കാദംബിനി നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു പുറത്തുവന്നു യോഗമായയുടെ വാതുപുറത്ത് മുട്ടി, ‘സഹോദരീ! സഹോദരീ! നിന്റെ കാലടികളിൽ ചീണു മരിക്കുവാൻ നീയെന്നെ അനുവദിക്കണം. നീ എന്നെത്തന്നെ വിട്ടുകൊടുത്താൽ എന്തിനെന്നു കരുതേണ്ടവെങ്കിലും.

യോഗമായയുടെ ഭയവും കോപവും കേൾക്കാൻ വളർന്നു. ആ നിമിഷത്തിൽ കാദംബിനിയെ അവിടെനിന്ന് അവൾ ആട്ടിപ്പറ്റത്താക്കുമായിരുന്നു. പക്ഷെ സത്സഭാവിധിയായ ശ്രീപതി അതിഥിയെ പറഞ്ഞു ശാന്തയാക്കുകയും അടുത്തു വേറെ ഒരു മുറിയിൽ അവളെ സമാധാനപ്പെടുത്തി ഇരുത്തുകയും ചെയ്തു.

പിറ്റേദിവസം, യോഗമായ അവളുടെ ഭർത്താവിനെ, അവ

ചാരിതമായവിധത്തിൽ അദ്ദേഹുടെ സ്വന്തം മുറിയിലേക്കു വിട്ടുവെക്കുകയായി. അവർ തന്റെ വരയുംപ്രകാരം ശ്രീപതിയെ ശാസിച്ചു: 'നിങ്ങൾ ഒരു പുരുഷനാണെന്നു മിഥ്യയാണുണ്ടല്ലോ! ഇതാണോ നിങ്ങളുടെ വേഷം. ഒരു സ്ത്രീ, അവളുടെ ശ്വശുരുക്കളായിത്തീർന്നു കാടിപ്പോന്നു നിങ്ങളുടെ ഗൃഹത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. ഒരു മാന്യ കഴിഞ്ഞു. അവർ മടങ്ങിപ്പോകേണ്ടതാണെന്നു സൂചിപ്പിക്കുകയായി നിങ്ങൾ ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടില്ല. അധീനമായി ഒരു ശബ്ദം പോലും നിങ്ങൾ ഉച്ചരിച്ചതായി ഞാൻ കേട്ടിട്ടില്ല. അതിനുള്ള കാരണം മനസ്സിലാക്കിത്തന്നാൽ വളരെ ഉപകാരമായിത്തീരും. ഇങ്ങിനെയാണോ ഒരു വാസ്തവ്യോട് പുരുഷന്മാർ വെരുമാറേണ്ടത്? നിങ്ങൾ, പുരുഷന്മാരെല്ലാവരും ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരുപോലെയാണ്.'

മിക്ക പുരുഷന്മാരും തങ്ങളുടെ ഭാര്യമാരോട് സീമാന്തീതമായ സ്നേഹമുണ്ട്. ഭാര്യമാർ തങ്ങളെ അനുസരിച്ചായി കാണപ്പെടുത്തിയാൽ പോലും അവർ പരിവേഷിച്ചു നില്ക്കുന്നതും സന്ദർഭമായ കാടുംബിനിയോടു ശ്രീപതിക്കു തോന്നിയ സ്നേഹം അതിന്റെ ശരിയായ അർത്ഥത്തിൽ അശേഷം അതിലാലിച്ചിട്ടില്ലെന്നും താൻ തീരെ നിരപരാധിയാണെന്നും യോഗമായയുടെ കാലുപിടിച്ച സത്യം ചെയ്യാൻ കൂടി ശ്രീപതി കരുതുകയായിരുന്നു. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന് ആ വാസ്തവത്തെ പ്രവൃത്തിമൂലം വിശദീകരിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. ശ്വശുരുക്കൾ അനാഥനായ ആ സൗധുവിധവയോടു നിത്യവുമായവിധത്തിൽ വെരുമാറിക്കൊണ്ടിരിക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. അതു ദുസ്സഹമായി തീർന്നപ്പോൾ അവർ ചാടിപ്പോന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ അദ്ദേഹം പ്രാപിച്ചതായിരിക്കണം. അപ്പോൾ, അമ്മയോ, ഇല്ലാത്ത കാടുംബിനിയെ അദ്ദേഹം എങ്ങനെ ഉപേക്ഷിക്കും? ഇപ്രകാരമെല്ലാം ശ്രീപതി ആലോചിച്ചു. അതുകൊണ്ടു, ഭാര്യയുടെ ആക്ഷേപങ്ങളെ അദ്ദേഹം കൈക്കൊണ്ടില്ല. അസന്തോഷകരങ്ങളായ ചോദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു കാടുംബിനിയെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം അശേഷം ആഗ്രഹിച്ചില്ല.

തന്റെ ആവലാതികളെ സ്വീകരിക്കാത്തതുകൊണ്ടു, ശ്രീപതിയുടെ ഭാര്യ, മന്ദനായ അവളുടെ ഭർത്താവിന്റെ നേരെ മറുതരത്തിൽ പ്രേരപ്പിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. കാടുംബിനിയെ അവിടെ താമസി

പിച്ഛകൂടാതെ അന്താവിനെക്കൊണ്ടു തന്നെ ചേണ്ടതു ചെയ്യിപ്പിക്കേണമെന്നും അവർ ഉറപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഭാര്യയുടെ ഉപദ്രവം സഹിക്കുവയ്യാതെയായി. സമാധാനത്തോടുകൂടി ഒരു വീട്ടിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതിന്നു കാദംബിനിയുടെ ആഗ്രഹത്തിൽ വിവരം അറിയിക്കുവാൻ ശ്രീപതി നിർബന്ധിതനായിത്തീർന്നു. ഏഴുത്തയച്ചാൽ കിട്ടുന്ന മറുപടി തൃപ്തികരമായിരിക്കുകയില്ലെന്നു ശ്രീപതിക്കു തോന്നി. അതുകൊണ്ടു ‘റാണിഘട്ട’ത്തിലേക്കു താൻ തന്നെ നേരിട്ടു പുറപ്പെട്ടു. അവിടുന്നു കിട്ടുന്ന അറിവിനെ ആസ്സദമാക്കി ചേണ്ടതു പ്രവർത്തിക്കുവാൻ ശ്രീപതി തീർച്ചപ്പെടുത്തി.

അങ്ങിനെ, ശ്രീപതി ‘റാണിഘട്ട’ത്തിലേക്കു പോയി. യോഗമായ കാദംബിനിയോടു ‘ചങ്ങാതി! നീ ഇനിയും ഇവിടെ അധികം താമസിക്കുന്നത് ഏതുവധവും ഉചിതമല്ല. ജനങ്ങൾ എന്തു പറയും’ എന്നു അടുത്തുകൂടി പറഞ്ഞു.

‘എനിക്കും ജനങ്ങൾക്കും തമ്മിൽ എന്താ സംബന്ധം?’ എന്നു കാദംബിനി സ്നേഹിതയായ യോഗമായയുടെ മുഖത്തു തുറിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടു സമാധാനം പറഞ്ഞു.

യോഗമായ അതുതപരവശയായി, ‘നിനക്കു ജനങ്ങളുമായി ബന്ധമൊന്നുമില്ലകിൽ ഞങ്ങൾക്കു് അങ്ങിനെയല്ല. അന്യഗ്രാമത്തിലെ ഒരു സ്ത്രീയെ ഇവിടെ അനാവശ്യമായി താമസിപ്പിക്കുന്നതിന്നു ഞങ്ങൾ എന്തു സമാധാനം പറയും?’ എന്നു യോഗമായ കോപത്തോടുകൂടി ചോദിച്ചു.

‘എന്റെ ശ്വശുരുഗ്രാമം എവിടെയാണ്?’

‘നിനക്കു ഭ്രാന്താണ്. ഇവർ ഇനി എന്താണാവോ പറയാൻ ഭാവി.’

എനിക്കു നിന്നോടൊന്നാകാതും? ഞാനീലോകത്തിൽ ഉള്ളവളാണോ? നീ ചിരിക്കുകയും, കരയുകയും, സ്നേഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഭാരോരുത്തരും അവരവരുടെ കാര്യങ്ങളെ വിടാതെ പിടിക്കുകയും, സാധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഞാനോ, വെറുതെ മിഴിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു! നീ ഒരു മനുഷ്യനാണ്. ഞാനൊരു നിശ്ചലാണ്. എന്നെ ഈശ്വരൻ നിങ്ങളുടെ ഈ ലോകത്തിൽ ഇങ്ങിനെ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എന്തിനാണെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലാവുകയില്ല.’

കാദംബിനിയുടെ അസാധാരണവും പ്രകൃതിവിരുദ്ധവും ആയ മുഖഭാവവും വാക്കുകളും കണ്ടും കേട്ടും അവളുടെ വിചാരഗതിയെക്കുറിച്ചു, മുഴുവനമല്ലെങ്കിലും, ഏതാണ്ടൊക്കെ, യോഗമായങ്ങ് അപ്പോൾ മനസ്സിലായി. അവളെ പുറത്താക്കുവാനോ, ഇനിയും ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുവാനോ, അവൾ ശക്തയായില്ല. വിചാരമഗ്നയായി, യോഗമായ സ്വന്തം മുറിയിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോന്നു.

IV

ശ്രീപതി 'റാണിഫട്ട'ത്തിൽ നിന്നു മടങ്ങിയെത്തിയപ്പോൾ രാത്രി ഏകദേശം പത്തുമണിയായി. ഫോറമാരി നിമിത്തം അവിടമെല്ലാം വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിയിരുന്നു. മഴ മാറുകയില്ലെന്നും രാത്രി ഒരിക്കലും അവസാനിക്കുകയില്ലെന്നും തോന്നി. റാണിഫട്ടത്തിലേക്കു പോയ സംഗതിയെക്കുറിച്ചു യോഗമായ ഭർത്താവിനോടു ചോദിച്ചു. 'എനിക്കു വളരെ പറയാനുണ്ട്,' എന്നു ശ്രീപതി മറുപടി പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം വസ്ത്രങ്ങൾ മാറി അത്താഴം കഴിച്ചു അതിന്നുശേഷം ഒന്നു പുകവലിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനോവികാരങ്ങൾ അവ്യവസ്ഥിതങ്ങളായിരുന്നു. ഭാര്യയുടെ ജിജ്ഞാസ വലിച്ചുവലിച്ചു വന്നു. അവൾ അക്കുഴയായിത്തീർന്നു. ഭർത്തൃസമീപത്തെത്തി 'എന്താ കേട്ടത്?' എന്നു ചോദിച്ചു.

അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'നീ ചെമ്പുതു വലിയ തെരറായിപ്പോയി എന്ന്.'

യോഗമായ വളരെ പരിഭ്രമിച്ചു. അവൾക്കു ശുണ്ഠിയും പരിഭ്രമഭാവവും ഉണ്ടായി. സ്പ്രിംഗ്സ് കരിങ്കല്ല് തൊറു പാറായില്ല; അഥവാ, വല്ലതും പാറിയാൽ തന്നെ, ബുദ്ധിയുള്ള പുരുഷൻ അതിനെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കുകയില്ല; ആ തെരറിനെ താൻതന്നെ കയ്യേല്ക്കുന്നതായിരിക്കും അധികം നല്ലത്. 'അതെങ്ങിനെയാണെന്നു എനിക്കു കേൾക്കാമോ,' എന്നു യോഗമായ പരിഭവത്തോടുകൂടി ചോദിച്ചു.

'നീ ഇവിടെ അതിഥിയായി സ്വീകരിച്ച ആ സ്പ്രിംഗിന്റെ സ്നേഹിതയായ കാദംബിനിയല്ല.'

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ യോഗമാർയ്ക്കു വളരെ ഭേദവും വന്നു. മറ്റൊരാളാണ് അപ്രകാരം ആക്ഷേപിച്ചതെങ്കിൽ സഹിക്കാമായിരുന്നു. ‘എന്തേ പറഞ്ഞത്? എനിക്ക് എന്റെ ചങ്ങാതിയെ തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൂടെ? അതിനും ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വരണമോ? അവിടന്ന് ആൾ അതിസമയം തന്നെ.’

‘എന്റെ സാമത്വത്തെപ്പറ്റി നാം തമ്മിൽ കലഹിക്കേണ്ട ആവശ്യം ഒന്നും ഇല്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞതു ശരിയാണെന്നു തെളിയിച്ചതാം. നിന്റെ കാദംബിനി മരിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു എന്നതിന്നു സംശയമില്ല.’

‘കേട്ടോളോ! നിങ്ങൾക്ക് എന്തോ ഒരു വലിയ തൊറ്റു പററീട്ടുണ്ട്. ഒന്നുകിൽ, പോയി അന്വേഷിച്ചു വീട്ടു തെറ്റിട്ടുണ്ട്; അല്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ കേട്ടതൊക്കെ തെറ്റിപ്പോയിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങളോട്തന്നെ പോകുവാനായു പറഞ്ഞു? ഒരേഴുത്തയയ്ക്കു. അപ്പോൾ സംഗതികളൊക്കെ ശരിയായി വിവരിച്ചു മനസ്സിലാക്കാം.’

കാൽനീളംമണത്തിന്നു തനിക്കുള്ള പ്രാപ്തിയെക്കുറിച്ചു തന്റെ ഭാര്യയ്ക്കുതന്നെ അവിശ്വാസം ജനിച്ചതിൽ ശ്രീപതിക്കും വളരെ പരിതാപം തോന്നി. അദ്ദേഹം പലതരത്തിലുള്ള തെളിവുകളും ഹാജരാക്കി. ഒരു ഫലവും ഉണ്ടായില്ല. അല്പരാത്രി ആയിട്ടും അവരുടെ തർക്കങ്ങൾ അവസാനിച്ചില്ല. കാദംബിനിയെ അവിടെനിന്നു പറഞ്ഞയയ്ക്കേണ്ട കാൽത്തിൽ ഇരുവക്കും ഒരേ അഭിപ്രായംതന്നെയായിരുന്നുവെങ്കിലും, കളവായി ചങ്ങാതിത്വം നടപ്പാക്കി ആ സ്ത്രീ തന്റെ ഭാര്യയെ ചതിച്ചുവെന്നു ശ്രീപതിക്കു വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും, തന്റെ സ്നേഹിത കലയായ ഒരു വൃദ്ധിചാരിണിയാണെന്നു യോഗമായ തീരുമാനപ്പെടുത്തിയിരുന്നെങ്കിലും, തല്ലാലത്തെ വാദപ്രതിവാദത്തിൽ ആരും പരാജയത്തെ സമ്മതിച്ചില്ല. പറഞ്ഞുപറഞ്ഞ് അവരുടെ കച്ച വളരെ ഉച്ചത്തിലായി. അടുത്ത മുറിയിൽ കാദംബിനി കിടന്നുറങ്ങുന്നുണ്ടെന്നുള്ള കാര്യംതന്നെ അവർ വിസ്മരിച്ചു.

അവരിലൊരാൾ പറഞ്ഞു: ‘ഏതായാലും നാം നല്ല കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ചു. സത്യമായിട്ടും, ഞാൻ പറഞ്ഞ സംഗതി ഞാൻ എന്റെ സ്വന്തം ചെവികൊണ്ടു കേട്ടതാണ്.’ മറ്റോ ആൾ അതു കേട്ടു കേൾ

പിച്ച്, 'അതിന്നു ഞാനെന്തുവേണം? എനിക്ക് എന്റെ കണ്ണുകൊണ്ടു കാണുകതേ? നല്ല കാര്യം' എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു.

കുടവിൽ യോഗമായ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. 'ആട്ടെ, കേൾക്കൂ. കാദംബിനി എന്നാണു മരിച്ചത്?' കാദംബിനി മരിച്ചു എന്നു പറയുന്ന ദിവസവും അപ്പോഴെ അടുക്കൽനിന്നു തനിക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ള എഴുത്തുകളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിന്റെ തിരുതിയും തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തി അതിലുണ്ടാകാവുന്ന തൊറ്റുകൊണ്ടു ശ്രീപതി പറയുന്നത് അബദ്ധമാണെന്നു ശ്രീപതിയെ ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്താമെന്നു യോഗമായ വിചാരിച്ചു. തിരുതി പറഞ്ഞപ്പോൾ, അതിഥി അവിടെ എത്തിയതിന്റെ തലേദിവസമാണ് കാദംബിനി മരിച്ചതെന്നു മനസ്സിലായി. യോഗമായുടെ ഹൃദയം തുടിച്ചു. ശ്രീപതിയും അല്പം ഇളകിപ്പോയി.

അപ്പോൾ വാതിൽ പെട്ടെന്നു തള്ളിത്തുറന്ന് ഒരു തണുത്ത കാര്യ ശക്തിയോടുകൂടി അകത്തേയ്ക്കു അടിച്ചുകയറി. അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ചിട്ടക്കു കെട്ടു. അതോടുകൂടി നിബിഡാസകാരം അവിടെയെല്ലാം നിറഞ്ഞു. കാദംബിനി അകത്തു കടന്നുവന്നു. നേരം രാത്രി ഒരു മണിയായിരിക്കുന്നു. പുറത്തു മഴ പെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

'ചങ്ങാതി! ഞാൻ നിന്റെ കാദംബിനിതന്നെയാണ്. എന്നാൽ, ഞാൻ ഇപ്പോൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കാദംബിനിയല്ല. ഞാൻ മരിച്ചവളാണ്,' എന്നു കാദംബിനി സ്പഷ്ടമാക്കിപ്പറഞ്ഞു.

യോഗമായ പേടിച്ചു നിലവിളിച്ചു. ശ്രീപതിക്ക് ഭാഷണം മിണ്ടുവാൻ വയ്യാതായി.

കാദംബിനി കൂടന്നു പറഞ്ഞു. 'മരിച്ചുപോയവളാണ് എന്നുള്ള സംഗതി ഒഴിച്ചു ഞാൻ നിങ്ങളോടു യാതൊരുപരായവും ചെയ്തിട്ടില്ല. ഏനിസ്തു ഭീവനുളളവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കൂടുവാൻ വെറുക്കിൽ മരിച്ചവരുടെ കൂട്ടത്തിലും ചേരുവാൻ വയ്യ. ഓ! ഇശ്വര! ഞാൻ ഇനി ഏവിടെ പോകും?' ധാര മുറിയാതെ മഴപെയ്യുന്ന കൂരിരുട്ടുള്ള ആ ഭയങ്കരരാത്രിയിൽ നിവ്വികാരമായി കിടന്നുറങ്ങുന്ന സ്പഷ്ടികത്താവിനെ വിളിച്ചുണർത്തുവാനോ എന്നു തോന്നുമാറ് കാദംബിനി ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചുകൊണ്ട്. 'ഇശ്വര! ഞാൻ ഇനി എവിടെ പോകും' എന്ന് ഒരിക്കൽകൂടി ഗർജിച്ചു.

മോഹാലസ്യപ്പെട്ട നിലത്തുകിടക്കുന്ന തന്റെ ചങ്ങാതിയായ ‘യോഗമായ’യെ തനിയെ വിട്ടുകൊണ്ടു ‘കാദംബിനി’ അവളുടെ ശരിയായ സ്ഥാനത്തെ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടു വിസ്തൃതമായ ലോക മംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു.

V.

കാദംബിനി രാണിപ്പെട്ടത്തിൽ എത്തിയത് എങ്ങിനെയാണെന്നു പറയുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ആദ്യത്തിൽ അവൾ പുറത്തൊന്നു മിറങ്ങാതെ സമീപത്തുള്ള ഇടിഞ്ഞുവൊളിഞ്ഞ ഒരു അമ്പലത്തിൽ പട്ടിണികിടന്നു കഴിച്ചുകൂട്ടി. ഉച്ചതിരിഞ്ഞശേഷം, മഴക്കാലമാകയാൽ, കാലേ ഇരട്ടായി. ആസന്നമായിരുന്ന കൊടുങ്കാറ്റിനെ പേടിച്ച് ജനങ്ങളെല്ലാം അവരവരുടെ ഗൃഹാന്തർഭാഗങ്ങളിൽ കടന്നുകൂടി. അപ്പോൾ കാദംബിനി പുറത്തു വന്നു. ശ്വേതഗൃഹത്തിലെത്തിയപ്പോൾ അവളുടെ ഹൃദയം പല്ലാതെ അടിച്ചു. മുഖം മുഴുവനും ഒരു തടിച്ച മൃതപടംകൊണ്ടു ആർപ്പാദനം ചെയ്തു അവൾ അകത്തു പ്രവേശിച്ചു. പേലക്കാരാളും വിരോധം പറഞ്ഞില്ല. അവർ അവളെ അവിടുത്തെ ഒരു വേലക്കാരിയായെന്നു വിചാരിച്ചു. മഴ പെയ്യുകയും കാറ്റടിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഗൃഹനായികയായ ശാരദ ശങ്കരന്റെ ഭാഗ്യ വിധവയായ അവളുടെ സഹോദരീയോടു കൂടി ശീട്ടുകളിക്കുകയായിരുന്നു. അടുക്കളയിൽ ഒരു വെപ്പുകാരൻ പേല നടത്തിയിരുന്നു. ശയനമുറിയിൽ ഒരു കിടയ്ക്കുമേൽ അവിടുത്തെ ചെറിയ കുട്ടി, കാദംബിനിയുടെ പ്രിയപ്പെട്ട ബാലൻ, ഭീനമായി കിടന്നുറങ്ങിയിരുന്നു. ആരും കാണാതെ കാദംബിനി ആ മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവൾ ഭർത്തൃഗൃഹത്തിൽ വന്നത് എന്തിനാണെന്ന് എന്തിന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല; അവൾക്കു തന്നെ അതു വിവരമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവളുടെ ആ കുട്ടിയെ ഒരു കണ്ണുകൂടി കണ്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നു മാത്രമേ അവൾക്കു തോന്നിയെന്നുള്ളു. പീനീട് എന്തു ചെയ്യേണമെന്നോ, എവിടെ പോകേണമെന്നോ, അവൾക്കു യാതൊരാലോചനയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. വിളക്കു കത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആ മുറിയിൽ പനിവിടിച്ചു ചടച്ച ശരീരത്തോടു കൂടി കൈകൾ മുറുകിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു അവളുടെ ഭാര്യ കിടന്നുറങ്ങിയിരുന്നത് അവൾ കണ്ടു. അതിനെ കണ്ട മാത്രയിൽ

അവളുടെ ഹൃദയം വരണ്ടുപോയി. അവൾക്കു ദാഹം വർദ്ധിച്ചു. ആ പൈതൃകത്തിന്റെ ശോഷിച്ച ശരീരത്തെ അവളുടെ മാറിടത്തിൽ അമർത്തിപ്പിടിക്കുവാൻ സാധിച്ചുവെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു! പെട്ടെന്ന് ആ പഴയ വിചാരം അവൾക്കു വീണ്ടും വന്നു. അവൾ ഇപ്പോൾ ആലോചിച്ചു: 'ഞാൻ ജീവിക്കുന്നില്ല. അത് എന്തുകൊണ്ട്? അവന്റെ അമ്മ ചങ്ങാതിമാരെയും നേരംപോക്കിനേയും ശീട്ടുകളിയേയും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. ആ കുട്ടിയുടെ ചുമതല അവൾ എന്നെ ഏല്പിച്ചിരുന്ന കാലത്തെല്ലാം അവൾക്ക് അവനെപ്പറ്റി ഏതെങ്കിലും ഒരു ആവലാതിയോ, മനസ്സമാധാനക്കേടോ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞാൻ നോക്കിയപ്പോലെ ഇപ്പോൾ അവനെ ആരുനോക്കുവാനാണ്'

ഉറങ്ങിയിരുന്ന കുട്ടി ഒന്നു തിരിഞ്ഞുകിടന്നു പാതി ഉറക്കത്തിൽ 'അമ്മായി! എനിക്ക് ഇത്തിരി വെള്ളം തത്ര' എന്നു പറഞ്ഞു. അവളുടെ പൊന്നോമന 'അമ്മായി'യെ അന്നും മറന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവൾ പരിഭ്രമിച്ചു, വികാരസമ്പന്നതയോടുകൂടി കുറച്ചു വെള്ളം വാങ്ങെടുത്ത് ആ കുട്ടിയെ അവളുടെ മാറിടത്തിൽ ചേർത്തുപിടിച്ച് അവനു വെള്ളം കൊടുത്തു.

ഉറക്കത്തിൽനിന്നുണരാതിരുന്നപ്പോൾ, പരിമിതമായിരുന്ന ആ കയ്യിൽനിന്നു വെള്ളം വാങ്ങി കുടിക്കുന്നതിലുള്ള അസാധാരണതയെപ്പറ്റി ആ കുട്ടിക്ക് ഒന്നും തോന്നിയില്ല. വളരെ നാളായി അത്യാഹാരം ആഗ്രഹിച്ചിരുന്ന അവളുടെ മോഹം സാധിച്ചു. കുട്ടിയെ അവൾ, പല കുറി ചുംബിച്ചു വീണ്ടും താരാട്ടി ഉറക്കുവാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ കുട്ടി ഉണന്ന് അവളെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു. 'അമ്മായി! അമ്മായി ചത്തുപോയോ?' എന്ന് ആ കുട്ടി അവളോടു ചോദിച്ചു.

"ഉവ്വ് ഓമനേ!"

"എന്നിട്ടു മണ്ടാമതും വന്നുവോ. ഇനി ചാവരുത്, കിട്ടോ."

അവൾക്കുതിന്നു സമാധാനം പറയുവാൻ സാധിക്കുന്നതിനുമുമ്പു കാൽമെല്ലാം അപകടത്തിലായി. വേലക്കാരിൽ ഒരുവൾ ഒരു കല്ല് സാഗോ അരി കുറക്കിയതുകൊണ്ട് അകത്തേക്കു വന്നു. കല്ല് അവളുടെ കയ്യിൽനിന്നു താഴെ വീണു! അവൾ തന്നെ നിലത്തു പതിച്ചു. ഒരു കേട്ടു ഹൃദയനാശിക കളി നിറുത്തി മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവളോടു മരുത്തുണുപോലെ സ്നേഹിച്ചുനിന്നു. ഓടിപ്പോകുവാനോ

വല്ലതും ശബ്ദിക്കുവാനോ അവൾക്കു സാധിച്ചില്ല. ഇതെല്ലാം കണ്ട് ആ കുട്ടിയും വളരെ പരിഭ്രമിച്ചു. കുട്ടി ഉറക്കം കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. 'പൊക്കോളോ, അമ്മായി' അമ്മായി ഒരു കാട്ടുപാത്രമെടുത്ത് അവളുടെ തന്നെ തലയ്ക്ക് ആഞ്ഞു കരടി അടിച്ചു. നെററി പൊട്ടി രക്തം പ്രവഹിച്ചു. "നോക്ക എനിക്ക് ജീവനാണ്" എന്ന് അവൾ ഉച്ചത്തിൽ പറഞ്ഞു. ശാരദാശങ്കരൻ അവിടെ ഒരു പ്രതിമയെപ്പോലെ നിശ്ചേഷ്ടനായി നിന്നു. കുട്ടി ഭയപ്പെട്ട് നിലവിളിച്ചു. മോഹാലസ്യപ്പെട്ടു വീണ സ്ത്രീകൾ അവിടെത്തന്നെ കിടന്നിരുന്നു.

"ഞാൻ മരിച്ചിട്ടില്ല. ഞാൻ മരിച്ചിട്ടില്ല" എന്ന് ഉച്ചത്തിൽ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു കാദംബിനി പടിയിറങ്ങി അന്തഃപുരത്തിന്നടുത്തുള്ള കിണറ്റിൽ ചെന്നു ചാടി. വെള്ളത്തിൽ വീണ കച്ച മുക്കളിൽ നിന്നിരുന്ന ശാരദാശങ്കരൻ കേട്ടു.

രാത്രി മുഴുവനും മഴ പെയ്തു. പിറ്റേന്നു പ്രഭാതത്തിലും മഴ പെയ്തിരുന്നു. ഉച്ചക്കും മഴ പെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നു. രണ്ടാമതും മരിച്ചു തുടകൊണ്ടു മുമ്പു മരിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു കാദംബിനി തെളിയിച്ചു..

പുത്തേഴത്തു രാമമനോൻ ബി. എ., ബി. എൽ.

ജാതികളും പുത്തിമയ്ക്കാകളും

മണ്ണാർ പാട്ട് — തോരം.

(തുടച്ചു.)

ഇന്നുണ്ടുണ്ടതിന്നു എഴാം ദിവസം ഈ മകളെ മാലവെച്ച് കൊണ്ടുപോയിരിക്കാം. എന്റെ മകനെ തൂണുപ്പിഴ വന്നുപോയെങ്കിലും ദത്ത് വെച്ചിട്ടെങ്കിലും ഈ മകളെ മാലവെച്ചുകൊണ്ടുപോയിരിക്കാം. അച്ചാർക്കല്ലാണവം കഴിഞ്ഞു വിശ്വാസക്കുറവും പിടിച്ചു വടക്കുകൊല്ലത്ത് നല്ലച്ചൻ കടലോടിയുളളി പോകാമെല്ലോ എന്ന് വഴിപുറപ്പെട്ടു. ആദിയാകുന്ന വടക്കുകൊല്ലത്ത് നിവിരെയെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. കേട്ടുകൊണ്ടാലോ എന്റെ വടക്കുകൊല്ലത്ത് നല്ലമ്മ, മകൻ മകളെ തേടിപ്പോയി തെക്കുകൊല്ലത്ത് ചെന്ന് മകളെക്കണ്ട് മനം

തെളിഞ്ഞ കായകുഞ്ഞിനുമുന്നിലോടുകൂടി അച്ചാരകല്പാണവും കഴിഞ്ഞ വിശ്വാസത്തും പിടിച്ച് പോന്നു എന്റെ നല്ലമ്മേ. മഞ്ചാടിക്കുരുവൊത്ത മകനെ കുനിക്കുരുവൊത്ത മകളെ എന്നെക്കാണ് നല്ലച്ചാ കല്പാണം നിശ്ചയിച്ചുപോന്നിരിക്കുന്നത്. ഇന്നു കൂടുതലിനേഴാംനാളെ കല്പാണവും നിശ്ചയിച്ചുപോന്നു എന്റെ നല്ലമ്മേ. കല്പാണത്തിന് അന്നമൃതഭോജനം വെച്ചൊരുക്കുവാൻ കൂടിയാളരെ വരുത്തി കാളകഴുത്തിൽ നെല്ലുളന്ന് കൂടിയാളരെ മിററത്ത് കൊണ്ടു പൊതിച്ചറിച്ച് ഇന്നുകൂടുതലിനേഴാം വകുപ്പു പച്ചരികുത്തി പതംവരുത്തി വടക്കുകൊല്ലം ചോണാട്ട് കൊണ്ടുവന്ന് അരിയുണയാണ് എന്നു കല്പിച്ചു. ഇന്നിതന്നെ കേട്ടുകൊണ്ടാലുംഎന്റെ നല്ലമ്മേ. കല്പാണയോഗം അരിവെട്ടിപ്പാടെ എന്റെ നല്ലമ്മേ. ഇപ്പോഴാജമാലോടും, ചോളരാജാലോടും, വല്ല രാജാലോടും മറ്റാരുമില്ലാത്തതും മരുതർവാഴും എളുന്ചെട്ടിയാനോടും കല്പാണവും അരിവെട്ടി. കേട്ടുകൊണ്ടാലുംമറ്റാരുമില്ലാത്തതും കടലോടി അരിയാളർ കൂടിയാളരെ വിളിച്ചുകൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നാണ്. ആയിരം കോൽ ചുവ് ചെത്തിയപ്പോൾ മനസ്സോലനിരപ്പാൽ നിരക്കുപ്പാക്കുപ്പണിതീർത്താണ് എന്നു കല്പിച്ചു. അരിയാളർ കൂടിയാളരെ വിളിച്ചുകൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്ന് നിരക്കുപ്പാക്കു ചെത്തിയപ്പോൾ മനസ്സോലവാഴുന്ന നിരപ്പാൽ പണിതീർപ്പിച്ചു. പച്ചോല വെട്ടി മാറുവെച്ചു മൂന്നു കല്ലെടുത്ത് അടുപ്പുപുട്ടി മലയോളം വിറക്കും കൊണ്ടുചെന്നു തിളുട്ടിച്ചു. ആയിരം പാ അരിവെക്കുന്ന അല്ലിച്ചരക്കും വെട്ടിച്ചുവെച്ച് കടലോളം വെള്ളവും കൊണ്ടുചെന്നു തേമ്പലിട്ടു. കടമ്പാവിനു ഇടു കടക്കുന്നതിനും കൂടി വെള്ളവും തിളിച്ചുവെക്കുമ്പോൾ അരിയാളർ കൂടിയാളർ കടക്കിരുന്നപ്പോഴുമായിരം കുത്തി യോഗം വരുത്തിക്കൊണ്ടുവന്ന് അരിയും വാങ്ങിച്ചു അരിയരിച്ചു തേമ്പലിട്ടു. ആയിരംകെട്ടു ശക്കരയും കൊണ്ടുചെന്നു ചേക്കുന്നോരുനേരത്തിലുണ്ട് കൊട്ടത്തെയും ഉടച്ചിട്ടു വേദിച്ചു പട്ടിട്ടുളി തണ്ടിട്ടെടുത്ത് മനസ്സോലവാഴുന്ന നിരപ്പാലിൽ കൊണ്ടുവെച്ച് എന്തുകൊണ്ട് മാലവെക്കുന്നോർപോകുന്ന കല്പാണമാരാജനങ്ങളും നിരക്കുപ്പാക്കുവെക്കുന്നതായിരുന്നെന്നു എന്നു കല്പിച്ചു. വടക്കുകൊല്ലത്തു പൊന്നുകനം കിഴക്കുകൊല്ലത്തു ചങ്ങാതിയും മണവാളർചെന്നാക്കി വലഭാഗത്തിരുത്തി തുച്ചിനെന്ന് ഇലമുറിച്ചിട്ട്

കിഴക്കുകൊല്ലത്തു കുന്നിങ്ങേവി നേരമായി ചെന്നു തെങ്ങാലെ കൊണ്ടുചെന്ന് അയിനി വിളമ്പി. അന്നമുതുഭോജനവും നിരക്കെ പ്പരക്കെക്കൊടുത്ത് അന്നമുതുഭോജനവും കഴിച്ചു കയ്യോടുവായതിൽ മുഖവും കഴുകി പാവിയെ തീർക്കുകയും തെക്കുകൊല്ലത്തു മകളെ മല വെച്ചുകൊണ്ടുപോയവൻ പോകാമല്ലോ എന്നു വഴിപുറപ്പെടുവാനും കാലമാകുന്നു. കാത്തിക മീനം ശരരാശിമേൽ കൊണ്ടുചെന്നു കല്യാണക്കപ്പലുകൊണ്ടു നിലനിറുത്തി. തണ്ടാളികളെ വിളിച്ചുകൂട്ടി തണ്ടുകെട്ടിപ്പിടിപ്പിച്ച് കല്യാണമഹാജനങ്ങളും വടക്കുകൊല്ലത്തു പൊന്തകരും ചെന്നുവരികുന്നു. പാണികൊടുത്തു പണിക്കന്മാരെ കത്തിർക്കുകയും അമ്മായികളും ചെന്നുവരികുന്നു. വെടിവെച്ചിട്ടു കപ്പലടുപ്പിച്ച് തണ്ടാളികളെക്കൊണ്ടു തണ്ടുവലിപ്പിച്ചു പോകാമല്ലോ എന്നു വഴിപുറപ്പെടുന്നു. ഒന്നാമന്നതണ്ടും തുഴവിടിക്കുന്നതോടുകൂടി വെള്ളിപ്പാൽക്കടലിലെ കടന്നോടുന്നു. രണ്ടാമന്നതണ്ടു തുഴവിടിക്കുന്നതോടുകൂടി ഇരുവെള്ളിപ്പാൽക്കടലിലും കടന്നോടുന്നു. ഉപ്പുകടല്, ഉയിർക്കടല്, തണ്ണിനീർക്കടല്, താമരക്കടല്, നീലപ്പോല, സമുദ്രപേരാം കടന്നോടുന്നു. ഈശാജാവും തന്റെ കീഴ്ക്കടവും നോക്കിയിട്ടു കല്യാണക്കപ്പല് കളിച്ചുവെട്ടി. തണ്ടുപാൽപാട്ട്, കൊടുവെടി ആലഭാരത്തോട് ഇഴയത്തമ്മാമന്റെ കീഴ്ക്കടവിൽ മെയ്യണയണമെന്നു കല്പിച്ചു. ഇഴയത്തമ്മാമന്റെക്കുന്ന് നൂലുതാലി മന്ത്രകോടിപ്പടവ വാങ്ങിട്ടുവേണം തെക്കുകൊല്ലത്തു ദേവിയെ എന്തിങ്ങുവെന്നു മലവെയ്ക്കാൻ. കൊടുവെടി ആലഭാരത്തോട് ഇഴയത്തമ്മാമന്റെ കീഴ്ക്കടവിൽ കൊണ്ടുചെന്നു മെയ്യണപ്പിച്ചു. വെടിവെച്ചിട്ടു മെയ്യണപ്പിച്ചു കയററിഞ്ഞിട്ടു കപ്പൽ പിടിച്ചുകെട്ടി. ചിനിതാത്തിട്ടു കപ്പൽ സമം നിറുത്തി. നിങ്ങൾ ഇവിടെത്തന്നെ ഇരുന്നുകൊണ്ടാലുമെന്റെ കല്യാണമഹാജനങ്ങളെ. ഞാൻ ഇഴയത്തമ്മാമൻകുന്തിന്നു നൂലുതാലി മന്ത്രകോടിപ്പടവ വാങ്ങിച്ചുവെട്ടി. ഏഴുചീപ്പുള്ള ഇഴയത്തമ്മാമന്റെയടുത്തു അമ്മാമനു കാഴ്ചയ്ക്കു കൊണ്ടുപോയി മല്ലയിലുണ്ടായി കാഴ്ച വെച്ചുകൊടുത്തു. നൂലുതാലി മന്ത്രകോടിപ്പടവയും വാങ്ങി പോയിവെട്ടെ എന്റെ ഇഴയത്തമ്മാമ. തെക്കുകൊല്ലത്തു മകളെ മലവെച്ചു പോയവഴിക്കു ഇതിലെ വന്നേച്ചുപോകണ്ട് എന്നു കല്പിച്ചു പോകാമല്ലോ എന്നുവഴിപുറപ്പെട്ടു പൊന്തകരും. അവന്നിനോട്

ത്തിൽ വന്നു കരഞ്ഞു വെടിവെച്ചു കപ്പലഴിയപ്പെടുത്തി തലമുടി ക
ലമക്കളെക്കൊണ്ടു തണ്ടുവെലിപ്പിച്ചു തെക്കുകൊല്ലത്തു കീഴ്ക്കടവു
നോക്കി വഴിപോകുന്നു. കേട്ടുകൊണ്ടാലോ എന്റെ പാണികൊ
ട്ടുപണിക്കനാമെ, പാണികൊട്ട് ഉരുണ്ടശംഖ് വളഞ്ഞുകൊമ്പ് പ
ന്ന താളം വിനയെന്ന നാഗവെള്ളിപ്പുകഴലും ഒന്നു തരിയുണറ
ട്ടെ എന്നു കല്പിച്ചു. തണ്ടുങ്ങൽപാട്ട് കഴൽവിളിതാളത്തോടൊന്നു
വെരുതാക്കിച്ചു പൊന്തകൻ. തെക്കുകൊല്ലത്തു കീഴ്ക്കടവിൽചെന്നു
മെയ്യണപ്പിച്ചു പൊന്തകൻ. വെടിവെച്ചു കപ്പലണമുകുട്ടി നില
പാക്കുനോക്കുന്നേമന്തികൾ ആയതിനെ കേട്ടിരിക്കുന്നു തെക്കുകൊല്ല
ത്തെ പൊയ്പുകാവിൽ കണ്ടർമാളികപ്പുറത്തിരിക്കുന്ന മകൾ കേൾ
ക്കുന്നോരുനേരത്തിലുണ്ട്, കേട്ടുകൊണ്ടാലുമെന്റെ തെക്കുകൊല്ല
ത്തു നല്ലമ്മേ. കല്യാണമൊരാജനങ്ങളും എന്നെ മാലവെക്കുവാൻ വ
രുന്ന മകനും കീഴ്ക്കടവിൽ വന്നു മെയ്യണഞ്ഞല്ലോ. മാററി
മ്പം വെടിവെപ്പാനും മറിയിമ്പം കഴലുതുവാനും എങ്കോവിക്കൽ ആ
ളില്ലാതെ വിധിവന്നല്ലോ. ആയതിനെക്കേട്ട നല്ലമ്മയുണ്ട് അടിയറ
ളരെ വിളിച്ചുകൂട്ടി പോർപടിയും തട്ടിയടപ്പിച്ച് ഏഴാനെക്ക് എടുത്തു
കൂടാ എട്ടാനെക്കു നിലപ്പുരുത്ത കാളിമാൻകുതിർകല്ലുംകൊണ്ടുചെ
ന്നു പടിപ്പാക്കു് അടവു നള്ളി. ഇപ്പടിതുറന്നുവരുന്ന മകനെ എന്റെ
മകളെ മാലവെച്ചുകൊടുക്കുള്ളു എന്നു കല്പിച്ചു. മാററിമ്പം വെടിവെ
പ്പിച്ചു. മറിയിമ്പം കഴലുതിപ്പിച്ചു. ആയതിനെക്കേട്ട കല്യാണമൊ
ജനങ്ങളും കീഴ്ക്കടവിനോടി കരകൊണ്ടു. ഇഴശരാജാവ്, ചോഴരാ
ജാവ്, വല്ലരാജാവ്, ചംഗരാജാവ് അവരുടെ കുടതഴവല്ലക്കും
ആയിച്ചെന്നു പോർപടിക്കൽ മുട്ടി ഇഴടൊഴിഞ്ഞു. കുതിർകളിക്കുന്ന
കുന്തിദേവി നേരമമായികളും ചെന്നു പോർപടി മുട്ടി ഇഴടൊഴിയുന്നു.
പാണികൊട്ടുപണിക്കനാമെ തണ്ടാളിച്ചുനാമക്കളും അറുപത്താറു
റുവണ്ണവും എഴുപത്തേഴു എഴുകുലങ്ങളും പോർപടിക്കൽ മുട്ടി പിന്നോ
ഴിയുന്നേരത്തുണ്ട് പൊന്തകനും കിഴക്കുകൊല്ലത്തെ ചങ്ങാതിയും
നിവിരെ ചെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു.

(തുടരും)

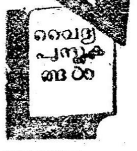
प्रयोगापत्तेरिति । ननु मध्यस्थमनोभागस्य प्रमातृव्यापाराविष्टत्वेऽपि प्रमां प्रति कारणत्वाभावात् कथं करणत्वमत आह । तादृशप्रमां प्रतीति तादृशप्रमायोगशून्यत्वरूपतत्कारणत्वादित्यर्थः । मध्यस्थमनोभागरूपायां वृत्तादुक्तहेतुद्वयसत्त्वं दर्शयितुं प्रमातृप्रयत्नजन्यतत्क्रियाया विषयसंयोगजनकत्वं तादृशक्रियोपहितायां तस्यां विषयसंसृष्टभागायोगशून्यत्वं च दर्शयति प्रमात्रेति । अज्ञातविषयभागत्वादिति अज्ञातविषयसंसृष्टभागत्वादित्यर्थः । अज्ञाननिवृत्तिरूपाभिव्यक्त्युत्पत्तियोग्यत्वं विषयस्यास्तीति प्रदर्शनायाज्ञातेति तद्विशेषणम् । तदव्यवधानेन विषयसंसृष्टभागाव्यवधानेन । फलेति प्रमाफलेत्यर्थः । तस्यैव विषयसंसृष्टभागास्यैव । अज्ञातविषयकत्वमिति अज्ञातविषयकत्वघटितप्रमात्वमित्यर्थः । यदव्यवधानेन यत् फलं दृश्यते तस्यैव तत्त्वमित्येति भावः । यद्वा अज्ञातविषयाभिव्यक्तिरूपफलदर्शनेनेति वस्तुतोज्ञातो यो विषयो घटादिः तदभिव्यक्तिरूपस्य वस्तुतोज्ञानघटादिविषयकत्वविशिष्टफलस्य दर्शनेनेत्यर्थः । वस्तुतोज्ञातघटाद्यभिव्यक्तिं प्रति वस्तुतोज्ञातघटादिविषयत्वविशिष्टस्यैव ज्ञानस्य हेतुतया तत्फलस्य तदभिव्यक्तिरूपत्वमिति भावः । अज्ञातविषयकत्वमिति वस्तुतोज्ञातघटादिविषयकत्वमित्यर्थः ॥

न्या- २— प्रमातृचैतन्येति जीवेत्यर्थः । स्वप्नेऽप्यविद्यावृत्तेः स्वाप्नविषयजीवयोरुपरागार्थत्वात् स्वाप्नगजादेरस्वच्छत्वेन तत्र प्रतिबिम्बाश्रयवृत्तिघटितोपरागस्य तत्साक्षात्कारार्थं शुक्तिरुप्यादाविव आवश्यकत्वात् स्वप्ने प्रमात्रभावस्य प्रमाणवृत्त्यभावप्रयुक्तस्य मूल एवाग्रे सवृत्तिकान्तःकरणावच्छिन्नचैतन्यस्यैव प्रमातृत्वादित्यादिना वक्ष्यमाणत्वात् । अहं घटं साक्षात्करोमीति व्यवहारार्थं तु प्रमात्रुपरागोपेक्ष्यत एव । घटादिव्यावहारिकसाक्षात्कारस्य मनोवृत्तिघटितत्वेन तत्र प्रमात्रुपरागस्य आवश्यकत्वात् । उपरागेति संबन्धेत्यर्थः । प्रतिबिम्बाश्रयप्रमावच्छेदकत्वं घटादिनिष्ठं प्रत्यक्षस्थले संबन्धः । तेनैव घटं साक्षात्करोमीति व्यवहारसंभवात् प्रतिबिम्बाश्रयप्रमाविषयत्वम् । परोक्षस्थले तेनैव घटमनुमिनोमि घटं जानामीत्यादिव्यवहारसंभवात् । ननु सुखादिषु जीवस्य तादात्म्यसंबन्ध एव साक्षात्कारव्यवहारे नित्यामकः । घटादिषु तूक्तरूपमिति वैरूप्यमिति चेन्न । ब्रह्मण एव जगदुपादानत्वपक्षे

जीवस्य मनःसुखादौ प्रतिविबद्धारैव संबन्धस्य वाच्यत्वेन मनस्सुखाद्यवच्छिन्नचिद्रूपस्य मनआदिसाक्षात्कारस्यापि जीवप्रतिबिवाश्रयत्वेन जीवस्य प्रतिबिंदाश्रयसाक्षात्कारावच्छेदकत्वरूपसंबन्धस्यैव मनस्सुखादिसाक्षात्कारनियामकत्वेनावैरूप्यात् मनोवच्छिन्नचितः जीवत्वे मनोवच्छिन्नरूपेणैकेन विवत्वं प्रतिबिंवाधारत्वं च अनुपपन्नमिति वाच्यम् । मनोविशिष्टरूपेण द्वितीयस्य मन उपहितरूपेण आद्यस्य स्वीकारात् मनसोपि स्वच्छत्वेन प्रतिबिंवाधारत्वे विशेषणत्वं भोक्तृत्वरूपजीवकोटौ विशेषणतया निवेशासंभवेन जीवोपाधित्वेन तन्निष्ठविंदत्वे उपाधित्वमेव । न च मनोविशिष्टचिद्रूपप्रतिबिंदाश्रयं प्रति मनसोवच्छेदकत्वे मानाभाव इति वाच्यम् ॥

न्या- २- व्या— तदधिष्ठानत्वप्रयोजकं तादात्म्यमिति अध्यस्ताधिष्ठानयोर्यत्तादात्म्यं तदित्यर्थः । आध्यासिकसंबन्धशब्दितस्य तस्यैव भासकतायां तन्त्रत्वादिति भावः । अनाद्यध्यासस्य दोषादेरिवाधिष्ठानस्यापि नापेक्षेति अनादिदृश्यानामधिष्ठानाभावेन लेपूक्तचितां नोक्ततादात्म्यमिति कथं तद्भासकत्वगत आह अनादिदृश्यानामिति । अनाद्यध्यासस्य जनकतयाधिष्ठानानपेक्षायामव्याश्रयत्वादिना तदपेक्षासत्वादिति भावः । उक्तञ्चाद्वैतासिद्धौ ब्रह्मणि कृत्स्नकल्पनोपपादने तत्त्वविद्याध्यासस्यानादित्वेन दोषाद्यनपेक्षावदधिष्ठानापेक्षापि न स्यादिति चेन्न । जनकत्वेनाधिष्ठानानपेक्षायामव्याश्रयत्वेन तदपेक्षानियमात् परममहत्वादेराश्रयापेक्षावत् भासकतयाप्यधिष्ठानापेक्षणाच्चेति उपरागार्थकत्वादिति । तथा च प्रमातृचैतन्येति मूलश्वप्रमातृपदस्य यथाश्रुतार्थकत्वे स्वाप्नाविद्यावृत्तेस्वाप्नाविषयजीवयोरुपरागार्थकत्वस्यानुकला मूलस्य न्यूनता स्यादिति तद्वारणाय तत्पदं जीवार्थकतया व्याख्यातमिति भावः । ननु प्रमातृचैतन्योपरागार्थान्तःकरणवृत्तिरिति मूले प्रमातृपदस्य जीवार्थकत्वेपि अन्तःकरणवृत्तिपदेनाविद्यावृत्तेरग्रहणात्तदनुकृतादवस्थ्यमिति चेन्न । तत्रान्तःकरणवृत्तौ तस्याविद्यावृत्त्युपलक्षणत्वात् । ननु स्वप्नेविद्यावृत्तेर्नोपरागार्थकत्वं स्वाप्नाविषयस्य स्वच्छत्वेन तत्र स्वप्रतिबिंबवत्वरूपोपरागस्यैव संभवोदित आह स्वाप्नजादेरिति । अस्वच्छत्वेनेति स्वप्रतिबिंबवत्वरूपोपरागासंभवादिति शेषः । ननु स्वाप्नगजादिकं स्वच्छमेवान्यथा त-

മലബാറിലെ
മലബാറിലെ
മലബാറിലെ
കമ്പനിയിൽ
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നു

മംഗളോദയം കമ്പനി, ഏ
എസ്. ജി. വ. വേ. രൂ. ൪.

രംഗം മായണ
പാ.രം മായണ.

സുന്ദരകാണ്ഡം

(കിളിപ്പാട്ട്)

മംഗളോദയം

നല്ലകടലാസിൽ

വരികു വരികു വരികു

വൃത്തിയായി

അച്ചടിച്ച് അയക്കുക

വിപ 4 ണമാത്രം.

തപൽ കൂലി പുറമെ.

മലബാറിൽ ജലദോഷപ്പനി
കുറിക്കുമല്ലാത്ത പ്ലേസ്.

ഈ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ഇളികകൾ
ബലഹീനത്തെയും ക്ഷീണത്തെയും അക
റ്റുന്ന ഇളികകൾ

രോഗം വേർതിരിയുക വിശദ

ഇവയെ സംബന്ധിച്ച അ

ധർമ്മരോഗങ്ങൾക്കുള്ള തൈലം ഇ
തുകയെല്ലാം വില്ലാൻ തയ്യാർ.

THE MANAGER,
MANGALADAYAM CO. LTD
TRICHUR.

Dr. L. BATLIWALA,
P. O. WORLI-BOMBAY

ചംഗളോദയം കമ്പനി

കൂപ്പം, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

1080-ലെ 4-ാം റെഗുലേഷനായ കൊച്ചി കമ്പനി റെഗുലേഷനനുസരിച്ച റെഗിസ്ട്രാക്കുപ്പെട്ടതു.

മൂലധനം ഉറപ്പിക 1,00,000

ഈ മൂലധനത്തെ ചേയർ 1 കൂ 10 ഉറപ്പിക വീതം 10,000

ചേയറുകളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഡയറക്ടർമാർ.

- 1 മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചി 9-ാം കൂട്ടാമവർഷം അപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുവെ
- 2 ബ്രഹ്മശ്രീ എ. കെ. ടി. കെ. എം. ചെറിയനാരായണൻനമ്പൂതിരിപ്പാട് അംഗ
- 3 ,, മാത്തൂർ വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് ,,
- 4 ,, കരിയന്നൂർ മനയ്യൽ വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരി ,,
- 5 ,, കൂർ ദാമോദരൻനമ്പൂതിരിപ്പാട് ,,
- 6 മ.രാ-രാ: നാണുമാനപ്പെട്ട കവളപ്പാ മൂപ്പിൻ നായർ ,,
- 7 ,, ചങ്ങരംകോട്ട കൃഷ്ണൻകുഞ്ഞാവ് ,,
- 8 ,, ടി. സി. കൃഷ്ണമനോൻ ,,
- 9 ,, കെ. കുഞ്ഞൻ വാര്യർ ,,

ആധിപതി — പി. തങ്കത്തറമ്മയ്യർ.

ലിംഗത്ത് അന്വേഷസർ — കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായരവർകൾ ബി. എ., ബി. എസ്., ഹൈക്കോർട്ട് വക്കീൽ, തൃശ്ശിവപേരൂർ.
മാനേജർ — സി. കുഞ്ഞിരാമൻ മനോൻ.

കമ്പനിയുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശങ്ങൾ.

വളരെ ഉപകാരപ്രദങ്ങളും, ദുർല്ലഭങ്ങളും, ഇതുവരെ അച്ചടിക്കുവാൻ വിവിധവിധയങ്ങളിലുള്ള സംസ്കൃതപുസ്തകങ്ങളും മലയാളപുസ്തകങ്ങളിലെ തർജ്ജിമയിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും, മാറ്റ പുസ്തകങ്ങൾ സംഗ്രഹിക്കാത്ത വിധത്തിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും അച്ചടി സംബന്ധിച്ചുള്ള ഏതെങ്കിലും മുതലായ പ്രവൃത്തികൾ സുകുമാരരിതിയിൽ നടത്തേണ്ടവേണ്ടി ഏതായാലും ഉയർന്ന സ്ഥിതിയിൽ കമ്പനിയെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവുള്ളവർ പങ്കെടുക്കുന്നതിനാലാക.

2. ദേവനാഗരത്തിലും, മലയാളത്തിലും, ഇംഗ്ലീഷിലും മിതമായ കിരണങ്ങൾ സകല അച്ചടിപ്രവൃത്തികളും വൃത്തിയാക്കി നടത്തിക്കൊടുക്കുകയും വാങ്ങൽ (സ്റ്റേഷനറി) മുതലായ സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയും വാങ്ങിയും വ്യാപാരം ഇവയ്ക്കും ചെയ്യും.

3. മംഗളോദയം മാസിക അതിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ സംഗ്രഹിക്കുകയും പങ്കെടുക്കുന്നതിനുള്ള നാടുകൾ ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും.

4. വലിയൊരു വിധത്തിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ വെക്കുകയും അച്ചടിച്ചും കറകു ഇല്ലാത്ത ബുക്കുകളെപ്പോലെയുള്ളവയെക്കുറിച്ചും ചെയ്യും.

ചേയറുകൾ ഇനിയും ചിലപ്പോൾ വാങ്ങും. ചേയർ ചേയറാൽ ഇന്നവർ രേഖാമൂലമായി ഉടനെ മാനേജർക്ക് സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടാകും.

20620300.

ഹരൻ രാജാ .

മ ഓ ട് ട് ഓ

മനോ ധിനോതു മേ ദേവീ മനോജാമിമനോരമാ
യാ ഐശ്വര്യപനിഷദീ സരവിൽ പാദം സമയീ രതി:

സെനിറ്റേഷൻ.

(2)

സംഗീതസോദരമായ സാഹിത്യത്തിന്റെ സൗന്ദര്യത്തെ അറിഞ്ഞാസ്വദിക്കുന്ന സമുദയമാകട്ടെ ഇടതിൽത്തന്നെ കാവ്യസ്വരൂപം

 വെഞ്ഞ സംബന്ധിച്ച മതഭേദങ്ങൾ അനേകമുണ്ട്. “രമണീയാത്മപ്രതിപാദകശ്ലോകം” എന്ന രസഗംഗാധരകാരൻ നിവൃച്ഛിച്ചിരിക്കുന്നു. “രീതി രത്നാകാവ്യസ്യ” എന്നു വാമനാചാര്യർ വിചാരിയ്ക്കുന്നു. “വക്ത്രോക്തികാവ്യജീവിതം” എന്നു വക്ത്രോക്തിജീവിതകാരൻ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. “കാവ്യസ്വാതന്ത്ര്യപതി” എന്നു ധ്വനികാരനും സ്ഥാപിയ്ക്കുന്നു. “തദഭിജ്ഞാ ശബ്ദാഞ്ചൈവ സമുത്താപനലംകൃതി പുനഃ കപാവി” എന്നും “അഭിജ്ഞാഞ്ചൈവ വൽകാവ്യമലങ്കാരമലംകൃതം സോപനിതം” എന്നും മറ്റും ഭാരതാശാസ്ട്രകാരന്മാരും ഭാരത വിധത്തിൽ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. “വാ

കൃമസാത്തകംകാപ്യം" എന്നു സഹൃദയന്മാർ ഒരുപോലെ സമ്മതിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

ഒരു മനുഷ്യശരീരത്തിന്ന് കടകുടലാലാലോഭമെന്നു പറയുന്നതാണു് അപ്രകാരം, രസാത്മകമായ കാപ്യശരീരത്തിന്നു (വാക്യത്തിന്നു) ഒരു മോടി വരുത്തുവാൻ മാത്രമേ ഉപമാദ്യലങ്കാരങ്ങൾക്കു സാധിച്ചു. മാധുര്യംകിമുണങ്ങളാകട്ടെ, ശൌര്യംകിമുറ ഒരുവന്റെ ആത്മാവിനെ എന്നുപോലെ, കാപ്യാത്മാവായ രസത്തെ അത്യുത്തമമാക്കിത്തീർക്കും. ഈ വക സംഗതികൾ ആധുനികന്മാർക്കു് ആവണഗാനങ്ങളായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടു്. എങ്കിലും നീരസങ്ങളായ കവനകീടങ്ങൾ സഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തെ ഇപ്പോഴും ദുഷിപ്പിക്കാതിരിക്കുന്നില്ല. ഈ ഒരു ദോഷത്തിന്നു ഈ നിരൂപണകർത്താവുതന്നെ പലപ്പോഴും ഭാഗഭാക്കായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം സസങ്കോചം സമ്മതിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

കവിയശഃപ്രാത്ഥിതപത്തിന്റെ ഫലമായി കാപ്യജീവനായ രസത്തിന്റെ സ്വരൂപജ്ഞാനം സമ്പാദിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പുതന്നെ കാപ്യനിർമ്മാണത്തിന്നു കൈവയ്ക്കുമ്പോഴാണു് കവിത ദുഷിച്ചുപോകുന്നതു്. കവനകലാകാമുകന്മാരും, കാപ്യശ്രവണകുതുകികളും രസത്തിന്റെ ഒരു സാമാന്യജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചു തീരൂ. രസത്തിന്റെ സ്വരൂപം, വിഭാഗം, അവാന്തരവിഭാഗങ്ങൾ, കാര്യം രസത്തിനുള്ള വിഭാവം, അനുഭാവം, സ്ഥായിഭാവം, സഞ്ചാരി ഇതുകളുടെ സ്വഭാവം, രസഭംഗകരങ്ങളായ ദോഷങ്ങൾ ഇങ്ങിനെ പല കാര്യങ്ങളും ശരിയായി ഗ്രഹിച്ചാൽ മാത്രമേ ഈ സാമാന്യജ്ഞാനം സിദ്ധിക്കുകയുള്ളു. അതുകൊണ്ടു് ഇപ്പറഞ്ഞ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചാണു് ഇവിടെ നിരൂപണംചെയ്യാനാർഭിക്കുന്നതു്

വിഭാവേനാനുഭാവവ്യക്തസ്സഞ്ചാരിണാത്ഥാ
രസതാമേതിത്യാദിഃസ്ഥായിഭാവസ്സുചേതസാം.

വിഭാവം, അനുഭാവം, സഞ്ചാരി ഇതുകളാൽ സൂക്ഷ്മവും സുസ്ഥിരവുമായ തത്ത്വാദിചിത്തമൂർത്തിവിശേഷമാണു സഹൃദയന്മാരുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ ശ്ലാഗാമാദിരസമായി പരിണമിക്കുന്നതു്. ഇപ്പറഞ്ഞ വിഷയത്തിവിശേഷം വാസ്തവത്തിലുണ്ടാകുന്നതു് നായകാ

ദികളിലാണെങ്കിലും കാവ്യാത്മങ്ങളുടെ ഭാവനാവിശേഷംകൊണ്ട് അതുകൾ സഹൃദയന്മാരിലും ഉണ്ടായിത്തീരുന്നു. ഈ സംഗതി മറ്റൊരാൾക്കു സ്പഷ്ടമായി വിവരിക്കപ്പെടും. “വിഭാവാനുഭാവോഽസാത്വികാവ്യഭിചാരിണഃ” എന്നിങ്ങനെ സാത്വികങ്ങളായ ഭാവങ്ങൾക്കുകൂടി രസഘടകത്വമുണ്ടെന്നാണ് ചിലരുടെ അഭിപ്രായം. പക്ഷേ അവ അനുഭാവങ്ങളിൽ അന്തർവിച്ചതുകളാകയാൽ വേറെ എടുത്തു പറയേണ്ടതായ ആവശ്യം കാണുന്നില്ല. “രസപ്രതീതിയുണ്ടാകുന്നു” എന്നു പറയുന്നതിനു “ചോദ്യ വെണ്ണുന്നു” എന്നു പറയുന്നതുപോലെ അർത്ഥം ഗ്രഹിച്ചാൽ മതി. വാസ്തവത്തിൽ അറിയാൻ വെണ്ണുന്നത്; അത് ചോദിച്ചറിയാൻ ഒരു പ്രത്യേകവ്യാപാരത്തെ പുരസ്കരിച്ച് അങ്ങിനെ വ്യവഹരിക്കുന്നുവെന്നുവെണ്ണുക. ഇപ്രകാരംതന്നെ രത്യാദിസ്ഥായിഭാവങ്ങളുടെ ചർച്ചണാവസ്ഥയെ ആസ്പദമാക്കിക്കൊണ്ടാണ് “രസപ്രതീതി” എന്നു വ്യവഹരിക്കുന്നത്. രസത്തെ വിഷയികരിച്ച് ഒരു പ്രത്യേകബോധമുണ്ടാവുകയല്ലെന്നു താല്പര്യം. ഈ സംഗതിയെക്കുറിച്ച് പല മതഭേദങ്ങളുമുണ്ട്. അവയുടേയും സ്ഥൂലമായ ഓരിവുണ്ടാവുന്നതു പ്രകൃതത്തിനു അത്യാവശ്യമായിരിക്കും. മുൻപാണു വിഭാവാനുഭാവങ്ങളുടെ സ്വരൂപജ്ഞാനം, ഈ മതഭേദങ്ങളുടെ താല്പര്യഗ്രഹണത്തിനു വളരെ സഹായമായിത്തീരും. അതുകൊണ്ട് വിഭാവാനുഭാവങ്ങളെത്തന്നെ ഇവിടെ ആദ്യമായി വിവരിക്കാം.

കാരണാന്യമകാത്മാണിസഹകാരിണിയാതിച

രത്യാദേസ്ഥായിനോപോകൈതാനിചേന്നാദ്യകാവ്യയോഃ

വിഭാവാനുഭാവോഽസാത്വികാവ്യഭിചാരിണഃ

എന്നാണ് നിശ്ചയം. ആലംബനം, ഉദ്ദീപനം ഇങ്ങിനെ കാരണങ്ങൾ രണ്ടുവിധം. അവർണ്ണിതപ്രവാഹരൂപമായ രത്യാദിവിത്തവൃത്തിവിശേഷം യാതൊരു വ്യക്തിയെ ആലംബിച്ചു (ആശ്രയിച്ച്) ഉത്ഭവിക്കുന്നുവോ അത് (ആവൃത്തി) ആലംബനം. ഇങ്ങിനെ ഉത്ഭവിച്ചതിനുശേഷം ഏതെങ്കിലും വസ്തുക്കൾ ആ ചിത്തവൃത്തിയെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നുവോ അതുകൾ ഉദ്ദീപനങ്ങൾ. കാമിത്യാദികൾ ആലംബനങ്ങളും ചന്ദ്രോദയാദികൾ ഉദ്ദീപനങ്ങളുമാണെന്നു ചുരുക്കം

ക്കും. രത്നാദികളുടെ ആവിർഭാവത്തിന്നു ശേഷം കായികമായൊ, വാചികമായോ, മാനസികമായൊ ഉണ്ടാവുന്ന ചേഷ്ടാവിശേഷങ്ങളാണ് ഇവിടെ “കാൽപ്പാദം” എന്നു വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്നത്. രത്നാദികളാൽ ഉല്പേദനം ചെയ്യപ്പെടുന്ന കാൽപ്പാദങ്ങളുടെ രാധിതിപ്രതീതിയ്ക്കു സഹായികളായി നില്ക്കുന്ന നിർവ്വദാദികൾതന്നെ സഹകാരികൾ. ഇപ്പോഴത്തെ കാരണകാൽപ്പാദകാരികളെ ക്രമേണ വിഭാവനം, അനുഭാവം, പ്രഭാവം (സഞ്ചാരം) എന്നിങ്ങനെ നിർദ്ദേശിച്ചുവരുന്നു. വാസനാരൂപമായ പരിച്ഛിന്ന കിടക്കുന്ന രത്നാദിചിത്തവൃത്തികളെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത് (ആസ്വാദയോഗ്യമാക്കിക്കൊണ്ടു) വിഭാവനം അതുകൊണ്ടുതന്നെ അനുഭവവിഷയമാക്കിക്കൊണ്ടു അനുഭാവം. രത്നാദികളെ വിശേഷിച്ചും സഞ്ചരിപ്പിക്കുന്നത് പ്രഭാവം. എന്നിങ്ങനെ ഇവയുടെ പേരിന്നു പറയുന്നതായ അർത്ഥവും നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഉൽബുദ്ധംകാരാണീയം സപ്തൈവ ചിത്തവിഭാവം പ്രകാശയൻ
ലോകേഹികാൽപ്പാദസ്തോഭാവഃകാപ്യനാട്ടായഃ
വിശേഷാദഭിമുഖ്യേന ചരന്തോവ്യഭിചാരിണഃ
സ്ഥായിനൃന്ദഗനിർമ്മഗാഃ കല്പോലാ ഇവചാരിയഃ
യേതുപകർത്തുമായാതിസ്ഥായിനം സമുത്തമം
ഉപകൃത്യതുഗൃഹ്ണന്തിതേജതാവ്യഭിചാരിണഃ

എന്നുള്ള പ്രമാണപചർത്തം മുൻ പറഞ്ഞ തീരുമാനങ്ങൾക്കു സാക്ഷികളാണ്. വനിതാദികളെ ആലംബിച്ചു ജാതമായി, പരനോദ്യാനാദികളാൽ ഉദ്ദീപ്തമായി, നിർവ്വദാദികളാൽ രാധിതിസ്സദീകൃതമാകുന്ന രത്നാദിചിത്തവൃത്തിവിശേഷമാണ് രസം എന്നുള്ളത് ഇപ്പോൾ സ്ഥാപനമുണ്ടല്ലോ. ചില ഉദാഹരണങ്ങളെക്കൂടി ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാം.

‘ചേണവ്വംകാന്തികാന്തേ! കടകിരുകായാ നില്ല ജാക്കാരീതെന്തിന്നാണയോ വെച്ചുകെട്ടിക്കുശത്തര! വിഷമില്ല നന്തരന്തവിവർത്തം”
പ്രാണപ്രേയാനിവണ്ണം പരിചിന്താടരുളിത്തുശിതപ്പന്നനരം
നാണത്താലൊടുന്നാതുങ്ങിക്കിളിമൊഴികളിർമൈമടക്കാണ്ടുതെല്ലൊ

(നാട്ടുത്തരം)”

മുഖ്യമായ നായികയെ സമാശ്ലേഷം ചെയ്യുന്നതിന്നു ഉത്സുകനായ നായകന്റെ പ്രവൃത്തിയും നായികയുടെ അപ്പോഴത്തെ നിലയുമാണ് കവി ഇവിടെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നത്. നായികാനായകമാർ രണ്ടുപേരിലുമുള്ള രതിയെ പോഷിപ്പിക്കുന്ന സംഗതികളടങ്ങിയ ഭജകാവ്യമാണ് ഈ പദ്യം. നായികാനിഷ്ടയായ രതിയ്ക്കു നായകൻ ആലംബനവും അയാളുടെ സരസോക്തിയും സൂചിഗ്രഹണവും ഉദ്ദീപനങ്ങളും രോമാഞ്ചം മുതലായവ അനുഭാവങ്ങളും ലജ്ജ വ്യഭിചാരിയുമാണ്. നായകനിഷ്ടയായ രതിയ്ക്കു നായിക ആലംബനവും അപകൃടെ ശോഭാവിശേഷം ഉദ്ദീപനവും സാസോക്തിയും സൂചിഗ്രഹണവും അനുഭാവങ്ങളും അതുകളാൽ പ്രതീയമാനമായ ഭാസ്യകൃം വ്യഭിചാരിയുമാകുന്നു. ഇപ്രകാരം ഇവരിലുള്ള രതി ഏതാദൃശങ്ങളായ കാര്യങ്ങളെ വഴിപോലെ അറിയുന്ന സാമുദയന്മാരുടെ ചൂടയങ്ങളിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ ഗുണഗോരസംസ്ഥാപമാകുന്ന പരമാനന്ദം അവരനുഭവിക്കുന്നു. നായകനോ നായികയോ ഭജ വ്യക്തി മാത്രം ആലംബനമായി ഉണ്ടാകുന്ന രതിയും രസംതന്നെയാണ്.

“പോവാനിരൂതിടക്കമതുപറയുതാനീയിടത്തുനീയോ-
രിവാച്ചിന്നാകണ്ടുപോപുതിയതാണീരീതിയെന്നിങ്ങിനെ
ആവാമാക്ഷിയടത്തണഞ്ഞതുകേകുതിൽകൊടുത്തന്നുതൻ
ജീവാധാരകളേബരംകിടകിടത്തപ്പോൾകനിച്ചാർമുഖം.

കണ്ടാദ്യംനോക്കിനന്നെങ്കിലുമരികിലണഞ്ഞീടവാൻമാറ്റമോത്തും-
കൊണ്ടാണപ്പോളിരിപ്പെങ്കിലുമതുവിജനസ്ഥാനമാണെങ്കിലുംതാൻ
ഉണ്ടായിട്ടില്ലമുമ്പീയൊരനിലയതിനാൽനെന്നിടിപ്പിൽതുമ്പും
തണ്ടാരമ്പത്തിടമ്പിൻതടമുഖതരണൻചെത്തുഗാഢംപൂണന്നാർ.”

ഇതിൽ പ്രഥമപദ്യത്തിൽ നായിക ആലംബനവും അനുഭവഭാഷണവും മാറ്റം ഉദ്ദീപനങ്ങളും കിടകിടപ്പു അനുഭാവവും പ്രതിയമാനമായ ഹർഷം വ്യഭിചാരിയും, ദ്വിതീയപദ്യത്തിൽ നായകൻ ആലംബനവും വിജനസ്ഥലം ഉദ്ദീപനവും നെഞ്ചിടിപ്പ് അനുഭാവവും പ്രതീയമാനമായ ആവേശം വ്യഭിചാരിയും ആകുന്നു. ഇപ്പറഞ്ഞ വിഭാചാദികൾ ദണ്ഡചക്രന്ത്രായേനയാണ് രസങ്ങളെക്കുറിച്ചു കാണങ്ങളായിത്തീരുന്നത്. അല്ലാതെ തുണാരണിമണിന്ത്രായനായ

ല്ല. ഈ സംഗതിയെ ഒന്നുകൂടി വിശദപ്പെടുത്താം. കലാലാൻറ ചക്രവും കോലും ഫെടോപ്പത്തിങ്കു കാണങ്ങളാണ്. എന്നാൽ അവയ്ക്ക് അന്യോന്യാശ്രയത്വമുണ്ട്. ചക്രത്തിന്നോ കോലിന്നോ ഒരാൾക്കു മേൽ ഘടത്തെ ജനിപ്പിച്ചുവാൻ ശക്തിയില്ല. കരിങ്കല്ല്, മൂല, സൂര്യകാന്തം ഇവയോ തിരിയുന്നെക്കുറിച്ചു പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം കാരണങ്ങളാണ്. ഒന്നിന് മറ്റൊന്നിനെ ആശ്രയിക്കേണ്ട എന്നു താല്പര്യം. ഇതുപോലെ രസത്തിനു വിഭാവാനികൾ ഓരോന്നും പ്രത്യേകകാരണങ്ങളുണ്ട്. ഇന്നിന്ന രസങ്ങൾക്കു വിഭാവാനികൾ ഇന്നിന്നവയെന്നു നിയമമില്ല. ഒരു വ്യാപൃതത്തെ കാണുമ്പോൾ ഭീരുക്കൾക്കു ഭയവും വീരന്മാർക്കു സാഹസ്യവും അതിനെ മുമ്പു കാണാത്തവർക്കു വിസ്മയവും അതു വല്ലവരെയും ഉപദ്രവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവരുടെ ബന്ധുക്കൾക്കു ക്രോധവും ഉണ്ടാകുന്നതു സാധാരണയാണ്. അപ്പോൾ ഭയാനകത്തിന്നെന്നപോലെ വീഴ്ചത്തിന്നും, അതുതത്തിന്നും ഔര്യത്തിന്നും വ്യാപൃതം ആലംബനവിഭാവമായിത്തീരും. ഇപ്രകാരം തന്നെ വിപ്രലംഭം ശ്രംഗാരത്തിന്നും, കരുണത്തിന്നും, ഭയാനകത്തിന്നും ചിന്താദികൾ വൃദ്ധിചാരികളുമാകുന്നു. ഇതുകൾ ഒന്നുകൊണ്ടുതന്നെ രസപ്രതീതിയുണ്ടാവുന്നതല്ല. വ്യാപൃതം ആലംബനമായും, അശ്രുവാതം അനുഭാവമായും, ചിന്ത വൃദ്ധിചാരിയായും, ഭയം സ്ഥായിയായും ഉണ്ടാകുന്ന ചിത്തവൃത്തിവിശേഷമേ ഭയാനകമാകയുള്ളൂ. ഈ അഭിപ്രായത്തെ ഉള്ളിൽ വെച്ചുകൊണ്ടാണ് 'വൃകൗസ്സതൈവ്വിഭാവം ടൈ' എന്നു ബഹുവചനം പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്.

വാസ്തവം ഇപ്രകാരമാണെങ്കിലും ചിലേടങ്ങളിൽ വിഭാവാനികളെല്ലാം വണ്ണിജപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തതെന്നു രസപ്രതീതിയ്ക്കു യാതൊരു ഹാനിയും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. ഏതെങ്കിലും ചിലതുണ്ടെങ്കിൽ അതുകൾക്ക് അനുരൂപമായി ഇതരസംഗതികളെ അതതു പ്രകൃതങ്ങളിൽ ആരോപിച്ചു രസസാക്ഷാൽക്കാരം സാധിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

സതഭാവശ്ചേദിഭാവോദേർദ്വയോരേകസ്യവാഭവേത്

രഥടിത്രസ്തതമാക്ഷേപേതദാദോഷോനവിദ്യതേ.

എന്നും വിധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതായത് ചില ചില രസങ്ങൾക്കു വിഭാവാനികൾ ഇന്നിന്നവയാണെന്നു നിയമമുണ്ട്. അങ്ങിനെ വരുന്ന

ഘട്ടങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു സംഗതി വണ്ണിക്കപ്പെട്ടാൽ തന്നെ പ്രകരണബലംകൊണ്ട് ഇതരസംഗതികളെ ആരോപിക്കുവാൻ കഴിയും. അവിടെ ചില സംഗതികളെ മാത്രം പ്രദർശിപ്പിച്ചാലും ശേഷം പൂർണ്ണമായ സഹൃദയന്മാർ രസമനുഭവിക്കുകയുള്ളൂ. അതിനു ചമകോരവുമുണ്ട്.

നീരുണ്ടിടിനനീരദങ്ങൾഗഗനംമുടിക്കഴിഞ്ഞു, മദം-
ചേരുംവണ്ടുകളുംമുരണ്ടിതപറന്നീടുന്നപാറൊക്കെയും,
ചാരശ്രിയെഴുമങ്കരാവലികരികളുംപിളർന്നിതാ-
മേരുഷേ! കഴൽകമ്പിടുംപ്രിയതമൻതന്നിൽ പ്രസാദിക്കുനീ.
കളിയൊരടിനമില്ലാതെയുംനല്ലുമിപ്പോൾ
കിളിമൊഴിതൊടകില്ലാപ്പുസ്തകംപൂട്ടിവച്ചു
നളിനമിഴിചടച്ചു നൽക്കുപോലത്തിലാനോ-
രൊളി, ശിവ! പരമാനക്കൊമ്പുപോലേവിളർത്തു.

ആരാലെത്തുന്നതൂണ്ടാപ്രിയതമനലിവാണെന്നുമ്പോ, ട്ടിതെല്ലാം-
മാരാന്നുംകാണുമോയെന്നടനടിതിരിയേ, പിന്നെമുമ്പോട്ടുതന്നെ
നേരായണേവരാജാനരികിലിനിയുമെന്നൊന്നുമേല്പോട്ടിതേമ-
ട്ടാമാമമുറുമ്പെണ്ണുകൊടിയുടെനയനംവമ്പരംപാഞ്ഞുരണ്ടും.

ഇത്യാദി പട്ടങ്ങളിൽ ആദ്യത്തേതിൽ വിഭാവവും (മേഘഭഗ-
നം, ഭംഗമാവശ്രവണം, അങ്കുരവലോകനം മുതലായവ ഉദ്ദീപന
വിഭാവങ്ങളും ആലംബനവിഭാവവും) രണ്ടാമത്തേതിൽ അനാസ്ഥ,
കാശ്ശം, പാണ്ഡുത മുതലായ അനുഭാവങ്ങളും, മൂന്നാമത്തേതിൽ
കൗസുക്യം, ശങ്ക, ചിന്ത മുതലായ വ്യഭിചാരികളും മാത്രമേ വണ്ണിക്ക-
പ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ. അപ്പോൾ ആദ്യത്തേതിൽ അനുഭാവവും വ്യഭിചാരി-
യും, രണ്ടാമത്തേതിൽ വിഭാവവും വ്യഭിചാരിയും, മൂന്നാമത്തേതിൽ
വിഭാവവും അനുഭാവവും ആരോപിക്കപ്പെടേണ്ടിവരും. അങ്ങി-
നെ ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് രസത്തിനു വ്യക്തതയില്ലതാനും. സിദ്ധങ്ങ-
ളോ ആരോപിതങ്ങളോ ആയിട്ടുള്ള വിഭാവാദികളെക്കൊണ്ടാണ്
രസസാക്ഷാത്ക്കാരം സിദ്ധിക്കുന്നത്.

ആലത്തൂർ അനുജൻറമ്പുതിരിപ്പാട്.

ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം.

(തുടർച്ച)

വിവിധവിനോദങ്ങൾ:— കാലാവസ്ഥകൊണ്ട് എല്ലാവർക്കും കാര്യം വർദ്ധിച്ചു, ഞായറുപോക്ക ചുരുങ്ങിയും വന്നുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ തന്നെ മനസ്സുകൊണ്ടുള്ള പണിക്കു വളരെ പ്രാധാന്യം കൂട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ പ്രതിവിധിയായി കൂടക്കൂടെ വിശ്രമം ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതാണെന്നു മുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ അതുകൊണ്ടു മാത്രം മതിയാവുന്നതല്ല. വിശ്രമസമയങ്ങളിൽ എന്തെങ്കിലും വല്ല വിനോദത്തിനുള്ള വഴികളും എടുക്കേണ്ടതാണ്. പന്തുകളി മുതലായ കളികളെ ഈ കൂട്ടത്തിൽ സാധാരണ ഗണിക്കാറുണ്ട്. എന്നാൽ അവയെല്ലാം അധികവും ശരീരത്തെ സംബന്ധിക്കുന്നവയാകയാൽ മനസ്സുമാധാനത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അവയ്ക്കുള്ള ശക്തി മതിയാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു മനസ്സിനെ പ്രത്യേകം സംബന്ധിക്കുന്ന സംഗീതസാഹിത്യാദികളാണ് ഇതിനു ശരിയായിട്ടുള്ള മാറ്റമെന്നു പറയാം. സംഗീതശ്രവണം, സാഹിത്യപാരായണം, ഇഷ്ടജനങ്ങളുമായുള്ള സരസസംഭാഷണം എന്നിതു കൾക്കു മനസ്സിനുള്ള മാന്യങ്ങളെ കളഞ്ഞു പുതുതായ ഉന്മേഷവും നൽകുന്നതിന് ഒരുതരം പ്രത്യേക ശക്തിയുണ്ടെന്നുള്ളത് ഏറെക്കുറെ എല്ലാവർക്കും അനുഭവമുള്ളതാകയാൽ അതിനെപ്പറ്റി അധികം വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. ഒരു സമയത്തും സൈദ്ധ്യവും സ്വസ്ഥതയുമില്ലാതെ മനസ്സുകൊണ്ട് അധികമായി പണിയെടുക്കുന്നവരെക്കൊണ്ടു ഈ വിഷയത്തിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധവെക്കേണ്ടതാണെന്നു മാത്രം പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

മനസ്സുകുതി:— മനസ്സുമാധാനമില്ലാതാക്കിത്തീർന്ന സംഗതികളിൽ മനസ്സിന്റെ ഉറപ്പില്ലായ്മ വളരെ മുഖ്യമായ ഒന്നാകുന്നു. നിസ്സാരമായ വല്ല സുഖക്കേടും ഉണ്ടാവുമ്പോഴെങ്കിലും വല്ലാതെ ഭയപ്പെട്ടു തനിക്കു ശരീരത്തിനു തീരെ സുഖമില്ല, ഒന്നിന്നും വയ്യ എന്നും മ

റും വെറുതെ ജലപിശാചു ചിചാരിച്ചുവെന്നെ വളരെ ആളുകൾ മനസ്സമാധാനത്തെ നശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നല്ല, ഈ ജലപിശാചുതന്നെ കടുവിൽ യേക്കാമായ വൃന്ധിയായിപ്പരിണമിക്കാറുള്ളതും കടും അപൂർവ്വമല്ല. 'ചിന്ത ചിന്തയക്കാൾ ആചൽക്കാമാകുന്നു. ചിന്ത ദേഹത്തെ മാത്രമേ ദഹിപ്പിക്കുന്നുള്ളൂ. ചിന്തയാകട്ടെ ദേഹത്തെയും ദേഹിയേയും ഒപ്പം ദഹിക്കുന്നു.' അതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ ഈ മനോഭൗമബുദ്ധ്യത്തെ പരിവർത്തിച്ചുവെച്ചാൽ ഒരിക്കലും മനസ്സമാധാനമുണ്ടാവുന്നതല്ല. മനസ്സിന്നു നമ്മെ കൊല്ലുവാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ ജീവിപ്പിക്കുവാനും അതിന്നു തന്നെ ശക്തിയുണ്ട്. ആ ശക്തിയെന്നാൽ ഉണർത്തി ബലപ്പെടുത്തുകയേ വേണ്ടു. സഹനശീലംകൊണ്ടാണ് അതു ബലപ്പെടുന്നത്. നമുക്കു നിത്യം ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചിപ്പു ഉപദ്രവങ്ങളെ വകവെക്കാതെ ഏകാഘാതം സഹിച്ചുതന്നെ ശീലിക്കണം. ക്ലേശങ്ങളെ സഹിക്കുന്നതിൽ നിന്നാകുന്നു മനശ്ശക്തി വെളിപ്പെടുന്നത്. സഹനശീലം മനസ്സിനുള്ള വൃന്ധാമമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു ദൈർബ്ബ്യം, സംശയം, യോം, ആലസ്യം മുതലായ ക്ഷുദ്രവികാരങ്ങളെ ധൈര്യം, സ്വൈര്യം, ഉത്സാഹം എന്നീ ഉജ്ജ്വലസ്വഭാവങ്ങളായ വികാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു ഒന്നാമതു ജയിക്കണം. എന്നാൽ ബാഹ്യമായും ആഭ്യന്തരമായും ഉള്ള ഈ വക ഉപദ്രവങ്ങളെ സഹിച്ചു ശീലിച്ചതുകൊണ്ടു മാത്രമായില്ല; സൽസ്വഭാവത്തെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുകയും കൂടി വേണം. പൂർണ്ണാഭിരുചിയുള്ള മുറിച്ചെടുക്കിയ കളികൾ മാത്രം ചെയ്യാൽപോര; പൂച്ചെടികളെ വെച്ചു പിടിപ്പിക്കുകയും കൂടി വേണമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. നെപ്പോളിയന്റെ കരളാപ്പി ആവശ്യമുണ്ടെന്ന്; എന്നാൽ വിവേകാനന്ദന്റെ മനശ്ശക്തി അതിലേറെ ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. സൂക്ഷ്മത്തിൽ സമാഗ്ദ്ധമാണു മനസ്സമാധാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം. അതുകൊണ്ടു ധൈര്യം, സ്വൈര്യം മുതലായ ശക്തിമന്തമായ വികാരങ്ങളെ സമ്പാദിക്കുന്നതോടുകൂടി സത്യം സഹോദരസ്നേഹം മുതലായ സൽഗുണങ്ങളെക്കൂടി പുഷ്ടിപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കണം. സൽഗുണങ്ങൾ സമാധാനത്തെയും ദർശനങ്ങൾ അസ്വാസ്ഥ്യത്തെയും ജനിപ്പിക്കുന്നു എന്നുള്ളത് ഒരു പ്രകൃതിനിയമമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു ദുസ്വഭാവത്തെയാലൊക്കെ, സൽസ്വഭാവത്തെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുക. എന്നാൽ നമുക്കു മനസ്സു

മാധാനമുണ്ടാവാതിരിക്കയില്ല. 'മനംപോലെമംഗല്യം' എന്നല്ലെ അഭിയുക്തവചനം.

കൃത്യനിഷ്ഠ: — ഓരോരൂതക്കും അവരവരുടെ അവസ്ഥയനുസരിച്ച് ആത്മാത്മമായും പരാത്മമായും ഓരോ കൃത്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കും. ആ വക കൃത്യങ്ങളെല്ലാം അപ്പപ്പോൾ തന്നെ ചെയ്തതീർക്കാത്താൽ ഒരിക്കലും മനസ്സമാധാനമുണ്ടാവുന്നതല്ല. കൃത്യം എന്നതു ഭാരമേറിയ ഒരു ചുമടാണ്. അതു തലയിൽ നിന്നിറക്കിയാൽ മാത്രം മനസ്സിനു ആശ്വാസവും സുഖവും ഉണ്ടാവുകയുള്ളൂ. എന്നാൽ ഈ കാഴ്ചയിൽ രണ്ടുമുണ്ട സംഗതി നാം പ്രത്യേകമായി മനസ്സിൽത്തേങ്ങുതുണ്ട്. ഒന്നാമത് അവരവരുടെ കൃത്യം ഇന്നതാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുക, രണ്ടാമത് അതു സമയത്തു ചെയ്യുക, മൂന്നാമതു ചെയ്യുന്നതു ശ്രദ്ധയോടുകൂടിയിരിക്കുക. ഇതിൽ സ്വകൃത്യങ്ങളെ അറിവാനുള്ള വഴി അവരവരുടെ സ്ഥിതി ഇന്നതാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുക തന്നെയാകുന്നു. എല്ലാവരും സ്വാഭാവികമായി പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം ഓരോ സ്ഥാനങ്ങളും സ്ഥിതികളുമെല്ലാമുണ്ട്. അവയെ മനസ്സിലാക്കി കൃത്യങ്ങളനുഷ്ഠിച്ചാൽ അതു നമ്മുടെ മനസ്സിനു സമാധാനമുണ്ടാക്കുന്നതിനു പുറമെ മനുഷ്യർ തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെ വളരെ ഹൃദ്രമാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ ഈയൊരു കാഴ്ച കേവലം മറന്നു, നിസ്സാരമായ വല്ല പേരും പദവിയും മാത്രം മോഹിച്ച്, ഓരോ കാഴ്ചങ്ങളിൽ ചെന്നുചാടുന്നതുകൊണ്ടാണു സ്വാഭാവികവും പ്രവൃത്തിയും തമ്മിൽ യോജിക്കാതെ ഒടുവിൽ ഇച്ഛാഭംഗം, പശ്ചാത്താപം, അപമാനം മുതലായവയോടുകൂടി തങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്ന കാഴ്ചങ്ങളിൽനിന്നു പിൻതിരിയേണ്ടിവരുന്നതും, സമുദായത്തിൽ ഇന്നു കണ്ടുവരുന്നതായ വലുതായ കഴപ്പങ്ങൾ നേരിടുന്നതും. അതുകൊണ്ട് എല്ലാവരും ഓരോ കാഴ്ചങ്ങളിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി തന്നെ പഠിച്ച് പ്രാപ്തി പണം മുതലായത് ഏതുകണ്ടുണ്ട്, തന്റെ സ്ഥിതിയെന്താണ്, എന്നും മറ്റും ഒന്നാമതായി ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്. കൃത്യനിഷ്ഠയിൽ സമയം വളരെ പ്രധാനമായ ഒന്നാണ്. എന്നല്ല കൃത്യനിഷ്ഠയെന്നു കേട്ടാൽ സമയമാണ് ആളുകളുടെ ഉള്ളിൽ ഒന്നാമതായി കയറുന്നത്. എല്ലാ കാഴ്ചയും സമയ

ഇതുതന്നെ ചെയ്താൽ അല്ലപ്രയത്നംകൊണ്ട് അധികവും സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്. നേരെമറിച്ച് സമയം തെറ്റിയാൽ പിന്നെ വളരെ അദ്ധ്വാനിച്ചിട്ടും വലിയ ഫലമൊന്നുമില്ല. വെള്ളമെല്ലാം പോയതിനു ശേഷം ചിറ കെട്ടാൻ ശ്രമിക്കുന്ന മാതിരി പലപ്പോഴും പ്രയത്നം തീരെ നിഷ്പലമായി എന്നും വരാനാണ് എടുപ്പും. വല്ല സുഖക്കേടും ഉള്ളതായി കണ്ടാൽ ഉടൻതന്നെ അതിനു പ്രതിവിധി ചെയ്യണം. അപകടത്തിൽ ചാടിയതിനു ശേഷം വെട്ടിലെ വരുത്തിട്ടു വലിയ കായ്മൊന്നുമില്ല. നാം കൃഷിചെയ്യുന്നതു കാലത്തുതന്നെ ആയിരിക്കണം. കാലം തെറ്റിയാൽ വേല വിഫലം. നമുക്കു കിട്ടാനുള്ളതു സമയത്തു വാങ്ങുകയും, നാം കൊടുപ്പാനുള്ളത് അവധിക്കുതന്നെ കൊടുത്തുതീർക്കുകയും വേണം. അല്ലാത്തപക്ഷം അത് ഉഴുതുകൂടി, ഒടുവിൽ കൂട്ടാകൂടേണ്ടതായി വരുമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇങ്ങിനെ, കുളി, ഉഴുത്ത്, ഉറക്കം മുതലായ എന്തു കാര്യം നോക്കുന്നതായാലും സമയം വളരെ വിലയുള്ളതാണെന്നു കാണാം. ഇതുപോലെ തന്നെ ശ്രദ്ധയും കൃത്യനിഷ്ഠയിൽ എത്രയൊ മാഹാത്മ്യമുള്ള ഒന്നാകുന്നു. അശ്രദ്ധയോടുകൂടിയ പ്രവൃത്തി തനിക്കും മറ്റുള്ളവക്കും ഒരുപോലെ വൈരസ്യത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നു. ഭരതിമിയെ സൽക്കരിക്കുന്നത് അശ്രദ്ധയോടുകൂടിയായാൽ ആ അതിഥിക്ക് അത്രപ്ലിയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനു പാമെ തന്റെ മനസ്സിനെയും അസഹ്യപ്പെടുത്തുമെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. അതുകൊണ്ടു നാം എല്ലാ കാര്യവും ശ്രദ്ധയോടുകൂടിത്തന്നെ ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. മേൽ പറഞ്ഞപ്രകാരം അവരവരുടെ കൃത്യം ഇന്നതാണെന്നറിഞ്ഞ്, അതതുസമയത്തു തന്നെ ശ്രദ്ധയോടുകൂടി അതനുഷ്ഠിച്ചാൽ, ഫലം എന്തുതന്നെയായിരുന്നാലും, പ്രവൃത്തിയുടെ പരമോദ്ദേശ്യമായ 'ചെയ്യേണ്ടതു ചെയ്തു' എന്നുള്ള മനസ്സമാധാനമെങ്കിലും നമുക്കു ഒരിക്കലും ഉണ്ടാകാതിരിക്കുന്നതല്ല.

ഈശ്വരവിശ്വാസം:— ഒന്നിലും ഒരു വിശ്വാസമില്ലാത്തവരുടെ മനസ്സു സംശയം ഭയം മുതലായ വികാരങ്ങളെക്കൊണ്ട് എപ്പോഴും വ്യാകുലപ്പെടുകൊണ്ടിരിക്കും. ധൈര്യമായി ഒരു കാര്യവും അവരെക്കൊണ്ടു പ്രവർത്തിപ്പാൻ കഴിയുന്നതല്ല. വിശ്വാസമാണു മനുഷ്യ

ന് എത്ര സങ്കടത്തിലും ഒരു അഭയസ്ഥാനമായിട്ടുള്ളത്. സംശയം
 ധീരമായും നിർഭയമായും കോര കാൽപ്പന്തർ നമ്മെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കു
 ന്നതിന്നു വിശ്വാസത്തിനുള്ള ശക്തി ഒരു വേദാന്തമെന്നയാകുന്നു. മ
 നുഷ്യർ തമ്മിൽ തമ്മിലുള്ള വിശ്വാസം തന്നെ ഇതിന്നു ഓഷാത്തമാ
 ണ്. നമുക്കു വല്ല ആപത്തും നേരിട്ടപ്പോൾ നമുക്കു സഹായിപ്പാൻ
 ചില ബന്ധുക്കളുണ്ടായാലത്തെ അവസ്ഥയും അത് ഇല്ലാത്തതാല
 തെ അവസ്ഥയും തമ്മിൽ ഒന്നാലോചിച്ചാൽ മതി. ഈ സ്ഥിതി
 ക്കു മനുഷ്യന്റെ അറിവിന്നെയും ശക്തിയേയും അതിക്രമിക്കുന്ന പല
 സംഭവങ്ങളും സഭാ നമ്മുടെ ചുറ്റും നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ
 ലോകത്തിൽ വ്യക്തമായും സൂക്ഷ്മമായും സൂക്ഷ്മലോകൈകബന്ധു
 മായ ഭരീശ്വരൻ നമ്മെ സകലവിധ ആപത്തുകളിൽനിന്നും കാത്തു
 രക്ഷിക്കുമെന്നുള്ള വിശ്വാസം നമുക്ക് എത്രമാത്രം ധൈര്യത്തേയും
 സമാധാനത്തേയും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കണം? ഈയൊരു വിശ്വാസം പ
 ണ്ഡിതന്മാരും പാമരന്മാരും ഒരുപോലെ ആത്മാവശ്രമായിട്ടുള്ളതു
 മാകുന്നു. പണ്ഡിതന്മാരുടെ പൗരസ്ത്യത്തിന്നു പൂർവ്വാധികമായ ശ
 ക്തി കൊടുത്തും, പാമരന്മാരുടെ ദൈവബുദ്ധിത്തെ തീർത്ഥാശ്വസി
 പ്പിച്ചും, എന്നു വേണ്ട ഇനീലോകത്തെയെല്ലാം ഒരുപോലെ അനു
 ഗ്രഹിച്ചും നിലനിർത്തിപ്പോരുന്നതിനുള്ള ശക്തി പല്ലതിരുമുണ്ടകിൽ
 അത് ഈശ്വരവിശ്വാസം ഒന്നിന്നു മാത്രമേയുള്ളൂ. ഇതിനെ തെളി
 യിപ്പാൻ വലിയ പ്രയാസമൊന്നുമില്ല. വളരെ പണച്ചെലവു ചെ
 ള്ളു വലിയ ചികിത്സകളെല്ലാം ചെയ്തിട്ടും യാതൊരു നിവൃത്തിയും കി
 ള്യാത്ത എത്രയൊ മഹാപ്രാധികാർക്ക് ഈശ്വരസേവകർ, വഴിവാടു
 കർ, ദാനധർമ്മങ്ങൾ മുതലായവകൊണ്ട് ഭട്ടവിൽ എടുപ്പത്തിൽ
 സുഖം കിട്ടിട്ടുള്ളതായ അനുഭവം ഏതൊരു എല്ലാവർക്കുമുണ്ടായിരി
 ക്കുമല്ലോ. ഇതിനെല്ലാമടിസ്ഥാനം, ഈശ്വരവിശ്വാസം ഒരു മാ
 ത്രമല്ലാതെ മറെറൊന്നാണ്. ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ നമ്മുടെ പൂ
 ്വാചാരങ്ങളിൽ ആരോഗ്യനിയമങ്ങളെല്ലാം അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. അവ
 യെ വിശ്വസിച്ചു ആവുന്നതും അനുസരിച്ചു നടക്കുക മാത്രമെ നാം
 വേണ്ടതുള്ളൂ. എന്നാൽ ശരീരമായും, മാനസികമായും മറ്റുമുള്ള
 യാതൊരു ഉപദ്രവവും ഉണ്ടാവാൻ വഴിയില്ല.

എന്നാൽ ഇപ്പോൾ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരം വർദ്ധിച്ചുവന്നതോടുകൂടി നമ്മുടെ സ്വാഭാവികമായ ജീവിതമെല്ലാം പോയിരിക്കുന്നു. ഉണ്ണ്, ഉടുപ്പ്, നടപ്പ്, കുളി, മുതലായ എല്ലാ നടവടിയും വളരെ കൃത്രിമമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ഇതു നിമിത്തം നമ്മുടെ ദേഹത്തിനും, ബുദ്ധിക്കും, സ്വഭാവത്തിനും വളരെ കേട് പറ്റുന്നുണ്ടെന്നുള്ള അഭിപ്രായം ഇന്നു പല മഹാത്മാവിൽനിന്നും നാം കേട്ടുവരുന്നുണ്ടല്ലോ. ജീവിപ്പാനത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ള ചൂട്, വെളിച്ചം, കാറ്റ്, വെള്ളം, സസ്യങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം നമ്മുടെ രാജ്യത്തു പ്രകൃത്യാതന്നെ സുലഭമായിട്ടുള്ളതാണ്. അതിനാൽ ഇവയിൽനിന്നു ലഭിക്കേണ്ടതായ കാർഷ്കങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മദ്യമോംസങ്ങളുടെ ഉപയോഗം വുക വലി നവശിഖാനു മുള്ള ഉടുപ്പ് എന്നീ കൃത്രിമസമ്പ്രദായങ്ങളൊന്നും നമുക്കാവശ്യമില്ല. എന്നല്ല അതു വലിയ അപായകാരവും കൂടിയാക്കിത്തീർക്കും. അതുകൊണ്ടു ഇവയെല്ലാമുപേക്ഷിച്ച് നാം നമ്മുടെ രാജ്യത്തിനും നമ്മുടെ ധൈര്യത്തിനും അനുസരിച്ചു നടക്കുന്നതായാൽ നമ്മുടെ പൂർവ്വന്മാരെപ്പോലെ ആരോഗ്യവും, ആയുസ്സും, കാജസ്സും, തേജസ്സും, ശ്രേയസ്സുമെല്ലാം ഉണ്ടായിത്തീരുന്നതാണെന്നു മാത്രം പറഞ്ഞു തൽക്കാലം അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

എ. ഭവദാസൻ ഭട്ടതിരിപ്പാട്.

ബാബു*

(ശിശിരകുമാരഗോപിന്റെ കർണ്ണാശ്ചലഖനത്തിൽനിന്ന്)

താഴെ എഴുതുന്നത് ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ച ഒരു ആംഗ്ലേയദേശ സഞ്ചാരിയുടെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്താനെ ഡയറിയിൽനിന്നെടുത്തതാണ്: —

“ബങ്കാളരാജ്യത്തിലെ ഈ അതുൽകൃതഗന്തപ്പാറി ആദ്യമായി ഞാൻ കേട്ടതു കോൺപൂരിൽവെച്ചാണ്. ഒരു ദിവസം വൈകുന്നേരം

* ഉംഗ്ലീഷ്വിദ്യാഭ്യാസം നിശ്ചയിച്ചുള്ള ജക്കാലിപ്പട്ടം ബാബു എന്നു വിളിക്കുക പതിവുണ്ട്.

രം ഞാൻ, ഒന്നിച്ചു താമസിച്ചിരുന്ന സ്റ്റേഫിതന്റെ വരവും പ്രതീക്ഷിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. ആപ്പിസ്തുകൾ എല്ലാം വിഭേദം നമയം കഴിഞ്ഞിട്ടും അദ്ദേഹത്തെ കുറെ നേരത്തേക്കു കണ്ടില്ല. എങ്കിലും സന്ധ്യയടുത്തപ്പോൾ അദ്ദേഹം വലിയ ബ്രഹ്മഭാവത്തോടുകൂടി വീട്ടിലേക്കു ബലപ്പെട്ടു കടന്നുവന്നു ഒരു കസേരയെ കിടന്നു. ഈ ദേവ്യത്തിന്റെയും ബലപ്പെട്ടിന്റെയും കാരണമെന്താണെന്നു ഞാൻ വിനയത്തോടെ ചോദിച്ചതിന്നു മറുപടിയായി “ഈ ബാബുക്കൾ കാരണം ഞാൻ ചാവറായി” എന്നു മറ്റും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ബാബു എന്നു പറഞ്ഞ സാധനം എന്താണെന്ന് എനിക്കു മനസ്സിലായില്ല. ആഫ്രിക്കാമാജ്യത്തു ‘ബാബു’ എന്തൊരുതരം കരങ്ങളുണ്ടെന്നു ഞാൻ വായിച്ചു മനസ്സിലാക്കിട്ടുണ്ട്. അല്പം ചിലതിനെ ആരാജ്യത്തു സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ കണ്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ബാബു എന്ന ഒരു ജീവിയെപ്പറ്റി ഇതുവരെ തിരികെ കേട്ടിട്ടുള്ളതായില്ലായിരുന്നു. ‘എന്താണ് ഈ ബാബു’ എന്നു ഞാൻ സ്റ്റേഫിതനോട് ചോദിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പൊട്ടിച്ചിരിച്ചതേയുള്ളൂ. ഒടുവിൽ “ഇതുവരെ ബാബു എന്ന വാക്കു കേട്ടിട്ടില്ലേ? ആശ്ചര്യം തന്നെ. ബാബു ഒരു അജ്ഞാതജീവിയാണ്. മഹാകുളുനമാണ്” എന്നു പറഞ്ഞു. ഈ അല്പസംഗതിക്കിത്രയധികം ചിരിച്ചതു കണ്ടപ്പോൾ എനിക്കു കറുപ്പധികം ദേവ്യവന്നുവെന്നുവെങ്കിലും അദ്ദേഹം എന്നോട് മാപ്പു ചോദിച്ചു. ബാബു ഒരു ഉപദ്രവിയാണെന്നെങ്കിലും തനിക്ക് അതിനെക്കുറിച്ച് വലിയ രസമാണെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ തലോലം കൃതാത്മനായി. എങ്കിലും ഒരു ബാബുവിനെ കാണണമെന്ന ആത്യാശ ഉടനെ ജനിച്ചു. ബാബുവിന്നു—ബാബുക്കൾക്കു— ഒരു പ്രത്യേകവാസസ്ഥലമുണ്ടെന്നു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. സ്റ്റേഫിതനോട് ഒരു ബാബുവിനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരുവാൻ ഭൂതന്മാരോട് കല്പിക്കുവാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ “ബാബു സംധാരണയായി ഇവിടങ്ങളിലൊക്കെ അലഞ്ഞു നടക്കുന്നതു കാണാം. പിന്നെ എന്തിനാണ് പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നത്” എന്ന് അദ്ദേഹം മറുപടി പറഞ്ഞു. ഞാൻ വലിയ പരുങ്ങലിലായി. ബാബു ഏകദേശം ഇന്നുവരെ ജന്തുവായിരിക്കുമെന്നു കൂടി എനിക്കു മനസ്സിലായി. സാധിച്ചില്ല. ബാബു സന്നാതനാഭാവിതായ ഒരു ബുദ്ധജീവിയാണെന്നു മാത്രമേ എനിക്ക് ആകുപ്പാടെ ധ

ജാതികളും വൃത്തിമയ്യാദകളും.

മ ണ്ണ റ ൾ പ റ ട് --തോരം.

(തുടർച്ച)

അങ്ങനെയൊരു പതിനാറാണു് അടിയത്തിനും പതിനാറാണു്. അതെങ്ങനെയെന്നു വല്ലവരും കണ്ടറിഞ്ഞുപോയാലോ അടിയത്തിന്റെ പഴംതലക്കു കുറവുണ്ടല്ലോ. നെല്ലോടെത്തിയാലോ പുലയനടുക്കുലോ എന്റെ തട്ടാനെ. ഇരിമ്പോടു എത്തിയാലോ കരുമകന് അടുക്കുമെടാ. മരത്തോടെത്തിയാലോ വിശ്വകർമ്മാവിനും അടുക്കുമല്ലോ. പൊന്നോടുത്താലോ തട്ടാനും അടുത്തു കൂടെ എന്റെ തട്ടാനെ. അതുകൊണ്ടൊരു കുറവുണ്ടാകും പായാമിട്ടല്ലോ. എന്നു വണ്ണമെ പറഞ്ഞു കന്യാകാവു് തട്ടാന്റെ മനവും കൂടി എണക്കിക്കണ്ടു. അവന്റെ മറയോടും മെല്ലെ തടഞ്ഞു തുഴഞ്ഞു തട്ടാനും പൊന്നിനോടത്തിൽ തല മുട്ടാതെ കത്തി സമം നിറുത്തി. അവനുടേ കൈവാളുസഞ്ചി കെട്ടഴിച്ചു തട്ടാനും. പൊന്നിൻ പൊഴുതുരുമാലയിങ്ങെടുത്തു തട്ടാനും. കയത്തും പിടിച്ചുണ്ടു എടുത്തു തട്ടാനും. പൊന്നിനോടത്തിലേക്കുണ്ടു വലിച്ചെറിഞ്ഞു. കയത്തും പിടിച്ചുണ്ടിനെ എറിഞ്ഞോരു ചൊന്മാല കളിപ്പും ചിരിച്ചുചെന്ന് എടുത്തു ദേവിയോളു്. മറാത്തുവെച്ചു ചിതം നോക്കുന്നു. വളർ കഴുത്തിൽ കെട്ടി അഴകു നോക്കുന്നു. അഴകുണ്ടു തട്ടാനെ ചിതമുണ്ടുതട്ടാനെ ഇപ്പൊന്നിൻ പൊഴുതിനമാല ഇങ്ങോട്ടു തന്നൊഴിഞ്ഞാലും. അല്ലെങ്കിൽ ഇപ്പരിശമാറിൽ നേ പണിതിത്തുതരേണം എന്റെ തട്ടാനെ. നൂലിട്ട നൂൽക്കുംകൂടി നിലയില്ലാത്ത നട്ടാട്ടിൽ എപ്പൊന്നും പൊന്നിൻ പൊഴുതുരുമാല പണിതിക്കേണ്ടു. ആയതിനൊരക്ഷപദേശം ഞാൻ ഉണ്ടാക്കിത്തരികാമെട കോവിക്കൽവാഴും ചെറുതട്ടാനെ എന്നു കല്പിച്ചു. പണിത്തിരപ്പുള്ളരേതും കൊണ്ടുപോന്നിട്ടില്ല. പണിയായുധക്കോപ്പേതും കൊണ്ടുപോന്നിട്ടില്ല. പണിത്തിരപ്പുള്ളരേതും പണിയായുധക്കോപ്പുംകൂടി ഞാൻ തരികാ

മെടാ എന്റെ തട്ടാനെ എന്നു കല്പിച്ചു കന്യാകാവല്ലോ. കേട്ടു കൊണ്ടാലോ എന്റെ ഭൂമിദേവി നല്ലമ്മേ ഇരടിഭൂമിയിങ്ങോട്ടു തൂക എന്നു കല്പിച്ചു. ഇരടി ഭൂമി ഉയന്നില്ലെങ്കിൽ വിഷ്ണുവിന്റെ പടനിലത്തിൽ ഞാൻ കിടത്തുകയില്ല. വായുവിനാലെ ചുറ്റി ഞാൻ അടിപ്പിക്കും. അഗ്നിയാലെ ചൂട്ടു ഞാൻ ചൂടടറിയിക്കും. പേടിച്ചു ഗംഗാദേവി ഭയപ്പെട്ടു ഗംഗാദേവി ഇരടി ഭൂമി കത്തി ഉയർത്തിക്കണ്ടു. ഇരടി ഭൂമി ഉയർത്തിയ നേരത്ത് അരിയെറിഞ്ഞ പാഴമ്പലം തോറി കൂവളം എന്ന വടവുക്കും തോറി തട്ടാൻ കപ്പാല തോറി അത്തിയെന്ന വടവുക്കും തോറി തുഴങ്ങെടാ എന്റെ തട്ടാനെ. അത്തിയെന്ന വടവുക്കുത്തിന്മേൽ നിന്റെ മരയോടകവും അണച്ചുകെട്ടി കപ്പാലക്കൽ ചെന്നു അരയിരുന്നാലും. കന്യാകാവിന്റെ പൊന്നിനോടം തുഴഞ്ഞു കൂവളം എന്ന വടവുക്കുത്തിന്മേൽ കൊണ്ടുചെന്നെച്ചുകെട്ടി. അരിയെറിഞ്ഞ പാഴമ്പലത്തിൽ ചെന്നു ഹരഹര എന്നു ചൊല്ലി അരയിരുന്ന. ശിവശിവ എന്നുചൊല്ലി കൂടിയിരുന്ന. പണിയായുധക്കോപ്പം പറഞ്ഞുകൊടുപ്പാനായി തട്ടാനും ചെന്നു നിലപാക്കുന്നു. പണിയായുധക്കോപ്പം തോറിക്കൊടുപ്പാനായി കന്യാകാവുംചെന്ന് അരയിരുന്ന. എന്തെല്ലാം പണിയായുധക്കോപ്പവേണം എന്റെ തട്ടാനെ. തട്ടിക മുട്ടിക ഉഴതിക ചെഴ്ണിക അരക്കല്ല് ഉരക്കല്ല് തൂക്കം പതിതുടം വേണം എന്റെ കന്യാകാവേ. ചെന്തെങ്ങിൻചിരട്ടയും നെരിപ്പോടും തീയും വായിമ്പം ഇഴർകഴലും തരേണം എന്നു കല്പിച്ചു. പണിത്തരവിള്ളരേയും തോറിക്കൊടുത്തു. നന്ത്യാർവിളക്കുന്നു നെയ്യും തിരിയും പണിയായുധക്കോപ്പം തോറിക്കൊടുത്തു. നാഗംപോർമണിമോതിരവും വായിലിട്ടു കടിച്ചു ഞെക്കി കയ്യിലിട്ടാറി അക്കവും തൂക്കവും നോക്കിക്കൊടുത്തു. എത്ര എത്ര തുലാം പൊന്നുണ്ടു എന്റെ കന്യാകാവേ. മുപ്പത്തു മുത്തുലാം പൊന്നു കുറവുകൂടാതെയുണ്ടു എന്റെ തട്ടാനെ. അവന്റെ കള്ളപ്പടിയിലിട്ടു പിടിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ മുപ്പത്തുമുത്തുലാംപൊന്നു കുറവുകൂടാതെയുണ്ട്. ഇത്ര ചെറുപ്പത്തിൽ ഇത്ര കൈകണക്കുണ്ടോ. യാൽ എപ്പോഴും പൊൻപണി അടിയൻ പണിതോളേണ്ടു. നിന്റെ

പണിയും തരവും നിന്റേക്കൽ എന്റൊ കയ്യും കണക്കും എന്റേറ
 കൽ. പൊന്നിൻപൊഴുതുരുമാല വേഗം പണിതിരിക്കണമെന്റേറ ത
 ട്റാനെ! കാരം പൂട്ടി കനൽപ്പൊതുവെച്ചു വായിനം ഇഴർക്കുവൽ
 കൊണ്ടുതി പൊന്നുതിളച്ചു പാകംവന്നപ്പോൾ കള്ളക്കുടികൊണ്ടു
 കുത്തി മൂന്നാക്കിത്തിരിച്ചു. ഒരു മുറി പൊന്ന് നെരിപ്പോട്ടിൽ പൂത്തി
 ഒരു മുറി പൊന്ന് അമ്പന്റേറ കൈവിളുസഞ്ചിയിലിട്ടു ഒരുമുറി പൊ
 ന്നംകൊണ്ട് അമ്പൻ പൊന്നിൻപൊഴുതുരുമാല പണികഴിച്ചു. നെ
 റിപ്പോട്ടിൽ ഇട്ടു പഴുപ്പിച്ചു കാപ്പംചെയ്യുന്നോരു നേരത്തിൽ കേട്ടു
 കൊണ്ടാലോ എന്റേറ തട്ടാനെ ഇത്രനേരം ഗംഗയെനിക്കു തടവാ
 യിരുന്നു. ഇപ്പൊളെനിക്കു ഗംഗതടപോരുന്നില്ലല്ലോ എന്റേറ തട്ടാ
 നെ. അമ്പൻ അമ്പന്റേറ മരയോടകതങ്കിലേറി കരകൊണ്ടു കുന്ദുകാ
 വ് പൊന്നിനോടകത്തിലും ഏറി കരകൊണ്ടു. തട്ടാരതപ്പിലയും അ
 റിയെറിഞ്ഞ പാഴമ്പലവും തട്ടി ധൂളികമാക്കി കാണട്ടെ എന്റേറ ത
 ട്റാനെ. എനിക്കു പണിത പൊന്നിൻപൊഴുതുരുമാല അങ്ങോട്ടു വലി
 ചെറിയുന്ന നേരത്ത് പെട്ടെന്നു കയ്യിങ്ങോട്ടു കുടഞ്ഞെടുത്തു കുന്ദുകാ
 വ്. പൊന്നിൻപൊഴുതുരുമാല ചെന്താമരപ്പൊക്കയിൽ പൊലിഞ്ഞു
 പോയി. നിന്റേറ പൊന്നിൻപൊഴുതുരുമാല നിയ്യും ചോദിക്കണ്ട
 എന്റേറ പൊന്നിൻപൊഴുതുരുമാല ഞാനും ചോദിക്കില്ല എന്റേറ ത
 ട്റാനെ. അമ്പരമരയോടം കുത്തി അമ്പനങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞ നേരത്ത്
 മുമ്മടങ്ങൻകാളി വാളുകൊണ്ടു തോണ്ടിയടുത്തു മാല. അപ്പോൾ
 പറഞ്ഞു തട്ടാൻ, നട്ടാട്ടു നട്ടുടലിൽ വെച്ചു പൊന്നിൻപൊഴുതുരു
 മാല തട്ടിയെടുത്ത എന്റേറ കള്ളി. നീ ആദിയാകുന്ന വടക്കുംകൊ
 ല്ലത്തു ചെന്നു നാടും വീടും കെട്ടു കാൽച്ചിലവു നിന്റേറ ഭർത്താവി
 ന്റേറ വടക്കു കൊടുത്തയച്ചു പാണ്ടിയന്നാട്ടെങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവ
 ന്നാൽ കക്കാതെ കളവുചൊല്ലി തച്ചടിച്ചുവിടിച്ചുകെട്ടി ഇഴർമന്താര
 പോർക്കുഴകേറി ഞാൻ ചമച്ചിരിക്കുണ്ട്. ഏഴുദിവസം എന്റേറ ഭ
 ൽത്താവിനെ ഞാൻ കാത്തിരുന്നു എട്ടാം ദിവസം വരും കൊടുക്കേണ്ട
 വടക്കു വരും കൊടുത്തു വഴിയും ചോദിച്ചു പാണ്ടിയന്നാട്ടെക്കു വ
 ന്നാൽ തട്ടാൻറേറയും പാണ്ടിയൻറേറയും തൃത്തലകൊണ്ടു കളിമരുത
 വൻതീക്കാതാ ഞാൻ കാർകൊടുണ്ട്. എന്നും ചൊല്ലി ആദിയാകുന്ന

വടക്കുംകൊല്ലം കീഴ്ക്കടവുനോക്കി വഴിപോകുന്നു. കീഴ്ക്കടവിൽ ചെന്നു നോക്കുമ്പോൾ കല്പാണമഹാജനങ്ങളെയും മാലവെച്ച ഭക്താവിനെയും ഇടി കണ്ടില്ല. നാലുപേരാങ്ങളുമാരെയും കയ്യിടക്കു നോക്കു നേരത്തിങ്കൽ മിന്നൽകാണാക്കോടിക്കു നിന്ന് ഇടിമിന്നുന്നു. ഇടികേൾക്കാക്കോടിക്കു നിന്ന് ഇടിവെട്ടുന്നു. കാർതുങ്ങാക്കോടിക്കു നിന്നുകാർതുങ്ങുന്നു. തെക്കടിച്ചകാറ്റു വടക്കടിച്ച വടക്കടിച്ചകാറ്റു തെക്കടിച്ചതെക്കുംതിമച്ചുള്ളി കാറ്റു തിരിഞ്ഞുതുന്നു. പുല്ലമക്കി കുറഞ്ഞോട്ടി വരിയൻ കല്പാറ്റി വരമ്പുമുറിയൻ എന്ന വാഷം വെയ്തു.

(തുടരും)

ഐതിഹ്യങ്ങൾ.

ചേരമാൻ പെരുമാളും ചെറോട്ടി അമ്മയും.

ചേരമാൻ പെരുമാളുടെ ചരിത്രം എങ്ങിനെയെങ്കിലും ആയിരിക്കട്ടെ. അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി രസകരമായ ഒരൈതിഹ്യം കേട്ടുവരുന്നുണ്ട്.

ചേരമാൻ പെരുമാളുടെ ഭാര്യ ചെറോട്ടി അമ്മ എന്നൊരു സ്ത്രീയായിരുന്നു. ആ സ്ത്രീയോടുകൂടി പെരുമാൾ തലപ്പള്ളി താലൂക്കിൽ 'തളി' എന്ന പ്രദേശത്ത് ഒരു കോട്ട കെട്ടി വളരെക്കാലം താമസിക്കുകയുണ്ടായി. 'തളി' എന്നു പ്രസിദ്ധമായി അറിയപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളും, അവിടങ്ങളിലൊക്കെ ഏകദേശം ഒരേമട്ടിലും വലുപ്പത്തിലുമായി കണ്ടുവരുന്ന ക്ഷേത്രങ്ങളും കേരളത്തിന്റെ പഴയ ചരിത്രത്തിൽ ഒരു ഭാഗത്തെ വ്യക്തമാക്കുന്നവയാണ്. പണ്ടു തളിയാതിരി മാരായ നമ്പൂതിരിമാർ രാജ്യകാര്യങ്ങളിൽ എഴുപ്ത താമസിച്ചുവന്നിരുന്ന സ്ഥലങ്ങൾക്കാണ് 'തളി' എന്നു പേര് പറയുന്നത്. ഈ 'തളികൾ' കേരളത്തിൽ പല ദിക്കുകളിലുമുണ്ടെങ്കിലും, കൊച്ചിശ്ശിമയിൽ അധികമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. തലപ്പള്ളി താലൂക്കിലുള്ള തളി കൊച്ചിശ്ശിമയിലെ കോ'ത്തളി' ആയിരിക്കുമോ എന്നു കൂടി സംശയം

യമുണ്ട്. ഈ 'തളി' തളിയാതിരിമാരുടെ വാസസ്ഥലമായിരുന്നതിന്നു പാമെ പെരുമാളുടെ രാജധാനി കൂടിയിരുന്നെന്നു എന്നു പല ലക്ഷ്യങ്ങളെക്കൊണ്ടും തെളിയുന്നുണ്ട്.

തലപ്പള്ളി താലൂക്കിന്റെ പടിഞ്ഞാറേ അറ്റത്തു നാലുപുറവും വയലുകളാലും തോടുകളാലും പരിവൃതമായി ഉയരം കുറഞ്ഞും വിസ്താരം ചുരുങ്ങിയും നീളം കൂടിയും ഒരു കുന്നു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈ കുന്നിന്റെ നടുക്ക് ഇടിഞ്ഞുവെച്ചിത്തു കിടക്കുന്ന ഒരു കോട്ടയുടെ നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങൾ ഇന്നും കാണുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ നാലുപുറവും, ഇപ്പോൾ ഒട്ടേറെ തുണമട്ടിലായിട്ടുള്ളതും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു കോട്ടയിൽനിന്നിറങ്ങുവാൻ കല്പാവുകളോടുകൂടിയതും ആയ ഒരു കിടപ്പും കാണുന്നുണ്ട്. തെക്കുഭാഗത്തായി 'തളി' എന്നൊരു വിശിഷ്ടമായ ശിവക്ഷേത്രവും, അതിനടുത്തുതന്നെ ആ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥന്മാരിൽ ഒരാളായ കൂടല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ മഠവും മറാനേകം ഭവനങ്ങളും ഉണ്ട്. ഈ കോട്ടയുടെ നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങളെ ഇന്നും ജനങ്ങൾ പെരുമാളുടെ കോട്ട എന്നു പറഞ്ഞു ബഹുമാനിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. ആ കോട്ടപ്പാമ്പിൽ നിക്ഷേപം ഇരിപ്പുണ്ടെന്നും അസാധാരണമായ ഒരു ചൈതന്യം അവിടെ ഉണ്ടെന്നുമാണു പരക്കെയുള്ള വിശ്വാസം. ഭൂതങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യമുണ്ടെന്നു കരുതി അസമയങ്ങളിൽ ആ സ്ഥലത്തെ ജനങ്ങൾ പരിഹരിച്ചുവരുന്നു.

ഇങ്ങിനെ തളിപ്പള്ളിയിലുള്ള പെരുമാളുടെ ഭാര്യ ചെറോട്ടി അമ്മ ഒരു ശിവഭക്തയായിരുന്നു. അവർക്കു നൂറുറാണു ശിവക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ദർശനം കഴിച്ചതിന്നു ശേഷമേ പതിവായി ഭക്ഷണം കഴിക്കുകയുള്ളൂ എന്നൊരു പ്രതമുണ്ടായിരുന്നു. അതിനുവേണ്ടി കോട്ടയ്ക്കടുത്തു പ്രദേശങ്ങളിൽ അനേകം ചെറിയ ശിവക്ഷേത്രങ്ങൾ പെരുമാൾ പണിചെയ്യിച്ചു. ഈ ക്ഷേത്രങ്ങൾ നൂറുറാണു മുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും അവയെല്ലാം മുമ്പറഞ്ഞ തളിക്ഷേത്രത്തിന്റെ കീഴടങ്ങുളായിരുന്നു എന്നുമാണു കേൾവി. ഇവയിൽ പലതും കാലാന്താത്തിൽ നശിച്ചുപോയി എങ്കിലും ചിലത് ഇപ്പോഴും നിവനിന്നുവരുന്നുണ്ട്. പലതിന്റെയും നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങളായ കല്ലുകളും, ചെറുതും വലുതുമായ പല ശിവലിംഗങ്ങളും ഇന്നും പല സ്ഥലങ്ങളിലും കിടക്കുന്നതായി കാ

னானான். இரு வகை ஸ்மிதிப்பூத்ராஸம் நேரிதிவிசுந ஹகாப
 னுதுதி இரு வகை க்ஷேத்ராஸம். அதுததது ஸ்மிதிபயதுந க
 க ஸ்மலம் வேறையுளேர் ஹுந ஸம்ஸயமாந்.

ഇപ്പോൾ പെരുമാറ്റമെന്തെന്ന് ശിക്ഷണമായി ചെറോട്ടി അമ്മയുടെയും കഥകൾ തീരെ മറന്നു കൂട്ടത്തിലായി. കോട്ടപ്പറമ്പിൽ എള്ളു വരിയ്ക്കുകയാണ് പതിവെന്നായി. അഗാധമായിരുന്ന കിടപ്പു തുണ തുണ വളരെ നീക്കം വശായി. ആ സ്ഥലത്തെപ്പറ്റിയ ഒരു ബഹുമാനവും ഭയവും മാത്രം ഇന്നും നിലനിന്നു വരുന്നുണ്ട്.

- 2019 -

തിരുവനന്തപുരത്തെ

ഒറ്റക്കല് മണ്ഡപം.

இது

ആജ്ഞാതഃ ശ്രീബാലമാതാസംഭവൈപ
 ബാലാരണ്യകേഷോണീഭവസ്സപുത്രഃ
 മൃത്തിസമൃദ്ധ്നിർമ്മമേ പാത്മനാഭീഃ
 വിഭവൈശ്വൈശ്വകരാദൈസ്സരാമൈഃ

അഞ്ചു ചിന്നിയിടത്തിൽ ശ്രീതലസത്തും ഗേസതും ഗേസിത-
 പാദശ്ലാഃ പരമന്തു ഭേദപരദിനേലഗേകജാരോപഹര
 പ്രാസാദാന്തമനായനന്തശയനേ ശ്രീബാലമാന്താഞ്ചഭൂ-
 പാലേനൈകദൃഷ്ട്വേന മനുജാകുലാന്തമാലോക്യതാം.

906-ാമതു മേടമാസം 10-ാംനു വ്യാഴാഴ്ച വെളുത്ത ത്രയോദശി വകം കർക്കടകം രാശികൊണ്ടു പ്രതിഷ്ഠ. (തിരുവനന്തപുരത്തു കററ കാലു മണ്ഡപത്തിന്മേൽ ഏഴതിയ ശ്ലോകങ്ങൾ.)

— ❦ —

പോകുവാൻ പോകുന്ന കവിതകൾ.

ഭാഷാകവിവരനായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ ഒരുക്കി കക്കാട്ടു ക്ഷേത്രത്തിൽ ദർശനത്തിനായി പോയവസരത്തിൽ മറുനാട്ടുകാരനായ ഒരാൾ “ഇവിടെ എന്താ മൂർത്തി?” എന്ന ചോദിച്ചതിന്നു പ്രത്യുത്തരംചെയ്തതായ ഒരു ശ്ലോകം താഴെ ചേർക്കുന്നു:—

അരവിന്ദബന്ധുസുതസോദരനഗ്രജന്റെ
ഗുരുവൈരിശിഷ്യർ പൂതാതനൈവന്നവന്റെ
പിതൃതാതതാപിതൃതാതസുതാന്തകന്റെ
തനയാഗ്രജന്റെ ചരണാംബുജഫലത്താഴുന്നേൻ.

അർത്ഥം — അരവിന്ദബന്ധു=ആദിത്യൻ; തസുതൻ=കുണ്ണൻ; കുണ്ണസോദരൻ=ഭീമൻ; ഭീമാഗ്രജൻ=യുധിഷ്ഠിരൻ; യുധിഷ്ഠിരന്റെ വംശഗുരു=ചന്ദ്രൻ; ചന്ദ്രന്റെവൈരി=ബുദ്ധസ്തി; ബുദ്ധസ്തിശിഷ്യൻ=ഇന്ദ്രൻ; ഇന്ദ്രശത്രു=മേഘനാദൻ; ഇന്ദ്രജിത്തിന്റെ താതൻ=രാവണൻ; രാവണനൈവന്നവൻ=ശ്രീരാമൻ; രാമപിതാവ്=ദശരഥൻ; അദ്ദേഹത്തിന്റെ താതൻ=അജൻ; അജതാതൻ=രഘു; അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവ്=ദിലീപൻ; ദിലീപതാതൻ=വംശവിതാവായ സൃഷ്ടൻ; സൃഷ്ടസുതൻ=യമൻ; യമന്തകൻ=പരമശിവൻ; ശിവതനയൻ=സുബ്രഹ്മണ്യൻ; തദഗ്രജൻ=വിപ്ലവപരനായ ഗണപതി; അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദാരവിന്ദം വന്ദിക്കുന്നുവെന്നു താല്പര്യം.

ശ്രീപരമേശ്വരന്റെ ജടാന്തരാളത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഗംഗാഭഗവതിയെക്കണ്ട് തിരുമകനായ സുബ്രഹ്മണ്യനും ശിവനും കൂടിയുള്ള സംഭാഷണമായ ഒരു പദ്യം താഴെ ചേർക്കുന്നു:—

മാതാകപ്യതിതാതമൊലീവിലസൽഗംഗേതമുജ്ജ്വതാം
വിദപൻഷബുഖകാഗതിമയിചിരന്തസ്തദഃസ്ഥിതായാവദ
കോപാവേശവശാദശേഷവദനൈഃപ്രത്യുത്തരദിത്തവം-
നംഭോധിജയമലധിഃപയോധിഭദധിച്ഛാന്നിധിച്ഛാരിധിഃ

ഞങ്ങളുടെ വായനശാല

സ്റ്റാൻഡപുറാണം.

പുരാണപാരായണത്തിന്റെ ഉപയോഗത്തെപ്പറ്റി വിശേഷി
ച്ചൊന്നും പറയേണ്ടുന്ന ആവശ്യമില്ല. സാക്ഷാൽ തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛൻ
തന്നെ കേരളീയർക്കു പുരാണതത്വങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുവാനായിട്ടാണു
ഒല്ലാ പുറപ്പെട്ടത്. ആ കവിഗുരു “കുളിപ്പാട്ട്” എന്നൊരു പുതി
യ രീതി കണ്ടുപിടിച്ച് ആ രീതിയിൽ പുരാണങ്ങളെ കേരളീയർക്കു
പദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. കാലം പോയതോടുകൂടി സംസ്കൃതവൃത്തങ്ങ
ളിൽ “വൃത്താനുവൃത്തം”മായിട്ടും, കേവലം ഗദ്യമായിട്ടും ഉള്ള പുരാ
ണപരിഭാഷകൾ മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടാവാൻ തുടങ്ങി. ഈ രീതി
കൾക്കെല്ലാം ഓരോ പ്രകാരത്തിൽ ഉൽക്കണ്ഠയുണ്ടെന്നുള്ളതു തീർച്ച
യാണ്. എങ്കിലും, വളരെക്കാലമായിട്ടുള്ള പരിചയത്താലോ സം
ഗീതമൂലകമായി ഭക്തിവിഷയത്തിൽ അധികം പ്രാധാന്യമുള്ളതി
നാലോ വെറും ശുഭാജാസ്വത്താലോ എന്നോ, കേരളത്തിലെ സാ
ധാരണജനങ്ങൾ അധികം വിലമതിക്കുന്നതു കിളിപ്പാട്ടുകളെയാ
ണെന്നു പ്രത്യക്ഷമാണ്. അതിനാൽ സ്റ്റാൻഡപുരാണത്തെ കിളിപ്പാ
ട്ട് രീതിയിൽ പരിഭാഷപ്പെടുത്തുവാൻ പുറപ്പെട്ട ഒരു കവിയും ഭക്ത
നുമായ ഒട്ടവിൽ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനോനവർക്കളെ ഞങ്ങൾ അഭിനന്ദി
ക്കുന്നു. തിരുവനന്തപുരത്തുള്ള കമലാലയ പ്രസ്സിൽനിന്നു നല്ല കടലാ
സ്സിൽ ഭംഗിയായി അടിച്ചു മംസംതോറും ഖണ്ഡമായി പ്രസിദ്ധ
പ്പെടുത്തി വരുന്ന ഈ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ചില ലക്കങ്ങൾ ഇ
വിടെ അയച്ചു തന്നതു വായിച്ചു നോക്കിയതിൽ തഞ്ജമ വളരെ വിശ
ദവും, കിളിപ്പാട്ടുകൾക്കു പ്രത്യേകമായിട്ടുള്ള മാധുർയാദി ഗുണ
ങ്ങൾ ചേർന്നതും ആണെന്നു ബോദ്ധ്യമായിരിക്കുന്നു. നിരന്തരക്കു
ളായ ചില ലക്കങ്ങൾ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു കാണുന്നതും ചില ഭാഗങ്ങൾ അ
ധികമായി ദീർഘിച്ചു പോയിട്ടുള്ളതും മറ്റുമായി ചില ഭാഷങ്ങൾ
ഇതിലെ കവിതയെ നിരൂപണം ചെയ്യുമ്പോൾ കാണാവുന്നതാണ്.
എന്നാൽ ഒരു പുരാണം എന്ന നിലയ്ക്കു ഇതിനെ ഏതരും ബഹുമാ
നിക്കുമെന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. ചില കൊല്ലത്തിൽ ആറുറുപ്പി
കുമാത്രം.

2062030.

മുൻപ് ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു.

സ ധ റ ബി നു.

ധനകാര്യം, ഹൃദയകർഷകവുമായ ഒരു സാമുദായിക നോററിൽ.

ശ്രീമാൻ ആർ. സി. ദത്ത് അർക്കുട ഒരു ശ്രുതിപ്പെട്ട നോവലിന്റെ തർജ്ജമ.

മാനവജീവിതത്തെ ഇതിലധികം മഹിമയോടെ പരിചിതമാക്കുവാൻ പ്രയത്നമാണ്.

ഒരു വൈകാരിക ഗദ്യകാരനായ മിസ്റ്റർ കരുത്തു ജനാദരവാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ. പുസ്തകം അടുപ്പിച്ചു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കടലാസ്സിന്റെ ഉദിക്കും നിമിത്തം കുറച്ചു കോപ്പികൾ മാത്രമേ ഇപ്പോൾ അറുപ്പിക്കുന്നുള്ളൂ. ആവശ്യക്കാർ താഴെ പറയുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ അപേക്ഷിക്കുക.

മാനേജർ, മംഗളോദയം കമ്പനി, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

വിഷയവിവരം.

1. മംഗളം
2. പ്രവൃത്തിമാറ്റം (1)
പഴയ നൂറ് ചാർട്ടർഡ് ഓഫീസ്.
3. ജാതികളും വൃത്തിമർദ്ദാദികളും.
ക്ലോർഡാസ് (തോറോ)
4. ബാലന്റെ ആദ്യശോകം.
എ. പി. കൃഷ്ണകുമാർ ബി. എ. ബി. എ
5. തന്ത്രയുക്തി.
കെ. വി. എം.
6. പാതാലിക്കുന്നിലെ കാദാഹാമം
എ. പി.
7. ഹോളിത്ത്.
മാനേജർ.
8. സാമന്ത്രികവർത്തനം
9. ഞങ്ങളുടെ വായനശാല.

ആത്മനിഗ്രഹഗുഹികകരം.

പലവിധ പീഡിതന്മാർക്കു കേന്ദ്രബന്ധം.

നീലനായ രാവണനേയും, മറ്റു ദുഷ്ടന്മാരായ രാക്ഷസന്മാരേയും സംഹരിച്ചു; തന്റെ ബന്ധുക്കളേയും വെടിഞ്ഞ ശ്രീരാമഭഗവാന്റെ കാൽ ശരണം പ്രാപിച്ച വിഭീഷണനെ സകല കാഷ്ടങ്ങളും സാധിപ്പിച്ച് ഒടുവിൽ അദ്ദേഹത്തിനെ ലങ്കാപുരിയിൽ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു പിന്നീട് നായ സകല ആഭ്യുദയത്തിനും പാത്രീഭവിച്ചു. ഉപാദേശ പലവിധ ഭയങ്കരഭോഗങ്ങൾക്കധീനനാക്കപ്പെട്ടവയ്ക്കു ഞങ്ങളുടെ ലോകപ്രസിദ്ധിയുള്ള ആത്മനിഗ്രഹഗുഹികകളെ ഒരു ബന്ധുവായി കരുതി അവയെ ഉപയോഗിച്ചാൽ അവരുടെ സകല പീഡകളേയും ക്രമേണ നീക്കി അവർക്കു ആവഹാ കായബലവും, ഐശ്വര്യവും കൊടുക്കുകയും, ഭാഗ്യവാന്മാരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെയിരിക്കെ ഞങ്ങളുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ സിദ്ധൗഷധത്തെ കേട്ടിട്ടും അനുഭവിച്ചിട്ടും ഇല്ലാത്തവർ ഇതിന്റെ ഗുണത്തെ മനസ്സിലാക്കിയില്ലെന്നു ഞങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം.

82 ഗുഹികകൾ അടങ്ങിയ ഡബ്ബി 1-ൽ 1-ക.

വൈദ്യശാസ്ത്രം, മണിശങ്കരഗോവിന്ദജി,

ആത്മനിഗ്രഹവൈദ്യശാലാ,

157- ബ്രോഡ്വേ മദിരാശി.

N. B. മേൽവിലാസം ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതണം.

മംഗളോദയം.

പ്രഥമം അദ്ധ്യായം.

മംഗളം.

ഞാനാരാ, ഞങ്ങളുനിന്നാ, ണിവിടെവരുവതി-
 നെത്തുബന്ധം, പ്രവേശി-
 പ്പാനായോകുന്നതെങ്ങോട്ടു, വിടെയണയുവാൻ
 മാറ്റമേതെന്നിവണ്ണം
 നാനാചിന്താസ്വകാരംഘടയപദവിയിൽ-
 ത്തിങ്ങിവിടുന്നു; സച്ചിത്-
 ജ്ഞാനാനന്ദപ്രദീപപ്രഭയുടെവെളിവി-
 ല്ലാതെയില്ലാസഹായം!

പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗം.

(൧)

“നാം എവിടെ നിന്നാണു വന്നത്? നമ്മുടെ ഗതി എങ്ങോ
 ട്ടാണ്?”. ഈ ചോദ്യങ്ങൾ, ലോകത്തിൽ അന്വേഷകരിൽ മനുഷ്യ

രെ സമാധാനത്തുനൃപദയനാരാക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ട്. മേ
 ലിൽ ഭരണകം പേർക്കു ഇവ അസ്ഥാസ്ഥിമുണ്ടാക്കുമെ
 നുള്ളതും നിശ്ചിതമാണ്.

മരണശേഷം തന്റെ സ്ഥിതിയെന്തായിരിക്കുമെന്നറിയാനുള്ള
 അത്യാസക്തി നിമിത്തം ‘പി. ബി. ഷെല്ലി’ എന്ന മഹാകവി ആ
 ത്വയ്യ ചെമ്പ്ലാൻ ശ്രമിക്കുകയുണ്ടായത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവച
 രിത്രത്തിൽനിന്നു നാം പഠിക്കുന്നു. സംസാദസുഖത്തിന്റെ അസ്ഥി
 രതയെപ്പറ്റിയും, ജനനമരണാദികളെക്കുറിച്ചും, ജീവന്റെ ഉല്പത്തി

റുവാൻ ജീവിതരംഗത്തിലേക്കു വിട്ടയക്കുന്നതിനെയാണ് നാം സൃഷ്ടിയെന്നു ഘോഷിക്കുന്നത്. ജീവനു മുക്തിലഭിച്ചാൽ വേണ്ടുന്ന കമങ്ങൾ ചെയ്യാനായി അദ്ദേഹം അതിന്നു തുടങ്ങത്തക്ക ജനം നൽകുന്നു. ഈശ്വരൻ അചന്ദ്രപിതനെന്നും വസ്തുവെന്നു സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ജീവനു ബാഹ്യരൂപത്തെ നൽകി അതിന്റെ പ്രവൃത്തിചെയ്യാൻ വിട്ടയക്കുക മാത്രമേ അദ്ദേഹം ചെയ്യുന്നുള്ളൂ.

മഹാപ്രളയകാലത്തു ബ്രഹ്മാണ്യമാസകലം നാരായണന്റെ ഉദരത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഇപ്പകാരം സർവ്വലോകപിതാവായ മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ ജറാത്തിൽ മുപ്പത്തൊരായിരം കല്പകാലത്തോളം സകല ചരാചരങ്ങളും അചന്ദ്രനവസ്തുക്കളായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന കാലത്തെയാണ് ബ്രഹ്മപ്രളയമെന്നു പറയുന്നത്. ഈ കാലത്ത് സകല നാമങ്ങളും രൂപങ്ങളും, എന്നുവേണ്ട സത്പരാജസ്തമോ ഗുണങ്ങളും മുങ്ങിക്കിടക്കുന്നു. ഈ സമയത്താണ് ബ്രഹ്മാണ്യത്തിന്നു അത്യാവശ്യമായ ഒഴിവു (ജോലിയില്ലായ്മ) സിദ്ധിക്കുന്നത്. യാതൊരു ജീവനും (എന്നുവേണ്ട രണ്ടുപോലും) ഈ സന്ദർഭത്തിൽ തലവെറക്കുന്നില്ല. ബ്രഹ്മാ, ഇന്ദ്രൻ, മുതലായ ദേവന്മാരും ഇല്ലാതായിരുന്നു. വികാരങ്ങൾ നശിക്കുകയും പ്രകൃതി നിശ്ചലയായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു. സകല ജീവനും പ്രളയകാലത്ത് പാബ്രഹ്മജ്ഞാനാനന്ദമനുഭവിച്ച് സകല ദുഃഖങ്ങളേയും മറന്നു സുഖിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ പ്രളയം നിത്യമാകുമെന്നാൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു! പക്ഷെ നിർഭാഗ്യവശാൽ പ്രപഞ്ചം വീണ്ടും പൂർണ്ണസ്ഥിതിയെ പ്രാപിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു. അനേകകാലത്തോളം പരമസുഖമനുഭവിച്ച ജീവൻ വീണ്ടും ജനനമരണപാത്രമായിട്ട് സംസാരത്തിലേക്കു മടങ്ങിവരുന്നു. അതായതു തനിക്കു മേലാൽ വഹിക്കേണ്ടതായ ഭാരത്തെപ്പറ്റി ഭാഗ്യം വേറെ യാതൊരു മാറ്റുമില്ലാത്തതായും ജന്മത്തെ അടയുന്നു.

ഒരു ആമ തന്റെ അവയവങ്ങളെ സ്വേച്ഛയാ പുറത്തേക്കുനീട്ടുവാൻ തുനിയുമ്പോൾ അവയവങ്ങൾ തങ്ങൾക്കു പുറത്തേക്കു നീട്ടുവാൻ കഴികയില്ലെന്നു നടിച്ച് പ്രയോജനമില്ലല്ലോ. എട്ടുകാലി അതിന്റെ വലയെ ഇഷ്ടംപോലെ സൃഷ്ടിക്കുകയും അകത്തേയ്ക്കു വലിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനിടയ്ക്കു വലയിലെ നൂലുകൾ അതിനോടു എതിർക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു ഭോഷത്തമല്ലയോ?

“യഥോണ്ണനാഭിസുജതേ ച
യഥാപൃഥിവ്യാമോഷധയസ്സംഭവന്തി
യഥാസതഃപുരുഷാൽകേശലോമാനി
തഥാക്ഷരാൽസംഭവതീഹചിശംഭം.”

(താല്പര്യം=എടുക്കാലി അതിന്റെ വലയെ പുറത്തേക്കു വിടുകയും അകത്തേക്കു വലിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുപോലെയും, ഭൂമിയിൽ പല്ലു മുളക്കുന്നതുപോലെയും, മനുഷ്യനു ദേഹത്തിലും തലയിലും രോമം മുണ്ടാകുന്നതുപോലെയും അനശ്വരവസ്തുവിൽനിന്നു വിശ്വമുണ്ടാകുന്നു.)

പ്രകൃതാവസ്ഥയിൽ ലക്ഷ്മീദേവിയാൽ നിയമിക്കപ്പെട്ട ഒരു ശബ്ദവിശേഷം മഹാവിഷ്ണുവിനെ സ്മരിക്കുന്നു. വേദം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാത്മ്യത്തെ വർണ്ണിക്കുകയും, നാമധേയത്തേയും ലീലകളേയും സ്മരിക്കുകയും, വിണ്ടും ജാഗ്രദവസ്ഥയെ സ്വീകരിപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ സർവ്വശക്തനായ ഈ ശാസ്താവ് പ്രവഞ്ചമാകുന്ന പറമ്പിനെ വീണ്ടും ഉരുട്ടുവാൻ തുടങ്ങുന്നു. ഇപ്രകാരം ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു ലേശംപോലും പ്രയാസമുണ്ടാകുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല അത് ഒരു കളി പോലെയായിട്ടേ പരിണമിക്കുന്നതുമുള്ളൂ. “ലോകവത്തു ലീലാക്കൈവല്യം,” (ബ്രഹ്മസൂത്രം). പ്രപഞ്ചപാസന വരുന്നതോടുകൂടി പരബ്രഹ്മം വാസുദേവനാശ്വീകുന്നു. അതിനുശേഷം അദ്ദേഹം ‘സങ്കഷണം’നും, പിന്നീട് ‘പ്രദ്യുക്തി’നും, അതിൽപിന്നെ ‘അനികുലം’നാശ്വീകരണം. അനികുലൻ തന്റെ ജോലിയെ തുടങ്ങുമ്പോഴേക്കും സിഷ്ടിക്കു ഒരു രൂപം സിദ്ധിക്കുന്നു. അതിനെയാണ് നാം സ്ഥൂലസൃഷ്ടിയെന്നു പറയുന്നത്. അനികുലൻ നാഭിയിൽനിന്നു ഒരു താമരയുണ്ടാകുകയും, അതിൽ ചതുർമുഖനായ ബ്രഹ്മാവ് ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ സമയത്ത് ബ്രഹ്മാവിന്നു മനശ്ശക്തി കറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ തന്നാൽ കത്തവ്യമെന്നെന്ന് അദ്ദേഹം അറിയുന്നില്ല. അപ്പോൾ “തപ, തപ,” എന്നൊരശരീരിവാക്കു അദ്ദേഹത്തിന്നു കേൾക്കുമാറാകയും, ഉടനെ തന്നെ അദ്ദേഹം തപസ്സ് തുടങ്ങുകയും, ഈ തപസ്സിന്റെ അന്തസ്സിൽ മഹാപുരുഷൻ തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷ

മായി കഴിഞ്ഞ മഹാകല്പകാലത്തുണ്ടായിരുന്ന ജീവന്മാർക്ക് വീണ്ടും രൂപഭേദങ്ങളെ നൽകി സൃഷ്ടിയെ ആവർത്തിപ്പാൻ അദ്ദേഹത്തോടു കല്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

“സോഭിദ്യായശരീരാൽസ്വാൽസിസൃഷ്ടവിവിധാഃപ്രജാഃ

അപഹ്വവസസഞ്ജാദൈതാസുവീര്യമവാസൃജൽ

തദണ്ഡമഭവലൈരംസഹസ്രാംശുസമപ്രഭം,

തസ്മിൻജ്ജേതേസ്വയംബ്രഹ്മാസർവ്വലോകവിതാമഹഃ (മനുസ്മൃതി.)

ഒരു വലിയ കളികഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷമുള്ള പത്തുപോലെ, മഹാപ്രളയകാലത്തു ജീവൻ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുകയായിരുന്നുവെന്നു മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. പുതിയ ആകൃതിയെ സ്വീകരിപ്പാനാണെന്നും, വീണ്ടും തട്ടം ചവിട്ടും കൊള്ളുവാനാണെന്നും, കഴിയുമെങ്കിൽ പട്ടം നാട്ടിയിരിക്കുന്ന ദിക്കി (Goal=എത്തേണ്ടതായ ദിക്കു) ലെത്തുവാൻവേണ്ടി ശ്രമിപ്പാനാണെന്നും ജീവൻ ഇതാ വീണ്ടും പ്രപഞ്ചത്തിലേയ്ക്കു തട്ടിയുരുട്ടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

നാരായണനാൽ ഉരുട്ടപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഈ കാലചക്രം താഴെ പറയുംപ്രകാരമാണ് വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്.

കൃതയുഗം.....നമ്മുടെ 1,72,8000 കൊല്ലം

ത്രേതായുഗം..... ,, 1,08,0000 ,,

ദ്വാപരയുഗം..... ,, 72,0000 ,,

കലിയുഗം..... 36,0000 ,,

ആകെ 3,88,8000 കൊല്ലം

ഇപ്രകാരമുള്ള ചതുർയുഗകാലംകൊണ്ടു ദേവന്മാർക്കു ഒരു വയസ്സു തികയുന്നു. ദേവന്മാരുടെ 71 വയസ്സുകാലം മനവന്തരമെന്നു പറയുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള 14 മനവന്തരങ്ങളാണ് ഒരു കല്പകാലമായിരുന്നത്. ഇതു ബ്രഹ്മാവിന്റെ ഒരു പകലാണ്. ബ്രഹ്മാവിന്നു ഒരുനൂറു വയസ്സു തികയുന്ന കാലത്തെയാണ് (36000 കല്പകാലത്തേയാണ്) മഹാകല്പമെന്നു പറയുന്നത്. ഇതിന്നുശേഷം ഈ 36000 കല്പകാലത്തോളം മഹാപ്രളയവും ഭീഗ്വിക്കുന്നു.

കാരോ മനവന്തരകാലങ്ങളിലും ഇന്ദ്രന്മാരും, മനുക്കളും, ജന്മികളും മാറുന്നു. കാരോ കല്പാന്തരങ്ങളിൽ പ്രകൃതിക്കും സ്വപ്നം ചില

നാശങ്ങൾ ഭവിക്കുന്നു. ഇതിനെയാണ് 'നിത്യപ്രളയ'മെന്നു വാദിക്കുന്നത്. ഇപ്രകാരമുള്ള നിത്യപ്രളയാന്തത്തിലാണ് മഹാവിഷ്ണു മത്സ്യമായവടരിച്ചു സത്യവ്രതമഹാരാജാവിനെ രക്ഷിച്ചത്.

ഈ മഹാകല്പമായ കാലചക്രത്തിനകത്ത് എത്രയോ ചെറിയ ചക്രങ്ങളുണ്ടെന്നു മേൽപ്രസ്താവിച്ചതിൽനിന്നു നമുക്കു ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണല്ലോ. ഇവയെല്ലാം റിന്റെയും കേന്ദ്രസ്ഥാനത്തെ അർപ്പിക്കുന്നതും, ഈ കാലചക്രത്തെ സർപ്പം ചുറ്റിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ മഹാശക്തിയെയാണ് 'പരബ്രഹ്മം' എന്നു വേദങ്ങൾ ഘോഷിക്കുന്നത്. ഒരു ചെറിയ വിത്തു മുളച്ചു ചെടിയാക്കി, വളന്നു വലിയ മരമായി, പൂത്തുകൊണ്ടു, കായ്കൂട്ടു വീണ്ടും വിത്തായിത്തീരുന്നു. മഴ വെയ്ക്കുവാൻ ജലം സൂക്ഷ്മാണുത്താൽ വാറി ആവിയാക്കി ചമഞ്ഞ് ആ ആവി മേഘമണ്ഡലമായി വീണ്ടും മഴയായി ഭൂമിയിൽ പതിക്കുന്നു. ഒരു വലിയ മല അല്പാല്പമായി പൊടിഞ്ഞു സമുദ്രത്തിൽ ചെന്നുചേരുന്നതു കാലാന്തരത്തിൽ സ്വരൂപിച്ചു കട്ടയായി ഭൂമിയുടെ അന്തർഭാഗത്തുള്ള ശക്തി മൂലം ഓരോ ദിക്കിൽ കനകളായി പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതുപോലെ തന്നെ മനുഷ്യനും ചെറിയ പൂഴ്വൽ നിന്നു പോയി വീണ്ടും പൂഴ്വായ്ത്തന്നെ കലാശിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള പരിണാമങ്ങളുണ്ടായിത്തീരുന്നസന്ദർഭങ്ങളെയാണ് നാം മഹാമത്താവിവരിക്കുന്നത്. കാലമാകുന്നു മഹാശക്തിയോടു സംബന്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അനേകം കേൾവി ചെറിയ ചക്രങ്ങളിൽ ജീവൻ ജനനമരണാദികളുടെ സഹായത്താൽ സർപ്പം ചുറ്റിക്കൊണ്ടു ഇരിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ ചക്രങ്ങളിൽ ജീവൻ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിന്നു അനവധി കാരണങ്ങളുണ്ട്. താൻ ഒരു മഹാശക്തിയുടെ അടിമയാണെന്നും, തന്റെ മുഖ്യമായ മറ്റു ജഗദീശ്വരനെ സർപ്പാത്മനാ സ്തേഹിച്ചു വിശ്വസിക്കയാണെന്നുമുള്ളതാണ് ജീവൻ അറിയാതിരിക്കുന്നത്. തനിക്കു പരമസ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ടെന്നുള്ള ബോധത്താൽ ജീവൻ സന്ധാരസാഗരത്തിൽ മുങ്ങിക്കുഴങ്ങുന്നു.

‘സർപ്പാജീവേസർപ്പസംസ്ഥേഭുമനേ

തസ്തിൻഹംസോഭാമൃതേപ്രഥമചക്രേ.

പുനശ്ചൈവേനാപ്രേരിതാർഹതയാ
ജ്ഞാനമേവൈതത്വമേതി?

(ശ്ലോകശതരേഖപരിഭാഷ)

‘അന്യശക്തികൾക്കുവേണ്ടി നല്ലതായതും സ്വതന്ത്രതയുമാണെന്ന് എത്രകാലത്തോളം ജീവിക്കുമ്പോൾ വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ അത്രകാലത്തോളം ആ വലിപ്പമേറിയ സാക്ഷാത്കാരത്തിൽ അതു ചാരിയിരിക്കുകയാണെന്നു ഇരിക്കുന്നു. എപ്പോഴൊരിക്കൽ പാശ്ചാത്യജാതികൾക്കുവേണ്ടിത്തന്നെയോ അല്ലെങ്കിൽ മാത്രമേ ജീവിക്കു മാണമില്ലാതായിത്തീരുന്നുള്ളൂ.’

പണ്ഡിതൻ രാമകൃഷ്ണമിശ്നർ (ഡി. സി.)

ജാതികളും വൃത്തിമയ്യുംദൈവവും

മണ്ണാർപ്പാട്ട് - തോറോ (മുഖ്യ)

അന്നതിനെക്കണ്ട കാതകച്ചക്കിചെറുകിളിയാളും പറന്നു വടക്കുകൊല്ലത്തു ദേവിയാൾ കിടക്കുന്നവൊന്നഴക്കോലിന്മേൽ ചെന്നു രയിക്കുന്നു കന്യായാവിനോടു ചടപായുന്നു നല്ലച്ചരം നല്ലമ്മയും പോയ കോൽവരത്തകളെ. ‘ശങ്കമുക്കുവൻ കീഴ്ക്കടവിൽച്ചെന്നു ശങ്കമുക്കുവനായി കണ്ടെത്തി കപ്പലും നടത്തി നല്ലച്ചരം നല്ലമ്മയും പുനമുടിഞ്ഞുപോയി.’-

ആയതിനെക്കേട്ട കന്യായുവുണ്ട് തന്നെക്കുറുത്തു ഭർത്താവിനെ വിളിച്ചുകൂട്ടി ‘നല്ലച്ചരം നല്ലമ്മയും കപ്പലോടിക്കുവാൻ പോയിട്ടു പുനമുടിഞ്ഞാലോ എന്റെ ഭർത്താവേ.’ ‘എലപ്പുലകുറിയകൾ ചെയ്യേണം’ എന്നു കല്പിച്ചു ഭർത്താവ്. എത്ര ദിവസത്തെ എലപ്പുലപ്പുണ്ണാഹാരം കഴിപ്പിക്കേണം? ‘പത്തുദിവസത്തെ എലപ്പുലപ്പുണ്ണാഹാരം കഴിപ്പിക്കേണം, പന്ത്രണ്ടു മാസത്തെ പിണ്ഡവും കഴിക്കേണം എന്റെ ദേവിയേ!’ ‘അതിൽ ചുരുങ്ങിയൊരോ എന്റെ ഭർത്താ

വേ!' 'നാല്പത്തൊന്നായിട്ടും കഴിക്കാമല്ലോ'. അതിൽ ചുരുങ്ങിയൊ
 ലൊ എന്റെ ഭർത്താവേ!' 'അന്നയ്ക്കു നന്നായെന്നായി കഴിക്കാം എ
 ന്റെ ദേവിയേ!' 'പന്ത്രണ്ടുമാസത്തെ പിണ്ഡം അന്നയ്ക്കു നന്നായെന്ന
 എങ്ങനെ കഴിക്കും എന്റെ ഭർത്താവേ?' എന്നു ചോദിച്ചു. 'മുന്തോറി
 മുപ്പത്താറു ബലിയും പന്ത്രണ്ടു പിണ്ഡവും അന്നയ്ക്കു നന്നായെന്ന കഴിച്ചാ
 ലൊ എന്റെ ദേവിയേ! എലപ്പുല ശേഷക്രിയ പുണ്യാഹവും കഴി
 ഞ്ഞുപോകും'. 'എന്നാലിപ്പോൾത്തന്നെ കഴിച്ചുകൊൾകേ വേണ്ട,
 നല്ലച്ചനും നല്ലമ്മയും പോയി പുനമുടിഞ്ഞുപോയി എന്റെ ഭർത്താ
 വേ.' ആയതിനെക്കൂട്ട ഭർത്താവുണ്ട്, ദുഃഖത്തോടുകൂടി എലപ്പുല
 പുണ്യാഹവും കഴിക്കുന്നു.

'വേണ്ടില്ലാ എന്റെ ഭർത്താവേ, നല്ലച്ചനെയും നല്ലമ്മയേന
 യും പുനമുടിച്ച ശങ്കുമുഷവനെ ആശാരിതൊട്ടു മഴുവെറിയാതെ കരു
 മകൻതൊട്ട് ആണിപ്പെക്കാരതെ മൃശാരിതൊട്ടു കരുപിടിക്കാതെ ന
 ടാട്ടിൽ കൊണ്ടുചെന്ന് ശങ്കുമുഷവൻ കരുവേടകനെ കഴുവേറാണ്ടേ
 എന്റെ ഭർത്താവേ? എലപ്പുലപുണ്യാഹവും കഴിഞ്ഞ് ഇന്നിത്താനെ
 എന്റെ ഭർത്താവേ!' 'കിഴക്കുകൊല്ലത്തു ചങ്ങാതിവീട്ടിൽ പോയി
 വിരട്ടുന്നു തിരുമടക്കം കഴിക്കേണം' എന്നു കല്പിച്ചു. 'നോം നട
 ക്കാം നോം നടക്കും എന്റെ ഭർത്താവേ കിഴക്കുകൊല്ലം ചങ്ങാതിവീ
 ടിൽ വിരട്ടുന്നിന്ന്'. ഇനിക്കിങ്ങിനെ ഭാടിമണ്ടി നടന്നുകൂടാ എ
 ന്റെ ഭർത്താവേ, ഇനിക്കിങ്ങിനെ പശ്ചേപതൃക്കേ നടന്നുകൂട്ട. ഇനി
 കിങ്ങിനെ മുലവീണ മുടിനരച്ചുലോ ഭർത്താവേ, നമുക്കിങ്ങിനെ മുഖ
 വുംകൂടി കുനിന്തില്ലല്ലോ. മുഖവുംകൂടി കുനിയായ്ത്ത ജാലകപുരുഷനാ
 ക്കു വാക്കും നടയും എത്ര മുൻനടയാകും! മുല വീണ മുടി നരച്ച സ്ത്രീ
 വഴ്ത്തം ഞങ്ങൾക്കു വാക്കുമേ നടയുമെത്ര പിൻനടയാകും?'

ദേവിയുടെ ഇച്ഛം ബുദ്ധിസുഖം വരുത്തേ എന്നുചൊല്ലി ഭർത്താ
 വേ മുന്നിലോടി വഴിനടക്കുന്നു. അതുകുടിപ്പിന്നാലെ മക്കുഴൽമുടി
 ദേവിയുടെ കാൽ താരെത്താറെ വെച്ചു നടന്നുകൂടല്ലോ. അവിടു
 ന്നും കാതമേ വഴി നടന്നുചെല്ലുമ്പോൾ 'പാലം മടക്കി പാവിനി
 രീൻകഴിക്കേണം.' ഒരു കോൽമേൽ രണ്ടു പക്ഷി ചേക്കുന്നപ്പോലെ
 പ്പോലെ ദേവിയും ഭർത്താവും ചെന്നരയിരിക്കുന്നു. ഒരുശുലംപാവും

പത്തെയും പഴുത്തു തീർക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ അപ്പോൾ ചോദിച്ചു തന്നപ്പോൾ തന്റെ ദേവിയായെ. ഈക്കാരണമെന്നല്ലാതെ പേരാകുന്നതിന്, ആരുടെ എന്തെങ്കിലും കലിപേരായിരുന്നു. ശങ്കമുഖൻ തന്റെ കീഴ്ക്കടലാസും, കല്ലേനൊലിയെന്നെ കലിപേരായി. നമുക്കൊരു കലിപേരായ കാരണമെങ്കിൽ അതാവെ കല്ലേനൊലി പേരായ കാരണമെങ്കിൽ എന്റെ ദേവിയായെ! വിരുന്നും കഴിഞ്ഞു പോയ വീണ്ടുകൊടുത്തു. വിരുന്നും കഴിഞ്ഞു പോയതോടെ നേരത്തെന്റെ അതാവെ മറ്റുമുണ്ടല്ലോ ചില കളിമരുതകൾ. ഇതിനൊരു കലിപേരായ കാരണമെങ്കിൽ എന്റെ അതാവെ കല്ലേനൊന്നൊലിപേരായ കണ്ടിട്ടുവേണം കിഴക്കുകൊല്ലം, ചങ്ങാതിവീട്ടിൽ വിരുന്നണിന്. കല്ലേനൊന്നൊലി പേരായിൽചെന്നാലോ എന്റെ ദേവിയായെ. ആഴക്കുഴപ്പത്തിൽ മുഴക്കു അത് പുഴ പാമ്പും മുതലകിടന്നു കടിപ്പിക്കുന്നു. നൊമുക്കുത്ര പേടിശങ്കയുമുണ്ടെങ്കിലോ എന്റെ അതാവ ചെല്ലാക്കുന്ന എൻപിന്നാലെ തന്നെ പോരിക.

അതവിനെയെങ്കിലും ദേവി വലതൊഴിച്ചു കണ്ടെത്തിയ അതവിന്റെമുന്നിലോടി വഴിനടക്കുന്നു. ചിത്തിരകത്തിൽ ചെറുപ്പാവയോലെ ദേവി കല്ലേനൊന്നൊലി പേരായിൽ നിവിരേ ചെന്നു. പുഴയുടേതോൻ പൊന്നകനും പുഴതോണിയും വലിച്ചു മേക്കെ വെച്ചു തോണിത്തലക്കൽ കിടന്നു തുകിലുറങ്ങുന്നു. 'പുഴയുടേതോൻ പൊന്നകനെ പുഴയുടേതോൻ പൊന്നകനെ' നാലും മൂന്നുഴ വിളിക്കെള്ളുന്നു. ചില്ലെന്നുപൊട്ടി ഉണന്നു പുഴയുടേതോൻ തോണിത്തലക്കൽ ചെന്നു നിലപാക്കുന്നു. 'കേട്ടുകൊണ്ടാലോ എന്റെ പുഴയുടേതോൻ പൊന്നകനെ, എന്നെയും എന്റെ അതവിനേയും ഇപ്പഴം വിലങ്ങിത്തായോ. തോണിക്കുലിക്കേതും കൊടന്നിട്ടില്ലാത്തത്. എടുത്തൊരു തോടും പുഴയും നിന്നിട്ടില്ല' 'തോണിക്കുലിക്കേതും കരുതിട്ടില്ലാതെ ഇവിടെവെച്ചു പലവക ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. തലയിൽ കെട്ടിന കെട്ടുപൂച്ചരട തന്നാൽ നിങ്ങളെയും അതവിനേയും പുഴ കടത്തിത്തരാം.' 'തലയിൽ കെട്ടിന കെട്ടുപൂച്ചരട തന്നാൽ എന്റെ തിരുമുടി സ്വല്പം പാഴ്ക്കുകയോ.' 'ആവകയ്ക്കുടി തരുവാൻ പാ

ങ്ങിലെങ്കിൽ ഇനിയും പലവക ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്.' 'ഉള്ളവണ്ണം നീ പറഞ്ഞാലോ ശങ്കമുണ്ടവനെ ഉടയവണ്ണം തരുവാൻ കുററംകുറ വില്ലല്ലോ.' 'തോളിൽ കിടക്കുന്ന കോൽമുണ്ടാടത്തന്നാൽ നിങ്ങളേയും ഭത്താവേയും പുഴവിലങ്ങിടേണ്ട.' 'കോൽമുണ്ടാട നിനക്കു തന്നാലോ പൊന്നുകനെ എന്റെ പോർമുഖ സ്വപ്നം പാഴ്കരയുലോ. ഏഴരാങ്ങിൽ കണ്ടുചേൻ; പതിരാരാങ്ങിൽ മാലവെച്ചു; മാറഴ ക്കെൻ ഭത്താവു കൂടി കണ്ടിട്ടില്ലല്ലോ. കോൽമുണ്ടാട നിനക്കു തന്നാലോ പൊന്നുകനെ! എന്റെ അണിമാര് സ്വപ്നം ചിതംകരയുലോ' 'ആ വകയുംകൂടി തരുവാൻ പാങ്ങിലെങ്കിൽ ഇനിയും പല വക ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഉള്ളവണ്ണം നീ പറഞ്ഞാലോ മകനെ ഉടയവണ്ണം തരുവാൻ കുററം കുറവില്ലല്ലോ.' 'ഉത്തമടിയിൽ കിടക്കുന്ന മഞ്ഞോല കുരു വട്ടിയും ഭത്താവിൻ കയ്യിലിരിക്കുന്ന പൊൻചുരക്കോലും തന്നാൽ നിങ്ങളെയും ഭത്താവിനെയും ഈ പുഴ മറുകരയ്ക്കു വിലങ്ങിടേണ്ട.'

ഭത്താവിൻകയ്യിന്ന് പൊൻചുരക്കോലും കൈവണങ്ങി മഞ്ഞോലക്കുരുവട്ടിയും കൂടി അകലെ ഭൂമെ കൊണ്ടുവെച്ചു കൊടുത്തു. മഞ്ഞോലക്കുരുവട്ടി ചെന്നെടുക്കുവാൻ ചെന്നപ്പോൾ ചക്കി ചെന്നവരന്തായ് പറന്നിളയ്ക്കുന്നു. പൊൻചുരക്കോല് ചെന്നെടുക്കുവാൻ ചെന്നപ്പോൾ നാഗവെള്ളിപ്പാമ്പായി ചെന്നാടിക്കളിയിക്കുന്നു. 'പാമ്പും വേണ്ട കള്ളി പരത്തും വേണ്ട കള്ളി. പോടിപോ കള്ളി മറയെത്ത' 'തോണിയും വേണ്ട കള്ളി തുഴകോലും വേണ്ട കള്ളി പോ പോ കള്ളി മറയെത്ത.' അവനുടെ തോണിയും കുത്തിയിറക്കി ഇതാ പോകുന്നു കള്ളൻ നടുപ്പുഴയോടെ. പൊരുത്തമല്ലാത്ത ദേവിനിൻ പുറമെ പോന്നുമുലംകൊണ്ടു നട്ടാട്ടിൽ കിടന്നിപ്പോൾ വലയതുളു.' 'പൊരുത്തമില്ലാത്ത ദേവിത്താൻമുലംകൊണ്ടല്ല എന്റെ ഭത്താവേ ഭാഗ്യംകെട്ട മകൻ നിങ്ങളായിട്ടാണ്.' 'കേട്ടുകൊണ്ടാലോ എന്റെ മാറഴകരെ എന്റെ ഭത്താവേ തോണികടത്താതെ പോയ ശങ്കമുണ്ടവൻ കരുവേടകനെ ആശാരിതിങ്ങി മഴുവെറിയാതെ മൂശാലിതിങ്ങി കരുപ്പിടിച്ചുവാക്കാതെ നട്ടാട്ടിൽ കൊണ്ടുചെന്നു കള്ളനെ ഞാൻ കഴുവേറീടേണ്ട. തെക്കടിച്ചു കററു വടക്കടിച്ചു. വടക്കടിച്ചി

നകാരം തെക്കടിച്ചു. തെക്കുംതിരുവള്ളികാരം തിരിച്ചുതുന്നു. 'കള്ളനും തോണിയും കൂടി നട്ടാട്ടിൽ നടുക്കടവിൽനിന്നു തിരുത്തിരിയുന്നു. തോണിപോയി കഴുമരമായി. കഴക്കോലുപോയി കഴത്തിൽ പാഞ്ഞു. നട്ടാട്ടുനടുക്കടവിൽ കഴുമരമായി. ഇതാ കിടക്കുന്നു ഭർത്താവേ പുഴയുടയോൻ കഴുമരത്തിന്മേൽ.' 'അയ്യോ എന്റെ ദേവിയാളെ കള്ളനെ തോററി തുഴതിരിച്ചല്ലാതെകണ്ട് ആദിയാകുന്ന കിഴക്കുംകൊല്ലം വിരുത്തുണിണില്ല ഞാൻ.' തോണികടത്താതെ പോയ പുഴയുടയോൻ പൊന്മകനോടുള്ള സ്ഥായികൂറു എന്റെ ഭർത്താവിന്നു വിട്ടിട്ടില്ലല്ലോ. പുഴയുടയോൻ പൊന്മകനെ തോററിയുഴതിരിക്കേണമെങ്കിൽ എന്റെ ഭർത്താവേ, ഇപ്പഴു മറുപെരാ. അങ്ങോട്ടു കുറുകൊണ്ടിട്ടാട്ടെ.' ഭർത്താവിൻകയ്യിലിരിക്കുന്ന വളർപുസ്തകം കൈവണങ്ങി കണ്ണനീരും തെളിച്ചു താലോലം വരുത്തി കുറിയിനമരയോടമാക്കി ഉരുത്തിരിച്ചു. 'കേറിക്കൊൾകാ എന്റെ ഭർത്താവേ! കുറിയിനമരയോടകത്തിൽ'. മരയോടകത്തിലോടി കുറുകൊണ്ടു. പൊൻമുരൽകൊണ്ടു തുഴഞ്ഞു മറുകുറുക്കങ്ങോട്ടോടി കുറുകൊണ്ടു. മരയോടം തട്ടിതാലോലിച്ചു. വളർപുസ്തകമാക്കി ഉരുതീരിച്ചു. ഭർത്താവിൻ കയ്യിലങ്ങോട്ടുകൊടുത്തു. 'എനിക്കുവേണ്ട എന്റെ ദേവിയാളെ. വളർപുസ്തകം കൈവണങ്ങേണമെങ്കിൽ പൊൻമകനെ തോററി തുഴതിരിച്ചിട്ടുവേണം. ആയിരം കാതമുള്ള ഒല്ലേണെന്നു കലിപെരാ. മുറുടിയാക്കി തോററി അടിക്കിട്ടു ചവിട്ടുപടിയാപ്പിച്ചു. കഴുപണയമെന്ന പുഴയുടയോനെ ഇറക്കി വെള്ളംകൊണ്ടു തെളിച്ചു. ദുർല്ലഭകൊണ്ടു കാപ്പം ചെയ്തു. പ്രാണപ്രതിഷ്ഠ ജീവപ്രതിഷ്ഠ മന്ത്രപ്രതിഷ്ഠ പ്രതിഷ്ഠചെയ്തു ഞാരോട്ഞാരോട്ടി, വായുവിനോടു വായു രാട്ടി, ജീവനോടു ജീവനോട്ടി. കാൽക്കിട്ടാടുന്ന കാൽച്ചിലമ്പുകൊണ്ടു ഇടികൊടുക്കുന്ന നേരത്ത് എടഭാഗം മുരിയിട്ടു വലഭാഗം ഏഴുനോറു ദേഹമുനിൽ വന്ന് ആചാരോപചാരം ചെയ്യുന്നു. നടെയെന്നെകണ്ടപ്പോൾ ഇപ്പോൾചെയ്തു ആചാരോപചാരം അപ്പോൾ ചെയ്യായിരുന്നില്ലെ മകനെ. മനുഷ്യകുലത്തിൽ മനുഷി എന്നേ ഞാൻ നിന്നതുള്ളു. ദേവകുലത്തിൽ ദൈവം നിങ്ങളാണെന്നു ഞാൻ നിന്നതില്ലല്ലോ. 'കേട്ടുകൊണ്ടാലൊ എന്റെ മകനെ. അന്തിയോളം നീ തോണി കത്തിയാലും സന്ധ്യയാകുമ്പോൾ നിനക്കുള്ള കുറും കൂലിയായിരിക്കട്ടെ' എന്നു വ

രവം കൊടുത്തു. ആടുകൊണ്ടടിക്കിട്ടു. കൂറുകൊണ്ടു മുടിക്കിട്ടു. വാളും തട്ടും മണിച്ചുലം കയ്യിലേന്തി അസ്ഥിയും പൊന്നും വന്ന വാസത്തോടെ വഴിപോകുന്നു. 'മുണ്ടല്ലേദേവിയോളം ഉരുപാടല്ലേദേവിയെ. ദുഷ്ടജന്മമു ജാതികളുണ്ടു. പടംവലിയനാഗംഉണ്ട്. മുഖംവലിയ ഭൂതമുണ്ട്. വണ്ടതുമ്പിവാനാഹങ്ങളുണ്ട്. വാളരികൻ വൻപുലി കട്ടകമതുണ്ട്' ആയതിനെക്കേട്ട ദേവിയോളമുണ്ട്, ഭൂമികുലങ്ങുമാറു മൂന്നു അട്ടമാസംചെയ്തു. പടംവലിയ നാഗങ്ങളും വന്നു മുഖംവലിയ ഭൂതങ്ങളും വന്നു. വണ്ടതുമ്പി വാനാഹങ്ങളും വന്ന് ഇഴടടുത്തു. വാളരികൻ വൻപുലിവന്നുനേരിടുന്നോരുനേരത്തു പേടിച്ചുഭത്താവ് ഭയപ്പെട്ടു ഭത്താവ്. മുളുളുളുപെരുമരത്തിനേലോടി കരകൊണ്ടു. ആണാകുന്നതാൻ മരംമണ്ടി കയറിയല്ലോ എന്റെ ഭത്താവെ. പെണ്ണാകുന്നതാണെന്നുചെയ്തും. എന്നതിനെ കേട്ട ദേവിയോളമുണ്ട്. വാളരികൻ വൻപുലിയെ വിളിച്ചുകൂട്ടി. കുട്ടികളെ രണ്ടിനെയും എടുത്തുംവലത്തുംനിറുത്തി പെൺപുലിയെ മുന്നിൽനിറുത്തി വെള്ളപ്പൊന്നാട്ടിലെ തുള്ളപ്പനി ആവാമിച്ചു മുളുളുളു പെരുമരത്തിനേലങ്ങോട്ടുകയറി. പെരുമരത്തിനെ പനിപ്പിച്ച് പെരുമരത്തിനെ തുള്ളിച്ച് തെള്ളിച്ച് ഭത്താവിനെ ഇങ്ങോട്ടിറക്കി പുലാക്കുഴത്തിൽ കൊണ്ടുചെന്നരയിരുത്തി. പേടിയുള്ള എന്റെ ഭത്താവ് പുലാക്കുഴത്തിൽ അരയിരിക്കാമെന്നുചൊല്ലി നടാനടാ എന്നു ദേവിയോൾ നടത്തുംചൊല്ലി. അസ്ഥിയുംപൊന്നും വനവാസത്തെ ചതുർവീക്ഷാലും തന്റെ വലഭാഗത്തെ തെച്ചി ചെമ്പരത്തി മുല്ല മല്ലി നാലുവൃക്ഷം തല ഉലച്ചുകെട്ടി. വെള്ളമുണ്ടു കരിമ്പടം തട്ടിതളം വിരിച്ച് ഈരേഴമാണിക്കുക്കല്ലുകൊണ്ടു തളംനിറത്തി. ഊർനടവിൽ ഭത്താവിനെക്കൊണ്ടു അരയിരുത്തി. ദേവിയും ഭത്താവും ഒരു ശുലം പാവം പഞ്ഞയും പഴുത്തുതിന്നു പല മൊഴിവാക്കും പറഞ്ഞു അരയിരുന്നു. ഇതിനേറെ എന്റെ ഭത്താവെ. കിഴക്കുംകൊല്ലം ചങ്ങാതിവിട്ടിൽചെന്നു വിരുത്തുണ്ടങ്ങോ ഇല്ലയോ എന്നതറിഞ്ഞുവരുചോളം പകൽ വാഴുന്നാദി തൃനോടും രാവുവാഴും ചന്ദ്രഭഗവാനോടും വട്ടംചൂതും പടപൊരുതി ഞാനിരിക്കാമെടൊ എന്നു ചൊല്ലി. ഭത്താവിനെ വിരുത്തുണിനായി പറഞ്ഞയസ്തുവാറും കാലമാകുന്നു.

(തുടരും)

ബാലന്റെ ആദ്യശ്ലോകം*

(കൃഷ്ണഗാഥാഭിതി)

(1)

എങ്ങമസ്തോദരനെനെചിട്ടെങ്ങുപോ—
യെന്നുവന്നിടകയെന്നരികിൽ.
ഏകനാൽലീലകളെങ്ങിനെചെയ്വതൊ—
നാകയാൽസ്തോദര!വന്നാലുംനീ.
വണ്ടുകൾപുഷ്പങ്ങളെനിവവേണ്ടുപോ—
ലുണ്ടായിടേണ്ടൊരുകാലമായി

(൨)

ചിത്രശലഭങ്ങളുത്തമഭംഗിയി—
ലെത്രയുണ്ടിങ്ങിതാ!കൂത്താടുന്ന
ജ്യേഷ്ഠനില്ലാതെയിങ്ങുതെത്തത്തൊവാ—
നിഷ്ടമില്ലാതുമിന്നെനാനസേ —

(൩)

മോത്തുനില്ക്കുന്നവൃഷ്ടങ്ങൾതങ്ങടേ
ചുറ്റുമേനമ്മളിരുവരുമായ്
നടുത്തുപൂച്ചെടിയൊട്ടാകേകൈയതുകാൽ
മൊട്ടിട്ടു,പുഷ്പിച്ചുനില്ക്കുന്നിതാ!
ഭാരംവഹിക്കുവാനാകാതേവള്ളികൾ
പാരിൽപതിച്ചിതാ!കരുണയോടും—

(൪)

‘എന്നുണ്ണി!ബാലകാ!നിന്നുടെവാക്കേ—
ഓന്നുമെകേൾക്കില്ലാജ്യേഷ്ഠനിപ്പോൾ
എന്നമല്ലിന്നിമേൽനിന്നുടെലീലയി—
ലൊന്നിലുമേരുകയില്ലജ്യേഷ്ഠൻ!!

ഇന്ദുസമാനമാമോമനയാനന-
മിന്നിമേൽഭൂമിയിൽ കാഞ്ചയില്ലാ!!
അല്പായുസ്സേകിനാൻ പൂഷ്പങ്ങൾക്കെന്നപോൽ
തപൽ പൂർവ്വജനമാച്ചിൽ പൂർവ്വജൻ!!
വേദിച്ചിടാതെനീ, ക്രീഡിച്ചുകൊണ്ടാലും
സോദരൻ സ്വർഗ്ഗത്തിലാണുവാലാ!!'

(ഒ)

കഷ്ട! മീപ്പുഷ്പങ്ങൾ, പക്ഷികളൊക്കെയും-
മിട്ടേച്ചുപോയിത്തോ, സോദരാ! നീ?
ഞാനിങ്ങു ചൊല്ലുന്നവർക്കുകൾ കേൾക്കാതെ
മാനത്തു വാഴുന്നോ സോദരാ! നീ?
ദീപ്തമാമിക്കാലം പോക്കുവാനെന്നുടേ
പക്ഷത്തിലെത്തുമോ സോദരാ! നീ?

(ന)

വൻചിറവകിലും, വൃക്ഷത്തണലിലും
സഞ്ചാരമീവിധത്തിനുവെന്നോ!!
കഷ്ട! മെൻജ്യേഷ്ഠനോടൊത്തുകൂടിക്കവേ-
യിഷ്ടപ്പെട്ടീലത്താനിഷ്ടം പോലെ.
എങ്ങുമൽ സോദരനെനെവിടെങ്ങുപോ-
യൊന്നുവന്നീടുകയെന്നരികിൽ —

എ. പി. കൃഷ്ണൻനായർ ബി. എ., ബി. എൽ

തന്ത്രയുക്തി.

'തന്ത്രം' എന്നു ചൊല്ലാൽ ശാസ്ത്രം; 'യുക്തി' എന്നാൽ യോഗം. 'തന്ത്രയുക്തി' എന്ന ശബ്ദത്തിന്നു ശാസ്ത്രയോഗം എന്നർത്ഥം. 'യുജ്യതേ ഇതിയോഗഃ' എന്ന വ്യുൽപ്പത്തിപ്രകാരം 'യോഗ'ശബ്ദത്തിന്നു അർത്ഥം എന്നു താൽപര്യം. അപ്പോൾ, തന്ത്രയുക്തികൾ

എന്നു വെച്ചാൽ ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങൾക്കുള്ള സംബന്ധത്തിന്നടിസ്ഥാനമായ ചില അംഗങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ എണ്ണങ്ങൾ എന്നർത്ഥം കിട്ടുന്നു. ശാസ്ത്രകാരന്മാർ തങ്ങളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിഷയങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്നത് 'തന്ത്രയുക്തികൾ' എന്ന സംജ്ഞയാൽ അറിയപ്പെടുന്ന ചില വസ്തുക്കളുടെ സഹായംകൊണ്ടാകുന്നു. അതിനാൽ, മിത്തുകളുടെ ശാസ്ത്രഭണ്ഡാരം തുറന്ന് അതിലുള്ള അർത്ഥങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കുവാനാഗ്രഹിക്കുന്നവർ 'തന്ത്രയുക്തികൾ' എന്ന താക്കോൽക്കൂട്ടം കയ്യിൽ കരുതുന്നത് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. 'തന്ത്രയുക്തി' എന്ന കണ്ണിയിൽ തൊടത്തിട്ടുള്ള ഈ താക്കോലുകൾ വ്യാപാരംകൊണ്ടുഭിന്നങ്ങളാണെങ്കിലും ജാതിയിൽ അഭിന്നങ്ങളാകുന്നു. ഇവയിൽ ചിലതു വിഷയസംബന്ധത്തെയും വേറേ ചിലത് അർത്ഥസംബന്ധത്തേയും ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. 'അധികരണം,' 'വിധാനം' മുതലായവ വിഷയസംബന്ധത്തിന്നുതക്കവയാകയാൽ 'അനുബന്ധപ്രയോഗം' 'ഭിന്നങ്ങളെപ്പോലെയുള്ള ചില അംഗങ്ങൾ മാത്രമാകുന്നു. 'അപദേശം,' 'അതിദേശം' തുടങ്ങിയവ അർത്ഥസംബന്ധത്തിന്നുപകരിക്കുന്നവയാകകൊണ്ടു, സംയോഗവിപ്രയോഗാദികളെപ്പോലെ വിശേഷാൽബോധകങ്ങളും ആകുന്നു. ഈ തന്ത്രയുക്തികൾ, ഏറക്കുറവ് എന്ന വ്യത്യാസത്തോടുകൂടി പ്രായേണ എല്ലാ ശാസ്ത്രങ്ങളിലും ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന ചില പരിഭാഷാശബ്ദങ്ങളാകയാൽ അവയുടെ ഒരു സ്വരൂപജ്ഞാനമുണ്ടാകുന്നത് വിദ്യാത്മികൾക്ക് ഒഴിച്ചുകൂടാത്തതാണ്. പ്രകൃതത്തിൽ ഇവയുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ 'കൌടില്യന്റെ അർത്ഥശാസ്ത്രം' അനുസരിച്ചാണു പറയുവാൻ തുടങ്ങുന്നത്. എന്നാൽ, ലക്ഷ്യങ്ങൾ ചിലത് ഇതരവിഷയങ്ങളിൽനിന്നും എടുത്തു ചേർക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വ്യതിയാനം സൗകര്യത്തിനുവേണ്ടി ചെയ്യുന്നതുമാണ്.

'തന്ത്രയുക്തികൾ' മുപ്പത്തിരണ്ടാണെന്നാണു പണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നത്. 1. അധികരണം, 2. വിധാനം, 3. യോഗം, 4. പദാർത്ഥം, 5. മേൽപാർശ്വം, 6. ഉദ്ദേശം, 7. നിദ്ദേശം, 8. ഉപദേശം, 9. അപദേശം, 10. അതിദേശം, 11. പ്രദേശം, 12. ഉപമാനം, 13. അർത്ഥാപത്തി, 14. സംശയം, 15. പ്രസംഗം, 16. വിപര്യയം, 17. വാക്യശേഷം, 18. അനുമാനം, 19. വ്യാഖ്യാനം, 20. നിവൃത്തി

൨൦, 21. നിദ്രം, 22. അപവൃത്തി, 23. സ്വസ്ഥത, 24. പൂർവ്വപക്ഷം, 25. ഉത്തരപക്ഷം, 26. ഏകാന്തം, 27. അനാഗതാവേഷണം, 28. അതിക്രാന്താവേഷണം, 29. നിശ്ചയം, 30. വികല്പം, 31. സമുച്ചയം, 32. ഉപാധ്യം — ഇങ്ങനെ യുക്തികൾ ആകെ മൂപ്പത്തിരണ്ടാകുന്നു. ഇവയിൽ ഓരോന്നിനേയും ചുരുക്കത്തിൽ താഴെ വിവരിക്കുന്നു.

(1) അധികരണം:— ശാസ്ത്രകാരന്മാർ തങ്ങളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിക്കുവാൻ പോകുന്ന വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഗ്രന്ഥാരംഭത്തിൽ ചെയ്യുന്ന വിവരണമാണ് 'അധികരണം.' യാതൊരുവനെയും അധികരിച്ചു (വിഷയീകരിച്ചു) പറയുന്നുവോ അതധികരണം എന്നർത്ഥം. ഉദാഹരണം:—

‘പരമ്പരവേദാന്തമനുഷ്ഠാനുകൂല്യം
നിർണ്ണയശാസ്ത്രങ്ങളാകട്ടെ നിർവ്വചനം
പരിചിതപാനയൈവകോളപാൻവെച്ചു
പരമകൃപാലക്ഷാക്ഷിയഗുരുക്കന്മാർ
അതിനെക്കാലികടത്തേടത്തുതന്നിടന്നേൻ
മധുരതരമായകൈവലുനവനീതം’

(എഴുത്തച്ഛൻ— കൈവലുനവനീതം)

ഇതിൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ, തന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുവാൻ പോകുന്ന കാര്യത്തെ ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ഇത് 'അധികരണം'മാകുന്നു.

(2) വിധാനം:— ശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രകരണാനുപൂർണ്ണമാകുന്നു 'വിധാനം.' ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ, ഗ്രന്ഥകാരൻ ഗ്രന്ഥവിഷയത്തെപ്പറ്റി വിശദീകരിക്കുന്നതും ക്രമപ്പെടുത്തി പറയുന്നതു 'വിധാനം'മാണ്. അച്ചടിച്ച പുസ്തകങ്ങളിൽ പ്രായേണ ഒരു വിഷയവിവരം അല്ലെങ്കിൽ 'വിഷയാനുകൂലനിക' ചേക്കാറുണ്ടല്ലോ. ഇതു അച്ചടിയന്ത്രങ്ങൾ നടപ്പായതിന്നു മുമ്പും ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിൽ അനുസരിച്ചു വന്നിരുന്ന ഒരു 'എണ്ണ'മാകുന്നു. ഉദാഹരണം:—

‘... രാജസേവകവൃത്തിയെഴുതൻചൊല്ലിയവാരും
 പ്യാജനിവ്യാജംമന്ത്യാനഗരപ്രഭുവശനം
 മല്ലനിഗ്രഹംവിന്നെക്കീചകാദികൾവധം
 നില്പുജൻസുയോധനൻതന്നെടനിരൂപണം
 ഗോഗ്രഹണാദികളുംവിജയവിജയവും
 ഫാൽഗുനിതന്നാലന്നാളുത്തരാവിവാഹവും...’

(ഭാരതം — കഥാസംഗ്രഹം.)

ഭാരതത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ ആ ഗ്രന്ഥത്തിലെ പദ്യങ്ങളുടെ ക്രമം വിവരിച്ചിട്ടുള്ള മേൽപ്പറഞ്ഞ ഭാഗം ‘വിധാന’മാകുന്നു.

(3) യോഗം: — ഒരു പ്രകരണത്തിൽപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികളുടെ സാരം സംഗ്രഹിച്ചു ചെയ്യുന്ന വാക്യയോജനമാണ് ‘യോഗം’ എന്നു പേർ പറയുന്നത്. ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ‘സിംഹാവലോകിതകം’ എന്നു പറയുന്നത് ഏകദേശം ‘യോഗ’ത്തോടു യോജിച്ചിരിക്കുന്നു. വസ്തുസ്ഥിതികഥനം ചെയ്യുന്ന ശാസ്ത്രങ്ങളിലല്ലാ വിധിനിഷേധപരങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലാണ് യോഗത്തിന് അധികമായ ഉപയോഗം. കൌടില്യന്റെ അത്മശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രായേണ എല്ലാ അദ്ധ്യായങ്ങളിലും ‘യോഗം’ കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഉദാ:—

‘ചതുവ്വണ്ണാശ്രമോലോകോ രാജന്മാധമേണപാലിതഃ
 സ്വധർമ്മകർമ്മാഭിരതോ വർത്തതേസ്വപശുവർമ്മസു.’

(അത്മശാസ്ത്രം — അധി. 1. അ. 4.)

മേല്പറഞ്ഞ പ്രകരണത്തിൽ വണ്ണാശ്രമധർമ്മങ്ങളെ സംക്ഷിപ്തമായി വിധിക്കുകയാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ആ വിധിപ്രകാരം അനുഷ്ഠിക്കുന്നതായാൽ എല്ലാവരും സ്വകർമ്മനിരന്തരരായി ഭവിക്കുമെന്നു വിഷയയോജനാപൂർവ്വം സ്ഥാപിച്ചിരിക്കയാൽ ഇതു ‘യോഗം’ ആകുന്നു.

(4) പദാത്ഥം: — വിശേഷാത്ഥവിവക്ഷയോടുകൂടി പ്രയോഗിക്കുന്ന ഒരു സാധാരണപദത്തിനുള്ള വിശേഷാത്ഥമാണ് ‘പദാത്ഥം.’ ഒരു പദത്തിനു പ്രകരണവശാൽ കിട്ടുന്ന അത്ഥം എന്നു താൽപര്യം. അത്മശാസ്ത്രത്തിൽ ‘മൂലഹാരൻ’ എന്നൊരു പദവും, അതിനു ‘യാതൊരാൾ അച്ഛനും മുത്തച്ഛനും നേടിയെച്ച സ്വത്തി

നെ ധൃത്തീജിത മുടിമുകളെയുണ്ടാക്കുവാൻ 'മൃഗാഭാരം' എന്നും വും കൊടുത്തിട്ടാണു 'പദോത്ഥം'ത്തെ ഉദാഹരിച്ചിരിക്കുന്നത്. മൃഗാഭാരം എന്ന പദത്തിന്നു സ്വന്തം ഈ വിശേഷാൽമുദ്ര. അതു കിട്ടുന്ന പ്രകരണവശാലും, ഗ്രന്ഥകരന്റെ വിവക്ഷയാലും മാത്രമാകുന്ന മല്ലിനാഥാദികളായ വ്യാഖ്യാതാക്കന്മാർ 'ഇത്യർത്ഥഃ' എന്നു പറഞ്ഞു കാണിക്കുന്ന അർത്ഥങ്ങൾ 'പദോത്ഥം'ശക്തിയാൽ കിട്ടുന്നവയാകുന്നു.

(5) ഹേതുപത്ഥം: — ഉദ്ദിഷ്ടാർത്ഥത്തെ സാധിപ്പിക്കുന്നതായ ഹേതുവിന്നു 'ഹേതുപത്ഥം'മെന്നു പേർ പറയാം. ധർമ്മാർത്ഥകാമങ്ങളുടെ ഉൽക്കർഷാപകർഷണങ്ങളെ പറയുന്ന ഘട്ടത്തിൽ 'അർത്ഥഃ ഏവ പ്രധാനഃ' (അർത്ഥംതന്നെയാണു പ്രധാനം) എന്നു കൊടികുറിപ്പു പറയുന്നു. അപ്പോൾ 'എന്തുകൊണ്ട്' എന്നൊരു ചോദ്യമുണ്ടാവാം. ആ ചോദ്യത്തെ ഉള്ളിൽവെച്ചുകൊണ്ട് 'അർത്ഥമൂലാഭാസി ധർമ്മകാമാവിതി' (ധർമ്മകാമങ്ങളുടെ മൂലം അർത്ഥമാകുകൊണ്ട്) എന്നിങ്ങിനെ ഹേതുവിനെ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ, ഒരു പ്രകരണത്തിൽ ഉള്ള ഹേതുപാകാർത്ഥത്തെ ഉള്ളിൽവെച്ചു താൻതന്നെ പറയുന്നതായ ഹേതുവിനെയാണു 'ഹേതുപത്ഥം' എന്നു പറയുന്നത്. 'ചാക്ര'യുടെ മട്ടിൽ ഒട്ടധികം ചോദ്യവും സമാധാനവും ഒരാൾതന്നെ പറയുന്നതായ തക്കാടിശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഹേതുപത്ഥത്തിന്റെ അപേക്ഷ സുലഭമാകുന്നു.

(6) ഉദ്ദേശം: — ഉദ്ദേശം എന്നാൽ സമാസവാക്യം; ഒരു കാര്യത്തെ ചുരുങ്ങിയ വാക്കുകളാൽക്കൊണ്ടു പറയുക എന്നർത്ഥം. 'വിദ്യാവിനയഹേതുരിത്യർത്ഥഃ' (വിദ്യാവിനയങ്ങളാൽക്കൊണ്ടുണ്ടാവുന്നതാണ് ഇത്യർത്ഥം) എന്നുള്ളത് ഉദ്ദേശമാകുന്നു.

(7) നിദ്ദേശം: — മേല്പറഞ്ഞതിന്നു വിപരീതം നിദ്ദേശം; അധികം വാക്കുകളാൽക്കൊണ്ടു പറയുക എന്നർത്ഥം. 'കണ്ണുതപശ്ചക്ഷിജിഹ്വാശ്ചാണേന്ദ്രിയാണാം ശബ്ദസ്സർവ്വപരസഗന്ധേഷപിപ്രതിപത്തിരിത്യർത്ഥഃ' എന്നുദാഹരണം. ഇത്യർത്ഥമെന്നതു വിദ്യാവിനയങ്ങളുടെ കാര്യം (വിദ്യാവിനയങ്ങളാകുന്ന ഹേതുവിനോടുകൂടിയതു) എന്നതിനെത്തന്നെ വിസ്തരിക്കുകയാണ് ഇതിൽ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. വിദ്യാവിനയങ്ങൾ മനുഷ്യനുള്ള കാമം ക്രോധം ലോഭം മാനം

൧൩- ഫലങ്ങളെ കളഞ്ഞു് ഇന്ദ്രിയജയത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നു. അതു കണ്ണും, താഴ്ന്നു്, അർക്കി, ജിഹ്വ, പ്രാണം എന്ന പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു് ബാഹ്യ ശബ്ദം, സ്വരം, രൂപം, രസം, ഗന്ധം എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ ഭ്രമമില്ലായ്യാകുന്നു. ആദ്യം പാഞ്ഞതിനെത്തന്നെ ഇതിൽ വിസ്മയിപ്പിക്കയാൽ ഇതു 'നിദ്രേശം'.

(8) ഉപദേശം:— ഇന്നപ്രകാരം ഇരിക്കണം എന്നുള്ള ഉപദേശം തന്നെ ഉപദേശം. ഉദാഹരണം ആവശ്യമില്ല.

(9) അപദേശം:— പക്ഷാന്തരത്തിന്നു വകയുള്ള ഒരു വിഷയത്തിൽ ഇന്നാർ ഇന്നപ്രകാരം പറയുന്നു. എന്നു കാണിക്കുന്നതാണ് ഉപദേശം. 'രാജാവിന്റെ മന്ത്രിസഭയിൽ പന്ത്രണ്ടു മന്ത്രിമാർ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നു മാനവമതം; പതിനാറാണു ബാഹ്യസ്വത്വമതം; ഇരുപതെന്ന് ഭൗതികസമതം; കഴിവുപോലെയാവാമെന്നു കൌടില്യമതം.' മേൽക്കാണിച്ചത് അപദേശത്തിന്നുദാഹരണം ഒരു വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ച വിവിധമതപ്രദർശനമെന്നു താൽപര്യം.

(10) അതിദേശം:— മുമ്പു പറഞ്ഞുപോയ ഒന്നുകൊണ്ടു പിന്നീടു പറയുന്ന ഒന്നിനെക്കൂടി സാധിക്കുന്നത് 'അപദേശം.' 'ഭത്തസ്ത്രാപ്രദാനമുണാദാനേന പ്രാപ്തം' (കൊടുത്തതു തിരിയെ കൊടുക്കാത്തു എന്ന വിഷയം കടംവാങ്ങുന്നതിനെപ്പറ്റി പാഞ്ഞതിൽ പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു) എന്നതുദാഹരണം.

(11) പ്രദേശം:— ആദ്യം പറയേണ്ടതായ ഒരു കാര്യം പിന്നീടു പറയാൻ ഉപാകുന്നതുകൊണ്ടു സാധിക്കാമെന്നു പറയുന്നതാണ് പ്രദേശം. 'ഇനി ക്രമപ്രാപ്തമായി ഇന്നകാര്യത്തെയാണു നിരൂപിക്കേണ്ടത്. എന്നാൽ അതു മുകളിൽ ഇന്ന സംഗതിയെ നിരൂപണം ചെയ്യുമ്പോൾ ചെട്ടിപ്പട്ടം' എന്ന് മട്ടിലുള്ള പ്രസ്താവനകൾ ഇക്കാലത്തെ ഉപന്യാസങ്ങളിൽ സുലഭമാകയാൽ ഈ വിഷയം സ്പഷ്ടമാകുന്നു. മേൽപ്പറഞ്ഞ അതിദേശവും പ്രദേശവും ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ സൗകര്യത്തിനുവേണ്ടി സൂചികദാവിന്ദ്രായേന ചെയ്യുന്ന ഉപായങ്ങളാകുന്നു.

(12) ഉപമാനം:— ഇത് ഉപമതന്നെ. ദൃഷ്ടമായ ഒന്നിനോടോ, പ്രസിദ്ധമായ ഒന്നിനോടോ ഉപമിച്ച് അദൃഷ്ടമോ അപ്രസി

ലഭ്യമാണെന്നു സാധിക്കുക എന്നതാണ് ഉപമാനത്തിന്നു സ്ഥാനം. ഉദാഹരണം സ്തംഭം.

(13) അർത്ഥപര്യായം: പാശ്ചാത്യർക്കു കിട്ടുന്ന അർത്ഥമാണ് 'അർത്ഥപര്യായം' ഉദാഹരണം സുലഭം.

(14) സംശയം: രണ്ടിടത്തും ഹേതു (ന്യായം) ഉള്ള അർത്ഥം സംശയം. 'ക്ഷീണമുണ്ണപ്രകൃതിമപചരിതപ്രകൃതിംപായായാൽ' എന്നതുദാഹരണം. രാജാധ്യ ശത്രുവിനോടു യുദ്ധത്തിനുപോകേണ്ടതു ശത്രുവിന്റെ പ്രജകൾ ക്ഷീണന്മാരായും മുണ്ണന്മാരായും ഇരിക്കുമ്പോഴെങ്കിലും ശത്രുവിന്റെ മദ്ദനനയത്താൽ പ്രജകൾ പീഡയനുഭവിച്ചിരിക്കുമ്പോഴും ആണു വേണ്ടത്. എന്നാണിതിന്റെ സാരം. 'പ്രജകൾ ക്ഷീണന്മാരായും മുണ്ണന്മാരായും ഇരിക്കുമ്പോൾ കൈക്കൂലികൊടുത്തോ തൊരിലുപിപ്പിച്ചോ അവരെ വശീകരിക്കുവാൻ എളുപ്പമുണ്ട്. അപ്പോൾ ശത്രുവിനെ എളുപ്പത്തിൽ ജയിക്കാം.' എന്ന് ആദ്യം പറഞ്ഞതിനു ശേഷം രാജാവിന്റെ ഉപദ്രവം സഹിക്കുന്ന പ്രജകളെ എളുപ്പത്തിൽ വശീകരിക്കാമെന്നു രണ്ടാമത്തേതിനു ഹേതു. ഇങ്ങിനെ രണ്ടിടത്തും ഹേതുവുള്ളതായ അർത്ഥത്തെ 'സംശയം' എന്നു പറയുന്നു.

(15) പ്രസംഗം: 'മുന്യ പാഞ്ഞതുപോലെ' എന്നു പറയാറുള്ളതാണ് പ്രസംഗം. ഒരു വക്ത്രത്തിൽ പറഞ്ഞുവെച്ച ഒരു സംഗതി പിന്നീടുള്ള വാക്യങ്ങളിലും ഉപയോഗിക്കേണ്ടിവരുമ്പോൾ 'പ്രസംഗ'ത്തിന്റെ ആവശ്യം നേരിടുന്നു. ഉദാഹരണം ഉപാധ്യം. ഈ പ്രസംഗത്തെ അനുഷംഗമെന്നും പറയാം.

(16) വിപര്യയം: പ്രതിലോമമായി അർത്ഥം സാധിക്കുന്നതു വിപര്യയം. ഇതു സൈങ്കല്പത്തിനുവേണ്ടി ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ ധാരാളം ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്. അഷ്ടാംഗഹൃദയം മുതലായവയിൽ സുലഭം. 'വിപരീതേവിപര്യയഃ' ഇത്യാദി നോക്കുക.

(17) വാക്യശേഷം: ഒരു വാക്യത്തിൽ കണ്ഠതഃ പറയാത്തതായ ഒരു വാക്കുകൂടി ഉണ്ടായാലേ വാക്യം അവസാനിക്കുകയുള്ളൂ എന്നിരിക്കട്ടെ. അങ്ങിനെ ആവശ്യമായിട്ടുള്ള പദത്തെ സ്വയമേവനാം ഉണ്ടാക്കിക്കൊള്ളണം. ആയതിന്നു വാക്യശേഷം എന്നു പേർ പറയുന്നു. ഇതു സാധാരണ സാഹിത്യത്തിൽ പ്രസിദ്ധമാകുന്നു.

(18) അനുമാനം:— അന്യന്റെ വാക്യം അഥവാ മതം അപ്രതിഷിദ്ധമായാൽ അത് അനുമാനമാകുന്നു. ‘പക്ഷഃപുരസ്തം പ്രതിഗ്രഹ ഇത്യനുമാനേസോ വ്യുഹവിഭാഗഃ’ (സൈന്യവ്യുഹത്തെ പക്ഷം, ഉരസ്തം, പ്രതിഗ്രഹം എന്നിങ്ങനെ ഉശനസ്സു=തൂകൻ വിഭജിച്ചിരിക്കുന്നു) എന്നു കൌടില്യൻ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ ഉശനസ്സിന്റെ വിഭജനം തനിക്കു സമ്മതമല്ലെന്നു പറഞ്ഞിട്ടില്ലായ്കയാൽ ഇതു കൌടില്യൻ അനുമാനമാകുന്നു എന്നറിയണം. അന്യന്റെ അഭിപ്രായത്തെ പറയുന്നതു ഖണ്ഡിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയോ സ്വീകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയോ ആവാം. രണ്ടാമതു പറഞ്ഞതിനാണെങ്കിൽ അതിനെ ‘അനുമാന’രീതിയാ പറയുന്നതു പതിവാകുന്നു.

(19) പൂർവ്വാഹ്വാനം:— പ്രകൃതത്തിൽ ആവശ്യമില്ലാത്തവിധം അത്ര പരത്തി ഒരു കാര്യം പറയുന്നതു പൂർവ്വാഹ്വാനം. ഇതു പ്രായേണ ആ വിഷയത്തിലേയ്ക്കു പറയുന്നതാണെന്നു സവിശേഷം ആകർഷിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ചെയ്യുന്നതാണ്.

(20) നിവൃച്ഛനം:— ഒരു ഗ്രന്ഥകാരൻ പൂർവ്വാതാവിന്റെ ഭാരമില്ല. ഗ്രന്ഥകാരൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന പദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥം പറയേണ്ടതു പൂർവ്വാതാവാണ്; ഗ്രന്ഥകാരനല്ല. എന്നാൽ ചില പ്രത്യേക സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഗ്രന്ഥകാരൻ തന്നെ താനുപയോഗിക്കുന്ന പദങ്ങളെ പൂർവ്വാതാവിന്നുറപ്പ്. ഒരു പദം പറഞ്ഞാൽ അതിന്റെ വ്യുൽപ്പത്തി കാണിച്ച് അർത്ഥംകൂടി ഗ്രന്ഥകാരൻ പറഞ്ഞേയ്ക്കും. അങ്ങിനെ പറയുന്നതിന്നു ‘നിവൃച്ഛനം’ എന്നു പേര് പറയുന്നു. ഉദാ:—

നേക്ഷത്രാണാംനവാണാഞ്ചരാജ്ഞാഭൂട്ടദ്രിയംപുരാ

യശ്ചരാജാചയക്ഷ്ണാച രാജയക്ഷ്ണാതതോമതഃ?

(അഷ്ടാംഗഹൃദയം)

രാജയക്ഷ്ണാ=ക്ഷയരോഗം. രാജാവിന്റെ രോഗം (രാജാവിനുണ്ടായ രോഗം) എന്നും, രാജാവായ രോഗം (രോഗങ്ങളിൽ രാജാവ്) എന്നും രണ്ടുപ്രകാരത്തിൽ അർത്ഥനിവൃച്ഛനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഇതു നിവൃച്ഛനോദാഹരണമാകുന്നു. ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ ഇങ്ങിനെ ‘നിവൃച്ഛനം’ ചെയ്യുന്നത് ഏതെങ്കിലും ചില പ്രത്യേകോദ്ദേശങ്ങൾകൊണ്ടായിരിക്കും. പ്രകൃതത്തിൽ ക്ഷയരോഗത്തിന്റെ ഭയങ്കര

തപം കാണിക്കുവാൻവേണ്ടിയാണു ഗ്രന്ഥകാരൻ ഇങ്ങിനെ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

(21) നിദർശനം:— ദൃഷ്ടാന്തത്തോടുകൂടി പറയുന്ന ദൃഷ്ടാന്തം 'നിദർശനം.' ഒരു സംഗതിയെ സാധിപ്പാനായി പറയുന്നതാണല്ലോ ദൃഷ്ടാന്തം. അതിനെ സാധിപ്പാനായിട്ടുകൂടി ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം പറഞ്ഞാൽ നിദർശനമായി. 'അധികം ബലമുള്ള ശത്രുവിനോടു രാജാവു യുദ്ധംചെയ്തത്' എന്നു പറയുന്ന കെഴുതിപ്പൻ 'അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ ആനയോടു കാൽയുദ്ധം ചെയ്യുന്നപോലെ * ആപത്തിൽ പെട്ടു നശിച്ചുപോകും' എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. 'ബലവാനോടെതിരിട്ടാൽ ആപത്തു വരുമല്ലോ' എന്നു പറഞ്ഞാൽത്തന്നെ ദൃഷ്ടാന്തമായി. അതിനും ദൃഷ്ടാന്തമായി 'ആനയോടു കാൽയുദ്ധം ചെയ്യുന്നപോലെ' എന്നതുകൂടി പറഞ്ഞിരിക്കയാൽ ഇതു നിദർശനമാകുന്നു.

[22. അപചക്രം, 23. സ്ഥസംജ്ഞ എന്നിവ അത്ഥശാസ്ത്രത്തിലെ ചില വിഷയങ്ങൾ പറഞ്ഞതിന്നുമേലല്ലെങ്കിൽ വളരെ വിസ്തരിക്കേണ്ടിവരുന്നതുകൊണ്ട് അവയെ ഇനിയൊരിക്കൽ വിവരിക്കാമെന്നു വെക്കുന്നു.]

(24) പൂർവ്വപക്ഷം (25) ഉത്തരപക്ഷം=സിലാന്തം (26) ഏകാന്തം എന്നിവ സുപ്രസിദ്ധമായിട്ടുള്ളവതന്നെയാകയാൽ ഉദാഹരണം ആവശ്യമില്ല.

(27) അനാഗതാവേഷണണം.— ക്രമപ്രാപ്തമായ ഒരു വിഷയത്തെ പിന്നീടൊരുദിക്കിൽ പറയുന്നുണ്ടെന്നു കാണിക്കുന്നത് അനാഗതാവേഷണവും (28) മുൻപൊരിക്കൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു കാണിക്കുന്നത് അതിക്രാന്താവേഷണവും ആകുന്നു. ഇവയ്ക്കു മുൻപാഞ്ഞ പ്രദേശം, 'അതിദേശം' എന്നിവയെക്കാൾ വളരെയധികം വ്യത്യാസമില്ല. പ്രദേശം, അതിദേശം എന്നിവ മുൻപാഞ്ഞ പരയാനിരിക്കുന്നതും പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞതും ആയ ഒരു സംഗതികൊണ്ടു മറ്റൊന്നിനെ സാധിക്കുകയാകുന്നു. അനാഗതാവേഷണവും, അതിക്രാന്താവേഷണവും അങ്ങിനെയല്ല. കണ്ണതഃ പറയുകതന്നെയാണു്.

* സിംഹം ഗജത്തിന്റെ മസ്തകത്തിന്മേൽ കയറുന്നതല്ലാതെ നിറഞ്ഞിന്നു യുദ്ധംചെയ്യാൽ മരിക്കുമ്പോൾ. 'ഗജം സിംഹവക്ത്രം ഭജേന്നഗി വിനശ്യതി'.

(29) നിയോഗം: — ‘ഇന്നപ്രകാരമേ ചെയ്യാവൂ, മറ്റൊരു പ്രകാരം ചെയ്യരുത്’ എന്നു വിധിക്കുന്നതു നിയോഗം. വിധിനിഷേധഭാഗങ്ങൾ രണ്ടുകൂടിയ ഒരു വിധി എന്നു താൽപര്യം. ‘ഇന്ത്യയിൽ പരുത്തി കൃഷിചെയ്യണം; പരുത്തിയേ കൃഷി ചെയ്യാവൂ; പരുത്തിയല്ലാതെ ഒന്നും കൃഷി ചെയ്യരുത്’ എന്നുദാഹരണം.

(30) സമാനങ്ങളായ രണ്ടു വസ്തുക്കളെ കാണിച്ച് അവ രണ്ടാലൊന്ന് എന്നു പറയുന്നതു വികല്പവും, (31) സമാനങ്ങളായ അധികവസ്തുക്കളെ ചേർത്തു പറയുന്നതു സമുച്ചയവും ആകുന്നു. ഇവ ഭാഷയിൽ സാധാരണങ്ങളാകയാൽ വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. (32) ഇന്നപ്രകാരമെന്നു പ്രത്യേകം ഒഴിഞ്ഞു പറയാതെ ഉപരിപ്പാൻ വിട്ടുനിൽക്കുവാൻ ‘ഉപാധി’യും ആകുന്നു.

മേല്പറഞ്ഞവയെയാണു കൌടില്യൻ ‘തന്ത്രയുക്തികൾ’ എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇവയെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അർത്ഥശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നവർ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതത്രാവശ്യമാണ്. ഇവയിൽ പലതും മറ്റു ശാസ്ത്രങ്ങളിലും ഉപയോഗപ്പെടുന്നതാണെന്ന് ആദ്യമേ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഒരു ‘നിഷ്പണ്ഡ’ എന്ന നിലയിൽ ഇവ വായനക്കാർക്കുവകരിക്കുമെങ്കിൽ ഞാൻ കൃതാർത്ഥനായി.

കെ. വി. എം.

പാതിരിക്കുന്നിലെ

കാ രാ ഗൃ ഹ ഫ ളം.

I

‘എരേച്ചാ! പണിക്കർ ഉറങ്ങിയോ?’

‘ഇല്ല. കുറച്ചു മുമ്പു കൂട്ടിനകത്തുനിന്നു ശബ്ദം കേട്ടിരുന്നു.’

‘കാഞ്ഞിരവള്ളി’ മൂപ്പിൽ വലിയ നായർ അന്താഴത്തിന്നുശേഷം, ഒന്നിന്മേൽ ഒന്നായി മൂന്നു മെത്തകൾ വിരിച്ചുവെച്ചിരുന്ന തന്റെ കട്ടിലിന്മേൽ ഇരിക്കുന്നു. വിശാലമായ ആ മുറിക്കകത്തു നായ

രും, വിശ്വസ്തതയ്ക്ക് 'എരേച്ചനും' മാത്രമേയുള്ളൂ. എരേച്ചൻ അടുത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു വിളക്കിനു മുമ്പിലിരുന്നു നായരുടെ 'നിദ്രാഭിവർദ്ധിനി' ലേഖ്യം തയ്യാറാക്കുന്നു. നായർ ഇടക്കിടയ്ക്കു മുറിയുടെ ഒരു ഭാഗത്തേയ്ക്കു നോക്കി പുഞ്ചിരി തൂകിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

'എന്നാൽ വാതിലൊന്നു തുറക്കൂ. താക്കോലിതാ' എന്നു പാഞ്ഞു നായർ തന്റെ മടിയിൽനിന്ന് ഒരു താക്കോലെടുത്ത് എരേച്ചന് ഏറിത്തൂകുകൊടുത്തു. ഭൃത്യൻ ആ താക്കോലെടുത്ത് അവിടെ നിൽക്കുന്ന മുറിയുടെ വടക്കേ ചുമരിനടുത്തുപോയി, അവിടെ തൂക്കിയിരുന്ന ഒരു ചിത്രമെടുത്തു താഴെ വെച്ച്, അതിനടിയിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു ദ്വാരത്തിൽ താക്കോൽ കടത്തി രണ്ടു മൂന്നു പ്രാവശ്യം തിരിച്ചു. ഉടനെ ആ മുറിക്കകത്തു മുമ്പു കാണാനില്ലാത്തതായ ഒരു വാതിൽ തുറന്നു. വാതിലിന്നിടയിൽ കൂടെ കുറെ ഇരുമ്പഴികളും, അഴികൾക്കിടയിൽ കൂടെ ഒരു മനുഷ്യരൂപവും പ്രത്യക്ഷമായി. ഇരുട്ടേറിയ ആ പുതിയ മുറിയിലേയ്ക്കു നായരുടെ ദീപത്തിന്റെ പ്രകാശം അല്പമേ കടന്നിരുന്നുള്ളൂ. മനുഷ്യരൂപം വളരെ ശോഷിച്ചും, മുഖം മുഴുവനും കറുത്തു നില്ക്കുന്ന രോമങ്ങൾകൊണ്ടു മൂടിയുമിരുന്നു. രൂപത്തെ കണ്ടു ഉടനെ നായർ ഏഴനേറു രാണു വണങ്ങി. 'അങ്ങയ്ക്കു വന്ദനം' എന്നു പുച്ഛരസത്തോടുകൂടി പറഞ്ഞു. 'മഹാപാപി, നിന്റെ ഈ പരിഹാസത്തിന് ഇഴശ്ചരൻ പകരം ചോദിച്ചുകൊള്ളും' എന്ന് അത്ഭുതത്തിൽ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ആ രൂപം മുഖം തിരിച്ചു.

നായർ— ദേവ്യപ്പെടേണ്ട പണിക്കരെ! യൗവനത്തിന്റെ തള്ളിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങിനെയെല്ലാം തോന്നുന്നത്. ഇപ്പോൾ വയസ്സുരയായി കാമ്യയുണ്ടോ?

പണിക്കർ മറുപടി കേൾക്കും പറഞ്ഞില്ല.

നായർ— അക്കാലത്തു നിനക്കു 25 വയസ്സായിരുന്നു അല്ലേ? അതല്ല—

പണിക്കർ— അതേ— അതേ— രാക്ഷസനായ നിന്റെ ചതിയിൽപ്പെടുന്ന കാലത്ത് എനിക്ക് 25 വയസ്സുതന്നെയായിരുന്നു.

ദൈവം സ്തു—

നാ— ദൈവത്തിന്റെ കർമ്മം പിന്നെ പറയാം. ഇപ്പോൾ നി

എന്റെ അതിഥിയായിട്ട് 11 മാസമായില്ലേ? എന്നാൽ 26 തികഞ്ഞിരിക്കണം. അയ്യപ്പ് എന്നിയും വളരെയുണ്ടല്ലോ— (ഭൃത്യനോട്) എടാ! എന്നാണ് ഇവൻ ഒടുവിൽ ഭക്ഷണം കൊടുത്തത്?

ഭൃത്യൻ— കഴിഞ്ഞ വെള്ളിയാഴ്ച.

നാ— ഇന്നു തികച്ചല്ലേ— നാലു ദിവസമായി. കുറേയ്ക്കു വിശപ്പും ദാഹവും ഉണ്ടാവും. കുറച്ചു പായസം കൊണ്ടുകൊടുക്ക്!

എരേച്ചൻ ആ അഴികൾക്കിടയിൽക്കൂടെ ഒരു കിണ്ടിയിൽ നിറയെ പായസം കൊണ്ടു കൊടുത്തു. നാലു ദിവസമായി ആഹാരം കൂടാതെ പട്ടിണി കിടന്നിരുന്ന ആ സാധു ആ പായസം മുഴുവനും അത്യാന്തിയോടുകൂടി വാങ്ങി ഭക്ഷിച്ചു.

നായർ— ഇനിയത്തെ ഭക്ഷണം നാലു ദിവസത്തിന്നു ശേഷം മതി. അല്ലെങ്കിൽ ദേഹം ചിത്തയറവും. എരേച്ചൻ, നീ താഴെ ചൊയ്ക്കോ. എനിക്കു പണിക്കരോട് ചില സ്വകാര്യവർത്തമാനങ്ങൾ പറയാനുണ്ട്.

എരേച്ചൻ കല്പനയനുസരിച്ചു ചുവട്ടിലേയ്ക്കു പോയി.

നാ— പണിക്കരേ! ഞാനിന്നു സുശീലയെക്കണ്ടു. അവളുടെ സൗന്ദര്യം ഒന്നുകൂടി അധികമായിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നി. എന്റെ അപേക്ഷയെ ഇന്നു ഞാനുണർത്തിച്ചു.

പണി— എന്നോടനാവശ്യം പറയേണ്ട. നീ പന്തീരണ്ടു തലസ്സികൾക്ക് അപേക്ഷിച്ചാലും ആ കുട്ടി നിന്റെ ഭാര്യയാവുന്നതല്ല.

നാ— തീർച്ചയുണ്ടോ? എന്നാൽ ഇന്നു സുശീല സമ്മതിച്ചു.

പ— അതു ശ്രദ്ധ ചൊളിയാണ്. ജീവൻ പോയാൽക്കൂടി സുശീല സമ്മതിക്കില്ലെന്നു എനിക്കു പൂർണ്ണബോധ്യമുണ്ട്.

നാ— നിന്റെ ബോധ്യമല്ല കണക്ക്. സമ്മതം കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു. പക്ഷെ ഒരു കരാറിന്മേലാണ്.

പ— ആ കരാറെന്താണ്?

നാ— അതു വളരെ എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കാവുന്നതാണ്. പക്ഷെ സുശീല അതസാധ്യമെന്നു വെച്ചിട്ടുണ്ട്. “ഞാൻസുശീലയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുക” എന്നു നിന്റെ വാതിൽനിന്നു വീഴുന്നതു കേട്ടാൽ സ

മ്മതമാണെന്നാണു പാഞ്ഞത്. അതിന്നു വല്ല ബുദ്ധിമുട്ടുമുണ്ടോ? പ— ഞാൻ ജീവനുള്ള കാലംവരെ ആ വാക്കുകൾ പറയില്ല. നീ പക്ഷെ എന്നെ ഈ നിലയിൽ തന്നെ മുളിമുട്ടിക്കുമായിരിക്കാം. ഞാനതു സമ്മിച്ചുവെന്നു ചരികയുള്ളു.

നാ— (ദേവ്യുത്തേടെ) 'നീ ആ വാക്കുകൾ ഇന്നു മുതൽ മൂന്നു ദിവസത്തിനകം പറയുന്നതല്ലെങ്കിൽ നിന്റെ തല ഉത്തരം പറയുന്നതാണ്'. നീ ആരോടാണു കളിക്കുന്നതെന്നോക്കുന്നുണ്ടോ? പരമവിഷ്ണു! നീ സുശീലയുമായി പരിചയമായ ദിവസം ആ കൂടിന്റെ പണി തുടങ്ങി. അവളുമായി സ്നേഹം വളർച്ചുവരുന്നുണ്ടെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ കൂടി ഈ ശുദ്ധമറിക്കുകയുണ്ടായി. അന്നു മുതൽ ഇരുപതു രാവു കഴിയുന്നതിന്നു മുമ്പു നീ എന്റെ അധീനത്തിലായി. നിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയെന്താണെന്നു ലോകത്തിൽ എനിക്കും എരേച്ചനുമൊഴികെ മറ്റൊരാൾക്കും നിശ്ചയമില്ല. ഈ നിമിഷത്തിൽ തന്നെ നിന്റെ കഥ കഴിച്ചാൽക്കൂടി എന്നോട് ചോദിച്ചാണാരുമില്ല. നിന്റെ പണ്ടത്തെ ധിക്കാരവും പുള്ളുഭാവങ്ങളും ഇപ്പോൾ എന്നോട് പാഠ്യം സൂക്ഷിച്ചു കളിച്ചാൽ മതി. നിന്നെക്കൊണ്ട് എന്റെ ഇഷ്ടപ്രകാരം നടത്താനുള്ള ശക്തി എന്റെ പക്ഷമുണ്ട്. നിന്റെ ഇപ്പോഴുള്ള മലിനവേഷത്തിൽ നിന്നെ സുശീല കാണുന്നതായാൽ പണ്ടുണ്ടായിരുന്ന സ്നേഹമുണ്ടാവുമെന്നു തോന്നുന്നുണ്ടോ? നിന്റെ നീണ്ട താടിയും മീശയും, മെലിഞ്ഞ ദേഹവും അവൾക്കൊന്നു കാട്ടിക്കൊടുത്തേക്കാം. പണ്ടത്തെ പച്ചക്കാരദേവനാണോ എന്നു തീർച്ചയാക്കിക്കൊള്ളട്ടെ'-എന്നു ഗർജ്ജിച്ചു നായർ ഒരു കണ്ണാടിയെടുത്തു കൊണ്ടുവന്നു പണിക്കരുടെ മുഖത്തു പിടിച്ചു 'നോക്കൂടാ നായെ, നിന്റെ ഇന്നത്തെ വേഷം' എന്നു പറഞ്ഞു. തന്റെ മറയ കണ്ണാടിയിൽ കണ്ടപ്പോൾ പണിക്കർ ഒരു പിൻമാറി. നായർ ഉടനെത്തന്നെ വാതിലടച്ചു താക്കോൽ മടിയിൽ വെച്ചു കിടന്നുറങ്ങുകയും ചെയ്തു.

II

സമന്തപ്രീതിനിന്ദ് എണ്ണാടിയോളം ഉയരത്തിൽ ചൊന്നി

നില്ക്കുന്ന 'പാതിരിക്കുന്നി'ന്റെ ഒരു മുക്കിൽനിന്നു നോക്കിയാൽ നാലുപാടും കണ്ണെത്താവുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ മുഴുവനും 'കാഞ്ഞിരവള്ളി' മൂപ്പിൽ വലിയനായരുടെ അധീനത്തിലാണ്. ധനംകാണോ ജനസ്സാധിനംകൊണ്ടോ നായരോട് എതിർത്തുനില്ക്കുവാൻ അടുത്ത ദിക്കുകളിൽ ആരുംതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കഷ്ടിച്ചു 18 വയസ്സാകുന്നവരെ കറച്ചു സന്തതം വായിച്ചുതല്ലാതെ പായത്തക്ക വിദ്യാഭ്യാസം ഈ മനുഷ്യനില്ല. ഇരുപതാംവയസ്സിൽ അനവധി സ്വത്തുള്ള തന്റെ തറവാട്ടിലെ കാരണവസ്ഥാനം കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു. കടംബത്തിലുള്ളവരുമായി നല്ല സ്വപരമേച്ച് പോരാത്തതുകൊണ്ടു താൻ സ്വന്തമായി അനവധി ചിലവിട്ടു കെട്ടിച്ചു 'പാതിരിക്കുന്നി'ന്റെ ചെരിവിലുള്ള വലിയ ഒരു നാലുകെട്ടു മാളികയിലാണ് താമസം. മൂന്നു കാൽപ്പന്താരും, എട്ടുപത്തു ഭൂതന്മാരും, എരച്ചുനശിപ്പിച്ച നായരുടെ ഒന്നിച്ചു മറ്റാരും താമസമില്ല. എങ്കിലും നായർ എത്ര വലിയ സാഹസികികൾക്കായിപ്പോലും അതു നിമിഷനേരംകൊണ്ടു നിരവേറുവാൻ വേണ്ടുന്നത്ര പരിചാരകന്മാർ അയാൾക്ക് എന്നും സ്വാധീനത്തിലുണ്ട്. ആർ പ്രകൃത്യാ ബഹുശ്രദ്ധനാണ്. മറ്റൊരുവന്റെ സകടം കാണുന്നതാണു നായർക്കുള്ള വലിയ സന്തോഷം. 'വലിയനായർ' ലാത്തുവാൻ പുറത്തിറങ്ങിപ്പോകുന്നു കേട്ടാൽ ആ ദിക്കിലേ സ്ത്രീകളും, കുട്ടികളും വീട്ടിൽപ്പോയൊളിച്ചിരിക്കും. ഈ നായരെപ്പോലെ സ്ഥാനമാനങ്ങളും പദവിയുമുള്ള നാടുവാഴി നായന്മാർ അന്നു കേരളത്തിൽ എത്ര ശക്തിയും നടത്തുന്നതിന്നു കഴിയുമായിരുന്നു.

ഇക്കാലത്തു നായർ 30 വയസ്സിൽ ഒട്ടും അധികമായിട്ടില്ല. സുശീലയെ കണ്ടമാത്ര വിഷ്ണുതന്നെ വിവാഹത്തിനുള്ള വിചാരം കടന്നുകഴിഞ്ഞു. അനല്പമായ സൗന്ദര്യത്തിന്നു പുറമെ സുശീലയ്ക്കു പിതൃദത്തമായി അനവധി സ്വത്തുമുണ്ട്. ഇവരണ്ടും കാഞ്ഞിരവള്ളി മൂപ്പിൽ നായരെ ഒരുപോലെ ആകർഷിച്ചു. സുശീലയുടെ അച്ഛൻ രണ്ടുകൊല്ലം മുമ്പു മരിച്ചുപോയിരുന്നു. താനും, അമ്മയും രണ്ടുമൂന്നു ഭൂതന്മാരും, മാത്രമേ വീട്ടിൽ ഉള്ളു. തന്റെ സ്വത്തിൽ മിക്ക ഭാഗവും ആ പ്രദേശങ്ങളിലായതുകൊണ്ടാണു അവർ ആ ദിക്കിൽ താമ

സമാക്കിയത്. പന്നത്തിയ ഉടനെത്തന്നെ നായർ അവരുമായി പരിചയമായി. ആറുമാസത്തിനുള്ളിൽ സുശീലയുടെ വീട്ടിൽ ഒരു നിത്യനായിക്കഴിഞ്ഞു. ഇക്കാലത്താണ് ശങ്കരപ്പണിക്കർ ആ നാട്ടിലെത്തിയത്. പണിക്കർ സുശീലയുടെ അച്ഛന്റെ താവഴിയിൽപ്പെട്ട ഒരു യുവാവായിരുന്നു. സംസ്കൃതത്തിൽ വളരെ പഠിപ്പിന്നു പുറമെ, പല ശാസ്ത്രങ്ങളിലും ഒരുപോലെ നൈപുണ്യവും, 'കുളരി'പുയരാൽകൊണ്ടു ഭേദത്തിന്ന് അതി തേജസ്സും, പണിക്കർക്കു ധാരാളമായുണ്ടായിരുന്നു. പണിക്കരുടെ അപ്രതീക്ഷിതമായ ആഗമനം നായർക്കു ഒട്ടുംതന്നെ രസിച്ചില്ല. സുശീലയുടെ അമ്മ പണിക്കരെ സ്വന്തപുത്രനെപ്പോലെ സ്നേഹിച്ചുവരുന്നതു കണ്ടുകണ്ടു നായർക്കു മനസ്സിന്നു മുഴുപിടിച്ചുതുടങ്ങി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വരവിന്നുശേഷം സുശീലയ്ക്കു തന്നോടുള്ള പെരുമാറ്റത്തിന്നു വലിയ വ്യത്യാസം വന്നുവെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ പണിക്കരെ കടക്കൽപ്പെടുത്തുവാനുള്ള ഉപായങ്ങൾ ഓരോന്നായി കണ്ടുപിടിച്ചു. ഇക്കാലത്തു ഒരുദിവസം സന്ധ്യയ്ക്കു പണിക്കർ എന്തോ കാരണവശാൽ അവിടെനിന്നു മൂന്നു നാഴികയകലെയുള്ള ഒരു വീട്ടിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു. ആ യാത്രയിൽനിന്നു മടങ്ങിവന്നില്ല. വഴിക്കുചെച്ച നായരുടെ ഭൃത്യന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ പിടികൂടുകയും, ബലാൽ പിടിച്ചുകെട്ടി മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ച സ്വകാര്യമുറിയിലുള്ള കൂട്ടിനകത്തു കൊണ്ടിടുകയും ചെയ്തു. പണിക്കരുടെ വർത്തമാനങ്ങൾ ഇന്നതാണെന്നാക്കും യാതൊരുവിവരമില്ല. മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെത്തന്നെ നായരും ഈ കാര്യത്തിൽ വളരെ അത്ഭുതം നടിക്കുകയും, വേണ്ടുന്ന അന്വേഷണങ്ങൾ നടത്തുവാനുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടായി. പതിനൊന്നു മാസത്തോളം സുശീലയെ തന്റെ അഭിലാഷം ഒന്നുംതന്നെ അറിയിച്ചില്ല. അതിന്നു ശേഷം ഒരു ദിവസം ധൈര്യപ്പെട്ടു കാര്യം അറിയിച്ചപ്പോൾ 'ഞാൻ മനസ്സുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ വിരിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം മരിച്ചിട്ടില്ല എന്നാണ് എന്റെ ബോധ്യം. എന്നെ അദ്ദേഹം തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാനു പറയുന്നതു ഞാൻ കേൾക്കുന്നതുവരെ എന്നോടുള്ള കാര്യത്തെപ്പറ്റി യാതൊന്നും പറയേണ്ട' എന്നാണു മറുപടി പറഞ്ഞത്. ഇതാണു നായർ പ്രസ്താവിച്ച കാര്യം.

III

പണിക്കരമായുണ്ടായ സംഭാഷണത്തിനു ശേഷം പിറൊന്നാൾ ഉച്ചയ്ക്കു നായർ സുശീലയുടെ വീട്ടിലെത്തി. ഒരു ഭൂമിയുടെ കായ്കത്തൊപ്പാരി സംസാരിപ്പാൻ വന്നതാണെന്നാണു നായർ നടിച്ചത്. അപ്പോൾ —

സുശീല — ‘അമ്മയ്ക്കു ദേഹത്തിനു നല്ല സുഖമില്ല. ഉറങ്ങുകയാണ്. ഞാൻ വിവരം അമ്മയോടു പറഞ്ഞുകൊള്ളാം’ എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു.

നായർ — എന്നാൽ ഞാൻ പിന്നെ ഒരിക്കൽ വരാം. എന്താ കണ്ണുകൾ തുടത്തിരിക്കുന്നത്. ഇനിയും പണിക്കരെ മറക്കുവാനായിട്ടില്ലേ?

സു — അദ്ദേഹത്തെപ്പാരി മരണാവരെ ആലോചിപ്പാനാണു ഞാൻ തീർച്ചയാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

നാ — അതു കുറെ സാഹസമല്ലേ? മരിച്ചുപോയ ഒരാളെപ്പാരി എത്ര കാലമാണു വിചാരിച്ചു മനസ്സ് ഉണ്ണിപ്പിക്കുക.

സു — മരിച്ചുവെന്ന് എനിക്ക് ഇനിയും ബോദ്ധ്യംവന്നിട്ടില്ല.

നാ — എന്നാൽ ആ ബോദ്ധ്യം ശരിയാണ്. പണിക്കർ മരിച്ചിട്ടില്ല. പക്ഷേ —

ഇത്രയും പാഞ്ഞുതീർന്നപ്പോഴേക്കും ആ സാധുവുവതി തേൾ കത്തിയപോലെ ഒന്നു തെട്ടി. ‘മരിച്ചിട്ടില്ലേ? എന്താണു തീർച്ച? എവിടേയാണ്? കണ്ടുവോ?’ എന്നു തുടങ്ങി നൂറു ചോദ്യം തുടരെ തുടരെ ചോദിച്ചു.

നായർ — ഇത്രയധികം ചോദ്യങ്ങൾക്ക് - എങ്ങിനെയാണു മറുപടി പറയേണ്ടത്. പണിക്കർ മരിച്ചിട്ടില്ല. വേണമെങ്കിൽ കാണുകയും ചെയ്യാം. പക്ഷേ അതിനുമുമ്പ് എന്റെ അപേക്ഷയെപ്പാരി തീർച്ചമറുപടി പറയണം.

സു — എന്തിനാണ് എന്നെ ഇങ്ങിനെ വ്യസനിപ്പിക്കുന്നത്? ഈ ഒരു കായ്കമൊഴികെ മറ്റൊന്നുതന്നെയായാലും ഞാൻ സമ്മതിക്കാം. അദ്ദേഹം സ്വന്തമനസ്സാലെ എന്നെ കൈവെടിഞ്ഞല്ലോ

തെ ഞാൻ വിവാഹകാര്യത്തെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതല്ല.

നാ— ആട്ടേ. പണിക്കർ തൃജിച്ചാൽ വിരോധമില്ലല്ലോ. അത് എടുപ്പത്തിൽ കഴിയുന്നതാണ്. അയാൾ എന്റെ അറിവിൽപ്പെട്ട ഒരു സ്ഥലത്തുണ്ട്. വേണമെങ്കിൽ ഇന്നുരാത്രിതന്നെ കാണാം.

സു— രാത്രി എങ്ങനെയാണ് അമ്മ പുറമേ വരുന്നത്?

നാ— അമ്മ വരേണമെന്നില്ല. സുശീല കുന്നിൻചെരിവിൽ നാലുകെട്ടിൽ പന്നാൽ മതി. ഞാൻ എന്തെങ്കിലും അയയ്ക്കാം. അമ്മയ്ക്കറിഞ്ഞാൽ സമ്മതിക്കില്ല. ഇന്നു വരാത്തപക്ഷം ചിന്നെ കുന്നിന്റെ സാധിക്കുമോ എന്നു സംശയമാണ്.

സു— രാത്രിസമയത്തു തനിയെ നാലുകെട്ടിലേയ്ക്കു വരുന്നതു തീരെ അസാധ്യമായ ഒരു കാര്യമാണ്.

നാ— എന്നാൽ വേണ്ട. ഞാൻ നിബ്ബന്ധിക്കുന്നില്ല. എന്റെ ഇഷ്ടത്തിനല്ലല്ലോ.

സു— ഈ പത്തുമാനം സത്യമാണെന്നു എങ്ങനെയാണു ഞാൻ തീർച്ചയാക്കേണ്ടത്? ഒരു സമയം ഇതൊരു വെറും കഥ —

നാ— ഈ അടയാളംകൊണ്ടു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകതേ? എന്നു ചോദിച്ചു പണിക്കരുടെ മോതിരവിരലിൽ കിടന്നിരുന്ന ഒരു ചെമ്പരച്ചോതിരം എടുത്തു കാണിച്ചുകൊടുത്തു.

സു— ആട്ടേ. ഞാൻ പരാം. ദൈവം സർവ്വശക്തനാണല്ലോ.

നായർ യാത്രപറഞ്ഞു പോയി.

IV

അന്നു സന്ധ്യയെത്തിയശേഷം നായർ കൂട്ടിലിട്ട സിംഹക്കുട്ടിയെ ക്ലോലെ മാളികമുകളിൽ തെക്കുവടക്കു നടന്നുതുടങ്ങി. കാരോ നിമിഷവും ആ ദൃഷ്ടി കാഴ്ച യുഗംപോലെതോന്നി. കരാനേരം ഈ നിലയ്ക്കു കഴിച്ചുകൂട്ടിയതിനുശേഷം തന്റെ ശയനമുറിയിൽ പോയി ഗുഹവാതിൽ തുറന്നു. ‘പണിക്കരേ! രണ്ടു നാഴികയ്ക്കുള്ളിൽ സുശീലയേക്കാണാം.’ എന്നു പറഞ്ഞു.

പണിക്കർ— നിന്റെ ഈ നരകക്കുഴിയിൽ സുശീല വരില്ല എന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടേ?

നാ— എന്നാൽ കാണാം. സുശീലയുടെ മുമ്പിൽവെച്ചു 'ഞാൻ സുശീലയേ മനസ്സുകൊണ്ടു തൃജിച്ചിരിക്കുന്നു' എന്നു പറയുവാൻ മറക്കരുത്

പ—മനസ്സിലെഴുകിലോ?

നാ— മനസ്സിലേ? അങ്ങിനെ വരില്ല. ജീവവർത്തം ഈ കൂട്ടിൽ ഇരുട്ടത്തു താമസവും, ആഴ്ചയിൽ ഒരാഹാരവും കൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടാമെങ്കിൽ പറയേണമെന്നില്ല. നീ ഞാൻ പറഞ്ഞപ്രകാരം ചെയ്യാത്തപക്ഷം നിന്നെ ഞാൻ എന്തെല്ലാംവിധത്തിൽ ദ്രോഹിക്കുമെന്നു പറയുവാൻ വയ്യ. നീ എന്നിന്നാണ് ഈ വിധം കവടസമ്പ്രദായം കെട്ടുന്നത്. നിന്നെ എന്റെ ഭൃത്യന്മാർ പിടി കൂടിയ സമയത്തു നീ ഒരു നീചപ്പെണ്ണുമായി ശൃംഗാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നില്ലേ? ആ പെണ്ണിന്റെ അച്ഛൻ എന്റെ ഭൃത്യന്മാരിൽ ഒരാളായിരുന്നു. ഇത്ര ചപലനായ നീ എന്നിന്നാണ് ആ കുട്ടിയെ ഇങ്ങിനെ വ്യസനിപ്പിക്കുന്നത്?

പ—ശിവ!ശിവ!! ഈ മഹാപാപങ്ങൾക്കു പുറമെ ഇപ്രകാരമുള്ള പൊളിയും വേണോ? എത്ര പെണ്ണായിട്ടായിരുന്നു ഞാൻ സംസാരിച്ചിരുന്നത്. ഈ കഥ തീരെ പൊളിയുമാണെന്ന് അന്വേഷിച്ചാലറിയാവുന്നതാണല്ലോ.

നാ— അന്വേഷിച്ചാൽ അത്ര ശരിയാണെന്നറിയാം. എന്റെ ശാസനപ്രകാരം ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധരായി വളരേപ്പേരുണ്ടെന്നു മറന്നുപോയോ. ഇങ്ങിനെ ഒരു സംഭവം നടന്നുവെന്നു ഞാൻ നോക്കുകയുണ്ടാക്കുന്നു പറയിപ്പിച്ചു സുശീലയ്ക്കു ബോധ്യമാക്കിക്കൊടുക്കാം. എന്നിന്നുണ്ടു വെറുതെ എന്നോടെതിർപ്പാൻ വരുന്നത്. ഇന്നുരാത്രി ഞാൻ പറഞ്ഞപ്രകാരം ചെയ്താൽ നാളെ രാവിലെ സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടും. ഇല്ലാത്തപക്ഷം ഈ നിലയിലും കഷ്ടമായി ജീവിതം കഴിക്കേണ്ടിവരും. അപകടം ഒന്നും കാട്ടേണ്ട?—എന്നു ഭേദപ്രശ്നം പറഞ്ഞു നായർ വാതിലടച്ചുപോയി.

ഒരു നാഴികക്കൂട്ടിൽ ഏതേച്ചരം സുശീലയും വന്നെത്തി. 'ബഹു ധൈര്യം. ഇങ്ങോട്ടു വരുമെന്നു ഞാൻ കരുതിയിരുന്നില്ല. ഇരിക്കൂ. എന്തിന് മുറുക്കാൻ കൊണ്ടുവന്നു? എന്തെങ്കിലും നായർ ഒരു വി

രാജി പുൽപായ എടുത്തിട്ടു. 'എനിക്ക് ഇരിക്കേണ്ട. മുറക്കാനും വേണ്ട. ഞാൻ വന്ന കാര്യം സാധിച്ചാൽ മതി' എന്നു സുശീല പറഞ്ഞു.

നാ— എന്താണ് ഇത്ര യുതി. ഞാൻ ചതിയെന്നൊല്ല. പണിക്കർ ഈ വീട്ടിനകത്തുണ്ട്. ഉടനേക്കാണാം. അതിനുമുമ്പു എനിക്കു രണ്ടുവാക്കു പറയാനുണ്ട്. ഈ 11 മാസമായി ശങ്കരപ്പണിക്കർ എന്റെ തടവുകാരനാണ്. ഈ പ്രവൃത്തി കഠിന സാഹസമാണെന്നു തോന്നുമായിരിക്കാം. പക്ഷേ അതിന്റെ സത്യസ്ഥിതിയിനിത്താൽ ആ വിചാരം മാറ്റം. സുശീലയുമായി വലിയ സ്നേഹമാണെന്നു നിങ്ങളെയെല്ലാവരേയും ഞാരിലുൾപ്പിക്കുകയായിരുന്നു അയാൾ. അയാളേ കാണാതെയായ ദിവസം എന്റെ ഭൃത്യരിൽ ഒരുവന്റെ മകളുമായി അവൻ സൈപരസല്ലാപം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് അവനെ ഞാൻ കണ്ടെത്തിയത്. ഇത്ര വലിയൊരു ഒരു ചെക്കൻ സുശീലയുടെ ഭർത്താവായാൽ എത്രയോ സുഖമനുഭവിച്ചിരിക്കേണ്ട സുശീലയുടെ ജനനം തീരെ വ്യസനകരമാവുമെന്നു ബോദ്ധ്യം എനിക്കു നല്ലവണ്ണമുണ്ടായി. അതുകൊണ്ടാണ് അവനെ ഞാൻ ബന്തവസ്ഥയിൽ വെച്ചത്. കാലം ചെല്ലുന്തോറും വിചാരം കുറഞ്ഞുവരുമെന്നു വിചാരിച്ചാണ് ഇതുവരെ ഞാൻ ഈ വിവരം പറയാഞ്ഞത്. ഈ കുറ്റം അവൻതന്നെ സമ്മതിക്കും? എന്നുപറഞ്ഞു നായർ മടിയിൽനിന്നുതാക്കോലെടുത്തു സ്വകാര്യമുറിയുന്നു. പണിക്കർ അഴികൾക്കു പിന്നിൽ വന്നുനിന്നു.

സുശീല— ഇതാരാണ്?

നായർ— ഇതാരെ പണ്ടത്തെ ശങ്കരപ്പണിക്കർ.

സു— ഇതദ്ദേഹമല്ല. ഇതിലെന്തോ ഒരു ചതിയുണ്ട്.

പണിക്കർ— അതേ സുശീലേ! ഞാൻതന്നെയാണ് ആ മഹാപാപി.

സു— അയ്യോ കഷ്ടം! ഈ നിലയിലാക്കിയതു നിങ്ങളല്ലേ. എന്തു കഠിനകൃത്യമാണ്!

നായർ— സുശീലയുടെ ഗുണത്തിന്നു വേണ്ടിയല്ലേ. കുറ്റം അവൻ സമ്മതിക്കും.

പണി— ഞാൻ യാതൊരു കുറ്റവും ചെയ്തിട്ടില്ല. സുശീലേ! ആ ദൃഷ്ടൻ പറഞ്ഞിരിക്കാവുന്ന കഥകൾ എല്ലാം അസത്യമാണ്. അവൻ എന്നെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തിയതാണ്. അതു വിശ്വസിക്കരുതേ!

സു—ഇദ്ദേഹത്തെ ഈ നിമിഷത്തിൽ പുറത്തു വിടണം. ഇല്ലെങ്കിൽ ഈ വിവരം ഞാൻ നാടെല്ലാം പരത്തും. ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ ഇവിടെക്കണ്ടുവെന്ന് എല്ലാവരോടും പറയും.

നായർ—(ചിരിച്ചുകൊണ്ട്)—രാത്രിസമയത്തു തന്നെ ഊവിടെ വന്നപ്പോൾ ഇവനെക്കണ്ടു എന്നല്ലേ പറയേണ്ടത്! ഓ. പറയാം. വിരോധമില്ല. അങ്ങിനെ ധൈര്യം പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പ് എനിക്കു കുറെച്ചൊന്നു പറയുവാനുണ്ട്. സുശീല എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും എനിക്കു വിരോധമില്ല. പണിക്കരെ വിട്ടയയ്ക്കണമെങ്കിൽ ഞാൻ സുശീലയുടെ ഭർത്താവായിക്കഴിയണം. അതിന്നു മുമ്പിൽ എത്ര പ്രയത്നിച്ചാലും പണിക്കർ പുറത്തു വരില്ല. ഞാൻ ഈ കാര്യം പ്രവർത്തിച്ചതുകൊണ്ടുണ്ടാവാനുള്ള എല്ലാ ഭവിഷ്യത്തുകളും ഞാൻ സമ്മിച്ചുകൊള്ളാം. പത്തുമിനിട്ടു സമയം തരാം. അതിലിടയ്ക്കു നിങ്ങൾ വേണ്ടതുതീർച്ചയാക്കിക്കൊള്ളുവിൻ. ഒരുകൊല്ലമായി ഞാൻ അനുഭവിക്കുന്ന സങ്കടത്തിന്നു ഇന്നു യാതൊരു ശമനവും കിട്ടാത്തപക്ഷം പണിക്കരുടെ ശിരസ്സും, ദേഹവും നാളെ പ്രഭാതത്തിന്നു മുമ്പു വേർപെടുന്നതാണ്. നല്ലവണ്ണം ആലോചിച്ചു തീർച്ചയാക്കാം—എന്നു ഗൗരവത്തിൽ പറഞ്ഞു നായർ പുറത്തു പോയി. അല്പസമയത്തിനാണെങ്കിലും ആ മനുഷ്യൻ പോയപ്പോൾ ഇരുവരും വലിയ സമാധാനമായി. എന്നാണു വേണ്ടതെന്നറിയാതെ ഇരുവരും കുറച്ചുനേരം മുഖത്തോടുമുഖം നോക്കി നിന്നു. ഒടുവിൽ—

സുശീല—ഈ അഴികളുടെ വാതിൽ തുറപ്പാൻ വല്ല വിദ്യയുമുണ്ടോ?

പ—തീരെയില്ല, താക്കോൽ ആ പാലിയുടെ മടിയിലാണ്. ആ കാൽത്തൊപ്പാരി ആലോചിച്ചിട്ടു ഫലമില്ല. ഈ രാത്രിസമയത്തു തനിയെ ഇങ്ങോട്ടുവന്നതെന്തിനാണ്. ഇതിനെങ്ങിനെ ധൈര്യം വന്നു. ആ ദൃഷ്ടനെ എന്തുതന്നെ പ്രവർത്തിപ്പാനും മടിയില്ലല്ലോ.

സു—ഈ കുപ്പിയിലെന്താണെന്നു നോക്കുക. എന്റെ മാനം രക്ഷിപ്പാൻ അതു മതി. ഇതു നിറച്ചും പാഷാണമാണ്. ഞാൻ ഇതു കരുതിയെടുത്തതാണ്.

പ—എന്താ അതു! പാഷാണമൊ? അത് ആ കിണ്ടിയിൽ ഒഴിക്കു ക്ഷണം—അവൻ ഇപ്പോൾ എത്തും. അവനോടു എന്നെ പൂമേ വിട്ടാൽ വിവാഹം ചെയ്യാമെന്നു പറയൂ. ശേഷമെല്ലാം ഞാൻ ആവാം.

സുശീല പണിക്കർ കാണിച്ചുകൊടുത്ത കിണ്ടിയിൽ തന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന പാഷാണം ഒഴിച്ചു. ഉടനേതന്നെ നായർ മടങ്ങി എത്തി.

നാ—എന്താണു തീർച്ചയാക്കിയത്?

പ—എന്നെ പറ്റത്തേക്കു വിട്ടമെന്നു തീർച്ച പറയുന്നപക്ഷം ഞാൻ നിങ്ങൾ പറഞ്ഞപോലെ ചെയ്യാം. എന്നിങ്ങു കുറച്ചു വെള്ളം കുടിക്കാൻ തരണം. ഇല്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഇപ്പോൾ മരിക്കും.

നായർ ആ കിണ്ടി എടുത്തു കൊണ്ടുവന്നു പണിക്കർക്ക് നീട്ടിക്കാണിച്ചു.

പ—ആ കിണ്ടിയിലല്ലേ നിങ്ങൾ നേർത്ത എന്തോ ഒഴിച്ചത്? അതു വല്ല വിഷവുമല്ലെന്നു എങ്ങിനെയൊരു തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടത്. എന്റെ സമ്മതം വാങ്ങി ഒടുവിൽ എന്നെ കൊല്ലേണമെന്നൊന്നോ മോഹം? എന്നിങ്ങു ആ വെള്ളം വേണ്ട.

നായർ—പണിക്കർക്കു തലക്കുറുപ്പ് കയറിയോ? ഈ വെള്ളത്തിൽ പാഷാണവും വിഷവുമൊന്നുമില്ല. എന്നിങ്ങു കുടിപ്പാൻ എരേച്ചൻ കൊണ്ടുവെച്ചതാണ്.

സു—ആട്ടെ ഒന്നു ആട്ടൂം കുടിച്ചു കാണിക്കുക. എന്നാൽ വെറുതെയുള്ള അജ്ഞാനം തീരും.

നാ—എന്നാൽ സുശീല പറയുംപോലെതന്നെ—എന്നുപറഞ്ഞു കുറേ വെള്ളം കുടിച്ചു. “ശവി—ചുക്കുവെള്ളത്തിൽ, കരിങ്ങാലി കുറെ അധികം ചേർത്തു.” എന്നു കുട്ടിപ്പട്ടരെ ശവിച്ചു കിണ്ടി പണിക്കർക്കു കൊടുത്തു. പണിക്കർ അതു വാങ്ങി കുടിക്കുന്ന ഭാവം നടിച്ച്.

നാ—എന്താ സുശീലയുടെ തീർപ്പ്?

സു - ആദ്യം അദ്ദേഹത്തെ പുറത്തു വിട.

ഇതു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതിനു ശേഷം നായർ ക്രമേണ അസ്വാസ്ഥ്യം വർദ്ധിച്ചുവന്നു. ഒടുവിൽ വയറിൽ വേദന സഹിക്കവയ്യെന്നു പറഞ്ഞു കിടക്കയിൽ പോയി കമിഴ്ന്നു കാച്ചനേരം നിശ്ശബ്ദമായി കിടന്നു. പണിക്കർ അല്പം കഴിഞ്ഞശേഷം വിളിച്ചു നോക്കി. 'അയ്യോ വയറിൽ വലിയവേദന, തലചുറുന്ന്' എന്നു പുലമ്പി ആ തടിയൻ കിടക്കയിൽ കിടന്നുരുളുവാൻ തുടങ്ങി. അതിലിടയ്ക്കു താക്കോൽ താഴത്തു വീണു. സുശീല അതെടുത്തു പണിക്കരുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. അഞ്ചുമിനിറ്റുനേരം ഇരുട്ടത്തു തപ്പിപ്പിടിച്ചു പണിക്കർ വാതിൽ തുറന്നു പുറത്തു കടന്നപ്പോൾ 11 മാസമായി നടക്കാത്തതുകൊണ്ടു കാച്ചനേരം അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും ആടി. ഒടുവിൽ നായരെ പിടിച്ചുവലിച്ചു കൂട്ടിലാക്കി. 'എരേച്ചാ' എന്നു ചുറ്റിൽ വിളിച്ചു. ഉറക്കം തുടങ്ങിക്കൊണ്ടു അവനും എത്തി. നീയും യജമാനന്റെ കൂടെ പോ എന്നു പറഞ്ഞു അവനേയും കൂട്ടിനകത്തേക്കു തള്ളി. '11 മാസമായി ഞാനനുഭവിച്ച ദുഃഖം നിങ്ങൾ എന്നെന്നേക്കും അനുഭവിച്ചുകൊള്ളുവിൻ' എന്നു പറഞ്ഞു പണിക്കർ വാതിലടച്ചു ഗുഡ്നോണിയിറങ്ങി സുശീലയോടു കൂടി പോയി. ഒരു കൊല്ലം മുഴുവനും മറയിട്ടാൽ കൂടി അവർക്കു സഹായം കിട്ടില്ല എന്നായിരുന്നു പണിക്കരുടെ ശാന്തവാക്ക്.

കഴിഞ്ഞ കൊല്ലം വൃശ്ചികമാസത്തിൽ പാതിരികുന്നു ബങ്കളാവു പൊളിച്ചു പണിയിക്കുമ്പോൾ കണ്ട രണ്ടു അസ്ഥികൂടങ്ങൾ ആരുടെ യാണെന്ന് ഇപ്പോൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തുവല്ലോ.

എ. പി.

കരകൃത്ത്

പരമേശ്വരൻ വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കർ 'മലബാറി' പത്രാധിപരായിരുന്ന കാലത്ത് (ദി: പ്രാസവാദകാലത്ത്) എന്നൊ

കാരണവശാൽ, കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സ് കൊണ്ടു വാങ്ങിയിരുന്ന പത്രം മടക്കി അയയ്ക്കുകയുണ്ടായി. അന്നു രണ്ടിന്നു തിരുമനസ്സിലെക്ക് ശ്ലോകത്തിൽ ഒരേഴുത്തയച്ചത് താഴെ ചേർക്കുന്നു:—

മൂന്നാണങ്ങയ്ക്കു പണ്ടേദയിതകളവരിൽസ്വസ്ഥയായേകകഷ്ടം,
വിന്നീടുളോരവുകൾപ്പെണ്ണു ചളവരപുരാന്തങ്ങളിൽച്ചുറ്റിടുന്നതു,
ഭാഷായോഷിത്തുപൊരിപ്രജകൾവളരെയായങ്ങനതുമ്മത്തിലായി *
വാർദ്ധക്യംകൊണ്ടുവരരിൽച്ചിലതിനചിലവേകാനുമാകാതെയായോ
ഒരു സമുദയൻ.

സാഹിത്യശകലങ്ങൾ.

ഭാഷയിൽ കർമ്മണിപ്രയോഗം കൃത്രിമമാണെന്നു പരേതനായ പ്രവേശർ രാജരാജവർമ്മ തമ്പുരാനവർകൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ശ്രീമാൻ ഉള്ളൂർ പരമേശ്വരയ്യവർകൾ ഇതിനോടു യോജിക്കുന്നില്ല. “ഭാഷാകവിതയിൽ പണ്ടു കർമ്മണിപ്രയോഗമേ നടപ്പില്ലായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നതു ശരിയല്ല” എന്നും, “കൊടിയനിശാചരനാലേയമരിൽ കൊല്ലപ്പെട്ട ജടായുവിനെപ്പോൽ” എന്നു കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കർ പാടിട്ടുണ്ടെന്നും ആണ് അയ്യവർകൾ പറയുന്നത്.

* * * * *

കേരളീയപണ്ഡിതന്മാരുടെ കൃതിയായി അനേകം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇന്നും കണ്ടുകിട്ടാതെ ഓരോ ഗ്രന്ഥപ്പരകളിൽ കിടപ്പുണ്ടെന്ന് അടുത്ത കാലത്തെ പരിശോധനകൊണ്ടു തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇവയിൽ ഒരു വലിയ വക സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ വ്യാഖ്യാനങ്ങളാണ്. നാരായണഭട്ടെൻ്റെ വക കുമാരസംഭവത്തിന്നും മറ്റുമുള്ള വിവരണവ്യാഖ്യാനവും, പൂണ്ണസരസ്വതി എന്നു പ്രസിദ്ധനായ രാമകൃഷ്ണാക്കിയ

* അനതുമ്മത്തിലായി = കഷ്ടത്തിലായി എന്നും, ശബ്ദത്തിലായി (അതുമ്മത്തിലല്ല) എന്നും രണ്ടർത്ഥം.

വിദ്യുല്ലത (മേഘസന്ദേശപ്രാശ്നം) യും ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഉത്തരാംഗചരിതനാടകത്തിന് ഉത്തമമായ ഒരു പ്രാശ്നം ഇന്നും അച്ചടിക്കാതെ കിടപ്പുണ്ട്. ഇത്, ആഴവാഞ്ചേരി തമ്പ്രാക്കളുടെ കല്പനപ്രകാരം നാരായണഭട്ടൻ എന്ന ഒരു പണ്ഡിതൻ ഉണ്ടാക്കിയതാണെന്നു കാണുന്നു. 'ഭവഭൂതിഭാരതി'യുടെ രസം മുഴുവൻ അനുഭവിക്കേണമെങ്കിൽ ഈ പ്രാശ്നം വായിക്കേണ്ടതാണ്. ശുദ്ധമായ പാഠമനുസരിച്ചിട്ടുള്ള ഈ പ്രാശ്നം കേരളീയർക്കു് അഭിമാനജനകമായ ഒരു ഗ്രന്ഥമാണ്.

* * * *

ഇക്കാലത്തു സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കു സർവ്വസാധാരണമായി ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നതും അധികം പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്നതും ആയ നാഗരാക്ഷരത്തെപ്പറ്റി ഒരു പണ്ഡിതൻ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—“സംസ്കൃതം എഴുതുന്നതിന്നു തെക്കേ ഇന്ത്യയിൽ സർവ്വതും ഉപയോഗിക്കുന്നതായ ഒരു ലിപി ഇല്ലെന്നു തീർച്ചയാണ്. വടക്കേ ഇന്ത്യയിൽ “ഹിന്ദുസ്ഥാനി” ഒഴിയെ എല്ലാ ദേശഭാഷകളും, സംസ്കൃതഭാഷയും എഴുതുവാൻ നാഗരമോ അതിന്റെ രൂപാന്തരമായ അക്ഷരമോ ആണു സർവ്വസാധാരണമായി സ്വീകരിച്ചുവരുന്നത്. ഹിന്ദി, മാാത്തി മുതലായ ഭാഷകളിൽ നാഗരലിപിയെ രൂപഭേദം കൂടാതെത്തന്നെ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഗുജറാത്തിക്കാർ നാഗരാക്ഷരത്തിന് ഒരു ശിരോരേഖ കൊടുത്ത് അതിനെ സ്വന്തമാണെന്നഭിമാനിച്ചുവരുന്നു. ബങ്കാളി അക്ഷരവും ചിലദിക്കിൽ തടിച്ചും, ചിലേടത്തു ചടച്ചും, വളഞ്ഞും വളയാതെയും വിലങ്ങത്തിലുമായി കാഴ്ചയിൽത്തന്നെ നാഗരലിപിയുടെ രൂപാന്തരമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ഉൽക്കലലിപിയും നാഗരത്തിന്റെതന്നെ ഒരു വേഷഭേദമാണ്. ഇങ്ങിനെ വടക്കേ ഇന്ത്യയിൽ എല്ലാവരും പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള ഈ അക്ഷരത്തിന്നു തെക്കേ ഇന്ത്യയിലും നല്ല പ്രചാരമുണ്ട്. ദക്ഷിണദേശക്കാർ സ്വന്തം അക്ഷരമാലയെ മറന്ന് ഈ വടക്കൻ ലിപിയെ കരതിഥിയുടെ നിലയിൽ പൂജിച്ചു തങ്ങളുടെ ദാക്ഷിണ്യം കാണിക്കുന്നു. ആർക്കുമാർ വടക്കേ ഇന്ത്യയിൽനിന്നു തെക്കേ ഖണ്ഡത്തിലേയ്ക്കു വന്നപ്പോൾ പരിചയം ധികൃം നിമിത്തം ഈ അക്ഷരത്തെ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവന്നതാണെന്നു

ന്നു ചരിത്രജ്ഞന്മാർ പറയുന്നു. അതെങ്ങിനെയാവാം, ഈ നാഗ രജിവിയാണു പണ്ടു സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്ക് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്. അതി നാലാണു സംസ്കൃതത്തെ 'ദേവഭാഷ' എന്നു പറയുന്നതുപോലെ ലി പിയെ ദേവനാഗരം എന്നുകൂടി പറയുന്നത്. 'സംസ്കൃതം' എന്ന ശബ്ദം ആ ഭാഷയുടെ സംസ്കാരത്തെ കാണിക്കുന്നതുപോലെ 'നാഗ രം' എന്ന ശബ്ദം ആ അക്ഷരത്തിന്റെയും പരിഷ്കാരത്തെ തെളിയി ക്കുന്നു. എന്തിനധികം പറയുന്നു? സകാരിൽനിന്നുകൂടി അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഈ അക്ഷരം എപ്പോൾ ദിക്കിലും ഇപ്പോൾ പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ്, ഇന്ത്യയിൽ പരക്കെ ഒരേ കാലത്തുമാത്രം ഉപയോഗിക്കേണ്ടമെന്നു വാദിക്കുന്ന സംഘങ്ങൾ കൂടി നാഗരക്ഷരത്തെ പ്രചാരപ്പെടുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചുവെന്നത്.

തെരുവുളയുടെ വായനശാല.

കാകൻ. "ഒരു രാജ്യത്തും രോളം ഒരിക്കലും കാണാത്ത അരയന്നത്തെപ്പറ്റി ഒരു വാക്കെങ്കിലും ഇപ്പോത്ത കവിത മളയാളഭാഷയിൽ ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല." "സർവ്വസാധാരണയായി സർവ്വദിക്കിലും കാണുന്ന കാകനെപ്പറ്റി" ആരും അധികം പറയുന്നുമില്ല. ഇങ്ങിനെ നമ്മുടെ കവികൾക്കു പിണയുന്ന അബലം കണ്ടുപിടിച്ച്, കാകന്റെ സ്വഭാവത്തിലുള്ള ഗുണദോഷങ്ങളെ ഫലിതമയമായി വർണ്ണിച്ചുകൊണ്ട്, മിസ്റ്റർ മൃകോത്തു കുമാരൻ ഒരു ചെറുപുസ്തകം എഴുതിയിരിക്കുന്നതിൽ സഹൃദയന്മാർക്കു പരക്കെ സന്തോഷമുണ്ടാകാതിരിക്കാമില്ല. പോരെങ്കിൽ "നമ്മുടെ വായനിയമ്മയ്ക്ക്" ഇത് അനശ്വരമായ ഒരു കിത്തിയുണ്ടായി.

കാകന്നു കൊടുത്തിട്ടുള്ള 'പ്രശംസാപത്രം' വളരെ നന്നായിട്ടുണ്ട്. കവികൾ കാകനെ കുളിയാക്കിപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു വലിയ കടുപ്പമായിരിക്കുന്നു. "സ്രീകൾക്കശിഷ്ഠിതപട്ടപം" എന്നു സാക്ഷാൽ കാളിദാസർ പറഞ്ഞത് ഇരിക്കട്ടെ. അതിൽ പരമാത്മമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ഇല്ലല്ലോ. ആ അഹങ്കാരിയായ ശ്രീഹർഷൻ കല്പിച്ചുകൂടി കാ

കനെ കളിയാക്കിട്ടുണ്ട്. കാക്കയും കയിലും കൂടി വ്യാകരണം പഠിക്കുവാൻ തുടങ്ങി പോലും! “തൃപ്തോസ്തോതങ്...” എന്ന സൂത്രം ഇരുവരും പഠിച്ചു. പുലർകാലെ ഉണർന്നുവിട്ടവൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ‘താതങ്ങി’ന്റെ സ്ഥാനികളെ കാക്ക മാനുഷപോയിരിക്കുന്നു. കാക്ക കയിലിനോടു ചോദിച്ചു. അതാണു ‘കാ, കാ’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം. എന്തിട്ടു കയിൽ പാഞ്ഞുകൊടുക്കുകയാണത്രേ “തൃഹീ, തൃഹീ” എന്ന്. കവിഷ കയിലിനെ കുറെ അധികം ഇഷ്ടമുണ്ടെങ്കിൽ ആയുരജ്ഞെട്ടെ. ഇത്ര ഭാർയ്യയില്ലാത്ത ഒരു ജീവിയാണു കാകൻ എന്ന് ആരും വിശ്വസിക്കയില്ല. വ്യാകരണശാസ്ത്രപ്രവർത്തകനായ സാക്ഷാൽ പാണിനിമഹാഷിഷ്യ ഗ്രസപദീപലപ്തങ്ങളുടെ തത്വം പഠിപ്പിച്ച ഗുരുനാഥൻ ഒരു കോഴിയാണെന്നു പറയുന്ന കവികൾ കോഴിയെപ്പോലെ യുള്ള ഒരു ജീവിയായ കാകനെ ഇത്ര ബുദ്ധിമുട്ടിനനാക്കിത്തള്ളിയത് അസൂയകൊണ്ടായിരിക്കണം! ‘ഭാഷയ്ക്കു... സർവ്വസമ്മതമായ ഒരു വ്യാകരണമുണ്ടാക്കാൻ’ കാകൻ ശ്രമിക്കാറില്ലെങ്കിലും പഠിച്ചാലും പഠിയാത്ത ഒരു ജന്തുവാണു കാകനെന്നു വരുമോ? ഭരിക്കുകയില്ല.

ആഹാരസമ്പാദനത്തിൽ അതിചതുരനാണു കാകനെന്നുള്ളതു വളരെ വാസ്തവം തന്നെ. പക്ഷേ തിന്നാനുള്ള സാധനം കിട്ടിയാൽ കൂട്ടുകാരെ വിളിക്കാതെ തനിച്ചിരുന്നു തിന്നുന്ന ദുസ്വഭാവം കാകനില്ല. പിണ്ഡം പുറത്തുവെച്ചു കൈകൊട്ടിയാൽ ആദ്യം വരുന്ന കാക്ക അതു കൊത്തിത്തിന്നാതെ അടുത്തിരുന്നു കരഞ്ഞുതുടങ്ങും. കൂട്ടുകാർ കൂടി എത്തിയാലേ തിന്നുതുടങ്ങുള്ളൂ. തിന്നുതുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ ബഹുമത്സരമാണ്. കിട്ടുന്നതു കിട്ടുന്നതു കൊക്കിലാക്കി പറന്നു വല്ല ദിക്കിലും ആരും കാണാതെ സൂക്ഷിച്ചു പിന്നെയും വന്നു കൊത്തിതുടങ്ങും. ഇങ്ങിനെ കൊണ്ടുപോയി വെച്ച സ്ഥലം പിന്നെ കാക്കക്കു തിരിച്ചറിവാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നും, അതിനാലാണു സൂക്ഷിച്ച സാധനം എവിടെയെന്നോർമ്മയില്ലാത്തവരെപ്പോലീ “കാക്കയുടെ ബുദ്ധിപോലെ” എന്നു പറയാറുള്ളതെന്നും നാട്ടുപുരാങ്ങളിൽ ഒരു പ്രസിദ്ധീയുണ്ട്. ഇതു പരമാർത്ഥമല്ലെങ്കിൽ, ശുദ്ധനാടനാരുടെ ഈ തെറ്റിദ്ധാരണ നീക്കം ചെയ്യാനായി ‘രേഖിപ്രായപ്രസാരണസംഘം’ സ്ഥാപിക്കുന്നതു കാകസമുദായസഭയിൽനിന്നു ചെയ്യാൻ വൈകിയിരിക്കുന്ന ഒരു കൃത്യമാണ്.

ഗൃഹസ്ഥശ്രമവും, വിനോദവും മാത്രം ‘ദിനചക്ര’യായി കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന കാകൻ വലിയ പരിഷ്കാരിയൊന്നുമല്ല. ഇന്നും ‘കറുത്തു’ (കറുത്ത മനുഷ്യരെപ്പോലെ) വായി കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നതേ

ജു. പണ്ടു കാകൻ ശുദ്ധ വെള്ളയായിരുന്നുവെന്നും പിന്നെ കാണവശാൽ അസുരന്മാർ പിടിച്ചു കറുപ്പിച്ചതാണെന്നും പറയുന്ന ചോട്ടാനാഗപ്പരിലെ 'മുണ്ടന്മാർ' കാക്കയുടെ പുറുചരിത്രത്തെ ബഹുമാനിക്കുന്നുണ്ട്. ശുക്ലപക്ഷനായിരുന്ന കാകൻ കൃഷ്ണപക്ഷനായതിനെപ്പറ്റി ഗ്രീക്കുകാരും ഒരു കഥ പറയുന്നുണ്ട്. ഗ്രീക്കുകാരുടെ സൂര്യനായ 'അപ്പോളോ'വിന് അയാളുടെ പ്രണയഭാജനമായ കൊറോണിസ്സിനെപ്പറ്റി തൊരിലാണയയുണ്ടാക്കി കൊറോണിസ്സിനെ കൊല്ലിച്ചതു കാകനാണെന്നും അതിന്റെ പരമാർത്ഥം മനസ്സിലായപ്പോൾ അപ്പോളോ കാകനെ കറുപ്പിച്ചതാണെന്നും ഗ്രീക്കുകാർ വിശ്വസിച്ചുവരുന്നു.

കാക്ക ഭരതക്കണ്ണനായതിന്നു ഹിന്ദുക്കളും ഒരു കാരണം പറയുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇന്ദ്രപുത്രനായ ജയന്തൻ വേഷം മാറി കാകനായി വന്ന സീതാദേവിയെ ഉപദ്രവിച്ചപ്പോൾ ശ്രീരാമന്റെ അസൂപ്രയോഗത്താൽ അവന്റെ ഒരു കണ്ണു പോയി. അന്നുമുതലാണ് കാക്ക ഭരതക്കണ്ണനായത്. ഈ കഥയാലോചിക്കുമ്പോൾ പണ്ടൊരുകാലത്തു കാകന്റെ കണ്ണും നേരെയായിരുന്നു എന്നു തെളിയുന്നു. കാകനു 'ഹോറൂൾ' കിട്ടിയിട്ടില്ലെന്നു തീച്ചയാണ്. അല്ലെങ്കിൽ ജയന്തന്റെ തൊറിനു കാകനെ ശിക്ഷിക്കുന്നതു ശരിയല്ലെന്നും, മേലിൽ അനിമേഷനായ സഹസ്രാക്ഷന്റെ കൂട്ടരെ ഭരതക്കണ്ണന്മാരായും കാക്കകളെ എമട്ടക്കണ്ണന്മാരായും സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതാണെന്നും കാകൻ വാദിക്കുമായിരുന്നു.

ഏതായാലും 'കറുത്ത' മനുഷ്യരെക്കാൾ 'വെള്ള'ക്കാരെ അധികം ബഹുമാനമുള്ള ഇക്കാലത്തു കാകനെ "കഴിയുന്നത്ര വെളുപ്പിക്കുവാൻ" ശ്രമിച്ച മിസ്റ്റർ കുമാരനെ ഞങ്ങൾ അഭിനന്ദിക്കുന്നു. "അമ്മണിക്കൂർ നേരം ഒരു കാക്കയുടെ പ്രവൃത്തി നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കേ തനിയേ പുഞ്ചിരി തൂകാത്ത വല്ല ആളും ഉണ്ടെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ഉടനെ ഡാക്ടറോടു സർട്ടിഫിക്കറ്റു വാങ്ങി ആരുംസത്തെ കല്ലനക്കുപേക്ഷിക്കണം." രാലിതമേരിയ മിസ്റ്റർ കുമാരന്റെ 'കാകനെ' വായിച്ചു രസംസഹിക്കാതെ ചിരിവരാത്തവരായി വല്ലവരും ഉണ്ടെങ്കിൽ അവരും അങ്ങിനെ ചെയ്യണമെന്നു ഞങ്ങൾ ശിപാശി ചെയ്യുന്നു.

മിസ്റ്റർ കുമാരന്റെ കാകൻ സാഹിത്യലോകത്തിൽ 'ചിരഞ്ജീവി'യായിരിക്കട്ടെ എന്നുള്ള ഞങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥന ഒട്ടും അസ്ഥാനത്തിലല്ലല്ലോ. വില 8 ണ.

ജോദയം കമ്പനി, ക്ലിപ്തം,
 തൃജി വ പേ തുർ.

മാ യ ണ
 രാ യ ണം.

പുനരകാസം

(കിളിപ്പാട്ട്)

മാത്രമായി

നല്ലകടലാസിൽ

വരികുവരിചേൽ

പുത്തിയായി

അച്ചടിച്ച് ഉള്ളത്.

ലിപ 4 ണ മാത്രം.

തപാൽ കൂലി പുറമെ.

മലബാറി ജലദോഷപ്പനി

കഠിനമല്ലാത്ത ഡോസ്.

ഈ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ഗുളികകൾ
 ലഹിനത്തേയും ഹീനത്തേയും അക
 ണ ഗുളികകൾ

കൊച്ചിൻ മോളെങ്ങാക്കൽ വിശ്വ
 തരമായ പാൽപ്പൊടി.

ചർമ്മരോഗങ്ങൾക്കുള്ള തൈലം ഇ
 കളെല്ലാം വില്പാൻ തയ്യാർ.

Dr. H. L. BATLIWALA,
 P. O. WORLI—BOMBAY.

കാപ്പും, ശാസ്ത്രം, പുര
 ണം, ഇതിഹാസം, സൂര്യ
 രം.

സാഹിത്യം, സംഗീതം
 കലാവിദ്യ,
 വൈദ്യം, ജ്യോതിഷം
 ഗണിതം.

നോവൽ, കഥ, പ്രബ
 സങ്ങൾ, നാടകം, പ്രാ
 സനം, കിളിപ്പാട്ടുകൾ തു
 ള്ളവുകൾ, കഥകളി!

എന്നുവേണ്ട എല്ലാ
 രം പുസ്തകങ്ങളും വില്പന
 ക്കുന്നു.

1. മംഗളോദയം മാസിക
 2. കേരളകുപ്പുരമം അച്ച
 കൂടം.

3. മംഗളോദയം ബുക്ക്
 ഫീച്ചർ.

4. മംഗളോദയം ഗ്രാഹ
 കലാപ.

ഇവയെല്ലാം സമ്പാദിച്ച് അ
 ങ്കുലമായിട്ടും അല്ലെങ്കിൽ
 അഭാവമുണ്ടെങ്കിൽ ചുമർ
 വില്പനയും.

THE MANAGER,
 MANGALORE, CO. LTD
 TRICHUR.

മംഗളോദയം കമ്പനി

കുറും, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

1980-ലെ 4-ാം റെഗുലേഷനായ കൊച്ചി കമ്പനി റെഗുലേഷനനുസരി

രജിസ്ട്രേഷനുള്ളതും.

മൂലധനം ഉറപ്പിക 1,00,000

ഈ മൂലധനത്തെ ഷെയർ 100 10 ഉറപ്പിക വിതം 10,000

ഷെയർകളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഡയറക്ടർമാർ.

- 1 മനോജിമിത്രീ കൊച്ചി 9-ാംക്ലർ രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സു
- 2 ബ്രഹ്മശ്രീ എ.കെ.ടി.കെ.എം. ചെറിയ നാരായണൻനമ്പൂരിപ്പാട് അ
- 3 ,, മത്തൂർ വാസുദേവൻ നമ്പൂരിപ്പാട് ,,
- 4 ,, കരിയന്നൂർ മനയ്യൽ വാസുദേവൻ നമ്പൂരിപ്പാട് ,,
- 5 ,, കെ.പുലാശ്ശേരി പരമേശ്വരൻ നമ്പൂരിപ്പാട് ,,
- 6 മ.രാ.രാ. അമ്മ മനപ്പെട്ട കവളപ്പാറ മൂപ്പിൽ നായർ ,,
- 7 ,, കൊല്ലങ്കോട് മായവ രാജാ ,,
- 8 ,, ടി. പി. കൃഷ്ണമേനോൻ ,,
- 9 ,, എ. കെ. കാഞ്ഞിരപ്പൻ ,,

ആഡിറ്റർ—പി. തജത്തറമ്മയ്യർ.

ചീഫ് അക്കൗണ്ടന്റ്—കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായരവർകുറു ഐ.എ., ബി.എസ്.,
മെമ്പർക്കോർട്ട് വെക്കിങ്, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

മാനേജർ—സി. അത്തിരാമൻ മേനോൻ.

കമ്പനിയുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശങ്ങൾ.

പട്ടാളം ഉപകാരപ്രദങ്ങളും, ദ്രവ്യങ്ങളും, ഇതുവരെ അച്ചടിക്കാത്ത
മറ്റും വിവിധവിധയങ്ങളിലുള്ള സംസ്കൃതപുസ്തകങ്ങളും മലയാള പുസ്തകങ്ങളും
ലിസ്റ്റു തരീതിയിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധംചെയ്യുന്നതിനും, മറ്റു പുസ്തകങ്ങൾ അ
ലംബുടാത്ത വിധത്തിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധംചെയ്യുന്നതിനും, അച്ചടി സംബന്ധ
യിട്ടുള്ള ഞെൽക്കു മതലായ പ്രവൃത്തികൾ സുകുമാരപ്പിരിയിൽ നടത്തേണ്ടതി
ലേണ്ടി ഏറ്റവും ഉയർന്ന സ്ഥിതിയിൽ കമ്പനിവകയായ കോളകല്ലറ്റയും അച്ചടി
യെ പരിഷ്കരിച്ചു നന്നാക്കുക.

2 ദേവനാഥരത്തിലും, മലയാളത്തിലും, ഇംഗ്ലീഷിലും മിതമായ നി
ക്കിടനൽ സകല അച്ചടിപ്രവൃത്തികളും വൃത്തിയായി നടത്തിക്കൊടുക്കുകയും സാദാ
വാരം (സ്റ്റേഷനറി) മേലായ സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയും വാങ്ങിയും വ്യാപാരം ത
ത്തുകയും ചെയ്യും.

3 മംഗളോദയം മാസിക അതിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഉൽകൃഷ്ടസ്ഥിതി
യിൽ സാധിക്കത്തക്കവണ്ണം പരിഷ്കരിച്ചു നടത്തുകയും ചെയ്യും.

4 പല ഭാവയിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ വെള്ളത്തിലും അച്ചടിച്ചും കമ്പനി വ
ക ഇപ്പോഴുള്ള ബുദ്ധധർമ്മ പരിഷ്കരിക്കുക.

പ്രമുഖർ ഇനിയും വില്ലുവാണുണ്ട്. ഷെയർ ചേരുമ്പോൾ പാലുപ്പെട്ട
നമ്പർ രേഖാമൂലമായി ഉടനെ മാനേജർ അറിവുകൊടുക്കും.

പ്രകാശം

ലക്കം ൮

മഹാഭാരതം

മഹാഭാരതം

സ ധ ാ ബി നു

സേകരവും, ഹൃദയോകംകുവുമായ ഒരു സാമുദായിക നോവൽ.

ശ്രീമാൻ ആർ. സി. ദത്ത് അവർകളുടെ ഒരു ശ്രുതിപ്പെട്ട നോവലിന്റെ രണ്ടാമ.

ദാമ്പത്യജീവിതത്തെ ഇതിലധികം ഫലിതത്തോടെ വിവരിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്.

ഒരു പേരെടുത്ത ഗദ്യകാരനായ മിസ്റ്റർ കുന്ദത്തു ജനാദ്രനമേനവനാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ. പുസ്തകം അച്ചടിച്ചു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കടലാസ്സിന്റെ ദളിഷ്ഠം നിമിത്തം കുറച്ചു കോപ്പികൾ മാത്രമേ ഇപ്പോൾ അച്ചടിക്കുന്നുള്ളൂ. ആവശ്യക്കാർ താഴെ പറയുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ അപേക്ഷിക്കുക.

മാനേജർ, മംഗളോദയം കമ്പനി, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

വിഷയവിവരം

൧. മംഗളം
൨. വണ്ണശാസ്ത്രം.
കെ. വി. എം.
൩. പ്രപഞ്ചിമാറ്റം (൨)
പഴയന്തർ രാമപ്പിള്ളാർ
൪. ജാതികളും വൃത്തിമയ്ക്കും
ണ്ണോർപാട്ട് (തോമസ്)
൫. കാലനിണ്ണയം.
സി. കെ.
൬. വിവാഹവും നിത്യബ്രഹ്മവും
എ. പി. കുഞ്ഞുനായർ സി. എസ്.
൭. ഇനിയങ്ങോട്ടു നോക്കേണ്ടവർ
സി. ശങ്കുണ്ണിനായർ (വിവരം)
൮. മൂന്നാലിനി.
കുമാരദാസ്.
൯. ഞങ്ങളുടെ വായനശാല.
൧൦. പലവക.

ആതകനിഗ്രഹഗുളികകൾ.

പലവിധ പീഡിതന്മാർക്ക് ഒരുത്തമബന്ധം.

നീചനായ രാവണനേയും, മറ്റു ദിഷ്ടന്മാരായ രാക്ഷസന്മാരേയും സംഹരിച്ചു, തന്റെ ബന്ധുക്കളേയും വെടിഞ്ഞ ശ്രീരാമഭഗവാന്റെ കീഴ്ശരണം പ്രാപിച്ച വിഭീഷണനു സകല അഭീഷ്ടങ്ങളും സാധിച്ചിട്ട് വീൽ അദ്ദേഹത്തിനെ ലങ്കാപുരിയിൽ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു പിന്നീടുണ്ട് സകല അഭ്യുദയത്തിനും പാത്രീഭവിച്ചതുപോലെ പലവിധ ഭയങ്കരതകൾക്കധീനപ്പെട്ടവർ ഞങ്ങളുടെ ലോകപ്രസിദ്ധിയുള്ള ആതകനിഗ്രഹഗുളികകളെ ഒരു ബന്ധുവായി കരുതി അവയെ ഉപയോഗിച്ചാൽ അവർ സകല പീഡകളേയും ക്രമേണ നീക്കി അവർക്ക് അഭയാർത്ഥം കായബദ്ധം ഐശ്വര്യവും കൊടുക്കുകയും, ഭാഗ്യവാന്മാരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും. ഞിനെയിരിക്കെ ഞങ്ങളുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ സിലേഷൻ ധർമ്മത്തെ കേട്ടിട്ടും നഭവിച്ചിട്ടും ഇല്ലാത്തവർ ഇതിന്റെ ഗുണത്തെ ഒരു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കൂ.

82 ഗുളികകൾ അടങ്ങിയ ഡപ്പി 1-ക്ക് 1-ക

വൈദ്യശാസ്ത്രം, മണിശങ്കരഗോവിന്ദജി,

ആതകനിഗ്രഹവൈദ്യശാല.

157. ബ്രോഡ്വെ മദിരാശി.

N. B. മേൽവിലാസം ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതണം.

മംഗളോദയം.

പ്രസിദ്ധീകരണം.

മംഗളം.

മംഗലമംഗലതാജിതം.

കനകാ കനകാദിരാജദൈവമിത്രി

പഞ്ചശരപഞ്ചതാകരം.

സഞ്ചിതസൗഭാഗ്യവല്ലഭീ ദിശത.

വണ്ണശാസ്ത്രം.

പ്രാചീനഭാരതത്തിലെ ചിത്രമെഴുത്ത് എന്ന വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഒരു വിലയേറിയ ലേഖനം 'മോഡർൺ റിവ്യൂ' എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് മാസികയിൽ ശ്രീമാൻ ടി. എ. കോപിനാഥറാവു (എം. എ.) അവർകൾ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. അതിൽനിന്നു പ്രാചീനചിത്രകലയുടെ ചിത്രമെഴുത്തിനുപയോഗിച്ചിരുന്ന വണ്ണങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഭാഗം ചുരുക്കത്തിൽ താഴെ വിവരിക്കുന്നതു വായനക്കാർക്കു സൗകര്യമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ശുദ്ധവണ്ണങ്ങൾ.

പ. സിതം (വെളുപ്പ്), ഹ. കഞ്ജളം (കറുപ്പ്), ന. രക്തം (ചുവപ്പ്), ര. വീതം (മഞ്ഞ), മ. ശ്യാമം (നീലം) എന്നീ പഞ്ചവണ്ണങ്ങളെ 'ശുദ്ധവണ്ണങ്ങൾ' എന്നു പറയുന്നു. താക്കീകന്മാരുടെ പക്ഷത്തിൽ വണ്ണങ്ങൾ ശുക്ലം, നീലം, രക്തം, വീതം, ഫരിതം, ക

പിശം, ചിത്രം എന്നിങ്ങനെ ഏഴാകുന്നു. എന്നാൽ മുമ്പാണു
ബുദ്ധസ്തന്ദ്രയെന്നിവിടെ ആലോചിക്കുന്നത്. ഇവയിൽ ര
സുപ്രസിദ്ധമാകയാൽ അതിനെ വിട്ടു, ശേഷം വണ്ണങ്ങൾ
നും ചിത്രമെഴുത്തിന്നു ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത് എങ്ങിനെയാണു
യേ വിവരിക്കുന്നു.

കുറപ്പ്. കാരാറ്റില്ലാത്ത സ്ഥലത്ത് ഒരു വിളക്കു കത്തിച്ചു.
ക. അതിന്റെ മീതെ ചാണകം തേച്ചുണക്കിയ ഒരു മണ്ണാത്രം
ണ്ടു കമിഴ്ത്തുക. കുറച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ കമിഴ്ത്തിയ ആ പാത്രമെടു
അതിന്നുള്ളിൽ പറ്റിയ കരി ചുരങ്ങിയെടുത്തു വെള്ളത്തിൽ കു
വേറെ ഒരു മണ്ണാത്രത്തിലാക്കി കാരാത്തുവെച്ചു വരിക്കുക. വ
അതു നിറം (നിറം=വേപ്പ്) പൂശ ചേർത്തുണക്കി സൂക്ഷിക്കുക.

ചുവപ്പ്. ഇതു രക്തധാതു അല്ലെങ്കിൽ ഗൈരികം (ചെങ്ക
കൊണ്ടാണ് ഉണ്ടാക്കുന്നത്. നല്ല ചെങ്കുറപ്പി പൊടിച്ചു കാടു
ഞ്ഞു ശീലപ്പൊടിയിട്ടു ധാരാളം വെള്ളമൊഴിച്ചു കലക്കുന്നു. അത്
നിന്നു ചുവട്ടിൽ താഴുന്ന കറടകൾ കളഞ്ഞ് ആ വെള്ളം വേറെ
പാത്രത്തിൽ ഒഴിച്ച് ഉജ്ജ്വലം വെക്കുന്നു. ഈ ഉജ്ജ്വലം ഏടുത്തു
ണ്ണാത്രത്തിലാക്കി വരിക്കുന്നു. ഇതു മേല്പറഞ്ഞ പശു ചേർത്തുണ
സൂക്ഷിക്കുക.

മഞ്ഞ. ഇതു പീതധാതു (മഞ്ഞക്കുറപ്പി) യിൽനിന്നാണു
ന്നത്. ഉണ്ടാക്കുന്ന ക്രമം മുമ്പാണുപ്രകാരമാണെന്നു.

നീലം. ഇതും ഒരുതരം ധാതുവിൽ നിന്നുതന്നെയാണ് ഉണ്ടാ
ക്കുന്നത്. പക്ഷേ ആ ധാതു കിട്ടുന്ന വഴി പരഞ്ഞുകാണണമല്ല.
ണ്ടാക്കുന്ന ക്രമം മുമ്പാണുപോലെതന്നെ. ഒരു വ്യത്യാസം മാത്ര
ണ്ട്: ഇതിൽ ചേർക്കേണ്ടുന്ന പശു കവിതമവുക്കുത്തിന്റെ പ
യാണ്.

മേല്പറഞ്ഞ പഞ്ചവണ്ണങ്ങൾക്കു പുറമെ മുട്ടരക്തം, സിന്ധു
മദ്ധ്യരക്തം, ഹരിതം, അതിരക്തം, ലാക്കു, മനശ്ശില എന്നിങ്ങ
ചില വണ്ണങ്ങൾ കൂടി ചിത്രമെഴുത്തുകാർ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണെന്നു
പറഞ്ഞുകാണുന്നു. ഗൈരികം, സിന്ധു, മനശ്ശില എന്നിവയ്ക്കു
ചെമ്പാൽ ഒരു വിദ്യ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഗൈരികം ഒരു ചിലമ്പു

സ്വച്ഛ്വയുക്തം. മുന്പറഞ്ഞ വണ്ണങ്ങൾ കൂടാതെ സ്വച്ഛ്വയുക്തം എന്നൊരു വണ്ണംകൂടി ആവശ്യമാണ്. നല്ലമോറുള്ള സ്വച്ഛ്വയുക്തം വളരെ നേരിയ തക്കിടകളായി അടിച്ചു ചെറിയ കഷണങ്ങളാക്കി വെട്ടി ഉപരിൽ ഇടുക. അതോടുകൂടി കറാ മാർദ്ദമുള്ള പൂഴിയും ഇടണം. സ്വച്ഛ്വയുക്തം പൊടിയാവുന്നതുവരെ ഇത് ഉരലിവിട്ട് ഇടിക്കുക. ഈ പൊടി മെസ്സിയികുപ്പാത്രത്തിലാക്കി വെള്ളമൊഴിക്കണം. അതിൽനിന്നു പൂഴി തള്ളി സ്വച്ഛ്വയുക്തം വേറെ എടുക്കുക. ചീനൻ പശകൂട്ടി സൂക്ഷിക്കുക. ഇതിൽ കൂട്ടേണ്ട പശ വളുലേപം (വളുപ്പശ) എന്നൊരു പ്രത്യേകതരം പശയാണ്. അതുണ്ടാക്കേണ്ടത് ഇതിനെയാണ്:—

மேலாண்டு பூகாரம் உளகி நூக்கிவிட்டது வண்டு (பாய) க்கு
 ில ஈவஸ்யபோல ஈவியிடி மயிலாக்கி உபயோகிக்கையா
 விடும் பிடுகெடுத்துக்காண்பதில்.

മേല്പറഞ്ഞ ശുദ്ധവണ്ണങ്ങൾക്കു പുറമേ, അവ തമ്മിലുള്ള സങ്കര നിമിത്തം പലതരത്തിലുള്ള വണ്ണങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു. അവയ്ക്കു സങ്കരവണ്ണങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ സങ്കീർണ്ണവണ്ണങ്ങൾ എന്നാണു പേർ പറയുന്നത്. സിതം (വെളുപ്പു), രക്തം (ചുവപ്പു) ഇവകൂടിയാൽ ഹെമം (റോസ്) വണ്ണമായി. സിതം, കൃഷ്ണം, ചീതം എന്നിവ സമഭാഗ

മായി ചേർന്നുവന്ന വണ്ണത്തെ 'താരപ്ലവി' എന്നു പറയുന്നു. വെളുപ്പും കറുപ്പും സമം കൂടിയാൽ ഗജവണ്ണം. ചുവപ്പും മഞ്ഞയും കറുപ്പും കൂടിയാൽ ബകവണ്ണം (കോഞ്ച്). രണ്ടോമറി ചുവപ്പും കറോമറി മഞ്ഞയും ചേർന്നാൽ 'അതിരക്ത'വണ്ണമാകുന്നു. രണ്ടോമറി മഞ്ഞയും കറോമറി വെളുപ്പും ചേർന്നാൽ 'പിംഗലവണ്ണം.' രണ്ടോമറി മഞ്ഞയും കറോമറി കറുപ്പും കൂടിയാൽ ഒരു പ്രത്യേകതരം ജലവണ്ണം (Deep water) ആകുന്നു. മഞ്ഞയും കറുപ്പും കറുപ്പും കൂടിയാൽ മനുഷ്യവണ്ണം കിട്ടുന്നതാണ്. ഹരിതാലവണ്ണവും ശ്രാമവണ്ണവും സഭാഗമായി കൂടിയാൽ ശുകവണ്ണം (കിളിനിറം) ആവും. കൃഷ്ണവണ്ണവും ലാക്ഷാരസവും കൂടിയാൽ ഞാലപ്പഴത്തിന്റെ നിറം (Violet). ലാക്ഷാരസവും ഇംഗുലിക അല്ലങ്കിൽ 'ജാതിലിംഗ'വും ചേർത്താൽ ഒരു പ്രത്യേകതരം ചുവപ്പു കിട്ടുന്നതാണ്. കൃഷ്ണവണ്ണവും നീലവണ്ണവും കൂടിയാൽ കന്തളനിറം കിട്ടും. ഇങ്ങിനെ വണ്ണങ്ങളുടെ സങ്കരത്താൽ പലതരം പ്രത്യേക വണ്ണങ്ങൾ കിട്ടുന്നതാണ്.

സ്വതന്ത്രവണ്ണങ്ങൾ.

'അംഗുലമൽഭേദാഗമം' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ വെളുപ്പ്, ചുവപ്പ്, മഞ്ഞ, നീലം എന്നീ നാലു നിറങ്ങൾക്കു പല വകഭേദങ്ങളുണ്ടെന്നും അവ സ്വതന്ത്രവണ്ണങ്ങളാണെന്നും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവയിൽ വെളുപ്പിന്റെ വകഭേദങ്ങൾ പറയുന്ന ഭാഗം നശിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. മാറ്റുള്ളവ ഇങ്ങിനെയാണ്.

I. ചുവപ്പിന്റെ വകഭേദങ്ങൾ: — (1) അരുണം=ഇതു മുഖലിന്റെ മകത്തോടു സമമാകുന്നു. (2) രക്തം=ഇതു പാടുകുപ്പു (Shoe flower) നോടു തുല്യമാണ്. (3) ശോണം=ഇതു കിംഗുക (മുക്കു)പ്പുവുപോലെയാ തത്തയുടെ കൊക്കുപോലെയോ ചുക്കിരിക്കും. (4) പാടലം=ലാക്ഷാരസത്തിന്റെ നിറം.

II. മഞ്ഞയുടെ വകഭേദങ്ങൾ: — (1) സ്വണ്ണവണ്ണം (2) കപിശം=പച്ചമഞ്ഞളിനു സമം (3) ചീതം=ഹരിതാലംപോലെ (4) ഓമിതം=പച്ചക്കണ്ണിന്റെ നിറം.

III. നീലത്തിന്റെ വകഭേദങ്ങൾ: — (1) നീലം=മേഘവണ്ണം

പോലെ (2) ശ്യാമം=കാക്കയുടെ നിറം (3) കരാളം=മയിൽക്കഴുത്തിന്നൊത്തിമിടും (4) കൃഷ്ണം.

മേൽക്കാണിച്ചപ്രകാരം, കാണാതെപോയ വെളുപ്പിന്റെ വകഭേദങ്ങളോടുകൂടിയുള്ള പതിനാറുനിറങ്ങൾക്കു 'സ്വതന്ത്രവണ്ണങ്ങൾ' എന്നു നാമകരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

സ്വഭാവവണ്ണങ്ങളും, ഉപവണ്ണങ്ങളും.

ഭരതമഹർഷിയുടെ നാട്യശാസ്ത്രത്തിൽ നടന്മാരുടെ മുമ്പത്തു നിറം വരുത്തുവാനായി നാലു വണ്ണങ്ങളെ പറയുന്നുണ്ട്.—(1) വെളുപ്പ് (2) നീലം (3) മഞ്ഞ (4) ചുവപ്പ്— ഇവയെ 'സ്വഭാവവണ്ണങ്ങൾ' എന്നാണ് ഭരതൻ പറയുന്നത്.

സ്വഭാവവണ്ണങ്ങളിൽ ഈമണ്ടെണ്ണത്തിന്റെ സങ്കരത്താൽ പലമാതിരി 'ഉപവണ്ണങ്ങൾ' ഉണ്ടാകുന്നു.

- I. വെള്ളയും മഞ്ഞയും ചേർന്നാൽ=പാണ്ടു
- II. വെള്ളയും ചുവപ്പും ചേർന്നാൽ=പത്മം
- III. വെള്ളയും നീലവും ചേർന്നാൽ=കപോതം
- IV. മഞ്ഞയും നീലവും ചേർന്നാൽ=ഹരിതം
- V. നീലവും ചുവപ്പും ചേർന്നാൽ=കാഷായം
- VI. ചുവപ്പും മഞ്ഞയും ചേർന്നാൽ=ഗൌരവം

ഇങ്ങനെ 2- 4- 5. വണ്ണങ്ങൾ കൂട്ടിയാൽ പല പ്രത്യേക നിറങ്ങൾ ഉണ്ടാവും.

സങ്കരവണ്ണങ്ങൾക്കെല്ലാം എളം, കടുപ്പം (ഉദാഹരണം: എളംചുവപ്പ്, കടുപ്പം ചുവപ്പ്) എന്നിങ്ങനെ രണ്ടുവസ്ഥകൾ ഉണ്ടെന്നു നാട്യശാസ്ത്രത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ ഭേദം വണ്ണങ്ങളുടെ കൂട്ടിലുള്ള മാത്രാഭേദത്താലാണുണ്ടാകുന്നത്. "എളം" എന്നതിന്നു 1-ാം, കടുപ്പത്തിന്നു 2-ാം ഭേദശബ്ദങ്ങൾ ചേർക്കണം.

കെ. വി. എം.

പ്രവൃത്തിമാർഗം.

(൨)

ജീവനെ ബന്ധിക്കുന്നതായ കാരണങ്ങൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്. (1) ഈശ്വരേച്ഛ (2) അവിദ്യ (3) കാമകർമ്മം (4) ലിംഗശരീരം (5) ത്രിഗുണാത്മകമനം (6) സ്ഥൂലശരീരം. ഇതിൽ ഈശ്വരേച്ഛയാണു നമ്മെ ബന്ധിക്കുന്നതായ ഏറ്റവും മഹത്തായ ശക്തി. “യഥേവൈഷ്ണുണതേതേലദ്യഃ” (ആർ അദ്ദേഹത്താൽ അനുഗ്രഹിക്കപ്പെടുന്നുവോ അയാളാണു മുക്തനായിരുന്നതു്.) അങ്ങനെയായിരുന്ന മേൽപ്പറഞ്ഞ ബാക്കി അഞ്ചു കൂട്ടവും നമ്മെ കെട്ടിയിടുന്നതായുള്ള മുഖ്യ കാരണങ്ങളായിരുന്നു.

ഇപ്രകാരം അനേകം ജന്മയിൽക്കാരാൽ കൈകൾപ്പെട്ടതും മുറുകെ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടവനായ ജീവൻ അല്പം സ്വാതന്ത്ര്യേച്ഛയോടുകൂടി അതിരില്ലാത്തതായ സമുദ്രമധ്യത്തിലേക്കു വലിച്ചെറിയപ്പെടുന്നു. സദൃശഭേദങ്ങളെ ചെറുക്കുവാനുള്ള വേദങ്ങളേയും ജഗദിശ്വരൻ ജീവന്റെ സഹായിയായി സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കൃതയുഗത്തിൽ ജീവനു ദൈവികവിഷയത്തിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ അനവധി വഴികളുണ്ടാകുന്നു. ഈ യുഗത്തിൽ സത്യാഗ്രഹമാണു നാടു വാഴുന്നതു്. സകല ജീവികളും സത്തുഷ്ടചിത്തന്മാരായിരിക്കുന്നു. ‘ധർമ്മം’ നാലുകാലിന്മേലാണു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു്. പ്രകൃതിയുടെ സകല രഹസ്യങ്ങളേയും ജനങ്ങൾക്കു നിഷ്പ്രയാസേന അറിയുമാറാക്കുന്നതിന്നു പുറമെ ദുർഗ്ഗുണങ്ങൾ ശൂന്യങ്ങളായും ഭവിക്കുന്നു. മനുഷ്യർ അരോഗദുഃഖഗാത്രന്മാരും ഏകദേശം 32 അടി വരെ ഉയരമുള്ളവരും സമ്പത്സമൃദ്ധിയോടു കൂടിയവരും ദീർഘായുഷ്ഠന്മാരായി വർത്തിക്കുന്നു. ഈശ്വരചൈതന്യം സർവ്വദിക്കിലും പ്രകാശിച്ചു കൊണ്ടുമാറിക്കുന്നു.

ത്രേതായുഗത്തിൽ ധർമ്മത്തിന്നു് ഒരു കാൽ നഷ്ടമാകുന്നു. അറിയത്തക്കവിധമില്ലെങ്കിലും ഈശ്വരചൈതന്യത്തിന്നും അല്പം കുറവു സംഭവിക്കുന്നു. രജോഗുണം പരമപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു മേല്പോഴുപറഞ്ഞ

പ്രയത്നിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യർ 21 അടി ഉയരമേ ഉണ്ടാകുന്നുള്ളൂ.

ദാഹ്യരയുഗം മുൻപറഞ്ഞ യുഗത്തേക്കാൾ കീഴ്‌പോട്ടു പതിക്കുന്നു. ധർമ്മരണ്ടു കാലിൽ മാത്രമേ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുള്ളൂ. മനുഷ്യർ പത്തരയടി വൊക്കത്തിലധികം വളരുന്നില്ല. സ്വർണ്ണവും വെള്ളിയും കുറഞ്ഞു വരുന്നു.

നാമിപ്പോൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന കലിയുഗമാണ് ഒട്ടകത്തേത്. ഇതിൽ താമസിക്കുന്നതിനാണ് കേന്ദ്രസ്ഥാനം ലഭിക്കുന്നത്. ഈ കാലത്തു ദൈവികത്വം ഏറ്റവും കുറവാണ്. നാം കണ്ടുവരുന്ന മുണ്ടല്ലോ. മനുഷ്യർ വാമനനാമമാണ്. നീരസമാണ് സാമൂഹികസംഘങ്ങളിലും മറ്റും സർപ്പം വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

ജീവാത്മാവിന് ഓരോ കാലത്തുണ്ടാകുന്ന രൂപഭേദങ്ങളെ നാം മനസ്സിലാക്കി നോക്കിയാൽ ജഗദീശ്വരന്റെ ശക്തിയേയും സൃഷ്ടികളിൽ അദ്ദേഹത്തിനു യാതൊരു പക്ഷഭേദവുമില്ലാത്തതിനേയും നമുക്ക് എളുപ്പത്തിൽ ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്. പുനർജന്മത്തിൽ വിപാസമില്ലാത്തവർ ദൈവം പക്ഷപാതിയാണെന്ന് ആക്ഷേപിക്കുമായിരിക്കാം. സുഖദുഃഖാദികളുടെ അനന്യസാധാരണമായ ഈ ജന്മ ഭേദങ്ങൾ നാം ലോകത്തിൽ കണ്ടുവരുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു വാസ്തവം തന്നെ. ആരോഗ്യം, ശക്തി, ധനം, സന്തോഷകാരണങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം ഒരു ദിക്കിലും ദുഃഖകാരണങ്ങളായ സർപ്പവും മറ്റൊരു ദിക്കിലും മുതൽഭവിക്കുന്നതും നാം കാണുന്നുണ്ട്. ഒരുത്തൻ അതിബുദ്ധിമാനും ഇതരൻ ശുദ്ധമേ മൂഢനും “ഒരുവനതിധനനും പരൻ ദിഗ്ദനം” ഇപ്രകാരം ലോകത്തിൽ പലേടങ്ങളിലും നാം കണ്ടുവരുന്നു. ഈശ്വരൻ വിഷ്ണുസ്വർഗ്ഗത്തിലും കരുണാനിധിയുമാണെങ്കിൽ രേൽപറഞ്ഞപ്രകാരമിരിക്കുന്നതെന്തുകൊണ്ടെന്നു തത്വശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പൂർവ്വപക്ഷം ചെയ്യുന്നതിൽ അതുതെളിയിച്ചുവായില്ലല്ലോ.

ജഗദീശ്വരൻ കരുണാനിധിയും നീതിനായകനും ആണെന്നുള്ളതു നിശ്ചയം തന്നെ. അദ്ദേഹം ഓരോ ജീവന്റെയും കർമ്മങ്ങൾക്കനുസൃതമായ ഫലങ്ങളെയാണ് അവരവർക്കു നൽകുന്നത്. ദൈവത്തിന് ഓരോരുത്തന്റെ ചെറിയ പ്രവൃത്തികളെയും താല്പര്യമോ വേറെ

രാജ്യുടെ പേരിൽ അകാരണമായ ദേഷ്യമൊ ഉണ്ടാകുന്നില്ല. അന്താങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾക്കു ശരിയായ ഫലത്തെ മാത്രമേ അദ്ദേഹം സർപ്പദാ നൽകുന്നുള്ളൂ. ജീവാത്മാവിന്റെ പൂർണ്ണജന്മത്തിലെ സ്ഥിതിയെയാണു നാം കർമ്മമെന്നു വാദിക്കുന്നത്. കർമ്മമെന്ന പദത്തിന്നു പ്രവൃത്തിയെന്നാണ് അർത്ഥമെങ്കിലും ഇതു സർവ്വവിധത്തിലുള്ള ആഗ്രഹങ്ങളേയും വിചാരങ്ങളേയും പ്രവൃത്തികളേയും സംബന്ധിക്കുന്നു. കാര്യകാരണങ്ങളേയും അനുഭവങ്ങളേയും ഭരിക്കുന്നതു കർമ്മമാണ്. അതിന്റെ അതിരുകളെക്കുറിച്ചൊന്നുവെക്കത്തക്കതായ യാതൊരു കാര്യകാരണങ്ങളുമില്ല.

ജീവാത്മാവ് ഇപ്രകാരം കർമ്മത്തിന്നധീനനാണെങ്കിലും സർപ്പദാ സുഖാനുഭവത്തെ ഇച്ഛിച്ചുകൊണ്ടേ ഇരിക്കുന്നു. 'സുകല മനുഷ്യരും സുഖത്തെ ഇച്ഛിക്കുന്നു. ഈ ഇച്ഛ പലേവിധത്തിലാണെങ്കിലും സുകലരും സുഖത്തെ ഒന്നിനെത്തന്നെയാണു കാംക്ഷിക്കുന്നത്. പക്ഷെ, ലിംഗശരീരത്താൽ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടവനായ ജീവൻ പലപ്പോഴും തെറ്റായ വസ്തുക്കളെ ഇച്ഛിക്കുന്നുവെങ്കിലും പ്രകൃത്യാ അതിന്നു സുഖത്തെ അനുഭവിപ്പാനാണു വാസന. ഈ മോഹത്തോടു കൂടിയാണ് അതു പ്രയത്നം ചെയ്യുന്നത്. എപ്പോഴെങ്കിലും അല്പം കഷ്ടമനുഭവിപ്പാൻ ജീവൻ തയ്യാറാകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ പിന്നീട് അധിക സുഖമനുഭവിക്കാമല്ലോ എന്നു കരുതിട്ടു മാത്രമാണ്. സുഖാനുഭവമാണ് അതിന്റെ പരമോദ്ദേശം. ബാക്കിയുള്ളവയെല്ലാം അതിന്റെ ലഭിപ്പാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ മാത്രമായിട്ടേ ജീവൻ കരുതുന്നുള്ളൂ. ജീവന്റെ പുനരവ്യതി (പുനരവിജനനം പുനരവിമരണം) മുഴുവൻ പരമസുഖത്തെ തേടൽ മാത്രമാണ്.

'പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗത്തിൽ'യുടെ മരിക്കുന്നവർ അനിത്യങ്ങളായ പ്രപഞ്ചസുഖങ്ങളിൽ ഭ്രമിച്ചു അവയെ ലഭിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടു വേലചെയ്യുന്നു. ലോകത്തിൽ കാണുന്ന ക്ഷണഭംഗങ്ങളായ വസ്തുക്കളെ ശാശ്വതങ്ങളാണെന്ന് ഇവർ കരുതുന്നു. കരുണാനിധിയായ ജഗദീശ്വരന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ ഇവർക്കു അറിവാൻ സാധിക്കാത്തതുകൊണ്ടു തന്നിമിത്തം ഇവർ സംസാരസാഗരത്തിൽ സർപ്പദാ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങിയവയുടേയും ചെയ്യുന്നു.

മേൽപ്പറഞ്ഞതിനുള്ള മുഖ്യകാരണം കാമകർമ്മം തന്നെയാണ്.

നമ്മുടെ സർവ്വകർമ്മങ്ങളും ആഗ്രഹത്തിൽനിന്നാണ് ഉരുവിടുന്നത്. ഇല്ലായണ ജീവനെ വസ്തുവിനോട് അടുപ്പിക്കുന്നത്. അങ്ങിനെ അടുക്കുമ്പോൾ അവ തമ്മിൽ ബന്ധമുണ്ടാവുകയും ആ ബന്ധം പിന്നീട് ബലവത്തായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ ബന്ധത്തിന്റെ ഫലമായി ആലോചനയും ആലോചനയുടെ ഫലമായി കർമ്മവുമുണ്ടാകുന്നു. ഇപ്രകാരം ഇല്ല, ജ്ഞാനം, ക്രിയ എന്നീ മൂന്നും കൂടിട്ടാണു സുഖാനുഭോഗങ്ങളെ തിരയുന്നത്. ജീവാത്മാവിനെ ബലനാക്കി ചെയ്യുന്നവയും ഇവതന്നെയാണ്. ഇങ്ങിനെ അനവധി ആശയങ്ങളും വിചാരങ്ങളേയും കർമ്മങ്ങളേയും കാരോ ജീവനാരും ദിനംപ്രതി വലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു വരുന്നുണ്ട്. ഇവയിൽ കാരോനും കർമ്മത്തിന്റെ ചെറിയ വിത്തുകളായിത്തീരുന്നു. ഈ വിത്തുകൾ ജീവാത്മാവിനെ അനേകായിരം ജന്മങ്ങൾക്കു അടിമപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

ഈ വിത്തുകളുടെ സംഘത്തെയാണ് നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ 'സഞ്ചിതകർമ്മ'മെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. അവയിൽ അധികവും സത്തുകളാണെങ്കിൽ അവ നമ്മുടെ അഭിവൃദ്ധിക്കു കാരണഭൂതങ്ങളായിത്തീരുന്നു. നേരെ മറിച്ച് അവ ദുഷ്ടകർമ്മങ്ങളാണെങ്കിൽ അവയുടെ ഫലം ഫേതുവാൽ നാം സംസാരമാകുന്ന സാഗരത്തിൽ മുങ്ങുകയും പൊങ്ങുകയും ചെയ്യുകൊണ്ടു ഇരിക്കുന്നു. ഈ സഞ്ചിതകർമ്മമാണു ജാഗ്രദവസ്ഥയിലും സ്വപ്നാവസ്ഥയിലും അതിശക്തിയോടെ നമ്മെ ഭരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഇതിൽ (സഞ്ചിതകർമ്മത്തിൽ) പാകംവന്നിട്ടുള്ളവയാണു ജീവന്റെ പ്രാരബ്ധകർമ്മമായിത്തീരുന്നത്. ഇപ്രകാരം 'സഞ്ചിതത്തിൽ'നിന്നു തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായ പ്രാരബ്ധകർമ്മമാണു ജീവൻ അടുത്തകാലത്തു സിദ്ധിക്കുവാൻ പോകുന്ന ജന്മങ്ങളേയും അനുഭവങ്ങളേയും നിർമ്മിക്കുന്നത്. ജീവൻ ജനിക്കുവാൻ പോകുന്ന രാജ്യം, വർഗ്ഗം, ജാതി, സംഘം മുതലായതു തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതും പ്രാരബ്ധകർമ്മമാണ്. 'അന്തേര്യം സാഗരം' അവസാനകാലത്തു (മരിക്കുന്ന സമയത്ത്) കരുവൻ മനസ്സിൽ എത്തു വിചാരിക്കുന്നുവോ അതിന്നനുസരിച്ചു ജന്മം പിന്നീട് അയാൾക്കു സിദ്ധിക്കുന്നു. അതിനാലാണ് ആത്മഹത്യ നമുഹത്യയേക്കാൾ പാപകരം

മാണെന്നു വിധിക്കപ്പെടുവാൻ കാരണം. ആത്മഹത്യ ചെയ്യുന്ന ഒരുവന്റെ അവസാനകാലത്തെ വിചാരം ആത്മഹത്യ ചെയ്യാനുള്ള ഇച്ഛയായതുകൊണ്ടു പിന്നീടുണ്ടാകുന്ന ജന്മങ്ങളിലെല്ലാം അയാൾ ആത്മഹത്യ ചെയ്തിട്ടുതന്നെ മരിപ്പാനാണ് എടുപ്പം.

പ്രാരബ്ധകർമ്മത്തിന്റെ ഫലഭൂതഭവിക്കാതെ തരമില്ല. പാശ്ചാത്യജ്ഞാനിയായ ഒരു ജൂഷീശ്വരനാകൂടി പ്രാരബ്ധകർമ്മമനുഭവിക്കാതെ തരമുള്ളു. പക്ഷെ, ഈശ്വരജ്ഞാനം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള ജൂഷിയുടെ സഞ്ചിതകർമ്മം കത്തി ഭസ്മമായി പോകുന്നുവെന്നു മാത്രമല്ല ഭാവിക്കാത്തതുള്ള ശേഖരം ഇല്ലാതാവുകയും ചെയ്യുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്നു പ്രാരബ്ധകർമ്മത്തിനോടു മാത്രമേ സമാധാനം പറയേണ്ടതുള്ളൂ. ഇതിലും ഈശ്വരൻ അദ്ദേഹത്തെ അല്പം സഹായിക്കുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ കർമ്മമോചനം വരുവാൻ കരുണാനിധിയും ഭക്തവത്സലനുമായ ഗുരുക്കന്മാരിന്റെ ദയയില്ലാതെ സാധിക്കുന്നതല്ല.

കർമ്മം സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടു കൂടിയതല്ല. തടയുകയോ മനുഷ്യനെ ഒരു യന്ത്രമാത്രമാക്കിത്തീർക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. കർമ്മത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള നിയമവും പ്രകൃതിയുടെ ഇതരനിയമങ്ങളെപ്പോലെ തന്നെയാണ്. മനുഷ്യന്റെ കാൽകാരണങ്ങളെ തിരഞ്ഞെടുപ്പാൻ വേണ്ടപ്പോൾ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. പക്ഷെ, മുളച്ചു വിതച്ചു നെല്ലു കൊണ്ടു പാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നു മാത്രമേയുള്ളൂ. ഒരു മനുഷ്യൻ സദാചാരങ്ങളെ ചിന്തിക്കുകയും സൽപ്രവൃത്തികളെ ചെയ്യുകയും സൽസ്വഭാവത്തെ വളർത്തുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിൽ അയാളുടെ 'കർമ്മം' നല്ലതായിത്തീരുന്നു.

മനുഷ്യർക്കും മൃഗങ്ങൾക്കും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തെ കാണിപ്പാനായി ഐശ്വര്യോദയം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:—

‘കാഷധിവനസ്സതിഷ്ഠിരസോദൃശ്യതേ. ചിത്തംപ്രാണഭൃത്യം പ്രാണഭൃത്യത്വേവാവിസ്കരാമാത്മാ. തേഷ്ഠിരസോപിദൃശ്യതേ. ചിത്തമിതരേഷു. പുരുഷേത്വേവാവിസ്കരാമാത്മാ. സമിപ്രജ്ഞാനം സംപന്നതമഃ വിജ്ഞാതംവദതി വിജ്ഞാതംവദന്തി വേദശബ്ദം വേദലോകാലോകൗ മർത്ത്യനാമൃതമിച്ഛതി. ഏവംസമ്പന്നം അഥേതരേഷാംപശുനാമശനായാപിവാസേ ഏവാഭിജ്ഞാനം. ൪

വിജ്ഞാതംവദന്തി നവിജ്ഞാതംവശ്യന്തി നവിദ്യേശ്വസ്തനം നലോകലോകൌ തഏതാവന്തോഭവന്തി. യഥാപ്രജ്ഞംഹിസംഭവഃ?

“കാഷ്ടികളിലും മരങ്ങളിലും മസം കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. പ്രാണമുള്ളതുകളിൽ മനസ്സുമുണ്ട്. പ്രാണമുള്ളതുകളിൽ ആത്മാവ് അധികം സ്സഷ്ടമാകുന്നു. അവയിൽ മസം കാണപ്പെടുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ മറ്റുള്ളവയിൽ മനസ്സ് കാണപ്പെടുന്നില്ല. മനുഷ്യനിൽ ആത്മാവ് ഏറ്റവും പ്രത്യക്ഷമായി കാണപ്പെടുന്നു. അയാൾക്കു വലിയ അറിവുണ്ടാകുന്നു. തനിക്ക് അറിയുന്നതിനെ സംസാരിപ്പാൻ അയാൾക്കു സാധിക്കുന്നു. ഇന്നലെ കഴിഞ്ഞത് അയാൾക്ക് ഇന്നു കാമ്യമുണ്ടാകുന്നു. കാണാൻ കഴിയുന്നതിനേയും കഴിയാത്തതിനേയും അയാൾ കാണുന്നു. മൃത്യുവിന്റെ സഹായത്താൽ മൃതിയില്ലായ്മയെ അയാൾ കാണിക്കുന്നു. അയാൾക്ക് ഈ വക ഗുണങ്ങളെല്ലാമുണ്ട്. എന്നാൽ മറ്റുള്ളവക്കോ? മൃഗങ്ങൾക്കു ദാഹവും വിശപ്പും മാത്രമേ അറിവാൻ സാധിക്കുന്നുള്ളൂ. അറിയുന്നതിനെ അവ സംസാരിക്കുന്നില്ല. ഇന്നലെ കഴിഞ്ഞതിനെ അവ ഇന്നു കാമ്യമെടുക്കുന്നില്ല. കാണാവുന്നവയേയും കാണാൻ പാടില്ലാത്തവയേയും അവ അറിയുന്നില്ല. അവയ്ക്ക് ഇത്രമാത്രമേ ഉള്ളൂ. അറിയുവോലെയാണു ജന്മങ്ങളും.”

നല്ല വിത്തുകളെ വിതപ്പാൻ സർപ്പം ശ്രമിക്കുകയും നല്ല ധാന്യത്തെ കൊള്ളെടുപ്പാൻ വേണ്ടി യത്നിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതു മനുഷ്യന്റെ ചുമതലയാണ്. നല്ലതിൽനിന്നു അധികം നല്ല കിലേക്കു കടപ്പാൻ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ഒരിക്കലും കീഴ്പോട്ടു പതിക്കാതിരിപ്പാൻ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടത് അയാളുടെ കത്തവ്യമാണ്.

അവണ്ഡപരിപൂർണ്ണനായി, സച്ചിദാനന്ദനായി, സർവ്വലോകനിയന്താവായിരിക്കുന്ന മഹാശക്തിയെ കണ്ടുപിടിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദാമവിനങ്ങളിൽ സാഷ്ടാംഗം അതിഭക്ത്യാ നമസ്കരിക്കേണ്ടതു മനുഷ്യന്റെ മുഖ്യമുതയാണ്. പ്രപഞ്ചസുഖത്തിലുള്ള വൈരാഗ്യത്തെയാണ് അയാൾ ഇച്ഛിക്കേണ്ടത്.

അനിത്യങ്ങളും അനന്തകാരണങ്ങളുമായ പ്രപഞ്ചവിഷയങ്ങളെ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ജീവൻ സർപ്പം ഓരോന്നാകുന്നു. ആ ജീവൻ

ഈശ്വരനെ അറിയുന്നില്ലെന്നുമാത്രമല്ല അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു നിമിഷത്തോറും അകന്നുകൊണ്ടും വരുന്നു. തന്നെ ബന്ധിപ്പാനാണുണ്ടുള്ള ശ്രമവലകളുടെ ശക്തിയെ താൻതന്നെ വലുപ്പിക്കുന്നു. കർണാനിധിയായ ജഗദീശ്വരനിൽനിന്നു ഇപ്രകാരം അകന്നുപോകത്തോറും ജീവൻ തന്റെ കർമ്മമാകുന്ന ചുമടിനെ വലുതാക്കുന്നു. വെൻ ഈ ഗതിയെയാണു മഹത്വമേറിയ ഹിന്ദുശാസ്ത്രങ്ങളിൽ “പ്രവൃത്തിമാർഗ്ഗ്”മെന്നു ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. ഇതിന്റെ മുഖ്യമായ ഉദ്ദേശവും ഫലവും ധർമ്മാർത്ഥകാമങ്ങളാണ്. ഇതിന്റെ വിപരീതമാർഗ്ഗത്തെയാണ് “നിവൃത്തിമാർഗ്ഗ്”മെന്നു പറയുന്നത്. ഈ നിയന്തിമാർഗ്ഗമാണ് മോക്ഷത്തെ സാധിപ്പിക്കുന്നത്.

പഴയന്നൂർ രാമപ്പിഷാരോടി (ഡി. സി)

ജാതികളും വൃത്തിമർദ്ദാദികളും.

മണ്ണാർ പാട്ട് — തോറം. (തടച്ചു)

പോയ്വരട്ടെ പോയ്വരട്ടെ മാലവെച്ചു മയിൽദേവിയെ, കിഴക്കുകൊല്ലം വിരത്തുണ്ടാണോ എന്ന് അറിഞ്ഞുവരട്ടെ. എന്നാണിനെ അണിയാത്ര ശിരവിടയും ഇടവണങ്ങി പോകാമല്ലെന്നുവരിനടന്നാരല്ലോ. വനവാസം ഭടിയായ് നടന്നുതാൻ ഭർത്താവ് കിഴക്കുകൊല്ലം ചോണാട്ടുനോക്കി വഴിപോകുന്നു. കിഴക്കുകൊല്ലം ചോണാട്ടുതന്റെ പോർവടിക്കൽ ചെന്നങ്ങിനെ. പടിതാക്കു തള്ളി നല്ലമ്മേ വിളിക്കുന്നതോ! കൈനാർപാവി നല്ലമ്മേ വായ്കളർമാറ് പാഞ്ഞിവിളിച്ചുനല്ലോ. അകനാഴിയിൽ കിടന്നങ്ങിനെ വിളികേട്ടുനല്ലമ്മ. പുറനാഴികക്ക് കൂടി പുറത്തുവന്നു. ആരാകുന്നുമകനെ നിത്ത് എവരാകുന്നു മകനെ പടിതാക്കു തള്ളിയില്ലോർ വിളിക്കുന്നതോ! വടക്കുകൊല്ലം നല്ലതോരു കാരാണിന്താൻ കളിമരുത്തിൽ ചോണാട്ടു വാഴുന്നുണ്ണി ചൊവ്വകൾത്താനും. എന്നിങ്ങുപോന്നു

തെടാ ചോണാട്ടണി പൊന്നകനെ. പടിതാക്കുതളിനിയ്യവിളിപ്പാ
നായി. നിങ്ങളുടെ മകനുണ്ടോ ഇവിടെയെടൊ നല്ലമ്മ. നിങ്ങളു
ടെമകൻ എന്റെ ഒരു നോർ ചങ്ങാതിയാണോ. എന്റെ മകൻ
നിന്നക്കുഞ്ഞിനെ നോർചങ്ങാതിയാകുമടൊ. എവിടെ വെച്ചിട്ടു നിൻ
ക്കുഞ്ഞിനെ ചങ്ങാതിപാ. ഏഴതിയേഴി പഠിച്ചുണ്ടിനെ നടക്കുന്ന
കാലത്ത് മണിക്കിണറ് ചാടിത്തങ്ങാ കളിക്കുന്നല്ലമ്മ. മണിക്കി
ണറു ചാടിത്തങ്ങാ കളിക്കുന്ന നോത്ത് നിങ്ങളുടെ മകന്റെ വളർ
പുസ്തകം വീണ്ടു പൊലിഞ്ഞുപോയി. ശേഷമുള്ള ചങ്ങാതിമാരൊ
ക്കെ കൈകൊട്ടിയാത്തു ചിരിച്ചുള്ളു ഞാനൊരുവൻ ചങ്ങാതി മണി
ക്കിണറിൽ ചാടി എടോല വളർപുസ്തകം എടുത്ത് നിങ്ങളെ മ
കൻ എന്റെ ചങ്ങാതികളിൽ കൊടുത്തുഞാനും. അന്നുതൊട്ടു ഇ
ന്നത്തോളം ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ ചങ്ങാതിത്വമാകുന്നു. നിങ്ങളെമകൻ
ആദ്യംമാലവെച്ചതെങ്കിൽ ആടിയാകുന്ന വടക്കുകൊല്ലത്ത് ഏഴടി
വസത്തെ വിരുത്തുണ്. വടക്കുകൊല്ലത്ത് ഞാൻ മാല വെച്ചതെ
ങ്കിൽ എന്റെ നല്ലമ്മ കിഴക്കുകൊല്ലം ചോണാട്ട് ഏഴടിവസം
വിരുത്തുണ് എന്ന് കല്ലും പാറയായിട്ടു ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ അ
ച്ചാമുണ്ടെടൊ നല്ലമ്മ. കിഴക്കുകൊല്ലം ചോണാട്ട് വിരുത്തു
ണ് ഉണ്ടോ ഇല്ലേ എന്നറിയാനായി മാലവെച്ച മക്കൾമുടിയാളു
അസ്സിയുംപൊന്നും വനവാസത്തെ ചതുർപീഠക്കല്ലും തന്റെ വലഭാ
ഗെ അരയിരുത്തിഞാൻ ഇങ്ങോട്ടുപോന്നെടോ ഏന്റെ നല്ലമ്മ.
നിന്റെ ചങ്ങാതിയിവിടെ ഇല്ല എന്റെ മകനെ. മേച്ചിങ്ങാപ്പാ
ത്ത് ചെട്ടിയാനായി ധമ്മിമക്കുളോടു ചുതാടി ചുതിലും തോററ് ചു
ടിക്കയാലെ വരികെകെട്ടി കിടപ്പാകുന്നു എന്റെ മകനെ. ആവാ
മെങ്കിൽ പോയി നിയ്യവനെ കെണ്ടുവന്നാൽ ഏഴടിവസത്തെ വിരു
ത്തുണ എൻകോവികൽ കഴിഞ്ഞു പോകാമെടൊ എന്നു കല്പിച്ചു
തന്റെ നല്ലമ്മ. മേച്ചിങ്ങാപ്പാത്തു ചെട്ടിയാൻറവിടേക്ക് ഏതി
ലെപോകേണം എന്റെ നല്ലമ്മ. വലമേ കിടക്കുന്ന പെരുവഴിയെ
പ്പോയാലെ എന്റെ നല്ലമ്മ, വലതിരിയോടെക്കു ചെന്നിറങ്ങും
എന്റെ മകനെ. എടമേൽ കിടക്കുന്ന പെരുവഴിയെപ്പോയാലോ
എന്റെ നല്ലമ്മ, എടത്തെരുവു പടിഞ്ഞാരുവിൽചെന്നുവഴിപ്പൊ

൧൦. നേർവഴിയെ കിടക്കുന്ന പെരുവഴിയെപ്പോയാലോ എന്റെ നല്ലമ്മേ, മേച്ചിങ്ങാപ്പാത്ത് ചെട്ടിയാന്റെ പൊന്നുംപോർവടിക്കൽ നിവിരെ ചെന്നു വഴിപുറപ്പെടും. കേട്ടുകൊണ്ടാലോ എന്റെ നല്ലമ്മേ, കോവിലനും കുടിപ്പിണാവിനെ ഒരു പറഞ്ഞയച്ചാണ് എന്ന് കല്പിച്ചു. ആയതിനെ കേട്ട നല്ലമ്മയുണ്ട്, കോവിലനും കുടിപ്പിണാവിനെ വിളിച്ചുകൂട്ടി വഴികാട്ടുവാനും യാത്രയാകുന്നു. പോയ്ക്കുറട്ടെ പോയ്ക്കുറട്ടെ എന്റെ കിഴക്കുംകൊല്ലം നല്ലമ്മേ. മേച്ചിങ്ങാപ്പാത്തോളം പോയ്ക്കുറട്ടെ എന്നു വഴിയാത്രയും വിടവണങ്ങി പോകാമല്ലോ എന്നു വഴിപുറപ്പെടാനും കാലമാകുന്നു. അപ്പടിയിറക്കുവിടം ഓടിക്കുന്നു. വെള്ളമുള്ളവിടം കടന്നു വെള്ളമില്ലാത്തവിടം ഓടിക്കുന്നു അച്ചാലും അച്ചരക്കോടിക്കടക്കുന്ന നേരത്ത് അപ്പോൾ പറഞ്ഞു കോവിലനും കുടിപ്പിണാവ്. ഇതാ കാണുന്നു മകനെ മേച്ചിങ്ങാപ്പാത്തു ചെട്ടിയാന്റെ പൊന്നുംപോർവടിയാകുന്നു. ആയതിനെ കണ്ടു വടക്കുംകൊല്ലത്തു പൊന്നുകുന്നുണ്ട് ചെട്ടിയാന്റെ പൊന്നുംപോർവടി നോക്കി നിവിരെ വഴിപുറപ്പെട്ടു. കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു മകനെ കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു മകനെ എന്റെ നേർചങ്ങാതി എന്നു വിളികൊള്ളുന്നോരു നേരത്തു പെട്ടെന്നു വിളികേൾക്കുന്നു കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു തന്റെ നേർചങ്ങാതി. പടിവാതിൽ തള്ളി തുറന്നു തന്റെ ചങ്ങാതിയുടെ വലതുഭാഗത്തേക്കു നിവിരെ ചെന്നു വഴിപുറപ്പെടുന്നു. എന്നെ എന്റെ ചങ്ങാതി ഇവണ്ണം വരികെക്കെട്ടിയത് കേൾക്കട്ടെ എന്നു ചോദിച്ചു. ധർമ്മിക്കുളോടെ ചുതാടി ചൂതിച്ചും തോരൂ ചൂതിന്നു പണയംവെപ്പാനില്ലാത്തതൊണ്ടു ചെറുകയറാലെ എന്നെ വരിക്കു കെട്ടി എന്റെ ചങ്ങാതി. ആയതിനെ കേട്ട നല്ല വടക്കുംകൊല്ലത്ത് ചങ്ങാതിയുണ്ട്. ഓർമടിയിൽ കിടക്കുന്ന തായസ്സാന്തക്കത്തിയെടുത്ത് വരിക്കെക്കെട്ടിയ കയറിനെ അറുത്ത് തന്റെ ചങ്ങാതിയുടെ കയ്യുംപിടിച്ച് ചെട്ടിയാന്റെ മുമ്പിൽ നിവിരെചെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. എന്റെ ചങ്ങാതി ചൂതിൽ തോരാതേതും നിന്നുവേണ്ട എന്റെ ചെട്ടിയാനെ ഒരു തട്ടുംചൂതും മണിപ്പലകയൊന്നു ചൂതാടേണം എനിക്കു എന്നു കല്പിച്ചു. എന്നതിനെ കേട്ടു ചെട്ടിയാനുണ്ട് ചൂതാടുംമണിപ്പലകയും ചൂതും കഴുകിവെച്ചു ചൂതാടുന്നു. വടക്കോട്ട് അടിച്ചിട്ടു ചെട്ടി

യാൻ തെളിപ്പിച്ചുചെട്ടിയാൻ. അടിതെളി ആരംഭനയും കഴിച്ചു വെള്ളിവിളക്കും കളുത്തിവെച്ചു. കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും ചെട്ടിയാനും പൊന്മകനും അരയിരുന്ന് മുതാടും പലക വലിച്ചുവെച്ചു മുതാടും കരുനിരത്തി കളിക്കുമെടാ മകനെ ഇപ്പോൾ വന്ന പൊന്മകനെ എന്നു ചൊല്ലി ചെട്ടിയാനും. ആയതിനെ കേട്ട പൊന്മകനുണ്ട് പിടി വരുകയുണ്ടെന്ന് കൈക്കുവിടിച്ച് കൈവരുകയുണ്ടെന്ന് കളി തുടങ്ങി. അച്ചുതിലും അച്ചരകപ്പോരിൽ പോർ തോറ്റു പോർ പിഴച്ചു വടക്കുംകൊല്ലം ചോണാട്ടുണ്ണിപൊന്മകൻ. ആ മുതുംകരുവങ്ങോട്ടു നീക്കിവെച്ചു. ഇതിവിടെ സരസ്വതിമുതായിരിക്കട്ടെ എന്നൊ മകനെ. രണ്ടാമത്തെ തട്ടും കരുനിരത്തി കൈവരുകയുണ്ടെന്ന് കൈ പിടിച്ച്, പിടിവരുകയുണ്ടെന്ന് കളിതുടങ്ങി. ആ മുതിലും അച്ചരകപ്പോരിലും പോർതോറ്റു പോർപിഴച്ചു വടക്കുംകൊല്ലത്തു പൊന്മകൻ. ആ തട്ടുംമണിപ്പലക ഗണപതിച്ചുതാക്കിയിങ്ങോട്ടു മാറി വെച്ചു. മൂന്നാമാനത്തട്ടും കരുനിരത്തി കൈവരുകയുണ്ടെന്ന് കളി തുടങ്ങി. അച്ചുതിലും അച്ചരകപ്പോരിലും പോർതോറ്റു പോർപിഴച്ചു വടക്കുംകൊല്ലത്തു ചോണാട്ടുണ്ണി പൊന്മകൻ. വെയ്യതെടാ വെയ്യതെടാ ഇപ്പോൾ വന്ന പൊന്മകനെ മുതിനടുത്തു പണയം പലതും വെക്കൂ. എന്നതിനെ കേട്ട ചോണാട്ടുണ്ണി പൊന്മകൻ, നിറുക്കു നേർപ്പുവ് നെറിക്കു നെററിപ്പട്ടം മുതിനു പണയമാക്കിക്കൊടുത്തു പൊന്മകൻ. അത്തട്ടും മണിപ്പലക അങ്ങോട്ടു മാറിവെച്ചു. പിടിവരുകയുണ്ടെന്ന് കളി തുടങ്ങുന്നോരു നേരത്ത് അച്ചുതിലും അച്ചരകപ്പോരിലും പോർതോറ്റു പോർപിഴച്ചു ചോണാട്ടുണ്ണി പൊന്മകൻ. വെയ്യതെടാ വെയ്യതെടാ ഇപ്പോൾ വന്ന പൊന്മകനെ മുതിനടുത്തു പണയം പലതും വെക്കൂ എന്നു കല്പിച്ചു. കഴുത്തിന്നു കഴലാരും മാറിന്നു മാർതാലി മുതിനു പണയമാക്കിക്കൊടുത്തു പൊന്മകൻ. ആ തട്ടുംകരുവങ്ങോട്ടു മാറിവെച്ചു ചെട്ടിയാൻ. അഞ്ചാമാന നിനത്തട്ടുംകരു നിരത്തിപ്പൊന്മകൻ. കൈവരുകയുണ്ടെന്ന് നീക്കിക്കളിതുടങ്ങുന്ന നേരത്ത് കളിച്ചാനകരുവെട്ടി ചെട്ടിയാൻ നീക്കിന കരു തട്ടത്തു ചെട്ടിയാൻ. അച്ചുതിലും അച്ചരകപ്പോരിലും പോർതോറ്റു പോർപിഴച്ചു പൊന്മകൻ. വെയ്യതെടാ വെയ്യതെടാ ഇപ്പോൾ വ

ന്ന പൊന്മകനെ. എന്നതിനെ കേട്ട പൊന്മകനുണ്ട് കണ്ണുരണ്ടു കനകവള വിരൽ പത്തിനു മണിമോതിരം ചൂതിനു പണയമാക്കിക്കൊടുത്തു. ആ തട്ടംകുരുവങ്ങോട്ടു നീക്കിവെച്ചു ചെട്ടിയാൻ. നാലും മൂന്നുശാമാനങ്ങിനതട്ടം കരു നിരത്തി കളിതുടങ്ങുന്നോരു നേരത്ത് ചൂതിലും തോറു പൊന്മകൻ ചൂതിനു പണയംവെപ്പാനില്ലാത്തതുകൊണ്ട് അരയിരിക്കുന്നു ചോണാടുണ്ണി പൊന്മകൻ. അപ്പോൾ ചോദിച്ചു പൊന്മകൻ, ചൂതിനെന്നും ഇല്ലെങ്കിൽ പൊന്മകനെ നിയ്യ മാലവെച്ചു മകക്കുഴൽമുടി ദേവിയാളെ പണയമെഴുതിയാണ് എന്റെ മകനെ. അല്ലെങ്കിൽ ചൂടിക്കയറാലെ ചിത്രമണിത്തുണി നോട് ഞാൻ വരിക്കുകയും എന്നു ചൊല്ലി മേച്ചിങ്ങാപ്പുറത്തു ചെട്ടിയാനപ്പോൾ. എന്നതിനെ കേട്ടു വടക്കുകൊല്ലത്തു പൊന്മകൻ, താൻ മാലവെച്ചു ദേവിയാളെ പണയമെഴുതാതെകണ്ട് അരയിരിക്കുന്നോരുനേരത്ത് വലതിരിയംവങ്ങോടകനുണ്ട് നിയ്യിവിടെയിരുന്നു കൊണ്ടാലുമെന്റെ മകനെ. താഴേതട്ടി മീതെ പറന്നിളച്ചു വങ്ങോടകൻ ദേവിയിരിപ്പേടത്തു നിവിരെ ചെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. നിയ്യിവിടെ വട്ടംചൂതും പടപൊരുതിയിരുന്നുകൊണ്ടാലും നിന്റെ ഭർത്താവിനെ ചെട്ടിയാനായി ചൂതാടി ചൂതിലുംതോറു ചൂതിനുപണയമേതു വെപ്പാനില്ലാത്തതുകൊണ്ടുചെറുകയറാലെ വരിക്കുകൊടുവാൻതുനിന്നു നില്ക്കുന്നുചെട്ടിയാൻ ആയതിനെക്കേട്ടദേവിയാളുണ്ട്, എട്ടുകെട്ടിയപ്പഴുപത്തിങ്ങേ കൽപതിച്ചു നാഗം പോർമണിമോതിരം ഉഴരിക്കൊടുത്തു. ഈമോതിരം ഭർത്താവിന്റെ കണ്ണണിഞ്ഞു തെക്കുവടക്കായി ചൂതാടുവാൻ ചൊല്ലിക്കോളൂ എന്റെ വങ്ങോടക. വങ്ങോടകന്റെ കൽ ഉഴരിക്കൊടുത്തു. ഇട്ടിരിപ്പാൻ നാൽവിരൽ നറുക്കോലയും കൊടുത്തുവെച്ചു. അകാലഭാഗത്തു പറണിവെച്ചു ഭർത്താവിന്റെ പലതരികെവെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. ചെട്ടിയാൻകാണാതെ മണിമോതിരവും വേർതിരിച്ചു നറുക്കിനോലയും ഇട്ടിരുന്നു തെക്കുവടക്കായി. മാറിനും ചൂതിനെന്നും പടപൊരുതുവാറായി അരയിരിക്കുന്നു.

(തുടരും)

കാലനിർണ്ണയം

പ്രാചീനഹിന്ദുക്കളുടെ ഗവേഷണസാമർത്ഥ്യം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു നമ്മുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ കളിച്ചുകിടക്കുന്ന കാരോ തത്വങ്ങൾ വളരെ സഹായിക്കുമെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഇതിനെ തെളിയിക്കുന്നതിനു ഹിന്ദുക്കളുടെ ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിലടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ചില സംഗതികളെ ഉദാഹരണമായി എടുത്തുകാണിക്കാം. ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ഒരു ഭാഗം കാലനിർണ്ണയമാണ്. നാമിപ്പോൾ കണക്കാക്കിവരുന്ന കാലവ്യവസ്ഥ ഇതേ നിലയിൽ ഏറ്റെടുത്തുവരുന്നുണ്ടായ കാരണം എന്തെന്നുള്ള വിചിന്തനം ജ്യോതിഷത്തിലെ രസകരമായ ഒരു വിഷയമാണ്. ഇതിനു ഹിന്ദുക്കൾ പണ്ടുതന്നെ കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുള്ള ചില വഴികൾ ചുരുക്കത്തിൽ ഇവിടെ വിവരിക്കാം. ഇതിൽനിന്നു പ്രാചീനഹിന്ദുക്കളുടെ സൂക്ഷ്മദർശനശക്തി വ്യക്തമാകാതിരിക്കയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ആഴ്ചവിട്ടം

ആഴ്ചകൾ എങ്ങനെ ഉണ്ടായി എന്ന ചോദ്യത്തിനു മഹാശാക്തീകളാണ് ആഴ്ചകൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതെന്നാണു ഹിന്ദുക്കൾ പറയുന്ന സമാധാനം. സൃഷ്ടി തുടങ്ങിയ ആദ്യത്തെ ദിവസം സൂര്യൻ ഉദിച്ചപ്പോൾ സൂര്യൻ ഒന്നാമത്തെ ദിവസത്തെ ആദ്യത്തെ രണ്ടു നാഴിക (മോര) സമയത്തിന്മേൽ ശക്തിയും അധികാരവും കൊടുത്തു. ആ ദിവസത്തിന്നു ആദിവാദം എന്നാണു പേര്. അതായതു സൃഷ്ടിയുടെ ഒന്നാമത്തെ ദിവസം എന്നർത്ഥം. പിന്നെ ശുക്രൻ, ബുധൻ, ചന്ദ്രൻ, ശനി, ഗുരു, ക്ഷുദ്രൻ ഇവർ ക്രമേണ വന്നു. ഇവർ ഹാരോരുത്തരും രണ്ടു നാഴിക (ഒരു മോര) വീതം സമയത്തിന്മേൽ അധികാരവും ശക്തിയും കൊടുത്തു. ഇങ്ങനെ ഏഴു മോര അതായതു പതിനേഴു നാഴിക കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എട്ടാമത്തെ മോര വീണ്ടും സൂര്യനുതന്നെ കിട്ടി. പിന്നെ ക്രമേണ 9-ാം മോര ശുക്രനും, 10-ാം മോര ബുധനും എന്ന ക്രമത്തിൽ (ക്രമം:-രവി, ശുക്രൻ, ബുധൻ, ചന്ദ്രൻ, ശനി, ഗുരു, ക്ഷുദ്രൻ-എന്നാണ്) 14-ാം മോരവ

മേയം, പിന്നെ 15-ാം ഘോരമുതൽ വീണ്ടും രവി, ശുക്രൻ, ബുധൻ തുടങ്ങിയ 21-ാം ഘോരവരെയും അധിപനാകുന്നു. 22-ാം ഘോരം ചിങ്ങം സൂര്യന്റെ ഭാഗമായിരിക്കുന്നു. ഒരു ദിവസത്തേക്കു ഇപ്രകാരം ആകെ 24 ഘോരയാണുള്ളത്. ഈ ക്രമത്തിൽ ബുധനോടുകൂടി 24-ാമത്തെ ഘോരം അവസാനിക്കുന്നു. അതോടുകൂടി ആ ദിവസവും അവസാനിക്കുന്നു. പിന്നെ ദിവസത്തെ ഒന്നാമത്തെ ഘോരമേറ്റി ക്രമപ്രകാരം ചന്ദ്രന്റെ താണ്. അതു കൊണ്ടു രണ്ടാം ദിവസത്തെ ആദ്യത്തെ ഘോരം ആറാമത്തെ ഘോരം കണ്ടു കണ്ടുകൊണ്ടു സോമവാദം (ചന്ദ്രവാദം) എന്ന പേർ രണ്ടാം ദിവസത്തിനും കിട്ടി. രണ്ടാം ദിവസവും ക്രമേണ ഘോരംകളെക്കൊണ്ടു ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ഭാഗിച്ചുകൊടുത്താൽ 3-ാം ദിവസം ആദ്യത്തെ ഘോരം കണ്ടു കണ്ടുകൊണ്ടു ഇങ്ങിനെ ഏഴു ദിവസവും ഭാരോ ആഴ്ചയുടെ അധിപനായായ ഗ്രഹങ്ങൾക്കു ആദ്യത്തെ ഘോരം കിട്ടുന്നു. എട്ടാമി വസം വീണ്ടും ആദ്യത്തെ ഘോരം നാലാമത്തെ സൂര്യനാകുന്നു. ഇങ്ങിനെയാണു ആഴ്ചകൾ ഉണ്ടായത്. ആഴ്ചകളുടെ ഉത്തമത്തെപ്പറ്റി ഹിന്ദുക്കൾക്കു പലതരം നമുദായകാർക്കും റിക്കാർട്ടു കാണുകയില്ല. മറ്റുള്ളവർക്കു ഈ തത്വം ഹിന്ദുക്കളോട് കിട്ടിയതാണ്. തന്റെ കൊടുക്കുന്ന പട്ടികയിൽനിന്ന് ഇതു വെളിപ്പെടും.

നോമ്പ് 1. സൂര്യൻ	1	8	15	22	29	36	43	50	57	64	71	78	85	92	99	106	113	120	127	134	141	148	155	162	169
വെള്ളി 2. ശുക്രൻ	2	9	16	23	30	37	44	51	58	65	72	79	86	93	100	107	114	121	128	135	142	149	156	163	
ബുധൻ 3. ബുധൻ	3	10	17	24	31	38	45	52	59	66	73	80	87	94	101	108	115	122	129	136	143	150	157	164	
തിങ്കൾ 4. ചന്ദ്രൻ	4	11	18	25	32	39	46	53	60	67	74	81	88	95	102	109	116	123	130	137	144	151	158	165	
ശനി 5. ശനി	5	12	19	26	33	40	47	54	61	68	75	82	89	96	103	110	117	124	131	138	145	152	159	166	
വൃശ്ചികം 6. വൃശ്ചികം	6	13	20	27	34	41	48	55	62	69	76	83	90	97	104	111	118	125	132	139	146	153	160	167	
ചോളം 7. കർക്കി	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84	91	98	105	112	119	126	133	140	147	154	161	168	

രോഗ്യയിൽ അടങ്ങിയ ഏഴു ദിവസത്തിനുംകൂടി 168 ഫോര
യാണല്ലോ ഉള്ളത്. മേൽപ്പട്ടികപ്രകാരം നോക്കുന്നതായാൽ 1...
25... 19... 73... 97, 121, 145. ഈ നമ്പ്ര ഫോരകൾ ക്രമത്തിൽ
ഓരോ ദിവസത്തെ തുടന്ന് ആഴ്ചയിലെ ഓരോ ദിവസങ്ങളാകുന്നു.
168, നത്തായതു ഞായറാഴ്ചയിലെ ഒന്നാമത്തെ ഫോര വീണ്ടും സൂ
ര്യനത്തനെ സിദ്ധിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ ക്രമേണ വീണ്ടും ഓരോ ആഴ്
കൾ ഉണ്ടാകുന്നു.

സമയവിഭാഗം

ഒരു ദിവസത്തെ നാഴിക എന്ന പേരോടുകൂടി 60 സമഭാഗങ്ങ
ളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് കണക്കുപ്രകാരം 24 മണിക്കൂറിനു
രണ്ടു നാഴികയാണ്. നാഴികയെ വീണ്ടും 60 വിനാഴികയായി ഭാ
ഗിച്ചിരിക്കുന്നു. രണ്ടു വിനാഴികയെ ഒരു മിനുട്ടെന്നു പറയുന്നു. സ
മയത്തെ ഇത്ര ഭാഗിച്ചാൽ ആചശ്വത്തിനു മതിയാകുമെങ്കിലും ഗ
ണിതത്തിൽ അശേഷം പിഴവു വരാതെ കഴിപ്പാൻ ഹിന്ദുക്കൾ സമ
യത്തെ ഇനിയും ചെറിയ ഭാഗങ്ങളായി ഭാഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. പാശ്ചാത്യ
രുടെ കണക്കുപ്രകാരം ഒരു ദിവസം എന്നതു 24 മണിക്കൂറും 60
മിനുട്ടും 60 സെക്കണ്ടു അല്ലെങ്കിൽ 86400 സെക്കണ്ടാണ്. ഹിന്ദു
ക്കളുടെ കണക്കുപ്രകാരം ഇങ്ങിനെയാകുന്നു:—

ഒരു ദിവസം = 60 നാഴിക

1 നാഴിക = 60 വിനാഴിക

1 വിനാഴിക = 60 ലിപ്ത

1 ലിപ്ത = 60 വിലിപ്ത

1 വിലിപ്ത = 60 പര

1 പര = 60 തല്ലര

അതായതു ഒരു ദിവസത്തിനു $(60 \times 60 \times 60 \times 60 \times 60)$
46,656000000 തല്ലരകളുണ്ടെന്നു സാരം. പാശ്ചാത്യന്മാർ ഒരു
ദിവസത്തെ അഞ്ചു സ്ഥാനങ്ങളാലേ ഭാഗിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളു.
ഹിന്ദുക്കൾ ആയതു പതിനൊന്നു സ്ഥാനത്തായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.
സമയത്തിന്റെ ഇത്ര ചെറിയ ഭാഗത്തെക്കൂടി കണ്ടെത്തിയ ഹിന്ദു
ഗണിതശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ കണക്കുകൾ ഒരു പ്രകാരത്തിലും തെറ്റു
വാൻ ന്യായമില്ല.

യന് ഉദ്യോഗത്തിലിരുന്ന മാർസ് ഡൻ ഇപ്രകാരം പറയുന്നു: “എന്റെ ഭരണത്തിൻകീഴിലുള്ള ജില്ലയിൽ എണ്ണായിരത്തിലധികം സ്ത്രീപുരുഷന്മാരുണ്ട്. ഇവരിൽ മൂപ്പതു വയസ്സിനു മുമ്പു വിവാഹം കഴിയാത്ത പത്തു പേരെ കാണുമോ എന്നു വളരെ സംശയമാണ്”. വിവാഹത്തിലഭിരുചി കാട്ടാത്തവരെ എത്രയോ നിസ്സാരന്മാരായും, പരിഹാസ്യന്മാരായുമാണ് അവരിഷ്ടതർ കരുതിവരുന്നത്. ‘സൻടാൽ’ പട്ടത്തിൽ “അഭാർത്ഥനാരു കരുവനെ സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ കേട്ടുപാലെ വെറുക്കുന്നു. അവനെ ഒരു ചോരന്റെറക്കയാ, ക്ഷുദ്രപ്രയോഗിയുടേയോ നിലയ്ക്കാരും കരുതിവരുന്നത്. അവനെ മനുഷ്യവൃത്തിൽപ്പെട്ടവനായിത്തന്നെ ഗണിക്കുകയുമില്ല.” കാപ്പിരികളുടെ സഭകളിൽ നിത്യബ്രഹ്മചാരികൾക്കു പ്രവേശമില്ല. അഭാർത്ഥനായി മരിച്ച കരുവന്റെ ആത്മാവിന്നു സ്വർഗ്ഗപ്രവേശമില്ലെന്നാണു ഫിജിദ്വീപുകാരുടെ വിശ്വാസം. ഇങ്ങിനെ ചില ഉദാഹരണങ്ങൾകൊണ്ടു ബ്രഹ്മചര്യം വളരെ നികുഷ്ടമായിട്ടാണു പരിഷ്കാരമില്ലാത്തവർ കരുതിവരുന്നതെന്നു തീർച്ചയാവുന്നുണ്ടല്ലോ.

പരിഷ്കൃതരിൽത്തന്നെ ബ്രഹ്മചര്യം പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഏറ്റക്കുറവില്ലാത്ത ആശ്രയിച്ചുനില്ക്കുന്നതായിക്കാണാം. അതായതു പരിഷ്കാരം കരഞ്ഞ കൂട്ടരിലാണു ബ്രഹ്മചര്യവും കുറഞ്ഞുകൊണ്ടുന്നത്. പരിഷ്കാരമകൊഴിയെ പ്രാപിച്ച പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ വഷംപ്രതി അഞ്ചു കകളുടേയും, അഭാർത്ഥന്മാരുടേയും സംഖ്യ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നുവെന്നു കണേഷമാരി കണക്കു തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ തീരെ കുടന്മാരല്ലെന്നും, അർദ്ധപരിഷ്കൃതരിലു കഷ്ടിച്ചെത്തിയെന്നും സമ്മതിക്കുന്ന ചൈന, ഇന്ത്യ, ഈജിപ്ത് എന്നീ രാജ്യങ്ങളിലെ നിഹാസികളുടെയിൽ നിത്യബ്രഹ്മചര്യം കുറവായിട്ടാണു കാണുന്നത്. ‘ലാസ്കോ’ എന്ന ഭിക്ഷിയിൽ വിവാഹം കഴിക്കാത്ത പുരുഷനെ ‘മൊട്ട’യടിച്ചുവിടുകത്രേ! ചീനരാജ്യത്തു വിവാഹത്തിന്നു മുമ്പു മരിക്കുന്നതു വലിയ കഷ്ടമായിട്ടാണു കരുതിവരുന്നത്. ഇപ്രകാരം മരിച്ചുപോകുന്നവരുടെ ആത്മാവിന്നു (മരണശേഷം) ഒരു വിവാഹം നടത്താമെന്നുള്ളതു ഹിബ്രുജാതികാരുടെയിടയിൽ “ഭാർത്ഥ്യപിറ്റാത്തവൻ മനുഷ്യനല്ല” എന്നൊരു പഴമൊഴി കൂടിയുണ്ട്. ഇവർ ഹിന്ദുമതക്കാരുടെപ്പോലെ

ന്ന വിവാഹമൊരു മതാനുഷ്ഠാനമായിട്ടാണു കരുതിവരുന്നത്. മനുഷ്യരിൽനിന്നും വിവാഹം പന്ത്രണ്ടാമത്തെ 'സംസ്കാരം'മായിട്ടാണു ഗണിക്കേണ്ടത്. ഇഹത്തിലും പരത്തിലും ഗതിക്കുത്സാവശ്യമായ ഒരു മുറയാണു ഹിന്ദുമതപ്രകാരം വിവാഹം. "ഒരു ഭാര്യയെ ലഭിക്കുന്നതു വരെ പുരുഷൻ പകുതി മന്ത്രമാണ്" എന്നു ബ്രഹ്മധർമ്മത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. പുരാതന യവനരുടെയിടയിൽ വിവാഹം ഒരു രാജകാര്യമായിരുന്നു. വിവാഹം ചെയ്യാത്തവരുടെ പേരിൽ ക്രിമിനാൽസഭയിൽ നടത്താമെന്നു സ്റ്റാട്ടിലൊരു നിയമമുണ്ടായിരുന്നുവത്രേ. 'സോളൻ' എന്ന പ്രസിദ്ധ നിയമജ്ഞന്റെ കാലത്തു വിവാഹം രാജഭരണവിഷയങ്ങളിൽപ്പെട്ട ഒന്നായിരുന്നു. ഇപ്രകാരം തന്നെ പഴയ റോം സാമ്രാജ്യത്തിൽ ബ്രഹ്മചാരികൾ ഒരു പ്രത്യേകനികുതി കൊടുക്കേണ്ടിവന്നിരുന്നു. മേൽ പ്രസ്താവിച്ച സംഗതികളിൽനിന്നു വിവാഹം മനുഷ്യനുത്സാവശ്യമായ ഒരു കർമ്മമാണെന്നും, ബ്രഹ്മചര്യം നിഷിദ്ധവും പശുവിനുമാണെന്നുമാണു നമ്മുടെ പൂർവ്വികന്മാരുടേയും ഇപ്പോൾ ഉള്ള അനവധി ജാതിക്കാരുടേയും വിശ്വാസമെന്നു വിശദമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. കാര്യം ഇങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ നിത്യബ്രഹ്മചര്യത്തിന്നിത്ര മഹിമ ഇക്കാലത്തു ചില പണ്ഡിതരുടെയിടയിൽ എന്തുകൊണ്ടാണു കല്പിച്ചുവരുന്നുതെന്നൊരു ചോദ്യത്തിന്നുവകാശമുണ്ട്. ഇതിന്നു മറുപടി പറയുന്നതിന്നു മുമ്പു ബ്രഹ്മചര്യത്തിന്നുള്ള ചില കാരണങ്ങൾ എടുത്തു പറയുവാൻ ശ്രമിക്കാം. 1. ആദ്യമായി പറയേണ്ടത് അംഗഭംഗം, ജനനാൽത്തന്നെയുള്ള മറ്റു ചില വൈകല്യങ്ങൾ എന്നിവയാണ്. വിവാഹം അത്സാവശ്യമാണെന്നും, ബ്രഹ്മചാരികൾ ഹീനന്മാരാണെന്നും വാദിക്കുന്ന കൂട്ടരിൽ തന്നെ അംഗഭംഗം, അന്ധത്വം മുതലായ നൂറുകൾ ഉള്ളവർ മിക്കവാറും വിവാഹം ചെയ്യാതെത്തന്നെ കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവരുന്നുണ്ട്. 2. ലോകത്തിൽ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ നടന്നുവരുന്ന ബഹുഭാര്യത്വമാണു വേറെയൊരു കാരണം. ഒരാൾക്ക് ഒന്നിലധികം സ്ത്രീകളെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതിൽ വിരോധമില്ലെന്നു വരുന്നവർക്കും, ആ കൂട്ടരിൽ നിൽത്തന്നെ സ്ത്രീകളെ കിട്ടുവാൻ കറച്ചു ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാവാനു സാധാരണയാണ്. 'മെക്കിൻ' ദ്വീപിൽ ഇന്നും നിൽത്തന്നെ

രായ യുവാക്കന്മാർക്കു ഭാര്യമാരെ കിട്ടുവാൻ വളരെ പ്രയാസമുണ്ട്. ഇതിനുള്ള കാരണം ആ സ്ഥലത്തു നടപ്പുള്ള ബഹുഭാര്യത്വസമ്പ്രദായവും, തന്നിമിത്തം സ്ത്രീകളിൽ ഭൂരിപക്ഷം ധനവാന്മാരുടെ ഭാര്യമാരാവുകയുമാണ്. ഇതേകാരണം ഫേതുവായി ആസ്പ്രേലിയയിലെ ചില നിവാസികളുടെയിടയിലും, കച്ചിൻ ഇന്ത്യർ, വഗണ്ട, മ്ജിറാർ എന്നീ വർഗ്ഗക്കാരിലും, സൌഡാൻ, മൈക്രോനീസിയ, ലീഫ് എന്നീ രാജ്യങ്ങളിലും സാധുക്കളായവർ ഇഷ്ടപ്രകാരം സ്ത്രീകളെ കിട്ടുന്നില്ലെന്നു യോഗ്യന്മാരായ ചില ദേശസഞ്ചാരികൾ പറയുന്നുണ്ട്. 3. മൂന്നാമതായി പറയേണ്ട കാരണം ധനസ്ഥിതിയാണ്. ദാരിദ്ര്യം നിമിത്തം ആജീവനാന്തമോ, കുറച്ചധികകാലത്തേയ്ക്കോ ബ്രഹ്മചര്യം സ്വീകരിച്ചിരിക്കേണ്ടവർ ഇന്നും ധാരാളമുണ്ട്. ചില അപരിഷ്കൃതരുടെയിടയിലും ഈ കാരണംകൊണ്ടു ചിലർ അഭാര്യന്മാരായിരിക്കേണ്ടിവരുന്നുണ്ട്. ഭാര്യയെ ചില കൊടുത്തു വാങ്ങുന്ന സമ്പ്രദായം നിലനിന്നുവരുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ മറ്റുദാഹരണപ്രകാരമുള്ള സംഖ്യ കൊടുപ്പാൻ സാധിക്കാത്തവർക്കു ഗത്യന്തരമില്ല. 'സുലു' വർഗ്ഗത്തിൽ "കുന്നാലി ധാരാളമില്ലാത്തവന്നു ഭർത്തുവദമെത്തുവാൻ അനവധി സംവത്സരം കഴിയേണ്ടിവരുന്നു." എന്നു ഇന്ത്യയിലെ 'കാങ്' വർഗ്ഗക്കാർ ഭാര്യയെ സുഖമായി താമസിപ്പിക്കുവാനുള്ള മുതൽ സമ്പാദിക്കുന്നതുവരെ വിവാഹം ചെയ്യാറില്ല. (4) ഇക്കാലത്തു ബ്രഹ്മചാരികളുടെ സംഖ്യക്കു വളരെ കണണത്തിനുള്ള മുഖ്യകാരണം, കാലോചിതമായി ഒരു കുടുംബത്തെ രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടുവരാനുള്ള വലിയ ചിലവാണ്. കാനേഷുമാരികണക്കുകൾപ്രകാരം ഒരു രാജ്യത്ത് ആകമാനമായി വല്ല ദളിഷ്കമോ, ക്ഷാമമോ, മുതൽനാശമോ, കച്ചവടനഷ്ടമോ സംഭവിച്ചു കൊല്ലങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന വിവാഹങ്ങളുടെ എണ്ണം ഇവയൊന്നുമില്ലാതെയുള്ള കാലത്തുള്ളതിൽ എത്രയോ കുറവായാണു കാണുന്നത്. നേരെ മരിച്ച രാജ്യത്തിന്നു വല്ലവിധത്തിലും സുഭിക്ഷം നേരിടുന്നതായാൽ ആ കാലത്തു സാധാരണയിലധികം വിവാഹങ്ങൾ നടന്നുവരാറുണ്ട്. ഇതു പരിഷ്കാരത്തിന്റെ ഒരു വിദ്യയാണ്. പണ്ടുകാലത്തു ഭാര്യയേയും, അവളിൽനിന്നുണ്ടാവുന്ന സന്തതികളേയും സംരക്ഷിപ്പാൻ

നുള്ള ശേഷി വേണ്ടവണ്ണമില്ലെങ്കിലും വിവാഹകാര്യത്തിൽ മനുഷ്യർ ആത്ര വിമുഖരായിരുന്നില്ല. എന്നെന്നാൽ, ആ കാലങ്ങളിൽ പുരുഷന്മാർ 'നിത്യവൃത്തി'ക്കായി ചെയ്തുവന്നിരുന്ന ജോലികളിൽ ഭാര്യമാരും സഹായിച്ചിരുന്നു. കൃഷി, കൈത്തൊഴിൽ മുതലായ പ്രവൃത്തികളിൽ പുരുഷന്മാരെ അവരുടെ ഭാര്യമാർക്കു സഹായിക്കാവുന്നതാണല്ലോ. എന്നാൽ ഇക്കാലത്തു പുരുഷന്മാർ സാധാരണയായി പ്രവേശിക്കുന്ന ജോലികളിൽ (ഗവേഷണദ്വാരാഗം മുതലായത്) അവരുടെ ഭാര്യമാരുടെ യാതൊരു സഹായത്തിനും തരമില്ല. ഇതുകാരണം ഇക്കാലത്ത് അധർഷ്ടവർണ്ണി ചിലവിടുകയെന്നല്ലാതെ അവരെക്കൊണ്ടു യാതൊരു ഗുണവും പുരുഷന്മാർക്കു സിദ്ധിക്കുന്നില്ല. ഇപ്രകാരം ചിലവിടുവാൻ ത്രാണിയുണ്ടാവുന്നതുപരെ ബ്രഹ്മചര്യവ്രതമനുഷ്ഠിക്കാതെ തരമില്ല. 5. മാനസികമായി ഇക്കാലത്തുള്ള വലിയ പരിഷ്കാരം മൂലം വിവാഹവിഷയത്തിൽ മനുഷ്യനുള്ള ആസക്തി ചുരുങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെന്നൊരു കാരണം ചിലർ പറയുന്നുണ്ട്. ഇതത്ര ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. മൃഗങ്ങളിൽ തന്നെ ബുദ്ധി കുറഞ്ഞവയിലാണു വിഷയാസക്തി വർദ്ധിച്ചുകാണുന്നതെന്നും (കഴുത, പോത്ത്-ഉദാഹരണം), മനുഷ്യരിൽ ബുദ്ധിശക്തി കുറഞ്ഞവർക്കു ബുദ്ധിമാനാമെങ്കിലും 'സ്ട്രിഭാന്ത്' അധികമാണെന്നും, അതുനിമിത്തം ബുദ്ധിക്കു വല്ലവിധവും പരിഷ്കാരവും വികാസവും വർദ്ധിക്കുന്നതായാൽ ഈ വിഷയത്തിൽ അഭിരുചി കുറയുമെന്നു മിക്കവാറും പറഞ്ഞുവന്നുമാണ് ഈ കൂട്ടരുടെ വാദം. മാനസികപരിഷ്കാരം വർദ്ധിക്കുന്നതോടും സ്ട്രീവിഷയത്തിൽ ലയിക്കാതെ മനസ്സിനേയും, ആസക്തിയേയും അടക്കിവെപ്പാനുള്ള ശക്തിയുണ്ടാവുമെന്നല്ലാതെ, വിവാഹകാര്യത്തിൽ നിന്നു മനുഷ്യനെ അതു തീരെ പിൻമാറ്റിനിർത്തുമെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. 6. ഈ കാരണമാണു വളരെ പ്രധാനമായത്. സ്ട്രീപുരുഷന്മാർ തമ്മിലുള്ള സംയോഗത്തിൽ എന്തോ രേശുദ്ധിയുണ്ടെന്നും, വിവാഹത്തിൽ ഒരു പാപാംശമുണ്ടെന്നും ചിലർക്കൊരു തെറ്റിദ്ധാരണയുണ്ട്. ഈ അന്ധവിശ്വാസം നിമിത്തം വളരെ ജനങ്ങൾ നിത്യബ്രഹ്മചര്യവ്രതവും, വളരെ സ്ത്രീകൾ നിത്യകന്യകാവ്രതവും സ്വീകരിച്ചുപോരുന്നുണ്ട്. വിവാഹം ഒരു പാപകർമ്മമായി ഏതൊരു മതത്തിലും

പറഞ്ഞിട്ടില്ല. വിഷയത്തിലത്രാസക്തി മാത്രമേ ഭൂഷ്യമായി വിദ്യ ചിട്ടുള്ളു. ബുദ്ധമതക്കാരാണ് ഈ വിധം വിശ്വസിച്ചുവരുന്നവരിൽ അധികപക്ഷക്കാരും. ഈ വിശ്വാസം കാരണം ദൈവപ്രീതി, നിയോഗിതമായ ജീവിതം, പുണ്യകർമ്മത്തിലുള്ള അഭിരുചി എന്നിവയെ ആശിച്ചു വളരെ പുരുഷന്മാരും സ്ത്രീകളും വിവാഹം കഴിക്കാതെ ജീവിതം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നുണ്ട്. ഈ വിശ്വാസമാണ് ഏല്ലാ ജാതിക്കാരിലും കണ്ടുവരുന്ന ചില മതപ്രധാനികളുടെ വിവാഹവൈഷ്യത്തിനു കാരണം.

ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ കാരണത്തെയാണ് ബ്രഹ്മചര്യത്തിന് ഉൽകൃഷ്ടപദവി കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. നിത്യബ്രഹ്മചര്യമോ, നിത്യകുരുതപമോ മതപ്രകാരം ആചരിക്കേണ്ടാരവസ്ഥയാണെന്നു വിശ്വസിക്കുമ്പോൾ, അനവധി ബുദ്ധിമുട്ടുകളനുഭവിച്ചും ആ വ്രതത്തെ ബുദ്ധിമുട്ടാക്കി ആചരിക്കുന്ന ഒരാളെ ആരും ബഹുമാനിക്കുന്നതാണ് ഒല്ലാ. മനുഷ്യജീവിതവിഭാഗത്തിൽ ബ്രഹ്മചര്യം (അല്ലെങ്കിൽ കുരുതപം) എന്നൊരു പ്രത്യേകകാലം തീരയാവശ്യമാണെന്നല്ലാതെ, നിത്യബ്രഹ്മചര്യം ആചരിക്കുന്നതാണ് ഉയർന്ന ധർമ്മമെന്നും, വിവാഹം പാപകർമ്മമാണെന്നോ പരമവാൻ യാതൊരുവിധമായും തീരെ കാണുന്നില്ല.

എ. പി. കൃഷ്ണൻനായർ ബി. എ., ബി. എൽ.

ഇനിയങ്ങോട്ടു നോക്കേണ്ട.

(ഒരു ചെറുകഥ)

അന്നത്തെ അഭിനയം അസ്തമിച്ചു. നീലമയമായ നദീതീരത്തിൽ വിവിധങ്ങളായ ചായങ്ങൾ തേച്ച്, പ്രകൃതിദേവി ചിത്രപ്പണി തുടങ്ങി. വിചിത്രമായ ആ നദീതീരത്തിൽ 'ചെന്താരുമാമ്പലം' മൊരേസമയം വിരിഞ്ഞുപൊന്നു പൊന്തയുടെ ചന്തമിയന്നു' ഭിച്വ മലയാളത്തിലെ മഹോത്സവമായ 'ചിങ്ങത്തായ'ത്തിൽ തിരുവേ

ണ്'ത്തിനുള്ള തെളിവു മുഴുവൻ വെളിവാക്കിക്കൊണ്ടു സന്ധ്യാസമയവും സന്നിഹിതമായി. 'ഓണക്കുളി'കളിൽ ഏറ്റെടുത്തുകൊണ്ടു കട്ടികളുടെ ഉത്സാഹമയമായ ആസ്തിമിതകളും 'പൂവിളി'കളും ഉച്ചത്തിൽ കേട്ടുതുടങ്ങി. 'കരംകൊട്ടിയാടുന്ന' 'കുട്ടിമാൻമിഴികൾ' പാട്ടും കളിയും നിർത്തി വാടിത്തളന്ന് മെയ്ക്കോട്ടുകൂടി കാന്താഗമനത്തെ ഏതിരേഖപ്പെടുത്തുന്നതായി 'ഉമ്മാത്തു വന്നെത്തി മുഴുനയനോല്ലലമാല ചാത്തി'ക്കൊണ്ടു ഉൽക്കണ്ഠയോടെ നിലകൊണ്ടു.

സർവ്വകാര്യസുഗമമായ ഈ സമയത്ത്, കനകപ്പാമ്പെന്നു സുപ്രസിദ്ധമായ നായർഭവനത്തിലെ പടിപ്പാറക്കോലായിൽ, പത്തുപതിനാറു വയസ്സു പ്രായംചെന്ന കമനീയാംഗിയായ ഒരു തരുന്നീമണി, ഏതൊ ഒരു സുകൃതിയുടെ വരവു കാത്തിരിക്കുന്നതുപോലെ ഉൽക്കണ്ഠിതയായി കാണപ്പെട്ടു. അവളുടെ നീണ്ട നയനങ്ങൾ ആ പടിയുടെ മുൻവശത്തുള്ള പരന്ന പാടത്ത് അങ്ങമിങ്ങും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ സന്ദർഭം സൂര്യന്റെ ചെങ്കുതിർച്ചാത്തു പരന്നു പരിലസിക്കുന്ന പൊക്കുതിർക്കലകൾ അന്നിഞ്ഞ നെൽച്ചെടികൾ നിരന്നു നിന്നു നീരാളപ്പട്ടു ചിരിച്ചുപോലെ പരിശോഭിക്കുന്ന വയലിന്റെ ഭംഗി നോക്കി രസിക്കുകയായിരിക്കുമോ? അല്ല; ശ്രംഗാരചൈതന്യം കളിയാടുന്ന അവളുടെ നീണ്ട നീലനയനങ്ങൾ പാടത്തിൻ നടുവിൽക്കൂടെയുള്ള ഉടുവഴിയുടെ അങ്ങ അററം വരെ പാഞ്ഞെത്തുന്നുണ്ട്. അകലത്തിൽക്കൂടി വല്ലവരും പോകുന്നതു കാണുമ്പോഴൊക്കെ അവളുടെ കാന്തിയേറിയ കണ്ണുകൾ വികസിച്ചിരുന്നു. ബാലചന്ദ്രനെ വെല്ലുന്ന ഫാലഹലകത്തിൽ, തൂവിയപ്പണിഞ്ഞു നനഞ്ഞ തിലകം ചില്ലിവില്ലാട്ടത്തിൽ തകുന്നിരുന്നത്, അവൾ ഏതൊ ആലോചിക്കുകയായിരുന്നുവെന്നു വിചിച്ച് പാഞ്ഞു. കോമളമായ കപോലതലയും നിർവ്വാസത്തുള്ളവിൽ തുളുമ്പുന്ന കളർമുലകളും ഇടക്കിടക്കു കോൾമയിർക്കൊണ്ടിരുന്നത്, തുടനും തുകിയണഞ്ഞ 'കുളിരിളകുമിളം'തെന്നലിന്റെ ലാളനംകൊണ്ടായിരുന്നുവോ? അതല്ല; അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ മനോഹൃതികരമധുരമായ മനോരാജ്യത്തിന്റെ അനുഭാവമായി, ശ്രംഗാരചൈതന്യം ഇത്ര ദീപ്തിയിൽ ആ ഭാഗവതത്തിൽ കളിയാടിക്കൊണ്ടുകയില്ല. 'കാർകലപ്പോലെ കുറുത്തുമിനുത്തോരു വാർകഴൽ പിന്നിലഴിഞ്ഞു' ചിന്തി

ചിതരിക്കിടന്നിരുന്നു. അവർ ഒരു ഏഴുനോറ അക്ഷമയോടെ അങ്ങമിങ്ങും നടന്നു നോക്കി. വീണ്ടും പൂർവ്വസ്ഥാനത്തു ചെന്നു വടക്കോട്ടുതന്നെ ഉററുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

അവർ ഇങ്ങിനെ മനോഭിത്തിയിൽ ആരുടെയോ ചിത്രം വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, കാഴ്ചയിൽ അവളുടെ അനുജത്തിയാണെന്നു തോന്നിക്കുന്ന എട്ടുപത്തു വയസ്സു ചെന്ന ഒരു ബാലിക മുളിപ്പാട്ടും പാടിക്കൊണ്ട് ഉത്സാഹത്തോടെ അടുത്തുവന്ന്, 'എട്ടത്തി! എന്താ ഇന്നിത്ര വടക്കോട്ടു നോക്കുന്നത്?' എന്നു ചോദിച്ചിട്ട് ഉറക്കയൊന്നു ചിരിച്ചു. 'നിന്റെ തലക്കുടക്കാണ്'. മിണ്ടാതെ കടന്നുപൊയ്ക്കൊ പെണ്ണേ അവിടുന്ന്! എന്നു സാസ്യയം സോദരിയെ ശിശ്യംകൊണ്ട് ആ യുവതി അവിടെ നിന്നെഴുന്നേറ്റു. 'അവളുണ്ടാ വരില്ല; വെറുതെ വടക്കോട്ടു നോക്കി ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ട്' എന്നു വീണ്ടും ആ വികൃതിപ്പെണ്ണു പറഞ്ഞപ്പോൾ, 'അമ്മിണി! നിന്റെ തേന്ത്രാസം ഞാൻ കാണിച്ചതാം' എന്നു ആ മുഖയുവതി കപടകപത്തോടെ പറഞ്ഞ്, കാടിപ്പോകുവാൻ ഭാവിച്ച സോദരിയുടെ കയ്യടക്കുന്നപിടിച്ചു. അമ്മിണി വേഗത്തിൽ കൈകൾ പിടി വിട്ടു ചിട്ടു പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ടോടിപ്പോയി. തൽക്ഷണത്തിൽ 'പണത്തല്പ് ഇവിടെയുമുണ്ടോ?' എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു സുന്ദരനായ ഒരു യുവാവു പടി കടന്നുവന്നു അവളുടെ അടുക്കലത്തെ.

ആഗതനായ ആപുരുഷനെ കണ്ടപ്പോൾ അമ്മിണി മണ്ടിപ്പോന്ന് അയാളുടെ കയ്യിൽ കടന്നു പിടിക്കുട്ടി 'എട്ടത്തി'യെ പിന്നെയും കൂടിയൊക്കുവാൻ തുടങ്ങി. മധുവി—അതാണ് ആ തരുന്നിക്കു പേര്—'കുട്ടിപ്പൊൻകാപ്പിട്ട കൈകളാൽ വാർകഴൽ കെട്ടിയൊരു മട്ടൊക്കി'വെച്ചിട്ടു പ്രേമാകുലമായ മന്ദാക്ഷമന്ദസ്ഥിതാകൊണ്ടു അഭ്രാഗതനായ അതിഥിക്കു സ്വാഗതം പറഞ്ഞു. പ്രേമവും നാണവും കലർന്നു കാമനവദനം കുറിച്ചു കൺമുന്തുകൊണ്ടു തന്നെ വീരാഭനം ചെയ്തെന്നു നവോദ്ധയായ ജീവനായിക്കയെ എത്രതന്നെ നരകന്നിട്ടും അകാമകൻ്റെ നയനങ്ങൾക്ക് അലംഭാവം ഉണ്ടായില്ല. 'മധുവി എന്താ മുഷിഞ്ഞു അകലെപ്പോയി നില്ക്കുന്നത്?' എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു ആ യുവകാമകൻ വിയപ്പണത്തെ കാന്തയുടെ കൈ

സ്വയം കൈകൊണ്ടു പിടിച്ചു. 'ഏതു വരാനിത്ര താമസിച്ചാൽ ഏതുതി എങ്ങിനെ മുഷിയാതിരിക്കും?' എന്നു പറയുന്നതിനു തക്ക മനോധർമ്മം അമ്മിണിക്കില്ലാതിരുന്നില്ല. അനുജത്തിയുടെ കളിയാക്കൽ വാസ്തവത്തിൽ അവൾക്കു രസകരമായിരുന്നുവെങ്കിലും ഭർത്താവിന്റെ മുമ്പിൽ വെച്ചു ഇങ്ങിനെ നാണിപ്പിച്ച അമ്മിണിയോടു അസൗകര്യം അതിയായുണ്ടായി. 'അമ്മാമൻ ഇവിടെയില്ലേ?' എന്നു പല്ലഭൻ ചോദിച്ചതിനു 'കണ്ണാത്തു മനക്കൽ നിന്നു ആളു വന്നിട്ട് അമ്മാമൻ അങ്ങോട്ടു പോയി' എന്നു മാധവി മറുപടി പറഞ്ഞു. അവർ എല്ലാവരും അകായിലേക്കു പോയി.

കനകപ്പറമ്പെന്ന ആ ഭവനം പണ്ടു വളരെ ധനപുഷ്പിയുള്ള ഒരു താവാടായിരുന്നു. സ്ഥാനികളായ അവിടുത്തെ കുറുപ്പന്മാർ പലരും പരാക്രമികളും യുദ്ധവിദഗ്ദ്ധന്മാരും ആയിരുന്നു. അവർ അളവറ്റാ ധനം സമ്പാദിച്ച് ആ താവാടിന്റെ പേരും പെരുമയും ഉയർത്തിവെച്ചു. ഒന്നരണ്ടു തലമുറയായി അവിടുത്തെ മുറുപ്പന്മാരായ കുറുപ്പന്മാർ തീരെ ധൃത്തന്മാരും കായുശേഷിയില്ലാത്തവരുമായിത്തീർന്നു താവാട്ടുസ്വത്തു പലവിധത്തിലും നശിക്കുവാനിടയായി. ഇപ്പോഴത്തെ കാരണവരായ കുട്ടക്കുറുപ്പ് ധൃത്തനല്ലെങ്കിലും ദുർഭിമാനിയും, സാധുവല്ലെങ്കിലും അധീരനും ആണ്. കനകപ്പറമ്പു താവാട്ടിലെ പ്രതാപാണിയുടെ കെടാൻകാലത്തുള്ള ഒന്നരണ്ടു നാളങ്ങൾ കുട്ടക്കുറുപ്പിന്റെ ദുർഭിമാനമാകുന്ന കാറ്റിന്റെ സഹായത്താൽ ഒന്നാളിപ്പിടിച്ചു അണയാറായിരിക്കുകയാണ്. താവാട്ടുസ്വത്തു മുഴുവനും കണ്ണാത്തു മനക്കലേക്കു പണയപ്പെട്ടെടുത്തതിനാൽ മനക്കൽനിന്നെത്തു കല്പിച്ചാലും ചെയ്യുന്നതിനു കുട്ടക്കുറുപ്പു നിർബുദ്ധനായിരിക്കുന്നു. കുട്ടക്കുറുപ്പിന്റെ ഏക സോദരിയായ പൂർണ്ണി അമ്മയുടെ ഭാഗമനുസ്സന്താനങ്ങളാണ് മാധവിയും അമ്മിണിയും. കുറുപ്പിനു തന്റെ മരുമക്കളിൽ അളവറ്റാ വാത്സല്യമുണ്ടായിരുന്നു. മൂത്ത മരുമകളായ മാധവി, പുതുശ്ശേരി കോവിലകത്തു പ്രധാനോപാധ്യായനായ നാരായണൻനായരുടെ പ്രാണപ്രിയതമയാണ്. കനകപ്പറമ്പു താവാടു കടംവന്നു കാട്ടുകേടി 'കനകപ്പറമ്പ്' അല്ലാതെ

തീർന്നിനാലാണ്, പണ്ടത്തെ പതിവു വിട്ട് അവിടുത്തെ ഒരു സ്ത്രീ സ്ഥാനമാനങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്ത കേവലം ഒരു നായരുടെ നായികയായിത്തീർന്നത്. നാരായണൻനായർ നല്ല വ്യക്തിയും, കവിയും, രസികനും, സത്യാഭാസിയുമാണ്. സ്വപ്രയത്നത്താൽ പഠിപ്പും പണവും പേരും നേടിയ ധീരനായ നാരായണൻനായർ പുതുശ്ശേരിയിലുള്ള തമ്പുരാന്റെ പ്രീതിക്കും സ്നേഹത്തിനും പ്രത്യേകം പാത്രീഭവിച്ചു. സൗസലഭ്യതയുള്ള കവനകസുമങ്ങളെക്കൊണ്ടു സാഹിത്യലോകമാകമാനം സുരഭിലമാക്കിത്തീർത്ത നായർ ഭാഷാഭിമാനികളായ സമുദയത്തോടു ഇടയിൽ സുപരിചിതനും ബഹുമാനനുമായി. നാരായണൻനായരുടെ താല്പരമായ സ്ഥിതിയും തമ്പുരാന്റെ പ്രത്യേക സേവയും കാരണമാണ് കനകപ്പാമ്പിലെ കാരണവർ തന്റെ ഭാഗിനേയിയെ അദ്ദേഹത്തോടു ബന്ധിപ്പിച്ചത്. എന്നാൽ അത് അന്നാട്ടുകാരിൽ ചിലർക്കു കോപത്തേയും, മാറ്റ ചിലർക്കു അപമാനത്തേയും, ചേറെ ചിലർക്കു അസുരയുടേയും ജനിപ്പിച്ചു. നവയൗവനലക്ഷ്മികളായിരുന്ന മാധവി, വസന്തകാലത്തു തളിത്തുഴച്ചു പുത്തൻപൂമൊട്ടുകളിട്ടു ശോഭിക്കുന്ന മാധവീലതപോലെ വിളങ്ങുന്നതു കണ്ടു പല യുവാക്കളാലും പ്രാമോദിപ്പിച്ചു. വിഭോഭനീയമായി വികസിച്ച ആ വനകസുമം നാഗരികനായ നാരായണൻനായർക്കധീനമായതിൽ അസുതാലക്ഷ്യമായിത്തീർന്നു തന്നാട്ടുകാരിൽ ചിലർ നാരായണൻനായരെപ്പറ്റി പല ദുഷണങ്ങളും പറഞ്ഞു പരത്തിത്തുടങ്ങി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കലാഭാവമെന്തെ അപലപിച്ചു കൂട്ടക്കുറ്റപ്പെടുത്തുന്ന റെറ്റിഡരിപ്പിക്കുവാനായും ചില വിശുദ്ധന്മാർ പുറപ്പെടാതിരുന്നില്ല.

സംബന്ധം കഴിഞ്ഞിട്ട് ഏറെ നാളായിട്ടില്ലാത്ത ആ കാമിനീകാമുകന്മാർ അനുരാഗപാശത്താൽ അന്യോന്യം ആകൃഷ്ടരായി ഏകമനസ്സോടെ പെരുമാറിവരുന്ന സമയമാണത്. പറയത്തക്ക പരിപ്ലോ, പരിഷ്കാരമോ ഒന്നും ഇല്ലാതെ കേവലം നാട്ടിൻപുറത്തു ജീവിതം നയിക്കുന്ന മുശുതായ ഒരു ഗ്രാമീണയുവതിക്ക് ഉൽകൃഷ്ടചിത്രാശ്രംസവും മനസ്സംസ്കാരവും കവിത്വവും പണവും മാറ്റു ഗുണങ്ങളുമെല്ലാം ഒത്തു തീക്കത്തിട്ടുള്ള ഒരു നാഗരികവരനെ ലഭിച്ചതു ദിവ്യമായ പ്രേമത്തിന്റെ ഭരമേയമായ ശക്തികൊണ്ടല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടായിരിക്കും?

തിരുവോണം ദിവസത്തെ സന്ധ്യാസമയം സാധാരണ ദമ്പതിമാർക്കുതന്നെയും എത്ര ഉൽക്കണ്ഠയും ഉത്സാഹവും ഉളവാക്കുന്ന ഒന്നാണ്! അന്ത്രോന്ത്രാന്തരാഗതരംഗിതമായ നവദാമ്പത്യത്തിൽ കാലെടുത്തുവെച്ചിട്ടുള്ള കാമിനീകാമുകന്മാർക്കായാൽ പറയാനുമില്ലെല്ലോ. ഈ സ്ഥിതിക്കു, മാധവി കവിയും രസികനുമായ തന്റെ കാന്തൻ വരുന്നതും കാത്തുകൊണ്ടു പടിപ്പാറയിൽ ചെന്നിരുന്നതിൽ അസാധാരണമായൊരു അനൗചിത്യമോ ഉണ്ടോ?

ഭാര്യയുടെ അമ്മയായ ഗൃഹനായിക ജാമാതാവിനെ ആവുന്നതിലധികം ഉപചരിച്ചു. നല്ല 'താചാടിത്തം' തികഞ്ഞ ഒരുമ തന്റെ ഭാമനമകളുടെ അതിയോഗ്യനായ ഭർത്താവിനെ ഇങ്ങിനെയുള്ള പ്രത്യേകസന്ദർഭങ്ങൾ കിട്ടുമ്പോൾ എങ്ങിനെയെല്ലാം സൽക്കരിച്ചു സന്തോഷിപ്പിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയില്ല!

II

നേരം എട്ടുപത്തു നാഴിക രാച്ചെന്നു. ധവളങ്ങളായ കരകളുണ്ടുൾ നീട്ടി പ്രകൃതിദേവിയെ ലാളനംചെയ്തു ഗഗനവീഥിയിൽ ലാലസിക്കുന്ന ചന്ദ്രനെ വാർമുകിൽച്ചാത്തു വന്നു വളഞ്ഞു. നിലാവെളിച്ചം തെല്ലൊന്നു മങ്ങി. ശീതളമായൊരു വെള്ളക്കാരറു നീളേയും വീശി. കനകപ്പാമ്പിലെ കാരണവർ കണ്ണാത്തുമനക്കൽനിന്ന് ഇനിയും മടങ്ങിവന്നിട്ടില്ല. നാരായണൻനായർ വളരെ നേരം കാത്തിരുന്നു. ഒടുവിൽ കാരണവരെ കൂടാതെതന്നെ ഉണ്ണു കഴിച്ചു പ്രിയതമയായുള്ള സൈപരസല്ലാപത്തിൽ വ്യാപൃതനായി. വെറും ഗ്രാമീണയാണെങ്കിലും മാധവി സംഭാഷണത്തിൽ നാഗരികനായ തന്റെ വല്ലഭനെ തോല്പിക്കുകയാണു പതിവ്. തന്റെ പ്രാണപ്രേയസിയിൽനിന്നു പരാജയം ലഭിക്കുന്നതുതന്നെ നാരായണൻനായർ ഒരനുഗ്രഹമായിട്ടാണു കരുതിയിരുന്നത്. സാഹിത്യത്തോടു യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലാത്ത തന്റെ ജീവിതേശ്വരിയുടെ അടുക്കെ അയാൾ താനുണ്ടാക്കിയ നല്ല നല്ല കവിതകൾ ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിക്കുക പതിവാണ്. കാമുകന്മാരുടെ പ്രണയപ്രാർത്ഥനകളെ വിഷയീകരിക്കുന്ന കവിതയാണെങ്കിൽ, അവൾ എത്ര വിലക്കിയാലും, അയാൾ ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ചു ചൊല്ലാതെ വിടുകയില്ല. മാധവിക്കു

കഥകൾ കേൾക്കുന്നതിൽ വലിയ രസമാണ്. നാരായണൻനായർ കഥ കിട്ടുന്നതിൽ വല്ല പ്രയാസവുമുണ്ടോ? നല്ല രസാവഹമായ കഥകൾ പറഞ്ഞുതുടങ്ങും. പക്ഷെ അവസാനം വരുമ്പോൾ കല്പിച്ച കൂട്ടി രസപൂർവ്വം പൊട്ടിക്കും. മാധവി തൽക്കണ്ണം വല്ലാത്ത പരിമേ ത്തോടും കോപത്തോടുംകൂടി കാന്തനോട് കലശൽ കൂട്ടും. അവളുടെ മനോഹതിക്കനുസരിച്ചു കഥ പറഞ്ഞാൽ അന്നു വലിയ സന്തോഷ മാണ്. അതറിഞ്ഞുകൊണ്ട് ആ കാമുകൻ അതിനുനേരെ വിപരീ തമായി പ്രവർത്തിക്കുക പതിവായിരുന്നു. തന്റെ ജീവിതവല്ലഭയുടെ പ്രണയകോപം കാണുന്നതിനുവേണ്ടിത്തന്നെയായിരുന്നു അയാൾ അങ്ങിനെ ചെയ്തിരുന്നത്. പതിവുപോലെ ആ രാത്രിയും അവർ കഥ പറയുവാനായി നിശ്ചയിച്ചു തുടങ്ങി. നിശ്ചയം കൂടുന്നോടത്തോ ളും അയാൾ 'വിലപിടിപ്പിച്ചു' തുടങ്ങി. അയാൾ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: —

“ആകട്ടെ; ഞാൻ ഒരു ‘രസികൻ’ കഥ പറഞ്ഞുതരാം. എ നിക്കൊതു സമ്മാനം തരും?”

മാധവി— സമ്മാനമോ? കഥ പറയുന്നതിനും മറ്റും സമ്മാനം തന്നുതുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ എന്തിനെല്ലാം വേണ്ടിവരും? നാരായണൻനായർ — ശരി; എന്നാൽ സമ്മാനം വേണ്ട; കഥയും വേണ്ട.

മാധവി— ഇതൊരു സ്വരൂപം? ആകട്ടെ; സമ്മാനം തരാം. കഥ കേൾക്കട്ടെ.

നാ—നാ — എന്നാൽ സമ്മാനം എടുക്കൂ.

മാ — വേല കഴിഞ്ഞിട്ടല്ലെ സമ്മാനം?

നാ—നാ — എനിക്കങ്ങിനെയല്ല; സമ്മാനം മുഖം; വേല പിന്നെ.

മാ — എന്റെ പതിവങ്ങിനെയല്ല; ഞാനതു മാറുകയുമില്ല.

നാ—നാ — എന്നാൽ ഞാൻ കഥ പറയുകയുമില്ല.

മാധവി മുഷിഞ്ഞു നെറടി ചൂളിച്ചു കാന്തനെ കടക്കുന്നുണ്ടെന്ന് കണ്ടു നോക്കി. അയാൾ അതിനു പകരംചെയ്യാതെ വിട്ടിട്ട് ‘സമ്മാനം തരില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ തട്ടിപ്പറിച്ചു മേടിക്കും’ എന്നു പറഞ്ഞ് അവളുടെ കോമളമായ കപോലതലത്തിൽ പ്രേമാർദ്രമൊഴുത്തു ചുംബിച്ചു. ആ വിചാസിനി അസുകലം പുളകിതഗാത്രിയായി

യിച്ചു. പെട്ടെന്നു കാരാ കടന്നു വിളക്കു കെട്ടത്തി. മാധവിയുടെ വലകണ്ണൊന്നു തുളി. അവൾ ഒന്നു ഞെട്ടി നടുങ്ങി. ആ മുറി ആകെ ഇരുട്ടുത്തു നിശ്ശബ്ദമായി. തൽക്ഷണം കല്യാണിയമ്മ വാതിൽക്കൽ വന്നു വിളിച്ചു. മാധവി വിളക്കു കൊളുത്തി വാതിൽ തുറന്നു. കാരണവർ മനക്കൽനിന്നു മടങ്ങി വന്നുവെന്നും, നാരായണൻ നായരെ കാണാനാവശ്യപ്പെട്ടുവെന്നും ആയത് പറഞ്ഞു. അകത്തുവന്നു നാരായണൻനായരെ മനസ്സു കിടന്നു വിടച്ചുതുടങ്ങി. അയാൾ അവിടെനിന്നു പൂമുഖത്തേക്കു ചെന്നു. കുട്ടക്കുറുപ്പ് തറവാട്ടു കാരണവരുടെ പ്രൗഢധിയോടുകൂടി കാലിന്റേൽ കാലോരി ഉമ്മാത്തു പടയിൽ ഇരുന്നിരുന്നു. നാരായണൻനായർ അടുത്തുചെന്നു ബഹുമാനത്തോടെ 'മനക്കൽനിന്നു വരാൻ ഇത്ര താമസമെന്തെ?' എന്നു ചോദിച്ചതിന്നു 'ഇം' എന്നു ഗൗരവത്തിലുള്ള ഒരു മുളൽ മാത്രമേ മറുപടി ഉണ്ടായതുളളൂ. കൂച്ചു നേരത്തേക്കു ഇരുവരും മൌനമവലംബിച്ചു. ഒടുവിൽ കുട്ടക്കുറുപ്പ് ഇങ്ങിനെ ഗൗരവത്തിൽ പറഞ്ഞു: 'നാരായണൻനായരെ! നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ തറവാടവമാനിച്ചു. നിങ്ങൾ ഒരു മയ്യാദിക്കാരനാണെന്നു ഞാൻ തെറ്റിദ്ധരിച്ചു പോയി.'

നാരായണൻനായർ ഇതു കേട്ടു കാര്യം മനസ്സിലാകാതെ അവരന്നു മിഴിച്ചുനോക്കി. കല്യാണിയമ്മയും മാധവിയും അകത്തു വാതിൽ മറഞ്ഞുനിന്നു കാരണവർ പറയുന്നതിലേക്കുതന്നെ ചെവി കൊടുത്തിരുന്നു. കാരണവർ തുടൻ പറഞ്ഞു:—

'ഇനി പറഞ്ഞിട്ടു ഫലമില്ലെല്ലോ. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ ജാതിഭയം മറച്ചുവെച്ചു ഞങ്ങളെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ചു കലം കെട്ടത്തി.'

നാ-നാ—അവിടുന്നു പറഞ്ഞതിനർത്ഥം എനിക്കു മനസ്സിലാകുന്നില്ല.

കുട്ടക്കുറുപ്പ്—'നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാവില്ല. അങ്ങിനെ നടിക്കുകയാണു നല്ലത്. പോക്കണക്കേട്ട പാറിയതു ഞങ്ങൾക്കല്ലേ?'

നാ-നാ—(സംഭ്രമത്തോടെ)—എന്താണാവോ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നത്?

കു-കു—(ദേഹ്യത്തോടെ) എന്താണെന്നോ? തന്റെ തറവാട്ടെക്കുറിച്ചു.

വലുതായൊരു ജാതിഭ്രഷ്ടിപ്പെട്ടു? താനതു മാച്ചുവെച്ചു തറവാടു ചീത്തപ്പെടുത്തിയതു മർദ്ദാദയായോ?

നാ-നാ— ഈ അബദ്ധം പറഞ്ഞുപിടിപ്പിച്ചത് ആരാണാവോ?

ക-ക—ഹു! അബദ്ധം, അല്ലെ? താനിനി അധികമൊന്നും പറയേണ്ട. ഇപ്പോൾ ഇവിടുന്നു പോണം. മേലിൽ ഇങ്ങോട്ടു കടക്കരുത്. എന്നെക്കൊണ്ടധികം പറയിപ്പിക്കണ്ട.

നാ-നാ—(വിചാദത്തോടെ) ഞാൻ പോണെങ്കിൽ പോകാം. കാരണമെന്താ? ശരിക്കു പറഞ്ഞുകേട്ടാൽ കൊള്ളാം.

ക-ക—എന്ത്? താൻ അധികപ്രസംഗം ഒന്നും എടുക്കണ്ട. തന്റെ യോഗ്യത തനിക്കു കേൾക്കണോ? തനിക്കു അറിയാത്തതുണ്ടോ ചിത്തമുണ്ടോ? അറിയാത്തതു കള്ളിക്കാതെ അമ്പലത്തിൽ കടന്നിട്ടല്ലെ? തൊട്ടുതിന്നിട്ടല്ലെ? തനിക്കു കലമുണ്ടോ? നമ്പൂരാറെ താൻ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടല്ലെ? ഇന്നാളെങ്ങാണ്ടു താൻ സായ്ക്കന്മാരുടെ കേരളപത്രികയിൽ തിരുമനസ്സിലെപ്പറ്റി ഭൂഷിച്ചെഴുതിയിട്ടല്ലെ? ഇതൊക്കെ മാനമോ മർദ്ദാദയോ? യോഗ്യതയോ?

നാരായണൻനായർ ഇടിവെട്ടിയ മരംപോലെ അനങ്ങാതെ അസ്ഥിച്ചു നിന്നുപോയി. കുറച്ചു വീണ്ടും പറഞ്ഞു. “ഏതായാലും കഴിഞ്ഞതു കഴിഞ്ഞിട്ടല്ലെ? താനായിട്ടുള്ള ബന്ധുത്വം മതി. ഇപ്പോൾ പടികടക്കണം. തന്നെ ഇനി ഭൂഷിക്കരുത്. ഈ മാത്രയിൽ ഇറങ്ങണം. ഇല്ലെങ്കിൽ, ഇവിടേക്ക്, ഇതരം മാററം എന്നങ്ങനെയും മടക്കമെന്നാണ് തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അരുളിച്ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.”

നാരായണൻനായർ എന്തോ ചിലതു പറയുവാൻ ആരംഭിച്ചു. രക്ഷയുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു പറഞ്ഞുപിടിച്ചു. അകത്തുനിന്നു ‘കരച്ചിലും പിഴിച്ചിലും’ തുടങ്ങി. കുട്ടക്കുറുപ്പ് (അകത്തേക്കു നോക്കിട്ട്) ‘എടി! ചവിട്ടി ഞാൻ എല്ലു മുറിക്കും, മിണ്ടാതിരുന്നോളിൻ! ഇനി കച്ച കേൾക്കട്ടെ’ എന്നു കോപാകലനായുരച്ച്, നാരായണൻനായരോടു ‘പടികടക്കാൻ’ പറഞ്ഞു. ആയാളാകട്ടെ ഒന്നും മിണ്ടാതെ അകത്തേക്കു കരണകരണമാവണ്ണം ഒന്നു നോക്കിക്കൊണ്ടു മുററത്തേക്കി

റങ്ങി. അകായിൽനിന്ന് ഒന്നരണ്ടു ദീനസ്വരങ്ങൾ അതുച്ചത്തിൽ പുറപ്പെട്ടു. നാരായണൻനായർ പടിഞ്ഞാറെ മുറത്തിൽക്കൂടെ കടന്നുപോയി. പടിഞ്ഞാറെമുറിയുടെ ജനലിൽക്കൂടെ അയാളുടെ ദൃഷ്ടി പോകാതിരുന്നില്ല. മാധവി ധാരധാരയായി കണ്ണീർ വാർത്തുകൊണ്ടു തേങ്ങിത്തേങ്ങിക്കൊണ്ടു വിങ്ങിത്തുടഞ്ഞ മുഖത്തോടെ ജനലിന്നരികെ നിന്നു പ്രാണപ്രിയന്റെ അന്ത്യയാത്ര നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ദയനീയാവസ്ഥയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന തന്റെ ജീവിതേ ശ്വരിയെ കണ്ട മാത്രയിൽ അയാളുടെ ഹൃദയം ഒന്നുകൂടി തകന്നു രണ്ടുമൂന്നു ചുടുകണ്ണീർക്കുളങ്ങൾ നിലത്തു പതിച്ചു. ഒരക്ഷരമെങ്കിലും ഉരിയാടുന്നതിന് അയാൾ ശക്തനായില്ല. തിരിഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു നോക്കിയുകൊണ്ട് ആ കാമുകൻ പടികടന്നു പോയി.

മാധവിയുടെ തലോലത്തെ നില എന്തായിരുന്നുവെന്നു, ഭാഗ്യവശാൽ ഈ ഭാഗം വായിക്കുന്നതിന് എനിക്കൊരു വായനക്കാരത്തിയെ കിട്ടുമെങ്കിൽ, അവരുടെ സ്രീഹൃദയത്തോടു പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു വലിയ പ്രയാസമില്ല. ചുരുങ്ങനായ വായനക്കാരനോടു പറയാനുള്ളതു, നാരായണൻനായരുടെ നില തനിക്കാണെങ്കിൽ ഉള്ള അനുഭവം എന്താണെന്നു തന്നെത്തന്നെന്നാലോചിച്ചു രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ടാൽ മതി എന്നാണ്.

കാരണവരെ ഭയപ്പെടുന്ന കൂട്ടത്തിൽ വെട്ടുവടക്കു കാരണവർ കാണിക്കുന്നതെല്ലാം കണ്ണുചീമ്മി സഹിക്കുകയെന്നിയെ ഗത്യന്തരമില്ലല്ലോ. കുട്ടക്കുറുപ്പിനെ മനക്കലേക്ക് ആളയച്ചു വരുത്തിയതു നാരായണൻനായരുടെ സംബന്ധം നിത്തലാക്കാൻ പറയുന്നതിനു വേണ്ടിയായിരുന്നു. അസൂയാലുക്കളായ അവിടുത്തെ ചില പ്രമാണികൾ ഒത്തുചേർന്നു നാരായണൻനായരുടെ പേരിൽ ചില ദോഷങ്ങൾ ആരോപിച്ചു മനക്കൽചെന്നു നന്മുതിരിയെ പറഞ്ഞു ധരിപ്പിച്ചു അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു കുട്ടക്കുറുപ്പിനെ ഭേദിപ്പിച്ചു. ദുരഭിമാനിയായ കുറുപ്പിനു മരുമകളുടെ ഭർത്താവിനോടു വിരോധം വരുമാറു പല ഏഷണികളും അവർ പറഞ്ഞു പിടിപ്പിച്ചു. നാരായണൻനായരെ പറഞ്ഞയച്ചില്ലെങ്കിൽ ദേശക്കാരാകും ജാതിയിൽ കൂട്ടുകയില്ലെ

ന്ന ഭീഷണിയും തട്ടിവിട്ടു. ഇങ്ങനെയുള്ള ദുഷ്പ്രഭവങ്ങൾ മൂലമാണ് കുട്ടക്കുറപ്പു നാരായണൻനായർക്ക് മരുമകളോടുള്ള ബന്ധം വിട്ടു ത്തിയത്. അമ്മാമന്റെ അനുജൻ എതിരായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന്നു സാധുവായ മാധവിക്കുണ്ടോ ത്രാണി? അവർ 'കണ്ണീരും കയ്യും' മായി കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടി. ഉടനടം ഉറക്കുമില്ലാതെ അമ്മോരാരൂപം കരഞ്ഞും കാന്തനെയോർത്തും സ്വഗൃഹത്തിൽ മാധവി ശുശ്രൂഷയ്ക്കു പോലെ നിവസിച്ചു.

(തുടരും)

സി. ശങ്കുണ്ണിനായർ (വിദ്വാൻ)

മുണാളിനി.

(1)

അനിയന്ത്രിതകാലയോഗമാം
പനിയിൽപ്പെട്ടുപരംവിഷണ്ണനായ്
അനിശംവിഷമിച്ചു — ശേഷമെ,
ന്തിനിയിങ്ങോട്ടവരാ മുണാളിനി.

(2)

അവിഷമമാഴിഞ്ഞു, ജീവിതം
നമകംപോലെനിനച്ചുഭീനനായ്
മരുവുന്നമുണാളിനിക്കുമോ
മരണംതാൻപര, മില്ലസംശയം.

കുമാരദാസ്സ്.

ഞങ്ങളുടെ വായനശാല.

കണ്ണശ്ശരാജാജ്ഞം. “മദ്ധ്യകാലമലയാളമാതൃകക”യുടെ നാലാം ഭാഗമായി ശ്രീമാൻ ഉള്ളൂർ എസ്സ്. പരമേശ്വരയ്യവർകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കണ്ണശ്ശരാജാജ്ഞം സുന്ദരകാണ്ഡം വായിച്ചുനോക്കിയതിൽ പ്രസാധകനെ വളരെ അഭിനന്ദിക്കുവാൻ ഞങ്ങൾ ഒട്ടും മടിക്കുന്നില്ല. മലയാളസാഹിത്യത്തിലുള്ള പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ അർത്ഥപ്പരിഭാഷയും ശബ്ദസമ്പന്നവും രസപരിപോഷവും അറിഞ്ഞാസ്വദിക്കാൻ സാഹിത്യവേദികളാണെന്നഭിമാനിക്കുവാൻ നവീന സഹൃദയന്മാർക്കുവകാശമില്ലെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അങ്ങനെയുള്ള പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ എത്രയും മാന്യമായ ഒരു പദവി ഈ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥത്തിനുണ്ടെന്ന് ആരും സമ്മതിക്കും. കണ്ണശ്ശരാജാജ്ഞത്തിൽപ്പെട്ട ഈ സുന്ദരകാണ്ഡത്തിനു പ്രത്യേകം ഒരു കർക്കശമുണ്ട്. ഇതിന്റെ മാതിരി കാണാനായി ചിലതു താഴെ ചേർക്കുന്നു:—

“അതുകാലംകണ്ടാൻകവികളെരുന്നവമകാഞ്ചനമതിലകുമെങ്ങും
നിരതാമൊളിപൊഴയന്നുളവാകിയദിവ്യമഹാമണിഭവനസമൃദ്ധം
മധുരായതഗീതാദിമനോഹരവരവിതാജനനൃത്തചിശേഷവും—
മിതമേലുംമധുപാനവിനോദമിയന്നനിശ്ചലവരരെയുമവിടേ.”

“കണ്ടാനൊരുഭാഗത്തെരാവതകമിനികരായകരീന്ദ്രസമൃദ്ധം
ബലംരായതനംപുനരങ്ങൊരുപാടനിശ്ചലവരപാലിതമായേ
വണ്ടാർപ്പംപൊഴിച്ചുടമവീടിനമനാസിലസുഖകരമൊരുഭാഗം
വണ്ടാർകഴൽമടചാർവന്താടിമകീഴ്ത്തുകകളിമിടംപുനരൊരിടം.”

“കണ്ടാനുടനൊരുയോജനനീണ്ടതികാന്തികലൻരയോജനവിതിയി
ലുണ്ടാകിയപൊന്മതിലകമേപ്പുനരുത്തമമുക്തിയാവണഭവനം
തണ്ടാമരമലർവീതിചിരുന്നചതുർമുഖനംവിസ്മയമാമതിനെ—
കണ്ടാലാദിത്രേദയസമമായ്കാണാമതുരത്നപ്രഭയാലും.”

“കണ്ടാൻദശമുഖനോട്ടമിരുന്നതുകാലംമധുപാനംചെയ്തതിൻ—
ലുണ്ടാകിയമദമോടംക്രിഡിച്ചുടനേനിദ്രാപരവശരായേ

വണ്ടാൻ കഴൽ കളിത്തന്നു ലേപനമാലയാദികളുമുലഞ്ഞു തിനാലും പണ്ടതിലുമഴകേറിയനാരികൾ പലപലപാടുകിടന്നു മമിടേ.”

“അതിനരികേ മണിയറസുഖകരമായഴകിയലും ഭീപപ്രഭയോലും കതിരവനോടെ തിരാകിയ കാന്തികലൻ മഹാരത്നപ്രഭയോലും മധുമദമോടു മറങ്ങിയ രാവണവരഭൂഷണരൂപിയായും ഭീപി-

ച്ചതു കാലം വൈവസ്വതഭവനമതെന്നേതോന്നും വണ്ണമകുണ്ടാൻ.”

“അനന്തകാലം മാരതികുണ്ടാ നഴകിയ ലും പൊന്നിൻ പയ്യങ്കേ മാനിതമായ മഹാമുദൃതല്ലേ മരുവിനരാക്ഷസരാജശരീരം മാനിനിമാർ പലരെയും മവനരികേ മരുവിയുറങ്ങിടുന്നതു പാത്താൻ മേനകയോടെ തിരാമൊരു ഭാമിനി വേറൊരു ശയനേ ചേർന്നു ക...

ണ്ടാൻ.”

ഹന്തമാൻ ലങ്കയിൽ ചെന്നപ്പോൾ കുണ്ട കാഴ്ചകളെ വഴി ക്കുന്ന മേല്പാണിച്ച ഭാഗം എത്ര മനോഹരമായിട്ടുണ്ടെന്നു നോക്കുക! ഇതുപോലെ രസകരമായ ഭാഗങ്ങൾ ഇതിൽ വളരെ ധികമുണ്ട്.

പ്രൗഢഗംഭീരമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്നു മനോഹരമായ ചുരുട്ടിപ്പണി പരമേശ്വരയുർത്തന്നെ എഴുതിച്ചേർത്തിട്ടുള്ളതു വിദ്യാത്മികൾക്കും മറ്റു വായനക്കാർക്കും വളരെ ഉപയോഗപ്പെടുന്ന ഒന്നാണ്. പക്ഷെ അതു വളരെ ചെറുതായിപ്പോയതിൽ വ്യസനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അയ്യരവർകൾ പ്രാഖ്യാനിക്കാതെ വിട്ടിട്ടുള്ളതിൽ പലതും വായനക്കാർക്കു മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിക്കാതെ ഇനിയും കിട്ടപ്പോകൂ. അടുത്ത പതിപ്പിൽ ഈ ടിപ്പണി കറച്ചുകൂടി നിഷ്കഷിച്ചു ചേർക്കുമെന്നു ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു.

—o—o—o—o—o—

പലവക.

കിട്ടലേഖനി. ചിത്രമെഴുതുമ്പോൾ സ്വരരേഖ (Out line) മാത്രം വരയ്ക്കേണ്ടതല്ലെന്നു പെൻസിലിനു ‘കിട്ടലേഖനി’ എന്നൊരു പ്രാചീന ഹിന്ദുക്കൾ പേരു പറഞ്ഞിരുന്നത്. ഈ കിട്ടലേഖനി

ടെ നിർമ്മാണകൃമത്തെ ഒരിംഗ്ലീഷു മാസികയിൽ ഇങ്ങിനെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു:— പഴയ മഠോടുകൂടി പൊടിച്ചു ശീലപ്പെടുത്തിയ ഉണക്കിയ ചാണകപ്പൊടിയോടുകൂടി കലർത്തി വേപ്പിൻപശവെള്ളത്തിലോ വരളപ്പശവെള്ളത്തിലോ കുഴച്ചു ഇഷ്ടമുള്ള വലുപ്പത്തിൽ പെൻസിൽപോലെ ഉരുട്ടുക. ഇതാണു കിട്ടലേഖനി. ഇതു സൗകര്യം പോലെ രണ്ടോ മൂന്നോ നാലോ അംഗുലം നീളത്തിൽ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്.

*

*

*

അല്ലോ, എല്ലോ. ‘ഉണ്ടല്ലോ’ ‘വന്നുവല്ലോ’ ഇത്യാദി പ്രയോഗങ്ങളിലെ അന്ത്യശബ്ദം ‘അല്ലോ’ എന്നാണെന്നാണ് ഇക്കാലത്തു സാധാരണയായി ധരിച്ചും ഉപയോഗിച്ചും വരുന്നത്. എന്നാൽ ചില പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നോക്കുമ്പോൾ ഈ അന്ത്യശബ്ദത്തിന്റെ സ്വരൂപം ‘ഏല്ലോ’ എന്നാണെന്നു വെളിവാകുന്നതായി ഉള്ളൂർ എസ്സ്. പരമേശ്വരയ്യർവർകൾ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ഇതുകൂടാതെ, ഇപ്പോൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന അർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചുവരുന്ന പല ശബ്ദങ്ങൾക്കും പണ്ടു അർത്ഥഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നതായും പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു വെളിപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടത്രെ. ‘മംഗളോദയ’ത്തിൽ തുടച്ചയായി ചേർത്തുവരുന്ന ‘മണ്ണാർപാട്ട്’ സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിച്ചാൽ നമുക്കു വലിയ പുതുതൊന്നു പല പഴയ പദങ്ങളും പ്രയോഗങ്ങളും അവയുടെ രൂപഭേദങ്ങളും കാണാവുന്നതാകുന്നു.

*

*

*

ഇന്ത്യൻ സംഗീതം. ഇന്ത്യൻ സംഗീതസമാജത്തിന്റെ 2-ാം വാർഷികയോഗം ഇതിനീടെ ഡൽഹിയിൽ വെച്ചു കൂടുകയുണ്ടായപ്പോൾ, അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്ന രാമപുരത്തിലെ നവാബ് ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു:

ഹിന്ദുക്കളുടെ സംഗീതത്തിന്റെ മൂലം ദൈവികമായ ഒന്നാണെന്നു വിശ്വസിച്ചുവരുന്നു. വേദപ്രവചനാവായ ബ്രഹ്മാച് വെളിപ്പെടുത്തിയ ചതുർവ്വേദങ്ങളിലൊന്നായ സാമവേദമാണ് സംഗീതത്തിന്റെ മൂലം. മഹമ്മദീയരുടെ സംഗീതം 12-ം 13-ം ശതവത്സങ്ങളിലാണു ജീവിച്ചിരുന്നത്. സുൽത്താൻ അലാവുദിൻ തുഗ്ലാക്ക്

എന്ന മഹമ്മദീയവീരൻ സംഗീതത്തിൽ വലിയ പ്രതിവത്തികാണിക്കുകയും, സംഗീതവേദികളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

* * * * *

ഒരു അപലപനം. ഈ തലവാചകത്തിൽ ഒരു ഭാഷകൻ എഴുതി അയച്ചിട്ടുള്ള ദീർഘലേഖനത്തിന്റെ സാരമാണിത്:—

രഘുവംശത്തിലെ “പാശന്മാവിവസംപൂർക്കതഃ” എന്ന പ്രഥമപദ്യം കാളിദാസരുടെ കൃതിയല്ലെന്നും പിന്നീട് പ്രക്ഷിപ്തമായി ചേർത്തിട്ടുള്ളതാണെന്നും പറഞ്ഞ് ‘രഘുവംശവിമർശകാരൻ കാളിദാസരെ അപലപിക്കുന്നു. ഈ അപലപനം ശരിയല്ലെന്നു കാളിദാസരെക്കൊണ്ടുതന്നെ തെളിയിക്കാം. കാളിദാസർ, തനിക്കു ഏറ്റവും ബോധിച്ച ചില ആശയങ്ങളെ തന്റെ കൃതികളിൽ പല ദിക്കിലും ഈഷൽഭേദത്തോടുകൂടി ആവർത്തിച്ചുപോയെന്നു പരിവാണ്. രഘുവംശത്തിൽ പാർവ്വതീപരമേശ്വരന്മാർക്കു “പാശന്മാവിവസംപൂർക്കതഃ” (പാക്കും അത്മവും എന്നുപോലെ ഒഴിച്ചാലും ഒഴിയാത്ത വിധം നിത്യമായി സംബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നവർ) എന്നാണ്, പാർവ്വതീപരമേശ്വരന്മാർക്കു വിശേഷണം കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. ഇതു കുമാരസംഭവത്തിലും ഇവരെപ്പറ്റി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ്. പാർവ്വതിയെ പരമേശ്വരനും നൽകേണമെന്നു സപ്തർഷിമാർ ഹിമവാനോടു പറയുന്ന ഘട്ടത്തിൽ “തമത്വമിവഭാരതാസുതായോക്തുമഹംസി” (വാക്കിനോടു അത്മത്തെച്ചേർക്കുമ്പോലെ പാർവ്വതിയോടു പരമേശ്വരനെ ചേർക്കുവാൻ അങ്ങ് അർഹിക്കുന്നു) എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. രഘുവംശത്തിലെ “ജഗതഃപിതരൗ” (ലോകത്തിന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാർ) എന്ന വിശേഷണവും കുമാരസംഭവത്തിൽ ഈ വധുചരന്മാർക്കു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. “മാതരംകല്പയന്ത്രേനാമീശോഹീജഗതഃപിതാ” (ജനങ്ങൾ ഇവളെ അമ്മയായി കല്പിക്കും. ഈശൻ ജഗത്തിന്റെ പിതാവാണ്ല്ലൊ) എന്നും സപ്തർഷിമാർ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതു കൊണ്ടു, മുൻപറഞ്ഞ രഘുവംശപദ്യത്തെ അപലപിക്കുന്നവർക്കു കുമാരസംഭവപദ്യങ്ങളേയും അപലപിക്കേണ്ടിവരും.

മംഗളോദയം കമ്പനി, ക്ലിപ്തം,
തൃശ്ശിവപേരൂർ.

രാമായണ
പാരായണം.

സുന്ദരകാണ്ഡം

(കുളിപ്പാട്ട്)

മംഗളോദയം

നല്ലകടലാസിൽ

വരികുവരിച്ചേർത്ത്

വൃത്തിയാക്കി

അച്ചടിച്ച് ഉള്ളത്.

വില 4 റൂപയായും.

തപാൽകൂലിപുറമെ.

മലബാറി ജലദോഷപ്പനി

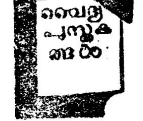
കഠിനമല്ലാത്ത ഫ്ലേസ്.

ഈ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ഗുളികകൾ
ബലഹീനത്തെയും ഷീണത്തെയും അക-
റ്റുന്ന ഗുളികകൾ.

ദാഹം ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ വിശേ-
ഷതരമായ പാൽപ്പൊടി.

ചർമ്മരോഗങ്ങൾക്കുള്ള തൈലം ഇ-
തുകൾക്കുപുറം വില്പന തയ്യാർ.

Dr. H. L. BATLIWALA.
P. O. WORLI—BOMBAY.

കാവ്യം, ശാസ്ത്രം, പുര-
ണം, ഇതിഹാസം, സ്മൃ-
തം,

സാഹിത്യം, സംഗീതം,
കലാവിദ്യ,
വൈദ്യം, ജ്യോതിഷശാ-
സ്ത്രം.

നോവൽ, കഥ, പ്രബ-
ന്ധങ്ങൾ, നാടകം, പ്രശ-
സ്തനം, കുളിപ്പാട്ടുകൾ, ഉ-
ള്ളുകൾ, കഥകളി.

എന്നുവേണ്ട എല്ലാതര-
ം പുസ്തകങ്ങളും വില്പന-
ക്കുണ്ട്.

1. മംഗളോദയം മാസിക
2. കേരളകല്പദ്രുമം അഞ്ചു
കൂടും.

8. മംഗളോദയം ബുക്ക്
ഡിപ്പോ.

1. മംഗളോദയം വ്യാപക-
കൾ.

ഇവയെ സംബന്ധിച്ച അ-
ധികവിവരം അഭ്യർത്ഥനയ്ക്ക്
അപേക്ഷിക്കേണ്ടതും മേൽ
വിലാസം:—

THE MANAGER,
MANALODAYAM CO. LTD
TRICHUR.

മംഗളോദയം കമ്പനി

കുപ്പം, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

1080-ലെ 4-ാം റെഗുലേഷനായ കൊച്ചി കമ്പനി റെഗുലേഷനനുസരിച്ച്
റജിസ്ട്രേഷനുള്ളതും.

മൂലധനം രൂപിക 1,00,000

ഈ മൂലധനത്തെ ഷേയർ 1000 10 രൂപിക വീതം 10,000

ഷേയറുകളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഡയറക്ടർമാർ.

- 1 മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചി 9-ാംകൂർ രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സു
- 2 ബ്രഹ്മശ്രീ എ.കെ.ടി.കെ.എം. ചെറിയ നാരായണൻനമ്പൂതിരിപ്പാട് അം
- 3 " മാതൃകർ വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് "
- 4 " കരിയന്നൂർ മനയ്ക്കൽ വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരി "
- 5 " അപ്പുലാശ്ശേരി പരമേശ്വരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് "
- 6 മ.രാ.രാ. ബഹുമാനപ്പെട്ട കവളപ്പാറ മൂപ്പിൽ നായർ "
- 7 " കൊല്ലങ്കോട് മാധവ രാജാ "
- 8 " ടി. സി. കൃഷ്ണമേനോൻ "
- 9 " എ. കെ. കുഞ്ഞൻ രാജാ "

ആഡിറ്റർ—പി. യജ്ഞരാമയ്യർ.

ലീഗൽ അഡ്വക്കേറ്റ്—കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായരവർകൾ ഐ.എ., ഐ.എ.എ.,
ഹൈക്കോർട്ട് വക്കീൽ, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

മാനേജർ—സി. കുഞ്ഞിരാമൻ മനോൻ.

കമ്പനിയുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശങ്ങൾ.

വളരെ ഉപകാരപ്രദങ്ങളും, ദുർല്ലഭങ്ങളും, ഇതുവരെ അച്ചടിക്കാ
യുമായ വിവിധവിഷയങ്ങളിലുള്ള സംസ്കൃതപുസ്തകങ്ങളും മലയാളപുസ്തകങ്ങളും
രിഷ്ടതയിലായിട്ട് അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും, മാറ്റ പുസ്തകങ്ങൾ അ
ലംകൂടാത്ത വിധത്തിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും അച്ചടി സംബന്ധ
യിട്ടുള്ള ഞ്ഞെൻറ മുതലായ പ്രവൃത്തികൾ സുകുമാരീതിയിൽ നടത്തേണ്ടതി
ലേണ്ടി ഏറ്റവും ഉയർന്ന സ്ഥിതിയിൽ കമ്പനിവകയായ കോളകല്പനും അച്ച
ത്തെ പരിഷ്കരിച്ചു നന്നാക്കുക.

2 ദേവനാഥരതിലും, മലയാളത്തിലും, ഇംഗ്ലീഷിലും മിതമായ
കിന്മേൽ സകല അച്ചടിപ്രവൃത്തികളും വൃത്തിയായി നടത്തിക്കൊടുക്കുകയും സഭ
വാദം (സ്റ്റേഷനറി) മുതലായ സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയും വാങ്ങുകയും വ്യാപാരം
ഇതുകൾ ചെയ്തുകൊള്ളുക.

3 മംഗളോദയം മാസിക അതിർത്താ ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഉൽകൃഷ്ടസ്ഥി
തിയിൽ സാധിക്കത്തക്കവണ്ണം പരിഷ്കരിച്ചു നടത്തുകയും ചെയ്തുകൊള്ളുക.

4 പല ഭാഷയിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ വരുത്തിയും അച്ചടിച്ചും കമ്പനി
ക ഇപ്പോഴുള്ള ബുക്കു ഡെപ്പോ പരിഷ്കരിക്കുക.

ഷേയറുകൾ ഇനിയും വില്പനയുണ്ടാകും. ഷേയർ ചേരുവാരും ഇഷ്ടപ്പെ
ന്നവർ രേഖാമൂലമായി ഉടനെ മാനേജർക്ക് അറിവുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

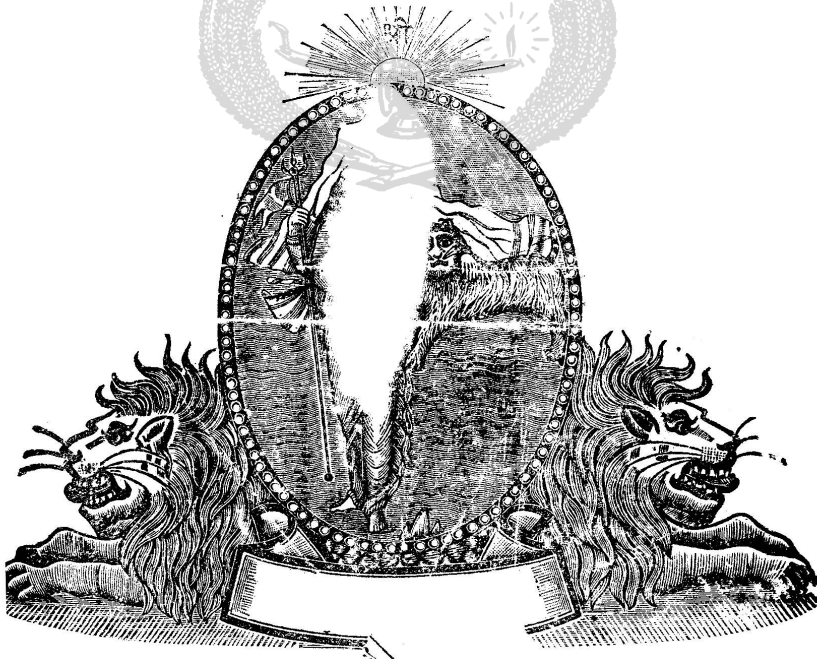
പുസ്തകം ഫല

ലക്കം ൯

മ. ഗ. ദ. ഉ. ദ. യ.

മറുപടി.

സ ധ ധ ബി നു.

രസകരവും, ഹൃദയോൽക്കുപ്പമായ ഒരു സാമുദായിക നോവൽ.

ശ്രീമാൻ ആർ. സി. ദത്ത് അവർകളുടെ ഒരു ശ്രുതിപ്പെട്ട നോവലിന്റെ തർജ്ജമ.

ദാമ്പത്യജീവിതത്തെ ഇതിലധികം ഫലിതത്തോടെ വിവരിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്.

ഒരു പേരെടുത്ത ഗദ്യകാരനായ മിസ്റ്റർ കരുത്തു ജനാദരവനാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ. പുസ്തകം അച്ചടിച്ചു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കടലാസ്സിന്റെ ദുർഭിക്ഷം നിമിത്തം കുറച്ചു കോപ്പികൾ മാത്രമേ ഇപ്പോൾ അച്ചടിക്കുന്നുള്ളൂ. ആവശ്യക്കാർ താഴെ പറയുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ അഭ്യർത്ഥിക്കുക.

മറണേജർ, മംഗളോദയം കമ്പനി, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

വിഷയവിവരം.

൧. മംഗളം
൨. സംസ്കൃതഭാഷ പ്രവചനാഭാഷയായിരുന്നുവോ?
എഫ്. രാമസ്വാമി അയ്യർ ബി. എ.
൩. ജാതികളും വൃത്തിമർദ്ദാദികളും.
മണ്ണാർപാട്ട് (തോറം)
൪. മലയാളത്തിലെ ഗദ്യരചന.
കെ. വി. എം.
൫. ഇനിയങ്ങോട്ടു നോക്കേണ്ട (ചെറുകഥ)
സി. ശങ്കുണ്ണിനായർ (വ്യാപാരം)
൬. ചൊട്ടും ചൊടിയും.
കുമാരദാസ്സ്.
൭. ഞങ്ങളുടെ വായനാരാല.
പു. പലവക.

ആതകനിഗ്രഹഗുളികകൾ.

പലവിധ പീഡിതന്മാർക്ക് ഒരുത്തമബന്ധു.

നീചനായ രാവണനേയും, മറ്റു ദുഷ്ടന്മാരായ രാക്ഷസന്മാരേയും സഹമരിച്ചു, തന്റെ ബന്ധുക്കളേയും വെടിഞ്ഞു ശ്രീരാമഗോപാന്റെ കാൽശരണം പ്രാപിച്ച റിഭീഷണനു സകല അഭീഷ്ടങ്ങളും സാധിപ്പിച്ച് ഒടുവിൽ അദ്ദേഹത്തിനെ ലങ്കാപുരിയിൽ രാജാവാക്കി വാഴിച്ചു പിന്നീടുണ്ടായ സകല അഭ്യുദയത്തിനും പാത്രീഭവിച്ചതുപോലെ പലവിധ യേക്കരരോഗങ്ങൾക്കധീനപ്പെട്ടവർക്കു ഞങ്ങളുടെ ലോകപ്രസിദ്ധിയുള്ള ആതകനിഗ്രഹഗുളികകളെ ഒരു ബന്ധുവായി കരുതി അവയെ ഉപയോഗിച്ചാൽ അവരുടെ സകല ദീഡകളേയും ക്രമേണ നീക്കി അവർക്ക് അഭാവം കായബലവും, ഐശ്വര്യവും കൊടുക്കുകയും, ഭാഗ്യവാന്മാരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങിനെന്തിരിക്കെ ഞങ്ങളുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ സിദ്ധൗഷധത്തെ കേട്ടിട്ടും അനുഭവിച്ചിട്ടും ഇല്ലാത്തവർ ഇതിന്റെ ഗുണത്തെ ഒന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കട്ടെ.

82 ഗുളികകൾ അടങ്ങിയ ഡബ്ബി 1-ക്ക് 1-ക.

വൈദ്യശാസ്ത്രപി, മണിശങ്കരഗോവിന്ദജി,

ജിക്ക് ഭരണിപ്പുനീഗ്രഹവൈദ്യശാലാ,

157 ബോംബെ മദിരാശി.

N. B. മേൽവിലാ

ERS:-THE MANGALADY

എഴുതണം.

മംഗളോദയം.

൧൦൯ ധനു.

മംഗളം.

ഭോഷാപേതംനമിപ്പോക്ഭിമതമഖിലംകൈവരത്തുന്നമുഖം
ശേഷാദ്രന്മാർപറഞ്ഞീടിനവിബുധഗവീസ്ഥാനമനപത്മമാക്കി
ഭാഷാസാമ്രാജ്യരാജ്ഞീപദമരുളിവരംദേവി!ശൈവാക്ഷപാളീ-
ഭൂഷാമാണിക്യമേ!നീകനിവൊടരുളണേസാധുവാഗതർബോധം.

* സംസ്കൃതഭാഷ

വ്യവഹാരഭാഷയായിരുന്നുവോ?

നമ്മുടെ കേരളത്തിലെന്നല്ല, ഇൻഡ്യാമഹാരാജ്യത്തിലുള്ള സകല ദേശങ്ങളിലും അതാതു ജനങ്ങളുടെ സാഹിത്യസമ്പത്തു മുഴുവനും ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ മിക്കഭാഗവും സംസ്കൃതഭാഷയെ അനുസരിച്ചുണ്ടായിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു. വടക്കേ ഇൻഡ്യയിലുള്ള മിക്ക ആധുനികഭാഷകളും ആദിമസംസ്കൃതഭാഷയുടെ പരിണാമഭേദങ്ങളാണെന്നു ഭാഷാശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഭാരതഖണ്ഡത്തിലുള്ള ആർയമതാനുസാരികളായ സകല ജനങ്ങളുടേയും മതം, ആചാരം, ധർമ്മശാസ്ത്രം എന്നീ വിഷയങ്ങളെല്ലാം സംസ്കൃതഭാഷയിലാണു സമുച്ചയിച്ചു

* പാറശ്വാലയിലെ ശങ്കരവിഖ്യാനം വരുന്നശാഖയുടെ ൩-ാം വാഷികപ്പുരുഷത്തിൽ വരുന്നില്ല.

വെച്ചിരിക്കുന്നത്. നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ ഐഹികപാരത്രിക
ഒരു ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള എല്ലാ നടപടികൾക്കും പ്രമാണഭൂതങ്ങളായ ത
ത്വങ്ങൾ സംസ്കൃതഭാഷയിലാണു നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നത്. ചുരുക്കി
പ്പറയുന്നതായാൽ, സംസ്കൃതഭാഷയിൽ പ്രതിപാദിക്കാത്തതായിട്ട്
ഒരു വിഷയവും ഇല്ലെന്നതന്നെ പരയാം. ഇപ്രകാരമുള്ള സംസ്കൃത
ഭാഷയുടെ ഉത്ഭവവും സ്ഥിതിയും ഈ നമ്മുടെ ഭാരതവണ്ഡത്തിലാ
ണെന്നു വരുമ്പോൾ ഏതദ്ദേശീയനായ ഏതൊരുത്തനാണ് ആ ഭാ
ഷയിൽ അഭിമാനവും ബഹുമാനവും ഉണ്ടാകാത്തത്?

വിശേഷിച്ചും, നമ്മുടെ കേരളഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ സംസ്കൃത
ത്തിന് എത്രമാത്രം ബന്ധമുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി നമുക്കെല്ലാവർക്കും
അർത്ഥഗോചരമാണ്. നമ്മുടെ പദ്യസാഹിത്യത്തിലുള്ള വൃത്താ
ലജ്ഞാദിചമല്ലാരങ്ങളെല്ലാം മിക്കവാറും സംസ്കൃതത്തിലുള്ളവത
ന്നെയാണ്. ഗദ്യസാഹിത്യത്തിലും എത്ര സംസ്കൃതപദവും നമുക്കു പ്ര
യോഗ്യമായിത്തന്നെ കാണുന്നു. ദിനചർച്ചയിൽ നാം നിജ്ജ്ഞം പ്ര
യോഗിക്കുന്ന നഖമുഖാദി സാധാരണ പദങ്ങൾക്കുപോലും ദ്രാവിഡ
ശബ്ദങ്ങൾ ഇല്ലെന്നു മട്ടിലായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഉണ്ടെങ്കിലും അവയ്ക്കു
പ്രചാരവും ഗൗരവവും പോരാ. ഇങ്ങിനെ പലപ്രകാരത്തിൽ നമ്മു
ടെ നാട്ടുഭാഷകളിൽ കടന്നുകൂടി പ്രതിഷ്ഠയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നതുക
ടാതെ, ഈ ഭാഷ ഈയിടെയ്ക്കു ദൂരസ്ഥിതങ്ങളായ ദ്വീപാന്തരങ്ങളിലു
ള്ള പണ്ഡിതന്മാരെപ്പോലും ആകർഷിച്ചു വിസ്മയഭരിതരാക്കിത്തീർത്തി
രിക്കുന്നു. സർവ്വതോമുഖമായ ഒരു ഉത്തമഭാഷയാണു സംസ്കൃതം. ആ
ദികാലം മുതൽക്കു ഈ ഭാഷ ഇന്നു കാണുന്നതുപോലെ ഗ്രന്ഥമാത്ര
ഗോചരമായിരുന്നുവോ, അഥവാ, സർവ്വജനീനമായ ഒരു ഭാഷയാ
യി വളരെക്കാലം വിളങ്ങിയശേഷം ഒടുവിൽ വാല്മീകികാലത്തു ഉ
പരിരംസ്യവായ ഉദ്യോഗസ്ഥനെപ്പോലെ 'ദിക്കാർദ്ദകൾ'കൊണ്ടു മര്
ത്രം യോഗ്യത അറിയിക്കേണ്ടതായ ഇന്നത്തെ നിലയിൽ എത്തിയ
താണോ, എന്നുള്ള ഒരു വിചാരണ ഭാരതവഷിയമായ നമുക്കു നി
ശ്ചയമായും രസാവഹമായിത്തന്നെ ഇരിക്കും.

സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കു വ്യവഹാരദേശയിലിരിക്കുന്ന ഒരു ഭാഷയുടെ സ
കുല ലക്ഷണങ്ങളും, നേരേമറിച്ചു, സാഹിത്യമാത്രദൃഷ്ടമായ ഒരു കൃ

ത്രിമഭാഷയുടെ സകല വൈലക്ഷണ്യങ്ങളും പരിപൂർണ്ണമായി കാണുന്നു. കരകാലം സംസ്കൃതഭാഷ പഠിക്കുകയും, അതിൽ പഠിച്ചവരുള്ളവരോടു സംസാരിച്ചും ചെയ്തതും ചെയ്താൽ ഈ പഠനത്തെ രണ്ടു സംഗതിയും സ്പഷ്ടമാക്കും. പ്രാചീനകാലത്തുള്ള യാസ്കൻ തുടങ്ങിയ നിരക്കതകാരന്മാരും, പാണിനി, പതഞ്ജലി മുതലായ വൈയാകരണന്മാരും സംസ്കൃതത്തെ കേവലം, 'ഭാഷ' എന്നാണു വിളിക്കുന്നത്. പതഞ്ജലിയുടെ കാലത്തിന് (അതായത് ഏകദേശം ക്രി. മു. ൪ നൂറ്റാണ്ടോം ശതവത്ത്തിനു) വളരെക്കാലം മുമ്പുതന്നെ ഈ ഭാഷ വൈദികമെന്നും ലൌകികമെന്നും രണ്ടായി വിവിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരുന്നു എന്ന് അവരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. അക്കാലത്തുതന്നെ വൈദികം അല്ലെങ്കിൽ ഹനുസ്സ് എന്നു വിളിച്ചുവന്ന ഭാഷ വളരെ പഴക്കമുള്ളതും, അതും മനസ്സിലാക്കാൻ വൈഷമ്യമുള്ളതും ആയിത്തീർന്നിരുന്നു. പാണിനി തുടങ്ങിട്ടുള്ള വൈയാകരണന്മാർ വൈദികഭാഷയ്ക്കും ലൌകികഭാഷയ്ക്കും കൂടിപ്പേർത്താണു പ്രാകരണം നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതിൽ ലോകഭാഷയെ പ്രധാനമാക്കിവെച്ചിട്ടു, വൈദികഭാഷയിലെ വിശേഷവിധികളെ നിദ്ദേശിക്കുകയും, ലൌകികഭാഷയെ തങ്ങളുടെ പ്രാകരണംകൊണ്ടു സംസ്കരിക്കുകയാണു ചെയ്തുകാണുന്നത്. 'കൃ=ചെയ്തു' എന്നത്മുള്ള ധാതുവിൽ വി- ആ എന്ന രണ്ടു ഉപസർഗ്ഗങ്ങൾ ചേർന്നുണ്ടായിട്ടുള്ള ഒരു ശബ്ദമാണു പ്രാകരണപദം. വി- ആ എന്ന രണ്ടുപസർഗ്ഗങ്ങളും വിശ്ലേഷാത്മദ്വോതകങ്ങളത്രേ. അതുകൊണ്ടു പ്രാകരണം എന്നതിനു 'വേർതിരിക്കുക' അപഗ്രഥനംചെയ്തു, എന്നർത്ഥം സിദ്ധിക്കുന്നു. ഭാഷയിലുള്ള നാമം, ധാതു, ഉപസർഗ്ഗം, അപ്രയം എന്നീ ശബ്ദങ്ങളേയും വണ്ണം, പദം, വാക്യം, പ്രകൃതി, പ്രത്യയം എന്നീ അംഗങ്ങളേയും പിരിച്ചെടുത്ത് അവയെ ചേർക്കേണ്ടുന്നവിധത്തേയും, ചേരുമ്പോളുണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങളേയും പ്രതിപാദിക്കുന്നതായാൽ പ്രാകരണമായി. ഇതിൽനിന്നും ഭാഷയ്ക്കു സിദ്ധിക്കുന്ന ഫലം സംസ്കരണമാണ്. ഇങ്ങനെ പ്രാകരണംകൊണ്ടു സംസ്കരിക്കപ്പെട്ടതായ അതായതു പരിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടതായ ഒരു ഭാഷയാണു സംസ്കൃതം എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നത്. ഈ സംസ്കരണം സിദ്ധിച്ചത്, ഏതു ഭാഷയ്ക്കോണോ അതിനേയും സംസ്കൃതമെന്നുതന്നെ പറയാം.

പാണിനീയാദിപ്രാകരണഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായതോടുകൂടി ഭാഷയുടെ ഗതി രണ്ടു ഭിന്നപ്രകാരത്തെ അവലംബിച്ചിരുന്നതായിരുന്നു. ഗ്രന്ഥകാരന്മാരും കവികളും നിയമേന വിഭാഗാനുസരിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ട് അവർ പാണിനീയന്മാരെ അനുകരിച്ച് അവരോട് നിയന്ത്രിതമായ ഭാഷയെത്തന്നെ ഉപയോഗിക്കുകയും ആ ഭാഷയ്ക്കു ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ സ്ഥായിയായ പ്രതിഷ്ഠയ്ക്കു ഇടയാക്കുകയും ചെയ്തു. ഭൂതസാമാന്യമാകട്ടെ, വിദ്യാഭ്യാസമില്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട് അതാതു കാലത്തു നടപ്പിലിരുന്ന ഭാഷയെ ഉപയോഗിച്ചുവന്നു. ആ ഭാഷയിൽ സന്ധി, ഉച്ചാരണസ്വരത, പ്രകൃതിപ്രത്യയങ്ങളുടെ യോജിപ്പ് ഇത്യാദി പ്രാകരണനിയമങ്ങളെ വകവെക്കുന്നതെന്നു കഴിച്ചുകൂട്ടി. അതു സംസ്കാരത്തിനു കീഴടങ്ങാതെ പ്രകൃത്യാ ഇരുന്ന നിലയിൽ തന്നെ ഇരുന്നതുകൊണ്ട് അതിനു പ്രാകൃതമെന്നും പേർ സിദ്ധിച്ചു. ഈ പ്രാകൃതമല്ലെങ്കിൽ അസംസ്കൃതമായ സംസ്കൃതഭാഷ വളരെക്കാലംകൊണ്ട് ഓരോ ദേശത്തിൽ ഓരോ രീതിയെ അവലംബിച്ചു പല ശാഖകളായിത്തീരുകയും ഇക്കാലത്തു വടക്കേ ഇന്ത്യയിൽ നടപ്പിലിരിക്കുന്ന ബങ്കാളി, ഉർഡു, ഹിന്ദി, പഞ്ചാബി മുതലായ ഭാഷകളുടെ മാതൃഭൂതകളായി പരിണമിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഗ്രന്ഥകാരന്മാർ ഉപയോഗിച്ചുവന്ന പ്രാകരണനിയന്ത്രിതമായ ഭാഷ കാലക്രമംകൊണ്ടു നിലച്ചുപോകയും മറ്റു ഭാഷകളിൽ കാണുന്നതുപോലെ ഉപയുക്തമായ വികാരങ്ങൾക്കു അനുയോജനമായി ഭവിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രാകരണപ്രമാണംകൊണ്ടു സാധിക്കാൻ കഴിയാത്തതും, പ്രാകരണനിയമങ്ങളെ ലംഘിക്കുന്നതും ആയ പ്രയോഗങ്ങൾ ഏതെന്നു ഹൃദ്യവും ഭംഗിയുള്ളതും ആയിരുന്നാലും പണ്ഡിതന്മാർ സമ്മിക്കയില്ലെന്നുള്ള മട്ടിലായി. ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു ഭാഷ വിഭാഗാനുക്ലാപത്തെ പാമരന്മാർ ദൃഢമായിത്തീർന്നതോടുകൂടി അത് ഒരു മുതഭാഷയെന്നു പേരിനു പാത്രീഭവിച്ചു. എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ വൈയാകരണന്മാർ സംസ്കൃതഭാഷയെ ഹനിക്കുവാൻ ചെയ്തത്; അതിനെ ചിരഞ്ജീവിയാക്കുകയാണു ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. അതായത്, ഇതരഭാഷകൾ കാലദേശാഭ്യുപാധികൾക്കു വശംവദകളായി വികാരം പ്രാപിച്ചു മറിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ഈ സംസ്കൃതഭാഷ

സംസ്കൃതഭാഷ വ്യവഹാരഭാഷയായിരുന്നുവോ? നന്ദൻ

അനേകശതാബ്ദങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ഇരുന്ന രൂപത്തിൽത്തന്നെ ഇന്നും ഇരിക്കുന്നതായി നാം കാണുന്നു. ഇനിയേതെന്ന് എത്ര ശതാബ്ദങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാലും ഇപ്പോഴിരിക്കുന്ന രൂപത്തിന്നു മാറ്റം വരികയുമില്ല. ഇക്കാലത്തും ഏതായാലും ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിൽ ഉണ്ടാകയും പ്രചരിക്കയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അനേകം പത്രികകളും മാസികഗ്രന്ഥങ്ങളും സംസ്കൃതത്തിൽ പുറപ്പെടുന്നുണ്ട്. ചില രാജധാനികളിലും മറ്റും സംസ്കൃതവിദ്വാന്മാർ തത്ത്വപ്രാകാരണാദിശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പരിശീലനം ചെയ്തും ആ ഭാഷയിൽത്തന്നെ വാദകോലാഹലങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതെല്ലാംകൊണ്ടും സംസ്കൃതം കേവലം ഒരു പരേതഭാഷയായി ഗണിക്കത്തക്കതല്ലെന്നും, അതു 'എന്നും പതിനാറു വയസ്സ്' എന്ന മട്ടിൽ എല്ലാ കാലത്തിലും ജീവിച്ചിരിക്കാവുന്നതാണെന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നു. എന്നാൽ ഇതെല്ലാം പരിമിതമായ ഒരു വിധത്ഗോഷ്ഠിയിൽ മാത്രമേ നടപ്പിൽ വരികയുള്ളൂ എന്നുള്ള സംഗതി നാം ഒരിക്കലും വിസ്മരിക്കരുത്.

ആദികാലത്തു സമൃദ്ജനീനമായ ഒരു ഭാഷയായിരുന്നു സംസ്കൃതം എന്നതിലേക്കു ചില ലക്ഷ്യങ്ങളുള്ളതിനെ എടുത്തുനോക്കാം. യാസ്താദിവൈയാകരണന്മാർ ഇതിനെ ഭാഷയെന്നും, ലൗകികമെന്നും വ്യവഹരിക്കുന്നതായി മുമ്പു സൂചിപ്പിച്ചുവെല്ലാം. അവർ ഈ ഭാഷയെപ്പറ്റി പറയുന്ന പല സംഗതികളും ഒരു വ്യവഹാരഭാഷയെന്ന നിലയിലാണ്. അക്കാലത്തു ഗ്രന്ഥമാത്രമുണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതിലേക്കു യാതൊരു സൂചകങ്ങളും പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളിലില്ല. പതഞ്ജലി പലപ്പോഴും 'ലോകം', 'വേദം' എന്നു ശബ്ദങ്ങളെക്കൊണ്ടാണ് കാവ്യസംസ്കൃതത്തെയും, വൈദികസംസ്കൃതത്തെയും നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്. പാണ്ഡിത്യമുള്ള വ്യാകരണത്തിലുള്ള ഏതാനും സൂത്രങ്ങൾ ഒരു വ്യവഹാരഭാഷയ്ക്കു മാത്രം ചേരുന്നതും, അല്ലാത്തപക്ഷം ആ സൂത്രങ്ങൾക്ക് ആവശ്യം തന്നെ ഇല്ലാത്തതും ആയിക്കൊണ്ടു. ഉദാഹരണമായി, 'പ്രത്യഭിവാദേണുദേ', 'ഭൂരാച്യുതേച' എന്ന സൂത്രങ്ങൾകൊണ്ടു, പ്രത്യഭിവാദനം ചെയ്യുമ്പോഴും ഭൂമി നിന്നു സംബോധനം ചെയ്യുമ്പോഴും ഉപയോഗിക്കേണ്ട 'പുനഃ' അല്ലെങ്കിൽ മൂന്നു മാത്രയുള്ള ദീഗ്ദ്ധവിശേഷം ഒരു വ്യവഹാരഭാഷയ്ക്കല്ലാതെ സാഹിത്യ

മാത്രഭാഷയ്ക്കു വലിയ ആവശ്യമെന്നു മില്ലാത്തതാണെന്നു സാധിക്കാം. അതുകൂടാതെ, ഇപ്പോഴത്തെ ജീവൽഭാഷകളിൽ കാണുന്നതു പോലുള്ള ദേശഭേദങ്ങളും മറ്റും അന്നു സംസ്കൃതത്തിലും ഉണ്ടായിരുന്നതായി ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉണ്ട്. വടക്കുക്കും കിഴക്കുക്കും പ്രത്യേകമുള്ള ചില വിശേഷങ്ങളെ പാണിനീ, യാസ്കൻ ഇവരും, ചില പ്രത്യേക ദേശങ്ങളിൽ മാത്രമുണ്ടായിരുന്ന വ്യത്യാസങ്ങളെയും പദവിശേഷങ്ങളേയും പതഞ്ജലി, കാത്യായനൻ ഇവരും എടുത്തുപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ക്രിസ്തുവർഷാരംഭത്തിനു രണ്ടു ശതാബ്ദങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ആർയാവർത്തം എന്നു വിളിച്ചുവന്നതും ഫിമവദിസ്യവർത്തങ്ങൾക്കു മദ്ധ്യേ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതുമായ ദേശത്തിൽ സംസ്കൃതഭാഷ നടപ്പിലിരുന്നു എന്നാണ് സാധാരണ പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായം. ആരുടെ ഇടയിലാണ് നടപ്പിലിരുന്നത് എന്നു ചോദിച്ചാൽ, ശിഷ്ടന്മാരായി വിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ചവരുടെ ഇടയിൽ നിശ്ചയമായും നടപ്പിലിരുന്നു എന്നു പറയാം. ഇതരവർഗ്ഗക്കാരുടെ ഇടയിലും നടപ്പിലിരുന്നിരിക്കണം. പതഞ്ജലിയുടെ മഹാഭാഷ്യത്തിൽ, ഒരു വൈയാകരണനും, ഒരു തേരാളിയും തമ്മിൽ, സൂതൻ എന്ന പദത്തിന്റെ നിരുക്തത്തെപ്പറ്റി നടന്ന ഒരു വാദം ഉദ്ധരിച്ചുകാണുന്നു. ഇതിൽ നിന്നും ബ്രാഹ്മണതത്ത്വജാതികൾക്കും സംസ്കൃതം സ്വാധീനമായിരുന്നു എന്നു തെളിയുന്നു.

സംസ്കൃതനാടകങ്ങളിൽ, സംസ്കൃതവും പ്രാകൃതവും വേർതിരിച്ച് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന രീതി നോക്കുമ്പോഴും ചില തെളിവുകൾ നമുക്കു കിട്ടുന്നു. നാടകം മുതലായ നാട്യകാവ്യങ്ങൾ സാധാരണ പൊതുജനങ്ങൾക്കു കന്നിച്ചുട്ടി കണ്ടു രസിക്കാനായി ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ദൃശ്യകാവ്യങ്ങളാണല്ലോ. സംസ്കൃതഭാഷയിൽ അഭിനയയോഗ്യമായ അസംഖ്യം ഉത്തമനാടകങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതു തന്നെ ആ ഭാഷയുടെ സർവ്വജനീനതയ്ക്കു മതിയായ സാക്ഷ്യമാണ്. അവയിൽ രാജാവു തുടങ്ങിട്ടുള്ള ഉത്തമപാത്രങ്ങൾ സംസ്കൃതവും, സ്ത്രീജനങ്ങളും താണതരം പാത്രങ്ങളും പ്രാകൃതത്തിന്റെ ഓരോ ശാഖയും സാഭാഷണത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നതായിട്ടു കവികൾ നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രാചീനനാടകങ്ങളിൽ കവികൾ അക്കാലത്തുള്ള വസ്തുസ്ഥിതിയെ നാ

ടകങ്ങളിലും പകർത്തി എന്നേ ഉള്ളൂ. സംസ്കൃതം ലുപ്തപ്രചാരമായതിന്റെ ഭാഷമുണ്ടായിട്ടുള്ള അർദ്ധാചീനനാടകങ്ങളിലും ഈ വ്യവസ്ഥ കാണുന്നു, പാരമ്പര്യവർത്തനം എന്നു പറഞ്ഞു സമാധാനപ്പെടാനേ ഉള്ളൂ. പ്രാകൃതം സംസാരിക്കുന്നവർക്ക് സംസ്കൃതവും, സംസ്കൃതം സംസാരിക്കുന്നവർക്ക് പ്രാകൃതവും ധാരാളം മനസ്സിലാകുമായിരുന്നു. അകങ്ങളിൽ അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പാത്രങ്ങൾ ഒരു തരക്കാർപ്പാതെ വരുന്ന അവസരങ്ങളിലെല്ലാം സംസ്കൃതനാടകങ്ങളിലെ സംഭാഷണങ്ങൾ പ്രാകൃതവും സംസ്കൃതവും ഇടകലർന്നിട്ടാണ്. നാടകങ്ങൾ ആടിക്കണ്ടും, ഇതിഹാസപുരാണങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കേട്ടും രസിക്കാനുദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ജനസാമാന്യത്തിനു സംസ്കൃതത്തിൽ തന്നെ വ്യവഹരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ വാദിക്കാമെന്നു വരികിലും, അതു കേട്ടാൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയാതെയായിരുന്നു. അതായത്, ഇപ്പോൾ വ്യവഹാരദശയിലിരിക്കുന്ന സാധാരണ തമിഴും, മലയാളവും എന്നപോലെയാണിരിക്കുന്നത് അത് വടക്കു ഇൻഡ്യയിൽ നാട്ടുഭാഷകളുടേയും സംസ്കൃതത്തിന്റേയും നില. തമിഴ് മാത്രം സംസാരിക്കുന്ന ഒരു പരദേശിക്കും, മലയാളം മാത്രം അറിയാവുന്ന ഒരു മലയാളിക്കും തമ്മിൽ ഉണ്ടാകുന്ന സംഭാഷണങ്ങൾ നമുക്കു പലപ്പോഴും അറിയാൻ ഇടയായിട്ടുണ്ട്. തമിഴൻ തമിഴിലും മലയാളി മലയാളത്തിലും ചോദ്യോത്തരങ്ങൾ ചെയ്യുന്നു. ഇവക്ക് അന്യോന്യം കാര്യം ഗ്രഹിക്കുന്നതിൽ വലിയ വിഷമമില്ലതാനും. അന്നു സംസ്കൃതം അറിയാവുന്നവർക്ക് ഒന്നോ അധികമോ പ്രാകൃതവും വശമായിരുന്നു. ഇക്കാലത്തു നമ്മുടെ ഇടയിൽ താമസിക്കുന്ന ടൈവുകാർക്കും തുളുനാട്ടുകാർക്കും മറ്റെങ്ങും അവരവരുടെ ഭാഷയ്ക്കു പുറമെ തമിഴും മലയാളവും കൂടി സ്വാധീനമായി കാണുന്ന സ്ഥിതിക്കു മേൽപറഞ്ഞ സംഗതി അസംഭവമല്ലല്ലോ. ഇന്നും സംസ്കൃതഭാഷയിൽ തന്നെ വ്യവഹരിക്കുവാൻ കഴിയാവുന്ന വിദഗ്ദ്ധന്മാർ ഉള്ള സ്ഥിതിക്ക് ആ ഭാഷ വ്യവഹാരദശയിലിരിക്കുന്നില്ലെന്നും, അപ്രകാരമുള്ള വ്യവഹാരം അസാധ്യമാണെന്നും നമുക്കു വ്യക്തമായിപ്പറയാൻ തരമില്ല.

എന്നാൽ സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്കു വ്യവഹാരസൗകര്യവും സർവ്വജനീനതയും ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാൻ താമിപ്പെടുന്നതിലുള്ള യുക്തിക

ഭേദം നാം അല്പം ചിന്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ക്രിസ്തുവിനു മുമ്പു 6-ാം ശതാബ്ദത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ബുദ്ധമുനി തന്റെ ഉപദേശങ്ങളെ ദേശ്യഭാഷയിലാണ് പ്രസംഗിച്ചത്; സംസ്കൃതത്തിലല്ല. എന്നാലും പ്രാചീനമായ ബുദ്ധമതഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം അന്നത്തെ സർവ്വജനീനമായ നാട്ടുഭാഷയിലാണ് എഴുതിവെച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇതിൽനിന്നും അക്കാലത്തു സംസ്കൃതം വ്യവഹാരദശയിലിരുന്നില്ലെന്നോ അല്ലെങ്കിൽ വ്യവഹാരദശയെ വിട്ടുമാറിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നുവെന്നോ, അഥവാ, ബുദ്ധമുനി പ്രസംഗിച്ച ദേശങ്ങളിൽ അതിനു പ്രചാരമില്ലായിരുന്നുവെന്നോ ഉൾക്കൊള്ളാം. അതുപോലെ തന്നെ അശോകചക്രവർത്തിയുടെ ശിലാലേഖനങ്ങളിലും സംസ്കൃതം കാണുന്നില്ല.

ഒരു ഭാഷയുടെ സർവ്വജനീനതയെ അതിലെ ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ സ്ഥിതികൊണ്ട് അനുമാനിക്കാമെന്നു വരികിൽ, സംസ്കൃതത്തിലെ ഗദ്യങ്ങളുടെ നില പ്രതികൂലമാണ്. കൃത്രിമബലവും അതിദീർഘസമാസങ്ങളോടുകൂടിയതും ചിലേടത് ഒരു മാതിരി വൃത്തത്തിന്റെ മറയയുള്ളതുമായ ഒരു ഗദ്യവിശേഷമാണ് സംസ്കൃതാവ്യായികകളിൽ കാണുന്നത്. ആ മാതിരി ഗദ്യഭാഷ ഒരു കാലത്തും സംസാരിച്ചിരിക്കാൻ ഇടയില്ല.

സംസ്കരണംകൊണ്ടുണ്ടായതാണല്ലോ സംസ്കൃതം. ഇന്നു സംസ്കരണമെന്നു പറയുന്ന വ്യാകരണനിയമങ്ങൾ പണ്ഡിതന്മാരല്ലാതെ പാമരന്മാർ അറിഞ്ഞിരിക്കാൻ തരമില്ല. ഇന്നു ക്രിയ ആത്മനേചദമാണ്, ഇന്നതു പരസ്പരപദമാണ്, ഇന്നത് ഉഭയപദമാണ്, അവയുടെ പ്രയോഗസാരസ്യം ഇന്നതാണ് എന്നും മറ്റുമുള്ള സംഗതികൾ സംസ്കൃതകവികൾക്കുപോലും തിരിച്ചറിയാൻ വിഷമമായിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു ഭാരവാഹാദി സാധാരണ ജനങ്ങൾ അവയെ അറിഞ്ഞു എന്നും, അതനുസരിച്ചു സംസാരിച്ചു എന്നും ഉള്ളത് കരിക്കലും സംഭാവ്യമല്ല. 'അഭിവാദേശീയനാഭ്യന്തരേത്യേതം വ്യാകരണം' (അഭിവാദനം ചെയ്യുമ്പോൾ സ്ത്രീയെപ്പോലെ ഭവിക്കാതിരിക്കാൻ വേണ്ടി വ്യാകരണം പഠിക്കണം) എന്നു മഹാഭാഷ്യകാരനായ പതഞ്ജലി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും സ്ത്രീകൾക്കു പൂതവിധിയും മറ്റും അറിയാൻ പാടില്ലായിരുന്നു എന്നും, സ്ത്രീകളും വി

ദ്രാഢാസമില്ലാത്ത പുരുഷനാകും ശുദ്ധസംസ്കൃതം സംസാരിച്ചില്ലെന്നും വ്യക്തമാകുന്നു. നാടകകർത്താക്കൾ വളരെ പഠിച്ചുള്ള സ്പീകർമാരെക്കൂടം പ്രകൃതം തന്നെ സംസാരിപ്പിക്കുന്നു. ഈ പക്ഷത്തെ ഉൽനിന്നും സംസ്കൃതം വിദഗ്ദ്ധമാജങ്ങളിൽ മാത്രം നടപ്പിലിരുന്നു എന്നും, മറ്റു അവസരങ്ങളിൽ സർവ്വജനീനമായ വേദാന്ത ഭാഷയെ എല്ലാവരും സംസാരിച്ചുവെന്നും ഏതാനും സിദ്ധിക്കുന്നു.

ഏവം ച, സംസ്കൃതഭാഷയുടെ വ്യാവഹാരികദൃഷ്ടിയെപ്പറ്റി പ്രബലമായ രണ്ടു ഭിന്നാഭിപ്രായമാണുണ്ടായിട്ടുള്ളത്. രണ്ടു പക്ഷക്കാർക്കും മതിയായ കാരണങ്ങളും ഉണ്ട്. ഒരു സംഗതി തന്നെ ചിലപ്പോൾ രണ്ടു കൂട്ടർക്കും അനുഭവിക്കുന്നതായും കാണാം. അതുകൊണ്ട് ഒരു പക്ഷത്തെ തീരെ തള്ളുന്നതിനും, മറ്റു പക്ഷത്തെ മുഴുവനും സ്വീകരിക്കുന്നതിനും നിവൃത്തിയില്ലാത്ത ഒരു ദുഃഖദാവസ്ഥയിലാണ് നാം അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അപ്പോൾ രണ്ടുപക്ഷക്കാർക്കും വൈപരീത്യംകൂടാതെ ഒരു മദ്ധ്യസ്ഥകക്ഷ്യയെ അവലംബിച്ചു സമാധാനപ്പെടാനേ നമുക്കു കഴിവുള്ളൂ. അതിലേയ്ക്കു സംസ്കൃതഭാഷ എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥം എത്രത്തോളം വ്യാപകമാണെന്ന് ഇപ്പോഴത്തെ ജീവതഭാഷകളുടെ തോതുവെച്ചു നാം ചിന്തിക്കുന്നതായാൽ നമ്മുടെ ദുഃഖദാവസ്ഥയെ ഒരു വിധം പരിഹരിക്കാം. എന്നെന്നാൽ പാണിനീയാനുസാരികളായ വൈയാകരണന്മാർ സിദ്ധാന്തിച്ചു നിയന്ത്രിച്ചിട്ടുള്ളതും, അതിദീർഘങ്ങളായ സമസ്തപദങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിർമ്മിക്കുന്നതും, ലോകാന്തീതങ്ങളായ ഉല്പേദങ്ങളാലും അഗാധമായ ആശയങ്ങളാലും മറ്റും ഗഹനമായിട്ടുള്ളതും, ഭാരവി, ബാണൻ, ശ്രീഹർഷൻ, മാഘൻ മുതലായ മഹാകവികളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിളങ്ങുന്നതുമായ ഒരു ഭാഷയെയാണു് നാം സംസ്കൃതശബ്ദംകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കുന്നത് എന്നു പഠിക്കിച്ച്, ആ ഭാഷ സർവ്വജനീനമായ ഒരു ഭാഷയായി ഒരു കാലത്തും വ്യാവഹാരികമായിരിക്കുമിട്ടില്ലെന്നു നമുക്കു ഖണ്ഡിച്ചു പറയാം. എന്നാൽ ഇപ്പോഴുള്ള ജീവതഭാഷകളിലെല്ലാം സാഹിത്യഭാഷയ്ക്കും നാടോടിഭാഷയ്ക്കും സ്വലഭൂഷ്ഠാ നോക്കുമ്പോൾ വലിയ വ്യത്യാസങ്ങൾ കാണുകയില്ല. എന്നുപഠിക്കിലും, സൂക്ഷ്മഗ്രാഹികളുടെ ദൃഷ്ടിക്കു വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉള്ളതായി കാണാം. ദാഷ്യന്തരം

യി നമ്മുടെ മലയാളം, തമിഴ് ഈ ഭാഷകളെത്തന്നെ എടുക്കാം. മലയാളത്തിൽ ഗദ്യഭാഷയെന്നു വേറെ; പദ്യഭാഷയെന്നു വേറെ. നാടോടിഭാഷയോട് അധികം അടുപ്പമുള്ളതു ഗദ്യത്തിനാണ്. അതിലും നാടോടിഭാഷയിൽ നിന്നു വ്യതിരിക്തങ്ങളായ പല സംഗതികളും ഉണ്ട്. അതുപോലെ തന്നെ തമിഴിലും ഗദ്യപദ്യഭാഷകൾക്കു തമ്മിൽ ഭേദമുള്ളതു കൂടാതെ, തമിഴുനാട്ടുകാർ സംസാരിക്കുന്ന ഭാഷയിൽനിന്നും എത്രയോ ഭേദമുള്ള ഒരു ഭാഷയാണ് തമിഴ് ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിബന്ധിച്ചുകാണുന്നത്. ഇപ്രകാരമുള്ള ഭേദങ്ങളെ ഒന്നും വകവെക്കാതെയാണ് നാം തമിഴെന്നും മലയാളമെന്നും വ്യവഹരിച്ചുവരുന്നത്. തമിഴിലും മലയാളത്തിലും ഉള്ള സാമാന്യഗദ്യരീതികൾ എല്ലാം, നിയമപൂർവ്വം വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ചെറുപ്പക്കുട്ടികൾക്കും ക്ലേശകൂടാതെ മനസ്സിലായി കാണുന്ന സ്ഥിതിക്കു, തമിഴ് മലയാളസാഹിത്യങ്ങളിൽ മാത്രം പരിചയിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വിദേശീയൻ, ആ രണ്ടു ഭാഷകളും വ്യവഹാരഭാഷകളല്ലെന്നു ശരിക്കുന്നതായാൽ നമുക്കു രസിക്കുന്നതാണോ? അപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷു മുതലായ പാശ്ചാത്യഭാഷകളിൽ ഗ്രന്ഥമാത്രദേശം പരിചയം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള നമുക്കും അതുപോലെ വാദിക്കാമെന്നു വരും. അതുകൊണ്ട്, ഇപ്പോഴുള്ള ജീവനഭാഷകളെ നാം സാധാരണ ഗ്രഹിക്കുന്നതു, സാഹിത്യഭാഷയും നാടോടിഭാഷയും എന്ന ഭേദമെന്തേയാണ്. അതുപോലെ സംസ്കൃതം എന്ന വാക്കുകൊണ്ടു വളരെക്കാലം മുമ്പു കാവ്യം, നാടകം, ഇതിഹാസം മുതലായവ പ്രാബ്യാനംകൂടാതെ തന്നെ സാമാന്യജനങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കയും, സാഹിത്യഭാഷയ്ക്കും നാടോടിഭാഷയ്ക്കും തമ്മിൽ പലിയ വ്യത്യാസങ്ങൾ ഇല്ലാതിരിക്കയും ചെയ്ത ഒരു കാലത്തിലെ ഭാഷയെ ഗ്രഹിക്കുന്നതായാൽ, സംസ്കൃതം വ്യവഹാരഭാഷയായിരുന്നു എന്നു തന്നെ സാധിക്കാം. ഇങ്ങിനെ സംസ്കൃതഭാഷ എന്ന ശബ്ദത്തിന്റെ അർത്ഥത്തെ പ്രാപകമായി എടുക്കുന്നതായാൽ അതു വ്യവഹാരഭാഷയായിരുന്നു എന്നും, അതിന്റെ പ്രാപ്യമായ അർത്ഥത്തെ മാത്രം എടുത്തു ശ്രീഹർഷാദികളുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്ന ഭാഷയെ മാത്രം ഗണിക്കുന്നതായാൽ, അതു വ്യവഹാരദേശയിലിരുന്നിട്ടില്ലെന്നും നമുക്കു വാദിക്കാം. ആയതുകൊണ്ടു സംസ്കൃ

തലബുത്തിന്റെ വ്യാപ്തവ്യവഹാരങ്ങളിൽ ഒന്നിനെ മാത്രം ഗ്രഹിക്കുമ്പോഴാണ് ഭിന്നാഭിപ്രായങ്ങൾക്കും, അവയെ സാധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വാദങ്ങൾക്കും ഇടയാകുന്നത്. സംസ്കൃതം വ്യവഹാരശാസ്ത്രത്തിൽ ഇങ്ങനെ എന്നു പ്രബലമായി ശരിക്കുന്നവർ അതിന്റെ വ്യാപകമായ അർത്ഥത്തെ ഗ്രഹിച്ചു എന്നിരിക്കട്ടെ; അല്ലെന്നു സിദ്ധാന്തിക്കുന്നവർ വ്യാപ്തമായ സങ്കുചിതാർത്ഥത്തെ സ്വീകരിച്ചു എന്നു സമാധാനപ്പെടാം. മദ്യസ്ഥാനമായ നാമാകട്ടെ രണ്ടു വിധാർത്ഥത്തേയും ഗ്രഹിച്ചു എന്നു മറിക്കട്ടെ.

എഫ്. രാമസ്വാമി അയ്യർ ബി. എ.

ജാതികളും വൃത്തിമയ്യാദകളും.

മണ്ണാർപ്പാട്ട് - തോറം

കേട്ടുകൊണ്ടാലൊ എന്റെ മേച്ചിങ്ങാപ്പാറത്തു ചെട്ടിയാനെ മാറിമ്പം ചൂതൊന്നെനിക്കു കളിക്കേണമിപ്പോൾ. എന്നതിനെ കേട്ട ചെട്ടിയാനുണ്ട് ഒരു തട്ടംകരവും നിരത്തുന്നോരു നേരത്തു കൈവരക ചൂതെടുത്തു കൈപിടിച്ചു. പിടിവരകചൂതിളക്കിക്കളിതുടങ്ങുന്നോരു നേരത്തു അച്ചുതിലും അച്ചരകപ്പോരിലും പോർത്തോറു പോർവിഴച്ചു മേച്ചിങ്ങാപ്പാറത്തു ചെട്ടിയാൻ. അങ്ങോട്ടു വെച്ചിനനെറിത്തു നേർപ്പുഴ് നെറിക്കു നെറിപ്പട്ടം ഇങ്ങോട്ടു പണയമായി വീണ്ടെടുക്കുന്നോരുനേരത്തു രണ്ടാമാനന്ദിനതട്ടം കരണിമത്തി. കൈവരകചൂതെടുത്തു കൈപിടിച്ചു പിടിവരകചൂതെടുത്തു കളിതുടങ്ങുന്ന നോത്ത് അച്ചുതിലും അച്ചരകപ്പോരിലും പോർത്തോറു പോർവിഴച്ചു മേച്ചിങ്ങാപ്പാറത്തു ചെട്ടിയാൻ. വെയ്യതെടാ വെയ്യതെടാ, എന്റെ മേച്ചിങ്ങാപ്പാറത്തു ചെട്ടിയാനെ ചൂതിൽ തോറത്തിനു പണയം വെക്കൂ എന്നു ചോദിച്ചു. അങ്ങോട്ടുവെച്ചിന കഴുത്തിന്നു കഴലാരം മാറിന്നു മാർത്താലി ഇങ്ങോട്ടു വീണ്ടുവെക്കുന്നോരു നേരത്ത് ആ തട്ടം

മ പ്പലകകളുടേയും മാറിവെച്ചു പൊന്നുകൻ. മൂന്നാമാനനിനത
 ടും കരുനീരത്തി കൈവരുകയും എടുത്തു കൈപിടിച്ചു. പിടിവര
 കച്ചുതിളക്കിക്കളിത്തുടങ്ങുന്നോരുനേരത്ത് അച്ചുതിലും അച്ചുരുകപ്പോ
 രിലും പോർത്തോറു പോർ പിഴച്ചു മേച്ചിങ്ങാപ്പാത്തു ചെട്ടിയാൻ
 വെയ്യതെടാ വെയ്യതെടാ എന്റെ മേച്ചിങ്ങാപ്പാത്തു ചെട്ടിയാനെ
 അങ്ങോട്ടു വെച്ചു പണയം ഇങ്ങോട്ടു വീണ്ടുവെച്ചാണ് എന്നു കല്പി
 ച്ചു. കയ്യു രണ്ടു കനകവള വിരൽ പത്തിനു മണിമോതിരം ഇങ്ങോ
 ടു വീണ്ടെടുക്കുന്നു പൊന്നുകൻ. നാലും മൂന്നും ഏഴാമാനനിനതടും
 കരുനീരത്തി. കൈവരുകച്ചുതടുത്തു കൈപിടിച്ചു പടിവരുകച്ചു
 തെടുത്തു കളി തുടങ്ങുന്നോരു നേരത്തു ചെട്ടിയാന്റെ ചുതിനെ വെ
 ട്ടി ചെട്ടിയാന്റെ കരു തടുത്തു. ചെട്ടിയാൻ ചുതിലുംതോറു തളർ
 പ്പെട്ടു അമയരിക്കുന്നു. വെയ്യതെടാ വെയ്യതെടാ എന്റെ മേച്ചി
 ങ്ങാപ്പാത്തു ചെട്ടിയാനെ. മാറിവെച്ചു ചുതിനടുത്ത പണയം പല
 തും വെയ്യ് എന്നു ചൊല്ലി. ചെട്ടിയാന്റെ കോട്ട ഗോപുരം മതി
 ലാസ്ഥാനം കണ്ടർമാളികയും കൂടി പണയമെഴുതി കൊടുക്കുന്നോരു
 നേരത്തിലുണ്ട് ഇങ്ങോട്ടു മാറിവെക്കുന്നോരു നേരത്തിലുണ്ട് ചെട്ടി
 യാനെയെത്തിപ്പിടിച്ചു ചെറുകയറാലെ വരിക്കക്കെട്ടി ചിത്രമണി
 തുണിനോടു ചേർത്തു കെട്ടുന്നോരു നേരത്തിലുണ്ട്. ചുതാടും മണിപ്പ
 ലക തല്ലിപ്പൊളിച്ചു ചുതാടും കരുക്കുന്തി മുറിച്ചു ചുതാടുന്ന പട
 കൊട്ടിലിന്റെ നാലുകോടിക്കൽ തീക്കൊടുത്തി. ചെട്ടിയാനുള്ള കാ
 ലത്തും ചോണാടുള്ള കാലത്തും ചുതാട്ടെന്നും മണിപ്പലകയെന്നും
 കേൾക്കരുതേ എന്നു ചൊല്ലി. ചങ്ങാതിയും ചങ്ങാതിയൊത്തു കി
 ഴക്കംകൊല്ലം ചോണ ടു വിരുത്തുണിനായി വഴിപോരുനോരു നേര
 ത്തിങ്കലപ്പോൾ. ഇടുപടിതോരണം കാടിക്കടന്നു അച്ചാലും അച്ചര
 കും കടന്നു കാറിനെത്താകരിമ്പനയും കടന്നു വീരനങ്ങാത്തോടും
 പുഴയും കടന്നു പളങ്കുവട്ടപാറപ്പാലും കാടിക്കടന്നു കിഴക്കംകൊല്ല
 ത്തു പൊന്നിൻപോർ പടിക്കൽ നിവിരെ ചെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. ഏ
 ന്നതിനെ കണ്ടു കിഴക്കംകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മയുണ്ട് വെള്ളി ശ്രീകിണ്ടി
 യിൽ തണ്ണീർകോലവും പകുൻവെച്ചു വെള്ളിയാവണപ്പലകയും വ
 ലിച്ചിട്ടു ദൃഢിയോടെ തിരുമുഖവും കഴുകി വെള്ളിയാവണപ്പലകമേൽ

ചെന്ന് അന്ധരായിരിക്കുന്നു ചോണാട്ടുണ്ണിപ്പൊന്നുകൻ. എന്നതിനെ കണ്ട നല്ലമ്മയുണ്ട്, കേട്ടുകൊണ്ടാലൊ എന്റെ മകനെ കിഴക്കും കൊല്ലത്തു വിരട്ടുന്നിന്നായിട്ടാണ് കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു ചങ്ങാതി തിരക്കോളം വഴിവന്നു പുറപ്പെട്ടു എന്നു കല്പിച്ചു. മാലവെച്ച മകക്കുഴൽ മുടിദേവിയാളു് എവിടെവെച്ചു പോന്നുയെന്റെ മകനെ എന്നു ചോദിച്ചു. അസ്ഥിയും പൊന്നും വനവാസത്തു വെച്ചു പോന്നു എന്നു പടപറഞ്ഞു. ഇന്നിത്താനെ കേൾപ്പതുണ്ടോ എന്റെ മകനെ നീ മാലവെച്ച മകക്കുഴൽ മുടിദേവിയാളെ അങ്കിയും പൊന്നും വനവാസത്തുനിന്നു കൊണ്ടുവന്ന് ഏഴനാളത്തെ വിരട്ടുന്നുണ്ടു് എന്റെ കോവിക്കൽ എന്നു കല്പിച്ചു.

(തുടരും)

മലയാളത്തിലെ ഗദ്യരചന.

മലയാളഭാഷയിൽ ഗദ്യമെഴുതുന്നവർ ദിനംപ്രതി വളർച്ച വരുന്നുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി ഭാഷാഭിമാനികൾക്കു വളരെ സന്തോഷപ്രദമാണ്. എന്നാൽ, ഈ നവീനഗദ്യകാരന്മാരിൽ പലരും, ഗദ്യലേഖനവിഷയത്തിൽ അവശ്യം അനുസരിക്കേണ്ട ചില നിയമങ്ങളെ അത്ര വിലവെയ്ക്കാതിരിക്കുന്നതു പ്രസനകരവുമാണ്. അങ്ങനെയുള്ളവരുടെ ഉപയോഗത്തിനായും വിശിഷ്ട വിദ്യാർത്ഥികളുടെ അറിവിനായും, ചില സംഗതികൾ ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുവാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

പദ്യമെന്നപ്പോലെതന്നെ ഗദ്യവും ശബ്ദാത്മങ്ങളെ അവലംബിച്ചാണല്ലോ ഇരിക്കുന്നത്. ഇവയിൽ ശബ്ദം ശരീരവും അത്മം ജീവനാണെന്നു വിചരിക്കാം. ഈ രണ്ടു സംഗതികളേയും സംബന്ധിച്ച് ഒരു ഗദ്യകാരൻ വളരെ മനസ്സികത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഒന്നാമതു ശബ്ദത്തെത്തന്നെ എഴുതുക: ഒരു ഗദ്യത്തിൽ ഭംഗിയുള്ളവയും അ

തമമുള്ളവയും ആയ അനേകപദങ്ങൾ ഉള്ളതുകൊണ്ടു മാത്രം ഗദ്യത്തിന്റെ ശബ്ദഭംഗിയെ പരിഗണിച്ചുകൂടുന്നതല്ല രചനാഗുണമാണ് ശബ്ദഭംഗിയ്ക്കു നിയാമകമായിട്ടുള്ളത്. ഒരു മനുഷ്യനു മറ്റൊരു യോഗ്യതകളുണ്ടെങ്കിലും, അയാൾ കാഴ്ചയിൽ വളരെ വിരൂപനാണെങ്കിൽ, അയാളെ കാണുവാനും അയാളോടു പെരുമാറുവാനും സാധാരണയായി നമുക്കൊരു വൈമുഖ്യം ഉണ്ടാവാറുണ്ടല്ലോ. ഇതുപോലെതന്നെയാണു ഗദ്യത്തിന്റെയും സ്ഥിതി. ഒരു ഗദ്യം എത്രതന്നെ ഗുണഭൂയിഷ്ടമായിരുന്നാലും, അത്സ്പഷ്ടിയുള്ളതായിരുന്നാലും, രചനാഗുണമില്ലെങ്കിൽ അതു വായിക്കുവാൻ ബഹുജനങ്ങൾക്കു വൈമനസ്യമുണ്ടാവുന്നതാണ്. അതിനാൽ ഗദ്യകാരൻ ഒന്നാമതായി നോക്കേണ്ടതു രചനാഗുണമാണ്. രചനയിൽ താഴെ പറയുന്ന അംശങ്ങൾ പ്രത്യേകം മനസ്സികത്തേണ്ടവയാകുന്നു:—

ശ്രവണസുഖം. ശ്രവണസുഖമുള്ള വാക്കുകൾ മാത്രമേ ഗദ്യകാരൻ പ്രയോഗിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ. ഈ ശ്രവണസുഖം, മുഖ്യമായി, ഉച്ചാരണസൗകര്യത്തെ അപേക്ഷിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. ഉച്ചരിക്കുവാൻ സൗകര്യമുള്ള വാക്കുകളെ, ഉച്ചരിക്കുവാൻ സൗകര്യമുള്ളവിധത്തിൽ സംയോജിപ്പിക്കുന്നതിലാണു ശ്രവണത്തിനുള്ള സുഖം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. “ഖഗോളവിജ്ഞാനീയത്തിൽ ലഘുപ്രതിഷ്ഠനാരായൻ ണ്ടുമുനു സംഗതികളിലിതരന്മാർ കണ്ടുചിടിച്ചിട്ടുള്ള ക്ഷകിണത്തിന്റെ സഹായമാവശ്യപ്പെടുന്നു.” ഈ വാക്യത്തിൽ ശ്രവണസുഖമില്ലാത്ത ശബ്ദങ്ങളും, അവയുടെ ദുഃശ്രവമായ സംയോഗവും പരീക്ഷിച്ചുനോക്കുക: (1) ഖഗോളവിജ്ഞാനീയം, ക്ഷകിരണം ഈ രണ്ടു ശബ്ദങ്ങൾ നിരന്തരം കണ്ടുപിടിക്കുകയും ശ്രവണസുഖമുള്ളവയല്ല. ഖ, ക്ഷ എന്നീ അക്ഷരങ്ങളുടെ നൈസർഗ്ഗികമായ സ്ഥിതിഭേദത്താൽ, അവയെ ആദ്യമായിച്ചേർത്തു തുടങ്ങുന്ന പദങ്ങളിൽ ഖഗോളാദികളായ പലതും ഉച്ചാരണസൗഖ്യമില്ലാത്തവയാകുന്നു. ഖരം, ഖേദം ഇത്യാദികളിലെ ഖകാരംപോലെ സുഖമുള്ള ഖകാരമല്ല, ഇതിലുള്ളത്. അതിന്നു കാരണം ഖ എന്ന ഏകാക്ഷരമായ പദത്തെ അധികം അക്ഷരങ്ങളുള്ള ഗോളപദത്തോടു ചേർത്തു സമാസിക്കേണ്ടിവരുന്നതുതന്നെയാണ്. ഇതുതന്നെയാണു ക്ഷകിരണത്തിലും ദോ

ഷം. ഷരം, ഷാരം, ഷാലം, ഷീരം ഇത്യാദി ശബ്ദങ്ങളിൽ ഷ കാരത്തിനുള്ള പ്രാഥമ്യം താതൊരു സുഖക്കേടിനും കാരണമാകുന്നില്ല. ഷ എന്നു മാത്രമായ ഒരനുക്രമശബ്ദത്തോടു കിരണവദം ചേർത്തു സമാസിച്ചപ്പോൾ അതു നേരേ മറിച്ചാണു കാണുന്നത്. ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ 'ഖഗോളം' അത്ര സുഖമായും 'ഷങ്കിരണം' നല്ല ശിക്ഷയായും തോന്നുന്നില്ല. ഇത് ഒരുദാഹരണം മാത്രമാണ്. ചില പദങ്ങൾക്കു പ്രകൃത്യാതന്നെ ദുഃശ്രവതമുണ്ടെന്നും, അവയെ ഗദ്യകാരന്മാർ വർജ്ജിക്കേണ്ടതാണെന്നും മാത്രമേ ഇതിനർത്ഥം ധരിക്കേണ്ടതുള്ളൂ. (2) സംയോഗവശാലുള്ള ദുഃശ്രവതത്തിന്നു 'വിജ്ഞാനീയത്തിൽ ലബ്ധ', 'പ്രതിഷ്ഠനാരായവർ രണ്ടു' എന്നതുദാഹരണം. 'ർ', 'ൽ' എന്ന അർദ്ധംകുറങ്ങൾക്കു പരമായി അവയുടെ പൂർണ്ണരൂപമായ 'ര', 'ല' എന്നക്ഷരങ്ങളെ പദഭേദത്തോടുകൂടി വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നതാണ് ഈ സുഖക്കേടിന്നു കാരണം. ഈ ദോഷം നവീനഗദ്യകാരന്മാരെ പലപ്പോഴും കണക്കിലധികം ബാധിക്കുന്നതായിക്കാണുന്നുണ്ട്. നവീനരായ പലരും എഴുതുന്ന ലേഖനങ്ങൾ പരിശോധിച്ചാൽ ഇതിന്നുദാഹരണം സുലഭമായിക്കാണാം. എന്നാൽ, അനർത്ഥമായി പ്രവഹിക്കുന്ന ഒരു ഗദ്യത്തിന് 'ർ', 'ൽ' എന്നവസാനിക്കുന്ന പദങ്ങൾ കഴിഞ്ഞശേഷം അല്പം ഒരു വിശ്രമത്തിന്നു സൗകര്യമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലാണെങ്കിൽ ഈ ദോഷം അത്ര ശോഭിച്ചില്ലെന്നു വരാം. രാമലക്ഷ്മണന്മാർ എത്രതന്നെ യോഗ്യന്മാരാണെങ്കിലും അവർ രണ്ടുപേരും ഉദ്യാനത്തിൽ ലബ്ധിതയായിവന്ന ശുദ്ധവനത്തെ വിരൂപയാക്കിയതു ശരിയായില്ല. എന്നാൽ സകല ലോകങ്ങൾക്കും ഉപദ്രവകാരിണിയായി മാർഗ്ഗമദ്ധ്യത്തിൽ പാറ്റാപ്പിച്ച് പല കഠിനകൃത്യങ്ങളും ചെയ്തിരുന്ന താടകയുടെ മേൽ, ലഘുവായ ദോഷത്തെ ബഹുതരമായ ഗുണത്തിന്നുവേണ്ടി വിസ്മരിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞ മഹർഷിയെ സാക്ഷിയാക്കി, അസ്യം പ്രയോഗിച്ചത് അത്ര സാരമാക്കാനില്ല. ഈ രണ്ടു വാക്യങ്ങളിൽ മേല്പറഞ്ഞതിന്നു ദാഹരണം കാണുക. (3) സംസ്കൃതമായിട്ടും ദുഃശ്രവതം വരാം. 'സംഗതികളിലിതരന്മാർ കണ്ടുപിടിച്ച ഷങ്കിരണത്തിന്റെ സമാധാനമാവശ്യപ്പെടുന്നു' എന്നതുദാഹരണം. 'സംഗതികളിൽ' എന്നതു

‘ഇതരന്മാർ’ എന്നതിനോടല്ലാ അന്യയിക്കുന്നത്; ‘സഹായ’ത്തിനോടാണ്. അന്യയബന്ധമുള്ള ആ പദങ്ങളുടെ നടുവിൽ ‘ഇതരന്മാരെ’ കൊണ്ടുവന്നു ചാടിച്ചതു കേൾക്കാൻ സുഖമുള്ളതല്ല. ‘രണ്ടു മൂന്നു സംഗതികളിൽ, ഇതരന്മാർ കണ്ടുപിടിച്ചു’ എന്നിങ്ങിനെ നട്ടുക്കുവെച്ചു മുറിച്ച് ഒരു വിശുദ്ധം കൊടുക്കുന്നതായാൽ ഈ സുഖക്കേടുണ്ടാവുന്നതുമല്ല. അന്യയത്തെ അനുസരിക്കാതെ സന്ധി ചേർക്കുന്ന വാക്യങ്ങളിലെല്ലാം ഈ ദുഃശ്രവതവം കാണാവുന്നതാണ്.

അന്യായം. ഒരു വാക്യത്തിൽ അന്തർവിചിക്ഷിക്കുന്ന സംഗതികളെ അവയ്ക്കു ചിതമായ സ്ഥാനങ്ങളിൽ വെക്കുന്നതായാൽ ഗദ്യത്തിന്ന് എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു ഭംഗി തോന്നുന്നതാണ്. ‘ചേരുന്ന പടി ചേർക്കുന്നതന്യായം’ എന്ന നിയമം പട്ട്യത്തിൽ പക്ഷേ ആവശ്യമായിരിക്കാം. എന്നാൽ ഗദ്യത്തിൽ ‘ചേരുന്നപടി’ ചേർക്കുന്നതായാൽ അതിൽനിന്നു ഗദ്യകാരന്റെ അശക്തി മാത്രം വ്യക്തമാകുന്നതല്ലാതെ വായനക്കാർക്കു യാതൊരു ചമൽക്കാരവും സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല. കർത്താവ്, കർമ്മം, ക്രിയ എന്നിങ്ങിനെ അന്യയത്തിൽ അന്തർവിചിക്ഷിക്കുന്ന അംഗങ്ങളും അവയുടെ വിശേഷണങ്ങളും അവയോടു ചേർന്നിരിക്കുന്ന കാരകപദങ്ങളും അവ്യയപദങ്ങളും മറ്റും അതാതിന്ന് ഉചിതമായ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ചേർന്നവന്നാൽ ഉള്ള സുഖം ഒന്നു വേറെയാണ്. പക്ഷെ, നവീനലേഖകന്മാരിൽ പലരും ഈ വിഷയത്തിൽ അത്ര മനസ്സികത്തുന്നതായി കാണുന്നില്ല. ഇതിന്നു പല കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കാമെങ്കിലും മുഖ്യമായി എന്നിങ്ങു തോന്നുന്നത് അവർ ഏഴുതന്ന ഗദ്യത്തിലെ ആശയങ്ങൾ ആലോചിക്കുന്നതും വാക്യങ്ങൾ ചിന്തിക്കുന്നതും മലയാളരീതിക്കനുസരിച്ചല്ലാത്തതാണെന്നാണ്. മലയാളഭാഷയ്ക്കു സ്വതേയുള്ളതായ രീതി അല്ലെങ്കിൽ ശൈലി നമ്മുടെ സാഹിത്യവേദികൾക്കു പലക്കും പരിചിതമായ ഇംഗ്ലീഷ്, സംസ്കൃതം എന്നീ ഭാഷകളുടെ ശൈലിയിൽനിന്നു തുലോം വ്യത്യസ്തമാകുന്നു. ഇംഗ്ലീഷിനോടോ സംസ്കൃതത്തോടോ ഒത്തുനോക്കിയാൽ മലയാളവാക്യങ്ങളുടെ അന്യായം വളരെ ഭേദപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതായി അനുഭവപ്പെടും. കർത്താവ്, കർമ്മം, ക്രിയ, വിശേഷണങ്ങൾ മുതലായവയെല്ലാം ‘കീഴ്ക്കാത്തുക’മായി

പെരുമ്പടയൂരിലെ വിദ്യാതമായ ശിവക്ഷേത്രത്തിൽ പല ശിലാലേഖനങ്ങളും കിടപ്പുണ്ടെന്നു കേട്ട് നാരായണൻ നായർ അതുകണ്ടു പരിശോധിക്കുന്നതിനായി പത്മീസമേതം പെരുമ്പടയൂർ പുറപ്പെട്ടു. അവിടെ പന്നി ക്ഷേത്രത്തിനടുത്തുള്ള കരൊഴിഞ്ഞ വാട്ടു പാടകയ്ക്കടുത്ത് അതിൽ താമസമാക്കി. ക്ഷേത്രാധികാരി മുതലായ പല പ്രമാണികളുമായി പരിചയപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. മാധവി താമസിച്ചിരുന്ന ആ ചെറുവീടു കരയധികം കാലത്തിനു മുമ്പു ഒരു കോവിലകത്തിന്റെ ആസ്ഥാനമായിരുന്നു. വംശം 'കുറിയറു' പോകയാൽ നോക്കാനാളില്ലാതെ ആ കോവിലകം കാലത്താലെ ഇടിഞ്ഞുപോയിരുന്നു താക്കല്ലു മാത്രമായി ശേഷിച്ചു. ആ സ്ഥലത്തു പല ശിലാലേഖനങ്ങളും കിടപ്പുണ്ടെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അതുകൾ പരിശോധിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയാണ് നാരായണൻ നായർ അവിടെ വന്നത്. ചിട്ടമസ്ഥനെ കണ്ടു സംസാരിച്ചതിനു ശേഷം കല്ലുകൾ കിടക്കുന്ന സ്ഥലം പോയമ്പേക്കിടക്കമെന്നു വെച്ചിട്ടാണ് അദ്ദേഹം ആ വീട്ടിലേക്കു കയറിച്ചെന്നത്. തന്റെ ആദ്യപത്നിയായിരുന്ന മാധവിയെ ഒരു 'മിന്നാട്ടം' പോലെ കണ്ടതിൽ അദ്ദേഹത്തിനു മനസ്സിലായില്ല. നല്ലപോലെ കണ്ടാൽ തന്നെ മനസ്സിലാക്കുമോ എന്നു സംശയവുമാണ്. "പട്ടന്നു, പാളത്തൊലിയിന്നവർക്കു മട്ടത്രയുംമാറിമറിഞ്ഞിരുന്നു!" എന്നാൽ ഏന്തോ കാരണവും ശങ്കയും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടാകാതെയിരുന്നില്ല.

ഇനി നമുക്കു വീണ്ടും ആ ചെറുവീട്ടിലേക്കു തന്നെ ചെന്നുനോക്കാം. മാധവി കണ്ട മാത്രയിൽ തന്നെ ഭർത്താവിനെ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. അവർ അതോടുകൂടി ഒരു പതിനായിരം വികാരങ്ങൾക്കു വശംവദയായിക്കഴിഞ്ഞു. തന്റെ ജീവിതസങ്കേതമായിരുന്ന വല്ലഭന്റെ മുമ്പിൽ ചെന്നുനിന്നു നോക്കുന്നതിന് അവളുടെ ഹൃദയം ആശിക്കാതെയിരുന്നില്ല. പക്ഷെ ആ വികൃതവേഷവും കൊണ്ടു ചെല്ലുന്നതിനു ലജ്ജ സമ്മതിച്ചില്ല. നേരിട്ട ചെന്നു വിവരങ്ങളൊക്കെയും ചോദിക്കുകയും പറയുകയും ചെയ്യുന്നതിനായി അവർ പണിപ്പെട്ടു സാഹിച്ചുനോക്കി. വെച്ചു കാൽ കരടി മുന്നോക്കം നീങ്ങുക ഉണ്ടായില്ല. ശോകാവേശവും ലജ്ജയും അഭിമാനവും കൂടി കൂട്ടിമുട്ടി അവ

ഒളിഞ്ഞെക്കിടക്കിയിരുന്നു. ‘കാലോല’ കണ്ണുനീർ വാഷ്കയല്ലാതെ മരൊന്നും ചെയ്യുന്നതിന് അവൾക്കു സാധിച്ചില്ല. വൃദ്ധ മകളുടെ മട്ടുകളു വല്ലാതെ പാശ്ചാത്യമായി. “എന്റെ ദൈവമേ! എത്ര അനുഭവിച്ചാലും ഈ കഷ്ടത കഴിയില്ലെന്നോ? കാലനും എന്നുവേണ്ടാതായി. ഇങ്ങനെ കിടന്നു ‘നരകികാ’രായല്ലോ ഈശ്വര!” എന്നു പറഞ്ഞു കല്യാണി അമ്മയും പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ അമ്മിണി കുഞ്ഞിയും കൊണ്ടവിടെ വന്നെത്തി. അമ്മയുടേയും ഏതത്തിയുടേയും അവസ്ഥകൾ കണ്ട് അവൾ വല്ലാതെ സംഭ്രമിച്ചുവശായി. ‘അമ്മേ! ഏതത്തിയും അമ്മയും എന്തിനാ കരയുന്നത്?’ എന്ന് അമ്മിണി വിചാരിച്ചപ്പോൾ ചോദിച്ചു. ‘ആയോ? നമ്മുടെ തലയിലെഴുത്തിനോടു ചോദിക്കൂ’ എന്നാണു വൃദ്ധ മകുടീ പറഞ്ഞത്. താൻ വരുന്നതിനു വൈകിച്ചതുകൊണ്ടായിരിക്കാം അമ്മയുടെ പാഞ്ഞതെന്നോർത്തു അവൾ തന്റെ താമസത്തിനു കാരണം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: — ‘അമ്മേ! എന്തെ ഇത്ര വൈകിയതെന്നോ? ഞാൻ അവിടെച്ചെന്നപ്പോഴേക്കു കുഞ്ഞിപാച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഒട്ടും കിട്ടാൻ അവിടെയില്ല. ഞാൻ മടങ്ങിപ്പോന്നു. പോരുമ്പോൾ അങ്ങേതിലെ മുത്തളിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒന്നും കിട്ടാത്തതിനെപ്പറ്റി അവർ പിറുപിറുത്തുകൊണ്ടാണു പോന്നിരുന്നത്. ഞങ്ങൾ അമ്പലത്തിന്റെ കിഴക്കേ നടക്കൽ കൂടയാണു വന്നത്. അപ്പോൾ കളിച്ചതൊഴുതുകൊണ്ടു ഭാരമു വന്നതു കണ്ടു. അവരെ നല്ല ഒരു കൂട്ടത്തിലാണ്! മുത്തളി പിറുപിറുത്തിരുന്നതു കേട്ടു അവർ ഞങ്ങളെ വിളിച്ചുനിൽക്കി വിചാരിച്ചു ചോദിച്ചറിഞ്ഞു. എന്നിട്ടു അവർ ഞങ്ങളെ വിളിച്ചുകൂട്ടി കൊണ്ടുപോയി. അമ്മേ! അവർ താമസിക്കുന്നത് അമ്പലപ്പടിക്കലെ ആ വല്ല വിട്ടിലാണ്. ‘അവിടെ ചെന്നിട്ട് അവർ ഞങ്ങൾക്കു വെച്ചേറെ വേണ്ടാളും കണ്ടിട്ടു തന്നെ. മുത്തളിക്കു നല്ലൊരു മുണ്ടും കൊടുത്തു. അമ്മേ! അവരാരാണെന്നോ? നമ്മുടെ നാരായണേട്ടന്റെ ഭാര്യയാണത്രെ! അവർ തന്നെ വിവരം എല്ലാം ഞങ്ങളെ പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചു. നാരായണേട്ടൻ ഇവിടെ ഉണ്ട്. വന്നിട്ടു നാലഞ്ചു ദിവസമേ ആയിട്ടുള്ളുപോലും!’ അമ്മിണി ഇത്രയും പറഞ്ഞതു കേട്ടപ്പോൾ, ‘ഏതുനാ

രായണേട്ടൻ?" എന്നു വൃദ്ധ ചോദിച്ചു. "അമ്മ! നമ്മുടെ വീട്ടിൽ വന്നിരുന്ന നാരായണേട്ടാനല്ല!" എന്നു അമ്മിണി വീണ്ടും പറഞ്ഞു. "നാരായണേട്ടൻ" എന്നും 'ഭായ്' എന്നും ഉള്ള ആ വാക്കുകൾ മധ്യവിയുടെ ചെവികളിൽ കൂടെ തീയുണ്ടകൾ പോലെയാണു കടന്നുപോയത്. തന്റെ പ്രാണവല്ലഭൻ മരൊരാളത്തിയുടെ പ്രാണവല്ലഭനായി തന്റെ സമീപത്ത് അവളോടുകൂടിത്തന്നെ സന്നിഹിതനായിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ള കഥ അവൾ സ്വന്തം ചെവികൾകൊണ്ടു കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നുവെന്നുള്ളതല്ലെ അതുതന്നെ? അവളുടെ കർവ്വകത്തിക്കുരിഞ്ഞു ചാവുലായിപ്പോയി. "അമ്മേ! നേർത്ത ഇവിടെ വന്നു പോയത് ആ ആളാണല്ലോ." എന്നു പറഞ്ഞു മധ്യവി തേങ്ങിത്തേങ്ങിക്കൊണ്ടു തുടങ്ങി. വൃദ്ധയ്ക്കിതെല്ലാം ഒരു സ്വപ്നം പോലെയാണു തോന്നിയത്. അമ്മിണി അസ്വയായി നോക്കിനിന്നുതലയുളളു.

കുറെ നേരത്തേക്ക് ആളർ ഒന്നും സംസാരിച്ചില്ല. പെട്ടെന്നു വിദ്വുഷ്ണി പാതിച്ചാറിയും പ്രത്യേകം ഒരു ചൈതന്യം വന്നു പീണതുപോലെ മധ്യവി പിടഞ്ഞത്തണിർ. 'എട്ടത്തി, കഞ്ഞി കുടിക്കുണ്ടെ?' എന്ന് അമ്മിണി ചോദിച്ചതിന് ഭാഷാരൂപം ഉരിയാടാതെ ചേഗത്തിൽ അറയിൽ കടന്നു വാതൽ അടച്ചു. അവൾ തന്റെ കീറിപ്പൊളിഞ്ഞ കിടക്കയിൽച്ചെന്നു വീണു. ഒരു കാലത്തു തന്റെ സർപ്പഹിതത്തിനും സന്നദ്ധനായി, തന്റെ സർപ്പാധികാരം ചെലുത്തുന്നതിനു പാത്രമായി ഇരുന്ന തന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ഭർത്താവിന്റെ പക്കൽനിന്നു താൻ വാങ്ങി അനുഭവിക്കേണ്ടുന്നതായ സർപ്പപദവികളും, സർപ്പസുഖങ്ങളും, സർപ്പഭാഗ്യങ്ങളും സ്വാധീനപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള തന്നെപ്പോലെയാകുന്നു ഒരുത്തിയുടെ ഭാഷിണ്യത്തിന്റെ ഫലമായ ആ കഞ്ഞി അവൾ വാങ്ങിക്കുടിക്കുമോ? രിക്കലുമില്ല. തന്റെ അടുക്കൽ തന്റെ വല്ലഭൻ ലോഭംകൂടാതെ ചെലവഴിച്ചിരുന്ന അതേ മേന്മയിൽനിന്നും അതേ വിലാസങ്ങളെല്ലാം, ഏതാണ്ടു തന്റെ മുമ്പിൽ വെച്ചിട്ടെന്നുപോലെതന്നെ, മരൊരാളത്തിക്കായി വാരികോരിച്ചൊരിഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നത് ഭാഷമ്പോൾ അവളുടെ ഹൃദയത്തിനു സഹിക്കുമോ? ജീവനാശികളിൽക്കൂടെ ഏതൊ തീക്ഷ്ണമായ വിഷമം

കുതി വ്യാപിച്ചതുപോലുള്ള കരണവേമാണ് അവൾക്കപ്പോഴുണ്ടായിരുന്നത. ഈ പ്രകൃതം കാമ്യ സമയത്തേക്കിങ്ങിനെ നില്ക്കട്ടെ. നമുക്കു നാരായണൻനായരുടെ സ്ഥിതിഗതികളെപ്പറ്റി ആരാഞ്ഞുനോക്കാം.

നാരായണൻനായർ മാധവിയുടെ വിട്ടിൽനിന്നു ശങ്കാക്ഷനായിട്ടാണു മടങ്ങിപ്പോയതെന്നു മുമ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. തന്നെക്കണ്ട മാത്രയിൽ ആ സ്ത്രീ മാടിനൊളിച്ചതിനും മറ്റും കാരണമെന്തായിരിക്കുമെന്നാലോചിച്ചു തലപുകഞ്ഞുംകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം വീട്ടിലേക്കുവന്നത്. ദാരിദ്ര്യദുഃഖങ്ങളുടെ തികച്ചിലാണു കാരണം എന്നാണ് ഒടുവിൽ കണ്ടുപിടിച്ചത്. ഏതായാലും ആ സംഗതി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ശിലാരേഖപോലെ പതിഞ്ഞിരുന്നു. എന്താലോചിക്കുമ്പോഴും പ്രവർത്തിക്കുമ്പോഴും അതിന്റെ വിചാരം മുൻകടന്നുവന്നു നിന്നതുകൊണ്ട്. ആകുപ്പാടെ ഏറെനന്നില്ലാത്ത ഒരു വിചാരത്തിനും വികാരത്തിനും അദ്ദേഹം വിഷയമായ്ക്കുകയുണ്ടായി. തന്റെ പ്രിയതമയായ കമലാക്ഷിയുടെ നീണ്ട കടാക്ഷത്തിന് അന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ കടക്കുന്നതിനു പഴുതു കിട്ടിയില്ല. അവളുടെ മനാക്ഷമന ദൂരിതത്തിനുള്ള മാധുര്യം ആസ്വദിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾക്കു ശ്രദ്ധയുണ്ടായതുമില്ല.

വൈകുന്നേരം ക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ചു ക്ഷേത്രാധികാരിയെ കണ്ടപ്പോൾ നാരായണൻനായർ താൻ കണ്ട വീട്ടുകാരുടെ വിവരങ്ങളെപ്പറ്റി ചോദിച്ചു. ക്ഷേത്രാധികാരിക്ക് അവരുടെ ആദ്യന്തപരിത്രങ്ങൾ എല്ലാം നല്ല നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അതു മുഴുവനും നാരായണൻനായരെ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞു മനസ്സിലാക്കി. തന്റെ പ്രാണപ്രേതസിദ്ധിയിരുന്ന മാധവിയും കൂട്ടരുമാണ് അവിടെ താമസിക്കുന്നതെന്ന് അറിഞ്ഞപ്പോൾ നാരായണൻനായർ ഏതൊരവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചുവെന്നു പാഞ്ഞറിയിക്കുവാൻ ഞരക്കമാണ്. തന്റെ ജീവചരിത്രത്തെ അപഗ്രഥിച്ച് അദ്വഭാഗങ്ങൾ എടുത്തു നോക്കിയപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം പിളർന്നുപോയി. തന്റെ ജീവചരിത്രസ്വഭാവമായിരുന്നവളെ താൻ കണ്ടിട്ടറിഞ്ഞില്ലല്ലോ എന്നോത്തു വല്ലാതെ പശ്ചാത്തപിച്ചു. പിറ്റേന്നു കാലത്ത് ആ വീ

ട്ടിൽ പോയി അവർക്കു വല്ല സഹായവും ചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നും, താൻ അവരുടെ കഷ്ടസ്ഥിതിയിൽ വല്ലാതെ സഹതപിക്കുന്നുവെന്നും ക്ഷേത്രാധികാരിയോടു പറഞ്ഞു. തനിക്കും അവർക്കും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെ വെളിപ്പെടുത്തിയില്ല. രാവിലെ അങ്ങോട്ടു താനും ഒരുമിച്ചു വരാമെന്നു ക്ഷേത്രാധികാരി പറഞ്ഞു. നാരായണൻ നായർ കഠിനമായ മനഃപീഡയോടുകൂടി അമ്പലത്തിൽനിന്നു പോന്നു. വീട്ടിൽ ചെന്നു യാതൊന്നിനും ശ്രദ്ധയില്ലാതെ ആലോചനാ മഗ്നനായൊരിടത്തിരുന്നു. തിരുവില്വാട്ടു ചട്ടപ്പഴുപ്പിക്കുന്നതുപോലെ ഹൃദയം കിടന്നു തവിച്ചു പിടഞ്ഞിരുന്നു. 'ഇനി എന്താണീശ്വര! വേണ്ടത്? മാധവിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു പണ്ടത്തെപ്പോലെ ഭാര്യയായി സ്വീകരിച്ചാലോ? അവൾ കൂടെ വന്നില്ലെങ്കിലോ? വന്നാൽത്തന്നെ ആളുകൾ എന്തു പറയും? എല്ലാവരും അന്നു മോദിച്ചാൽത്തന്നെയും കമലാക്ഷിക്ക് അഹിതമാകയില്ലേ? തന്നെ നിവ്വാജമായി സ്നേഹിക്കുന്ന — തന്റെ എന്തു അവസ്ഥകളെയും പക്ഷത്തനു ഭവിക്കുന്ന — ഒരു സാധുഹൃദയത്തെ വേദനപ്പെടുത്തിയാലത്തെ മഹാപാപം എന്തായിരിക്കും? വയ്ക്കേവയ്യ; കമലത്തിനെ ദ്രോഹിക്കുക വയ്യ; തീർച്ചതന്നെ — ആദ്യം കമലത്തിനും സന്തോഷമാണെങ്കിലോ? — നിസ്സുപത്തും താനനുഭവിച്ചുവരുന്ന സുഖസ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളെ പകരത്തു മറ്റൊരാളത്തിൽ കൊടുക്കുന്നതിനു ഒരു സ്ത്രീ ആന്തരമായൊരുങ്ങുമോ? ഇല്ല. 'രണ്ടു കളത്രത്തെ യുണ്ടാക്കിവെക്കുന്ന തണ്ടുതപ്പിക്കു സുഖമില്ലാരികലും' എന്നല്ലെ മഹദ്വാക്യം! കല്പിച്ചുകൂടി അനന്തം വലിച്ചുവെക്കുന്നതെന്തിന്? അതുകൊണ്ടു മാധവിക്ക് വേണ്ടപ്പെട്ട സഹായങ്ങൾ ചെയ്തുകൊടുത്താൽ മാത്രം മതി. അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടു ഹൃദയങ്ങളെ ഒന്നിച്ചു പീഡിപ്പിക്കേണ്ടിവരും. ആദിയിലെ പ്രേമസർവ്വസ്വമായവൾ വെറും ചൊറക്കുടിയിൽ ഉണരാനും ഉടുപ്പാനുമില്ലാതെ കിടന്നു കഷണിക്കുമ്പോൾ അനന്തരഭാര്യയോടുകൂടി മൃഷ്ടാപ്തി കഴിച്ചു മാളികപ്പുറത്തു താൻ ഇരുന്നു സൂക്ഷിക്കുന്നതെങ്ങിനെ? അതും വലിയൊരു കടുക്കെതന്നെ? ഇങ്ങിനെയുള്ള ഭാരോ വിചാരങ്ങളാൽ നാരായണൻനായർക്കു ഭക്ഷണാഭികൾ ഒന്നും വേണമെന്നു തോന്നിയതേയില്ല. കമലാക്ഷി വ

ന്ന് ഈ ഭാവഭേദത്തിനു കാരണമെന്താണെന്നു രണ്ടുമൂന്നു പ്രാവശ്യം ചോദിച്ചു. തന്റെ പ്രിയതമ ഉള്ളഴിഞ്ഞപ്രേമത്തോടെ ചോദിച്ചു ചോദ്യത്തിനു കളവു പറഞ്ഞു വഞ്ചിക്കുന്നതെങ്ങിനെ? പരമാത്മം പറഞ്ഞാൽ നവനീതകോമളമായ ആ ഹൃദയം തകർന്നുപോകയില്ലെ? തന്റെ പ്രിയതമന്റെ പ്രകൃതിഭേദവും ചിന്താദന്തുരതയും കണ്ടു പരിഭ്രമിച്ച് ആ സാധു കമലം കരയുവാൻ തുടങ്ങി. നാരായണൻനായരുടെ പരിശുദ്ധമായ ഹൃദയം ഉരുകി അലിഞ്ഞുപോയി. മധ്യവിഷം തരിഷം ഉള്ള ബന്ധമൊഴിച്ചു മറ്റു സംഗതികൾ എല്ലാം പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചു പ്രിയതമയെ സമാധാനപ്പെടുത്തി. അങ്ങനത്ത ആ രാത്രി നാരായണൻനായർ കാളരാത്രി തന്നെയായിരുന്നു. ആകാശത്തിൽ വിളങ്ങിയിരുന്ന ചന്ദ്രനും നക്ഷത്രങ്ങളും ജ്വലിച്ചെരിയുന്ന അഗ്നിപർവ്വതങ്ങളെപ്പോലെയാണ് ഭദ്രേയത്തിന് അനുഭവപ്പെട്ടത്. കമലത്തിന്റെ കമലകോമളമായ താലനികയുടെ ശീതളമായ സ്തംഭം അന്നു കനലിൽ തൊട്ടെന്നതുപോലെ തോന്നി. ഒരു 'കാലൻകോഴി' ചെന്നു പുറപ്പെടുത്തിരുന്നു കണ്ണുകൾക്കാരമായി കൂടുവാനും തുടങ്ങി.

നേരം പുലർന്നു. ഒരു കൂടലിൽപ്പെട്ട മണിയെങ്ങിയ പ്രകാശത്തോടുകൂടിയാണ് അന്നത്തെ ആദിത്യൻ ഉദിച്ചയന്നത്. സൂര്യൻ തന്റെ നഷ്ടപ്രകാശമായ കരങ്ങൾകൊണ്ടു പ്രകൃതിഭേദിയെ നിരയിൽനിന്നു തട്ടിയുണർത്തി. കാകൻ തന്റെ കരോരശബ്ദംകൊണ്ടു ആ പ്രഭാതത്തിനു സ്വാഗതം പറഞ്ഞു. ഒരു ഭയങ്കരസ്വപ്നവും കണ്ടു കിടന്നിരുന്നു നാരായണൻനായർ പെട്ടെന്നു തെളിയുന്നതും. വേഗത്തിൽ എഴുന്നേറ്റു പ്രഭാതകൃത്യങ്ങൾ നടത്തുവാനൊരുങ്ങി. രാത്രിയിൽ ഉറക്കം ഉണ്ടാകാതിരുന്നതിനാൽ കണ്ണുകൾ ചുവന്നു കലങ്ങിമറിഞ്ഞിരുന്നു. കൈകാലുകൾ തളന്നു വിചലങ്ങളായിരുന്നു. സാധധാനത്തിൽ പ്രഭാതകൃത്യങ്ങൾ കഴിച്ചപ്പോഴേക്കും മധ്യവിയുടെ വീട്ടിലേക്കു പോകുവാനൊരുങ്ങി ക്ഷേത്രാധികൃതൻ സന്നിഹിതനായി. നാരായണൻനായർ കുറെ പണപുരമടയ്ക്കി അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി അങ്ങോട്ടു പുറപ്പെട്ടു. പടി കടന്നപ്പോഴത്തെ ശകുനം രണ്ടു കാടൻ കരിമ്പൂക്കളുടെ കലഹവും ദീനസ്വരവുമായിരുന്നു.

നം. നാരായണൻനായരുടെ ഇടത്തെ കയ്യൊന്നു വിറച്ചു. ഹൃദയം ഒന്നു നടുങ്ങി. ഈ വക അപലക്ഷണങ്ങൾ കണ്ടു ദിഗ്ഗുണിതമായ മനുഷ്യജാതന്മാരുടെ ഒന്നും മിണ്ടാതെ നടക്കുന്നു. നാരായണൻനായർ വഴിക്കു പലേടത്തും കരളുതടഞ്ഞു പിടഞ്ഞു വീഴാൻ പോയി. മധുവി താമസിക്കുന്ന വീട്ടിന്റെ അടുത്തെത്തി. വീട്ടിൽ നിന്നു അത്ഭുതത്തിൽ ഒരു മുറവിളി കേട്ടു. രണ്ടുപേരും പരിഭ്രമിച്ചു ബലപ്പെട്ടു വീട്ടിലേക്കു കയറിച്ചെന്നു. “അയ്യോ! എന്റെ മകൾ എന്ന ചതിച്ചുവെല്ലോ. ഈ കടുക്കയ്യെ ചെന്തേങ്ങി ജനമില്ലല്ലോ മകളേ!” എന്നും, “അയ്യോ! എന്റെ എട്ടത്തി! എന്നു ഇട്ടച്ചുപോയല്ലോ!” എന്നും ഉള്ള രണ്ടു വിലാപങ്ങളാണ് അവർ അപ്പോൾ കേട്ടത്. അവർ ഇരുവരും അതിവേഗത്തിൽ അകരയിലേക്കു കടന്നുചെന്നു. അവിടെ ഒരരയുടെ മുൻവശത്തു വൃദ്ധനായ കുലാണിയമ്മ വീണരുണ്ടു മാറത്തടിച്ചു കരുണകരുണമായി മാവിളിക്കുന്നു. അമ്മിണിയും അരികത്തിരുന്ന് ആ അറയിലേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടു മാറത്തടിച്ചു നിലവിളിക്കുന്നുണ്ട്. നാരായണൻനായർ തുറന്നു കിടന്ന ആ അറയുടെ അകത്തേക്കു കടന്നു നോക്കി. അയ്യോ! അവിടെ അതാ ആ സ്ത്രീയുടെ ശരീരം നിർജീവമായി നിൽക്കുന്നു. ദൃഷ്ടികൾ ഉരുട്ടിമിഴിച്ചു നിൽക്കുന്നു! നാവു പുറത്തേക്കു നീണ്ടു തുറിച്ചിരിക്കുന്നു. മുഖം ചീത്ത വികൃതമായിരിക്കുന്നു! അയ്യോ! അതിഭയങ്കരം! അതിഘോരമായ കാഴ്ച! ഇനി അങ്ങോട്ടു നോക്കേണ്ട.

സി. ശങ്കുണ്ണിനായർ (വിചാർ)

പൊട്ടം പൊടിയും. (എന്റെ കവിതയിൽനിന്ന്)

മഹാകവി വേദുതിയുടെ ആശയമനുഷ്ഠിച്ചെഴുതിയതായ ഒരു ശ്ലോകം:—

രേവനോരുവനിൽത്തന്നുളളിഞ്ഞുളളമാദ്യം
വരുവതിനനിദാനംവൈവസുകല്ലമുത്രേ;

കരുവിധമുപകാരംപോലുമന്യോന്യമില്ലാ-
സ്തുകിലുമവർതത്തിൽസൗഖ്യമേകനനിത്യം.

നവമേഘാലോകനത്താൽ പശുസുകനായ യുവാവ് തൽക്കാ-
ലാവസ്ഥയെ വണ്ണിക്കുന്നു: —

മഴപെയ്തിതു, മൺമക്കൾ-
നശയാകുമകിൽമുടിവാനിടം,
അഴലാഴിയിലാണ്ടുഹന്ത!കാർ-
കുഴലാളോടുപിരിഞ്ഞെഴുന്ന ചർ.

പ്രിയസമിതനായി സുഖശയനം ചെയ്യുന്ന യുവാവ് ചില
വിചാരങ്ങളാൽ മനസ്സു തളന്നു ചിന്തിക്കുന്നത്: —

ക്ഷണദയിലൊരുപാതിപോകിലുംവ-
ന്നണയുവതില്ലതരിന്യമിന്നാക്കം,
ക്ഷണമൊരുവിരഹവ്യഥയ്ക്കുചേരും
രണാണകംമനതാരിലങ്കുരിപ്പു;

പ്രിയജനവിരഹംഭവിക്കയെന്നാ
പ്രിയയുടെപൂവെതിർമേനിപ്പുകിവാടെ;
ഭയദവിരഹമുഷ്ടമല്ലയോവി-
സ്മയമിത്രവാക്കുകിലാപൂദന്തരംഗേ!

കരു വിവരമിയുടെ വിലാപത്തിന്റെ ഉപസംഹാരം: —

ഏവംചിന്തകൾചെയ്തമാത്മദയിതാ-
നാമംജപിച്ചുതുലോം
ഭാവംമാറിവലഞ്ഞുകഷ്ടമധികം
വാവിലൊരാശ്രിയിൽ
പാപം!കാമികൾകണ്ണമന്ത്രസമമായ്-
ക്കേൾപ്പോരുഷകാഹളം-
രാവംനമ്മുടെകാമകുന്ദശിവനേ!
കണ്ണാമൃതപ്രായമായ്.

‘നഫി ഭവതി വിയോഗഃ സ്നേഹവിശ്വേഷമേതഃ’ എന്ന പ്രസിദ്ധശ്ലോകത്തിന്റെ തർജ്ജമ:—

സകലഗുണമിണങ്ങളും സജ്ജനങ്ങൾക്കകക്കെ—

ദൃകല്പവതിനുവേർവാടെന്നുമേമേതുവാകാ;

അകലെമുകിലിൽമുടിപ്പാക്കിലും ചന്ദ്രനാവൽ—

പ്രകരമതിലുംജ്വലംപ്രേമമുണ്ടോമറപ്പ!

ഭൂതയാത്ര പുറപ്പെട്ട ഒരു സ്നേഹിതന്റെ ചേർവാടിനെപ്പറ്റി:—

പോകുന്നെന്നുനിനച്ചിടുന്നസമയംചിന്താഭരത്താലകം—

വേകുമാറുതയന്നതപ്തമിഴിനീർവീഴുന്നതിൻമീതെയായ്

ആകുന്നോരഭിവൃദ്ധിയോട് മളവിൽച്ചാടുന്നധാരാമുഖായ്

ഹാ! കന്ദേന്ദുതുഷാരശീതതരമാമാനന്ദബാഷ്പാമൃതം.

ഒരു വിരഹിയുടെ വിലാപത്തിലെ ഒരു പദ്യം:—

കനത്തുകത്തുന്നവിയോഗവൈശസ—

ക്കനല്കുകംവീണകരിഞ്ഞുമേലിലും

ദിനങ്ങൾഞാൻപോഷവതെപ്രകാരമെ—

ന്നനംഗമെന്തോത്സവവൈജയന്തികേ!

കുമാരദാസ്.

ഞങ്ങളുടെ വായനശാല.

൧. ശ്രീഹസ്തരത്നാവലി:—ഇക്കഴിഞ്ഞ കന്നിയിൽ ഷഷ്ഠിപ്പൂർത്തിയെന്നു കണ്ടാടിയ മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചിവലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കീഴ്ചയമാക്കി ശ്രീമാൻ മേലങ്ങത്ത് അച്യുതമേനോൻ വർകൾ ഉണ്ടാക്കിയ ഈ ചെറുപുസ്തകം വായിച്ചുനോക്കിയതിൽ, ഈ കവിതയെപ്പറ്റി ഞങ്ങൾ ‘വഞ്ചിരാജീയ’നിരൂപണത്തിൽ ചെഴ്ത്തിയുള്ള ആശംസ സഫലമായിക്കാണുണ്ടെന്നു സസന്തോഷം പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുന്നു. പുരപ്രശസ്തി, രാജപ്രശസ്തി, ഷഷ്ഠിപ്പൂർത്തിപ്രശസ്തി എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു സദ്ഗുണങ്ങളടങ്ങിയ ഈ ഖണ്ഡകാവ്യത്തിൽ

ശബ്ദംകൊണ്ടും അർത്ഥംകൊണ്ടും ഉൽക്കണ്ഠയുള്ള പല ശ്ലോകങ്ങളും കാണുന്നുണ്ട്. ഉദാഹരണം —

‘പത്മാനനത്തിൽ മേരാഞ്ചനച്ചാ-
ത്തിണക്കുവാന്മുറമിറംനിവത്തി
വാചികദംബം, പ്രതിബിംബിതാക്ക-
ബിംബപൂലാൽദൃപ്പണമേന്തിടുന്നു.’

ഇതുപോലെ മനോഹരങ്ങളായ അനേകപദ്യങ്ങൾ ഇതിൽ പ്രതിസ
ക്തം കാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ചില പദങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തിൽ വലു
തായ ക്ലിഷ്ടതകളും മറ്റും ഉള്ളതു വായനക്കാർക്ക് രസാനുഭവത്തിൽ
കുറച്ചൊരു പ്രതിബന്ധം നേരിടവിടുന്നുണ്ട്. ‘വീര്യവേഷം മിഴി
യിൽപ്പൊഴിച്ചു’, ‘സിതാഭൂമുണ്ണുപോലോ വളർത്തുന്നു’, ‘തികഞ്ഞിടം മ
റൊരു രാജ്യമില്ല-’ ഇവയിൽ ചുവടെ വരയിട്ട പദങ്ങൾ നോക്കുക.
‘മാനവീപദവീര്യം’, ‘ഐന്ദ്രവീര്യപോലവേ’ ഈ പ്രയോഗങ്ങളെ
വൈയാകരണന്മാർ എങ്ങിനെയാക്കിലും സാധൂകരിക്കുമായിരിക്കാം.
‘അനംഗരൂപത്തെ ജയിച്ചുസംബ്രം’ എന്നതിൽ ജകാരത്തിന്നു ദ്വിതീ
മില്ലാതെ വന്നത് ആധുനികഭാഷാകവികൾ സമ്മതിക്കുമെന്നു തോ
ന്നുന്നില്ല. ഒരേ ആശയത്തെത്തന്നെ ഭംഗ്യന്തരംകൂടാതെ ആവർത്തി
ച്ചിരിക്കുന്നതും ഭംഗിയായിട്ടില്ല. 1-ാം സർഗ്ഗത്തിലെ ൧-ാം പദ്യവും,
൨-ാം സർഗ്ഗത്തിലെ ൨-ാം പദ്യവും നോക്കുക. ഇങ്ങിനെ ചില ദോ
ഷങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും ഈ കവിത മഹാരാജവണ്ണനമാകയാൽ ആ ഒരു
ഗുണം ഇതിനുള്ള ഒരുക്കുമാണെന്നു തീർച്ചയുണ്ട്. വായനക്കാ
രുടെ മനസ്സിൽ മഹാരാജവിഷയകമായ ഭക്തിബഹുമാനങ്ങളുണ്ടാ
ക്കുവാൻ ഈ കൃതി അത്യന്തം ഉപകരിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നു യാതൊരു
സംശയവുമില്ല.

൨. കൊച്ചി കൃഷിപ്രവസായനാണയസഹായിനി: —കൊച്ചിരാ
ജ്യത്തുള്ള പരസ്ഥാസഹായസംഘങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രാറായ ശ്രീമാൻ
ആർ. എ. ഗായത്രിനാഥയ്യർ (ബി. എ.) അവർകൾ പത്രാധിപരാ
യി, കൊച്ചി ഗവണ്മെണ്ടിന്റെ ആജ്ഞയിൻകീഴിലും ചുമതലയിലും
തൃശ്ശിവപേരൂർനിന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്ന ഒരു

ത്തമപത്രഗ്രന്ഥമാണിത്. മുമ്പുണ്ടാകുന്ന മാസം കൂടുമ്പോൾ പ്രസിദ്ധം ചെയ്യാനുള്ളതിനുള്ള ഈ പത്രഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പണം ലഭിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്കു കഴിയുന്നതു സസന്തോഷം സ്വീകരിച്ചു നന്ദിപറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. കാണാൻ വായിപ്പാൻ ഒരുപോലെ മനോഹരമായിട്ടുള്ള ഈ പുസ്തകത്തിൽ കൃഷി, വ്യവസായം, പരസ്പരസഹായം ഈ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയ പല നല്ല ലേഖനങ്ങളും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പരസ്പര സഹായപംക്തിയിൽനിന്ന് ഒരു ഭാഗം താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:—

“പരസ്പരസഹായം ഒരുത്തന്റെയും ധനത്തെ കുറയ്ക്കുന്നില്ല. അതു ആരേയും കവച്ച് ചെയ്യുന്നില്ല. അതു നിമിത്തം ജനസമുദായത്തിൽ യാതൊരു അസ്വസ്ഥതയും ഉണ്ടാകുന്നില്ല. അതു രാജ്യത്തുതന്നെ വിഷമിപ്പിക്കുന്നില്ല. അതു ഗുണമായ യാതൊരു കൂട്ടുകെട്ടും ചെയ്യുന്നില്ല. അതിനെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനു പ്രത്യേക സംഘങ്ങൾ ആവശ്യമില്ല. ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ ബലം പ്രയോഗിക്കണമെന്ന് അതിന് ഉദ്ദേശ്യമില്ല. അതു നിത്യമലംഘനം ചെയ്യുന്നില്ല. അതിനു അന്തസ്സുള്ളവരുടെ നേരെ അസൂയയില്ല. അത് ആരിൽനിന്നും ദാനം സ്വീകരിക്കുകയോ പ്രീതിയെ കാണിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. അതിനു മടിയന്മാരുമായി ഇടപാടില്ല. അത് ഉത്സാഹശീലന്മാരോടു ചെയ്യുന്ന വാഗ്ദാനത്തെ ലംഘിക്കുന്നില്ല. അതിനു യാചനയോ ദാസ്യവൃത്തിയോ ഇല്ല. അതു ആരേയും ഉപദ്രവിക്കുന്നില്ല. അത് ആരുടേയും കുപ്പായക്കീഴിൽ കയ്യിടുന്നില്ല. മറ്റു വല്ലവരും അതിന്റെ കീഴിൽ കയ്യിടാൻ അനുവദിക്കുകയുമില്ല. സ്വയത്രാണനവും സ്വാശ്രയവുമാണ് അതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. വേല കൊണ്ടു ലഭിക്കുന്നതൊ ബുദ്ധിമുട്ടുള്ളത നിമിത്തം സാധിക്കുന്നതൊ ആയ സാധാരണസമ്പാദ്യത്തെ മാത്രം അത് ആഗ്രഹിക്കുന്നു.”

മുകളിൽ എടുത്തു ചേർത്തപോലെ നല്ല ഭാഷയിൽ ഭംഗിയായി എഴുതിട്ടുള്ള പല ലേഖനങ്ങളും ഇതിലുണ്ട്. എന്നാൽ കൃഷി, വ്യവസായം എന്ന രണ്ടു പംക്തികളിൽ ഭാഷാന്തുലിയില്ലായ്മ കുറേ അധികം കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. ആ ഭാഗങ്ങളുടെ ചുമതലക്കാർ മേലാൽ ഈ വിഷയത്തിൽ മനസ്സുവെക്കണമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. “ഉത്തമമായ ഈ പത്രഗ്രന്ഥത്തിനു കൊല്ലത്തിൽ 1. ക. യാണു വരിമ്പ്രെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്”

പ ല വ ക.

കവികൾക്കു്. കവിതാവേഗപരീക്ഷകളിൽ പ്രവേശിച്ച 'ദൃതകവി'കളും 'നിമിഷകവി'കളും മറ്റുമാവാൻ താൽപര്യമുള്ള കേരളീയർ ചില പാശ്ചാത്യകവികളുടെ കവിതാനിർമ്മാണത്തെപ്പറ്റി താഴെ എഴുതുന്ന സംഗതി സാവധാനമായിരിക്കും:—

'അറിഗോ ബൈറോ' എന്ന ഇറ്റാലിയൻ ഗായകകവി 'നീരോ' എന്നൊരു കൃതിയുടെ കർത്താവാണ്. ആ കൃതി അപൂർണ്ണമാകുന്നു. 'ബൈറോ' അതിനുവേണ്ടി പണിയെടുത്തതരണ്ടു മണിക്കൂർ മാത്രമാണെന്ന് അദ്ദേഹം മരണസമയത്തു പറയുകയുണ്ടായി. എങ്കിലും അദ്ദേഹം അതെഴുതുവാൻ തുടങ്ങിട്ട് 40 കൊല്ലമായിരുന്നു. ഈ കൃതി തന്റെ ഉത്തമകൃതിയായിവരണമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിചാരം. അതിനാൽ എപ്പോൾ എഴുതുന്നതും ബോധിക്കാതെ തള്ളിക്കളയുകയായിരുന്നു പതിവ്. ഒടുവിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ബോധിച്ചേടുത്തോളം ഭാഗം എഴുതുവാൻ രണ്ടു മണിക്കൂറിലധികം വേണ്ടിവന്നില്ലേ!

'എഡ്വർഡ് ഗിബ്ബർ' എന്ന കവി റോമാസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധഃപതനത്തെപ്പറ്റി ഒരു കവിതയുണ്ടാക്കണമെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയത് 1764 ഒക്ടോബർ 15-ാംനാളായിരുന്നു. എന്നാൽ, പിന്നെ സുമാർ 23 വർഷം കഴിഞ്ഞ്, 1787 ജൂൺ 27-ാംനാൾ മാത്രമേ അദ്ദേഹത്തിന് ആ കവിത ഉപസംഹരിക്കുവാൻ സാധിച്ചുള്ളൂ!

സാക്ഷാൽ 'ടേനിസൻ' തന്റെ 'ഇൻമെമ്മോറിയം' എന്ന കവിത എഴുതുവാനാരംഭിച്ചത് 1853-ലാണ്. അന്നുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിവാഹത്തിനും ആലോചനയുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, വിവാഹം 1850 വരെ നടക്കുകയുണ്ടായില്ല. വിവാഹം കഴിയുന്നതുവരെ തന്റെ കവിതയും മുഴുവനായില്ല.

'ടേനിസ്'ന്റെ തന്നെ 'ദി ഐഡിയൽസ് ഓഫ് ദി കിംഗ്' എന്ന കൃതി ഇതിലുപരികം ഗർഭത്തിലിരുന്ന ഒന്നാണ്. അതെഴുതുവാൻ ആരംഭിച്ചത് കവിക്ക് 19 വയസ്സു പ്രായമായപ്പോൾ (1830)

ആയിരുന്നു. പക്ഷെ, എഴുതിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കവിയുടെ 'ഷഷ്ടിപ്പുത്തി' കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

'ഫിറോസ് ഗിറാഡ്സ്' എന്നുള്ള ഒരു അനേക കാലത്തെ പരിശ്രമത്തിന്നു സാക്ഷിയായ 'കാമർഖായം' 'ഗ്രേസ് എലിജി' എന്ന രണ്ടു വിശേഷപ്പെട്ട ചെറുകൃതികൾ എഴുതി മിറക്കി ശരിപ്പെടുത്തി പുറത്തിറക്കുവാൻ ഒരു പന്തീരാണ്ടു വേണ്ടിവന്നുവത്രെ!

'ജോസഫ് ഫെൻറി ഷോർത്തൗസ്' എന്നാൽ 'ജോൺ ഇംഗ്ലിസെൻറ്' എന്ന കവിതകളും വളരെ പ്രസിദ്ധനാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'ഉത്തമകൃതി' ആണ്. അദ്ദേഹം ഒരു പന്തീരാണ്ടു കാലം ചെയ്തു പരിശ്രമത്തിന്റെ ഫലമാണത്. പക്ഷെ, കവിത ഉപജീവനത്തിന്നുതക്ക ഒരു പണി വേറെയുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഇതുകൊണ്ടേദേഹം ക്ലേശിച്ചില്ല.

* * * *

ശങ്കരാചാര്യരുടെ ജന്മഭൂമി. ഇമ്മാസത്തെ കേരളീയവ്യവജനമിത്രത്തിൽ എം. ശേഷഗിരിപ്രഭു (എം. എ., എൽ. ടി.) അവർകൾ എഴുതിയ അദ്വൈതവേദാന്തം എന്ന ലേഖനത്തിൽ ഒരിടത്ത് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:—

'തിരുവിതാംകൂറിൽ അകപ്പെട്ട കാലടിഗ്രാമത്തിൽ അവതരിച്ച ശിവകാഞ്ചിയിൽ സമാധി പ്രാപിച്ച ഈ ദിവ്യപുരുഷൻ കേരളീയ ബ്രാഹ്മണരുടെ ശിരോമണിയാകുന്നു. ഈ അവതാരം നിമിത്തം കേരളത്തിന്നു സിദ്ധിച്ച അമൃതപ്രകീർത്തിയേയും നമ്പൂരിമാർ ലഭിച്ച മഹിമാതാശയത്തേയും അപഹരിപ്പാൻ ഇച്ഛിക്കുന്ന ചില അസുയാലുക്കൾ ശ്രീശങ്കരാചാര്യർ സ്വജന്മത്താൽ ചിടംബരത്തെയാണ് അനുഗ്രഹിച്ചത് എന്നു വാദിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതു നിർവ്വലമായ ശുഷ്കതയുമാകുന്നു എന്നു തെളിയിപ്പാൻ ബലവത്തായ പ്രമാണങ്ങൾ ഉള്ളതുകൊണ്ടു കേരളത്തിന്റേയും നമ്പൂരിമാരുടേയും ഭാഗ്യം അവർക്കുതന്നെ ശാശ്വതമായിരിക്കട്ടെ. ശങ്കരമതത്തെ പഠിപ്പിപ്പാൻ കേരളത്തിൽ നല്ല വ്യവസ്ഥ ഇന്നുമില്ലെന്നുള്ളത് അത്യന്തം ശോചനീയം തന്നെ. കേരളത്തിലെ അനാചാരത്തിന്നും മറ്റും കാരണം

ശ്രീശങ്കരാചാര്യർ എന്ന് ഈ ആചാര്യരിൽ ദോഷാരോപണം ചെയ്യുന്നതും അന്യായമാണ്.

* * * *

ആഗ്രായിലെ മുത്തുപള്ളി. 'ഷാജഹാൻ' എന്ന മഹാൻ, തന്റെ പ്രിയതമയുടെ ഹിതത്തിനുവേണ്ടി പണിചെയ്തിട്ടുള്ള 'ടാജ് മഹാൾ' ആണല്ലോ ഇന്ത്യയിലെ ശില്പചിത്രയുടെ വിജയസ്തംഭമായി നിൽക്കുന്നത്. എന്നാൽ, അതുപോലെ തന്നെ വിശേഷപ്പെട്ടതും, പക്ഷെ കാണികൾക്കു കുറച്ചുകൂടി ആഹ്ലാദം നൽകുന്നതുമായ മറ്റൊരു ശില്പവേലകൂടി ഷാജഹാന്റെ യശസ്സിനെ ലോകമൊട്ടു പരത്തിക്കൊണ്ടു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ട്. അതാണ് ആഗ്രായിലെ മുത്തുപള്ളി (The Pearal Mosque of Agra). ടാജ് മഹാൾ ആ മഹാനു പ്രിയതമയിലുള്ള സ്നേഹബഹുമാനങ്ങളുടെ ഫലമാണ്; മുത്തുപള്ളി അദ്ദേഹത്തിനു ദൈവത്തിൻ പേരിലുള്ള ഭക്തിയുടെ ചിഹ്നമാണ്. ടാജ് മഹാൾ കാണികളുടെ ഹൃദയത്തിൽ ആശ്ചര്യബഹുമാനങ്ങളെ ഉദിപ്പിക്കുന്നു; മുത്തുപള്ളി കാണുന്നവരിൽ ഭക്തിസ്നേഹങ്ങളെ വളർപ്പിക്കുന്നു. പ്രതിദിനം പ്രഭാതവേളയിൽ ഷാജഹാൻ ചക്രവർത്തി ഈ മനോഹരമായ പള്ളിയിൽ പോയി ദൈവാരാധന നടത്തുക പതിവായിരുന്നു. ധവളമായ വെണ്ണക്കല്ലുകൊണ്ടു പണി ചെയ്തിട്ടുള്ള ഈ പള്ളിയുടെ പണി തീരുവാൻ ഏഴു കൊല്ലം വേണ്ടി വന്നിട്ടുണ്ടെന്നാണു കാണുന്നത് (1646—1653). ഇതിന് ആകെ ചിലവായ ഉറപ്പിക മൂന്നു ലക്ഷമാണത്രെ. ടാജ് മഹാളിനെപ്പോലെയും ഈ പള്ളിയെപ്പോലെയും വിശേഷപ്പെട്ട ഒരു ശില്പപ്പണി ലോകത്തിൽ വേറെ എവിടെയും ഇല്ലെന്നാണ് പറഞ്ഞുവരുന്നത്.

* * * *

ഏടയശക്തി. പ്രവൃത്തി, വിശ്രമം, ഉറക്കം ഈ മൂന്നവസ്ഥകളിലുമായി മനുഷ്യന്റെ ഏടയം ഒരു കൊല്ലത്തിൽ 36,000,000 പ്രാവശ്യം ഇടിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ സമയത്തിനിടയിൽ ഏടയത്തിൽനിന്നു ചിലവാകുന്ന ശക്തി മുഴുവൻ കൂടിയാൽ ഈ യുദ്ധത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചതായ 'പത്തുമയിസ്' പോകുന്ന ഉയർന്നതരം തോക്കുകളിൽനിന്നുള്ള കുറെ ഡസൻ ഉണ്ടകളുടെ ശക്തിയുണ്ടാവും; അല്ലെ

കിൽ വെള്ളത്തിൽ മുങ്ങിപ്പോയ ഒരു ചെറുതരം പടക്കപ്പൽ വൊക്കിയെടുപ്പാനുള്ള ശക്തിയുണ്ടാവും. അപ്പോൾ, പടിഞ്ഞാറെ യുദ്ധരംഗത്തിലെ സങ്കലിതസൈന്യങ്ങളുടെ എല്ലാം കൂടിയുള്ള ഹൃദയശക്തികൾ ഒന്നിച്ചുകൂടിയാൽ എന്തുചെയ്യാൻ സാധിക്കും? പടിഞ്ഞാറെ യുദ്ധരംഗത്തിൽ ആകെ ചുരുങ്ങിയത് 30,00,000 സൈന്യങ്ങളുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കുക. ഇവരിൽനിന്നെല്ലാംകൂടി 12 മണിക്കൂർ സമയംകൊണ്ടു ചിലവാകുന്ന ഹൃദയശക്തികളെ ഒരു നിമിഷനേരത്തേക്ക് ഒന്നിച്ചുകൂട്ടാൻ സാധിക്കുമെങ്കിൽ ആ വമ്പിച്ച ശക്തികൊണ്ടു ജർമ്മനിക്കാരുടെ സകല പടക്കപ്പലുകളേയും, അവയുടെ അഭയസ്ഥാനമായ 'കീൽ' എന്ന തോടിനേയും, ഒരു ഭൂകമ്പമുണ്ടായാലത്തേപ്പോലെ, ഒരേ അടിയിായി തട്ടിത്തകർച്ചാൻ കഴിയും. 900 അടി വീതിയും 6 അടി ആഴവുമുള്ള ഒരു പുഴ മണിക്കൂറിൽ 7 നാഴിക ദൂരം—അതായത്, കൊഴുക്കൊണ്ടു പാർസിയിൽ നിന്നു കാൺസ്റ്റാണ്ടിനോപ്പിൾവരെ—ഒഴുകുന്നു എന്നു വെക്കുക. ആ പുഴക്ക് എത്ര വേഗവും ശക്തിയും ഉണ്ടോ അത്ര വേഗവും ശക്തിയും മുമ്പാഞ്ഞു 3000000 ജനങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നൊഴുകുന്ന രക്തപ്രവാഹത്തിന്നുണ്ട്. അരംഗനായ ഒരു മനുഷ്യന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു പ്രവഹിക്കുന്ന രക്തത്തിന്റെ സഞ്ചാരത്തെ ഒരു 16 കൊല്ലത്തേക്കു കണക്കാക്കിയാൽ 5,000,000 മയിൽ ദൂരം ഉള്ളതായിക്കാണാം. ഇതു ഭൂമിയെ 195 പ്രാവശ്യം ചുറ്റുവാൻ മതിയായ ദൂരമാകുന്നു. ഒരു മനുഷ്യന്റെ ആയുസ്സാലത്തിൽ മുഴുവൻ കൂടി ചിലവാകുന്ന ഹൃദയശക്തിയെ ഒന്നിച്ച് ഒരു ദിവസത്തേക്കു കിട്ടുമെങ്കിൽ, അതു കാൽ ടൺ തൂക്കമുള്ള 100 ഉണ്ടകളെക്കൊണ്ട് ഓസ്ട്രേലിൽനിന്നു ഡോവറിലേക്കു ജർമ്മനിക്കാർക്കു വെടിവെക്കുവാൻ മതിയായ ശക്തിയായിരിക്കും.

*

*

*

*

ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം. അടുത്തുവന്ന ഒരു കേൾവിപ്പെട്ട ഇംഗ്ലീഷുമാനികയിൽ ഭാഗവതപ്രസിദ്ധമായ സാക്ഷാത് ഗജേന്ദ്രമോക്ഷം കഥയെ വളരെ അപൂർവ്വമായ ഒരു കഥയായി എഴുതിക്കാണുന്നു. ഈ കഥ ഇന്ത്യയിൽത്തന്നെ പലപ്പോഴും നല്ല അറിവില്ലാത്തതാണെന്നും, ത

നീക്കു വളരെ പണിപ്പെട്ടു കിട്ടിയതാണെന്നുമാണ് ലേഖകൻ പറയുന്നത്. ഇതു കാണുമ്പോൾ, ചില പാശ്ചാത്യപ്രാസംഗികന്മാർ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ വന്നു രാമായണകഥയും മറ്റും പ്രസംഗിക്കുന്നതു കേൾക്കുമ്പോൾ തോന്നാറുള്ള ഒരുപ്രായമാണ് നമുക്കൊക്കെ ഉണ്ടാവുന്നത്. ഏതായാലും,

‘കുമാരീന്ദ്രൻപോത്രികൂടാചലസരസിമുദാ
പണ്ടഗസ്തൃശ്യാശാപാൽ
പികാലിന്ദേൽക്കുടിച്ചാമുതലകുടിവിടാ-
ൺതായിരത്താണ്ടഴന്നാൻ
അന്നേരംപോന്നവന്തമുരിപുഗന്ധാ-
ത്രസനാത്യാനശക്താ
നകുംചത്രേണകൊന്നക്കുറിവെന്നഥസാ-
യുജ്യമേകീമുകന്ദൻ.’

എന്നു പതിവായി ജപിക്കുന്ന കേരളീയർ ഈ കഥയിൽ ഒരു പുതു മയം തോന്നുന്നതല്ല.

* * * *

ബറോഡ മഹാരാജാവ്. ഇന്ത്യയിലെ മഹാരാജാക്കന്മാരിൽ ചെപ്പ് അധികം വിലപിടിച്ച് ആരേണങ്ങളും മറ്റും ധാരാളമുള്ളതു ബറോഡയിലെ ഗൈക്വാർ മഹാരാജാവവർകൾക്കാണ്. ഈ മഹാരാജാവിന്റെ പൂർവ്വന്മാർ സ്വർണ്ണത്തോക്കുകളും വെള്ളിത്തോക്കുകളും പണിചെയ്യുന്നതിൽ വളരെ താൽപര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നുവത്രെ. കുറച്ചുകൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പു ബറോഡയിൽ ഒരു ക്ഷാമമുണ്ടായപ്പോൾ ഭിക്ഷുവിധിതന്മാരായ പ്രജകൾക്കു ഭക്ഷണം കൊടുപ്പാനായി മഹാരാജാവവർകൾ ഒരു പഴയ സ്വർണ്ണത്തോക്ക് ഉരുക്കുകയാണത്രെ ചെയ്തത്. മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കഴുത്തിൽ അണിയുന്ന വൈരമാല തന്നെ 259,000 പവൻ വിലപിടിച്ചതാണ്. മഹാരാജാവ് ഏഴുനളിയിരിക്കുന്നതിനടുത്തുള്ള ഒരു മുറിയിൽ 20 മുതൽ 50 വരെ ലക്ഷം പവൻ വിലവരുന്ന പണ്ടങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടത്രെ.

മംഗളോദയം കമ്പനി, കൂപ്പം,
ഇ ജി വ പേ ത്രുർ.

ര ാ മ ാ യ ണ
 പ ാ ര ാ യ ണ ം.

സുന്ദരകാണ്ഡം

(കിളിപ്പാട്ട്)

മ ാ ത്രു മ ാ യി

നല്ലകടലാസിൽ

വ റി.ജ വ റി ചേ ത്ത്

വൃത്തിയായി

അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ളത്.

വില 4 ണമാത്രം.

ത പ ാ ൽ കൂ ലി പൂ റ മ.

മലമ്പനി ജലദോഷപ്പനി

കഠിനമല്ലാത്ത പേഴ്.

ഈ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ഗുളികകൾ
 ബാലഹീനത്തെയും ഷീണത്തെയും അക
 റുന്ന ഗുളികകൾ

കൗഷഡം ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ വിശേ
 ഷതരമായ പാൽപ്പൊടി.

ചർമ്മരോഗങ്ങൾക്കുള്ള തൈലം ഇ
 തുകൾക്കുപോം വില്ലാൻ തയ്യാർ.

Dr. H. L. BATLIWALA,
 P. O. WORLI—BOMBAY.

സംഗീതം

പുസ്തകങ്ങൾ

വൈദ്യ പുസ്തകങ്ങൾ

കുസൃതപുസ്തകങ്ങൾ

മറ്റു പുസ്തകങ്ങൾ

കാവ്യം, ശാസ്ത്രം, പുര
 ണം, ഇതിഹാസം, സ്തോ
 ത്രം,

സാഹിത്യം, സംഗീത
 കലാവിദ്യ,
 വൈദ്യം, ജ്യോതിഷം,
 ഗണിതം.

നോവൽ, കഥ, പ്രബ
 ങ്ഗങ്ങൾ, നാടകം, പ്രഘ
 സനം, കിളിപ്പാട്ടുകൾ തു
 ള്ളവുകൾ, കഥകളി.

എന്നുവേണ്ട എല്ലാ
 രം പുസ്തകങ്ങളും വില്പന
 ക്കുന്നു.

1. മംഗളോദയം മാസിക
2. കേരളകല്പദ്രുമം അച്ച
 കൂടം.
3. മംഗളോദയം ബുക്ക്
 ഡിപ്പോ.
4. മംഗളോദയം വ്യാവ
 ഹാരം.

ഇവയെസംബന്ധിച്ച അ
 ധികവിവരം വേണ്ടുന്നവർ
 അഭ്യർത്ഥിക്കേണ്ട മേൽ
 വില്പാസം:

THE MANAGER,
 HANALODAYAM CO. LTD
 TRICHUR.

മംഗളോദയം കമ്പനി

കൂലം, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

1080-ലെ 4-ാം റെഗുലേഷനായ കൊച്ചി കമ്പനി റെഗുലേഷനനുസരിച്ച റജിസ്ട്രേഷനുള്ളതു.

മൂലധനം ഉറപ്പിക 1,00,000

ഈ മൂലധനത്തെ ഷേയർ 1 ക്ക് 10 ഉറപ്പിക വീതം 10,000

ഷേയറുകളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഡയറക്ടർമാർ.

- 1 മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചി 9-ാം കൂർ രാമവർമ്മ അപ്പൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്
- 2 ബ്രഹ്മശ്രീ എ.കെ.ടി.കെ.എം. ചെറിയ നാരായണൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് അർവർകൾ
- 3 " " മാതൃതർ വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് " "
- 4 " " കരിയന്നൂർ മനയ്യൽ വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരി " "
- 5 " " ഭരതപുരാശ്ശേരി പരമേശ്വരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് " "
- 6 മ.രാ.രാ. ബഹുമാനപ്പെട്ട കവച്ചുപാറ മൂപ്പിൽ നായർ " "
- 7 " " കൊല്ലങ്കോട് മായാല രാജാ " "
- 8 " " ടി. സി. കൃഷ്ണമേനോൻ " "
- 9 " " എ. കെ. കുഞ്ഞൻ രാജാ " "

അഡിറ്റർ—പി. യജ്ഞരാമയ്യർ.

ചീഫ് അഡ്വൈസർ—കെ. കുഞ്ഞുണ്ണി നായരവർകൾ ബി.എ., ബി.എൽ., ഫൈനക്കോർട്ട് വക്കീൽ, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

മാനേജർ—സി. കുഞ്ഞിരാമൻ മേനോൻ.

കമ്പനിയുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശങ്ങൾ.

വളരെ ഉപകാരപ്രദങ്ങളും, ദുർല്ലഭങ്ങളും, ഇതുവരെ അച്ചടിക്കാത്തവയുമായ വിവിധവിഷയങ്ങളിലുള്ള സംസ്കൃതപുസ്തകങ്ങളും മലയാളപുസ്തകങ്ങളും, പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും, മാറ്റ പുസ്തകങ്ങൾ അഞ്ചു ലക്ഷത്തോളം വിലയിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും അച്ചടി സംബന്ധമായിട്ടുള്ള ബൈൻഡ് മുതലായ പ്രവൃത്തികൾ സുകുമാരരീതിയിൽ നടത്തേണ്ടതിനും ബൈൻഡ് ഫ്ലാററും ഉയർന്ന സ്ഥിതിയിൽ കമ്പനിവകയായ കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചടക്കുവെ പരിഷ്കരിച്ചു നന്നാക്കുക.

2 ദേവനാഥരത്നിലും, മലയാളത്തിലും, ഇംഗ്ലീഷിലും മിതമായ നിരക്കിലുള്ള സകല അച്ചടിപ്രവൃത്തികളും വൃത്തിയായി നടത്തിക്കൊടുക്കുകയും സാദർപാലം (സ്റ്റേഷനറി) മുതലായ സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയും വാങ്ങിയും വ്യാപാരം നടത്തുകയും ചെയ്യും.

3 മംഗളോദയം മാസിക അതിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിൽ സാധിക്കുന്നതെല്ലാം പരിഷ്കരിച്ചു നടത്തുകയും ചെയ്യും.

4 പല ഭാഷയിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ വെച്ചതിയും അച്ചടിച്ചും കമ്പനി വക ഇപ്പോഴുള്ള ബുക്സ് റെപ്പോ പരിഷ്കരിക്കുക.

ഷേയറുകൾ ഇനിയും വില്പന വാങ്ങും. ഷേയർ വേരുവാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവർ രേഖാമൂലമായി ഉടനെ മാനേജർക്ക് അറിവുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

പുസ്തകം ൧൧

ലക്കം ൧൦

മ.ഗളേദേവം.

ഗുണഗർവ്വം

സുധാബി

സകലവും, ഏതൊക്കെ വരുന്ന ഒരു സാമൂഹിക നോവൽ.

ശ്രീമാൻ ആർ. സി. ദത്ത് അവർകളുടെ ഒരു ശുതിപ്പെടുത്തലാണ്.

നോവലിന്റെ നാലാം ഭാഗമായിട്ടുള്ള ഇതിഹാസം പലിശത്തോടെ വിവരിക്കാൻ പ്രയാസമാണ്.

ഒരു പേരെടുത്ത ഗദ്യകാരനായ മിസ്റ്റർ കുറുത്തു ജനാർദ്ദനമുഖനാണ് ശ്രദ്ധകാരൻ. പുസ്തകം അച്ചടിച്ച തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കടലാസ്സിന്റെ ഉപയോഗം നിമിത്തം കുറച്ചു കോപ്പികൾ മാത്രമേ ഇപ്പോൾ അച്ചടിക്കുന്നുള്ളൂ. ആവശ്യക്കാർ അ. ഗ. പാസ്റ്ററു മേൽപ്പിലാസത്തിൽ അപേക്ഷിക്കുക.

മാന്ദവർ, മംഗളോദയം കമ്പനി, തൃശ്ശിവപേരൂർ.

വിഷയവിവരം.

൧. മംഗളം
൨. ഒരു വിഷ്ണുഭംഗം
പഞ്ചിതർ എ. ഡി. ഹരിശർ.
൩. കൈപ്പിച്ചുതന്നെ അത്ഭുതം
കുമാരൻ. എൻ. മംഗളോദയം.
൪. പാറയുടെ തീർത്ഥം
ജ. വി. രാമനാഥൻ.
൫. ജാതികളും വൃത്തിമയ്ക്കും
മുസ്താഫാ (തോറാ)
൬. കാതന്റെ
കെ. ആർ. പത്രപാണിയാരിയർ.

ആതങ്കനിഗ്രഹമുളികൾ.

പലവിധ പീഡിതന്മാർക്കു് ഒരുത്തബന്ധം.

നീചനായ രാവണനേയും, മറ്റു ദുഷ്ടന്മാരായ രാക്ഷസന്മാരേയും സംഹരിച്ചു, തന്റെ ബന്ധുക്കളേയും കൈകൾക്കു് കീഴിലാക്കിത്തന്ന കാര്യം ശ്രീരാമഭഗവാന്റെ കാൽ ശരണം പ്രാപിച്ച വിഭീഷണനു് സകല അഭിഷേകങ്ങളും സാധിച്ചിട്ടു് ഭക്തിയിൽ അദ്ദേഹത്തിനെ ലങ്കാപുരിയിൽ രാജാവായി വാഴിച്ചു പിന്നീട് സകല അഭ്യുദയത്തിനും പാത്രീഭവിച്ചതുപോലെ പലവിധ യൗനരോഗങ്ങൾക്കു് പരിവൃദ്ധ്യയു് നൽകിയ ഒരു ആതങ്കനിഗ്രഹമുളികളെ ഒരു ബന്ധുവായി കരുതി അവയെ ഉപയോഗിച്ചാൽ അവരുടെ സകല പീഡകളേയും ക്രമേണ നീക്കി അവർക്കു് അമൃതം കായബലവും, ഐശ്വര്യവും കൊടുക്കുകയും, ഭാഗ്യവാന്മാരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും. അങ്ങനെയിരിക്കെ തങ്ങളുടെ മേൽപ്പറഞ്ഞ സിദ്ധൗഷധത്തെ കേട്ടിട്ടും അറുഭവിച്ചിട്ടും ഇല്ലാത്തവർ ഇരിയ്ക്കൽ ഇന്നത്തെ കന്നു പരീക്ഷിച്ചുനോക്കട്ടെ.

൧൧ മുളികൾ അടങ്ങിയ ഡബ്ബി 1 രൂ. 1-ക.

വൈദ്യശാസ്ത്രീ, മണിശങ്കരശേഖരനിന്ദി,
ആതങ്കനിഗ്രഹം വൈദ്യശാല,
157 ബ്രോഡ്വേ മദിരാശി.

N. B. മേൽപ്പിലാസം ഇംഗ്ലീഷിൽ ഏഴുതണം.

മംഗളോദയം.

പ്രൗഢ മകരം.

മംഗളം.

കദംബകാന്താരചരീസുരാരി-
കദംബകാന്തായഗൃഹീതദീക്ഷാ
കാദംബയാനാകരുണാബ്ജവർഷി-
കാദംബിനീകാമദംബാസ്തുകാചിൽ.

ഒരു വിഷ്ണുഭംഗം.

അർത്ഥരേഖകാലപയങ്ങളായ നാടകാംഗങ്ങളുടെ ഉത്തമ
വർത്തിന ചില പ്രത്യേകകാരണങ്ങളാൽ. നാട്ടുശാസ്ത്രജ്ഞാക്കന്മാ
രായ പ്രാചീനാചാര്യന്മാർ ലക്ഷ്യലക്ഷണസമിതം
അവയെ തത്തൽഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
1 കഥാഗാന്ത്രത്തിൽ അപ്രധാനങ്ങളായ സംഭവങ്ങ
ളേയോ സംഗതികളേയോ വർണ്ണിക്കുന്നതുകൊണ്ടുണ്ടാ
കുന്ന പൂർവ്വമണ്ഡലം സഹൃദയന്മാരായ രസികന്മാർക്കു ക്ഷ
ന്തപ്രമല്ലാതെ വന്നേക്കാം. 2 പ്രത്യക്ഷദർശനത്തിൽ ജ്ഞ
പ്ലാവഹമുള്ളതായ ഭാഗങ്ങളെ അഭിനയിക്കുന്നതു ഗ്രാമ്യ (അസൂത്ര)മാ
യി തീരുന്നതെല്ലാം. 3 നൈലധികം ദിവസങ്ങളിൽ നടന്നു

സംഗതികളെ ഒരുക്കത്തിൽ അടക്കുന്നതു നാട്ടുശാസ്ത്രനിയമങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമാകയാലും, ഓരോ സംഭവത്തിനും ഓരോ അങ്കം കല്പിക്കുന്നവക്കും അതു വ്യമാണ്യമുപ്രത്തിനു കാരണമാകയാലും അവിടെയും മറ്റൊരു നിവൃത്തിമാർഗ്ഗം അത്യാവശ്യമായിത്തീരുന്നു. പ്രധാനമായി, അത്ഥോപക്ഷേപങ്ങളുടെ ആവശ്യം ഈ മൂന്നു സംഗതികളെയാണത്രായിച്ചിരിക്കുന്നത്.

കഥാഗാത്രത്തിൽ അപ്രധാനങ്ങളായ സ്ഥാനപാദനാദികളെയോ, ജഗദ്ഗ്ലാഘരങ്ങളായ യുദ്ധമൈഥുനാദികളെയോ, അനേകദിനജന്മങ്ങളായ നാനാ സംഭവങ്ങളേയോ സാമാജികനാൾ ധരിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി. അങ്കങ്ങളുടെ ആദിമദ്ധ്യാവസാനങ്ങളിൽ യഥോചിതം കൂട്ടിച്ചേർക്കാറുള്ള അത്ഥോപക്ഷേപകാഹവങ്ങളായ നാടകാംഗങ്ങളിൽ ഒന്നാണു വിഷ്ണുഭാ. ആദ്യവസാനം സാക്ഷാൽ സംഭാഷണരൂപമായ നാടകത്തിൽ കഥാബാഹ്യങ്ങളായ പാത്രങ്ങളെ പ്രവേശിപ്പിച്ചു വായനക്കാരന്റെ ജിജ്ഞാസയെ പൂരിപ്പിക്കാനായിരുന്ന കവി, അവധാനപൂർവ്വമായി പ്രവർത്തിച്ചില്ലെങ്കിൽ അതും തകരാറിലാകും. 'രംഗപ്രയോഗാനന്ദങ്ങളായ ഭംഗങ്ങളോതുവാൻ' ഉപയോഗിക്കുന്ന നാടകാംഗങ്ങൾ അങ്കങ്ങളെപ്പോലെ നീണ്ടുപോവുകയാണെങ്കിൽ അതു നിയമവിരുദ്ധമായി; കാര്യം മുഴുവൻ സാമാജികനാൾ മനസ്സിലാക്കുകയും വേണം. ഇവിടെയാണു കവിയുടെ മനോധർമ്മം തെളിയുന്നതും, വിജയം പരീക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതും.

ഉത്തരാരംഭചരിതം രണ്ടാമങ്കത്തിന്റെ പൂർവ്വാംഗമായി കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടുള്ള 'ശുദ്ധവിഷ്ണുഭാ'ത്തിൽ 'ആന്ത്രേയി' എന്ന താപസിയുടേയും, 'വാസന്തി' എന്ന വനദേവതയുടേയും സംഭാഷണംകൊണ്ടു ഭവഭൂതി എന്നെല്ലാം കാർത്തുങ്ങളാണു സാധിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു നമുക്കു പരിശോധിച്ചുനോക്കാം.

അത്ഥോല്പ്രയിലെ അന്തഃപുരപരിചാരകനാ ശ്രീരാമന്റെ താൽക്കാലികചാരണമായ 'ദിമുഖൻ' തിരുമനസ്സു നാത്തിച്ചു ജനാപചര്യത്തെ ഭയന്നും 'ജനമോദത്തിനുവേണ്ടി'യും, പൂണ്ണഗഭയായ സീതാദേവിയെ ദോഷദസമ്പത്തിപ്രാപ്തനെന്ന വനത്തിൽ കൊണ്ടുപോയുപേക്ഷിക്കുന്നതിന് അഗ്രജനാൽ അനുജ്ഞാതനായ ലക്ഷ്മണൻ തേര

തയാറാക്കിയ അവസരത്തിൽ വഞ്ചനയറിയാത്ത ആ പതിവുത 'ത
പോധനന്മാർ നമസ്കാരം; രാജകുലദേവതകൾക്കും നമസ്കാരം;
ആയുപുത്രന്റെ പാദാംബുജങ്ങൾക്കും നമസ്കാരം; സകല ഗുരുജന
ങ്ങൾക്കും നമസ്കാരം;' എന്നു കുലദേവതകളെയും കുലഗുരുക്കന്മാ
രേയും യഥാക്രമം അഭിവാദനംചെയ്തു തേരിൽ കയറുന്നതോടുകൂടി
ഉത്തരരാമചരിതത്തിലെ ഒന്നാമങ്കം അവസാനിക്കുകയും,

ഈ സംഭവം കഴിഞ്ഞു 12 കൊല്ലങ്ങൾക്കുശേഷം, മൃതപുത്ര
നായ ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ കൊള്ളിവാക്കു സമീപത്തു തന്റെ ഭാ
ഷയെത്ത ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ,

‘ധരണിതലമതികൽഭൂപാശംബുക്കനെന്ന്-

ജോരുവൃഷലകുനിപ്പോൾവൻതപംചെയ്തിടുന്നു;

തപരിതമവനെവെട്ടിക്കൊന്നുനീതന്നെധാത്രി-

സുതനയനെജീവിപ്പിക്കുമോരചന്ദ്ര!’

എന്നുണ്ടായ അശരീരിവാക്കുകേട്ട ശംബുക്കനെ കൊല്ലുന്നതിനുവേ
ണ്ടി, ‘ദയയോടുകൂടി വഡ്’ഗത്തെ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട ശ്രീരാ
മൻ പ്രവേശിക്കുന്ന’തായി രണ്ടാമങ്കം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.
ഇതിനിടയിലുള്ള 12 കൊല്ലങ്ങളിൽ ഉത്തരരാമചരിതകഥാസംബ
ന്ധമായി എന്തെല്ലാം സംഭവങ്ങളാണു നടന്നിട്ടുള്ളതെന്നു വായന
ക്കാരേയും കുറുക്കാരേയും ധരിപ്പിക്കേണ്ടതു അത്യാവശ്യമാകയാൽ
അക്കാര്യം നിരവേറുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് ആന്ത്രേയീവാസനീ
സംഭാഷണരൂപമായ ‘കരു വിഷ്ണുഭംഗം’ കവി, രണ്ടാമങ്കത്തിന്റെ
പുറംഗമായി ചേർത്തിട്ടുള്ളത്.

ചിത്രദർശനം എന്നു നോക്കുകത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ മുൻ
വന്റെ സ്വകാര്യം പറയുകയും,

‘ജനങ്ങളിൽശുദ്ധിഭവിച്ചുനിന്നാൽ-

ജനങ്ങൾചൊല്ലുന്നവിനയഭോഷം

സനാഥരാജ്ഞീന്ദുനന്ദനരനിന്നാ-

ലനാഥയായ്നിന്ദാതമോഴ്കുമാറായ്’

എന്നു തുടങ്ങിയ ശ്രീരാമന്റെ വിലാപവുകകൊണ്ട്, അരുന്ധതിയും
ശാന്തയും കൌസല്യാദികളും ‘ഗർഭകാല’ത്തിൽ സംഭവിക്കാവുന്ന വ

പു ആഗ്രഹവും വത്സയുണ്ടാകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതുടനെ സാധിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണ് എന്ന് അഷ്ടാവക്രനോടു പറഞ്ഞയച്ച സന്ദേശത്തെ അനുസരിക്കുന്നു എന്ന നാട്ടുത്തിൽ പൂണ്ണഗർഭമായ സീതയെ വനത്തിൽ കൊണ്ടുപോയുപേക്ഷിക്കുന്നതിനാണു ശ്രീരാമൻ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നു വായനക്കാർക്കു മനസ്സിലാകുന്നുണ്ട്; കലഹമെന്ന സ്കന്ദപുസ്തകമായിട്ടുള്ള സീതയുടെ അന്തർലോകം അതിനെ തെളിയിക്കുന്നതുമാണ്.

സീതയുടെ ഭാവി എന്തായിരിക്കും? വല്ല വന്യമൃഗങ്ങളും ആ പതിവ്രതയ്ക്ക് കൊന്നുമിന്നിരിക്കുമോ? അതല്ല, ആ പൂണ്ണഗർഭ പ്രസവിച്ചവേഴ് അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ ഭയങ്കരമായ വനമദ്ധ്യത്തിൽ അനാഥയായ ആ തളയുടെയും പിള്ളയുടെയും സ്ഥിതി എന്തായിരുന്നു? 'ജനമോദത്തിനുവേണ്ടി' ജനകാത്മജയെ ഉപേക്ഷിച്ച 'ശ്രീരാമൻ' അനന്തരക്രമമെന്തു? ഈ വിധത്തിലുള്ള ഒരു പ്രശ്നമാല ഈ അവസരത്തിൽ വായനക്കാരെ ജിജ്ഞാസുവാതന്ത്രാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ഇതിനെ വകവെക്കാതെ, കവി, ശംബു കവചാഭ്യുക്തനായി ഉല്പതഖഡ്ഗനായ ശ്രീരാമനേയും കൊണ്ടു ഹൃദ കൊല്ലങ്ങൾക്കു ശേഷമാണു പിന്നീടു പ്രവേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ അതെത്ര അനുചിതമായിരിക്കും? അങ്ങിനെയായാൽ ആ ഹൃദ കൊല്ലങ്ങൾക്കിടയിൽ കഥയെ സംബന്ധിച്ച മറ്റൊന്നെല്ലാം വിശേഷസംഭവങ്ങൾ നടന്നിരിക്കും എന്നൊരു പ്രത്യേക പ്രശ്നത്തിനുംകൂടി ഇടയാകുന്നു. ഈ വിധം വായനക്കാർക്കുണ്ടാകുന്ന അവസാനിക്കാത്ത ജിജ്ഞാസയെ പൂരിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വലിയ ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ചെറിയ ഭാഗമാണ് ആ വിഷ്ണുഭംഗം. സീതാപരിത്യാഗത്തിനു പിൻപും ശംബു കവചാഭ്യുക്തനായ മുൻപുമായി ഹൃദ സംവത്സരങ്ങൾക്കിടയിൽ നടന്ന സംഭവങ്ങളെ കവി അതിൽ പ്രക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ട്. കഥാബാഹ്യങ്ങളായ മണ്ടു പാത്രങ്ങളുടെ വിഷയാന്തരസംഭാഷണത്തിനുമദ്ധ്യേ, ഈ സംഭവങ്ങളെ സംക്ഷേപിച്ചിട്ടാണെങ്കിലും പരിപൂണ്ണമായി പ്രക്ഷേപിക്കുന്നതിൽ, കവി പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ള മനോധർമ്മം ഏറ്റവും അതിശയനീയമായിരിക്കുന്നു.

ജനസ്ഥാനവനഭവതയായ വാസന്തി “ആറ്റായസാരങ്ങളെ ഉൾക്കൊമ്പിലറിഞ്ഞുകൊള്ളുവതിനായി വാത്മീകീവാക്യത്തിൽനിന്നു” അഗസ്ത്യപ്രാശ്നമത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ട ജനസ്ഥാനത്തിൽക്കൂടി സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആത്രേയി എന്ന “തപോധനസ്തു സമാഗതം” പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് വിഷ്ണുഭംഗം തുടങ്ങുന്നത്. പൂർവ്വമിത്രങ്ങളായ ഇവരുടെ ഈ സമാഗമം യാദൃച്ഛികമായിരുന്നു. സാധാരണ സുഹൃത്സമാഗമത്തിൽ കശലപ്രശ്നം ചെയ്യാറുള്ള ലൌകികാചാരമനുസരിച്ച് “ഏവിടെനിന്നാണു വരുന്നത്? എന്തിനായിട്ടാണ് ഈ ദണ്ഡകാരണ്യത്തിൽ പ്രവേശിച്ചത്?” എന്നു വനഭവത ചോദിക്കുന്നതിന്നു ആത്രേയിക്കുള്ള സമാധാനം ഇതാണ്:—

“അക്ഷംഭോതജവനാദിയായവളരെ
ശ്രുത്യന്തസാരജ്ഞരി-
ന്നിക്കാട്ടികൽവസിപ്പതുണ്ടുവരിൽനി-
ന്നാറ്റായസാരങ്ങളെ
ഉൾക്കൊമ്പികലറിഞ്ഞുകൊള്ളുവതിനായ്
വാത്മീകീവാക്യത്തിൽനി-
ന്നിക്കാണുന്നവനാന്തരങ്ങളിൽനിട-
ന്നീടുന്നുത്താനിങ്ങിനെ.”

പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ സാധാരണമായി തോന്നാവുന്ന ഈ ചോദ്യോത്തരങ്ങളാണ് അവരുടെ ഭാവിസംഭാഷണത്തിനും, തന്മൂലം ഭൂതഭവിഷ്യൽകഥാസൂചനത്തിനും നിദാനം. ഭവഭൂതിയുടെ കവിധർമ്മമർമ്മജ്ഞത ഇതാ! വെളിപ്പെടുത്തുടങ്ങി.

ആത്രേയിയുടെ ഈ ഉത്തരം കേൾക്കുമ്പോൾ ഒരാൾക്കുണ്ടാവുന്ന സംശയങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്നു വനഭവതയുടെ അടുത്ത ചോദ്യത്തിൽനിന്നും മനസ്സിലാക്കാം. “മറുളള മുമ്പികൾ കൂടിയും വേദാന്തസാരത്തെ ഗ്രഹിക്കുന്നതിന്നു പൂരണബ്രഹ്മവാദിയായ ആ വാത്മീകീമഹാഷ്ടിയെത്തന്നെയൊന്നല്ലോ ആശ്രിക്കുന്നത്. പിന്നെന്തിനായിട്ടാണ് ഭവതി ഈ ദീപ്തസഞ്ചാരപരിശ്രമത്തെ വഹിക്കുന്നത്?”

കണ്ടില്ലെ യുക്തിയുടെ ശക്തി? ഇനി ഈ സംഭാഷണത്തെത്തു

ടൻ മറ്റു കാര്യങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്താൻ എന്താണ് പ്രയാസം? “അവിടെ പഠിക്കുന്നതിനു വലുതായ വിപ്ലവമുണ്ടെ”ന്നു ഇനി ആരോട് പറയാതെ കഴിയുമോ? അപ്പോൾ “എന്താണു വിപ്ലവം” എന്നായി വാസനിയുടെ ചോദ്യം. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, “എന്തൊരു വനഭവത മുലകുടി മാറിയ പ്രായത്തിലുള്ള രണ്ടു കുട്ടികളെ വാത്സീകിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നാക്കി” എന്നും ആ കുട്ടികൾ ജ്ഞികളുടെ മാത്രമല്ല സ്ഥാപനജംഗമങ്ങളായ സകല ഭൂതങ്ങളുടേയും അന്തഃകരണങ്ങളെ വശീകരിക്കുന്നു എന്നും, ലവനെന്നും കുശനെന്നുമുള്ള അവരുടെ നാമധേയത്തേയും പ്രഭാവത്തേയും ആ ദേവതതന്നെ പഠത്തിട്ടുണ്ടെന്നും, പ്രയോഗസംഹാരമന്ത്രങ്ങളുള്ള ഋഷികാസ്യങ്ങൾ ജനനത്തിൽതന്നെ അറപ്പു സിദ്ധിപ്പെടുണ്ടെന്നും, വാത്സീകി ഉപമാതാവിന്റെ നിലയിൽ ആ കുട്ടികളെ വളർത്തിയ മാകാലം ചൂഡാകർമ്മവും (എ.എം.എ.യുടെ ചയസ്സിൽ) ക്ഷത്രിയോചിതമായ ഉപനയനവും കഴിച്ചു വേദവേദാംഗാദികളെ പഠിപ്പിച്ചു എന്നും, ഇപ്പോൾ ഗ്രാമിക്കാരനും ധരിക്കാരനും അതിസാമന്ത്രിയുമുള്ള ആ കുട്ടികളോടൊപ്പം പഠിക്കുന്നതിനു തന്നെപ്പോലെയുള്ളവർ സാധിക്കുന്നില്ല എന്നും ആരോടൊന്നും പറയാതെ പഠിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയ ചോദ്യങ്ങൾ യഥാവസരം ചോദിക്കുന്നതിനു ഭവഭൂതയുടെ വാസനയിൽ സാമന്ത്രിമില്ലാതെ വരുമോ?

കെല്പാപകൻ വിദ്യാർത്ഥികളോടു പെരുമാറുന്നതു സമഞ്ജസിയായിട്ടായിരിക്കുമെങ്കിലും പാഠം എല്ലാവരിലും ഒരുപോലെ ഫലിക്കുന്നില്ല. ലോകത്തിൽ നിത്യാനുഭവത്തിലിരിക്കുന്ന ഈ സംഗതി ഒരൊന്നാത്തരം ദൃഷ്ടാന്തത്തോടും വളരെ ഭൗമചിത്രത്തോടുംകൂടി ഭവഭൂതി ആരോടൊന്നും പറയാതെ പഠിക്കുന്നുണ്ട്.

“തുല്യചോദ്യങ്ങൾക്കു കണിതുളള പരസ്യം

പ്രാജ്ഞാനംവിദ്യയെത്താ-

നില്ലാതാക്കില്ലവന്നംഗ്രഹണപടുതയെ-

ത്താൻകൊടുക്കാമില്ല;

തെല്ലാമൺകട്ടമ്പിംബത്തിനെവിമലമണി-

ക്കൊപ്പമാരുൾഗ്രഹിക്ക-

നില്പുവണ്ണമല്ലാത്തവർക്കുവേണ്ടി
യോഗ്യതാപരീക്ഷയുടെ വിവരം.

ഗ്രാമീണപ്രദേശങ്ങളിലുള്ള പാവകാലത്തും അതിലൊക്കെ ആ
ത്രേയീപ്രദേശത്തും ഗുരുക്കൾ തന്നെയുണ്ടെന്നും പാഠവിഷ
യത്തിൽ ആത്രേയീപ്രദേശം പിന്നോക്കമാകുന്നതിൽ എന്തൊ
ന്നെങ്കിലും കാരണം ഉണ്ടാകുമോ? ക്ലാസ്സിൽ പല വിദ്യാർത്ഥികൾ പഠിക്കുന്നതിൽ എന്തൊ
ന്നെങ്കിലും കാരണം ഉണ്ടാകുമോ? അതു വിദ്യാർത്ഥികളുടെ അഭി
വൃദ്ധിക്ക് ബാധകമായിരിക്കുകയില്ലെന്ന് അപ്പോൾ മടിയന്മാർ മാറ്റ
വഴി അന്വേഷിക്കുകയല്ലാതെ ഗതാഗതമില്ല. ഈ വിധം ആത്രേ
യി മാറ്റ വഴി അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടു അഗസ്റ്റ് ൧൨ മുതൽക്കു പോ
കുന്ന വഴിയിൽ വെച്ചാണ് വാസത്തിന്റെ കാരണവും, സംഭാവന
ത്തിനുമായിരിക്കുന്നതും.

അതില്ല; ഇതു കാരണം കഴിഞ്ഞില്ല. 'ഇതാണോ അത്യന്ത
ത്തിനുള്ള വിഷയം?' എന്നു വന്നുവെത്തു പിന്നെയുമുണ്ട് ഒരു ചോ
ദ്യം. അതേ ആ 12 കൊല്ലങ്ങൾക്കിടയിൽ നടന്ന പ്രധാന സംഭ
വങ്ങളെയെല്ലാം ആത്രേയിയെക്കൊണ്ടു പഠിക്കേണ്ട ആവശ്യം ഭവ
ദ്വീപിയില്ലെന്ന് വന്നുവെത്തു ചോദ്യം സ്വാഭാവികവുമാണ്. 'കൂട്ട
ത്തിൽ ബുദ്ധിമാന്മാരായ കുട്ടികളുണ്ടെന്നു വെച്ച്, ആ കൂട്ടം വിട്ടു മ
റ്റൊരു ഗുരുവിനെ അന്വേഷിച്ചു പോവുകയാണോ' എന്നതും വ
രുന്ന ഒരു പരിമാസസ്വഭാവം കൂടി വാസത്തിന്റെ ചോദ്യത്തിൽ ക
വി ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം! ആത്രേയിയെ വാസത്തിൽ 'വി
ഷയം വേണ്ടുമുണ്ടോ'യിരുന്നു. പൂർണ്ണമായും സ്ഥിതിയെ വാസത്തി
യെ അതിനായിത്തന്നെ കഴിയുമോ?

“ഈ ഘട്ടത്തിൽ വാസത്തിൽ ഒരുദിവസം മദ്ധ്യായനമയത്തിൽ
തമസാസ്ഥിയിൽ ചെന്നിരിക്കുമ്പോൾ ഇന്നയായി സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന
വെണ്ടു കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നതിൽ ഒന്നിനെ ഒരു പ്രാധാന്യം കൊടുത്തതായി
കണ്ടു. ഉടനെ ആദ്യമനുസ്സനായ അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും,

മർത്ത്യം പ്രതിഷ്ഠാപനം മഹാമഹാപ്രതിഷ്ഠാപനം
യത് കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നതിൽ മഹാമഹാപ്രതിഷ്ഠാപനം

എന്ന് അനുഷ്ഠിച്ച് അന്ത്യോന്ത്യമായി പരിണമിച്ച വാശിയിൽ തന്നെത്തന്നെയും പുറപ്പെട്ടു. ഈ വിധം ശബ്ദബ്രഹ്മത്തിൽ പ്രബോധം സിദ്ധിച്ച ആ മഹദ്യോഗി സമീപത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കുവാൻ ബ്രഹ്മദേവൻ എഴുന്നള്ളി, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപം മനുഷ്യരിൽ ഒന്നായി ശബ്ദബ്രഹ്മത്തിന്റെ അപ്രകാരമുള്ള പരിണാമമായ രാമായണമെന്ന ഇതിഹാസത്തെ അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചു.

ഇതുകൊണ്ടും ആശ്രയിച്ചു കൊണ്ടുവന്നതിന്നു വലുതായ വിപ്ലവമുണ്ടായിരുന്നു. 12 സംവത്സരങ്ങൾക്കിടയിൽ നടന്ന ഒരു വിശേഷ സംഭവമാണല്ലോ ഇത്. എന്നു മാത്രമല്ല, ലവകുമാരന്റെ വളർച്ചയായ വാത്മീകീമഹദ്യോഗി, രാമായണകഥയിലെ “ഒരു ഭാഗത്തെ, വളരെ സന്തോഷത്തോടെ അഭിനയിക്കത്തക്കവണ്ണം വേറെ ഒരു പ്രബന്ധമായിട്ടും ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതിനെ സ്വയംസമർപ്പിക്കുകയെന്നു എഴുതി നൃത്യഗീതവാദ്യശാസ്ത്രകർത്താവായ ഭരതമുനിയെ ചിരിക്കുന്നു” എന്നു മേൽ നാലാമങ്കത്തിൽ, ലവൻ ജനകകൗസല്യാദികളോടു പറയുന്നതുണ്ട്. ഉത്തരാമചരിതം എഴുതുന്നതിൽ ഗംഗാതീർത്തിലുള്ള രംഗസ്ഥാനത്തിൽ വെച്ച് അപ്പാരംഗികളെക്കൊണ്ടു വാത്മീകീ അഭിനയിപ്പിക്കുന്നതായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ‘അന്തർനാടകം,’ ലവൻ പറയുന്ന ഈ പ്രബന്ധംതന്നെയാണ്. ഈ അന്തർനാടകസൃഷ്ടിക്കുവേണ്ട ഇതിവൃത്തസൂക്ഷ്മജ്ഞാനം വാത്മീകീക്കുലിച്ചതു എവിടെനിന്നായിരുന്നു എന്നു വല്ലവരും ചോദിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ ‘രണ്ടാമങ്കത്തിലെ വിഷ്ണുഭംഗം നോക്കിയാലറിയാം’ എന്നാണു ഭവഭൂതി പറയുന്നത്. ബ്രഹ്മദേവൻ വാത്മീകീയോടടുത്തുവെച്ചു പ്രകാരമായിരുന്നു. ‘ഔഷ! അങ്ങു ശബ്ദബ്രഹ്മത്തിൽ പ്രബോധനം യിത്തിന്നിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ രാമചരിതത്തെ കഥിച്ചാലും; എല്ലാ റിലും തടവുകൂടാതെ പ്രവേശിക്കുന്ന ജ്ഞാനദൃഷ്ടി അങ്ങയ്ക്കുണ്ടാകും. അങ്ങു ആദ്യകവിയാകി ഭവിക്കുന്നു.’

‘പഞ്ചവടിയിൽച്ചെന്നു ഗോദാവരീതിൽക്കൂടി പോയാൽ മതി’ എന്നു അഗസ്ത്യപ്രാഗ്രമത്തിലേയ്ക്കു പോകേണ്ട വഴി നിർദ്ദേശിക്കുന്ന അവസരത്തിലാണു, തന്നതുവരെ സംസാരിച്ചുനിന്നിരുന്നതു ജനസ്ഥാനവനഭാവമായ വാസന്തിയോടാണെന്നു ആശ്രയിക്കു മ

നസ്സിലായത്. പണ്ടു വനവാസാവസരത്തിൽ സീതയുടെ കൂട്ടുകാരിയായിരുന്ന—വിശേഷിച്ചും സീതാചരിത്രാഗമകമായ ഗ്രഹിച്ചിരുന്ന—ആന്ത്രേയിക്ക് ഈ അവസരത്തിൽ പൂർവ്വകഥാസ്മരണംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന മനോവ്യഥ എത്രത്തോളമായിരിക്കും? ലൗകികഭുജങ്ങളിലും, സംസാരത്തിന്റെ വിഷമാവസ്ഥകളിലും തീരെ അപരിചിതയായ ആ താപസി, താൻ നില്ക്കുന്നത് പഞ്ചപടിയിലാണെന്നറിയുകയും പണ്ടു സീതയോടും ശ്രീരാമനോടും കൂടി അതേ സ്ഥലത്തു വളരെ നാൾ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതിനെ കാഴ്ചയും ചെയ്തപ്പോൾ ‘കണ്ണനിർ ചൊഴിച്ചു’തിലൊ, ‘ചത്തായ ജാനകി’യെ വിളിച്ച്,

‘ക്ഷോണീപുത്രി! തുടച്ചുയർക്കുകൾനീ

ചൊല്ലുന്നതിനൊക്കയും

കാണുന്നവിഷയങ്ങളായിരുന്നല്ലോ—

വൃക്ഷാദിബന്ധുക്കൾതെ;

കാണുന്നേരമിവൊ, നാമമവശേ—

ഷിച്ചുള്ളനീയീവനെ

വാണീടനുവരാംഗി! കണ്ണിനെതിരം—

യെന്നിന്നതോന്നുമേ.’

എന്നു മുക്തകണ്ഠം രോദനം ചെയ്തിലൊ, “അപവാദത്തോടുകൂടിയ അത്യാപത്തു” ഏന്താണെന്നു ആന്ത്രേയിയിൽ നിന്നും ഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ പണ്ടു സീതയുടെ പ്രാണസഖിയായിരുന്ന വാസന്തി, മോഹാലസ്യപ്പെട്ടതിലൊ, മഹാനഭാഗയായ ജനകാത്മജയെ ഈ കഷ്ടാവസ്ഥയിലാക്കിയ ദൈവത്തെയും രാമഭദ്രനെയും പഴിച്ചതിലൊ എന്താണതിശയം? ഹാ! ഹൃദയമർദ്ദഭേദങ്ങളായ ഈ ഭാഗങ്ങളിലെത്തുമ്പോൾ ഏതു കഠിനഹൃദയനാണു മനസ്സലിഞ്ഞു കരയത്തത്? “അരുന്ധതീ വസിഷ്ഠന്മാർ പരിപാലിച്ചുവരുന്ന രഘുകുലത്തിൽ അതിവൃദ്ധകൂടായ രാജാക്കന്മാർ ജീവിച്ചിരിക്കെ ഇതെങ്ങിനെ സംഭവിച്ചു?” എന്നു വാസന്തി കണ്ണനീരോടുകൂടി ചോദിക്കാതിരിക്കുമോ? വാസന്തി ഇതു ചോദിക്കുന്നു സ്ഥിതിക്കു ആ ഗുരുജനങ്ങളെല്ലാം പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരത്തെക്കണ്ടായിരുന്ന ഒരു സത്രത്തിനുവേണ്ടി ജാമാ

താവിന്റെ ആശ്രമത്തിലെക്കു പോയിരുന്നതും, ഇപ്പോൾ സത്രം അവസാനിച്ചതുകൊണ്ടു ഗുരുഗുഹൻ അവരെ സൽക്കരിച്ച യാത്രയാക്കിയതും, ഭഗവതിയായ അരുന്ധതിയും മാമമാതാക്കളും “വസയില്ലാത്ത അയോധ്യയിലെക്കു അങ്ങൾ പോകുന്നില്ല” എന്നു തീരുമാനിച്ചതും, അതിനെ അനുസരിച്ചു വസിഷ്ഠൻ “എന്നാൽ നാം വാൽമീകിതപോവനത്തിൽ ചെന്നു് അവിടെ താമസിക്കുക” എന്നു തീരുമാനിച്ചതും മറ്റും കുറേയേറെ വ്യസനത്തോടു കൂടിയാണെങ്കിലും ആത്രേയ്യ പരയാതിരിക്കുന്നതെങ്ങിനെ?

ഇത്രത്തോളം മനസ്സിലായാൽ “ജനമോദത്തിനുവേണ്ടി” മാത്രം മനസ്സിലാ മനസ്സോടെ പ്രാണപ്രിയയെ പരിത്യജിച്ച ആ രാജാവ് ഇപ്പോൾ എന്തു ചെയ്യുന്നു എന്ന ചോദ്യം ആർക്കും ഉണ്ടായിരിക്കും. എന്തിനധികം വിസ്തരിക്കുന്നു? ശ്രീരാമൻ അശ്വമേധം ആരംഭിച്ചതും സ്വർണ്ണംകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച സീതാപ്രതിമയെ സഹധർമ്മചാരിണിയായി സ്വീകരിച്ചതും വാമദേവനാൽ സംസ്കരിച്ചപ്പോൾ യജ്ഞാശ്വത്തിന്റെ രക്ഷിതാവായി ദിവാസ്രസമ്പ്രദായം ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ലക്ഷ്മണപുത്രനായ ചന്ദ്രകേതുവിനെ ചതുരംഗബലത്തോടുകൂടി അയച്ചിട്ടുള്ളതും മൃതപുത്രനായ ബ്രാഹ്മണന്റെ സങ്കടവും അശരീരിവായ കേട്ട ശംബുവധത്തിനു വേണ്ടി ശ്രീരാമൻ ഉദ്യതഖഡ്ഗം നായി പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതും മറ്റും ആത്രേയ്യിയെക്കൊണ്ടു, തത്തയെ കൊണ്ടെന്നപോലെ പറയിക്കുന്നതിന്നു ഭവദ്രതിയുടെ വാസനയുള്ള സാമർത്ഥ്യം അനിതരസാധാരണവും വിസ്മയനീയവുമായിരിക്കുന്നു.!

സീതയെ ഉപേക്ഷിച്ചു എന്നു കേട്ടപ്പോൾ പ്രിയസഖിപക്ഷപാതിനിയാക്കി രാമഭട്ടനപ്പിപ്പറഞ്ഞ വാസന്തി, ശംബുവധത്തിനായിട്ടാണെങ്കിലും ശ്രീരാമൻ ഒരിക്കൽക്കൂടി ജനസ്ഥാനവനത്തെ അലങ്കരിക്കുമെന്നു കേട്ടപ്പോൾ സന്തോഷത്തോടുകൂടി (എ) നിമിത്തം മതിമാനും ആത്മോദിക്കുകയും,

(എ) സൈന്യം എന്ന പദത്തിന്നു ഭേദം എന്നൊരു ഭേദമുള്ളതെന്നു കേൾക്കുന്നതും എങ്ങിനെയാ ഇതിന്റെ പലരും ധരിച്ചു വെച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു. സൈന്യം എന്ന പദം ഇതിന്റെ അർത്ഥം വ്യത്യസ്തം. കടിയം, കേട്, പൂർ, ഉൽസാഹം, മൃതസംഗ്രഹം, സുഖം, സൈന്യം മുഖ്യമായ പദങ്ങളെ പരിശോധിക്കുക.

“ചൂടേറിയൊട്ടുതെട്ടാലർനിരയെമടി-
 ചാനഗണ്ഡങ്ങൾതേച്ചി-
 ടാട്ടമ്പോളാത്തുഗോദാവരിയിലിഹപൊഴി-
 ക്ഷണതീരദൃമങ്ങൾ
 കൂടേറിപ്രാവുപൂക്കോഴികൾകരയുമിവ-
 റിന്റെതോലിൽച്ചരിക്കും
 കീടത്തെച്ചെന്നുകൊത്തുനിന്നിഴലിലിരു-
 ന്നുശിമാന്തംവഗങ്ങൾ.”

എന്ന സ്വഭാവോക്തിചമൽകൃതമായ മദ്ധ്യോഹവണ്ണനയോടുകൂടി ആന്ത്രേയിയെ യാത്രയാക്കുന്ന ഭാഗത്തിൽ വിഷ്ണുഭം അവസാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഭൂതഭാവകഥാംശങ്ങൾ
 വിവരിച്ചുപുറക്കുമായ്
 അങ്കങ്ങൾക്കാടിയിൽച്ചേക്കും
 ഭാഗംവിഷ്ണുഭമായ്തരും.

ഇതാണല്ലോ പൂർവ്വപാശ്ചന്മാരുടെ വിഷ്ണുഭവക്ഷണം. ഒന്നാമകത്തിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന പൂണ്ണഗർഭമായ സീതയുടെ സന്താനങ്ങൾക്കു പതിനൊന്നാമത്തെ പയസ്സിൽ ഉപനയനം കഴിച്ചതായി വിഷ്ണുഭത്തിൽ ആന്ത്രേയി പ്രസ്താവിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഒന്നാമകത്തിനും രണ്ടാമകത്തിനും ഇടയിലുള്ള കാലം പന്ത്രണ്ടു സംവത്സരങ്ങളാണെന്നു തെളിയുന്നു. ഈ പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലങ്ങളിൽ നടന്നതായി വിഷ്ണുഭത്തിൽ പറയുന്ന കഥാഭാഗമല്ലാം “ഭൂതകഥാംശ”മാണല്ലോ. ശംബുകവധം കഴിഞ്ഞു അയോദ്ധ്യയിലെക്കു മടങ്ങുന്ന വഴി വാത്മികീവഹഷിയുടെ ആശ്രമത്തിനു സമീപം വെച്ച ശ്രീരാമൻ ചന്ദ്രകേതുവിനെയും, ലവനെയും കാണുകയും ജംഭോംസ്യപ്രയോഗംവരെയെത്തി മൂർച്ഛാവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ച അവരുടെ പരസ്സാരയോധനത്തെ തടുത്തു അവരെ സമാധാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

“ഈയശ്വമേഴഭവനത്തിലുമേകവീര-
 നായുള്ളപണ്ണിമുഖവംശവിനശകൻ്റെ

സ്വീതംജനക്കൊടിയതാണമവാസ്വവീര്യം
ഭൂതഃപരത്തുവതിനുള്ളപരസ്യമത്രേ.”

അശ്വപക്ഷികന്മാരുടെ ഈ വീരവിജ്ഞാപനം കേട്ടു, ക്ഷൗരവീര്യംഗി ജപിച്ചു കുമത്തിലധികം കോപിഷ്ഠനായതുകൊണ്ടാണു ലവൻ ഭൂലത്തിനു പുറപ്പെട്ടത്. അശ്വപക്ഷികന്മാരുടെ നായകൻ ചന്ദ്രകേതുവായിരുന്നു. ഈ ഭാവികഥാംശത്തെയും വിഷ്ണുഭത്തിൽ ആരോയി സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

“ഉപസംഹൃതി” എന്നും കൂടി പേരുള്ള നിർവ്വഹണസന്ധിയിൽ നിശ്ചയമായും വേണ്ടിയിരിക്കുന്ന അതുതരസപ്രകടനത്തിനു വേണ്ടിയാണ്, വസീഷ്ഠാദി ഗുരുജനങ്ങളെയെല്ലാം വാത്മീകിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ താമസിപ്പിക്കാമെന്നു കവി നിശ്ചയിച്ചത്. യാദൃച്ഛികമായി വന്നെത്തിയ ജനകമഹാരാജാവു പൂർവ്വപ്രിയസഖിയായ കൌസല്യയെ കാണുന്നതും, വായനക്കാരെയും കാഴ്ചക്കാരെയും കരയിക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ മർദ്ദഭേദങ്ങളായ പൂർവ്വചരിത്രങ്ങളെ അനുസ്മരിക്കുന്നതും അവിടെവെച്ചാണല്ലോ. “വസയില്ലാത്ത അയോധ്യയിലെക്കു ഞാൻ വരുന്നില്ലെ”ന്നു അരുന്ധതി പറയുന്നതും രാമാംബമാരും വസീഷ്ഠനും അതിനെ അനുസരിച്ചു വാത്മീകിയുടെ ആശ്രമത്തിലെക്കു പോകുന്നതും, വിഷ്ണുഭത്തിൽ ആരോയി വാസന്തിയെ ധരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ ഭാഗവും “ഭാവികഥാംശം” സൂചകമല്ലേ?

കിംബഹുനാ? ആമ്പലും, അമ്പിളിയും, വണ്ടും, തണ്ടാരും, കൊണ്ടു പ്രാചീനകവിതകളെല്ലാം ദുഷിച്ചുപോയി എന്നു “വ്യസനസമേതം പറയുന്ന” പരിഷ്കൃതാശയന്മാരായ ആധുനികകവികളെന്താർ, പ്രാചീനകവികളുടെ ഈ വക, കവിധർമ്മമർജ്ജനത്തെക്കുറിച്ചു കുറച്ചുകിലുമാലോചിക്കുന്നുണ്ടോ? ഹൃദയമർമ്മസ്പർശമായ വിധത്തിൽ എത്ര രസത്തേയും സവിശേഷം ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനും, തന്മൂലം വായനക്കാരെയും കാഴ്ചക്കാരെയും ഒരു പുതിയ ലോകത്തിലെക്കു നയിക്കുന്നതിനും, അതിമധുരമായ സാഹിത്യരസാമൃതത്തെ ആകണ്ഠം ആസ്വദിപ്പിച്ചു വായനക്കാരെ അജരാമരന്മാരാക്കുന്നതിനും പശ്ചാത്തപ്യമായ ആ ദിവ്യശക്തി, പ്രാചീനകവിതകളിലെപ്പോലെ “വണ്ടും തണ്ടാരും” ഇല്ലാത്ത ഇന്നത്തെ പരിഷ്കൃത കവിതകളിൽ അല്പമായിട്ടെങ്കിലും കാണുന്നുണ്ടോ?

പണ്ഡിതർ എ. ഡി. ഹരിശർമ്മ.

കെഴടിച്ചുരുടെ അത്ഥശാസ്ത്രം.

(ഒരു ശാസ്ത്രീയ വിവരണം)

ഭാരതീയജ്ഞാനമഹാസ്ഥാനത്തിൽ മുങ്ങിത്തീരുന്നവോൾ ലഭിക്കുന്ന അനൗപലാഭങ്ങളിൽ അത്യുത്തമസ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്ന ഒന്നാകുന്നു കെഴടിച്ചുരുടെ അത്ഥശാസ്ത്രഗ്രന്ഥം എന്നുള്ളതിൽ സംശയലേശാവകാശമില്ല. പക്ഷെ പാശ്ചാത്യപരിഷ്കാരപ്രവാഹമോറ്റു പരിഭ്രമിച്ചു, ഭാരതീയമാതാവിന്റെ ജ്ഞാനപേടകങ്ങളെ പാടെ ദൂരീകരിച്ചു നഗ്നമായ ലൗകികസുഖത്തിന്റെ പിമ്പെ തായാടുന്ന ആധുനികപരിഷ്കാരികളുണ്ടോ അവയുടെ വില ശരിയായി അറിയുന്നു? നാട്ടുഭാഷകൾക്കു അഭൂതപൂർവ്വമായ അഭിവൃദ്ധി സിദ്ധിച്ചുവരുന്ന ആധുനികകാലത്തു, വിശ്വവിശ്രുതനും വിക്രമൈകധനനും ആയ വിക്രമാദിത്യന്റെ ദക്ഷിണാമുഖമായി ശോഭിച്ചിരുന്ന അവിടുത്തെ മന്ത്രിസത്തമൻ ചാണക്യന്റെ (കെഴടിച്ചുരുടെ) അത്ഥശാസ്ത്രത്തേപ്പറ്റി കുറഞ്ഞൊന്നു കുറിക്കുന്നതു സമുചിതമായിരിക്കുമെന്നു സമാധാനിക്കുന്നു.

പരിശ്രമനിധികളായ പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാർ പൗരസ്ത്യഭാഷകളോടു പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന പ്രണയം പലപ്രകാരത്തിലും പൗരസ്ത്യരുടെ പ്രാചീനമായ പ്രവൃത്തിയെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്താൻ പര്യാപ്തമാകുന്നു എന്നതു സന്തോഷിക്കത്തക്ക ഒരു സംഗതിയാണ്. ഈ അടുത്തകാലത്ത് ജർമ്മേയ്ക്കോടൊപ്പമിരുന്നതായ ഒരു മഹാനാൽ പ്രസിദ്ധീകൃതമായ കൃതിയാണ് എന്റെ നിരൂപണത്തിനു വിഷയമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളത്. ഈ വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥം ഒരു പ്രാവശ്യം പാരായണചെയ്യുന്നതായാൽ തൽകർത്താവിന്റെ ജ്ഞാനസമൃദ്ധിയും അഗാധമായ ബുദ്ധിവികാസവും ധാരാളം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതാണ്. പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥത്തിൽ രാജ്യഭരണസംബന്ധമായ സംഗതികളേപ്പറ്റി ധാരാളം അമൂല്യങ്ങളായ പ്രസ്താവനകൾ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവയെ എല്ലാം അതിലാഹിച്ച് അക്കാലത്തു ഭാരതീയക്കുണ്ടായിരുന്ന ശാസ്ത്രീയജ്ഞാനം എത്രവിധമായിരുന്നു എന്നു വെളിപ്പെടുത്തണമെന്നേ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നുള്ളൂ.

വനികളിൽ ശരിയായവിധം ജോലിചെയ്യുന്നതിനും ബോട്ടുകൾ പണിയുന്നതിനും വലിയ കോട്ടകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനും പലതരത്തിലുള്ള ആയുധങ്ങൾ തീക്കുന്നതിനും ഉള്ള മാഗ്ഗങ്ങൾ പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥത്തിൽ ഉത്തമരീതിയിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ ഇതിലൊക്കെ ഏറ്റവും അത്ഭുതമുണ്ടാകുന്നത്, ആധുനികയുദ്ധത്തിൽ ജർമ്മൻകാർ ഉപയോഗിച്ചുവന്നിരുന്ന വിഷവായുപ്രയോഗം അന്നത്തെ ഇൻഡ്യാക്കാക്ക് സുപരിചിതമായിരുന്നു എന്ന് അറിയുമ്പോഴാണ്. ഏവംവിധങ്ങളായ അമൂല്യജ്ഞാനസമൃദ്ധങ്ങളെ പൊതുജനസമക്ഷം അവതരിപ്പിക്കുന്നതിന് ഇത്രവളരെ കാലതാമസം വേണ്ടിവന്നതു കഷ്ടംതന്നെ.

സമയത്തെ അളക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹം ഒരു പ്രത്യേകരീതി നിശ്ചയിക്കുന്നതായിക്കാണുന്നുണ്ട്. അതു ശരിയായിട്ടുള്ള കണക്കാണെന്നാണു പല മഹാനാദം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. ആ പട്ടിക താഴെ ചേർക്കുന്നു:—

2 ലാൽ (Lal)	= ഒരു നൈം (Nine)
5 നൈം	= ഒരു കസ്തം (Kastha)
30 കസ്തം	= ഒരു കാലാ (Kala)
40 കാലാ	= ഒരു നാളിക (Nalik)
2 നാളിക	= ഒരു മിനിട്ട്
15 മിനിട്ട്	= ഒരു വകൽ അല്ലെങ്കിൽ രാത്രി
30 ദിവസം	= ഒരു മാസം
6 മാസം	= ഒരു അയനം
2 അയനം	= ഒരു വർഷം
5 വർഷം	= ഒരു യുഗം

ഈജിപ്റ്റ് ചരിത്രത്തിലുള്ള 'Sothic cycle' പോലെ ഇതു അഞ്ചുലക്ഷം വിഷവായുപ്രയോഗംകൊണ്ടു ശതസംഹാരം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പല മാഗ്ഗങ്ങളും അത്സംശയത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പലതരത്തിലുള്ള വാതകങ്ങളെപ്പറ്റി വിവരമായി ചർച്ചിച്ചിരിക്കുന്നു. ആവാതകങ്ങൾ സംയോജിച്ചുണ്ടാകുന്ന പുകയോറാൽ ഉടനെ മരിച്ചുപോകുന്നതാണത്രെ! ഒരുമാതിരി പൊടിയിൽ കത്തിക്കുമ്പോൾ അ

തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്ന ഗന്ധം വായുപ്രസരണത്താൽ എത്ര സ്ഥലം വരെ എത്തുന്നുവോ അവിടംവരെയുള്ള മൃഗങ്ങൾ തൽക്ഷണം മരിക്കുമെന്നു പറയുന്നു. എന്നാൽ ഏകദേശം രണ്ടായിരം വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പെ അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന ഈ സമ്പ്രദായം ശത്രുനാശത്തിനായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നുവെന്നോ അപ്രകാരമുള്ള നിഷ്കർമ്മം ചെയ്യത്തക്കവണ്ണം അന്നത്തെ ജനങ്ങളുടെ സ്വഭാവം വൈശാചികമായിരുന്നുവെന്നോ വിചാരിച്ചുപോകരുത്. ചന്ദ്രശ്ശൻ സെലൂക്കസിനെ തോല്പിച്ചതെങ്ങിനെ ആണെന്നും അശോകൻ കലിംഗരാജ്യം എതുവിധം കൈവശപ്പെടുത്തിയെന്നും നമുക്കു ഏകദേശം അറിവുണ്ടല്ലോ. അക്കാലങ്ങളിൽ വിഷവായുപ്രയോഗം നടപ്പിലിടുന്നോ ഇല്ലയോ എന്നതിനെപ്പറ്റി തക്ക തെളിവുകൾ ഒന്നുംതന്നെയില്ല. മറുവിധത്തിലുള്ള ശ്രമങ്ങളെല്ലാം നിഷ്പലമെന്നു കണ്ടാൽ പക്ഷെ ഈ പ്രയോഗം ചെയ്തിരിക്കാമെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നതു യുക്തിഭംഗമെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു. ഇപ്പോഴത്തെ ജർമ്മൻകാരെപ്പോലെ ഇന്ത്യക്കാർ അത്ര മൃഗസ്വഭാവികളായിരുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ ന്യായം കാണുന്നില്ല. പ്രാചീനഭാരതീയർ വിഷവായുക്കൾ ഗന്ധനാദിമാർക്കു അവസരത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരിക്കലും ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കാം. ഇതെല്ലാം അവരുടെ രസതന്ത്രശാസ്ത്രമായ അറിവിന്റെ അധികൃതനെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നവയാണ്. ലോകരുടെ ഊഷ്മിയിൽ തങ്ങൾ യോഗ്യന്മാരാണെന്നു തെറ്റിദ്ധരിപ്പിക്കാനല്ല അവർ ഈ വിധം ചെയ്യതെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.

വേറെ പലതരം വിഷവായുക്കളുടെ കഥകൂടി പറയുന്നുണ്ട്. അതു പ്രയോഗിച്ചാൽ മരിക്കുകയില്ല; പിന്നയോ കണ്ണിനു കാഴ്ചയില്ലാതാകുകയോ ഭ്രാന്തുപിടിത്തമുണ്ടാകുകയോ ചെയ്യും. മറ്റൊരു തരം വായു കറച്ചു സമയത്തേയ്ക്കു ബോധമീനനാക്കിത്തീർക്കും. വേറൊരു തരം വായു മണപ്പിച്ചാൽ തൽഫലമായി ഒരിക്കലും ഭേദപ്പെടാത്ത രോഗത്തിനിരയായിത്തീരുന്നതാണ്. ആധുനികയുറോപ്പർ ഈ വക പ്രയോഗങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചത് അടുത്തകാലത്താണല്ലോ. എന്നാൽ പരിഷ്കാരപരമമായ മുമ്പാകെ പരിഗണിച്ചുവരുന്ന ഭാരതീയർ ചാണക്യന്റെ കാലത്തു തന്നെ ഈ വക സമ്പ്രദായങ്ങൾ മ

നസ്സിലാക്കിയിരുന്നവനുള്ളതു നമുക്ക് അഭിമാനകരമാണല്ലോ. പക്ഷെ വിഷവായുപ്രയോഗങ്ങളെപ്പറ്റി ധാരാളം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇതിനു പ്രതിവിധിയെന്നും പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നില്ലെന്നുള്ളതു കറെ ആശ്ചര്യകരമായിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ ഇതിനൊരു സമാധാനം പറയാനാണ്ട്. വിഷവായുപ്രയോഗം കണ്ടുപിടിച്ചുവെങ്കിലും അതു പ്രയോഗിക്കണമെന്നൊരിക്കലും ആഗ്രഹമില്ലാതിരുന്നതിനാലാണ് പ്രതിവിധികൾ പ്രസ്താവിക്കാതിരുന്നതെന്നു ന്യായമായി ആശങ്കിക്കാവുന്നതാണ്. അല്ലാതെ ഒരിക്കലും വിഷവായുപ്രയോഗത്തിന്റെ ദുഷ്ടലക്ഷ്യങ്ങളെ അനുകൂലിക്കേണ്ട ആവശ്യം അവർക്കുണ്ടായിട്ടില്ല. അതിനാലാണ് നിവാരണോപായം കണ്ടുപിടിക്കാത്തതെന്നു ന്യായമായി നമുക്കു വിചാരിക്കാവുന്നതാണ്.

കുമാരകം എം. എൻ. ദാമോദരൻനായർ.

[കെഴിപ്പന്റെ അത്മശാസ്ത്രത്തിൽ അടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളെ വിവരിക്കുന്നവയായ ലേഖനങ്ങൾ വായനക്കാർക്കു സൗവഹ്യമായിരിക്കുമല്ലോ. എന്നാൽ, ആ ശാസ്ത്രത്തിലെ ഭാരത വിഷയങ്ങളെ മാത്രം ലളിതമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നതല്ലാതെ ദീർഘമായ മുഖവുരകളും ഉപസംഹാരങ്ങളും അത്ര ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അത്മശാസ്ത്രത്തിലെ വിഷയാന്തരങ്ങളെപ്പറ്റിയും ഈ ലേഖകൻ തന്നെയൊ മറ്റു വല്ലവരോ എഴുതുന്നതായാൽ ഞങ്ങൾ സന്തോഷം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഞങ്ങൾക്കു ഒരു സംഗതികൂടി പറയാനാണ്ട്: ലേഖകൻ “ആംഗ്ലോഭാഷാപ്രവീണനായ ഒരു മഹാനാൽ പ്രസിദ്ധീകൃതമായ കൃതികൾ” പകരം, മൈസൂർ ഗവണ്മെണ്ടുവകയായി പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിട്ടുള്ള അത്മശാസ്ത്രം (സംസ്കൃതം) നോക്കി ആ ശാസ്ത്രത്തിലെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെപ്പറ്റി വിവരിക്കുന്നതായാൽ നന്നായിരിക്കും. ചന്ദ്രഗുപ്തമന്ത്രിയായ ചാണക്യനെ വിക്രമാദിത്യന്റെ മന്ത്രിസ്ഥാനമനോക്കിയത് അത്മശാസ്ത്രം വായിക്കാഞ്ഞിട്ടായിരിക്കണം. വിഷയപ്രയോഗാദികളെപ്പറയുന്ന ചാണക്യൻ അവർക്കു പരിചാരം പറയുന്നില്ലെന്നു ധരിക്കുന്നതും ശരിയല്ല. ‘ലവ’ത്തെ ‘ലാൽ’ ആക്കിയും, ‘നിമേഷ’ത്തെ ‘നൈം’ ആക്കിയും, ‘കല’യെ ‘കാല’യാക്കിയും, ‘കാഷ്ഠ’യെ ‘കുഷ്ഠ’മാക്കിയും, പ്രസ്താവിക്കുവാനും, ‘മുഹൂർത്ത’ത്തെ ‘മിന്നിട്ട്’ എന്നു തെറ്റിദ്ധരിച്ചു 15 മിന്നിട്ടുകൊണ്ടു ഒരു പകൽ കഴിക്കുവാനുള്ള അതൃപ്തിയുള്ള പ്രകടിക്കുവാനും ഇടയായതു സംസ്കൃതം വിട്ടു ഇംഗ്ലീഷിനെ ആശ്രയിക്കുവാൻ പോയതിന്റെ ഫലമാണ്. മം. പ.]

പാഠയുടെ തീരം.

‘കുളഞ്ഞുകിട്ടുന്ന നിധി’കളെക്കൊണ്ടു നമ്മുടെ ഭാഷാസാഹിത്യകുടുംബത്തിലെ മുതലെടുപ്പു തുലാം വലിച്ചുവരുന്നുണ്ടെന്നുള്ള വസ്തുത വിസ്മരിച്ചുകൂടുന്നതല്ല. ‘പാഠയുടെ തീരം’യായും ‘ചിതലിന്റെ മുതലായും തീർപ്പോകുന്ന വിശിഷ്ടഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിനുള്ള വണ്ണം അത്ര എടുപ്പത്തിൽ നിണ്ണയിക്കാവുന്നതല്ല. സാഹിത്യത്തറവാട്ടിലേക്കുള്ള കടവും ദാരിദ്ര്യവും കാര്യം പരിതപിക്കുന്നവർ പലരുമുണ്ടെങ്കിലും, അതു തീർക്കുന്നതിനായി കാലത്താലെ തേഞ്ഞുമാഞ്ഞു മറിഞ്ഞുപോയിട്ടുള്ള ഇത്തരം പൂർണ്ണസ്വത്തുക്കളെ തേടിപ്പിടിച്ചു വെച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടുവന്നു അവകാശമുറപ്പിച്ചു കോട്ടവും കാര്യം കാര്യം നന്നായിത്തീർത്താൽ അതുകൊണ്ടുവന്നവർ നന്നാകുമെന്നുള്ളതു. അപ്രകാരമുള്ള രണ്ടു വക പൂർണ്ണസ്വത്തുക്കളുടെ നവീനലാഭത്തെ ഭാഷാഭിമാനികളുടെ സമക്ഷം അവതരിപ്പിക്കുകയാണ് ഈ ഉപന്യാസത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം.

കേരളഭാഷയ്ക്കു നൂറുപാലു പലതരം സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനങ്ങളോടുകൂടിയ സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ വേറെ വല്ല ഭാഷകൾക്കും ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിലും വണ്ണത്തിലും നമ്മുടെ ഭാഷ മറ്റുഭാഷകൾക്കു ദാസ്യം വഹിക്കുന്നതാണെങ്കിലും ഉള്ളവയുടെ പ്രസ്ഥാനഭേദങ്ങൾക്കുള്ള ബാഹുല്യംകൊണ്ടു മറ്റൊരു ഭാഷയേയും ദ്വിതീയമാക്കിച്ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നു സംശയംകൂടാതെ പറയാം. നമ്മുടെ ഭാഷ മറ്റുഭാഷയിലുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങളെ കണ്ണടച്ചു കയ്യാളുന്നതാണെങ്കിലും നമ്മുടെ ഭാഷയിലെ പ്രസ്ഥാനങ്ങളെ മറ്റൊരു ഭാഷയും അനുവർത്തനം ചെയ്തുകാണുന്നില്ല. ഇതുതന്നെയാണ് ഇതിൽ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കു വൈവിധ്യം വരുന്നതിനു കാരണമായിരിക്കുന്നത്.

മലയാളഭാഷയ്ക്കു ചമ്പുപ്രബന്ധങ്ങളെന്ന പ്രസ്ഥാനം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതു സംസ്കൃതഭാഷയിൽ നിന്നാണെങ്കിലും സംസ്കൃതത്തിലുള്ളതിനേക്കാൾ ചില സംഗതികളിൽ അതിനു മെച്ചം അധികമുണ്ടു

ന്നു നിവൃ്വാദമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ ചന്ദ്രപ്രബന്ധങ്ങൾക്കു സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള നിലയും വിലയും എത്രമാത്രമാണെന്നു,

ഗദ്യോന്മയസംസരിത്രീതവദ്യസൃഷ്ടിർ.

ഏറ്റോമിവാദ്യകലയാകലിതേവഗീതിഃ

തസ്മാദ്യഥാതുകവിമാർജ്ജുഷാംസുഖായ

ചന്ദ്രപ്രബന്ധോചനാംരസനാമഭീയാ.

എന്നുള്ള ഭോജരാജസൃഷ്ടിയിൽനിന്നു വെട്ടുപ്പായി വെളിപ്പെടുന്നുണ്ട്. അതിലും ഒരു മാറ്റം കൂടിയതാണ് ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ ചന്ദ്രഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കുള്ള സ്ഥാനം. ഇതിനു കാരണം ഒന്നിലധികമുണ്ട്. സംസ്കൃതചന്ദ്രഗ്രന്ഥങ്ങളിലേക്കുമാത്രം ഭാഷാചന്ദ്രപ്രബന്ധങ്ങളിൽ കവികളുടെ മനോജ്ഞമായ മനോധർമ്മങ്ങൾ തുലാം വിളങ്ങിക്കാണുന്നുണ്ട്. അലങ്കാരബാഹുല്യം, ഫലിതോക്തിസൗഖ്യം, ഭാവഗാംഭീര്യം മുതലായ കവിതാഗുണങ്ങൾ മലയാളചന്ദ്രങ്ങളിൽ സവിശേഷം കൂടിയാടുന്നുണ്ടെന്നത്രെ ഏറെ വിനീതമായ അഭിപ്രായം. പാമെ, ഗദ്യരീതിയിൽ മലയാളചന്ദ്രങ്ങൾക്കുള്ള പ്രത്യേകത അന്യോപലബ്ധമല്ലാത്തതാകുന്നു. ഗീതവൃത്തഗന്ധം ഉള്ള ഭാഷാചന്ദ്രങ്ങളിലെ ഗദ്യങ്ങൾ സംസ്കൃതചന്ദ്രഗദ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു മധുരവും മഹനീയവുമാണ്.

ഭാഷാചന്ദ്രലോകത്തിൽ സാമ്യഭേദസ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നവയാണ് രാമായണചന്ദ്ര, നൈഷധചന്ദ്ര, രാജരത്നാവലീയം, കാമദഹനം എന്നിതുകൾ. ഇവയിൽ രസോന്മുഖ്യം, ഭൗതികത്വഭീഷ്ണ, പ്രസാദം എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ രാമായണചന്ദ്രവിന്റെ സാമ്യമല്ലാതെ സാധർമ്യം മറ്റൊരു ചന്ദ്രവിനുമില്ല. ആ രാമായണചന്ദ്രവിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളും ഇനിയും തേടിപ്പിടിക്കുകയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നുള്ളത് എത്രയോ ശോചനീയമായ ഒരു വാസ്തവമാകുന്നു. പ്രസ്തുതചന്ദ്രവിന്റെ അപ്രസിദ്ധീകൃതമായ ഏതാനും ഭാഗവും, സഹൃദയസംസത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയ്ക്കു ഇതുവരെ അഗോചരമായിട്ടുള്ള 'വിഷ്ണുമായാചരിതം' എന്നൊരു ചന്ദ്രവും അടങ്ങിയ ഒരു പ്രാചീനഗ്രന്ഥം ഇന്ത്യയിലെ എവിടെ കിട്ടിയിരിക്കുന്നു. ബാലാവധം കഴിഞ്ഞു, സുഗ്രീവൻ വാനരവേഷംനോന്തി സുഖിക്കുന്നു.

ബോൾ സീതാസ്നേഹത്തിൽ പ്രകടിപ്പിച്ച ശ്രദ്ധാജാപ്യത്തെ അധികരിച്ച ലക്ഷ്മണൻ ചെയ്യുന്ന പരമ്പരപ്രസ്താവം മുതൽ, ഹനുമാൻ സീതാദേവി കൊടുത്തയച്ച മൃഡാത്തം ശ്രീരാമനെ ഏല്പിക്കുന്ന ഘട്ടംവരെയാണ് ഈ ഭാഗത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. കവിചക്രവർത്തിയായ പുനഃനവ്യതിരിയുടെ രാമായണചമ്പുവിന്റെ ഒരു ഭാഗം തന്നെയോ ഇതെന്നുള്ളത് അതക്രമമായ ഒരു വിഷയമല്ല.

‘യദിക്ഷുണ്ണംപൂർവ്വേതിജഹതിരാമസ്യചാരം
ഗുണൈരേതോപതീജ്ജഗതിപുനരന്യോജയതികഃ
സ്വമാതമാനംതത്തൽഗുണഗമിമഗംഭീരമധുരം
സ്പുരദാഗ് ബ്രഹ്മാണഃകഥമുപകരിഷ്യന്തികവയഃ?’

എന്നു ഭട്ടമുരരി ചോദിക്കുന്നതുപോലെ, ഹൈന്ദവധർമ്മത്തിന്റെ മാതൃകാപുരുഷനായ പുരാണനായകനായ സ്വകവനത്തിനു വിഷയമാക്കി എന്തൊരു സൽക്കരിക്കാണ് ‘ബഹുലക്ഷ്യചിരസ്ഥായി’യായ കവിയശ്ശിനെ തേടിക്കൊള്ളുന്നത്? അതല്ല പാരമ്പര്യമായിത്തന്നെ, രാമായണചമ്പുവിന്റെ, രാഘവാശത്തിന്റെ, ഉത്തരരാമചരിതത്തിന്റെ, ഭനുവോലെയുള്ള പ്രചാരവും പ്രശസ്തിയും നിലനില്ക്കുന്നതു! എന്നാൽ ഈ വിഷയത്തിലും ഞാൻ വേണ്ടപോലെ അന്വേഷണങ്ങൾ ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

പുനത്തിന്റെ രാമായണചമ്പുവിൽനിന്നു പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങളും, എന്റെ കൈവശമുള്ള ചമ്പുഖണ്ഡവും തമ്മിൽ കവിതാഗുണംകൊണ്ടു തുല്യമായി കാണപ്പെടുകയും, അതുതന്നെ ‘സാക്ഷാൽ രാമായണചമ്പുവിന്റെ ഒരു ഭാഗം തന്നെയാണ് എന്റെ പക്ഷത്ത് ഉണ്ടെന്നത്’ എന്നു തുറസ്സുലമായ ഒരു ഓർമ്മയെ ഉളവാക്കുകയും ചെയ്തു. എങ്കിലും ‘ബലവദവിശിഷ്ണിതാനാമാത്മസ്യപ്രത്യയം ചേതഃ’ എന്നിരിക്കെ എന്റെ ഊഹം എത്രമാത്രം സത്തമമാണെന്ന് അറിയേണ്ടിവന്നു. ഉടൻ ഏതാളുരവിഷയങ്ങളിൽ പരമോത്സുകനായ പരമേശ്വരയ്യർ (എം. എ., ബി. എൽ., എം. അർ. എ. എസ്സ്.) അവർകളുടേ ഗുഹ്യം ഏല്പിക്കുകയും, ആ പണ്ഡിതപ്രണയി കൂലംകുഷമായി പരിശോധിച്ചു പറഞ്ഞ അഭിപ്രായം എന്റെ ഊഹം തന്നെയായിരിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നു തന്നെ

യല്ല ബ്രഹ്മശ്രീ പരമേശ്വരയ്യർ, രാമായണചമ്പുവിന്റെ അച്ചടി ക്ഷാത്ത പല ഭാഗങ്ങളും തന്റെ കൈവശമുണ്ടെന്നും, എന്നാൽ ഈ കഥാഖട്ടം മാത്രം തനിക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നുംകൂടി പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. അതുപോലെതന്നെ രാമായണചമ്പുവിന്റെ പ്രസാധകനും (Publisher) പ്രസിദ്ധനുമായ ബ്രഹ്മശ്രീ ചിദംബര വാല്യാരും, അതിന്റെ ഈ ഭാഗം മാത്രം താൻ ഇതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ലെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇതെല്ലാം സാക്ഷാൽ രാമായണചമ്പുവിന്റെ ഒരു ഭാഗം തന്നെയാണിതെന്നു തെളിയിക്കുന്നതിനു സുതരാം സമഞ്ജസങ്ങളത്രേ. ഏകിച്ചും ഭാഷാവിഷയത്തിൽ കുതുകികളായ സഹൃദയരുടെ അഭിപ്രായമെന്താണെന്നറിയാനും, കവിതാലോലുപന്മാരുടെ രസത്തിനുമായിട്ടു, ആ ചമ്പുവിൽനിന്നു ചില ഗദ്യവട്ടങ്ങളെ സ്ഥാലീപ്തചാകന്ത്രായേന ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ചുകാണിക്കാം. ഇതാ ഒരു വീരപ്രശംസ. സമുദ്രതരണഘട്ടത്തിൽ ജാംബവാൻ പറയുന്നതാണ്.

“ചാപപ്രാൽനിന്നിവണ്ണവദതികവിഗണേ

വാചമുചേനിരസ്ത-

ക്ഷോഭംകൂരോ, വിചാർയ്വനിഖിലമഖിവിരി-

ഞാതമജന്മാതദാനീം

സേവാപാന്തസ്ഥായിനംമാരുതിയെമഹിതവെ-

ണ്ണീറിൽമുടിക്കിടക്കും

തീപോലേഗുഡതേജഃപ്രസരമഥവിരി-

ശ്യാഖമാനോമഹാത്മാ.”

‘കാകൽസ്ഥൻതൻപ്രസാദാമൃതശിശിരശരത്-

കാലമേ! വാനരേന്ദ്ര-

പ്രാഗത്ഭ്യത്തിന്നൊരഗ്രേസരസരണിവള-

ക്ഷണവിക്രാന്തിസിന്ധോ!

അതുകൊണ്ടൊപ്പെടുംമാരുതസുകൃതമഖൈ-

ദാർയ്വമേ! ശൌർയ്വഭാജാ-

മാകല്യപ്തൊന്നറിവേ! വരികമമസവേ!

സന്നിധാനേഹമന്തൻ!”

‘എന്നപ്പോൾ പവമാനനന്ദൻ! ഭവൻ
 ദിനതപമാപദ്യതേ
 തന്നെത്താനറിയാത്തകൊണ്ടു മമിമം -
 ലോകോത്തരംതാവകം,
 കണ്ണത്താത്തമഹാബ്ജിലംഭനകലാ -
 ചാതുര്യസാരംനിന -
 ജ്ഞിനേകേവലമാർദ്ദമില്ലകവിവീ -
 രാണാംനിനക്കെന്നിയേ.’

‘ഇന്നിദ്രവൈരികലഭജനശീല! മൂന്നും
 നിന്നെപ്രഭജനനജീജനദജനനായാം
 വന്യദ്രമത്തണലിലിട്ടുകുഞ്ഞുപോയാൾ
 പിന്നെബുദ്ധന്തമവളെന്നതയന്തുതോനീ?’

൩

‘വീരോന്തിതേദിനഭവൻതരുണാർക്കനൈം
 പൊൽപ്പുസ്തംഭനകരവാനണയംദിശായാം
 ഉൾപ്പെടിയിൽകയറുന്നതുരംഗമുളളെ -
 രപ്പോളനുഭവിധിപെട്ടതയന്തുതോനീ?’

൪

‘അർക്കലമർക്കനവിഴുബുദ്ധതിന്നുവാനേ
 നില്ക്കുംവിധുന്തുദനെയുംവിരവോടണഞ്ഞാൻ
 അഗ്രേന്ധിതംവിപുലഗാത്രമടുത്തുണ്ടാൻ
 ശക്രഭരജമുടനെന്നതയന്തുതോനീ?’

൫

‘ഏറംവളന്നരവിമണ്ഡലരീതിയേക്കാ -
 ക്കൂറംവിധുന്തുദനതിൽപരമമ്മഹേഭം,
 കാറ്റത്തുമാമ്പഴമെടുപ്പതിന്നെപോലെ
 തോരാത്തിലാകലതപുണ്ടതയന്തുതോനീ?’

൬

ഇതിലെ ഏതു ശ്ലോകത്തിനും, ഉത്തരമായണ ചമ്പുവിന്റെ ശയ്യ
 ഗുണവും പക്ഷതയും ഉണ്ടെന്നുള്ളതു നിരാക്ഷേപമാണ്. നോക്കുക!
 വിപ്രലംഭിഷ്ടയായ സീതയെ ഹനുമാൻ സന്ദർശിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിലു
 ള്ളതാണ് ഇത്.

‘മന്ദിത്താഴുന്നപോലേമലിനതയിൽ, നില -
 ത്തെപ്പൊടിച്ചാത്തൽവീണി -

ട്ടുങ്ങാടിങ്ങോടുലഞ്ഞോമനകെടുമൊരുവാർ

കുന്തളികുന്തളികാം

തിങ്ങീടുംകണ്ണനീരാംനവതുമിനവയോ-

ബിനുവുന്ദുങ്ങുവിങ്ങി

ത്തങ്ങീടുംതാരുപോലേപകലിറവുമകിഴ് -

നീടുമാസ്രാഭിരംഭാം.”

ഈ ഒരൊറ്റ ശ്ലോകം കണ്ടാൽമതി; ഹനുമാൻ ഏതുവിധത്തിൽ സീതാദേവിയെ സന്ദർശിച്ചുവോ, അതിലധികം സ്പഷ്ടമായിട്ടു ഓരോ സഹൃദയനും ആ മാതൃകാപതിവുതയെ പ്രത്യക്ഷത്തിലെന്നപോലെ കാണാൻകഴിയും.

“അഹിതാസ്വപ്നരാക്ഷസീഷ്ണിദാ -

വിഹതാസ്യവ്യസനാഷ്ണുവേലുന്തി

സഹസാവിലലാപസാവിലോലാ

മഹിളാമൗഘിമഹാഗ്ലാത്തമാലാ.”

എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾതന്നെ നമ്മുടെ ഹൃദയം ദിനപരവശവും, ശേഷം ഭാഗം കേൾക്കുന്നതിന്നു അശക്തവും ആയിത്തീരുന്നു. ഇതാണ് ഇതിലെ പദ്യപ്രകൃതി. ഇനി ഇതിൽനിന്നു ഒരു ഗദ്യത്തേയും, എന്റെ കൈവശം വന്നുചേർന്നിട്ടുള്ള മറ്റൊരു ചമ്പുവായ ‘വിഷ്ണു മായാചരിത’ത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തേയും ചുവടെ ചേർത്തുകൊണ്ടു ഈ ലേഖനത്തെ ഉപസംഹരിക്കാം. ഗദ്യം (പ്രകൃതം സ്പഷ്ടം): -

“തദനരംഭുതമനാജ്ഞാപിച്ചുള്ളവൊക്കത്തക്കത്തക്കേടിക്കിന്ന യാത്രമുതിർപ്പ് കവിഭടപടലിതിരഞ്ഞു സഹഷ്ടംദക്ഷിണവാരിധിതന്നെപ്പണച്ചാൻ ഉൽഗതകൗതുകമിളകിത്തല്ലം കല്ലോലലുപനി ഫല്ലോഫലനവകലവികലന്നിക്കോണിയിലുള്ള വെന്തമ്പുഴയൊക്കെ കൂട്ടംകൂടി കിമവികലമ്പിപ്പലവഴിപലവക ചെല്ലുംപോലെ, വലമനസ്സാൽ കരളവിമിനംവല്ലാപാതഭയേന നിഗുഹംജലനിധിനീരിലൊളിച്ചു വസിക്കുംമൈനാകാഖ്യമഹാദികമാണെന്നാണിപ്പാനാൽ മണിലമൻമഹിധുപാമ്പര മൂന്നുമൂന്നുംചിരകുമുറിഞ്ഞവനീളമുളച്ചു കലാചലപാളിയെ മുന്നിൽനടത്തിച്ചെല്ലുംപോലെ, ജനകസ്തുപാനപ

യകനകവിദ്വേഷം കട്ടനിമിത്തം ഓഷ്ഠതപാജ്ഞം ദശമുഖനെ പ്രതികോ
വിച്ചിട്ടുദിനകരവംശമുടിപ്പട്ടത്തിൽ ഭൃഷ്ടിയിൽനിന്നു പൊട്ടിച്ചാടി
മൂഴംവീഴും കോപദവാനലകന്തൽനിന്നൊക്കെക്കുറുകയും കണ്ണും
ചെവിയും ചെന്തലും നിവർന്നിതാനും രജനിചരണാം നാടും
വീടും പടയും കടയും ഭൃഷ്ടികളും കെല്ലോടേനടകൊള്ളും പാലെ, വ
മ്പുതുടൻ മഹാദ്രിസമുമാൻ തുമ്പിപാത്തിനടന്നുകേചന, വിസ്മൃതി
തേടിനനദികളെയെല്ലാമൊത്തടി ചാടിനടന്നുകേചന ചരണം ദി
വിചെനെത്തും പണ്ണികരണം ചാടിനടന്നുകേചന, പേപ്പെട്ടോടിനദി
ഗുരുമുഖൈരാപ്പിട്ടാരിമമേധ്യേ കേചന, തിണ്ണംകോലുചമകാരോലു
ത കണ്ണും പൊത്തിനടന്നുകേചന, പെരുകിനതരുകലമിലകൊ
ഴിയുമാറ്റുവെറ്റുമാസാപാത്തുകേചന, മുട്ടമിനുത്തുകനത്ത ശിലൈ
ലാൻ മുഷ്ടികൾ കൊണ്ടുതകത്തുകേചന, തെക്കുവടക്കുകിടക്കു മഗ
ങ്ങൾ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറാക്കീ കേചന, നിലനില്ലാതൊരാമകാരവ
ശാൽ നിലമേൽനീളെയുരുങ്ങുകേചന, ഹരഹര! ശിവശിവ! പാവ
തിനെത്തുവിശ്രംഭലവേഗം ദിക്കലകുടുംഗുകാരൊടി ദിക്കറിന്നാ
മചിഞ്ചഡിരതചേത്തും, മണ്ഡതകോലും വനമുണ്ഡാലാൻ വാൽവി
ടിവെട്ടുസരോഷമീഴലും, കാടുകൾതോറും, നാടുകൾതോറും, കറിന
തചേരംഗിരിമുകൾതോറും മനുക്ലമാലയനോക്കിനടന്നു കടന്നു
മാദ്രിസമുമാനേകമുദഗ്രജചംബതദക്ഷിണവാരിധിതീരം പ്രാപ
ജ്ഞാംബവനീലഹന്തമൽപ്രമുഖവലിമുഖവീരസമുഹാരം” — ഇതാ
ണ് ഇതിലെ ഗദ്യസ്വഭാവം. പ്രസ്തുതഗദ്യത്തിൽ, ചമ്പുപ്രബന്ധ
ങ്ങളിൽ സഹജമായിക്കാണാറുള്ള സ്വതന്ത്രകല്പനകളും, ഫലിത
പ്രാചയ്യവും, സദ്യംഗീണമായി സമുല്പസിക്കുന്നുണ്ടെന്നു മാത്രം പ
ര്യാമെന്നല്ലാതെ തദ്വണ്ണനം ആധുനികയുദ്ധത്തിനോതെന്നുപോ
ലെ അസാധ്യമായിരിക്കുന്നു. ഇനി വിഷ്ണുചാര്യരിതത്തെക്കുറിച്ചു
കൂടി രണ്ടു വാക്കു പറയാം. ഈ പ്രബന്ധം അനന്തിദിഗ്ഗമമായ ഒ
ന്നാണ്. എങ്കിലും, സഹദയഹൃദയോദ്ധാദികമായ ഫലിതകൊ
ണ്ടും, അക്ലിഷ്ടതകൊണ്ടും, നിർമാണമന്യുണതകൊണ്ടും ഇതും ഭാ
ഷാചമ്പുശാഖയ്ക്കു അഭിമാനകരമായിത്തന്നെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. ഇ
തിന്റെ കർത്താവാരാണെന്നും, ജനകാലമേതാണെന്നും മറ്റും കേവ
ലം അജ്ഞാതപ്രായംതന്നെ. ചമ്പുപ്രബന്ധങ്ങൾ പൊതുവേ ന

വൃതിരിമാരുടെ കൃതികളായിട്ടാണു മിക്കവാറും നിണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. അതുപോലെ ഇതും ഏതോ ഒരു അനുഗ്രഹിതനായ നവ്യ തിരികവി ഉണ്ടാക്കിയതാണെന്നു വിശ്വസിക്കാം. ഇതിലേയും കവിതാമീതി ഉൽകൃഷ്ടമാണ്. തരം കാണുന്നതിന്നു ചില ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കാം.

“കണ്ടാൽതണ്ടലർമാതിനുംമലർമകൾക്കുംതത്രാണിക്കുമെ
ങ്ങുണ്ടാകുമനതാരിലായിനിതരാമുണ്ടാർത്തിക്കുംതഥാ
ഉണ്ടോവിന്നെയിവർക്കുനേർപാവതിന്നുണ്ടാർപുരത്തിങ്കലും
വണ്ടാർപൂക്കുഴൽനാരിമാർ,പുനരഥോ!ഭൂമൗകഥാദൃശ്യതേ.”

ഇതു മായാമോഹിനിയെ വണ്ണിക്കുന്ന പദ്യങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്. ഇതിന്റെ രചനയിലുള്ള അക്ലേശവും, പദങ്ങൾക്കുള്ള സ്തിഷ്ഠതയും ഹൃദ്യമായിരിക്കുന്നു. പരമശിവൻ പരിവാരസമേതനായി വിഷ്ണുദർശനത്തിനു പോവുന്ന ഘട്ടത്തിലുള്ളതും, ഗണപതിയേയും, സുബ്രഹ്മണ്യനേയും ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളതുമാണ് ഈ പദ്യങ്ങൾനോക്കുക!

“പാലാഴിയെന്നവചനംകുനിവോടുകേട്ടു
പാരംതെളിഞ്ഞിതകുതാർഗണനാഥനമ്പാൽ:
കോലാഹലത്തെടുവിടുന്നുതരുമുരാരി
പാലാചൊളംതരു,മതിന്നവനുണ്ടുതാനും.”

“നീലകണ്ഠനയഃഷഡാണനോനീലകണ്ഠചരവാഹനോഹരം
നീലകണ്ഠചിഭാരമേദുരംനീലകണ്ഠഗതഹാരമണപഗാൽ.”

ഈ ശ്ലോകങ്ങളിലുള്ള ഫലിതവും, ശബ്ദാഡംബരവും ശ്ലാഘ്യമല്ലോ.

“പത്മാലയാരമണ!നിന്മുഖദർശനത്തിൽ
നല്ലേതരംകുതുകമാൻഗിരീശനിപ്പോൾ
പത്മാക്ഷിവാർവ്വതിയൊടേഷപുറത്തുവന്നു-
തുറപ്പുവിലെത്തുതിരിയാത്തതുതമ്പുരാനേ!”

എന്നുള്ള കിങ്കരന്മാരുടെ അറിയിപ്പു കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷമുള്ളതാണ് ഈ ഗദ്യം.

ഗദ്യം:—ഏവംസ്മതോഭഗവാൻശശാങ്കമൗചിനാ ശങ്കരേണ
ലോകശങ്കരേണ സരസസ്സരോജനാഭഃ സാരസസംഭവസകലമുനി

ജനാമരനിവഹഹൃദയാംബുജഹദിവസകരോ ഭക്ത വാത്സല്യപരിപൂർണ്ണചിത്തതാംബരാശിഃ പാരാപാരതന്യാഘനസ്തന്യഗുഹാലംകൃതകങ്കമ കളഭകേന്ദ്രികാപരിമളവകാങ്കിതവഷഃസ്ഥലോ മുഹൂരവിശുദ്ധപാണിനൈവമുക്തഃ”

ഈ ഗദ്യം മുഴുവൻ സംസ്കൃതമയമാണെങ്കിലും ഇതിന്റെ ദ്രാഷ്ടാസദൃശമായ മാധുര്യം ഒരിക്കലും കേരളീയർക്കു അനാസപാദ്യമായോ, അനാസാദ്യമായോ ഇരിക്കുന്നില്ലെന്നു വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. വിജ്ഞാനോചരിതത്തിന്റെ പ്രകൃതി ഇതാണ്.

ഈ ചമ്പുക്കൾ രണ്ടും മാസികമുഖേനയോ, അഥവാ ഗ്രന്ഥരൂപേണ തന്നെയോ ഭാഷാഭിമാനികൾക്കു സുലഭവും സുഗ്രഹവുമാവത്തക്കവണ്ണം ഉടൻ പ്രസിദ്ധീകരിക്കണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. ‘ചിതലിന്റെ മുതൽപോലെ’ ‘പാറയുടെ തീരം’യായിട്ടു എന്റെ ഹൃത്തിൽ കിടക്കുകയായിരുന്നു ഈ ഗ്രന്ഥം. കൈരളിയുടെ ഭാഗ്യം കൊണ്ടോ, എന്റെ പുണ്യംകൊണ്ടോ ഇതു കിട്ടിയതെന്നു ഏനിക്കു റിഞ്ഞുകൂടാ. ഏതായാലും ഇനി ഉടനെതന്നെ പ്രസിദ്ധീകരിപ്പാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണ്.

ഇ വി. രാമൻനമ്പൂതിരി.

ജാതികളും വൃത്തിമയ്യാദകളും

മണ്ണാർപാട്ട് — തോറം

അസ്ഥിയും പൊന്നും വനവാസത്തിന്നു ദേവിയായെ കൊണ്ടു പോരുവാനായി വെള്ളിയന്തളക്കാരെ വിളിച്ചുകൂട്ടി അസ്ഥിയും പൊന്നും വനവാസത്തു കൊണ്ടുചെന്നു, കേട്ടുകൊണ്ടാലോ എന്റെ മകളു കന്യയാവേ! കിഴക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മ ഏഴദിവസത്തെ വിരത്തുന്നുണ്ട് കിഴക്കുകൊല്ലത്തെ വെള്ളിയന്തളം കേറിച്ചെല്ലുവാൻ ചൊല്ലുകൂട്ടി. ആദിയാകുന്ന തെക്കുകൊല്ലത്തു മാലവെച്ചുപോരുമ്പോൾ വെള്ളിയന്തളക്കാരെ എനിക്കു തന്നെയച്ചിട്ടില്ല; വെള്ളിയന്ത

ഉത്തിൽ എനിക്കു കേറിക്കൂടാ; വെള്ളിയന്തളക്കയറ് എനിക്കു പിടി ചൂപോകാ; ആയതിനെക്കൂട്ടു വെള്ളിയന്തളക്കാരണ്ടു വീണ്ടും പിന്നാക്കം ഇങ്ങോട്ടു പോന്നു കേട്ടുകൊണ്ടാലൊ എന്റെ നല്ലമ്മേ വെള്ളിയന്തളത്തിൽ കേറിക്കൂടാ എന്നു വെള്ളിയന്തളക്കയറു പിടിച്ചുകൂടാ എന്നു വല മൊഴിവാക്കും പറഞ്ഞു മുഖം മൂനിഞ്ഞുനില്ക്കുന്നു ദേവിയോളം. ആയതിനെക്കൂട്ടു കിഴക്കുംകൊല്ലത്തുനല്ലമ്മ പൊന്നന്തളക്കാരെ വിളിച്ചുകൂട്ടി പോക്കുതിരയും പാവയാനെ വിളിച്ചുകൂട്ടി അസ്ഥിയും പൊന്നും വനവാസത്തോളം കൊണ്ടുപോയാണ്, മകൾ കന്യയാവിനോടു പൊന്നന്തളത്തിൽ കേറിപ്പോരുവാൻ ചൊല്ലുകൂട്ടിക്കോളൂ, പൊന്നന്തളത്തിൽ കേറിക്കൂടാ എങ്കിൽ പോക്കുതിരപ്പാമേരിപ്പോരുവാൻ ചൊല്ലുകൂട്ടിക്കോളൂ. ആയതിനെക്കൂട്ടു പൊന്നന്തളക്കാരെ പേക്കുക്കുതിരയും പാവയാനും വനവാസത്തെയ്ക്കുങ്ങോട്ടു നിവിരെ ചെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. എന്തിനുപോന്നെന്റെ പൊന്നന്തളക്കാരെ എന്തിനായിട്ടു പോക്കുതിരയും പാവയാനയും പോന്നു. കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മ പൊന്നന്തളത്തിൽ കേറിപ്പോരുവാൻ ചൊല്ലുകൂട്ടി, പൊന്നന്തളത്തിൽ കേറിക്കൂടാ എങ്കിൽ പോക്കുതിര പുറമേരിപ്പോരുവാൻ ചൊല്ലുകൂട്ടി. പൊന്നന്തളത്തിൽ എനിക്കു കേറിക്കൂടാ എന്റെ അന്തളക്കാരെ പോക്കുതിരപ്പാഞ്ഞുനീക്കിക്കുന്നുകൂടാ എന്റെ പാവയാനെ. കമ്പത്തിൽകാലെനിക്കു ചവുട്ടിക്കൂടാ, കടുക്കയറെനിക്കു പിടിച്ചുകൂടല്ലോ. ചമ്മട്ടിക്കോലാലേ എനിക്കു പിടിച്ചുകൂടല്ലോ, കുതിരത്തേക്കും എനിക്കു തേങ്ങിക്കൂടല്ലോ. ആദിയാകുന്ന തെക്കുംകൊല്ലത്തു ഞാൻ പോരുമ്പോൾ പോക്കുതിരയേനെ എനിക്കു തന്നെ ചിട്ടില്ല പാവയാനെ. അന്നതിനെക്കൂട്ടു പാവയാനും വെള്ളോടികളും നിറംകെട്ടു മുഖംവാടി വീണ്ടും പിന്നാക്കം കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു വന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. അപ്പോൾ ചോദിച്ചു കിഴക്കുംകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മ എന്തേ എന്റെ പൊന്നന്തളക്കാരെ അസ്ഥിയും പൊന്നും വനവാസത്തിന്നു മകൾ കന്യയാവിനെ കൊണ്ടുപോമാഞ്ഞത്? പൊന്നന്തളത്തിൽ കേറിക്കൂടാ എന്നു ചൊല്ലുകൂട്ടി. പോക്കുതിരപ്പാത്തു ഇരുന്നുകൂടാ എന്നു ചൊല്ലുകൂട്ടി. അങ്ങോട്ടു പോയ ഞങ്ങൾ മുഖം കെട്ടിങ്ങോട്ടു മടങ്ങിപ്പോന്നുവല്ലോ എന്റെ നല്ലമ്മേ. ആയതിനെ

കേട്ട നല്ലമ്മയുടെ കോവിലന്നം കുടിപ്പിണാവിനെ വിളിച്ചുകൂട്ടി പാവയാനം കാരിയാനെയും വിളിച്ചുകൂട്ടി കേട്ടുകൊണ്ടാലെ ഏന്റെ പാവയാനെ കരിയാനയെ അസ്ഥിയും പൊന്നും വനവാസത്തോളം കൊണ്ടുപോയാണു് എന്നു കല്പിച്ചു. കിഴക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മ പോരുവാൻ ചൊല്ലുകൂട്ടിക്കോളൂ. ഏഴടിവസത്തെ വിരട്ടത്തുണ ഇവിടെ കരുണീട്ടുണ്ടു് എന്നു ചൊല്ലുകൂട്ടിക്കോളൂ. നിന്നെ മാലവെച്ചു നിന്റെ ഭർത്താവു കിഴക്കുകൊല്ലം ചോണാട്ടു വന്നിരിപ്പുണ്ടെന്നു ചൊല്ലുകൂട്ടിക്കോളൂ. അന്നതിനെക്കേട്ട പാവയാനന്റെ കാരിയാനപ്പാദമേരി. കോവിലന്നംകുടിപ്പിണാവിനെ കൂട്ടി അസ്ഥിയും പൊന്നും വനവാസത്തക്കു നിവിരെ ചെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. കേട്ടുകൊണ്ടാലെ ഏന്റെ മകൾ കന്യയാവെ കിഴക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മ കാരിയാനപ്പാദമേരി കിഴക്കുകൊല്ലത്തക്കങ്ങോട്ടു ചെല്ലുവാൻ ചൊല്ലുകൂട്ടി. മാലവെച്ചു മകൻ കിഴക്കുകൊല്ലത്തിരിപ്പുണ്ടെന്നു ചൊല്ലുകൂട്ടി. ഏഴനാളത്തെ വിരട്ടത്തുണും കഴിഞ്ഞു പോരുവാൻ എന്നു ചൊല്ലുകൂട്ടി നല്ലമ്മ. കാരിയാനപ്പാദം എനിക്കു കേറിക്കൂടെല്ലോ ആനക്കുണ്ടക്കും എനിക്കു കണ്ടിക്കൂടെല്ലോ. കററക്കയരിൽ എനിക്കു ചവുട്ടിക്കൂടെല്ലോ. കിഴക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മ ചെല്ലുവാൻ ചൊല്ലുകൂട്ടിയതു കിഴക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മയിന്റെ മകനല്ല എന്നെ മാലവെച്ചുതു്. കിഴക്കുകൊല്ലത്തക്കു ഞാൻ പോരേണമെങ്കിൽ ഏതെന്നു മാലവെച്ചു ഭർത്താവിവിടെ വന്നേ ഞാൻ പോരികയുള്ളൂ. നിറത്തോടെ പോയ കോവിലന്നം കുടിപ്പിണാവും പാവയാനം നിറകെട്ടു മുഖം വാടി കിഴക്കുകൊല്ലത്തക്കിങ്ങോട്ടു വന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. കേട്ടുകൊണ്ടാലെ ഏന്റെ പാവയാനെ അസ്ഥിയും പൊന്നും വനവാസത്തിന്നു മകൾ കന്യയാവു ചോന്നില്ലെ എന്നു ചോദിച്ചു. മാലവെച്ചു മകൻ ചെന്നല്ലാതെകണ്ടു പോരില്ലാ മകളു് എന്നു ചൊല്ലി. ആയതിനെക്കേട്ട ചോണാട്ടുണ്ണിപ്പൊന്നുകുണ്ടു കടതകവല്ലോക്കോട്ടുകൂടി ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചു മകടക്കുടയു് കുത്തിപ്പിടിച്ചു കൈവിളക്കും ഏകത്തിപ്പിടിച്ചു ആലവട്ടവും വീശിപ്പിടിച്ചു വെഞ്ചാമരയും ഉരുണ്ട ശംഖു് വളഞ്ഞു കൊമ്പു പരന്ന താളം ഹിനയെന്ന നാഗവെള്ളിപ്പുകഴലോട്ടുകൂടി അസ്ഥിയും പൊന്നും വനവാസത്തക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു. കേട്ടുകൊണ്ടാലെ ഏന്റെ മാലവെച്ചു മകക്കുഴൽ മുടിദേവിയാളെ നമിക്കു കിഴ

ക്കുകൊല്ലം ചോണാട്ടചെന്നു ഏഴദിവസത്തെ വിരത്തുണ്ടു ആ
ദിയാകുന്ന വടക്കുകൊല്ലത്തെക്കു നമുക്കു പോകേണ്ട? എന്തിനെ
ക്കൂട്ട മകൾ കന്യാകാവുണ്ടു ആയിരം കണ്ണുമുള്ള അച്ചപ്പള്ളിമേതാള
നെ വിളിച്ചുകൂട്ടി മൂന്നു മുഖമുള്ള നാഗംകൊണ്ടു മുടിക്കുന്നിത്തു പടം
കൊണ്ടു കുടവിടിച്ചു അടുകൊണ്ടടിക്കിട്ടു കൂറുകൊണ്ടു മുടിക്കിട്ടു മണി
ശുലം കയ്യിലേന്തി അച്ചപ്പള്ളിമേതാളും തോളേറി തന്റെ ഭർത്താവു
വല്ലക്കും ഓടി കരകൊണ്ടു. കൊട്ടുവെടി ആലവാരത്തോടുകൂടി ഇ
ങ്ങൊരു വനവാസത്തുനിന്നു കിഴക്കുകൊല്ലം ചോണാട്ടക്കു നിവിരെ
ചെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. മകൾ കന്യാകാവിന്റെ വരവുകണ്ടു നല്ലമ്മ
തുക്കുവിളക്കു തുരട്ടുവിളക്കു കാക്കൽവിളക്കു കതിർവിളക്കു നിന്നെരി
ഞ്ഞു കത്തുന്നു മന്താരമണിവിളക്കു നാലുസംഘം മണിവിളക്കും കുള
ത്തിവെച്ചു കാലുകുറിയ ചന്ദനക്കുതിർകുട്ടിലും വലിച്ചിട്ടു തപ്പിഴിഞ്ഞി
ന പഞ്ഞിനിമെത്തയും ഇടമലത്തി പടിഞ്ഞാററിയൊത്ത പൂമന്ത്ര
ശാലയിൽ മുത്തപ്പം മന്തപ്പം അരിപ്പാ പൊരിപ്പാ നെൽപ്പാ പൂ
പ്പാ ഏഴു സംഘം വരയും നിറച്ചുവെച്ചു മഞ്ഞത്താലത്തിൽ അരി
പൊരിയും വെച്ചു അരിയെറിഞ്ഞുകൊള്ളുപ്പാനായി ഉത്തരീയം
കെട്ടി കിഴക്കുകൊല്ലത്തു നല്ലമ്മ. മഞ്ഞത്താലം പൂത്താലം കൈ
പ്പിടിച്ചു നരവാരമണിവിളക്കോടുകൂടി പൊന്നിൻപോർ പടിക്കൽ
നിവിരെയെന്നു വഴിപുറപ്പെട്ടു. അരിപൊരി വാരിയെറിഞ്ഞു പൂ
കൊണ്ടു ആരാധനയും കഴിച്ചു കൊട്ടുവെടി ആലവാരത്തോടുകൂടി
കുളക്കൊണ്ടു ചെന്നുകൊള്ളിച്ചു. കണ്ണാടിയൊത്ത പൂമന്ത്ര
ലയിൽ കാൽപൊടി തട്ടി മകൾ കരകൊണ്ടു മച്ചിനിയെക്കു കട്ടി
യറയിൽ ചെന്നു ആദികിഴക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞു ചന്ദനക്കുതിർ
നേൽ അരയിരുന്നു ഏഴുനാളത്തെ വിരത്തുണ്ടിന്നായി പരിചിനാ
ലെ ചെന്നു കുടിയിരുന്നു. ധരധരയെന്നു ചൊല്ലി ഭാരയിരുന്നു,
ശിവശിവ എന്നു ചൊല്ലി കുടിയിരുന്നു. ഇന്നിത്താനെ കേട്ടുകൊണ്ടാ
ലെയെൻ ഭർത്താവെ ഏഴുനാളത്തെ വിരത്തുണ്ടുണ്ടിട്ടുവേണം ആദി
യാകുന്ന വടക്കുകൊല്ലം ചോണാട്ടക്കു നമുക്കു പോകുവാൻ എന്നു
ചൊല്ലി ചന്ദനക്കുതിർ വാതിലും അടച്ചപ്പോൾ പല പഴിവാക്കും വട
വാരത്തു ചരിസുഖമായിട്ടായിരുന്നു.

ക റ ി ഐ റ ്

ഒന്നാം ഭാഗം

സന്ധ്യ കഴിയാറായി. അന്ന് അരുണവണ്ണം നിശ്ശേഷം മാശ്ചിമാംബരത്തിൽ ചേർക്കുകയും മിക്കവാറും മറഞ്ഞിരുന്നതുകൂടിയെ. മൂടൽ മഞ്ഞുകൊഴുകലങ്ങൾ നിരന്തരമായി പൊഴിഞ്ഞുടാതെ മുകളിൽനിന്നൊട്ട്ത്തിൽ സൈപരസഞ്ചാരം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ചങ്ങലയുടെ ഇടകളിൽ കൂടി ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു എത്തിനോണ്ടിരുന്ന ഹേ കലാചന്ദ്രന്റെ കരങ്ങൾക്കു ഗാഢമായ അന്ധകാക്ഷികളെപ്പോലെയും തിരസ്കരിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

രഹസ്യം വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ഗാഢതയിലെ പാതിരിയായ സ്കാൻസ്കീ കുറച്ചു ദൂരെ ഹൃദയത്തിൽ താമസിച്ചിരുന്ന തന്റെ സഹോദരിയെ കാണാൻ പോയി തിരികെ വരുമ്പോൾ നഗരപരിസരത്തിലുള്ള വനത്തിന്റെ അതിർത്തിയിൽ ചെന്നുചേർന്നു. പെട്ടെന്ന് അയാൾക്കു ഒരു ശിശുവിന്റെ കരച്ചിൽ കേട്ടതുപോലെ തോന്നി. അയാൾ കുതിരയെ നിറുത്തി. എന്നാൽ മരക്കൊമ്പുകളുടെ ഉലച്ചിലോടൊപ്പമുണ്ടായ ശക്തിയോടെ അടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കൊടുംകാറ്റിന്റെ ഭയങ്കരമായ മുഴക്കം നിമിത്തം പിന്നീട് വെറൊരു ശബ്ദവും കേൾക്കാതെയിരുന്നതിനാൽ അതൊരു മിശ്രാഭാസമായിരിക്കുമെന്നു കരുതി അയാൾ യാത്ര തുടന്നു. നാലഞ്ചു വരെയോളം നടന്നശേഷം കുതിര തനിയെ നിന്നു. പാതിരി എത്രതന്നെ ശ്രമിച്ചിട്ടും അതൊരടിപോലും മുന്നോട്ടു പോയില്ല. സഞ്ചാരത്തിനു തടസ്സമായി വല്ലതും വഴിയിൽ കിടപ്പു

* സാവിത്രി, അജൻ, നളചരിതം മുതലായ ചെറുകാവ്യങ്ങൾ എഴുതിമാന്യന്മാരായ പല മഹാകവികളുടേയും പ്രീതിക്കു പാത്രീഭവിച്ച ശ്രീമാൻ കെ. ആർ. ചക്രപാണി വാരിയരാണ് ഈ ചെറുകഥയുടെ കർത്താവ്. ഇദ്ദേഹം ഇക്കഴിഞ്ഞ ചിങ്ങം 23-ാംനു തന്റെ 21-ാമത്തെ വയസ്സിൽ ഇഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഈ കഥയുടെ പകർപ്പുകാരും ലേഖകനും സ്വാഗതം.

ബായിരിക്കണമെന്നായിട്ട് അയാൾ താഴെയിറങ്ങി ആ ജന്തുവിനെ നടത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ അടയാളപ്പെടുത്താൻ വിഫലമായതേയുള്ളൂ. റോഡിൽ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ മഞ്ഞിന്റെ ഇടയിൽ എന്തോ ഒരു വസ്തു കിടപ്പുണ്ടെന്നു തോന്നുകയാൽ പുരോഹിതൻ താഴെ കൈകൊണ്ടു തപ്പിനോക്കി. അതു തണുപ്പുകൊണ്ടു മിക്കവാറും മരവിച്ചു തുതപ്രായമായ ഒരു കുഞ്ഞാണെന്നു കണ്ടു വേഗം കയ്യിലെടുത്തു. പട്ടുകെട്ടിന്റെ ദേഹം നല്ലപോലെ മുടിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അതു മരിച്ചിരുന്നില്ല. ആ ശിശുവിന്റെ കരച്ചിലാണ് മുഖ്യ തന്റെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിച്ചതെന്നു അയാൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ദാരിദ്ര്യംകൊണ്ടോ മറ്റുവല്ല കാരണത്താലോ അതിനെ നിജ്ജനസ്ഥലത്തിൽ ഉപേക്ഷിച്ച ആൾ ആന്നേറിവാനുള്ള ഉൽക്കണ്ഠയോടുകൂടി ഗുണവാനായ പാതിരി ചുറ്റുമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ അന്വേഷിച്ചു. എന്നിട്ടും ഒരു ജീവിയെയെങ്കിലും കാണുകയോ ഒരു മനുഷ്യശബ്ദമെങ്കിലും കേൾക്കുകയോ ചെയ്തില്ല. ഒടുവിൽ അയാൾ ഇപ്പകാരം വിചാരിച്ചു: ഈ കുട്ടിയെ ഇവിടെ അനാഥസ്ഥിതിയിൽ ഉപേക്ഷിച്ചത് ആരുതന്നെയായാലും ഇതിനെ എടുത്തു രക്ഷിക്കേണ്ടത് എന്റെ ചുമതലയാണ്. പ്രാണരക്ഷണത്തോളം ഉത്തമമായി വേറെ യാതൊരു കൃത്യവുമില്ല. ഞാൻ അസാമാന്യമായി സ്നേഹിച്ചിരുന്ന എന്റെ ഭാര്യ മരിച്ചിട്ടു ഇപ്പോൾ പതിനഞ്ചു കൊല്ലമായിരിക്കുന്നു. അതിൽ എനിക്കു സന്താനവും ഇല്ല. ഇപ്പോൾ ഈ ശ്വരാനുഗ്രഹംകൊണ്ടു കിട്ടിയ ഈ നിധി ഇനി എന്റെ ഏകസന്തതിയായിരിക്കട്ടെ.

കുട്ടിയെ ആശ്വാദനം ചെയ്തിരുന്ന പട്ടു മഞ്ഞുകൊണ്ടു നനഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ അയാൾ അതഴിച്ചെടുത്തു കാലുറയുടെ കീഴയിൽത്തീർത്തി പകരം അതിനെ തന്റെ മേലുടുപ്പുകൊണ്ടു പുതപ്പിച്ച് കുതിരപ്പാത്തു തന്റെ മുമ്പിൽ വെച്ചപ്പോൾ വേഗത്തിലോടിച്ച് അധികം താമസിക്കാതെ പാതിരി വീട്ടിലെത്തി. വീടു വലിയ മോടിയിലുള്ളതല്ലായിരുന്നു എങ്കിലും വളരെ ഭംഗിയും വൃത്തിയുമുള്ളതായിരുന്നു. മുൻവശത്തു തെക്കുവടക്കായി ഒരു ചെറിയ പൂമുഖവും അതിന്റെ അകവശത്തുനിന്നു കിഴക്കുവടിക്കുറായുള്ള ഒരു ഇടുങ്ങിയ ഇടനാഴിയുടെ ഇരുവശങ്ങളിലുമായി നാലു മുറികളും മാത്രമടങ്ങി

യ ആ ഭവനം വളരെ പഴക്കം ചെന്നതാണെന്നു പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ തന്നെ ആർക്കും അനുമാനിക്കാം. വീട്ടിന്റെ മുൻഭാഗത്തു അഗ്നി കോണിലോട്ടു മാറി ഒരു ചെറിയ കുടിലുണ്ടായിരുന്നത് ഇപ്പോൾ കുതിരയെ കെട്ടുവാനായി ഉപയോഗപ്പെട്ടിരുന്നു. ഏകദേശം പത്തുകൊല്ലം മുമ്പു പാതിരി ആഗ്രഹം വിലക്കു വാങ്ങിയപ്പോൾ അതിന്റെ ചുമരുകളെല്ലാം ജീർണ്ണിച്ചും മേൽപ്പറ്റ പകുതിയിലധികം പൊളിഞ്ഞും ഇരുന്നിരുന്നു. പിന്നീട് സ്വപ്രയത്നംകൊണ്ടും പരസ ധാര്യംകൊണ്ടും കുറച്ചു പണം ശേഖരിച്ച് സ്റ്റാറൻസ്കീ, അവയെ നന്നാക്കുകയും ശുദ്ധവായു പ്രവേശിക്കുന്നതിനതുകാണവിധത്തിൽ അത്ര ചെറുതായിരുന്ന ജനലുകളെ വലുതാക്കുകയും വേരേയും ഒന്നരണ്ടു വാതിലുകളെ വയ്ക്കയും ചെയ്തതോടുകൂടി ആ വീടു ആർപ്പാപ്പിനുപയുക്തമായിത്തീർന്നു. മുറികളിലൊന്നു ഈശ്വരാരാധനയ്ക്കും വേറൊന്നു അടുക്കളക്കും ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടുവന്നു. മറ്റൊരും പാതിരിയ്ക്കും, പരിചാരികയ്ക്കും പ്രത്യേകം കിടക്കപ്പോറുള്ള മുറികളായിരുന്നു. പുരോഹിതന്റെ മുറിയിൽ, കുട്ടിലിന്നു പുറമെ ഒരു കസേരയും ഒരു പൊളിഞ്ഞ മേശയും ഒരു അലമാരിയുമുണ്ടായിരുന്നു. പള്ളിയിൽ ജോലിയില്ലാത്ത സമയങ്ങളിലെല്ലാം അയാൾ അവിടെയാണ് ഇരിക്കുക പതിവ്. പ്രസന്നമെങ്കിലും മനോരാജ്യസൂചകമായ പാതിരിയുടെ മുഖം കാണുമ്പോൾത്തന്നെ ഭ്രഷ്ടാവിനു അയാളോടു പുസ്തകപാരായണക്കാരനാണെന്നു ഉണ്ടാകാവുന്ന ഊഹത്തിന് കിടപ്പുമുറിയിൽ അലമാരിയിലും മേശപ്പുറത്തും നിറഞ്ഞിവെച്ചിരുന്ന പഴയ പുസ്തകങ്ങൾ തക്കതായ തെളിവുകളായിരുന്നു.

സ്റ്റാറൻസ്കീ കുതിരപ്പാത്തുനിന്നു ഇറങ്ങിയപ്പോൾ, ഒരു കിഴവി 'അയ്യോ യജമാനനെന്താണിത്രവളരെ അമസിച്ചത്. ഞാൻ വല്ലാതെ അഡാളിച്ചുപോയി' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു അടുത്തുചെന്നു.

പാതിരി 'പ്രഡറിസ്കേ ഈക്കുഞ്ഞിനെ അങ്ങോട്ടു വാങ്ങ' എന്നു പറഞ്ഞ് ആ കുഞ്ഞിനെ അവളുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. വിചാരിച്ചിരിക്കാതെ ആ കുഞ്ഞിനെ കണ്ടപ്പോളുണ്ടായ വിസ്മയവും സന്തോഷവുമാകൊണ്ടു അവൾ കുറച്ചുനേരം മിണ്ടാതെനിന്നുപോയി. പിന്നീട് കുളത്തിൽ കെട്ടിനില്ക്കുന്ന വെള്ളം മടപൊട്ടി കരകവി

ഞൊഴുകുന്നതുപോലെ പരിചാരികയുടെ വാക്കുകൾ നിരർത്ഥകമായി പ്രവഹിച്ചു. “ഒരു കഞ്ഞി യജമാനനെ! അതോ എവിടെ നിന്നു കിട്ടി. ഇതാരുടെ കൂട്ടിയാണ്. ഇതിനെ എന്നാ? ഏതെങ്കിലും യജമാനൻ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നത്. ഇതിനെ ഇവിടെ പാകം ചെയ്തതാണ്?” നീതന്നെ എന്നു പുരോഹിതൻ പറഞ്ഞു നിറുത്തുന്നതിന്നു മുമ്പു വൃദ്ധ തുടൻ: “എന്തു കൗതുകമുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയാണ്. ഇതിന്നു ഒരു വയസ്സുതന്നെയാകട്ടെല്ലെന്നുതോന്നുന്നു. കഞ്ഞി യജമാനനെ, ഇവൾ കണ്ണുതൂന്നു ചുറ്റും നോക്കുന്നത്. എന്നാശ്ചര്യത്തോടുകൂടിയാണ്. നമ്മളെ മുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കാം.” പാതിരി-ഇതുകേട്ടു ചിരിച്ചു വീട്ടിനകത്തേക്കു പോയി. ആഹാരം കഴിച്ചശേഷം അയാൾ പ്രധരിക്കയോടു ശിശുവിനെ കണ്ടുകിട്ടിയ കാര്യം വിവരിച്ചു പറഞ്ഞു കേൾപ്പിച്ചു. കേട്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ

പ്രധരിക: എന്തതിശയം, യജമാനനെത്തലും ചെയ്തിട്ടും കുതിര മുമ്പോട്ടു പോയില്ല ഇല്ലേ?

സ്കാൻസ്കി:—അതിലതിശയിക്കുവാനൊന്നുമില്ല. കുതിരകൾ നല്ല അറിവുള്ള ജന്തുക്കളാണ്. അവ കേട്ടുന്ന വഴിക്കു വല്ലവരും നിന്നിരുന്നാൽ അവരെ തള്ളിയിടമെന്നല്ലാതെ വഴിയിൽകിടക്കുന്ന ഒരു ജീവിയെയോ ശവത്തെയോ ഒരിക്കലും കടന്നു പോകയില്ല.

പരിചാരിക: അതുപോലെ യജമാനനേ! ഇവൾ കിടന്നിരുന്നതിനടുത്തു വേറെ ആരും ഇല്ലായിരുന്നോ?

പാതിരി: ഇല്ലായിരുന്ന എന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞില്ല. ഞാൻ അവിടെനിന്നു വിളിച്ചിട്ടും ആരേയും കണ്ടില്ല.

പരിചാരിക: ഇതാരുടെ കഞ്ഞി എന്നൊരിക്കലും ഒരു നിവൃത്തിയും ഇല്ലല്ലോ.

സ്കാൻസ്കി: (ഉടുപ്പുകീശയിൽനിന്നു പട്ടെടുത്ത് വിളക്കുതുള പരിശോധിച്ചശേഷം) ഇതാ ഇതിൽ രണ്ടാക്കരം കാണുന്നുണ്ട്. നല്ല പോലെ തെളിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഏ. എം. എന്താണെന്നു തോന്നുന്നു.

പ്രധരിക: അതുകൊണ്ടെന്നു പ്രയോജനമാണ്. ആകട്ടെ ഇതിനെന്താണൊരു പേരിടേണ്ടത്?

പുരോഹിതൻ (കുറച്ചുനേരംആലോചിച്ചിട്ട്) “കാതറൈൻ എന്താകട്ടെ.” അനന്തരം പരിചാരിക കാതറയിനെ, അവളുടെ മുറിയിൽ കൊണ്ടുപോയി ഭാമനിച്ചുകൊണ്ട്, വൃദ്ധന്മാർക്കു ഗാഢനിദ്ര കാവാണെങ്കിലും, താനൊരു നല്ല കൃത്യംചെയ്തു എന്ന ബോധം നിമിത്തം, സ്കാറൻസ്കിയും അന്നു നല്ലപോലെയാണി. സന്ധ്യക്കുണ്ടായ സംഭവങ്ങളെല്ലാം അല്ലവ്യത്യാസങ്ങളോടുകൂടി വീണ്ടും അയാളുടെ മുമ്പിൽ അഭിനയിക്കപ്പെട്ടു. നേരം വെളുത്തപ്പോഴേക്കു തങ്ങളുടെ പാതിമിഷ ഒരു ശിശുവിനെ മഞ്ഞിൽ കിടന്നു കിട്ടിയെന്നും, അതിനെ അയാൾ ദത്തുപുത്രിയായി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുമുള്ള വാർത്ത മാറിൻബർഗ്ഗ് നിവാസികളുടെ ഇടയിൽ പരന്നുകഴിഞ്ഞു. അന്നുതന്നെ പത്തുമണിയോടുകൂടി കുഞ്ഞിനെക്കണ്ടുകിട്ടിയ സ്ഥലത്തിനടുത്തുള്ള ഒരു തോട്ടിൽ, ഒരു ശവശരീരം ഒഴുകിനടക്കുന്നതായിക്കേട്ടു. തന്റെ കളഞ്ഞുകിട്ടിയ തക്കത്തിന്റെ ബന്ധുക്കളെപ്പറ്റി വല്ലതും അറിവാൻ വഴിയുണ്ടെന്നു നിശ്ചയിച്ചു പുരോഹിതൻ അവിടെ ഏത്തി. അപ്പോഴേക്കു അധികൃതന്മാർ അദ്ദേഹത്തെ കരക്കു വലിച്ചിട്ടു പരിശോധന നടത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അയാൾ ആരാണെന്നുള്ളതിന്നു അതുകൊണ്ടു ഒരു തുറപ്പും കിട്ടിയില്ല. അയാളുടെ ഉടുപ്പുകീശയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു എഴുത്തു പരിശോധകന്മാർ കൊണ്ടുപോയിട്ടുള്ളതായി പാതിരി മനസ്സിലാക്കി. അതു വാങ്ങിക്കുന്നതിന്നു എഴുത്തുസഹിതം കൊണ്ടു അയച്ചിട്ടു അയാൾ മുതലാളിത്തത്തിനടുത്തുചെന്നു. ശവത്തെ മറച്ചിരുന്ന ഉടുപ്പുകളിൽനിന്നു മരിച്ച ആൾ ഒരു ഭടനാണെന്നു പാതിരി തീരുമാനിച്ചു. മരിച്ചിട്ടു അധികം നേരം ആയിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ ഭേദത്തിന്നു പറയത്തക്ക ഒട്ടുസ്ഥം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. തലമുടി ഒന്നുപോലും നശിച്ചിട്ടില്ല. വയസ്സ് ഉദ്ദേശം 50-ഓളം കാണും. മരണവേദനകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ള വൈരൂപ്യം മുഖത്തെ ബാധിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും അതിൽ സൗന്ദര്യത്തിന്റെ അവശിഷ്ടങ്ങൾ അല്ലാത്തതായി പ്രകാശിച്ചിരുന്നു. ഇടത്തുവശത്തു ഹൃദയത്തിന്നു കുറച്ചുതാഴെ വെടികൊണ്ടുണ്ടായ ഭയങ്കരമായ ഒരു മുറിവിൽ നിന്നു മരണസമയം വരെ നിരന്തരമായൊഴുകിക്കൊണ്ടിരുന്ന രക്തത്താൽ ഉടുപ്പിന്റെ പലഭാഗങ്ങളും നിറംമാറിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഷർട്ടിന്റെ കരകത്തു രണ്ടു

രം കാണുകയാൽ പുരോഹിതൻ സോൽക്കണ്ഠം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. അ
വ ഏ. എം. എന്നാണെന്നു കണ്ടപ്പോൾ അയാൾക്കുണ്ടായ വിസ്മയം
കേവലം അവണ്ണവീയം തന്നെ. ആ ഭടൻ കാതറയിന്റെ ഒരു ബ
ന്ധുവെന്നും കുട്ടിയെ വഴിയിൽ കിടത്തിയ ആൾ അയാളാണെ
ന്നും സ്റ്റാൻഡിംഗ് ബോർഡ് പ്രൊപ്പോളൈട്ടോടുകൂടി അയാൾക്കു അത്ര ഭ
യങ്കരമായ മരണം സംഭവിച്ചതോത്തു അറിവ് ചുമയായ വ്യസനവും
പാതിരിക്കുണ്ടായി. അരമണിക്കൂറോളം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പരിശോധ
കന്മാരുടെ കയ്യിൽനിന്ന് എഴുത്തു വാങ്ങിക്കുവാൻ പോയ ആൾ
എഴുത്തുകെണ്ടെ തിരികെ വന്നു. അതിൽ പാസല്യഭാജനങ്ങളായ
ഇരട്ടപൊറ രണ്ടു കുട്ടികളെപ്പറ്റി ഏന്തോ അപ്രകൃതമായി പ്രസ്താ
വിച്ചിരുന്നു. ജീവമുള്ള ഭാഗം നന്നെത്തു കീറിയപ്പോയിരുന്നു. ഏതായാ
ലും അതുകൊണ്ടു മേൽ പ്രയോജനമുണ്ടായേക്കുമെന്നു കരുതി അ
യാൾ അതു സൂക്ഷിച്ചു. കുട്ടിയെ വഴിയിൽ കിടത്തിയ ശേഷം മുറിയു
തേച്ചുകഴുകാനായി ഭടൻ നദിയിൽപ്പോകയും പ്ലീംസ് നിമിത്തം
കാൽ പഴുതി അതിൽ വീണുപോകയും ചെയ്തതാണെന്നായിരുന്നു
മാന്ത്രികമായ പാതിരിയുടെ ഉദ്ദേശം.

സ്റ്റാൻഡിംഗ് ഭടന്റെ ദേഹം വേണ്ടതുപോലെ മറവു ചെയ്തി
ച്ചു. കാതറയിനും മൃതനായ ഭടനും തമ്മിൽ എത്രമാത്രം ബന്ധമു
ണ്ടെന്നു ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും ആരും അതിലധി
കം പ്രായമായിട്ടില്ലാത്ത കുട്ടിയെ അതിന്റെ പിതാവല്ലാതെ വേറെ
യാരും കൊണ്ടു നടക്കുന്നതിന്നു ഇടയില്ലാത്തതിനാലും ഭടനു സന്തോ
നമുള്ളതായി എഴുത്തിൽനിന്നു തെളിഞ്ഞതിനാലും അയാൾ ആ ക
മാരിയുടെ പിതാവായിരിക്കണമെന്നു പുരോഹിതൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി.
ഒരു പിതാവിനു തന്റെ കുട്ടിയോട് എത്ര ആർദ്രതയും പാസല്യവു
മുണ്ടാകാമോ അത്രയും സ്നേഹത്തോടും ദയയോടും കൂടിയാണ് ആ
വൃദ്ധൻ കാതറയിനെ വളർത്തിയത്. അല്പകാലംകൊണ്ടു അവളുടെ
സൗഖ്യം പാതിരിക്ക് അനുഭവപ്പെട്ടതുടങ്ങി. കുട്ടിയുടെ സ്വഭാവ
മാധുര്യവും പഠിതത്തിലുള്ള ജാഗ്രതയും കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായ സ്റ്റാ
ൻഡിംഗിന്റെ മനസ്സിൽനിന്നു ക്രമേണ ആ ശിശുവിന്റെ മാതാപി
താക്കന്മാരെപ്പറ്റി തനിക്കു യാതൊരുവിമുഖതയും എന്നുള്ള വിചാ

രം നീങ്ങി. കൊല്ലങ്ങൾ ഓരോന്നായി കഴിഞ്ഞതോടുകൂടി കാതാ യിൽ വളരെ സാമാന്യം പൊക്കവും അതിസൗന്ദര്യവും ഉള്ള ഒരു പെൺകിടാവായിത്തീർന്നു. മനോഹരമായ വിധത്തിൽ നീണ്ട നീലനിറത്തിലുള്ള അവളുടെ പക്ഷുളങ്ങളായ നയനങ്ങൾ അവരിചിതനാ ങ്ങളോടും അവളുടെ പേരിൽ ഒരു പ്രത്യേകകൗതുകം തോന്നത്തക്കവണ്ണം ഉജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. നാതിഭീഷണവും നാതിഹൃസ്വവുമായ നാസിക അവളുടെ മുഖകാന്തിയെ അത്യാദൃശമായവിധത്തിൽ വർദ്ധിപ്പിച്ചു. അകൃത്രിമമായ രക്തവണ്ണം കലർന്നു സദാപി മനോഹരമായ അവളുടെ അധരോഷങ്ങളും മാംസളങ്ങളായ കവിഠങ്ങളും ഇത്രമാത്രം മുഖത്തിനു യോജിച്ചു വേറൊരു പെൺകുട്ടിയിൽ കാണാൻ പ്രയാസം. അവളുടെ സുന്ദരമായ മുഖത്തിൽ നിഷ്പലമായ ഒരു മനസ്സിന്റെ അപ്സരജമായ പ്രതിബിംബം കൂടി പ്രതിഫലിച്ചു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. പക്ഷെ അവളുടെ ഗുണങ്ങളെ പ്രത്യേകം വർണ്ണിക്കാതെതന്നെ അവളുടെ ആകർഷകതയുള്ള ഒരു സ്വഭാവം വായനക്കാർക്കു ധ്യാനിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. പാരിമിഷം പരിചരിക്കുകയും ഏതാവേണ്ട മാറിൻബുദ്ധിമുട്ടുള്ള സകല ജനങ്ങൾക്കും കാതായിൻ വാത്സല്യഭാജനമായിരുന്നു. വീട്ടുജോലികൾ തന്റെ ശക്തിപോലെ ചെയ്തു പകൽ സമയം ഫീഡറിക്കയെ സഹായിച്ചതിനു പുറമെ രാത്രിതോറും അവൾ മധുരസ്വരത്തിൽ പാട്ടുപാടി തന്റെ പൂർവ്വിതാവിനെ ആനന്ദിപ്പിച്ചു. അതുവരെ ആ കന്യകയുടെ നിർമ്മലമായ മനസ്സുകാക്കത്തിലെ വിഷജലത്തെ കലക്കി മരിക്കുവാൻ ആവത്തുകൂടാത്ത കൊടുംകൊരുകൾ അധികം ഉണ്ടായില്ല. രണ്ടോ മൂന്നോ തവണ പാരിമി സുഖക്കേട് നിമിത്തം കിടപ്പിൽ ആയിരുന്നപ്പോൾ ആ ചെറിയ കുട്ടി വൃസനം സമീകവഹിയാതെ അച്ഛന്റെ രക്ഷയ്ക്കായി ദൈവത്തോടു പ്രാർത്ഥിച്ചു. ഈ അവസരങ്ങളിൽ തന്റെ അത്യാദൃശമായ ബുദ്ധിവൈഭവത്താലും ഫീഡറിക്കയുടെ സാമമായ ഉപദേശത്താലും രോഗികളുടെ ശുശ്രൂഷയിൽ സാധാരണയായി പ്രായമായവരിൽപ്പോലും കാണാത്തവിധത്തിലുള്ള നൈപുണ്യം അവൾ സമ്പാദിച്ചു.

കാതായിനു വയസ്സ് പതിമൂന്നു കഴിഞ്ഞു. ഒരു ദിവസം രാവിലെ

ലെ സ്റ്റാൻഡിംഗ് അപ്പോൾ കിട്ടിയ ചില കത്തുകൾ വായിച്ചുനോക്കിയ ശേഷം ചിന്താമഗ്നനായി വരാത്തയിൽ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും നടക്കുകൊണ്ടിരുന്നു. അയാളുടെ മുഖഭാവം ഉള്ളിൽ തിരതല്ലിക്കൊണ്ടിരുന്ന വ്യസനഭാരത്തിന്റെ ഒരു പ്രതിബിംബം പോലെ തോന്നി. വേഗം കാതായിനെ അടുക്കൽ വിളിച്ച് അയാൾ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: 'കുഞ്ഞേ, എന്റെ സഹോദരി അലക്സിനക്കു വയസ്സായിരിക്കുകയാണ്. അവൾക്കു കൂടെക്കൂടെ സുഖക്കേടുകളും വരാറുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു എന്റെ മകൾ ഇനി കുറച്ചു ദിവസം ലിവോണിയയിൽ പോയി അവളുടെ കൂടെ താമസിക്കണം. ഇവിടെ എന്റെ ശുശ്രൂഷക്കു പര്യാപ്തിക്കുയണ്ടല്ലോ.'

'അച്ഛൻ അങ്ങിനെ പറയുകയാണെങ്കിൽ ഞാൻ പോകാം. അച്ഛന്റെ ഉടപ്പിറന്നവൾ ആണല്ലോ അലക്സിന. അതുകൊണ്ട് അലക്സിനയെ എനിക്കും വലിയ കാര്യമാണ്. എന്നാലും അച്ഛന്റെ കൂടെ പാക്കുന്നതാണ് എനിക്കു ഒന്നുകൂടിയിഷ്ടമായിട്ടുള്ളത്.' കണ്ണിൽ നിന്നിറുറുറു ചിഴുന്ന അശ്രുക്കണങ്ങളോടുകൂടി കുമാരി പറയുന്ന വാക്കു കേട്ടപ്പോൾ പാതിരിയും കുരഞ്ഞു. പിന്നീട് തൊണ്ടയിടിയിരിക്കാണ്ടു അയാൾ അവളെ സമാധാനിപ്പിച്ചു.

'എന്റെ കാതായിൻ, അതുകൊണ്ടു വ്യസനിക്കണ്ട. കുറച്ചു ദിവസത്തിനകം ഞാൻ മകളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരാം. പക്ഷെ ഞാൻ അവിടെ വന്നേ നീ ഇങ്ങോട്ടു പോരാവൂ. മനസ്സിലായോ, ഞാനില്ലാതെ വേറെയാരുവിടെ വന്നാലും നീ തിരിച്ചേക്കരുത്.'

'ഇല്ല. അച്ഛൻ വന്നേ ഞാൻ അവിടെനിന്ന് ഇങ്ങോട്ടു പുറപ്പെട്ടു' എന്നു പറഞ്ഞു കാതന്റെ അകത്തു പോയി ചെറുപ്പക്കാക്കു സഹജമായുള്ള ദൃതഗതിയോടുകൂടി യാത്രയ്ക്കു വേണ്ടതെല്ലാം ഒരുക്കിവെച്ചു. ഉച്ചതിരിഞ്ഞ് അവൾ ലിവോണിയയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു.

പാതിരി പണ്ട് അവളെക്കണ്ടുകിട്ടിയ സ്ഥലം വരെ അനുഗമിച്ചു. അന്നു അവിടെ നിറഞ്ഞിരുന്ന മഞ്ഞിന്റെ സ്ഥാനത്തിൽ, ഇപ്പോൾ വേനലായിരുന്നതിനാൽ ബർപ്പല്ലു ധാരാളം വളർന്നിരുന്നു. കുമാരി അവിടെത്തന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന ഭാഗ്യമിറക്കി അച്ഛന്റെ കാൽക്കൽ വീണു നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു

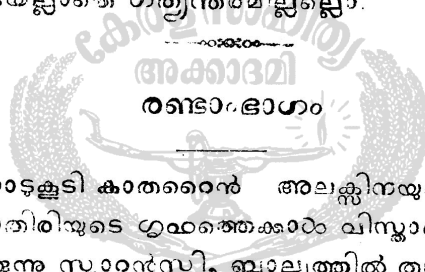
‘പ്രിയപിതാവേ! എന്നെ അനുഗ്രഹിക്കണം. 13 കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ഇവിടെവെച്ചല്ലെ എന്റെ അച്ഛനായ ദീനസ്വരം അച്ഛൻ അദ്ദേഹമായിത്തീർന്നത്. അച്ഛന്റെ കൈകളിൽനിന്നായി ഞാൻ ചെയ്യുന്ന പ്രാർത്ഥനകളെല്ലാം ദൈവം കേൾക്കുന്നുണ്ട്. ഈശ്വരന്റെ നിശ്ചിതപ്രകാരം അന്നു അനുഷ്ഠിക്കുകയും അനുഗ്രഹമായിരുന്ന ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രാർത്ഥനയെ രക്ഷിച്ചു വെക്കുകയും ചെയ്തതിന് അച്ഛന് അദ്ദേഹം നല്ലതു വരുത്താൻ തീർത്തിട്ടുണ്ട്. അച്ഛനും അച്ഛന്റെ കൂടെയുള്ളവരും ദീനസ്വരം സൗഖ്യവും ഉണ്ടാകണമെന്നാണ് എന്റെ ഏകപ്രാർത്ഥന.’

ഈ വാക്കുകളുടെ സങ്കടത്തിനു കണക്കില്ലായിരുന്നു. തന്റെ വിശ്വാസത്തിനുള്ള ഒരു കൈകളും അവളുടെ ശിരസ്സിൽ വെച്ച് അച്ഛൻ ഇപ്രകാരം വളരെ പ്രയാസപ്പെട്ട് ഉച്ചരിച്ചു. “കുഞ്ഞേ! നീ പരമാധ്വനമായിത്തീർന്നു. നമ്മളെ രക്ഷിച്ചാൻ ദൈവമല്ലെങ്കിൽ. അദ്ദേഹം വരുത്തുന്നതെല്ലാം നമുക്ക് അനുഭവിക്കുകയും നിവൃത്തിയുള്ളൂ. ഓരോ മനുഷ്യക്കും ഇന്നുയിന്നവിധത്തിനാണ് അനുഭവമുണ്ടാകുവാൻ പോകുന്നതെന്നു മുൻകൂട്ടിയാക്കും തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ഭാവിയിൽ എന്തെല്ലാമുണ്ടായാലും എന്റെ മകൾക്കു തരക്കേടൊന്നും വരികയില്ല. അല്പകാലം നിനക്കു വേണ്ട സഹായം ചെയ്യും എന്നാൽ ഇനി നീ പോകണം. നമുക്കു തമ്മിൽ മേൽക്കാണാൻ ഇടവരുത്തുന്നതാണ് ഈശ്വരന്റെയെങ്കിൽ നിന്റെ പാവപ്പെട്ട പിതാവിന്റെ ഭാവനത്തെ വാക്കുകൾ നീ കാൽനടയായി ധരിച്ചുകൊള്ളണം. നിന്റെ ബുദ്ധിയെപ്പരിഷ്കരിക്കുവാൻ മാത്രമുള്ള അറിവു എന്നിരിക്കട്ടെ. അതുതന്നെ മകളുടെ സ്വഭാവം നന്നാക്കുന്നതിനേ എന്നിങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു. സൽസ്വഭാവവും അനുസരണവും നിനക്കു എന്നുമുണ്ടായിരിക്കണം. അതുകാരം പാടില്ല. ദൈവം പ്രസാദിച്ച ഭാവിയിൽ അപ്രതീക്ഷിതമായ ഐശ്വര്യം നിനക്കുണ്ടാകുന്ന പക്ഷം അന്നും വിനയത്തിനു കുറവു വരുത്തും. ഒരു കാലത്തു നീ മൃതപ്രായമായ ഒരു അനുഗ്രഹമായിത്തീർന്നുവെന്നുള്ള കാലം ഒരിക്കലും നിന്റെ മനസ്സിൽ നിന്നു പോകരുത്. നല്ലതേ ചെയ്യാവൂ. സത്യമേ പറയാവൂ. കൃത്യാനുഷ്ഠാനത്തിൽ നല്ല നിഷ്ഠയ്ക്ക് വേണം. എ

നെല്ലാം തടസ്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായാലും ഇതിനു ഭംഗം വരുത്തരുത്. നേരം വൈകുന്നു. എന്റെ മകൾ പോയി വരു."

സാരമായ ഈ ഉപദേശത്തിനു ശേഷം സ്കോറൻസ്കി കാതായി നെ പിടിച്ചു എഴുന്നേല്പിച്ചു അവളുടെ കൂലാവിൽ ചുംബിച്ചു.

അച്ഛൻ അകാരണമായി വിധിയെഭവത്തേയും അതിന്റെ അലംഘനീയതയേയും പറ്റി പ്രസ്താവിച്ചതെന്തിനാണെന്നു ആ ബാലക്കു മനസ്സിലായില്ല. വല്ല ആപത്തും അടുത്തിരിക്കുന്നതായി അറിവു കിട്ടിയിട്ടുള്ളതാണെങ്കിൽ അതിനെപ്പറ്റി തന്നോടൊന്നും കൂടെ പഠയാതിരിക്കുമോ? അതോ തന്നെ ഭയപ്പെടുത്തേണ്ടതാണെന്ന് വിചാരിച്ചു മറച്ചു കളഞ്ഞതാണോ? ആക്കിയാൽ? എന്തായാലും സമാധാനപ്പെടുകയല്ലാതെ ഗതൃന്തമില്ലല്ലോ.

സന്ധ്യയോടുകൂടി കാതന്റെ അലക്സിനയുടെ വീട്ടിലെത്തി. ആ ഭവനം പാതിരിയുടെ ഗൃഹത്തേക്കാൾ വിസ്താരമുള്ളതായിരുന്നു. അവിടെയായിരുന്നു സ്കോറൻസ്കി, ബാല്യത്തിൽ താമസിച്ചിരുന്നത്. ഭർത്താവിന്റെ മരണത്തിനുശേഷം, നിർബ്ബന്ധം നിസ്സഹായയായ അലക്സിന, തന്നെയൊരായിച്ചപ്പോൾ മഹാമനസ്സനായ പാതിരി സ്വഭവനത്തെ സഹോദരിയുടെയുപയോഗത്തിനായി വിട്ടുകൊടുക്കുകയും, മാറിൽബർഗിൽ തന്റെ ജോലിസ്ഥലമായ പള്ളിയുടെ സമീപം ഒരു ചെറിയ വീടു വിലയ്ക്കു വാങ്ങി തന്റെ താമസം അങ്ങോട്ടു മാറ്റുകയും ചെയ്തു.

അലക്സിനയുടെ സ്വഭാവം പാതിരിയുടെ പ്രകൃതിപോലെ നല്ലതല്ലായിരുന്നു. അവളുടെ ദുരന്ധകാരം, നിർദ്യത്ഥം മുതലായ ദുർഗ്ഗുണങ്ങൾക്കു വാർഷ്വകൃത്തിലും ഒട്ടുതന്നെ കറവു വന്നിട്ടില്ല. ആകൃതിയിൽ അലക്സിനക്കും സ്കോറൻസ്കിക്കും തമ്മിൽ, സ്രീയും പുരുഷനുമെന്നുള്ള വ്യത്യാസം മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളുവെങ്കിലും മനസ്സിനെ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം അവർക്കു തമ്മിൽ ഗണ്യമായ ഭേദമുണ്ടായി.

ന്നു. തനിക്കു വളരെ ഉപകാരംചെയ്ത സഹോദരനോടു സ്നേഹമോ, അയാളുടെ ഭൗതികമോശ്ശു കൃതജ്ഞതയോ, ആ വയോധികസ്ത്രീല്ലായിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ അവളുടെ ഹൃദയം എത്രമാത്രം കഠിനമായിരുന്നുവെന്നു പറയുന്നയാൾ ഉഴമിച്ചുകൊള്ളുമല്ലോ.

കാതറൈൻ, അവിടെ എത്തിയപ്പോൾ അവളുടെ ആധിസൂചകമായ മുഖഭാവം കണ്ട് അലക്സിന പരിഭ്രമിച്ചു. എങ്കിലും കുമാരിയുടെ ഉദ്ദേശത്തിനുണ്ടായ കാരണം മനസ്സിലായപ്പോൾ അവർക്ക് ഒരു പുഞ്ചിരിയുണ്ടായത്. അവർ പറഞ്ഞു: 'ഹേ', അതു സാരമില്ല. ഇങ്ങിനെ ഒക്കെ, സ്റ്റാറൻസ്കി പലപ്പോഴും പറയറുണ്ട്. അതിനൊന്നിനും പ്രത്യേകം കാരണം വേണമെന്നില്ല. അത് അയാളുടെ ഭ്രാന്തു എന്നേയുള്ളൂ. എന്നു തന്നെയല്ല. നീ പാതിരിയുടെ ഭാര്യ മകളല്ലേ. നിന്നോടുള്ള വാത്സല്യംകൊണ്ടു പറഞ്ഞതായിരിക്കും.' ഈ സാന്ത്വനവാക്കുകളോന്നും കാതറൈൻറെ ചെവിയിൽ കയറിയില്ല. അവർ ചിന്തകൊണ്ട് അനുരാഗിയുണ്ടാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടി.

പ്രഭാതമായപ്പോൾ കുമാരി പടിപാതുകൾചെന്ന ചെവിയോളത്തു നില്ക്കുന്നതുകണ്ട് ഗൃഹനായിക അവളെ ശാസിച്ചു. 'ഇവിടെ വെള്ളം കോരിയിട്ടില്ല. അഹാരത്തിനൊന്നും ഇതുവരെ അടുപ്പത്തു വെച്ചിട്ടില്ല. ഇതൊക്കെ ഞാൻ തന്നെയായാലെങ്ങിനെയാണ്. നീ കൂടിവന്നു ജോലിയിൽ പങ്കുകൊള്ളാതെ ഇങ്ങിനെ വാതുകൾചെന്നു വെറുതെ നില്ക്കുകയാണോ വേണ്ടത്. കയ്യുംകെട്ടി രസിച്ചു നില്ക്കാനാണോ സ്റ്റാറൻസ്കി നിന്നെ ഇങ്ങോട്ടു പറഞ്ഞയച്ചത്. കേട്ടോ ഞാൻ പറഞ്ഞത്.'

ഈ ശാസന കേട്ട കാതറൈൻ കണ്ണു തുടിച്ചു, അലക്സിനയോടു പറഞ്ഞു: 'എന്തിനാണിങ്ങിനെ എന്തെല്ലാമിടുന്നതത്. കുറേ നേർമായിട്ടുളള എവിടെയൊ വെടി കേൾക്കുന്നുണ്ട്. മാറിൽബട്ടിലാണെന്നു തോന്നുന്നു. ആണെങ്കിൽ എന്താണോ അവിടുത്തെ സ്ഥിതി.'

അലക്സിനയ്ക്കു ചെവി നല്ലതുപോലെ കേൾക്കാൻ പാടില്ലായിരുന്നതിനാൽ വെടിയുടെ ശബ്ദം ഇടിമുഴക്കംപോലെ മാത്രമെ അ

വർഷം തോന്നിയിരുന്നുള്ളൂ. ഇടിയല്ലെന്നു കാതന്റെ വണ്ഡിച്ച പരന്തപ്തോൾ ആ വയോധിക അകത്തു ചെന്നു പഞ്ചാംഗം, എടുത്തുനോക്കി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: 'ഇന്നു ആഗസ്തമാസം ഇരുപതാണല്ലോ തിയ്യതി. ചക്രവർത്തിയുടെ തിരുനാളിന്നല്ല. പിന്നെയെന്തിനാണു പീരങ്കിവെടി വെക്കുന്നത്. പീരങ്കിതന്നെയാണെന്നു നിനക്കു നിശ്ചയമുണ്ടോ?'

കാതറയിൻ കറച്ച നേരം ഗാഢാലോചനയിൽ ലയിച്ചുനിന്നിശേഷം പകുതി ആത്മഗതമായിട്ടും പകുതി അലക്സിനയോടായിട്ടും ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: 'ഇന്നലെ രാവിലെ അച്ഛൻ ഏതൊ വിളിച്ചപ്പോൾ അച്ഛന്റെ മുഖം നന്നു വാടിയിരുന്നു. എന്നെ ഇവിടെന്നു തിരികെ കൊണ്ടുപോകുവാൻ അച്ഛൻ താമസിക്കാതെ വരുമെന്നും അച്ഛൻ തന്നെ വന്നിട്ടേ അങ്ങോട്ടു പോകാവുവെന്നും പറഞ്ഞു. അച്ഛൻ തന്നെയെന്ന് ആവർത്തിച്ചുപറഞ്ഞതിന്റെ കാരണം എനിക്ക് അപ്പോൾ മനസ്സിലായില്ല. ഞാനൊന്നും മിണ്ടാതെ നിന്നപ്പോൾ, ദൈവമാണു നമ്മുടെ നിയന്താവെന്നും, ഈശ്വരേച്ഛ ആക്കും തടുക്കുവാൻ കഴികയില്ലെന്നും അച്ഛൻ പറഞ്ഞു. വലിയ സങ്കടമുള്ളപ്പോഴേ അച്ഛൻ അങ്ങിനെ പറയാറുള്ളു. ഇതുകൂടാതെ എന്നെ ഗൃതിയാക്കിത്താണല്ലോ ഇങ്ങോട്ടയച്ചതും. വഴിക്കുവെച്ചു എന്നെ നഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ അച്ഛൻ ഉറക്കെ നിലവിളിക്കയും ചെയ്തു. ഹാ കഷ്ടം! എനിക്ക് ഇനി എന്റെ രക്ഷിതാവിനെ കാണുവാൻ ഇടവരികയില്ലയോ? ഞാൻ ഇങ്ങോട്ടു പോരേണ്ടായിരുന്നു. അയ്യോ, ഇതാ പിന്നെയും വെടി കേൾക്കുന്നുവല്ലോ.'

സന്താപംകൊണ്ടുവശമായ അവളുടെ കണ്ണുകളിൽനിന്നു കണ്ണീർ ധാരയായി ഒഴുകി. അലക്സിന, അവൾക്കു ഭ്രാന്താണെന്നു കരുതി അവളോടു പുച്ഛമായിട്ടു പറഞ്ഞു. 'എന്നും ചിരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നീ ഇപ്പോൾ കരയുകയാണോ? നിന്റെ ഈ വക ചാപല്യങ്ങളൊന്നും എനിക്കു കാണേണ്ട. സ്വാറാൻഡ്സി, കറച്ച വൃസനത്തോടു കൂടിയായിരിക്കാം നിന്നെയിങ്ങോട്ടയച്ചത്. അതുകൊണ്ടിത്ര കരയാനെന്താണു?'

‘എന്തിനാണച്ഛൻ വെറുതെയെന്നയിങ്ങോട്ടു വിട്ടത്?'

‘എന്തിനാണെന്നോ? എന്നെ ശുശ്രൂഷിക്കാനായിട്ടു. എനിക്കു വയസ്സായിരിക്കുകയാണ് എന്നു നിനക്കറിഞ്ഞുളളെ? അല്ലാതെ വെറുതെയിരിക്കുവാനല്ല നിന്നെയിവിടെ പറഞ്ഞയച്ചത്.’

‘എന്റെ പരിചയ്യ അച്ഛനും ആവശ്യമുണ്ടല്ലോ. അച്ഛൻ അമ്മാവിടെക്കാരെ അധികം ഇളപ്പമല്ലല്ലോ.’

ഇതു കേട്ട് അലക്സിന കോപിച്ചു, ‘നിനക്ക് എന്നെക്കാളധികം എന്റെ സഹോദരനോടാണ് സ്നേഹമെന്നു തോന്നുന്നു. അതു പാടില്ല. അതു തെറ്റാണ്’ എന്നു പറഞ്ഞു.

ഈ വാക്കുകൾ കാതറൈനു വളരെ കണ്ഠിതത്തെയുണ്ടാക്കി. ആ പൂജയുടെ ശിലാകുറിനമായ മനസ്സിനെ മുട്ടുകുടിക്കുവാനെന്നവണ്ണം തന്റെ കോമളങ്ങളായ നയനങ്ങൾ, കണ്ണുനീർ വഴിക്കുന്നതിനിടയിൽ അവൾ പറഞ്ഞു. ‘അമ്മാവി, അതെന്റെ പേരിലുള്ള ഒരു തെറ്റുതന്നെയാണെന്ന് ഏനിക്കറിയാം. പക്ഷെ ഞാൻ വിചാരിച്ചാൽ അതു ചാറുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. അദ്ദേഹമല്ലേ ഞാൻ ഒരു കണ്ഠായിരുന്ന കാലത്ത് എന്നെ മുതുമുഖത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ചതു? പിന്നീട് ഇതുവരെ ഒരു പിതാവിന്റെ നിലയിൽ എന്നെ ലാളിച്ചുവളർത്തിയതും അദ്ദേഹം തന്നെയാണല്ലോ. ആ സ്ഥിതിക്ക് എന്റെ സാക്ഷാൽ മാതാപിതാക്കളായാണായിരുന്നുവെങ്കിൽ അവരോട് ഞാൻ കാണിക്കുമായിരുന്ന പ്രതിപത്തി അദ്ദേഹത്തോടു കാണിക്കാതിരിക്കുന്നതെങ്ങിനെയാണ്? അമ്മാവിടെ ഞാനിതിന്നു മുമ്പ് ഒന്നാം, രണ്ടാം പ്രാവശ്യമേ കണ്ടിട്ടുതന്നെയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ അച്ഛനെ സ്നേഹിക്കുന്നതുപോലെ അമ്മാവിടെ സ്നേഹിക്കാത്തത്. എന്റെ അച്ഛന്റെ ജീവനെ രക്ഷിക്കുന്നതിന് എന്റെ ജീവനെപ്പോലും ബലികൊടുക്കുവാൻ ഞാൻ സദാ സന്നദ്ധനാണ്. അയ്യോ! ഇതാ പിന്നെയും വെടി കേൾക്കുന്നുവല്ലോ.’

നിഷ്പക്ഷശീലമായ അവളുടെ വാക്കുകേട്ട്, അലക്സിനയ്ക്കുപോലും അവളെ ശാസിച്ചതു കഷ്ടമായിപ്പോയിരുന്നു തോന്നി. ഇനിയു മവൾക്കു മനസ്സാപത്തിനിടകൊടുത്താൽ സഹോദരനറിഞ്ഞേക്കുമെന്നു ശങ്കിച്ച് അടുക്കളയിലേക്കു പോയി. ആ അവസരത്തിൽ സഞ്ചാരംകൊണ്ടു വളരെ ക്ഷീണിച്ച ഒരു യുവാവു വീട്ടിന്റെ മുൻവശത്തു

കുതിരയെ നിറുത്തി പരിഭ്രമത്തോടുകൂടി അകത്തേയ്ക്കു കയറിച്ചെന്നു. അതു കമാരിക്കു കണ്ടുപരിചയമുള്ള ഒരാളായിരുന്നു.

‘അലക്സിന ഇവിടെയില്ലേ?’

‘ഉണ്ട്’ എന്നു പറഞ്ഞു കമാരി അകത്തു പോയി. ഗൃഹനായി കയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു.

അലക്സിന — എന്താ പാർ! വിശേഷം വല്ലതുമുണ്ടോ?

പാർ — വിശേഷമൊ, എന്താണു പറയേണ്ടത്. മാറിൻബർഗ്ഗനഗരം റഷ്യൻഭടന്മാർ കൈവശപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ഞാൻ തന്നെ കോട്ടയ്ക്കു വെളിയിൽ ഇറങ്ങുവാൻ വളരെ തെരുങ്ങി. വല്ല വിധവും പറ്റാറിയിരുന്നേയുള്ളൂ. പാതിരി ഒരഴുത്തു തന്നയച്ചിട്ടുണ്ട്’

അലക്സിന എഴുത്തു വായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ, പാർ പെൺകുട്ടിയോടു പറഞ്ഞു.

‘കാതറൊൻ തന്നെ ഭാഗ്യവതി. ഒരു ചിന്തയും വേണ്ട. അച്ഛനുമമ്മയും ബന്ധുക്കളുമായെല്ലാത്തതുകൊണ്ടു മാറിൻബർഗ്ഗിൽ ആരെല്ലാം മരിച്ചാലും, കാതറൊൻ മാത്രം അതുകൊണ്ടു ചേടിക്കാണൊന്നാമില്ല’

‘ഇങ്ങിനെയാണൊ നിങ്ങൾ ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്’ എന്ന് ആക്കേ പസുചകമായ നോട്ടത്തോടുകൂടി കാതറൊൻ ചോദിച്ചു.

‘അതെ ബന്ധുക്കളാരുമില്ലാത്തവക്ക് ആധിക്ക് ഒരിക്കലും വകയില്ലല്ലോ’ അതു പോലെ. അച്ഛനേയും നിങ്ങളുടെ ബന്ധുക്കളേയും അവിടെ വിട്ടുപോയ പാർ എന്തിനാണിങ്ങോട്ടുപോന്നതു?

പാതിരി എന്നെ നിർബ്ബന്ധിച്ച് ഇങ്ങോട്ടു അയക്കുകയാണ്.

ഇനിയെന്തെല്ലാമാണുചിട്ടത്തെ സ്ഥിതിയെന്നു ദൈവത്തിന്നു അറിയാവൂ. ഞാനായിരുന്നുവെങ്കിൽ എന്തായാലും ശരി. അച്ഛനെ വിട്ടേച്ചുപോരികയില്ലായിരുന്നു. ആകട്ടെ. യുദ്ധം തുടങ്ങിയോ?

യുദ്ധമെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയോ? വെടികേട്ടില്ലേ? റഷ്യൻഭടന്മാർ മാറിൻബർഗ്ഗ നഗരം വെടിവെച്ചു തകർക്കുകയാണ്.

അയ്യോ അതു കണ്ടാൽ തന്നെ പേടിയാകും.

അയ്യോ എന്റെ പിതാവേ, എന്റെ രക്ഷിതാവേ എന്നു പറഞ്ഞ് ആ സാധുക്കുട്ടി ഏങ്ങലടിച്ചു കരഞ്ഞു.

അലക്സിന എഴുത്ത് അവളുടെ പക്കൽ കൊടുത്ത് ഇതാണു വായിച്ചുനോക്കൂ എന്നു പറഞ്ഞു.

കാതറൈൻ അതു വാങ്ങി, താഴെക്കാണുന്നപ്രകാരം വായിച്ചു.

മാറിൻബർഗ്ഗ്, ൧൭൭൨ ആഗസ്റ്റ് 20-ാം-
പ്രിയസുഹൃത്തേ!

മാറിൻബർഗ്ഗ് നിവാസികൾക്കു വിചാരിച്ചിരിക്കാതെയുള്ള ഒരു പത്താണ് ഇപ്പോൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. റഷ്യൻ സേനാധിപൻ ഒരു വലിയ പടയോട്ടക്കൂടി ഇന്നലെ അദ്ധരാത്രിസമയം ഇവിടെ വന്നു ഭയങ്കരമായ വിരക്തിപ്രയോഗം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

കാതറൈൻ അലക്സിനതന്നെ നല്ലപോലെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം. അവളെ അവിടെനിന്ന് എങ്ങും പോകാനനുവദിക്കരുത്. എന്റെ സ്വദേശത്തെ ശത്രുക്കളുടെ ആക്രമണത്തിൽനിന്നു രക്ഷിക്കേണ്ടത് എന്റെ കടമയാകയാൽ എനിക്കു യുദ്ധത്തിലേപ്പെടാതെ കഴികയില്ല. ഒരു പക്ഷെ ഞാൻ യുദ്ധത്തിൽ മരിച്ചുപോകുന്നതായാൽ എന്റെ സ്വന്തം മൃഗവൻ ഞാൻ എന്റെ പ്രിയപുത്രിയായി സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

എന്നു സ്റ്റാൻസ്കി.

ഏഴത്തു തിരികെ അലക്സിനയെ എല്ലിച്ചശേഷം കാതറൈൻ തന്റെ ഉടുപ്പിന്റെ അറ്റംകൊണ്ടു കണ്ണുനീർ തുടച്ചുകുളുങ്ങു. 'എനിക്കിപ്പോൾ, മാറിൻബർഗ്ഗിൽ പോകണം. അല്ലെങ്കിൽ കാണാതെ ഒരു നിമിഷാപോലും ഞാനിവിടെ ഇരിക്കയില്ല' എന്നു പറഞ്ഞു.

അലക്സിന—നിനക്കു പേടിയില്ലെ, ഈ യുദ്ധസമയത്താണോ നീ തനിച്ച് പടയാളികളുടെ ഇടയിൽ ചെന്നുകയറുന്നത്?

പക്ഷെ പാസ്സവത്തിൽ കാതറൈൻ പോകുന്നതുകൊണ്ടുവരും കുഞ്ഞുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പാളിനെ ബോധിപ്പിക്കുവാനിത്രയും പറഞ്ഞുവെന്നേയുള്ളൂ.

അലക്സിന എഴുത്ത് ഒരാവൃത്തികൂടി വായിച്ചുനോക്കി. ഈ പ്രാവശ്യം പാൾ അവളുടെ മുഖത്തു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. എ

ഴത്തിന്റെ അന്ത്യഭാഗമായതോടുകൂടി ഹിതസേവയായ ഒരു പുഷ്പസേവം അവളുടെ മുഖത്ത് ആവിർഭവിച്ചു. അലക്സിനയുടെ സ്വഭാവത്തെപ്പറ്റി നല്ലതുപോലെയാശ്ചര്യമായിരുന്ന പാർ അനുകമ്പയോടുകൂടി രണ്ടുമൂന്നു പ്രാവശ്യം തന്റെ നേരെ നോക്കുന്നതു കാതക്കൊൻ കണ്ടു. എങ്കിലും അതിലന്തർഭവിച്ചിരുന്ന ഇംഗിതം, എന്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് അവൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. സഹോദരന്റെ സ്വത്തിനു അനന്തരാവകാശം കാതക്കൊന്നാണെന്നു പ്രസ്താവിച്ചിരുന്ന വാചകം വായിച്ചപ്പോൾ ആണ് ആ ദിവ്യയുടെ മുഖത്തു ഭാവഭേദം വന്നതെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ.

കിനക്കു പേടിയില്ലെ? എന്നു വൃദ്ധ വീണ്ടും ചോദിച്ചപ്പോൾ ‘എന്തു ചെയ്തും എന്റെ അർപ്പണരക്ഷിക്കണം. ആ കാര്യത്തിൽ എനിക്ക് അശേഷം ഭയമില്ല’ എന്നായിരുന്നു ആ ധീരകുമാരിയുടെ ഉത്തരം.

‘എന്താൽ ഞാൻ പോകുന്നു’ എന്നു ദുഃഖനിശ്ചയദ്വാരാകരമായ സ്വരത്തിൽ അലക്സിനയോട് പറഞ്ഞു, കാതക്കൊൻ വാതുക്കൽ നിന്നിരുന്ന പാളിന്റെ കതിരയുടെ പുറത്തു ചാടിക്കയറി.

ഈ ധീരകുത്രംകണ്ട് അതിശയിച്ച് അലക്സിനയും പാളും സ്കണ്ഡോയ്ക്കായി നില്ക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു കതിര പെൺകുട്ടിയേയും കൊണ്ട് അവരുടെ ദൃഷ്ടികളിൽ നിന്നു മറഞ്ഞു.

—o—o—o—

☞ സ്ഥലച്ചുരുക്കത്താൽ ‘മലയാളത്തിലെ ഗദ്യാചന്യ’യുടെ തുടച്ചു അടുത്ത ലക്കത്തിലേക്കു നിർത്തിവെച്ചിരിക്കുന്നു.

കാവ്യം, ശാസ്ത്രം, പദ്യം, ഉതിഷാസം, ന്യായം, സാഹിത്യം, സംഗീതം, കലാവിദ്യ, വൈദ്യം, ജ്യോതിഷം, ഗണിതം.

നോവൽ, കഥ, പ്രബന്ധങ്ങൾ, നാടകം, പ്രശസ്തനും, കിളിപ്പാട്ടുകൾ, ഉള്ളുകൾ, കഥകളും.

എന്നുവേണ്ട എല്ലാതരം പുസ്തകങ്ങളും വില്പനക്കുണ്ട്.

1. മംഗളോദയം മാസിക
2. കേരള കല്പദ്രുമം അച്ചുകൂടം.
3. മംഗളോദയം ബുക്ക് ഡിപ്പോ.
4. മംഗളോദയം വ്യാപാരശാല.

ഇവയെല്ലാം വെട്ടിയെടുത്തു. അധികവിവരം ചേർന്നുവെച്ചു കോപ്പികൾക്കുണ്ടാകുമെന്ന് വിവരം.

THE MANAGER,
MANILA LITERARY SOCIETY,
TRINIDAD.

മംഗളോദയം കമ്പനി, കോപ്പി-
രൂറ്റിംഗ് വേലകൾ.

രംഗം മായണ
പാരായണം.

സുന്ദരകാണ്ഡം
(കിളിപ്പാട്ട്)
മംഗളോദയം
നല്ല കടലാസിൽ
വരികൾ വരികൾ
വൃത്തിയായി
അച്ചടിച്ച് ഉള്ളത്.
വില 4 രൂപ മാത്രം.
തവറൽ കൂലി പറ്റാമെ.

മലബാറി ജലദോഷപ്പനി
കിനമല്ലാത്ത പ്ലേസ്.

ഈ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ഗുളികകൾ.
ബലഹീനത്തെയും ക്ഷീണത്തെയും
അകറ്റുന്ന ഗുളികകൾ.
രോഗം ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ വിശേഷതയായ പാൽപ്പൊടി.
ചർമ്മരോഗങ്ങൾക്കുള്ള തൈലം ഇതുകൊണ്ടു വില്പന തയ്യാർ

Dr. H. L. BATLIWALA,
P. O. WORLI—BOMBAY

മംഗളോദയം കമ്പനി

കൂലും, തുല്യവിലയ്ക്കും.

1080. ലെ 4-ാം റെഗുലേഷനായ കൊച്ചി കമ്പനി റെഗുലേഷനനുസരിച്ച്

റജിസ്ട്രാക്കപ്പെട്ടതു.

മൂലധനം ഉറപ്പിക 1,00,000

ഈ മൂലധനത്തെ ഷേയർ 1000 ഉറപ്പിക വീതം 10,000

ഷേയറുകളായി ഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഡയറക്ടർമാർ.

- 1 മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചി 9. റെഗുലർ രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ട്
- 2 ബ്രാഹ്മശ്രീ എ.കെ.ടി.കെ.എം. ചെറിയ നാരായണൻനമ്പൂതിരിപ്പാട് അർവർകൾ
- 3 ,, മാതൃകർ വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് ,,
- 4 ,, കരിയന്നൂർ മനസ്സൽ വാസുദേവൻ നമ്പൂതിരി ,,
- 5 ,, കരുവല്ലാശ്ശേരി പരമേശ്വരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് ,,
- 6 മ.രാ-00. അമ്മമാനപ്പെട്ട കവളപ്പാറ മൂപ്പിൽ നായർ ,,
- 7 ,, കൊല്ലങ്കോട് മാധവ രാജാ ,,
- 8 ,, ടി. സി. കൃഷ്ണമേനോൻ ,,
- 9 ,, എ. കെ. കുഞ്ഞൻ രാജാ ,,

ആഡിറ്റർ—പി. യജ്ഞരാമയ്യർ.

ചീഫ് അഡ്വൈസർ—കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായരവർകൾ ഐ.എ., ബി.എൽ.,

ചൈക്കോർട്ട് വക്കീൽ, തുല്യവിലയ്ക്കും

മാനേജർ—സി. കുഞ്ഞിരാമൻമേനോൻ.

കമ്പനിയുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശങ്ങൾ.

1 വളരെ ഉപകാരപ്രദങ്ങളും, ദുർലഭങ്ങളും, ഇതുവരെ അച്ചുകൊത്തവയായ വിവിധവിഷയങ്ങളിലുള്ള സംസ്കൃതപുസ്തകങ്ങളും മലയാളപുസ്തകങ്ങളും, പരിഷ്കൃതരീതിയിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും, മാറ്റ പുസ്തകങ്ങൾ അദ്ധ്യക്ഷതയുള്ള വിധത്തിൽ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനും അച്ചടിസംബന്ധമായിട്ടുള്ള ഏതെങ്കിലും മുതലായ പ്രവൃത്തികൾ സുകുമാരരീതിയിൽ നടത്തേണ്ടതിനും വേണ്ടി ഏതൊരു ഉയർന്ന സ്ഥിതിയിൽ കമ്പനിവകയായ കേരളകല്പദ്രുമം അച്ചുകൂടത്തെ പരിഷ്കരിച്ചു നന്നാക്കുക.

2 ദേവനാഗരത്തിലും, മലയാളത്തിലും, ഇംഗ്ലീഷിലും മിതമായ നിരക്കിനേൽ സകല അച്ചടിപ്രവൃത്തികളും വൃത്തിയായി നടത്തിക്കൊടുക്കുകയും സാദാർണ്യം (സ്റ്റേഷനറി) മുതലായ സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയും വാങ്ങിയും വ്യാപാരം നടത്തുകയും ചെയ്യുക.

3 മംഗളോദയം മാസിക അതിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ ഉൽകൃഷ്ടസ്ഥിതിയിൽ അധികൃതരുടെ പരിഷ്കരിച്ചു നടത്തുകയും ചെയ്യുക.

4 പല രീതിയിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ വടത്തിയും അച്ചടിച്ചും കമ്പനി വക ഇപ്പോഴുള്ള ചുമട്ടു പണി പരിഷ്കരിക്കുക.

ഷേയറുകൾ ഇനിയും വില്പനയ്ക്കുവാനുണ്ട്. ഷേയർ വാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നവർ രേഖാമൂലമായി ഉടനെ മാനേജർ അറിവുകൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

മംഗളോദയം

൧൦൯൪ കുറുപ്പ്.

മംഗളം.

നാദബ്രഹ്മജ്ഞവേദ്യാവനതകദന-

വ്യാജനൈദോഘതാപോ-

ക്ഷേപ്തവ്യാപാരശൈലീയുതനിഭൂതകൃപാ-

സാരപുരംഭധാനാ

കാദംബാമന്ദയാനാകലയതുകുശലം

കാമദാനൈകതാനാ

കാദംബാരണ്യവാടീവിഹരണരസികാ

കാപികാദംബിനീവഃ.

—o—o—o—

പൈതൃസംസ്കൃതവധം

കഥകളിയുടെ വ്യാഖ്യാനം.

സംഗീതസാഹിത്യങ്ങളിൽ കനുപോലെ നിപുണനായിരുന്ന അപ്രതിരീക്ഷനാർ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കേളികുട്ട കഥകളി

പ്രബന്ധങ്ങളിൽ അതിപ്രധാനമായകന്നാണു പൈതൃസംസ്കൃതവധം എന്ന നൃത്യനാടകം. രമണീയങ്ങളായ ശബ്ദാത്മാലങ്കാരങ്ങളാൽ അലംകൃതമായ ഈ പ്രബന്ധം മുഖ്യപരിഷ്കരണ പാഠ്യപുസ്തകമായി സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു തുടലാം ഉചിതമായിട്ടുണ്ട്. വാദ്യാത്മികളെ

സാഹിത്യാരാമമധുകമങ്ങളാക്കുന്നതിന്നു ഈ പ്രബന്ധം അത്യന്തം പ്രയോജനീഭവിക്കുന്ന ഒന്നാകുന്നു. ഇതിനെപ്പോലുള്ള ഈ ശ്രേഷ്ഠകൃതി

ഈ ഇയിടെ, കെ. കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ എന്നൊരാൾ ഒരു വ്യാപ്യാനമെഴുതിക്കാണുക ഉണ്ടായി. മൂലത്തിന്റെ അർത്ഥത്തിനും, സ്വാമസ്യത്തിനും കോട്ടവും കുറവും വരുത്തുന്ന ഈ വ്യാപ്യാനത്തെ പറ്റി രണ്ടു വാക്കു പറയുന്നതു അത്യാവശ്യകമായിത്തോന്നുന്നു.

സാധാരണ വ്യാപ്യാനങ്ങളുടെ പ്രയോജനം മൂലാർത്ഥത്തെ മുഴുവൻ വെടിപ്പായി വെളിപ്പെടുത്തുക എന്നുള്ളതാണെങ്കിൽ മിസ്റ്റർ തമ്പുരാന്റെ വ്യാപ്യാനത്തിനു ആ പേരേ പാഞ്ഞുകൂടുന്നതല്ലെന്നു തീർത്തുപറയാം. മൂലത്തിന് വിരുദ്ധമായും, അസംഗതമായും, അപഭ്രഷ്ടമായും ഉള്ള വിവരണങ്ങളുടങ്ങിയിട്ടുള്ള ഈ വ്യാപ്യാനം അദ്വൈതവർത്തിന്റെ മസ്തിഷ്കത്തെ മലിനീകരിക്കുകതന്നെ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഒരു ഗ്രാമവിദ്യാലയത്തിലെ ബാലവിദ്യാർത്ഥിക്കുപോലും പിഴ കണ്ടു പിടിക്കത്തക്കവണ്ണം അത്ര അപഭ്രഷ്ടമായിട്ടുള്ള ഈ വ്യാപ്യാനം എഴുതുന്നതിനുവേണ്ടി ചിലവഴിച്ച സമയത്തെ വ്യാപ്യാതാവു വേറെ ഏതെങ്കിലും അറിയാവുന്ന ഒരു തൊഴിലിനായി വിനിയോഗിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ അതു അദ്ദേഹത്തിനും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ഒരുപോലെ ഉപകാരകരമായിത്തീരുമായിരുന്നു. ഇനി പാഞ്ഞിട്ടു ഫലമില്ലല്ലോ. പരപ്രത്യയനേയബുദ്ധികളായുള്ള വായനക്കാർ മാത്രം തെറ്റിച്ചു തിരുത്തുകയെന്നതിനുവേണ്ടി തമ്പുരാൻവർകളുടെ വ്യാപ്യാനത്തിലുള്ള ഏതാനും അപഭ്രഷ്ടങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ ഇവിടെ നിർദ്ദേശിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

‘താമ്രക്കുലപാവിഹാരമദ്യം’ എന്നാദിയായ ദ്വിതീയപട്ടത്തിലുള്ള ‘സ്മാരംസ്മാരം’ എന്ന പദത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി തമ്പുരാൻ അതിൽ സ്മരണാലങ്കാരത്തെ സമർത്ഥിച്ചുകാണുന്നു. ‘സേദശാലഭോദപഞ്ചസൂതിഃ സ്മരണമുച്യതേ’ എന്ന അലങ്കാരലക്ഷണമനുസരിച്ചു സാദൃശ്യമുലകസ്മരണം വർണ്ണിതമാകുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ മാത്രമേ ‘സ്മരണാ’ലങ്കാരത്തിനു പ്രസക്തിയുള്ളൂ. പ്രകൃതത്തിലെ കൃഷ്ണകർത്രകമായ സ്മരണം സാദൃശ്യമുലകമല്ലെന്നു കൊച്ചു കുട്ടികൾക്കുപോലും സുഗ്രഹമാണ്. ഒരു സ്നേഹിതനെപ്പറ്റി കാർമ്മിച്ചാലും, കാപ്ലിക്കിടുന്നതിനെ കാർമ്മിച്ചാലും മറ്റും സ്മരണാലങ്കാരമുണ്ടാകുന്നവക്കും ഇനി അലങ്കാരങ്ങൾക്കു വല്ല പഞ്ചവുമുണ്ടോ? കവിതാവനിതയെ പിടി

പുലവിച്ചു വശപ്പെടുത്തുവാനായി പരിശ്രമിക്കുന്ന ചില കേരളീയ കവികളോട് നാക്ക് അലങ്കാരനിർമ്മാണവിഷയത്തിൽ തന്മൂലം വെട്ടിത്തുറന്നിട്ടുള്ള ഈ നവീനമാതൃം തീർച്ചയായും ആശ്വാസജനകമായിത്തീരുന്നതെന്നുവെച്ചാശ്വസിക്കാം. തന്മൂലം അവർകൾ തന്റെ വില്പനയെ ഈ വ്യാഖ്യാനത്തെ അഭിമാനപൂർവ്വകം അനുസ്മരിക്കാത്തുപോകുകയും സ്തംഭാലങ്കാരത്തിന്റെ ചമൽകാരം അനുഭവിച്ചറിയുന്നുണ്ടായിരിക്കുമെന്നല്ലാതെ ഇത്തരം ക്ഷുദ്രപ്രലാപങ്ങളെപ്പറ്റി എന്തു പറയാനാണ്! സ്തംഭാലങ്കാരത്തിന്റെ ജീവൻ മുഴുവൻ സാദൃശ്യത്തിലാണ് കിടക്കുന്നതെന്നു തന്മൂലം ധരിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ അതിൽ ആരും അസൂയപ്പെടേണ്ടതില്ല.

‘നീതിവിഭാവനം’ എന്നതിനു നീതിവിഷയമെന്നു അർത്ഥം വ്യാഖ്യാനിച്ചതു നീതിയായില്ലെന്നു വിഭാവനം ചെയ്യുന്നവരുടെ സന്തോഷം തന്മൂലം ആവശ്യമില്ല. വിഭാവനം എന്നതിനു വിഷയം എന്ന അർത്ഥം ഈ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ നവീനനിലമ്പുവിൽ മാത്രമേ ഉള്ളൂ. ‘വിഭാവന’ത്തിനു ‘വിചിന്തനം’ എന്നാണ് ശരിയായിട്ടുള്ള അർത്ഥം.

‘പ്രഹൃഷ്ടാശയഃ’ എന്നതിലെ ‘പ്രഹൃഷ്ട’ എന്നതിനു ‘സന്തോഷിപ്പിക്കപ്പെട്ടത്’ എന്നർത്ഥം പറഞ്ഞു വിചിന്തനമെന്നൊട്ടും സന്തോഷിപ്പിക്കുന്നതല്ല. പ്രഹൃഷ്ടത്തിനു സന്തോഷിച്ചത് എന്നേ അർത്ഥമുള്ളൂ. ‘വിലോകൈ’ എന്ന ക്രിയയുടെ ലങ്കാരം ‘ലിട്ട്’ ആണെന്നും, കാലം ഭൂതമാണെന്നും സിദ്ധരൂപം പഠിക്കുന്ന ഒരു കുട്ടിയോട് പറയുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ലങ്കാരങ്ങൾക്കു അറിയാത്തവർ വ്യാഖ്യാനമെഴുതാൻ പറ്റാത്തതു നിരക്കുശതയെന്നുണ്ടെന്നതിൽ അറിവുള്ളവർക്കു അതിന്റെ നേർക്കു കൗതുകവശ്യം ജനിക്കുകയുണ്ടു. വിലോകൈ (ല. ആ. ഉ. എ.) എന്നതിനു ‘കോണു’ എന്നാണ് അർത്ഥം, ‘കണ്ടു’ എന്നല്ല എന്നു ഇനിയെങ്കിലും തന്മൂലം ധരിച്ചാൽ കൊള്ളാം.

‘വികാഞ്ചിതരവമുഖരം’ എന്നതിനു, ‘വികഞ്ചളുടെ അഞ്ചിതമായ രവം മുഖരം’ എന്നു വ്യാഖ്യാനിക്കത്തക്ക അഭിജ്ഞതപരമായവരെപ്പറ്റി പറയുന്നതു തന്നെ ലജ്ജാവഹമായിരിക്കുന്നു. വിക

ങ്ങളുടെ അഞ്ചിതമായ രവംകൊണ്ടു മുഖരം എന്നു വേണം പ്രാപ്താനിഷ്ഠവാൻ. ഏകവചനവിശേഷത്തിനു ബഹുവചനവിശേഷണം കൊടുക്കുന്ന സമ്പ്രദായം തന്മൂലം നന്നാമതായി കണ്ടുപിടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്നാണ്. 'ഘനമദമധുകര'ത്തിനു, 'ഘനമായും മദമായും ഇരിക്കുന്ന മധുകരം' എന്നു വ്യഖ്യാനം ചെയ്ത പ്രാപ്താവിന്റെ 'ഘനമായിരിക്ക'ൽ കേമംതന്നെ. ഘനമായ മദത്തോടുകൂടിയ മധുകരം എന്നിങ്ങനെയാണ് വിഗ്രഹിക്കേണ്ടത്.

'പ്രാപ്താഘട്ടം' എന്നാൽ, കൊടുങ്കാറ്റി എന്നാണർത്ഥം. കൊടുങ്കാറ്റിനാൽ അടിക്കപ്പെട്ടത് എന്ന രത്നരാന്റെ അർത്ഥം അദ്ദേഹത്തിനു മാത്രമേ യോജിക്കുകയുള്ളൂ.

'ഇന്ദ്രമണിമേഘകാവയവം' എന്നതിനു 'ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലുകൊണ്ടു തടിച്ച അചയവത്തോടുകൂടിയവൻ' എന്നർത്ഥം ശരിയാകണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ മനുഷ്യർ മരംകൊണ്ടും കല്ലുകൾകൊണ്ടും കൊത്തിയുണ്ടാക്കപ്പെടുന്ന കൃത്രിമപ്പാവകൾ ആയിരിക്കണം. മേഘകം എന്നതിനു 'തടിച്ച' എന്നുള്ള അർത്ഥവിവരണം ഏതായാലും ഒരു തടിച്ച തലച്ചോറിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്നതായിരിക്കുവാനേ തരമുള്ളൂ. ഇന്ദ്രമണി (ഇന്ദ്രനീലക്കല്ലു) പോലെ മേഘക (കുരുത്ത)മായ അചയവമുള്ള എന്നാണതിന്റെ ശരിയായ അർത്ഥം. എന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. 'ദൃച്ഛിഷമായുധ'ത്തിനു 'വിഷാരം' എന്നർത്ഥം കൊടുത്തതു ഭാഷാപണ്ഡിതന്മാർ വിഷാപോലെ ദൃച്ഛിഷമ (സഹിപ്പാൻ കഴിയാത്തതു)മായിട്ടാണ് ഇരിക്കുന്നത്. 'പന്നഗചമുകക്ഷ'ത്തെ 'പന്നഗചമുക്കളുടെ കക്ഷം' എന്നിങ്ങനെ വിഗ്രഹിച്ചത് പരാഞ്ഞിട്ടു, അതിന്റെ അർത്ഥത്തെയും അലങ്കാരത്തെയും ഒന്നിച്ചു കൊന്നുകുടിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പന്നഗചമുചാകുന്ന കക്ഷം (സപ്പുസൈന്യമാകുന്ന ശുഷ്കവനം) എന്നു വേണം വിഗ്രഹിച്ചേവാൻ എന്നു മനസ്സിലാക്കാത്ത തന്മൂലം പാണ്ഡിത്യത്തെ പുകഴ്ത്തേണ്ടുന്നതെന്നെയെന്നു 'രൂപമില്ല'. കോപിക്കുക എന്ന ക്രിയ അകർമ്മമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാത്ത തന്മൂലം 'പ്രഭു'ശബ്ദത്തിനു 'കോപിക്കപ്പെട്ട' എന്നർത്ഥം വിവരിച്ചതിൽ അദ്ദേഹത്തോടു ആർക്കും കോപിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യമില്ല.

‘കേന്ദ്രശക്തിമിവാസവോ വര്യമിനീസമുത്ഥിതൈ-

രനന്തമാശുക്ലയന്നനന്തരം രജോഭരൈഃ’.

എന്ന പട്ടാഭർത്തിലെ ‘അനന്തരം’ എന്നതിന്നു ‘അതിനുശേഷം’ എന്നാണ് വ്യാഖ്യാതാവു അർത്ഥം ധരിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നത്. ‘അനന്തരം, വര്യമിനീസമുത്ഥിതങ്ങളായ രജോഭരങ്ങളെക്കൊണ്ടു അനന്തത്തെ കല്പയന്നായിട്ട്’ എന്നിങ്ങനെ അർത്ഥമില്ലാതെ അതിനൊരമ്പരയും കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ‘അനന്തത്തെ അനന്തരമാക്കി (അന്തരം = അവകാശം, ഇട ഇല്ലാത്തതു = നിബിഡം) കല്പയന്നായിട്ട്’ എന്നിങ്ങനെ ‘അനന്തരം’ത്തെ ‘അനന്ത’ത്തിന്റെ വിധേയവിശേഷമായിട്ടാണ് അന്വയിപ്പിക്കേണ്ടതെന്നും, അങ്ങിനെയല്ലാത്ത അന്വയം അനന്വയമാണെന്നും തന്മൂലം മനസ്സിലാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ‘രക്തതാല’ത്തിനു ചോരക്കൂട്ടം എന്നു വിവരണത്തെക്കാൾ ഭംഗിയായിട്ടുള്ളതു രക്തപ്രവാഹം എന്ന് വിവരണമാണ്.

‘വോമാങ്കഭാഗചലരാജസുതാകടാക്ഷ-

ഭാമാഞ്ചിതഃപരിപിശംഗജടാകലാപഃ

ഭൂസംഗംഗപരികർമ്മിതനിർമ്മലാംഗഃ

പ്രാദർബ്ബഭൂവഭേവാനന്ദചന്ദ്രമൃഗഃ’

ഇതിലെ ചന്ദ്രമൃഗന്റെ പൂർവ്വകാലവിശേഷണങ്ങളായ ‘വോമാങ്കഭാഗചലരാജസുതാകടാക്ഷഭാമാഞ്ചിത’ദികളെ തല്പ്രകാരവിശേഷണങ്ങളാക്കിയിരിക്കുന്നതു പിന്നേയും സമാധേയമാണ്. എന്നാൽ ‘വോമാങ്കഭാഗ ഭാമാഞ്ചിതഃ’ എന്ന ഭീരുപ്രായ സമസ്തപദത്തെ, വോമാങ്കഭാഗ എന്നു അർത്ഥത്തിൽ മേടിച്ചുകാണുന്നത് അതുതാവര്യമായിരിക്കുന്നു. ‘ഭേഗ’ എന്നു മുറിച്ചിട്ടു, പിന്നീട് ‘അചലരാജസുത’ എന്നിങ്ങിയുള്ള അർത്ഥത്തോടുകൂടിയ പദം എങ്ങിനെ ഉണ്ടാകുമെന്നു തന്മൂലം ചോദിച്ചിട്ടുവശ്യമില്ല. അകാരം എവിടെനിന്നു കിട്ടി എന്ന് ആരാഞ്ഞു? വോമാങ്കഭാഗ-അചലരാജസുത- എന്നിങ്ങനെ വിഗ്രഹിക്കണമെന്നു വ്യാഖ്യാതാവിനു നിശ്ചയമില്ലാത്തത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാമമല്ല.

‘പ്രോത്തിഷ്ഠമാനഃ’ എന്ന പദത്തിന്നു ‘അതിശയേന ഉത്ഥാനം ചെയ്യപ്പെടുന്ന’ എന്ന അർത്ഥം കാണിച്ചതു കാണുമ്പോൾ, ‘ഇ

രക്തവിമുഖാനാം ധൃഷ്ടതായൈനമോസ്തു' എന്നു പൂണ്ണസരസ്വതി പറഞ്ഞതുപോലെ ഒരു ഭരണമണ്ഡലം ചെയ്യുകതന്നെ വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഉത്ഥാനം ചെയ്യുന്നത് എന്നത്മല്ലാതെ, ഉത്ഥാനം ചെയ്യപ്പെടുക എന്നു പറയണമെങ്കിൽ ഉത്ഥാനക്രിയ സകൽകൃത്യയായിരിക്കണമെന്നു 'ഗ്രാമപ്പള്ളിക്കൂടം പിള്ള'പോലും അറിവുള്ളതാണല്ലോ. 'വിശ്വപ്രേമധൂത'ത്തിനു ലോകത്തെ ദഹിപ്പിക്കണമെന്നാണു ശരിയായ പദാന്തം പറയേണ്ടത്. 'ലോകഭയങ്കരം' എന്നു തന്മൂലം അത് 'അത്മാത്മ'മേ ആകയുള്ളൂ. 'പ്രഥമപരിവൃദ്ധ'ത്തെ 'പ്രഥമങ്ങളാകുന്ന പരിവൃദ്ധന്മാർ' എന്നു വിവരിച്ചതല്ലേ ബഹുഭസം?

'സൂത്രകൃഷ്ണ' എന്നതിനു 'ഉടനെ നിശ്ചയം' എന്നു അത്മം കൃഷ്ണപ്പെടുത്തിയ പ്രഖ്യാതവിന്റെ ആ കൃഷ്ണത കുറെകടന്നുപോയി എന്നു പറയാതിരിപ്പാൻ തരമില്ല. മലയാളത്തിലുള്ള 'ക്രിഷ്ണ'മല്ല, സംസ്കൃതത്തിലെ കൃഷ്ണമെന്നു പ്രാഖ്യാതാവു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. സംസ്കൃതകൃഷ്ണത്തിനു 'കല്പിക്കപ്പെട്ടതു' എന്നാണത്മം. മലയാളത്തിലെ 'ക്രിഷ്ണ'തന്മൂലം വല്ലാതെ ഭ്രമിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു ഹിക്ഷേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സ്മേരൈരഞ്ജകകോരകൈരനുദിനം പദ്മാകരേണാദരാൽ
സാമോദംവിഹിതാർണ്ണനഭജതാവിഷ്ണോഃ പദംശാശ്വതം
സൂര്യേണവസുദർനേന സഹസംസംഹൃതകൃത്യാനലം
വൈകുണ്ഠപദോപകുണ്ഠസരണൗചക്രേണ ചക്രപദം'.

ശ്ലേഷഭൂഷിതമായ ഈ പട്ടത്തിലെ ഹൃദയമായ സ്വാരസ്യം പ്രാഖ്യാതവിന്റെ ഹൃദയത്തിനെ സ്പർശിക്കുപോലും ചെയ്തിട്ടില്ല. സുദർനചക്രത്തിനു സൂര്യനോടു സാദൃശ്യം ഏതേതു സംഗതികളിലാണെന്നു ആലോചിച്ചു നോക്കത്തക്ക ക്ഷമയും വാസനയുമുള്ളവർ ആ ജോലി നിർവ്വഹിച്ചുകൊള്ളട്ടെ എന്നായിരിക്കാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാവം. 'പദ്മാകര'ത്തിനു 'ലക്ഷ്മിയുടെ കരം' എന്നുള്ള ഒരു അത്മം മാത്രം ഏകത്താൽ പോര. പദ്മാകരം=താമരപ്പൊയ്ക്ക എന്നുകൂടി അത്മം പറയണം. പദ്മാകരത്തിന്റെ അംബുജകോരകങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള അർണം സുദർനത്തിനെപ്പോലെ സൂര്യനുമുണ്ടല്ലോ. അതു

കൊണ്ടു ആദ്യവിശേഷണത്തെ സൂര്യനിലും അന്ധനായിപ്പിക്കണം. വിഷ്ണുപദത്തിനു, വിഷ്ണുചരണം എന്നതുകൂടാതെ, ആകാശം എന്നൊരത്ഥമുള്ളതും പ്രകൃതത്തിൽ അനുസന്ധയമാകുന്നു. വിഷ്ണുപദഭേദം സൂര്യനുമുള്ളതിനാൽ തദപാചകപദത്തേയും സൂര്യനോടു സംബന്ധിപ്പിക്കണം. ചക്രത്തിനു സൂര്യനോടുള്ള സാമ്യം ശ്ലീഷുരുളായ, 'പദ്'മാകർ' 'വിഷ്ണുപദ'ങ്ങളിൽനിന്നാണു ഗദ്യമാകുന്നത്. ശ്ലേഷോത്ഥാപിതമായ ഉപമാലങ്കാരമാണ് ഈ പദ്യത്തിന്റെ ഹൃദ്യതക്കു മേതുവായിരിക്കുന്നത്. ഇത്രത്തോളമൊന്നും വ്യാഖ്യാതാവു ചൂന്നുനോക്കി ബുദ്ധിമുട്ടിയിട്ടില്ല. ശ്ലേശസഹനത്തിൽ ചെറുപ്പം മടുപ്പും ഉണ്ടാകുന്നതു സാധാരണമാണല്ലോ.

വ്യാഖ്യാനമഴുതുന്നതു മൂലാത്ഥം ചെളിപ്പെടുത്തി പാമരന്മാരായ വായനക്കാരെ അറിവുള്ളവരാക്കിത്തീർന്നതിനാണെന്നിൽ തന്മൂലം അവർകൾ ഇനിമേലിൽ ഈ പേലക്കു പൊപ്പെടാതിരുന്നാൽ കൊള്ളാമെന്നു അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതാണു അറിയിച്ചുകൊള്ളുന്നു. പേരു നേടുന്നതിനാണെന്നിൽ, ആ പേരു നിലനില്ക്കുന്നതിന്നു തക്കതായുള്ള രംഗം ഈ ലോകമല്ലെന്നും പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മറുവരുവെല്ലാം അത്രത്തോളം മണ്ടന്മാരാണെന്നു വന്നാലേ അതിനു മോഹിക്കേണ്ടതുള്ളൂ. പാത്രപുസ്തകത്തിന്നു വ്യാഖ്യാനമഴുതിയാൽ, പണ്ണം കിട്ടുമെന്നു പ്രയോഭനമാണ് ഇതിലേക്കു വ്യാഖ്യാതാവിനെ പ്രേരിപ്പിച്ചതെങ്കിൽ ആ പ്രയോഭനത്തോടു ആക്കാണ് അന്യർ ജനിക്കാതിരിക്കുക! അവസാനമായി തമ്പുരാനോടു പറയേണ്ടതായുള്ളതു താഴെ എഴുതുന്ന പദ്യത്തിന്റെ അർത്ഥം എങ്ങിനെയെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കിയാൽ കൊള്ളാമെന്നാണ്.

സുകചിവചസിവാറാനന്ദമാകൃത്യുമാഹാ-

ദ്രസഗതിമപമായപ്രാസമത്ഥംചിമായ

വിബുധവരസമാജേച്ചാക്രിയാകാമകാനാം

ഇതുകവവിമുഖാനാംഗൃഷ്ടതായൈനമോഷ്ടു?

തകുങ്കുണ്ഡിനൻ.

ചരിത്രശകലങ്ങൾ.

സഭാമന്ദിരം:—മലയാളത്തിലെ പതിനെട്ടു സഭാമന്ദിരം സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഇവയിൽ എല്ലാകൊണ്ടും പ്രഥമസ്ഥാനത്തെ വഹിച്ചിരുന്നതു തൃക്കുന്നാമതിലകത്തെ മഹാസഭാമന്ദിരമാകുന്നു. പണ്ടു കേരളത്തിൽ സംഘഭരണം നടപ്പുണ്ടായിരുന്ന കാലത്ത് ഈ സഭാമന്ദിരം സംഘഭരണത്തിനുള്ള സഭാസ്ഥലങ്ങളായിരുന്നു. എങ്കിലും കാലാന്തരത്തിൽ അപ വെറും ശാസ്ത്രപാഠശാലകൾ മാത്രമായിത്തീർന്നു. തൃക്കുന്നാമതിലകത്തെ സഭാമന്ദിരം ഒരു കാലത്തു മഹാവിദ്യാലയമായിരുന്നു. ശാസ്ത്രപാഠശാലകൾക്ക് ഒരു സങ്കേതമായിരുന്നു. മീമാംസാദിശാസ്ത്രങ്ങളിൽ വിദഗ്ദ്ധന്മാരായ പണ്ഡിതന്മാർ അവിടെയാണു ശാസ്ത്രപാഠശാലകൾ നടത്തിയിരുന്നത്. ഇപ്പോൾ ഇതെല്ലാം നശിക്കുകയും 'സഭാമന്ദിരം' എന്ന മന്ദിരം ആ പേരിന് ഒരു യോജിച്ചപ്പിച്ചാൽ അവിടുത്തെ പണ്ഡിതന്മാർക്കു കയ്യെത്താത്തവിധമായിത്തീരുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

* * * *

‘കോല്ലനേലും മേലെ കോതരയ്ക്കിലെ ആപ്പ്’ :— ഇതു കേരളത്തിൽ ധാരാളം നടപ്പുള്ള ഒരു പഴമൊഴിയാണ്. എന്നാൽ ഈ പഴമൊഴിയുടെ രസം നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാവണമെങ്കിൽ കേരളത്തിലെ പഴയ ചരിത്രം അറിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പഴമൊഴികൾ എല്ലാം കാരോ സംഭവങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഉണ്ടായവയാണല്ലോ. ഈ പഴമൊഴിയുടെ അടിസ്ഥാനം തിരുനാവായെ മാമാങ്കമാകുന്നു. സാമൂതിരിരാജാവു മാമാങ്കത്തിൽ പെരുമാളായി വാണാൽ ചാവർ പണിക്കന്മാർ യുദ്ധം തുടങ്ങുകയും, അവർ മരിക്കുന്നതുവരെ യുദ്ധം ചെയ്തും പതിവായിരുന്നു. അവർ മരിച്ചാൽ ‘കോതരയ്ക്കൽ’ എന്ന സ്ഥലത്തു ചെന്നു വിളിച്ചുപറുകയും, അവിടെ ആ കൂറുകാർ ആക്ഷേപം പതിവായിരുന്നു. ഈ ആപ്പ് ചാവുന്നതിലും അധികം അപമാനമായി ഗണിച്ചുപറുന്നതിനാലാണു മേൽപ്പറഞ്ഞ ചൊല്ലുണ്ടായത്. ‘കൊന്നതിനെക്കാൾക്കോതചിറയ്ക്കൽ ചെന്നു വിളിക്കുന്നത് ബഹുദുഃഖം’ എന്നു കണ്ടുവന്നവ്യാർ എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

കാതറൈൻ

മൂന്നാം ഭാഗം.

സൂര്യാസ്തമയം സമീപിച്ചപ്പോൾ വളരെ ദൂരം ഭാടി ക്ഷീണിച്ച ഒരു കുതിര മാറിൻബർഗ്ഗ നഗരത്തിനടുത്തുള്ള വനത്തിൽക്കൂടി മന്ദഗതിയായി സഞ്ചരിക്കുകയായിരുന്നു. കാട്ടിന്റെ അതിർത്തിയിലെത്തിയപ്പോൾ അവിടെ നിന്നിരുന്ന ഒരു സുന്ദരയുവാവു കുതിരയുടെ കടിത്താണിൽ കടന്നുപിടിച്ച് അതിന്റെ പുറത്തിരുന്ന പെൺകുട്ടിയോടു 'നീയെവിടെപ്പോകുന്നു?' എന്നു സന്ദേശം ചോദിച്ചു.

കുമാരി ആ യുവാവിനെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. അയാൾ ഒരു സാധാരണ ഭടൻ ഉപയോഗിക്കാറുള്ള വിലകുറഞ്ഞ ഉടുപ്പുകളേ ധരിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. എങ്കിലും സുപ്രസന്നവും, കോമളമെങ്കിലും ഗാംഭീര്യത്തോടെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതും ആയ മുഖത്തിന് അസാമാന്യമായ ശോഭയെ കൊടുത്തിരുന്ന കറുത്ത മേൽമീശയും, ഗ്രാമവണ്ണത്തോടു സമ്മിശ്രമായ സ്വണ്ണനിറത്തിൽ അയാളുടെ ശിരസ്സിനെ അലങ്കരിച്ചിരുന്ന തലമുടിയും, പൊക്കവും പുഷ്പിയുമുള്ള ദേഹത്തിനു വളരെ യാജിപ്പായവിധത്തിൽ വളന്നിട്ടുള്ള അവയവങ്ങളും കണ്ടാൽ അയാൾ വെറുമൊരു പടയാളിയല്ലെന്ന് ആർക്കും തീച്ചല്ലെടുത്താം. പക്ഷെ ബാലയായ കാതറൈൻ, അയാളുടെ വ്രുപസൗന്ദര്യത്തെ അത്ര ആദരിച്ചില്ല.

ഭടന്റെ ചോദ്യത്തിനുത്തരമായി, 'അതറിഞ്ഞിട്ടു നിങ്ങൾക്കെന്തുപണമെന്നു സന്ദേശവുമായിത്തന്നെ അവളും ചോദിച്ചു.

ആ ധിക്കാരമായ വാക്കു ഒരു പുരുഷന്റെ മുഖത്തു നിന്നാണു പുറപ്പെട്ടിരുന്നതെങ്കിൽ അയാൾ വക്താവിനു തക്കതായ ശിക്ഷ കൊടുത്തേനെ. പക്ഷെ ഒരു സ്ത്രീയാണല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു കോപമടക്കി, വീണ്ടും 'നീയെവിടെപ്പോകുന്നു?' എന്നു ഭടൻ ചോദിച്ചു. ഈ പ്രാവശ്യം കേൾക്കുക സാധധാനത്തിലായിരുന്നു ചോദ്യം.

വീണ്ടും 'അതറിഞ്ഞിട്ട് എന്തു വേണം' എന്നു തന്നെയായിരുന്നു നായുടെ ഡിരോദാത്തയായ കുമാരിയുടെ മറുപടി.

യോദ്ധാവി കടിഞ്ഞാണിൽ നിന്നു കയ്യെടുക്കാതെ, നഗരം ഔഷ്യാചക്രവർത്തി, പീഠം ഒന്നാമൻ കീഴടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞുവെന്നുള്ള വിവരം നീ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നു എന്നു മന്ദമാസത്തോടെ പറഞ്ഞു.

കാതറൻ — ഓ ഹോ! അതു ഞാനറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, പക്ഷെ അതു കൊണ്ടെന്താണ്? എനിക്ക് പോകാൻ വൈകി, വിടണം.

യുദ്ധവ് — അതുകൊണ്ടെന്താണെന്നോ? നഗരവാസികളെയെല്ലാം തടവിൽ ആക്കിക്കഴിഞ്ഞു. നീയവിടെച്ചെന്നാൽ നീയും ശത്രുക്കളുടെ കയ്യിൽ അകപ്പെടും, അത്രേയുള്ളൂ.

കാതറൻ — ഇത്രയും പറഞ്ഞതു നന്നായി. എന്നാൽ ഇതുകൊണ്ടൊന്നും ഞാൻ തിരിച്ചുപോകയില്ല. എന്റെ പിതാവ് ഈ നഗരത്തിനകത്തുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തെ എനിക്ക് കണ്ടേ കഴിയൂ.

അയാൾ തടവിലാണെങ്കിൽ നീയെന്തു ചെയ്യും?

ഞാനും തടവിൽ കിടക്കും.

ആട്ടെ അവർ മരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലോ?

കാതറൻ കുറച്ചു നേരത്തേക്കു ഒന്നും മിണ്ടാതെ നിന്ന ശേഷം ധൈര്യമെടുത്തുവെച്ചു. അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റും വന്നാലും ഞാനതിൽ പങ്കുകൊള്ളുവാനൊരുക്കമാണ് എന്നു ഞാനും പറഞ്ഞു.

ഭടൻ കുതിരയെ വിട്ടുതോടുകൂടി അവർ അവിടെനിന്നു ശീശ്രഗതിയായിപ്പോകയുംചെയ്തു. കുറേദൂരംകൂടിപ്പോയപ്പോൾ ആരാണ് പോകുന്നതെന്നു ആരോ വിചിച്ച് ചോദിക്കുന്നതു അവർ കേട്ടു. ഉത്തരം പറയാൻ നിന്നാൽ അനാവശ്യമായ കാലവിളംബമുണ്ടാകുമെന്നു വിചാരിച്ചു അവർ കേട്ടതായിത്തന്നെ നടിച്ചില്ല. പെട്ടെന്നു ഒരു വെടിയുണ്ട അവളുടെ സമീപത്തുകൂടി ചിരറിപ്പാഞ്ഞു. അതോടുകൂടി അത്ഭുതത്തിൽ വെടി പൊട്ടുന്ന ശബ്ദവും അവിടെയെങ്ങും മുഴങ്ങി. കുമാരിയുടെ അശേഷം കൂസലുണ്ടായില്ല. എങ്കിലും തന്റെ ഉടുപ്പിന്റെ അറ്റം കീറിപ്പോയെന്നു കണ്ട് അവർ കുതിരയെ നിറുത്തി. അപ്പോഴത്തേക്കു വികൃതവേഷന്മാരായ അനേകം ഭടന്മാർ അവളുടെ ചുറ്റും വന്നുകൂടി. അവരിൽ പ്രമാണിയായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു നീയാണെന്നു ചോദിച്ചു.

കാതറൈൻ—ഞാൻ ആരെനോ? പറയാം. എന്നാൽ ഞാൻ അത്രയും പായുന്നതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു സ്വപ്നമെങ്കിലും അറിവു കൂടുമോ?

ഉദ്യോഗസ്ഥൻ—ലാ പിന്നെയൊക്കും. താഴെയിറങ്ങി വേഗം ഞങ്ങളുടെ കൂടെ വരി; താമസിക്കുവാൻ പാടില്ല.

കുമാരി ചുറ്റും കണ്ണാടിച്ചപ്പോൾ മുമ്പുകണ്ടു യുവഭടനെ നവരയുടെ കൂട്ടത്തിൽ കണ്ടു അയാളോടു ഇടുകാരം അപേക്ഷിച്ചു: ഞാൻ ഒരു പാവപ്പെട്ട പെൺകുട്ടിയാണെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ. ഇവരോടു വെറുതെ എന്നെ ഉപദ്രവിക്കാതെ വിടുവാൻ പറയണം. 'ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടില്ല ഇങ്ങോട്ടു വന്നാലവകടമാണെന്ന്?' എനി വിചാരിച്ചിട്ടു ഫലമില്ല.' എന്നു പറഞ്ഞു യുവാവു ഭടപ്രമാണിയോടു ഏന്തോ മന്ത്രിച്ചു. ഭടപ്രമാണി ഉടൻതന്നെ ഉപദ്രവകരമായും വിചാരമായി പറവാൻ കാതറൈനോടടുത്തുവന്നു.

താൻ മാറിൻബർഗിലെ പാതിരിയുടെ ദത്തുപുത്രിയാണെന്നും നിങ്ങളുൾക്കൊണ്ടു കാണാൻ ഉടൻ പോകുന്നതെന്നും അവർ പറഞ്ഞപ്പോൾ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, 'ലിപോണിയയും, മാറിൻബർഗും ഇതു ചക്രവർത്തിക്കു അധീനപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നീ മാറിൻബർഗുകാരിയായാൽ നിന്നെ വിട്ടയക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു നിവൃത്തിയില്ല. നീ ഞങ്ങളുടെ തടവുക്കുളിയാണ്, വേഗം ഇറങ്ങൂ.'

ഭടപ്രമാണി തന്നെ കത്തിരപ്പൊത്തുനിന്നു പിടിച്ചിറക്കുവാനെ നപോലെ അടുത്തു ചെല്ലുന്നതുകണ്ടു കാതറൈൻ, ദേവപ്രഭാവത്തോടെ, 'ഏകദേശം ദേഹത്തു തൊടരുത്' എന്നു പറഞ്ഞു കരച്ചു പുറകോട്ടു മാറി. അവളുടെ അഴകേറിയ കണ്ണുകൾ കോപാകൊണ്ടു ജ്വലിച്ചു. അനന്തരം ആ അശ്വപാത്രവുമായ ബാലിക ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:

ഞാൻ ലിപോണിയയിൽ നിന്നിത്രത്തോളം വന്നത ഒരു തടവുകാരിയാകാൻല്ല. ഏകദേശം പിതാവിനെ കാണാനായിട്ടാണ് ഞാൻ വന്നത്. അതുകൊണ്ടു, ചീട്ടിലോ, തടവിലോ, എവിടെയാണ് അല്ലുന്നിരിക്കുന്നതെന്നുവെച്ചാൽ അവിടെ എനിക്കു ഈ നിമിഷം പോകണം.

ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു: — ‘നീ ഞങ്ങളുടെ വരുതി കേൾക്കുന്നതല്ലാതെ, ഞങ്ങൾ നിന്നെ അനുസരിക്കയില്ല.

കാതറൈൻ വിഷണ്ണയായി കുറച്ചുനേരം ആലോചിച്ചശേഷം അടുത്തുനിന്നിരുന്ന ഒരു ഭടനോടു ‘നിങ്ങളുടെ സേനാധിപനാരാണ്?’ എന്നു ചോദിച്ചു. അയാൾ അതിനു മറുപടി യാതൊന്നും പറഞ്ഞില്ല.

ഈ വാഗ്വാദമെല്ലാം കേട്ടു സിമ്യൂണിനിരുന്ന സന്ദർഭവുമായി ഞെർ മുഖത്തുനിന്നു ‘അതറിഞ്ഞിട്ടു നിനക്കെന്തുവേണം?’ എന്നു ഹാസ്യരസത്തിൽ പുറപ്പെട്ട ചോദ്യം അവളെ പല്ലാതെ വ്യാകുലപ്പെടുത്തി. അയാൾ മുമ്പു തന്നോടു ‘ഏവിടെപ്പോകുന്നു’വെന്നു ചോദിച്ചതിനുത്തരമായി താൻ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ തന്നെ ഭടനുമുദിച്ചതു തന്നെപ്പരിഹാസിക്കുവാനാണെന്ന് അവൾക്കു മനസ്സിലായി.

‘നിങ്ങളുടെ സേനാധിപൻ ഏവിടെയാണ്?’ എന്നിക്ക് അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടു ചിലതെല്ലാം പറയാനുണ്ട്.’ എന്നു രണ്ടാമതും അവൾ പറഞ്ഞു. യുവഭടൻ തന്നെ നോക്കി എന്തോ കണ്ണു കാണിക്കുന്നതു കണ്ട് അതിന്റെ അർത്ഥം ഗ്രഹിച്ച ഭടപ്രമാണി കുമാരിയോട് ‘എന്റെ കൂടെ വാ’ എന്നു പറഞ്ഞു അടുത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരു കൂടാരത്തിന്റെ നേക്കു നടന്നു. അവൾ അയാളേയും, യുവാവ്ന്റെ കണ്ണുകൾ അവളേയും അനുഗമിച്ചു. കൂടാരത്തിനടുത്തുപോൾ വഴിയിൽനാനും കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു വൃദ്ധ അവളെക്കണ്ടു ‘അയ്യോ എന്റെ കാതറൈനോ’ എന്നു നിലവിച്ചിട്ടു.

കാതറൈൻ — എന്തു? പ്രവ്രിക്കുകയോ? അച്ഛനെവിടെ?

വൃദ്ധ — കുറച്ചും! അദ്ദേഹത്തെ ഇനി നമുക്കു കാണാൻ സാധിക്കയില്ല. എന്റെ എജമാനൻ പടക്കൂട്ടത്തിൽവെച്ചു മരിച്ചുപോയി. ഒരു രാപ്പ്രഭാതം ഭടന്റെ വെടിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹം താഴെ വീഴുന്നതു ഞാൻ എന്റെ കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം വെടിയോറ വേരൊരാളുടെ മുറിവു വെച്ചുകെട്ടുകയായിരുന്നു. എന്റെ എജമാനനു ദൈവം ഇങ്ങിനെ ആപത്തു വരുത്തിയല്ലോ.

വെൺകുട്ടിയുടെ ദേഹം ആവാദകപുഡം ഒന്നുപോലെ വിറച്ചു.

അവളുടെ അമൗഘമായ ഡെയ്തു മെല്ലാം അന്തരിക്ഷത്തിൽ ക്ഷണന ലയിച്ചുപോയി.

കാതറൈൻ—എന്റെ അച്ഛൻ താഴെ വീഴുന്നതെ നീ കണ്ടുള്ളുവോ? അതോ അദ്ദേഹം മരിച്ചപ്പോൾ നീയടുത്തുണ്ടായിരുന്നുവോ?

ഇല്ല മരിക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടില്ല.

എന്നാലെന്നാണു നീയച്ഛനെ പടക്കുളത്തിലിട്ടു വെച്ചു ഇങ്ങോട്ടു പോന്നത്? 'അയ്യോ അല്ലാതെ ഞാനെന്തുചെയ്യും. എന്റെ ചുറ്റും നിന്നവരെല്ലാം വെടികൊണ്ടു ചത്തുവീഴുന്നതു കണ്ടുകൊണ്ടു ഞാനവിടെയെങ്ങിനെയാണു ഡെയ്തുമായി നില്ക്കുന്നത്?'

എന്നാലും എന്റെ അച്ഛൻ നിന്റെ യജമാനനാണല്ലോ. അദ്ദേഹത്തെ എന്തുചെയ്തു മക്ഷിക്കേണ്ടിയിരുന്നു.

പ്രധാനം ഒന്നും മിണ്ടാതെ നില്ക്കുക.

നീയവിടെ നില്ക്കണം. ഞാനില്ലാൻ വരാം. എന്നു പറഞ്ഞു കമാരി ഉദ്യോഗസ്ഥനോടൊന്നിച്ചു സേനാനിയെ കാണാൻ പോയി.

കൂടാതെ കടന്നപ്പോൾ അവർ ആദ്യം കണ്ടതു കാട്ടിനടുത്തുവെച്ചുകണ്ട മസികയുവാവിനെയാണെന്നു. അതത്ര ഗണ്യമാക്കാതെ കാതറൈൻ, സേനാധിപന്റെ മുൻപിൽ ചെന്നു സാഷ്ടാംഗം നമസ്കരിച്ചു, 'ദൈവു ചെയ്യണേ, ഒരു പാവപ്പെട്ട പെൺകുട്ടിയുടെ പേരിൽ പ്രസാദിക്കണേ' എന്നു സമീപനം അപേക്ഷിച്ചു.

സേനാധിപൻ—(ഉദ്യോഗസ്ഥനെ നോക്കി) ഈ കുട്ടിയെ എന്തിനാണിവിടെ കൊണ്ടുവന്നതു?

ഉദ്യോഗസ്ഥൻ—ഇവർക്കു് അവിടുത്തെ സമക്ഷത്തിൽ എന്തോ ബോധിപ്പിക്കുവാനുണ്ടെന്നു പറയുന്നു.

കാതറൈൻ—എനിക്കു ഒരു പ്രാർത്ഥനയുണ്ട്. അതു സാധിച്ചതരണം.

സേനാനായകൻ—എന്താണെന്നറിയട്ടെ, പറയൂ.

കാതറൈൻ—ഈ നഗരത്തിലെ പാതിമി എന്റെ പിതാവാണ്.

അദ്ദേഹം യുദ്ധക്കുളത്തിൽ വെച്ചു മരിച്ചുപോയി. അച്ഛന്റെ ദേഹം

പള്ളിയിൽ കൊണ്ടുപോയി മറവു ചെയ്യിക്കാതെ എനിക്കു സമാധാനമില്ല.

സേനാനായകൻ — അതിനു ഞാനെന്തു വേണം?

കാതരൻ — പടനിലത്തിലുപേക്ഷിച്ച് അച്ഛന്റെ ദേഹം എടുപ്പിച്ചു കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് എന്നെ അനുവദിക്കണം.

അവളുടെ വിരഹവും സാധുത്വവും കണ്ടു ദയവു തോന്നി സേനാധിപൻ അവളെ എഴുന്നേല്പിച്ചു പറഞ്ഞു:—

അനുവദിക്കാം. പടനിലം ഇവിടെ അടുത്താണ്. അതിൽ ആക്കും പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്യാം. പക്ഷെ നീ പോയാൽ കാടി രക്ഷ വെട്ടുകയില്ലെന്നുള്ളതിന് എനിക്ക് എന്താണു തെളിവു?

‘എന്റെ വാക്കു പോരേ?’ എന്നു മുട്ടുവെങ്കിലും യീറായ സ്വരത്തിൽ അവളുടെ നാവിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട ചോദ്യം സേനാധിപനു ക്രമത്തിലധികം രസിച്ചു.

സേനാ — നിന്റെ പേരെന്താണ്?

കാതരൻ — കാതരൻ എന്നു.

സേനാ — പൊന്നാൾ. പക്ഷെ, തിരിച്ചുവരണം. വരുമ്പോൾ മുതൽ നീ എന്റെ അടിമയാണ് എന്നു നല്ല കാൽ വേണം.

കാതരൻ കൂടാരത്തിനു ചെങ്കിയിൽ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ഫീറഡരിക്കു അവിടെ നിൽപ്പുണ്ടായിരുന്നു.

‘പ്രധരിക്കേ, എന്റെ കൂടെ വന്നു അച്ഛൻ വിഴുന്നതു കണ്ട സ്ഥലം എനിക്കു കാണിച്ചുതരു’ എന്നു പറഞ്ഞു കാതരൻ ആവൃദ്ധയുടെ കൈക്കു പിടിച്ചു.

വൃദ്ധ — അയ്യോ കുട്ടി എന്താണു പറയുന്നത്? ഈ കഠിനമുള്ള പടക്കളത്തിൽ പോകാനോ, എത്രവളരെ ആളുകളാണവിടെ ചത്തുകിടക്കുന്നത്. അവരുടെ ഇടയിൽ ചെന്നു കയറാൻ കുട്ടിക്കു പേടിയില്ലെ?

കാതരൻ — നിനക്കു പേടിയുണ്ടെങ്കിൽ ഇവിടെത്തന്നെ നിന്നോളൂ. ഞാനേതായാലും പോകാൻ നിശ്ചയിച്ചു.

വൃദ്ധ — കുട്ടി തന്നെ പോകേണ്ട. ഞാൻ കൂടി വരാം.

രണ്ടുപേരുംകൂടി തിരിച്ചു നഗരത്തിനു ചെങ്കിയിലുള്ള പോക്കു

ത്തിലെത്തി. ഇരുട്ടുകൊണ്ടു വഴി തിരിച്ചറിവാൻ പാടില്ലായിരുന്നതിനാൽ അവർ വളരെ പ്രയാസപ്പെട്ടാണ് അവിടെ ചെന്നുചേർന്നത്. അനേകായിരം കുതിരകളും ആളുകളും മരിച്ചും മരണമടുത്തും കിടക്കുന്ന യുദ്ധഭൂമിയിൽനിന്നും അംഗഭംഗംകൊണ്ടും തീവ്രവേദനകൊണ്ടും അവശനായി കിടന്നിരുന്ന അവരുടെ മുറവിളികൾ നിരന്തരമായി കേൾക്കാനുണ്ടായിരുന്നു. ആ ഭീനസ്വരം നമ്മുടെ ബാലികയേ അത്ഭുധികം ഭയപ്പെടുത്തിയെങ്കിലും കൃത്യനിഷ്ഠ അവളെ മുന്നോട്ടു നയിച്ചു.

പ്രധരിക്കു അപ്പോഴും തന്നെ ധൈര്യമില്ലായിരുന്നു. പടനിലത്തിന്നു വെളിയിലായപ്പോൾ, 'കേന്തേ, എനിക്കു പേടിയാകുന്നു. നമുക്കു നാളെ രാവിലെ ഇവിടെവന്നു അന്വേഷിക്കാം' എന്നു പറഞ്ഞു അവൾ പിന്തിരിഞ്ഞു.

കാതറൈൻ:—അതുപോലെ. അമ്മൻ ഒരു വേള മരിച്ചിട്ടില്ലായിരിക്കാം. നാളെയൊക്കുമെന്നുവെച്ചാൽ മരിച്ചുപോയേക്കും. 'അതു വാസ്തവമാണ്'. എന്നാൽ ഞാനും ചാ'മെന്നു പറഞ്ഞു പ്രധരിക്ക, കാതറൈനെ അനുഗമിച്ചു പടനിലത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അന്ധകാരംകൊണ്ടു അവിടെ ഒന്നും കാണാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. വെളിച്ചമില്ലാതെ സ്റ്റാറൻസ്കിയുടെ ദേഹം എവിടെയാണെന്നറിവാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ എന്റെ കൈവഴി, എന്റെ അമ്മനെ എനിക്കു കാണിച്ചതരുന്നേ എന്നു അവൾ ഉറക്കെ പ്രാർത്ഥിച്ചു. ഉടൻ പുറകിൽ ആരുടേയോ ശബ്ദം കേട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കി; രക്തം- അടുത്തു നില്ക്കുന്നതായി അവൾക്കു തോന്നി.

'നിങ്ങളാരാണ്. നിങ്ങളും വല്ല ബന്ധുക്കളേയോ അന്വേഷിച്ചു വന്നതാണോ' എന്നു കാതറൈൻ സാധധാനത്തിൽ ചോദിച്ചു.

'അല്ല, ഞാൻ നിനക്കു വല്ല സഹായവും ചെയ്യാമെന്നു വിചാരിച്ചു വന്നതാണ്. ഇവിടെ നിൽക്കൂ. ഞാൻ വേഗം വിളക്കുകൊണ്ടുവരാം.' എന്നു പറഞ്ഞു അയാൾ അവിടെനിന്നു പോയി.

അല്പസമയത്തിനുള്ളിൽ രക്തം കയ്യിൽ ഒരു രാത്നച്ചുമായി അവർക്കടുത്തുവന്നു. വിളക്കിന്റെ സഹായംകൊണ്ടു അവർക്കു ആ ആളുകളുടെ മുഖം നല്ലവണ്ണം കാണാൻ സാധിച്ചു. അതു അന്ന് കരോലി പലവട്ടവും കണ്ടു യുവകനായിരുന്നു.

തായിൽ ചോരപ്പഴയിൽ കുളിച്ചുകിടന്നിരുന്ന ശവങ്ങൾ കണ്ട ഉള്ളിൽ കുറച്ചു ചാഞ്ചല്യമുണ്ടായെങ്കിലും അവർ അതിനെ സധൈര്യമടക്കി പ്രധരിക്കയോടും ഭടനോടൊന്നിച്ചു പിതാവിനെയവിടെയെങ്ങും അന്വേഷിച്ചു. പാതിരി മരിഞ്ഞുവീണ സ്ഥലം എവിടെയാണെന്നു പരിചാരികയ്ക്ക് ഓർമ്മയില്ലായിരുന്നു. ഓരോ നിമിഷങ്ങൾ കഴിയുന്തോറും കന്യകയുടെ ഉദ്വേഗം വർദ്ധിച്ചു. വളരെ നേരം അന്വേഷിച്ചിട്ടും ഫലമില്ലെന്നു കണ്ട് അധൈര്യപ്പെട്ട് അവൾ രണ്ടു കൈകൊണ്ടും തന്റെ മുഖം പൊത്തിപ്പിടിച്ചു വിലപിക്കുവാൻ തുടങ്ങി.

യോലുപായ യുവാവു അവളെ സമാധാനപ്പെടുത്തിയ ശേഷം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. 'കുട്ടി നിന്റെ പ്രായത്തിനും ശേഷിക്കും ഒട്ടുമടുക്കാത്ത ഒരു ജോലിയാണ് നീയിപ്പോൾ കയ്യേറ്റിരിക്കുന്നത്. കുട്ടി പൊയ്ക്കോളൂ, നാളെ രാവിലെ നഗ്നാവാസികളിൽ ചിലരുടെ സഹായത്തോടുകൂടി ഞാൻതന്നെ ഇവിടെ വന്നുന്വേഷിക്കാം. പാതിരിയെ തിരിച്ചറിവാനവർക്കു വലിയ പ്രയാസമുണ്ടായിരിക്കയില്ല. ഒരു വേള അയാൾ ജീവിച്ചു എന്നും വരാം.'

കാതറൈൻ—അരംഭിച്ച കൃത്യം പൂർത്തിയാക്കാതെ ഞാൻ തിരികെ പോകയില്ല.

ഭടൻ—കുട്ടി! ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കൂ. ഞാനൊരു വെറും ഭടൻ മാത്രമാണ്. എന്നിക്കു പക്ഷേ ഒരു യോദ്ധാവിന്നുണ്ടായ യീരതയുണ്ടായിരിക്കാം. എന്നാലും നിന്റെ ധൈര്യം കണ്ടു എനിക്കാശ്ചര്യം തോന്നുന്നു. നീയൊരടിമയായിരിക്കുവാനുള്ളവളല്ല. കൂടാതെത്തിൽ തിരിച്ചു ചെന്നാൽ നിനക്കു സേനാധിപതിയുടെ ദാസ്യം വഹിക്കാതെ വേറെ ഗതിയുമില്ല. അതുകൊണ്ടു ഈ തരം വെറുതെ കളയരുത്. മാടി രക്ഷപ്പെട്ടുകൊള്ളൂ. ആരുമറിയുകയില്ല. കൈവശം പണമില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ താമ്രം. എന്നു പറഞ്ഞു ഒരു മടിശ്ശികയെടുത്തു നീട്ടി. പ്രധരിക്ക അതു ചേഗം വാങ്ങി, 'അങ്ങേ ഈശ്വരനാണ്, ഞങ്ങളുടെ അടുക്കലയച്ചത്'. കുട്ടി, എന്നാണെന്നങ്ങനെ നില്ക്കുന്നത്. നമുക്കിപ്പോൾതന്നെ പൊയ്ക്കുളയരുതേ, വത്ര' എന്നു പറഞ്ഞു.

കാതറൈൻ—ഓടിപ്പോയ്ക്കുളയുകയോ? ഒരിക്കലുമില്ല. ഞാൻ സൈ

ത്യാധിപനോടു വാക്കു കൊടുത്തുവെച്ചാണു പോന്നത്. അതത്ര സാരമില്ലെന്നുണ്ടോ വിചാരിക്കുന്നത്?

ടാൻ—ഒരു പുരുഷന്റെ വാഗ്ദാനത്തിനും ഒരു സ്ത്രീയുടെ—ഒരു പെൺകുട്ടിയുടെ—വാഗ്ദാനത്തിനും തമ്മിൽ വളരെ ഭേദമുണ്ട്. ബന്ധുക്കളും കുടുംബവുമൊന്നുമില്ലാത്ത നീ വാക്കിനു ഭംഗം വരുത്തിയാൽ അതത്ര വകവെക്കുവാനില്ല. തിരികെ ചോരയാലത്തെ അപകടം നല്ലപോലെ ആലോചിച്ചു നോക്കാഞ്ഞിട്ടാണിങ്ങിനെ പറയുന്നത്. ഈ ജനം മുഴുവൻ ദാസ്യപ്രവൃത്തിയിൽ കഴിക്കാമെന്നാണോ നിന്റെ വിചാരം? രക്ഷപ്പെടുന്നതാണേ നല്ലത്!

ടേനും പ്രധരിക്കയും കഴിയുന്നത്ര ശ്രമിച്ചിട്ടും കാതറൈനിനോ നിശ്ചയത്തിന്നു പ്രത്യാസം വന്നില്ല. അവളുടെ മറുപടി ഇപ്രകാരമായിരുന്നു:—

“എന്റെ വിധി എങ്ങിനെയാണെന്നു എനിക്കു തീർച്ചയില്ല. ഞാൻ സ്വജനങ്ങളും മറ്റുമില്ലാത്ത ഒരു കുട്ടി മാത്രമാണെന്നു എനിക്കറിയുകയും ചെയ്യാം. എന്നാൽ ആ ഒരു കാരണം ഒരു തെറ്റായ പ്രവൃത്തി ചെയ്യുന്നതിനെന്നു പ്രേരിപ്പിക്കുകയില്ല. പ്രതിജ്ഞ വിരോധമായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ പാടില്ല.” “പ്രധരിക്കേ, ആ പന്ത്യാളി അദ്ദേഹത്തിന്നു തിരികെ കൊടുക്കു’ എന്നു വൃദ്ധയോടൊരാലിച്ചു, കുമാരി അന്വേഷണം തുടർന്നു.

ആ ക്ഷണത്തിൽ അവർ നിന്നിരുന്നതിന്നടുത്ത ‘അയ്യോ’ എന്നു ഭീനസ്പർശത്തിലാലു നില്പിച്ചി കേട്ടു. കാതറൈൻ, ചെവിയിലോർത്തി. അതു പാതിരിയുടെ ശബ്ദമാണെന്നു അവൾക്കു തോന്നി. തുടർന്നാലും വീണ്ടും കേട്ടപ്പോൾ അതുതടവിച്ചു സ്ഥലത്തേക്കു അവിടെ ഓടിച്ചെന്നു. ഒരു വൃദ്ധൻ അവിടെ കിടക്കുന്നതു കണ്ടു കുന്നിത്തുഴുക്കിപ്പോയി. ‘അയ്യോ പ്രധരിക്കേ ഓടിവരു. വിളക്കു ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവരു. അയ്യോനിതരും, ഓടി വരു.’ റാന്നലടുത്തു പ്രധരിക്കു ക്ലാൻസ്കിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നു, ‘യജമാനനേ യജമാനനേ’ എന്നു വിളിച്ചു. അയ്യോ അയ്യോ എന്നു കാതറൈനും മുറവിളിച്ചു കൂട്ടി. ആ വൃദ്ധൻ മുകളിയുതലാതെ ഒന്നും ഉച്ചരിച്ചില്ല. പ്രധരിക്കു പാതിരിയുടെ മുഖത്തു വെളിച്ചം തട്ടത്തക്കവണ്ണം റാന്നൽ തിരിച്ചു വിടിച്ചു.

അച്ഛന്റെ മുറിവു എവിടെയാണെന്നറിവാൻ ബലപ്പെട്ടു, കാര്യം ഞാൻ, അയാളുടെ കയ്യയത്തിന്നോക്കി. പെട്ടെന്നു അയ്യോ എന്നു നിലവിളിച്ചുകൊണ്ടു വൃദ്ധൻ കണ്ണു തുറന്നു. തന്റെ ഭാഗമകളും പരിചാരികയും അടുത്തു നില്ക്കുന്നതുകണ്ട് അയാൾ ക്ഷീണസ്വരത്തിൽ, എന്നെ എവിടെയാണു കിടത്തിയിരിക്കുന്നത്? എന്നു ചോദിച്ചു.

കുമാരിയുടെ കണ്ണുകളിൽനിന്നു ഹർഷശ്രുക്കൾ പൊഴിഞ്ഞു. അവൾ പിതാവിന്റെ നെറമ്പു മൽ ചുംബിച്ചു: 'ഇതു പടക്കളം തന്നെയാണ്. അച്ഛനു എഴുന്നേല്ക്കുമോ; ഞാൻ കൂടി പിടിച്ചുകൊള്ളാം' എന്നു പറഞ്ഞു. എഴുന്നേല്ക്കുവാൻ വഹിയാ എന്നു പാതിരി ആംഗ്യം കാണിക്കുന്നതുകണ്ടു യുവഭടൻ അടുത്തുചെന്നു. തന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന ഒരു കുപ്പി, പെൺകുട്ടിയുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു, "ഇതു ബ്രാൻഡിയാണ്, കുറച്ചു അദ്ദേഹത്തിനു കൊടുക്കൂ" എന്നു പറഞ്ഞു.

പാതിരി മദ്യം സേവിച്ചു പതിവിലായിരുന്നവെങ്കിലും ആ പൽ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഭൗഷധത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു അതുപയോഗിക്കുന്നതു കൊണ്ടു ദുഃഖമില്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ച് അതിൽ കുറച്ചു കുടിച്ചു. ക്ഷീണത്തിനപ്പം കുറച്ചു തോന്നിയതിനാൽ അയാൾ ഏഴുനേൽക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു. എങ്കിലും സാധിച്ചില്ല. സഹായാത്മം കാര്യം ഞാൻ കൈക്കൂ പിടിക്കുവാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ പാതിരി 'വേണ്ട എന്റെ കയ്യൊടിഞ്ഞിരിയ്ക്കുകയാണ്' എന്നു പറഞ്ഞു പിന്നെയും അവശനായി നിലത്തു കിടന്നു.

കാര്യം — 'എന്റെ ദൈവമേ, ഞാനെന്താണു വേണ്ടത്? അച്ഛനു എഴുന്നേല്ക്കുവാൻകൂടി മേലേക്കിൽ പിന്നെ എങ്ങിനെയാണിവിടെനിന്നു പോകുന്നത്?'

യുവാവു — നിങ്ങൾ ഇവിടെത്തന്നെയിരിക്കുവിൻ. ഞാൻ പോയി രണ്ടു വേലക്കാരെ ഇങ്ങോട്ടയയ്ക്കാം. പാതിരിയെ അവർ അയാളുടെ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുവരും. മുറിവു വെച്ചുകെട്ടുന്നതിന് ഒരു ഡാക്ടറേയും ഞാൻ പറഞ്ഞയയ്ക്കാം. കുട്ടി ഇനിയെങ്കിലും താമസിക്കാതെ വല്ലയിടത്തും ചൊയ്ക്കുളയുന്നതാണു നല്ലത്. ഈത്തരം പാ

ഴിൽ കളഞ്ഞാൽ പിന്നെ വിചാരിച്ചിട്ടു ഫലമില്ല. “എന്തായാലും ഞാൻ വാക്കിനു ഭംഗം വരുത്തുകയില്ല” എന്നു കൃത്യക ഉത്തരം പറഞ്ഞു. ഈ സംഭാഷണം ക്ഷീണത്താൽ മയങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന പാതിരി കേട്ടില്ല.

യോദ്ധാവു പോയി. ഏകദേശം അരമണിയിൽ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ രണ്ടു ഭടന്മാർ ഒരു മഞ്ചലുമായി അവിടെയെത്തി. കൂടെ യൊരു വൈദ്യനുമുണ്ടായിരുന്നു. ഡാക്ടർ സ്റ്റാൻസ്ലിയുടെ കൈയെ മറസ്ഥിതിയൽ വെച്ചു കെട്ടിയശേഷം പടയാളികൾ അയാളെ മഞ്ചലിൽ കിടത്തി എടുത്തുകൊണ്ടുപോയി. പ്രഡറിക്കയും കാതറൈനും പഴി കാണിച്ചുകൊണ്ട് അവരുടെ മുമ്പേ നടന്നു. പാതിരിയുടെ ഭവനത്തിലെത്തുന്നതുവരെ പരോപകാരിയായ സുന്ദരയുവാവായിരുന്നു നമ്മുടെ ബാലികയുടെ ചിന്തയ്ക്കു വിഷയമായിരുന്നത്.

നാലാം ഭാഗം.

പടയാളികൾ സ്റ്റാൻസ്ലിയെ അയാളുടെ വീട്ടിൽ ഒരു മെത്തമേൽ കിടത്തി. കാതറൈൻ അവൾ കൂലി കൊടുക്കുവാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ തങ്ങൾക്കു യാതൊന്നുമാവശ്യമില്ലെന്നു പറഞ്ഞ് അവർ അവിടെനിന്നും പോയി. രോഗിക്കു സേവിക്കുവാനും മുറിവിൽ പുറുപ്പുവാനുമുള്ള മരുന്നുകൾ പ്രഡറിക്കയെ എല്ലിച്ച് അവയുടെ ഉപയോഗക്രമവും പറഞ്ഞുകൊടുത്ത ശേഷം വൈദ്യനും അവരെ അനുഗമിച്ചു.

പെൺകുട്ടി രാത്രി മുഴുവനും പിതാവിന്റെ അടുക്കൽ ഇരുന്നു കഴിച്ചുകൂട്ടി. നേരം വെളുത്തപ്പോഴേയ്ക്കു പാതിരിക്ക് എഴുന്നേറ്റിരിക്കാമായി.

കാതറൈനും പരിചാരികയും അടുത്തിരിക്കുന്നതുകണ്ട്, സ്റ്റാൻസ്ലി— മകൾ എങ്ങിനെയാണിന്നലെ എന്റെ അടുക്കൽ വന്നുചേർന്നത്?

കുമാരി—“ദൈവം എന്നെ അച്ഛന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവന്നു വിട്ടു എന്നേ പറയാനുള്ളൂ” എന്നു പറഞ്ഞു. ലിവേണിയയിൽ എത്തിയ

തു മുതൽ സ്റ്റാറൻസ്കിയെ കണ്ടുമുട്ടിയതുവരെയുള്ള സംഭവങ്ങളെ പറ്റി വിശദമായി കേൾപ്പിച്ചു. തന്റെ പ്രിയപുത്രി ഇനിമേൽ ഓപ്പറേഷനായിപ്പോകാൻ ഭൂതകാലത്തെപ്പോലെ ആ വൃദ്ധനായ മനസ്സാലും അവർണ്ണനീയമായിരുന്നു. പാതിരിയും പരിചാരികയും അവളുടെ വിരഹമോഹത്തും, കാതലന്റെ അവരെ വിമർശനപോകുന്നതിനുള്ള വൈമനസ്സും നിമിത്തവും വളരെ നേരം കർത്തു. ഒടുവിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട യജമാനനോടൊന്നിനെ പാഞ്ഞു.

“യജമാനൻ തന്നെയെന്നു നിബ്ബന്ധിക്കണം. തിരികെ പോകേണ്ടതെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ട് ഇവർ കേൾക്കുന്നില്ല. എനിക്കു വയസ്സായി. ജീവിത യജമാനനെ ശുശ്രൂഷിക്കുവാനും വീട്ടുജോലി നോക്കുവാനും ഞാൻ തന്നെത്താൽ മതിയാകയില്ല. യജമാനനു വല്ല ദീനവും വന്നാൽ പരിചരിക്കുവാൻ ഇവിടെ വേറെയാരുണ്ട്? അതുകൊണ്ട് അവളെ അയക്കുക. എന്നു തന്നെയല്ല തിരികെ വരാനെന്നവർ വാക്കു കൊടുത്തതു മനസ്സോടെയല്ലല്ലോ. വേറെ നിവൃത്തിയില്ലാത്തതുകൊണ്ടല്ലേ അങ്ങിനെ ചെയ്തത്. നേരെ മരിച്ച മനസ്സോടെ കൊടുത്തതായിരുന്നുവെങ്കിൽ സത്യലംഘനം ചെയ്യാൻ ഞാനൊരിക്കലും നിബ്ബന്ധിക്കുകയില്ലായിരുന്നു.”

സ്റ്റാറൻസ്കി—(കുറച്ചാലോചിച്ച ശേഷം) എന്റെ മകൾ തിരികെ ചെല്ലാമെന്നു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ?

കാതലൻ—അച്ഛാ ഞാൻ പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എനിക്കിനി അച്ഛനെ വിമർശനപോകാതെയെന്നൊരു നിവൃത്തി? എന്തെല്ലാം കഷ്ടപ്പാടുകളാണ് എനിക്കിനി വരാൻ പോകുന്നതെന്ന് ആർക്കു മറിഞ്ഞുകൂടാ. ഏകിലും സത്യഭംഗം വരുത്തുവാനെന്നിരിക്കു ധൈര്യമില്ല.

പാതിരി—ദൈവവിധിയെ തടയുവാനാർക്കും കഴികയില്ല. കത്തേ. നീ വാക്കുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പോകണം. നിന്റെ കൃതമാണത്. ഈശ്വരൻ നിന്നെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളും.

വ്യസനംകൊണ്ട് ഏഴുനേളുവാൻ ശക്തിയില്ലാതെ വളരെ നേരം വിലപിച്ച ശേഷം കാതലൻ അച്ഛനോടും പ്രധാനപ്പെട്ട യോദ്ധാക്കും യാത്ര പറഞ്ഞു ഒരു ഭ്രാന്തയെപ്പോലെ ഭവനത്തിൽ നിന്നു

തിരിച്ചു. ഈശ്വരവിശ്വാസത്തിന്റെ ഫലമായി അവൾക്കു ക്ഷണേ ന മനോദൈയ്യവുമുണ്ടായി.

വഴിക്ക് അവളുടെ വിചാരങ്ങൾ ഇപ്രകാരമായിരുന്നു:—

അച്ഛൻ എന്നെ സ്വന്തം പുത്രിയെപ്പോലെയാണിതുവരെയും വളർത്തിയത്. കേവലം ഭൂതദയകൊണ്ടു മാത്രം ഇങ്ങിനെ എനിക്ക് ചെയ്ത ഉപകാരത്തിനു ഒരു പ്രത്യുപകാരം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. ഇപ്പോൾ ദൈവഗുത്വം അതിനു സംഗതി വന്നതിൽ എനിക്ക് അളവാര ചാരിതാത്മ്യമുണ്ട്. എന്നെ ലിപോണിയയിൽ നിന്ന ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നതും എല്ലാം ഈശ്വരൻ തന്നെയാണ്. എന്നെ റഷ്യൻ ഭടന്മാർ തടവുപള്ളിയാക്കിയതും ഗുണമായിട്ടാണു പരിണമിച്ചത്. അങ്ങിനെ തടവുപള്ളിയായില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ സേനാപതിയെ കാണാൻ പോകയില്ലായിരുന്നു. കൂടാതെ പേരില്ലായിരുന്നു എങ്കിൽ, പ്രധരിക്കയെ കാണാനും അച്ഛൻ യുദ്ധഭൂമിയിൽ കിടക്കുകയാണെന്നറിവാനും ഇടവരികയില്ലായിരുന്നു. ഏതായാലും ഈശ്വരകരുണയ്ക്കുകൊണ്ട് എന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ ജീവൻ രക്ഷിക്കുവാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായതിനു ശേഷമാണല്ലോ എനിക്ക് പിതാവിനെ പിരിഞ്ഞുപോകേണ്ടിവന്നത്. ഇനി മേൽ ഞാനൊരു നിർഭാഗ്യയായ ഭൂതൃ മാത്രമാണ്. എന്റെ ദാസ്യ പ്രവൃത്തി എത്രമേൽ കഷ്ടമായിരുന്നാലും ഞാനൊരു വലിയ കടം വീട്ടിയതുകൊണ്ടുള്ള കൃതാത്മത എന്റെ മനസ്സിനെ സമാധാനപ്പെടുത്തും.

ഈ ദശങ്ങളായ വിചാരങ്ങളിൽ ലയിച്ചു വഴിയറിയാതെ അവൾ റഷ്യൻ സേനാപതിയുടെ വാസസ്ഥലത്തെത്തി. കൂടാതെ പ്രഭുവശിച്ചപ്പോൾ തലേദിവസം തനിക്കു വളരെയുപകാരം ചെയ്ത യുവാവ് അവിടെ നിൽപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അയാളെ കണ്ടപ്പോൾ കൃതജ്ഞതാസൂചകമായ ഒരു മന്ദഹാസം കമാരിയുടെ അധരപ്പുടങ്ങളെ വികസിപ്പിച്ചു. ഭടനും പുഞ്ചരി തൂകി.

കാതറൈൻ വന്നതു സേനാധിപനെ കാണാനാണെന്നറിഞ്ഞ് അയാൾതന്നെ അവൾക്കു സേനാപതിയെ കാണിച്ചുകൊടുത്തു. അദ്ദേഹം അപ്പോൾ തടവിൽ പിടിക്കപ്പെട്ട മാറിൻബർഗ്ഗ് നിവാസിക

കൂടെ ചിലർ ബോധിപ്പിക്കുന്ന സങ്കടങ്ങൾ കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നു.

പെൺകുട്ടിയെ കണ്ടപ്പോൾ,
സേനാധിപതി— നീ തിരികെ വന്നുവോ? പരികയില്ലയോ എന്നു
ഞാൻ ശങ്കിച്ചു.

കാതറൈൻ—എന്താ വാക്കിൽ അവിടുത്തേയ്ക്കു വിശ്വാസമില്ലയോ?
ഞാൻ വാശാനും ചെറുപ്പത്തിന്നു വിചാരിച്ചതും പ്രവർത്തിക്കുകയല്ല.
സൈന്യാധിപതി— (ഒരു പുഞ്ചിമിശിയാടുകൂടി) നീ നല്ല ബുദ്ധിയും
വിവേകവുമുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയാണു്. എന്റെ ഭൃത്യയായിരിക്കു
വാൻ കൊള്ളാം. രണ്ടുപേർക്കു ആഹാരത്തിനുള്ളതെല്ലാം വട്ടംകൂടി
കൊണ്ടുവാ. നന്നായിരിക്കുമോയെന്നു നോക്കട്ടെ.

സമീപത്തു നിന്നിരുന്ന ഒരു ഭടൻ അവളെ കൂടാരത്തിൽ ത
ന്നെയുള്ള വേരൊരു മുറിയിലേയ്ക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. അവിടെ ഭ
ക്ഷണം പാകം ചെയ്യുന്നതിന്നു വേണ്ട സാമഗ്രികളെല്ലാമുണ്ടായിര
ന്നു. പക്ഷെ താൻ മുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ചില ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങ
ളുടെ കാണുകയാൽ അവയെ പാകം ചെയ്യേണ്ടതെങ്ങിനെയാ
ണെന്നറിയാതെ അവർ കഴങ്ങി. എങ്കിലും കാലവിളംബം അനു
വശവും അനുചിതവുമാണല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു അവർ ചില
തെല്ലാമെടുത്തു യുക്തിക്കുടത്തുപോലെ പാകം ചെയ്തു ചെറിയ കി
ണ്ണങ്ങൾക്കുകത്താക്കി.

കാതറൈൻ ഭക്ഷണസാധനങ്ങളെ എടുത്തുകൊണ്ടു തിരികെ
സേനാധിപന്റെ അരികെ ചെന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അരി
കിൽ നമ്മുടെ സുന്ദരയുവാവും കൂടിയുണ്ടായിരുന്നു. അവർ ഒരു മേശ
യുടെ ഇരുവശത്തുമായി ഇരുന്നു ചില റിക്കാട്ടുകൾ പരിശോധിക്കുകയാ
ണെന്നു. പെൺകുട്ടി പാത്രങ്ങളെല്ലാം മേശപ്പുറത്തു നിറത്തിവെച്ചു.
ഭടനും സേനാധിപിയും കടലാസ്സുകളെല്ലാം നീക്കിവെച്ചു സൈന്യസ
ല്ലാപങ്ങളോടുകൂടി ആഹാരം കഴിച്ചുതുടങ്ങി. രാപ്പാൻ സേനാധിപ
ത്തിന്റെ അധിപനായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വെറും ഒരു ഭടനോടു ഇത്ര
വളരെ പരിചയം കാണിക്കുന്നതുകൊണ്ടു കാതറൈൻ വിസ്മയിച്ചു.
എങ്കിലും സൈന്യങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള ഏർപ്പാടുകൾ തനിക്കു അറി

വില്ലാഞ്ഞതിനാൽ നടപ്പുണ്ടെന്നായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ചു സമാധാനിച്ചു.

സംഭാഷണത്തിനിടയിൽ യുവാവു കാതറൈനെ നോക്കി ‘കുട്ടിക്കു എത്ര വയസ്സായി’ എന്നു ചോദിച്ചു.

“പതിമൂന്നു വയസ്സു കഴിഞ്ഞു” എന്നു അവൾ ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

യുവാവു:—‘ഡെയ്തു മാരത്രം പ്രായത്തിനടുത്തല്ല. മേ നിങ്ങളിന്നാല കണ്ടില്ലേയോ, ഈ കൊച്ചുകുട്ടി പടക്കളത്തിൽ ശവങ്ങളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി അവളുടെ അച്ഛനെ തിരഞ്ഞുപോകുന്നതു കാണാനുള്ളതായിരുന്നു. ഒട്ടാകുന്ന കൂസലില്ല. കണ്ടിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ഇവൾക്കൊരു സമ്മാനം കൊടുക്കുമായിരുന്നു.” അനന്തരം ഭടൻ കന്യകയെ നോക്കി കുട്ടിക്കു മൃതശരീരങ്ങൾ കണ്ടു ഭയവും അറപ്പും ഒന്നുമുണ്ടായില്ലെ? എന്നു ചോദിച്ചു.

കാതറൈൻ (ലജ്ജകൊണ്ടു മുഖം താഴ്ന്നി) എന്നിങ്ങനെ അറപ്പില്ലാഞ്ഞിട്ടല്ല. അച്ഛനെ കാണാനുള്ള ആഗ്രഹംകൊണ്ടു ഞാൻ ഭയമുമാറ്റമൊന്നും അറിഞ്ഞില്ല എന്നുയള്ളു.

സനാപതി—അതിലത്ര അതിശയിക്കുവാനൊന്നുമില്ല. പാതിരിയുടെ കൂടെ താമസിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടു ഇതിന്നു മുമ്പുതന്നെ ഇവൾക്കു മൃതശരീരങ്ങൾ കാണാൻ പലപ്പോഴും ഇടവന്നിരിക്കും.

കാതറൈൻ—ഞാൻ ഇതിന്നുമുൻപു ആകെ രണ്ടു ശവശരീരങ്ങളെ മാത്രമേ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ.

ഡയറടൻ—അല്ലെങ്കിൽ മൃതദേഹങ്ങളുടെ ഇടയിൽക്കൂടി നടക്കുന്നതിനാലും ഭയപ്പെടാനില്ല. ചുണയുണ്ടെങ്കിൽ യുദ്ധസമയത്തു പോക്കളത്തിൽ നടക്കട്ടെ. അപ്പോൾ കാണാം ഡെയ്തു മല്ലാം പൊട്ടിത്തെറിച്ചുപോകുന്നത്.

ചാരി (ഇതു കേട്ടു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു) ‘ഇന്നാല നഗരത്തിന്നു വെളിയിൽ വെച്ചു ഗാട്ടുകാലിലാരോ എന്റെ നേരെ വെടിവെച്ചതു കണ്ടില്ലെ? അപ്പോൾ എന്നിങ്ങനെ തീരെ ഭയമുണ്ടായില്ലല്ലോ’ എന്നു പറഞ്ഞു.

ഭടൻ—ഉള്ളതാണവൾ പറഞ്ഞത്. ഞാനതു മുൻപു പറയാൻ മറന്നുപോയി. നമ്മളിലൊരാളെങ്കിലും ആയിരുന്നെങ്കിൽത്തന്നെ ഇത്ര

യും ധൈര്യം കാണിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ഇവർ കാച്ചുകൂടി പ്രായമായാൽ ഒരു ധീരയുവതിയായിത്തീരും.

സേനാപതി—ഇവർ എന്തൊരു ഭൂതയായിരിക്കുവാൻ കൊള്ളുകയില്ല. ദിമണ്ഡവും മറ്റും മഹാമോശം.

യുവാവു—നിങ്ങൾക്കിവിടെ ആവശ്യമില്ലെങ്കിൽ എനിക്ക് തന്നെ ക്ഷണം.

സേനാപതി—ഇവളെ എന്തുചെയ്യാനാണ്?

യുവാവു—എന്തുചെയ്യാനാണെന്നൊ?—ഞാനെന്റെ ഭാര്യയാക്കും.

ഒരു ഭടന്റെ ഭാര്യയായിരിക്കുവാൻ ജനിച്ചവളാണിവൾ.

സേനാപതി—അവർക്കുതന്നെ സമ്മതമല്ലെങ്കിലോ?

ഭടൻ—അതു നമുക്കിപ്പോൾത്തന്നെ അറിയാവുന്ന കാര്യമാണല്ലോ.

അനന്തരം യുവാവു പെൺകുട്ടിയോടു ആട്ടെ നീ എന്റെ ഭാര്യയായിരിക്കുമോ? എന്നു ചോദിച്ചു.

കാതന്റെ ഈ ചോദ്യം കേട്ടു കഴിഞ്ഞു. കാച്ചു നേരത്തേക്കു ക്ഷണം പറഞ്ഞില്ല. 'കുട്ടിയെത്തുപറയുന്നു?' എന്നു ഭടൻ വീണ്ടും ചോദിച്ചപ്പോൾ കാതന്റെ 'എനിക്കിതിൽ വിശേഷിച്ചൊന്നും പറയാനില്ല. സേനാനായകന്റെ അടിമയായിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ കനക്കൂടി നല്ലതു ഒരു ഭടന്റെ പത്നിയായിരിക്കുന്നതാണ്.'

'ബലമെ, ഇങ്ങിനെവേണം ഉത്തരം പറയാൻ. നീ ഇഷ്ടമെന്തെന്ന് എന്റെ ഭാര്യയാണ്?' എന്നു പറഞ്ഞു യുവാവു അവളുടെ കൈയ്ക്കു പിടിച്ചു. സേനാതി വേഗം കസാലയിൽനിന്നെഴുന്നേറ്റു അതേ നല്ലവണ്ണം ആലോചിച്ചുവേണം എന്നു പറഞ്ഞു.

ഭടൻ—നിങ്ങൾ പറഞ്ഞതു എനിക്ക് മനസ്സിലായി. പക്ഷെ ശേഷമുള്ളവർ ചെയ്യുന്നതുപോലെയാണെന്ന് ചൊല്ലാൻ ഉള്ളതെന്നു നിങ്ങൾക്കറിയാമല്ലോ. ഈ കന്യകയിൽ എനിക്ക് വളരെ പ്രതിപത്തിതോന്നുന്നു. ഇവർക്കു ധൈര്യവും സത്യവും അസാമാന്യമായിട്ടുണ്ട്. ഇവളുടെ സ്വഭാവവും നന്നായിരിക്കണം. എന്റെ പ്രവൃത്തി ഉചിതമൊ അല്ലയോ എന്നു വഴിയെ നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാകും. എന്തായാലും ഞാൻ നിശ്ചയിച്ചുകഴിഞ്ഞു ഇവർക്കുതന്നെ എന്റെ ഭാര്യ. ഞാൻ ഇനിപ്പോകുന്നു. കുട്ടി എന്റെ കൂടെ വരും.

ഇത്രയും പഠഞ്ഞു യുവാവു കാതറൈനുമൊന്നിച്ചു കൂടാരത്തിൽ നിന്നിറങ്ങി ഉദ്ദേശം കാൽ മൈൽ ദൂരെ കാണപ്പെട്ട മറ്റൊരു കൂടാരത്തിന്റെ നേക്കു നടന്നു പോകുവഴിക്ക്,

ഭടൻ—ഞാനാരാണെന്നു നിനക്കറിയാമോ?

കുമാരി—അറിഞ്ഞുകൂടാ.

ഭടൻ—പിന്നെ എന്തുദ്ദേശിച്ചാണു എന്റെ ഭാര്യയായിരിക്കാമെന്നു സമ്മതിച്ചത്?

കാതറൈൻ.—നിങ്ങൾ എന്റെ ഭാര്യയായിരിക്കാമോയെന്നു ചോദിച്ചു. നിങ്ങളുപ്പാറി ഭോഷമായിട്ടൊന്നുംതന്നെ എനിക്കറിവില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല കേവലം അനാഥയും അപരിചിതയുമായ എനിക്കു നിങ്ങൾ ഇന്നലെ ചെയ്തു ഉപകാരമോത്തു നിങ്ങൾ ഇന്നു വന്നാണെന്നും നിങ്ങളെ ഭത്താവായി സ്വീകരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു എനിക്കു ശ്രേയസ്സല്ലാതെ ഭോഷമെന്നുമുണ്ടാകയില്ലെന്നും എനിക്കു ബോദ്ധ്യമായി.

ഭടൻ—എനിക്കു സൈന്യത്തിലെത്തുട്രോഗമാണെന്നു നിനക്കറിയാമോ?

കാതറൈൻ.—അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം. പക്ഷെ എനിക്കു കുടുംബവുമായിജാത്യുവാനുമാണു മില്ലാത്തതുകൊണ്ടു എന്നെയൊരു വിവാഹം ചെയ്യാലും എനിക്കു ഭയപോലെയാണ്. എന്റെ ഭത്താവു സത്പദാവിതായിരിക്കണമെന്നേയുള്ളു. അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ വെറും ഒരു പടയാളിയായാലും വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനായാലും എനിക്കു പ്രത്യാസമൊന്നുമില്ല.

ഭടൻ അപ്പോൾ ഞാനൊരു പാപ്പപ്പെട്ട ഭടൻ മാത്രമായതുകൊണ്ടു നിനക്കു കണ്ണിതാമടുമില്ല അല്ലേ?

കാതറൈൻ.—ഇല്ല. നിങ്ങൾ എന്നോടു ഒരിക്കലും വേർപിരിഞ്ഞു പോകയില്ലെങ്കിൽ അതുകൊണ്ടുനിന്നു സന്തോഷമുണ്ടല്ല.

കൂടാരത്തിന്റെ മുൻവശത്തെത്തിയപ്പോൾ, യുവാവു കുമാരിയോടു 'ഇവിടെ നില്ക്കൂ. ഇതു ചക്രവർത്തിയുടെ കൂടാരമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമ്മതം കൂടാതെ എനിക്കു നിന്നെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ പാടില്ല. നീയിവിടെ നിന്നാൽ മതി. ഞാൻ ചക്രവർത്തിയെക്കു

ണ്ട് അനുവാദം വാങ്ങിക്കൊണ്ടുപരാം' എന്നു പറഞ്ഞു അകത്തേയ്ക്കു കയറിപ്പോയി.

കുമാരിക്ക് അധികനേരം അവിടെ കാത്തുനില്ക്കേണ്ടിവന്നില്ല. ഭത്താവു പോയി കുറച്ചു സമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വാതുക്കൽ വന്നു 'ചക്രവർത്തി തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കുട്ടിയെ കാണണമെന്നു കല്പിക്കുന്നു. അങ്ങോട്ടു വരു' എന്നു പറഞ്ഞു. അവൾ അയാളെ അനുഗമിച്ച് അകത്തു ചെന്നപ്പോൾ അവിടെ അനേകം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ വിനീതഭാവത്തിൽ നില്ക്കുന്നതും, അവരുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ മുപ്പതു വയസ്സോളം പ്രായമുള്ള ഒരു യുവാവു സിംഹാസനത്തിലിരിക്കുന്നതും കണ്ടു.

ആ യുവാവു തന്റെ ഭത്താവായ ഭടനാണെന്നു കണ്ടു വിസ്മയിച്ചു, കാരണമെന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. അയാൾ ആസനസ്ഥനായ പുരുഷനെ മുമ്പുകൊണ്ടുവന്നുകൊടുത്തു. 'അതോ? അതെന്റെ ഭത്താവല്ലോ.'

ഇതു കേട്ട് അവിടെ നിന്നിരുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെല്ലാം ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. അവർ സസംഭ്രമം ഇരുവശങ്ങളിലുമായി ഒതുങ്ങിനിന്നു. 'നിന്റെ ഭത്താവും ചക്രവർത്തിയുമൊന്നുതന്നെയാണെന്നു പറഞ്ഞു. വീരാർ ഒന്നാമൻ അവളെ കൈക്കൂ പിടിച്ച് അഭയാസനത്തിലിരുത്തി. അവളുടെ പരിഭ്രമം കണ്ടു ചക്രവർത്തി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് 'എന്താണു? ചക്രവർത്തിയായതുകൊണ്ടു നിനക്കു വ്യസനമാണോ?' എന്നു ചോദിച്ചു.

കാതറൈൻ — 'എന്തിന്നു വ്യസനമെന്നാമില്ല. ഞാനവിടുത്തെ ഒരു ഭടനാണെന്നു വിചാരിച്ചു സ്നേഹിച്ചു. ഇപ്പോൾ എന്റെ ഭത്താവു ചക്രവർത്തിയാണെന്നറിഞ്ഞതുകൊണ്ട് ആ സ്നേഹത്തിന് ഒരു വ്യത്യാസവും വന്നിട്ടില്ല.' ചക്രവർത്തി ഒരു പുഞ്ചിരി തൂകിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു: 'ഇതാ ഈ നില്ക്കുന്ന പടയാളികളെല്ലാം ഇപ്പോൾ മുതൽ നിന്റെ ശാസന കേട്ടു നടക്കേണ്ടവരാണ്. രാജ്യാസംഗ്രാജ്യം മുഴുവൻ നിനക്കധീനമാണ്.'

വീരാർ മഹാൻ വിരാ ദിവസം തന്നെ തന്റെ പ്രേമഭാജന

മായ പതിയെ സപരിവാരം തലസ്ഥാനത്തിലേയ്ക്കുയയ്ക്കുകയും, മാറിൻ ബർത്തു നിരോധം അവസാനിച്ച ശേഷം താനും രാജധാനിയിലെത്തി വിധിപ്രകാരം അവളെ വിവാഹം ചെയ്തുകൊള്ളുകയും ചെയ്തു.

ശരീരസുഖസംരക്ഷണം.

മനുഷ്യശരീരവും ആഹാരസാധനങ്ങളും.

ശരീരസുഖം മനുഷ്യക്ക് ഏറ്റവും വലുതായ ഒരു ഭാഗ്യമാകുന്നു. രോഗത്താൽ ശരീരം ശോഷിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ അതിന്റെ പ്രയോജനം ഇത്രയെന്നു നമുക്കറിവാൻ സാധിക്കയുള്ളൂ. ഇപ്പോഴുള്ളവർ തങ്ങളുടെ ശരീരത്തെ തീരെ നിസ്സാരമായി കരുതി അനേകകൃത്യതകളിൽ ചെന്നു ചാടാറുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു ശരീരസുഖം ഇല്ലാത്തവർക്കും ഉണ്ടാകുവാനും ഉണ്ടായാൽ അതിനെ ക്രമമായി രക്ഷിക്കുവാനും മനുഷ്യർ കാക്കേണ്ടതാണ്. ജീനത്തിനു കാരണം വല്ലതിലും ഉദാസീനതയോ അവിവേകമായ പ്രവൃത്തിയോ ആയിരിക്കാം. മനസ്സിന് എന്തെങ്കിലും തകരാറു പറ്റിയാൽ ദേഹത്തിനു വലിയ ദോഷമാകുന്നു. മനോവ്യാധികൊണ്ടു ദേഹം ശോഷിക്കുന്നതു സാധാരണയാണ്. ശരീരത്തെ തല, ഉടൽ, മാറു അവയവങ്ങൾ എന്നു മൂന്നായി ഭാഗിക്കാം. തലയിൽ മുഖവും, തലച്ചോറിനെ പൊതിഞ്ഞിരിക്കുന്ന തലയോട്ടും, ഉടലിൽ വെഞ്ഞു വയറ് ഇവയും, നെഞ്ചിനുള്ളിൽ ഹൃദയവും, ശ്വാസകോശവും, വയറ്റിനുള്ളിൽ ആമാശയം കൂടൽ മൂത്രാശയം മുതലായവയും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. മാറു അവയവങ്ങൾ ഉടലിന്റെ ഉൾപിരിവുകളായ കൈ, കാൽ ഇവയാണ്. രോമം ഉൾപിരിവുകളിലും അനേകഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ട്. പുറമെ കാണുന്ന മാംസത്തെ ബലമായി നിറുത്തുന്നത് ഉള്ളിലുള്ള അസ്ഥികളാണ്. ഇവയ്ക്കു ചലനവും ശക്തിയും ഉണ്ടാകുന്നത് ആഹാരസാധനങ്ങളാകുന്നു. ആഹാരമെന്നാൽ ദേഹത്തെ പോഷിപ്പിക്കുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ ദേഹത്തിനു ശക്തിയുണ്ടാക്കുന്നതോ ആയ വസ്തുക്ക

ഉണ്. ശരീരസുഖം വേണമെങ്കിൽ ഭക്ഷണം, വ്യായാമം, ശുചിത്വം, വായു ഇവയെല്ലാം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. നാം ആഹാരം കഴിക്കുന്നതിൽ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കണം. പാകം വരാത്ത ഫലങ്ങൾ, കൊഴുപ്പുള്ള വസ്തുക്കൾ ഇത്യാദി പദാർത്ഥങ്ങൾ എടുപ്പം ദഹിക്കുന്നതല്ല. ആഹാരസാധനങ്ങളിൽ കൂടെയാണു രോഗബീജങ്ങൾ ഉള്ളിലേയ്ക്കു കടക്കുന്നത്. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ മിക്ക സാധുക്കളും രാവിലെ പഴംചോറുണ്ണാറുള്ളത് അത്ര നന്നല്ല. എന്നെന്നാൽ തണുത്ത വസ്തുക്കളിലാണു രോഗബീജങ്ങൾ എടുപ്പം കടന്നുകൂടാറുള്ളത്. ഭക്ഷണം മൃദോടുകൂടി കഴിക്കുന്നതുത്തമം. ഭക്ഷണങ്ങളെ ക്രമമായും ശുചിയായും ഭക്ഷിച്ചാൽ അവയുടെ പോഷകദ്രവ്യങ്ങൾ മുഴുവൻ നമുക്കു ലഭിക്കും. ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോൾ അധികസമയമെടുക്കരുതെന്നാണു നമ്മുടെ ഇടയിലുള്ള തൊറായ വിശ്വാസം. കുട്ടിക്കാലത്തു നാം ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോൾ അമ്മമാർ 'എന്തിരിപ്പാണിതു' 'വേഗം എണീക്ക' എന്നും മറ്റും പറയുന്നതു നമുക്കനുഭവമാണല്ലോ. ചെറുപ്പത്തിൽ പഠിച്ചയിക്കുന്ന ശീലങ്ങൾ ഒരുവന്റെ മരണം വരെ വിട്ടുമാറുന്നതല്ല. 'ചെറുപ്പകാലങ്ങളിലുള്ളശീലം മാക്കുമോ മാനുഷനുള്ളകാലം' എന്നാണല്ലോ പഴമൊഴി. ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിന് എത്രത്തോളം സമയം എടുക്കുന്നുവോ അത്രത്തോളം നന്ന്. ആഹാരത്തെ പല്ലുകൾകൊണ്ടു മദ്ദിച്ചു ഉമിനിരോടു (Saliva) ചേർത്തു മുദുവാക്കി ഇറക്കിയാലേ അവയിൽനിന്നും കിട്ടുന്ന പോഷകദ്രവ്യങ്ങൾ രക്തത്തോടു ചേർന്നു ദേഹത്തെ പോഷിപ്പിക്കയുള്ളൂ. ഉമിനീർ ആഹാരത്തെ ദഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതാണ്. ഉമിനീരോടു ചേർന്നു മുദുവാകുന്ന ആഹാരസാധനങ്ങൾ കണ്ഠനാളത്തിൽ കൂടി (Pharynx) ആമാശയത്തിലേയ്ക്കു (Stomach) ചെല്ലുന്നു. ദഹിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പോഷകദ്രവ്യങ്ങൾ ദേഹത്തെ പോഷിപ്പിക്കുന്നു. ബാക്കി ശേഷിക്കുന്ന ഘനപദാർത്ഥങ്ങൾ വലിയ കുടൽവഴിയായി ക്ലിപ്തസമയങ്ങളിൽ മലമൂത്രങ്ങളായി വെളിയിലേയ്ക്കു പോകുന്നു.

ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതിനു ക്ലിപ്തസമയം വയ്ക്കേണ്ടതാണ്. ഒരു ദിവസം നിശ്ചിതസമയത്ത് ആഹാരം കഴിച്ചാൽ പിറ്റേ ദിവസം അതേ സമയത്തുതന്നെ ആഹാരം കഴിക്കേണ്ടതാണ്. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നതിനാൽ ദേഹശക്തി കൂടുന്നു. ചെറുപ്പക്കാരുടേയും വയ

സ്നായവരുടേയും കഥ ആലോചിക്കുക. യൌവനത്തിലാണ് ആഹാരം നല്ലവണ്ണം കഴിക്കേണ്ടത്. വാല്യകൃത്തിൽ ആഹാരം തീരെ കുറയ്ക്കേണ്ടതും അത്യാവശ്യം. വൃദ്ധന്മാർ പല്ലില്ലാത്തതിനാൽ ആഹാരസാധനങ്ങളെ ശരിയായി മദ്ദിച്ച് ഇറക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. തന്നിമിത്തം ദഹനശക്തി കുറയുന്നു. അതാതു മനുഷ്യരുടെ വയസ്സനുസരിച്ച് ആഹാരത്തിൽ ചില ഭേദഗതികൾ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ജോലികൾക്കു ശേഷം വേണം ആഹാരം കഴിക്കുവാൻ. ആഹാരം കഴിഞ്ഞാൽ കുറച്ചു സമയം യാതൊന്നും ചെയ്യാൻ പാടില്ല. ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞാലുടൻ ബുദ്ധിമുട്ടും ശരീരത്തിനും അലുപാനം കൊടുക്കുന്നതായ യാതൊരു പ്രവൃത്തിയിലും പ്രവേശിക്കാൻ പാടില്ല. ഉച്ചയ്ക്ക് ആഹാരം കഴിഞ്ഞാൽ അല്പം വിശ്രമിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. രാത്രി മിതമായി ആഹാരം കഴിക്കണം. അധികമായാൽ ഉറക്കത്തിനു വിഘ്നം വരുന്നതു കൂടാതെ അനേകസ്വപ്നങ്ങൾ കാണുന്നതിനും ഇടയാകുന്നു. രാത്രി ഉറങ്ങുന്നതിനു രണ്ടു മണിക്കൂറിനു മുമ്പേ ആഹാരം കഴിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണ്.

പ്രായാമം: പ്രായാമമെന്നാൽ ദേഹത്തിന്നു ശക്തിയും തലച്ചോറിന്നു ഉണച്ചയും ഉണ്ടാക്കുന്ന ഭക്ഷതരം പ്രവൃത്തിയാകുന്നു. പ്രായാമം പലതാത്തിലുണ്ട്. സവാരിചെമ്പു, സൈക്കിൾ സവാരി, ക്രിസ്റ്റോവാരി, പന്തുകളി, ഫുട്ബാൾ, ടെന്നീസ്സ്, ബാഡ്മിണ്ടൻ, കൗണ്ടിംഗ്, ഡബ്ബൽസ് മുതലായവയാണ്. ചെറുപ്പക്കാർക്കു പന്തുകളി ഡബ്ബൽസ് മുതലായവയും, വയസ്സന്മാർക്കു സവാരിചെമ്പുമാണു ഉത്തമമായിട്ടുള്ളത്. ഇവയെ ക്രമമായി ശീലിക്കണം. അമിതമായാൽ വളരെ ദോഷമുണ്ട്. പ്രായാമത്താലുണ്ടാകാവുന്ന ഗുണങ്ങളെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുക. അവ നാം അറിഞ്ഞും അറിയാതെയും നമുക്കു ഗുണത്തെ ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നു. പ്രായാമംകൊണ്ടു ശരീരത്തിലുള്ള രാരോ അവയവങ്ങളും പുഷ്പിയോടുകൂടി വളരുന്നതു കൂടാതെ തലച്ചോറിന്നു ഉണച്ചുയണ്ടാവാനും അതു മൂലം നമുക്കു അനേക കാര്യങ്ങൾ ആലോചനയോടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കാനും സംഗതി വരുന്നു.

വായു: രൂപരസഗന്ധങ്ങളില്ലാതെ നമുക്കു ചുറ്റും പ്രാപിച്ചുകിടക്കുന്ന വായുവിനെ ആണല്ലോ നാം ശ്വസിക്കുന്നത്. ശുദ്ധവായു ശ്വ

സിക്കുന്നതു ശരീരത്തിന്നു വളരെ നന്നു. നാം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വായുവിന്നും നിശ്വാസിക്കുന്ന വായുവിന്നും വളരെ വ്യത്യാസമുണ്ട്. ശ്വാസിക്കുന്ന ശുദ്ധവായുവിൽ അനേക ഗാസകൾ ലയിച്ചിരിക്കുന്നു. അവ ആക്സിജൻ, നൈട്രജൻ, ആർഗൺ, കാർബോണിക്കാസിഡ് ഗാസ്, ജലാംശങ്ങൾ, നൈട്രിക്കാസിഡ്, അമാണിയാ ഓസോൺ ഇവയാണു. ഇതിൽ പ്രധാനമായവയവകം (Nitrogen) അമ്ലജനകവാതകം (Oxygen) ഇംഗ്ലിഷ് (Carbonic acid gas). നാം ശ്വാസിച്ചുവീടുന്ന ദുർഗ്ഗന്ധ വ്യക്തങ്ങളുടെ സഹായത്താൽ വീണ്ടും ശുദ്ധമായിത്തീരുന്നു. ദുർഗ്ഗന്ധ ശ്വാസിച്ചാൽ ശ്വാസകോശ (Lungs) ഞരക്കം ക്ഷീണം തട്ടും. ദുർഗ്ഗന്ധ അകത്തു കടന്നു രക്തത്തെ ദുഷിപ്പിച്ചു ശരീരത്തെ പല രോഗങ്ങളാലും ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്നു. ആദ്യമായുണ്ടാകുന്നതു ചൊരിച്ചിരുന്നെങ്കിലും. പിന്നീട് മറ്റു വല്ല രോഗങ്ങളും പിടിപെടാനുള്ളപ്പമുണ്ട്.

ശുചിത്വം: ശരീരസുഖത്തിന്നു ശുചിത്വം പ്രത്യേകം ആവശ്യമായിട്ടുള്ളതാണ്. നാം കുടിക്കുന്ന വെള്ളത്തെ പരിശോധിക്കുന്നതായാൽ അതിൽ അനേക രോഗാണുക്കൾ കാണാവുന്നതാണ്. വെള്ളം ഘനം കുറഞ്ഞതും കൂടിയതുമുണ്ട്. ഘനം കൂടിയതു അത്ര നന്നല്ല. നാം ഇതിനെ തീരെ വകവെക്കാതെയാണു ഉപയോഗിക്കുന്നത്. എപ്പോഴും ശുദ്ധജലം ഉപയോഗിക്കണം. വെള്ളം ശുദ്ധമല്ലെന്നു കണ്ടാലുടൻ അതിനെ ചൂടാക്കിക്കൊള്ളണം. സുഖത്തിന്നു മറ്റൊന്നു ശരീരശുദ്ധിയാണ്. ദാഹവും കുളിക്കുക, ഉടുത്ത വസ്ത്രം മുഷിഞ്ഞാലുടൻ മാറ്റുക ഇവയെല്ലാം ആവശ്യമാണ്. കുളിക്കുമ്പോൾ ശരീരത്തിലുള്ള ചേറു പോകത്തക്കവണ്ണം വല്ല തുണിക്കപ്പണുമാ, തുപ്പാലോ കൊണ്ടു തിരുമ്മണം. ശുചിത്വമില്ലാത്തതിനാലാണു മന്ദിരം, വിഷുചിക മുതലായ പകുപ്പുവൃദ്ധികൾ പിടിപെടാറുള്ളത്.

ഇതുകളെ ശുദ്ധിക്കാതെ കഴിക്കുന്ന കൂട്ടർ തങ്ങളുടെ ജീവിതത്തിൽ കാർഷ്വകരായത്തക്കവണ്ണം സദാ രോഗികളായും അന്ത്യം നേടിക്കൊള്ളുന്നവരായും തീരുന്നു. ചെറുപ്പക്കാരായ വിദ്യാർത്ഥികൾ ഇവയെ പ്രത്യേകം കാണേണ്ടതാണ്. ജീവിതദശയിൽ വിദ്യാഭ്യാസകാലമാണ് ഏറ്റവും ഉത്തമമായിട്ടുള്ളത്. മനുഷ്യരുടെ സ്വഭാവത്തിൽ

ന്നു മാരാമുണ്ടാകുന്നതും അപ്പോൾ തന്നെ. ആയതിനാൽ ഭാവിജീവിതത്തെ ഉത്തമമാഗ്ഗങ്ങളിൽ കൂടി നയിക്കുന്നതിനും ആരോഗ്യസുഖത്തോടും സന്തോഷത്തോടും കൂടി ഇരിക്കുന്നതിനും നാം ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്.

ആർ. വി. പിള്ള.

പ ല വ ക.

അമേരിക്കയിലെ അന്തരിച്ചുപായ പ്രസിഡണ്ടു മിസ്റ്റർ റൂസ് വെൽട്ടിന്റെ സ്വത്തു ഏത്രയാണെന്നു തിട്ടമായി അറിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്നാൽ ചിലർ 100000 പവനാണെന്നു കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇതു മൂക്കാലും അദ്ദേഹം സാഹിത്യപരിശ്രമംകൊണ്ടു സമ്പാദിച്ചതാണെന്നും കാണുന്നു.

യുദ്ധം തുടങ്ങുന്നതിന്നു മുമ്പു ജാപ്പാൻകാർ 7 ലക്ഷം മുതൽ 8 ലക്ഷം 'യേൻ' വരെ (1 യേൻ = 2 ഷില്ലിംഗ് $\frac{1}{2}$ പെൻഡ്) വിലയ്ക്കുള്ള നാഴികമണികളാണു കൊല്ലത്തോറും ജാപ്പാനിൽനിന്നു കയറ്റി അയച്ചിരുന്നത്. അടുത്ത കാലത്തായി ജർമ്മൻകാർ അയച്ചിരുന്ന ക്ലോക്കുകൾ വരാതായതുകൊണ്ടു-ജാപ്പാന്റെ ഈ കയറ്റുമതി കുറച്ചു വലിച്ചു. 1916-ലേക്ക് ഈ തുക 1 മില്ല്യൻ 1 ലക്ഷത്തി 80 ആയിരം 'യേൻ' ആയി വലിച്ചു. കഴിഞ്ഞ മൂന്നു കൊല്ലക്കാലമായി ജാപ്പാൻ ക്ലോക്കുകൾ ചീന, സ്കോട്‌ലന്റിൽമേണ്ട്, ഇന്ത്യ മുതലായ ദിക്കുകളിലേക്കു മാത്രമല്ല ഇംഗ്ലണ്ടു, ഫ്രാൻസ്, ജർമ്മനി, ഇവിടങ്ങളിലേക്കുകൂടി ധാരാളം കയറ്റി അയച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു.

ഭൂമിയിൽനിന്നു പുറപ്പെടുന്ന ശബ്ദം എത്ര ഉയരത്തോളം കേൾക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നു ചർച്ചകാരനായ ഒരു വിമാനസഞ്ചാരി കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു ബലൂണിൽ യാത്ര ചെയ്തപ്പോൾ 3255 അടി ഉയരത്തിൽ മനുഷ്യരുടെ കൂവയും വണ്ടി ഭാട

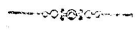
ന്ന ശബ്ദവും കേൾക്കാമായിരുന്നുവത്രെ. 4550 അടി ഉയരത്തിൽ വെച്ചു ചുവട്ടിൽനിന്നു പറയടിക്കുന്ന ശബ്ദം കേട്ടിരുന്നു. 5000 അടി ഉയരത്തു ചെന്നപ്പോൾ ഒരു പള്ളിമണിയുടെ നാദം കേൾക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. തീവണ്ടിയോടുന്ന ശബ്ദം 8200 അടി ഉയരംവരെയും, ഒരു ഇഞ്ചിന്റെ കഴൽവിളിനാദം ഉദ്ദേശം 10000 അടി ഉയരത്തോളവും കേട്ടിരുന്നുപോൽ. ഈ കണക്കു വാസ്തവമാണെന്നിൽ ശബ്ദങ്ങളുടെ സ്ഥലവ്യാപ്തിനാം സാധാരണയായി വിചാരിക്കുന്നതു പോലെയാണെന്നല്ലെന്നു വ്യക്തമാണല്ലോ.

***

***

***

നവമ്പർമാസം ഫോളണ്ടിൽ വിവാഹമാസമായിത്തീർന്നുവരുന്നു. ആ മാസത്തിലാണ് അവിടെ അധികവും വിവാഹങ്ങൾ നടക്കുന്നത്. ആ മാസത്തെ നാലു ഞായറാഴ്ചകൾ വിവാഹത്തിന്റെ നാലു പതനങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി പ്രത്യേകപേരുകളാൽ അറിയപ്പെടുന്നവയാണ്. (1) ഒന്നാമത്തെതു പരിശോധനാഞായറാഴ്ച (Review Sunday) യാണ്. അന്നു വിവാഹത്തിന്നു പ്രായമായ സ്ത്രീപുരുഷന്മാർ മോടിയേറിയ വേഷാലങ്കാരങ്ങളോടുകൂടി പരസ്യമായി പാസ്സരം കാണത്തക്കവിധമാണു പള്ളിയിൽനിന്നു പോകുവതിവ്; പക്ഷേ സംസാരിക്കയില്ല. (2) രണ്ടാമത്തെതു നിശ്ചയനാളാഴ്ച (Decision Sunday) യാണ്. അന്നു വിവാഹം ചേണമെന്നു വിചാരിക്കുന്ന യുവാവു താൻ കണ്ടുവെച്ചിട്ടുള്ള യുവതിയുമായി സംസാരിച്ചു കാഴ്ചം ഉറയ്ക്കും; തമ്മിൽ യോജിക്കാതെ വന്നാൽ വേണ്ടെന്നുവെച്ചു പിൻപലിക്കുന്നതും അന്നാണ്. (3) മൂന്നാമത്തെതു ക്രയ ഞായറാഴ്ച (Purchase Sunday) ആണ്. അന്നു യുവാവു താൻ നിശ്ചയിച്ചപ്രകാരം താൻ കാമിക്കുന്ന യുവതിയുടെ അല്പനമ്മമാരോടു വിവരം പറയും. (4) സാധനക്കാരാഴ്ച (Possession Sunday) ദിവസം, യുവാവ് അല്പനമ്മമാരുടെ സമ്മതത്തോടുകൂടി പ്രിയതമയെ മാത്രകാരം ഭാര്യയായി സ്വീകരിക്കയും ചെയ്യും. ഫോളണ്ടിൽ നവമ്പർമാസം കൊയ്ത്തുകാലമായതുകൊണ്ടു പ്രത്യേകം സുഖകരമായ ഒരു വിശ്രമമാസമാകയാലാണു വിവാഹം അധികവും ആ മാസത്തിലാവാൻ കാരണം.

മംഗളോദയം

പ്രഥമം മീനം.

മംഗളം.

കലയതു വഃ കശലം ത-

തേജസ്സേജസിഭിഃ സദാഭിനതം

യേന കില മകരകേതന-

ജീവനസിദ്ധൗഷധായിതം ഗിരിശേ.

വാൽനക്ഷത്രങ്ങൾ.

ആകാശത്തിൽ നാം കണ്ടുവരുന്ന ഗോളങ്ങൾ വൃത്താകാരത്തിലാണല്ലോ ഇരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ വാൽനക്ഷത്രങ്ങളാകട്ടെ അപ്രകാരമല്ലാതെ വൃത്താകാരമല്ലാത്ത ആകൃതിയിൽ കണ്ടുവരുന്നു. ആകൃതിയിൽ എന്നു മാത്രമല്ലാ വേറെ ചില സംഗതികളിലും വാൽനക്ഷത്രങ്ങൾ മറ്റുള്ള ഗോളങ്ങളിൽനിന്ന് വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവ കാഴ്ചയിൽ വളരെ വലുതായിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ വളരെ ചെറുതായ വസ്തുക്കളാണ്. അവയുടെ വാൽ ബാഷ്പരൂപമായി ഏറ്റവും നേർത്തയിൽ ഇരിക്കുന്ന വസ്തുക്കളാണ്. ഒരു വാൽനക്ഷത്രത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പദാർത്ഥത്തിന്റെ തുക നാം അധിവസിക്കുന്ന ഭൂമിയിലോ ബുധൻ, ശുക്രൻ മുതലായ മറ്റു ഗ്രഹങ്ങളിലോ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പദാർത്ഥത്തിന്റെ തുകയിൽനിന്ന് വളരെ കുറവുതാണ്. എന്നാൽ ബുധൻ, ശുക്രൻ മുതലായ ഗ്രഹങ്ങൾ ഘനപദാർത്ഥങ്ങളാകയാലാണു അവയുടെ വലിപ്പം വളരെ ചെറുതാ

തുകൾക്കു വാൽ കാണുന്നതല്ല. സൂര്യന്റെ താപശക്തി നിമിത്തം വാൽനക്ഷത്രത്തിൽ അടങ്ങിയ ചില പദാർത്ഥങ്ങൾ (വാൽനക്ഷത്രം സൂര്യനു അടുത്തുവരുമ്പോൾ) ബാഷ്പാകൃതിയാകയും, ആകർഷണശക്തിയുടെ പ്രേരണ നിമിത്തം അതിവേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന വാൽ നക്ഷത്രത്തെ അവ പിന്തുടരുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതു കാരണമാണു സൂര്യനു അടുത്തുവരുമ്പോൾ വാൽ ഉണ്ടാകുന്നതും അപ്പോൾ മാത്രം നാം മറുളള വസ്തുക്കളിൽനിന്നു വാൽനക്ഷത്രങ്ങളെ വേർതിരിച്ചു കാണുന്നതും. സൂര്യനെ വിട്ടു വളരെ ദൂരം പോയാൽ സൂര്യന്റെ ചൂടിന്റെ ആധിക്യവും ആകർഷണശക്തിയുടെ ബലവും കുറയുന്നു. അതിനാൽ വാൽനക്ഷത്രത്തിനു വാൽ ഉണ്ടാകുന്നതിനുള്ള കാരണം ഇല്ലാതാകയും, വാൽ ഇല്ലാത്തതിനാൽ വാൽനക്ഷത്രം നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ പെടാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സൂര്യനു അടുത്തുവരുമ്പോൾ സൂര്യന്റെ ആകർഷണശക്തി നിമിത്തം വാൽനക്ഷത്രത്തിനു വേഗം കൂടുന്നു. ഇപ്രകാരമുണ്ടാകുന്ന തീവ്രവേഗത്തോടുകൂടി വാൽനക്ഷത്രം സൂര്യനെ വേഗത്തിൽ ചുറ്റിമറിയുന്നു. ഇതിനാലാണു വാൽ നക്ഷത്രം പെട്ടെന്നു നമ്മുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ പതിയുന്നതും പെട്ടെന്നു നമ്മെ വിട്ടുപോകുന്നതും. സൂര്യനെ വിട്ടുപോകുന്നതോടുകൂടി വാൽനക്ഷത്രത്തിന്റെ വേഗവും സൂര്യന്റെ ആകർഷണശക്തിയും തമ്മിൽ പൊരുതുന്നു. എന്നാൽ ഈ പൊരുതലിൽ കുറെ ദൂരത്തേക്കു വാൽ നക്ഷത്രം ജയിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു വാൽനക്ഷത്രം സൂര്യനെ വിട്ടു പോകുന്നതു. പക്ഷെ വളരെ ദൂരം ചെന്നതിന്റെ ശേഷം വാൽനക്ഷത്രത്തിന്റെ ശക്തി ക്ഷയിക്കുകയും അതിനാൽ അതിനു സൂര്യന്റെ ആകർഷണശക്തിക്കു അടിമപ്പെടേണ്ടിവരികയും ചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ മുതൽ അതു അതിദൂരത്തിൽനിന്നു സൂര്യന്റെ അടുക്കലേക്കു സാവധാനത്തിൽ പുറപ്പെടുന്നു. സൂര്യനോടു അടുക്കുന്നതോടുകൂടി വേഗവും കൂടുന്നു; അതിനു വാലും ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങുന്നു. ഇപ്രകാരമാണു വാൽനക്ഷത്രങ്ങൾ സഞ്ചരിക്കുന്നതു.

ബാഷ്പാകൃതിയിൽ ഇരിക്കുന്ന വാൽ ഏറ്റവും നേർമ്മയുള്ള ഒരു വസ്തുവാണെന്നു നമുക്കു തന്നെ കണ്ടറിവാൻ സാധിക്കുന്നതാണു. ഒരു നക്ഷത്രത്തിന്റെയും നമ്മുടെയും മദ്ധ്യേ ഈ വാൽ ചില സമയം

വരുന്നുണ്ട്. അപ്പോഴാണ് ഈ കാഴ്ച നമുക്കു മനസ്സിലാകുന്നത്. ചില മേഘങ്ങളിൽകൂടി നമുക്കു നക്ഷത്രങ്ങളെ കാണാൻ സാധിക്കുന്നില്ലെങ്കിലും ഒരു വാൽനക്ഷത്രത്തിന്റെ വാലിൽകൂടി നക്ഷത്രങ്ങളെ കാണാൻ നമുക്കു യാതൊരു പ്രയാസവും ഉണ്ടാകുന്നില്ല. മേഘങ്ങളെക്കാളും നേർമ്മയുള്ള ഒരു വസ്തുവാണു ഈ വാൽ എന്ന് ഈ സംഗതി നിമിത്തം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതാണ്.

വാൽ എല്ലാ സമയത്തും മുകളിലേക്കായിട്ടാണല്ലോ കിടക്കുന്നത്. കാലത്തായാലും വൈകുന്നേരമായാലും വാലിന്റെ ഈ സ്ഥിതിക്കു യാതൊരു പ്രത്യാസവും കാണുന്നില്ല. ഈ സംഗതിക്കും പ്രധാന കാരണമെന്തുമാണെന്നു. ഘനസ്ഥിതിയിൽ ഇരിക്കുന്ന പദാർത്ഥത്തെ സൂര്യൻ ആകർഷിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആ പദാർത്ഥം ബാഷ്പാകൃതിയായ ശേഷം സൂര്യൻ അതിനെ ആകർഷിക്കുന്നതിനു പകരം ദൂരത്തേക്കു ഓടിക്കുക (Repel) യാണു ചെയ്യുന്നത്. ഇതിനാലാണ് വാൽ എല്ലാ സമയത്തും സൂര്യനു എതിരായി കണ്ടുവരുന്നത്.

വാൽനക്ഷത്രങ്ങൾ പലതരത്തിൽ ഉണ്ട്. ചിലതുകൾക്കു വാൽ ഇല്ലാതായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. സൂര്യനു അടുത്തുവരുമ്പോൾ സൂര്യന്റെ താപശക്തി കൂടുന്നതുകൊണ്ടാണു വാൽ ഉണ്ടാകുന്നതു എന്നു മുമ്പിൽ പറഞ്ഞുവല്ലോ. ഇപ്രകാരം പലതവണയും സംഭവിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു ചിലതുകൾക്കു വാലില്ലാതായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളത്. സൂര്യനെ വിട്ട് വാൽനക്ഷത്രം ദൂരത്തേക്കു പോകുന്നതോടുകൂടി ബാഷ്പാകൃതിയിൽ ഇരിക്കുന്ന വാൽ ശൈത്യം നിമിത്തം കട്ടയായ ചെറിയ വസ്തുക്കളായി പരിണമിക്കുന്നു. എന്നാൽ വാൽനക്ഷത്രത്തിന്റെ ബീജത്തിന്നു (Nucleus) ഈ വസ്തുക്കളെ എല്ലാം ആകർഷിക്കുന്നതിന്നു ശക്തിയില്ലാത്തതാൽ ഈ വസ്തുക്കൾ വാൽനക്ഷത്രത്തെ വിട്ടുപിരിയുന്നു. വാലിനു പേണ്ടതായ പദാർത്ഥങ്ങൾ ഇപ്രകാരം പലതവണയും നഷ്ടമാകുന്നതുകൊണ്ടാണു ചില വാൽനക്ഷത്രങ്ങൾക്കു വാലില്ലാതെ വന്നിട്ടുള്ളത്.

വാൽനക്ഷത്രത്തിന്റെ വാൽ സൂര്യൻ നിമിത്തമാണുണ്ടാകുന്നതെന്നു ഊഹിക്കുന്നതിലേക്കു വേറൊരു കാരണവും പാത്രം. സൂര്യന്റെ ഒരു ഭാഗത്തിൽനിന്നു അതിന്റെ അടുത്ത മറ്റൊരു ഭാഗത്തേക്കു ഒരു

വാൽനക്ഷത്രം സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ വാലിനു സംഭവിക്കാവുന്ന സ്ഥിതിപ്രത്യാസം അതുതട്ടതമായിരിക്കുന്നതാണ്. ഇതു നിമിത്തവും ഒരു വാൽനക്ഷത്രത്തിന്റെ വാൽ ഓരോ തവണയും പുതിയതായി ഉണ്ടാകുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഒരിക്കൽ കണ്ട വാൽനക്ഷത്രം പിന്നീട് മടങ്ങിവരുന്നതോടെ നാവിവാൻ ചില ജ്യോതിഷ്ഠാസ്രജ്ഞന്മാർ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ഈ കാര്യത്തിൽ പ്രധാനമായി പറയേണ്ടതു ഹാല്ല്യ (Halley) എന്നൊരാളുടെ പേരാണ്. ഇദ്ദേഹമാണ് നാം 1910-ൽ കണ്ട വാൽനക്ഷത്രം ഏകദേശം 75 കൊല്ലം കൂടുമ്പോൾ സൂര്യനടുത്തുവരുന്നതെന്നു കണ്ടുപിടിച്ചത്. പല കാലങ്ങളിൽ ഭൂമിയിലെ നിവാസികൾ കണ്ടിട്ടുള്ള വാൽനക്ഷത്രങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച കണക്കുകൾ പരിശോധിച്ചതിനുശേഷമാണു അദ്ദേഹം ഈ സംഗതി കണ്ടറിയെത്തിയത്. 1910-ൽ നാം കണ്ട വാൽനക്ഷത്രം 1682 ലാണു ആദ്യം ഹാല്ല്യ കണ്ടതു. റിക്കാടുകൾ പരിശോധിച്ചതിൽനിന്നു 1607-ലും 1531-ലും ഒരു വാൽനക്ഷത്രം ഭൂമിയിലുള്ളവർ കണ്ടിട്ടുള്ളതായി കണ്ടു ഈ കാരണത്താലും പ്രപഞ്ചത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്ന ആകർഷണശക്തിയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുള്ള നിയമങ്ങൾ മാറ്റുള്ള ഗോളങ്ങളെപ്പോലെ വാൽനക്ഷത്രങ്ങളേയും ബാധിക്കുന്നുണ്ടെന്നു അദ്ദേഹം അറിഞ്ഞതിനാലും ഈ വാൽനക്ഷത്രം 75 കൊല്ലത്തിനുശേഷം മടങ്ങിവരുന്നതാണെന്നു അദ്ദേഹം ദൃഢമായി പറഞ്ഞു. അതുപോലെതന്നെ അതു 1758-ൽ കാണുകയും ചെയ്തു. ഇതു നിമിത്തം ഈ വാൽനക്ഷത്രത്തിനു ജ്യോതിഷ്ഠാസ്രജ്ഞന്മാർ ഹാല്ല്യയുടെ പേരിടുകയും ചെയ്തു. ഈ നക്ഷത്രം 1835-ലും ജനങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ നക്ഷത്രത്തിനു പുറമെ വേറെ 24 വാൽനക്ഷത്രങ്ങളുടെ പദ്ധതികളെപ്പറ്റിയുള്ള സൂക്ഷ്മവിവരങ്ങളും ഹാല്ല്യ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

വാൽനക്ഷത്രങ്ങൾ ചില സമയം ചില ഗ്രഹങ്ങളുടെ പദ്ധതികൾക്കടുത്തുകൂടി പോകുന്നുണ്ട്. ഇതു നിമിത്തം അവയുടെ പദ്ധതികൾക്കു അല്പം പ്രത്യാസം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു വാൽനക്ഷത്രം നമ്മുടെ ഭൂമിക്കടുത്തു വരുന്നതുകൊണ്ടു ചില അപകടങ്ങൾ സംഭവി

കാൻ ഇടയുണ്ട്. അതിവേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്ന ഈ ഗോളങ്ങൾ തമ്മിൽ കൂട്ടി ഉരസിയാൽ തീ പിടിക്കുവാനും ഇടയുണ്ട്. 1910-ൽ ഈ മാതിരി ഒരു സംഭവം ഉണ്ടായേക്കാമെന്നു ചിലർ സംശയിക്കുകയുണ്ടായി. ചില വാൽനക്ഷത്രങ്ങളും ഗ്രഹങ്ങളും ആയി ഉണ്ടായിട്ടുള്ള അടുത്ത സഞ്ചാരംകൊണ്ടു ചിലഗുണങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ മാതിരി ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഒരു സംഭവത്തിൽനിന്നു ബുധന്റെ ഘനം ഭൂമിയുടേതിൽനിന്നു 25-ൽ ഒരു ഭാഗമരിയാണെന്നു കണ്ടറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

അടുത്ത കാലങ്ങളിൽ കണ്ടിട്ടുള്ള ചില വാൽനക്ഷത്രങ്ങളെപ്പറ്റി അല്പം ഇപ്പോൾ പറയാം. ആദ്യമായി പറയാനുള്ളതു 1848-ൽ കണ്ട "വാൽനക്ഷത്രമാണ്. ഇതു വളരെ പ്രകാശമുണ്ടായിരുന്ന ഒരു വസ്തുവാണ്. അതു അതിവേഗത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതിന്നു പുറമെ സൂര്യനു ഏറ്റവും അടുത്തും ചെന്നിരുന്നു. ഇതിന്റെ പ്രകാശം നിമിത്തം ഇതിനെ പകലും കൂടി കാണുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നു. ഇതിന്നു ശേഷം അതി തേജസ്സോടുകൂടി കണ്ടതു 1858-ൽ കണ്ട നക്ഷത്രമാണ്. ഏകദേശം ആഗസ്റ്റ് മാസത്തിന്റെ ഒടുവിലാണു ഈ നക്ഷത്രം ആദ്യം കണ്ടത്. അപ്പോൾ ഇതിന്നു വലിയ വാലുണ്ടായിരുന്നില്ല. സെപ്റ്റംബർ മാസം ആയതോടുകൂടി ഇതു സൂര്യനു അടുത്തുചെന്നു തടയുകയും ഇതിന്റെ വാലിന്നു വലിപ്പം അധികമാകുകയും ചെയ്തു. ഒക്ടോബർ പകുതി ആയതോടുകൂടി അതിന്റെ തേജസ്സിന്റെ പരമാവസ്ഥ (The zenith of its splendour) എത്തി. അക്കാലം രാത്രി ഇരുട്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടു ഇതിന്റെ പ്രഭുക്കു ഒരു വിശേഷംകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നു. പിന്നീടു ജനങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിച്ചതു 1881-ൽ കണ്ട വാൽനക്ഷത്രമാണ്. ഇതിന്റെ മറയ എടുക്കയും ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്നു സ്പെക്ട്രോസ്കോപ്പ് (Spectroscope) എന്ന യന്ത്രം മൂലം പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ നക്ഷത്രത്തിൽ കാർബൻ (Carbon) എന്ന മൂലപദാത്മം ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു അതിനാൽ കണ്ടറിഞ്ഞു. പിന്നീടു 1882-ലും ഒരു നക്ഷത്രം കാണുകയുണ്ടായി. ഇതിൽ സോഡിയവും (Sodium) ഇരിമ്പും ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു മേല്പറഞ്ഞ യന്ത്രം മൂലം കാണപ്പെട്ടു.

കെ. പുരമേശ്വരമേനോൻ ബി. എ., ബി. എൽ.

കാതറൈൻ .

അഞ്ചാം ഭാഗം.

റഷ്യാസാമ്രാജ്യം ഭരിച്ചുവന്നിരുന്ന സാമ്രാജ്യമന്മാരിൽ വെച്ചു അഗ്രഗണ്യനായ പീറ്റർ ഒന്നാമൻ മഹാൻ എന്ന ബിരുദിനു സർവ്വ പ്രകാരണയും അർഹനായിരുന്നു. ഉജ്ജ്വലമായ ബുദ്ധിവികാസംകൊണ്ടും അപ്രതിഘതമായ രണനൈപുണ്യംകൊണ്ടും അന്യപുരുഷന്മാരിൽ ലയിച്ചിരിക്കുന്ന വിശിഷ്ടഗുണങ്ങളെ ആരാഞ്ഞിരുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക സാമർത്ഥ്യംകൊണ്ടും തന്റെ സമാനകാലികന്മാരായ സകല യോഗ്യന്മാരിലും വെച്ചു പ്രഥമസ്ഥാനത്തെ അലങ്കരിച്ചിരുന്ന അദ്ദേഹം മുന്തിമത്തായിരുന്ന സെന്റർച്ചുംപോലെ കോമളനായിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ അദ്ദേഹം എത്ര പ്രകാശത്തിലുള്ള കരാളായിരുന്നുവെന്നു വായനക്കാർതന്നെ ഉൾക്കൊള്ളുമല്ലോ. ജൂലിയസ് സീസർ, അലക്സാണ്ടർ മുതലായി അപൂർവ്വം ചില മഹാമാർ പ്രാചീനകാലങ്ങളിലും, നെപ്പോളിയൻ ബോണാപ്പാർട്ട് മുതലായി ചില മഹാശയന്മാർ അപ്പോചീനകാലങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തേക്കാൾ യോഗ്യന്മാർായിട്ടുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു വരികിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്തു അതുപോലെ രാജഭരണതന്ത്രവൈദഗ്ദ്ധ്യം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളവരായി വേറെ ആരുമുണ്ടെന്നു ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

പീറ്റർക്കു ഖാലുകാലത്തിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്യാഭാഗ്യമായ മനസ്സംസ്കാരത്തെ അന്നു ചക്രവർത്തിയായിരുന്ന പിതാവു അഭിനന്ദിച്ചിരുന്നതായി പല ലക്ഷ്യങ്ങളുമുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നവയൗവനാഭരണത്തിൽ വൃദ്ധനായ പിതാവു പുത്രനെ വിളിച്ചു ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—

കേന്തേ! നിനക്കു വയസ്സിരുപതോളമായിരിക്കുന്നു. ഇനി നീ വിവാഹം ചെയ്യണം. നിനക്കു നൂറുവയസ്സു സുന്ദരിയുമായ ഒരു രാജകുമാരിയെ ഞാൻ കണ്ടുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നിട്ടു വയസ്സുമായി. നിനക്കൊരു ശിശുവുണ്ടായിക്കൂടെതിനുശേഷം മരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞാനെൻ്റെ ആഗ്രഹം.

പീഠർ—വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിലേനിന്നു വിരോധമില്ല. അപ്പു
ന്റെ ഇഷ്ടത്തെ സാധിപ്പിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നാഗ്രഹവുമുണ്ട്.
സുശീലയെന്നു എന്നിങ്ങു ബോദ്ധ്യംവരാതെ ഞാനെങ്ങിനെയോ
ണൊരു സ്ത്രീയെ സ്വീകരിക്കേണ്ടതു? എന്നു തന്നെയല്ല, എന്നിങ്ങ
അതിനുള്ള പ്രായവുമായിട്ടില്ലല്ലോ.

പിതാവു— പിന്നെയെന്നു വിവാഹം ചെയ്യാമെന്നാണു നീ വിചാരി
ച്ചിരിക്കുന്നത്?

പീഠർ—പറയാം. സൗന്ദര്യത്തിനു സ്ത്രീകളുടെ അലങ്കാരങ്ങളിൽ
ഒരു ഗണ്യമായ ധൂപാഗ്രമുണ്ടെന്നു കിട്ടും അതിനെ സമ്പൂർണ്ണമാ
യ ഭൂഷണമായി ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. അവൾ രൂപമുണ്ടാ
യായിരിക്കേണ്ടതു ആവശ്യം തന്നെ. പക്ഷെ, അതിനേക്കാളാ
വശ്യം സൗശീല്യമാണെന്നാണു എന്റെ പക്ഷം. അതുകൊണ്ടു
സൽഗുണസമ്പൂർണ്ണയെന്നു എന്നിങ്ങ അനുഭവംകൊണ്ടു ബോദ്ധ്യ
പ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു സ്ത്രീയെ മാത്രമേ ഞാൻ വരിയുള്ളൂ.

പിതാവു ഈ വാക്കു കേട്ടു വളരെ നന്തോഷിച്ചു പുത്രന്റെ മ
നോരഥത്തിനു കാലവിളംബംകൂടാതെ സാധ്യമുണ്ടാകുമെന്നു
പറഞ്ഞു അദ്ദേഹത്തെ അനുഗ്രഹിച്ചു.

പുനർപുനർ പീഠർ ചക്രവർത്തിയായ ശേഷം തന്റെ സാ
മ്രാജ്യത്തെ നിസ്സല്ലമായ നൈപുണ്യത്തോടെ ഭരിക്കുകയും അതിന്റെ
വിസ്താരം അഭൂതപൂർവ്വമായ വിധത്തിൽ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. മാ
റിൻബർഗ്ഗിൽവെച്ചു തനിക്ക് അനുരൂപയായ ഒരു പത്നിയെക്കൂടി ലഭി
ച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഗ്യലക്ഷ്മി മനുഷ്യസാധാരണമല്ലാ
ത്തവിധത്തിൽ ഉയർന്നു. സ്ത്രീകളുടെ സ്വഭാവം ഇന്നപ്രകാരത്തി
ലെന്നു നിണ്ണയിക്കുവാൻ വിവൃത്തിയില്ലാത്തതാണു. ചില സ്ത്രീകൾ
ഉൽക്കണ്ഠാഭിലാഷംകൊണ്ടു വാസ്തവത്തിലുള്ള മനോഹരതയെ മറച്ചു
അഭിജ്ഞാനംകൊണ്ടും സമ്പത്തുകൊണ്ടും ഉൽകൃഷ്ടനായ പുരുഷ
ന്മാരിൽ അനുരാഗമുണ്ടെന്നു നടിച്ചു അവരെ വഞ്ചിക്കുന്നു. മറ്റു ച
ിലർ അല്ലാത്തവർകൂടിയുള്ള അനുരാഗത്തെ മുഖസ്തുതിയെന്ന ഭൂതക
ണ്ണാടിയിൽക്കൂടി ശതഗുണമാക്കിക്കാണിച്ചു തങ്ങളുടെ നിരപരാധി
കളായ കാമുകന്മാരെ വശീകരിക്കുന്നു. ഇതു പുരുഷന്മാർക്കും സ്ത്രീ

കുടുംഭരപോലെ തന്നെയുള്ള കുറമാണെങ്കിലും പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ പുരുഷന്മാരിലുള്ളതിലധികം സ്ത്രീകളിലാണു കാണപ്പെടുന്നതു. പീറ്റാറുടെ മഹിഷിയായ ക്ഷണത്തിൽ അവർ പരിചരകന്മാരെ അയച്ചു സ്റ്റാറൻസ്കിയേയും അലക്സിനയേയും കൊട്ടാരത്തിൽ വരുത്തിക്കണ്ടുകയും സമീപത്തിലുള്ള ഒരു വിശിഷ്ടസന്യാസം അവരുടെ വാസത്തിനായി ഒഴിഞ്ഞുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷെ സ്റ്റാറൻസ്കിക്ക് മകളുടെ അഭ്യുദയമോത്തധികം കാലം സന്തോഷിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ചെടികൊണ്ടുണ്ടായ വ്രണം ഉണങ്ങിയെങ്കിലും വാല്യകൃംകൊണ്ടു സ്വന്തം തളന്നിരുന്ന ദേഹത്തിനു രക്തക്കുരുവും നിമിത്തമുണ്ടായ ക്ഷീണം മാറാതെയിരിക്കുകയും ക്രമേണ അതു വലിച്ചു നാലഞ്ചുമാസങ്ങൾക്കകം ആ സാധുവുദ്ധൻ ചരമഗതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

കാതനൈർ പിതാവിന്റെ ശവശരീരം യഥോചിതമായ ആഘോഷത്തോടു കൂടി മറുവെച്ചയ്ക്കുകയും കഴിച്ചിട്ടു സമയം വ്യവസ്ഥചെയ്ത വേഷത്തിൽ സ്വയം സന്നിഹിതയായിരിക്കുകയും ചെയ്തു. പാതിരിയെക്കാൾ ഒന്നോ രണ്ടോ വയസ്സു മാത്രം കുറവായിരുന്ന അലക്സിനയും അത്രയുംതന്നെ പ്രായമുണ്ടായിരുന്ന ഫീറഡ്വികയും താമസമെന്നിയെ അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിച്ചു. ചക്രവർത്തിക്കു, കാതനൈറനു വരിച്ചതു കേവലം ആലോചനയില്ലാത്ത ഒരു പ്രവൃത്തിയല്ലായിരുന്നെന്നു അറിയിട്ടയിൽ ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു. തേറ്റശുശ്രൂഷയിലുള്ള ശ്രദ്ധ, ജനങ്ങളുടെ പേരിലുള്ള വാത്സല്യം കൂടും ബകാർത്തരം നോക്കുന്നതിലുള്ള നിഷ്ഠയും, അസത്യാവാദത്തിലുള്ള വൈമുഖ്യം എന്നു വേണ്ട ഒരു ചക്രവർത്തിനിന്നുണ്ടാകേണ്ടതല്ലായെന്നു ഗ്രന്ഥകളുണ്ടാകാമെന്നു അതിലെല്ലാം കാതനൈർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരുന്നു. ചില യുദ്ധങ്ങളിൽ നിശ്ശേഷം യോദ്ധാക്കളെ മുന്നണിയിൽനിന്നു രാജ്യൻ ഭടന്മാരെ ഉത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും അവർ ഉദ്യമിച്ചിരുന്നു. ആകെപ്പാടെ പീറ്റാർക്കും രാജവാസികൾക്കും അവർ കണ്ണിലുണ്ണിയായിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ.

മാറിൽ ചെട്ടിൽ ചെട്ടി ശിശുവായിരുന്ന തന്നെ പാതിരി രക്ഷിച്ച ദിവസം ആ സ്ഥലത്തിനടുത്തുള്ള പുഴയിൽ ഒരു മുതദേഹം കണ്ടുകി

ട്ടിയെന്നും അതിനെ ആവരണം ചെയ്തിരുന്ന ഉടുപ്പിൽനിന്നു കിട്ടിയ ഒരു എഴുത്തു സ്റ്റാമ്പർസ്റ്റി സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിരുന്നു എന്നും മുൻപു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ എഴുത്തു പാതിരിയുടെ മരണശേഷം കാതന്റെ കൊട്ടാരത്തിൽ വരുത്തി സൂക്ഷിച്ചു. എന്നാൽ അതുകൊണ്ടു വല്ല പ്രയോജനവുമുണ്ടാകുമെന്നോ അതിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള കട്ടികൾ ആരാണെന്നു എന്നെങ്കിലും വെളിപ്പെടുമെന്നോ കാതന്റെ ആശിച്ചിരുന്നില്ല. പക്ഷേ ദൈവഗത്യാ അതു വെളിപ്പെടുന്നതിനു ഒരിക്കൽ ഇടയായി.

1719-ൽ ചക്രവർത്തിയുടെ മുമ്പാകെത്തന്നെ തിരുനാൾ ആണ്ടുതോറും പതിവുള്ളതുപോലെ ആഘോഷിക്കപ്പെട്ടു. ജനനദിവസം നിശ്ചയമില്ലാത്തതിനാൽ പാതിരി അവളെ എടുത്തുവെത്തിയ ദിവസമായിരുന്നു ജനനാളായി ഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്.

അന്നു ചക്രവർത്തി അവൾക്കു എന്തെങ്കിലും വിലപിടിച്ച ഒരു സമ്മാനം കൊടുക്കുക പതിവുണ്ടായിരുന്നു. ഇത്തവണ ആ ആവശ്യത്തിലേക്കു പീറ്റർ വെനീസുദേശത്തിൽനിന്നു അവിടുത്തെ ഒരു പ്രസിദ്ധചിത്രകാരനാൽ എഴുതപ്പെട്ട നൂറു പടങ്ങൾ വരുത്തി അവയിലൊന്നു ചക്രവർത്തിയുടെ നേത്രങ്ങളെ ബലമായാകർഷിച്ചു. അതു ജനറൽ മാരാർണിക്കു എന്ന വെനീഷ്യൻ സേനാധിപന്റെ മരയയായിരുന്നു. അയാളുടെ സ്വന്തപേരു ആൻഡ്രൂ എന്നായിരുന്നു. ചിത്രത്തിൽ കാണപ്പെട്ട മുഖത്തിനു കാതന്റെന്റെ മുഖത്തോടു അസംധാരണ സാദൃശ്യം തോന്നുകയാൽ പീറ്റർ അതു ചലദേയും കാണിച്ചുനോക്കി. എല്ലാവരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തോടു യോജിച്ചു.

കാതന്റെന്റെ ആ പടം കണ്ടപ്പോൾ തന്റെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്ന പട്ടിൽ എഴുതിയിരുന്ന് 'ഡ്ര. എം.' എന്ന അക്ഷരങ്ങൾ രചിച്ചു. യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങളിൽ പിതൃപുത്രന്മാർക്കു ഒരു പേർ ഇടുന്നതു അപൂർവ്വമല്ലായ്യാൽ സേനാനിയുടെ പിതാവു, ആൻഡ്രൂ മാരാർണിക്കു, എന്നൊരാളാണെന്നും അയാളുടെ പേരാണ് തന്റെ പട്ടിൽ എഴുതിയിരുന്നതെന്നും, അവർ ഉറപ്പിച്ചു. രാജധാനിക്കു സമീപം താമസിച്ചിരുന്ന വെനീസിലെ രാജപ്രതിനിധിയോടു മാ

മാർണിക്കിന്റെ വംശത്തെപ്പറ്റി ചോദിച്ചതിൽ അദ്ദേഹത്തിനു പൂർണ്ണവും ബലിപ്പെന്നും, 'മാതാപിതാക്കന്മാർ ആരാണെന്നു ആർക്കും നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ലെന്നും വയസ്സ് മുപ്പത്തോളമായിട്ടുണ്ടെന്നും അറിഞ്ഞു. ഉത്തരം ചക്രവർത്തി തിരുവെഴുത്തയച്ച മാർണിക്കിന്റെ സ്വന്തം അതിഥിയുടെ നിലയിൽ കൊട്ടാരത്തിൽ വരുത്തി ചോദിച്ചതിനുള്ള മറുപടി, താൻ ചിതപാനിയായിലെ ആൻഡ്റൂമാർണിക്കു എന്നു പേരായ ഒരു ഭടന്റെ മകനാണെന്നും തനിക്കു ആറുമാസം മാത്രം പ്രായമുള്ളപ്പോൾത്തന്നെ വെനീസിൽ ഒരു ബന്ധുവിന്റെ പക്കൽ എത്തിച്ചുവെച്ചു പിതാവു പോളൻഡിൽ യുദ്ധത്തിനു പോകയും തന്റെ സമപ്രായമായ സഹോദരിയെക്കൂടെ കൊണ്ടുപോകയും ചെയ്തെന്നും പിന്നീടുള്ള വർഷങ്ങളിലൊന്നും തനിക്കറിവില്ലെന്നും അയാൾ പറഞ്ഞു. ഈ വസ്തുതയെ മാർണിക്കിനു മനസ്സിലായതു വെനീസിൽ പാർത്തിയവർ ബന്ധുക്കളിൽനിന്നാണെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

പടം കണ്ടപ്പോൾ മാർണിക്കിനും കാതറൈനും തമ്മിലുണ്ടെന്നു തോന്നിയ സാദൃശ്യം കേവലം ശങ്കമാത്രമല്ലെന്നു അതിഥിയെ കണ്ടപ്പോൾത്തന്നെ ചക്രവർത്തിയെ ബോധ്യപ്പെടുത്തി. ഇപ്പോൾ ആ നിശ്ചയം നിശ്ചലമായവിധത്തിൽ ഉറച്ചു.

മാർണിക്കിന്റെ പിതാവു പോളൻഡിൽവെച്ചു വെടിയേറ്റു യുദ്ധംചെയ്താൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയായപ്പോൾ സ്വദേശത്തിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോകാനുദ്ദേശിച്ചതും രക്തക്ഷയംകൊണ്ടും ആഹാരംകൊണ്ടും ക്ഷീണിച്ചു വഴിക്കുവെച്ചു മരിക്കയും ചെയ്തതാണെന്നും ആ ഭടന്റെയായാണു മുപ്പതുക്കൊല്ലം മുമ്പു മാറിൻബർഗിൽ ഉത്തനായിക്കൊന്നപ്പെട്ടതെന്നും ചക്രവർത്തി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. മാർണിക്കു തന്റെ സഹോദരനാണെന്നു നിശ്ചയം വന്നപ്പോൾ, കാതറൈനെയും ആനന്ദാതിശയം അവർണ്ണനീയമാണു. അവർ അവരുടെ ക്രിസ്തൈകഥകളെപ്പറ്റി തമ്മിൽ സല്ലാപം ചെയ്തതന്നെ അന്നത്തെ പക്ഷൽ കഴിച്ചുകൂട്ടി. പിറ്റേദിവസം രാവിലെ സപരീവാരമായ ചക്രവർത്തിനെയും സഹോദരനും മാറിൻബർഗിലേക്കു പോകുകയും അവിടുത്തെ പള്ളിയിൽ ചെന്നു പിതാവിന്റെ ശരീരം നിക്ഷേപിച്ചു സ്ഥലത്തു മുട്ടുകുത്തി വളരെ നേരം പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. അ

വിടെ ഒരു ശില സ്ഥാപിച്ചു അതിന്മേൽ 'ആൻഡ് മാരാർണിക്കു, രാഷ്ട്രാചക്രവർത്തിയായ കാതറൈൻ പിതാവു' എന്നു വിചിത്രാക്ഷരങ്ങളിൽ കൊത്തിച്ചുശേഷം അവർ രാജധാനിയിലേക്കു മടങ്ങി. പീറ്റർ മഹാൻ ജനാൽ മാരാർണിക്കിനു ഒരു പ്രഭുസ്ഥാനം കൊടുക്കുകയാൽ അവർ തന്റെ ഭാര്യയെ ചെന്നീസിൽനിന്നു രാഷ്ട്രയിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പരികയും സ്ഥിരതാമസം കൊട്ടാരത്തിന്നു സമീപത്തിലാക്കുകയും ചെയ്തു. കാതറൈനും മാരാർണിക്കും ഇരുട്ടെപററുണ്ടായ കുട്ടികളായിരുന്നതിനാൽ അവരുടെ ജന്മദിവസം ഒന്നുതന്നെയാണെന്നു സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. മാരാർണിക്കു തന്റെ പിറന്നാൾ ഏപ്രിൽ ഇരുപത്തി ഏഴാം തിയ്യതിയാണെന്നു ബന്ധുവൃന്ദത്തിൽനിന്നറിഞ്ഞിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു 1720-ാമാണ്ടു മുതൽ കാതറൈൻ തിരുവാൾ ആഘോഷവും ആ തിയ്യതിയിലേക്കു മാറ്റി. ചക്രവർത്തിയുടെ മരണംവരെ മാരാർണിക്കു പ്രഭുതന്നെയായിരുന്നു രാഷ്ട്രൻ സേനാധിപത്വം വഹിച്ചതു. തന്റെ പ്രിയസഹോദരി മരിച്ചപ്പോൾ ഐതിഹ്യവൃന്ദങ്ങളിൽ വിരക്തനായിത്തീർന്ന പ്രഭു ഭൂദാസസഞ്ചാരം ചെയ്യുവെന്നും അതിൽപ്പിന്നീട് തിരികെ രാഷ്ട്രയിൽ ചെന്നിട്ടില്ലെന്നുമാണു ഐതിഹ്യം.

1725-ൽ പീറ്റർ മഹാൻ മരിച്ചു. പിന്നീട് സന്താനമില്ലാതെയിരുന്നതിനാൽ കാതറൈൻ രാജ്യഭാരം കയ്യേറ്റു. ചക്രവർത്തിപദത്തെ അലങ്കരിച്ചു മുതൽ അവൾ പിതാവിന്റെ ഉപദേശവാക്യത്തെപ്പ്രതിയനുസരിച്ചാണു ജീവിതം നയിച്ചത്. തന്റെ ഉന്നതിയോളത്തു അഹങ്കാരമോ തന്നെക്കാൾ താഴ്ന്നവരിൽ പുള്ളമോ അവൾക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. സമസ്തങ്ങളിൽ — വിശേഷിച്ചു ദരിദ്രന്മാരിൽ — അവൾ കാണിച്ചിരുന്ന അനുകമ്പ അന്യാദേശമായിരുന്നു. വസ്ത്രാധരണത്തിലും ആരോണകാൽത്തിലും അവൾക്കു അനുശാസ്യമായ ആസക്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. പരോപകാരമല്ലാതെ അവൾ ചെയ്തിരുന്നില്ല. അസത്യം കേൾക്കുന്നതുതന്നെ അവൾക്കു ശല്യമായിരുന്നു. അവൾ മുഖം കറുത്തു ഒരു വാക്കുപോലും ഒരുത്തരോടും പറഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു പ്രസിദ്ധമാണ്. ചക്രവർത്തി മരിച്ചശേഷം ഭർത്തുവിനോഗത്താലും പുത്രാഭാവത്താലും അവൾ വളരെ ദുഃഖിച്ചുവെങ്കിലും അതു രാജ്യകാര്യങ്ങളിൽ നോട്ടുക്കുറവിന്നു കാരണമായില്ല.

പ്രജകൾക്കെല്ലാം പ്രീതികരമായ വിധത്തിലായിരുന്നു അവളുടെ രാജ്യഭരണം.

കാതനൈൻ സ്രീസമജമല്ലാത്തവിധത്തിലുള്ള പെരുന്തടത്തോടും ഉജ്ജ്വലിതത്തോടും കൂടി രണ്ടരക്കൊല്ലത്തോളം പ്രജാരക്ഷണം ചെയ്തശേഷം 1727-ൽ തന്റെ മുമ്പത്തെയെട്ടാം വയസ്സിൽ രാജ്യം നിവാസികൾക്കു ഏറ്റവും സന്തോഷകരമായ അകാലമരണത്തെ പ്രാപിച്ചു.

ശ്രീ ഭം .

കവിധർമ്മം.

കവിധർമ്മജ്ഞനാണെന്നഭിമാനിക്കുന്ന ആധുനിക മലയാള കവികളിൽ പലരും, കവിധർമ്മം കവിതയുണ്ടാക്കുക മാത്രമാണെന്നു ധരിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ളതായി തോന്നുന്നു. അപൂർവ്വം ചിലപ്പോളല്ലാതെ, അനുഗ്രഹീതനായ അപൂർവ്വം ചില കവികളുടെ തൂലികയിൽനിന്നു നിർദ്ദിഷ്ടമായതല്ലാതെ, കവിധർമ്മം എന്താണെന്നറിഞ്ഞു രചിച്ചിട്ടുള്ള ചില ഖണ്ഡകൃതികളെങ്കിലും, ഉപോഴത്തെ വലിയ വലിയ മാസി കാവ്യഗ്രന്ഥങ്ങളിൽകൂടി കാണാത്തതുതന്നെ ഇതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തം. കവിതകൾക്കിന്റെ മറുകര കണ്ടവർ, അക്കാരണത്താൽതന്നെ ആയിരിക്കാം, മൗനവ്രതമലബംബിച്ചിരുപ്പുമായി. വാസ്തവത്തിൽ മലയാളപദ്യസാഹിത്യം, ഈയിടെയാണി, വളരെ ദുഷിച്ചുപോയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ അഭിവൃദ്ധിയുടെ ലക്ഷണങ്ങളും അവിടവിടെ കാണാറുണ്ട്. അതതിന്നുതാണല്ലോ; കഴിച്ചുള്ളിടത്തു കണ്ടുമുണ്ടാകും. 'മലയാളി ടാൾബർ' എന്ന നാമത്തിന്നു സർവ്വഥാ അർഹമായ വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോനവർകളുടേയും, യഥാർത്ഥ കവിതയെഴുതണമെന്നു വിചാരിച്ചുള്ള, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില അനുഗാമികളുടേയും കവിതാപ്രസ്ഥാനം, മലയാളപദ്യസാഹിത്യത്തിന്നു ഒരു പുതിയ ഉണർച്ചയെ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതു അവരുടെ കവിതാഭിനിതര്യം ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഒരു പരിവർത്തനംകൊണ്ടാണെന്നുള്ളതു, അവരുടെ

ടെ പഴയതും പുതിയതും ആയ കൃതികളെ താരതമ്യപ്പെടുത്തി പാരായണം ചെയ്തിട്ടുള്ളവർ അറിയാവുന്നതാണ്. ഇംഗ്ലീഷ് സാഹിത്യവുമായുള്ള പേഴ്സയുടെ ആധിക്യത്താൽ, ആധുനികന്മാർക്കു അധികം രുചിക്കുന്നതു, അത്തരം കവിതാശീതിയാകുന്നു. മിക്ടാൻറർ അഭിപ്രായത്തിൽ, യഥാർത്ഥകവിത മൂന്നു പ്രധാന ഗുണങ്ങളുണ്ടായിരിക്കണം: ലാളിത്യം, ചിത്രനിർമ്മാണശക്തി, വികാരസമ്പ്രദായകരപം ഇവയത്രേ ആ ഗുണങ്ങൾ. ഈ മൂന്നു ഗുണങ്ങളും കൈങ്കിലും കാണുന്ന പദ്യകൃതികൾ നമ്മുടെ മാതൃഭാഷയിൽ എത്ര എണ്ണമുണ്ട്? വളരെ ചുരുക്കം. ഇതിന്റെ രഹസ്യമെന്താകുന്നു? നമ്മുടെ കവികൾ, പൂർവ്വികന്മാരെ അനുകരിച്ചു, അവരുടെ രീതിയെത്താനു മാതൃകയാക്കി, കവിത ചെയ്യുന്നു. പ്രാസഭരമം, അലങ്കാരഭരമം മുതലായ 'മഷ്ടമുഷ്ടികളിൽ' ഉൾപ്പെട്ട സംഗതികളുടെ മറുപുറത്തു ഒരു തിരിഞ്ഞുനോക്കുന്നതിനുപോലും അവർക്കു സ്വാധീനമില്ല. ഭാവനാശക്തി എന്നൊന്നു അവരെ സമീപിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു. ചുരുക്കത്തിൽ, ആധുനികകവികളിൽ ഒരു വലിയ പങ്കും, 'വായിൽ വന്നതു കോതയ്ക്കു പാട്ടു' എന്ന മാതിരിയിൽ കവിത എഴുതിത്തള്ളുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ കഴിഞ്ഞല്ലോ. അതു നമ്മുടെ മാതൃഭാഷയുടെ ക്രമോന്നതമായ അഭിവൃദ്ധിക്കു തിച്ഛായും വിഘാതം ഉണ്ടാക്കുന്നതാണ്. അതിനാൽ അവരുടെ ദൃഷ്ടി, നാരായണഭക്തന്മാർ മുതലായ മാതൃകാകവികളുടെ, ആധുനിക കവിതാപ്രസ്ഥാനത്തിലേക്കു തിരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നുള്ള, എന്റെ ആഗ്രഹത്തെ, ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുകയുള്ളൂ!

കവി എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥം എന്താണ്? കവി എന്നു വെച്ചാൽതന്നെ ആരാകുന്നു? ആയാൾ ആരുമായിട്ടാണ് സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നതു, അല്ലെങ്കിൽ ആരോടു സംസർഗ്ഗം ചെയ്യുന്നു? എത്രവിധമുള്ള ഒരു ഭാഷയാണു, നാം അയാളിൽനിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ടതു? ഈ ചോദ്യങ്ങളുടെ ശരിയായ ഉത്തരം, കവിധർമ്മത്തിന്റെ ഒരു ശരിയായ വിവരണമായിരിക്കും. കവി മനുഷ്യരോടു സംസാരിക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യനാകുന്നു. സാധാരണന്മാർക്കുള്ളതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ വാസ്തവബോധവും, കാര്യങ്ങളിൽ കൂടുതൽ താല്പര്യവും, മുദ്ര

സ്വഭാവവും, മനുഷ്യപ്രകൃതിയെക്കുറിച്ചു വേണ്ടത്തക്ക അറിവും, പ്രൗഢമായ അന്തഃകരണവും ഉള്ള ഒരു മനുഷ്യനാകുന്നു. സ്വന്തം സ്കോളങ്ങളിലും, സങ്കല്പങ്ങളിലും രസിച്ചു, തന്നിൽത്തന്നെയുള്ള ജീവചൈതന്യവുമായി മറ്റുള്ളവരേക്കാൾ കൂടുതൽ സംസർഗ്ഗം ചെയ്തു, ലോകഗതിയിൽ മറ്റു ദിക്കുകളിൽ കാണുന്ന അത്തരം സ്കോളങ്ങളേയും സങ്കല്പങ്ങളേയും അർത്ഥോദാഹര്യവും മനനം ചെയ്തു, ഇല്ലാതിടത്തു അവയെ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന്നു പ്രകൃതം വാസനയുള്ള ഒരു മനുഷ്യനാകുന്നു. ഈ ഗുണങ്ങളോടുകൂടി, അദൃശ്യവസ്തുക്കളെ ദൃശ്യമാക്കിക്കാണിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സാമർത്ഥ്യവും അയാൾ കൗസ്ഥമാക്കിയിരിക്കും; യഥാർത്ഥസംഭവങ്ങളാൽ ഉണ്ടാകുന്നതിൽനിന്നു തീരെ വ്യതിരിക്തമായ വിധത്തിലും, വേണ്ടിവന്നാൽ, പ്രത്യേകിച്ചു വായനക്കാർക്കു ഹൃദയാർത്ഥോദാഹരണങ്ങൾക്കുണ്ടു അവരങ്ങളിൽ അതേപടിയും, വികാരമസന്തെ തന്നിൽ അങ്കുരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ശക്തിയും സമ്പാദിച്ചിരിക്കും. താൻ വിചാരിക്കുന്നവയേയും, അനുഭവിക്കുന്നവയേയും, വിശിഷ്ട, സ്വന്തം ഹൃദയത്തിലും പരിചയത്തിലുമുണ്ടാകുന്ന വിചാരാനുഭവങ്ങളെ, യാതൊരു വ്യത്യാസവും കൂടാതെ വർണ്ണിക്കുന്നതിന്നു പുറമെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിന്നു — വേണ്ട വേഗവും ശക്തിയും സ്വന്ത പരിചയത്തിൽനിന്നുതന്നെ നേടിയിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഇങ്ങിനെയാകട്ടെ ആണെങ്കിലും, എത്രതന്നെ ഗുണസമ്പുഷ്ടനായ ഒരു മഹാകവിക്കും, സംഗതികളെ നടന്നുചിധംതന്നെ, ഈഷദ്വ്യത്യാസംകൂടാതെ, വർണ്ണിക്കാൻ കഴിയുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. സംഭാഷണങ്ങളേയും വികാരങ്ങളേയും അതേവിധം പകർത്തുന്നതിന്നും അയാൾ ശക്തനാകുമോ എന്നു സംശയം. എന്നാൽ, അതിന്റെ ഒരു ശരിയായ മറുപടിയെ; വാഗ്ജാലംകൊണ്ടു പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിന്നു അയാൾക്കു കഴിയും.

ഒരു കവിയുടെ സ്വഭാവത്തെക്കുറിച്ച് എത്ര വലിയ ചതിപ്പു നമുക്കുണ്ടായിരുന്നാലും, വികാരാനുഭവങ്ങളെ വർണ്ണനകളിൽ ഉദ്യുക്തനായിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ, ആ സ്ഥിതിയിലല്ലാതിരിക്കുമ്പോളുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യവും നിർവ്വഹണശക്തിയും അയാൾക്കുണ്ടാവുകയില്ല. അപ്പോഴത്തെ അയാളുടെ സ്ഥിതി, ഒരടിമയുടേയോ, കേവലം ഒരു യ

ആത്മീയതയോ പോലെയാകുന്നു. ഈ സ്ഥിതിയിൽ ആയാളുടെ ആഗ്രഹം, തന്റെ ഹൃദയത്തെ വർദ്ധിപ്പിച്ചു വരുന്നതിന്റെ ഹൃദയത്തിൽനിന്നു പ്രതിവികസമാക്കിത്തീർത്ത്, തദ്വാരാ തൽക്കാലം അയാൾക്കുണ്ടാകുന്ന സ്തോഭങ്ങളെ ഭാവനയാൽ കണ്ടറിഞ്ഞു, സഹൃദയന്മാർക്കു ആത്മോദപ്രദമാംവണ്ണം വർദ്ധിക്കുന്നതിനായിരിക്കാം. പിന്നെ അയാൾ ഏതുമാതിരി ഏങ്ങിനേയുള്ള ഭാവനയിൽ പാഞ്ഞുലാൻ അദ്ദേഹം രസിക്കുന്നത്, എന്നു നോക്കുകയായി. രസാനുഭവമായ രീതിയും അയാൾക്കു ലഭിച്ചാൽ, അയാൾ എഴുതുന്ന കവിത, 'കവിത'യാകുകയും ചെയ്യും.

പ്രകൃതിയെ ഭാവനാശക്തിയാൽ തേച്ചു മിനുക്കാനെത്തന്നെ വർദ്ധിച്ചാലും പോരാത്തതില്ലെന്നു ചിലർക്കു അഭിപ്രായമുണ്ട്. കവി, ഒരു പരിഭാഷകന്റെ നിലയിൽ ഇരുന്നുവെന്നു പ്രതിപാദിച്ചാൽ മതിയത്രെ. ഭാവനാശക്തിയെ ഉപയോഗിക്കാതെ, സദാചരതപരമായ കാര്യങ്ങളും, കണ്ടു പഠിക്കുകയോണ്ടു മാത്രം സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അതു കവിതയല്ല; വെറും ഗദ്യമാകുന്നു. അതിനെ, രണ്ടാമതു പരിചയമില്ലാത്ത സംഗതികളെപ്പറ്റി ചിലർ ചെയ്യുന്ന വിചരണത്തോടു സാമ്യപ്പെടുത്താം.

കവിത മനുഷ്യപ്രകൃതികളുടെ പ്രതിബിംബമാകുന്നു. കവിക്ക് ചരിത്രകാരനെന്നോട് സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. അയാൾക്കു ഒരേ ഒരു ദൃഷ്ടിമേയുള്ളു: സദാചരതപരം; ഇതൊഴിച്ചു വർദ്ധിപ്പിക്കുകയോ സംബന്ധിച്ചുടത്തോളം, അയാൾ ഒന്നും ഭീക്ഷിക്കേണ്ടതില്ല. ചരിത്രം, ജീവചരിത്രം മുതലായവ എഴുതുന്നവരുടെ സ്ഥിതി അങ്ങിനെയല്ല; ഒരു ദൃഷ്ടിമേയുള്ള അയാൾ സാധിക്കാൻണ്ടാകും എന്നാൽ, വെറും വാസ്തവ കഥനത്തെക്കാൾ കവിയുടെ ജോലിയാണു ആയാസകരമെന്നുള്ളതു സ്മരണീയമത്രെ.

സ്നേഹമെന്തെന്നുതോടുകൂടി ലോകത്തെ - പ്രകൃതിയെ - സംവീക്ഷണം ചെയ്യുന്നതിന്നു ഈ വേല അത്ര ആയാസകരമല്ല. അന്യന്മാർക്കു പ്രകൃതിയെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിച്ചു രസമുണ്ടാക്കണമെന്നുതന്നെ അതിൽ രസിക്കണം. അതിന്നു രസം തോന്നുന്ന വസ്തുക്കളിലേ വ്യത്യസ്തവ്യത്യാസമുണ്ടാകുമുള്ളു. അതവിതു: രസവും, വ്യത്യസ്തവും പരസ്പരസംബന്ധമുള്ളവയാകുന്നു; ഒന്നില്ലെങ്കിൽ മററുമില്ല. നമുക്കു മ

സിക്കാത്ത വസ്തുക്കളെക്കുറിച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു, നമുക്കു കഠിനമുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. അകഗണിതം, രസതന്ത്രം മുതലായ ശാസ്ത്രീയവിദ്യകളിൽ താല്പര്യമുള്ളവർ, എത്ര കഷ്ടപ്പെട്ടും അവയിൽ പാണ്ഡിത്യം നേടുന്നതു നോക്കുക! ശരീരശാസ്ത്രത്തിൽ സാമാന്യജ്ഞാനം കിട്ടും സമ്പാദിപ്പാൻ എന്തു ശ്രമം ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു! എന്നിട്ടും അതിൽ രസമുള്ളവർ പിന്നോക്കം പോകുന്നുണ്ടോ? ഇങ്ങിനെ നോക്കിയാൽ രസത്തിനും, അറിവിനും തമ്മിലും സംബന്ധമുണ്ടെന്നു കാണാം. അതാവിതു: പ്രകൃതിയിൽ രസിക്കുന്നവർക്കു, പ്രകൃതിയോടു സ്നേഹവും തന്മൂലം അതിനെ സംബന്ധിച്ചു ആവശ്യമുള്ള അറിവും ഉള്ളവർക്കു കവികളാകുവാൻ സാധിക്കുമുള്ളു. ഈ തത്വത്തെ പരസ്കരിച്ചു, കവി എന്താണു ചെയ്യുന്നതു എന്നു നോക്കുക. അയാൾ, മനുഷ്യനെയും ചുറ്റുമുള്ള വസ്തുക്കളേയും, വ്യസനവും ആഹ്ലാദവും ഉല്പാദിപ്പിക്കുമാറു പ്രവർത്തിക്കുകയും വീണ്ടും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സൃഷ്ടിവിശേഷങ്ങളായി ഗണിക്കുന്നു. അയാൾ, മനുഷ്യനെ, തല്ലാലം ക്ഷണസിദ്ധമെങ്കിലും അവസാനത്തിൽ തനിക്കു സമജമായിത്തീരുന്ന അറിവോടുകൂടി, വേദാന്ത വിധം പാണ്ഡിത്യം വിവേകപൂർവ്വം, ചില പ്രബലവിശ്വാസങ്ങളും, അനുമാനങ്ങളും, സ്വാഭാവികജ്ഞാനവും ഉള്ളവനായി ഗണിക്കുന്നു. അയാൾ, മനുഷ്യനെ, എതിർത്തും സ്നേഹജനകങ്ങളായ വസ്തുക്കളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടവനായി, ആ സ്ഥിതിയിലായിത്തീർന്നാൽ തനിക്കുണ്ടാകാവുന്ന ആശയങ്ങളും സ്കോഭങ്ങളും ഉള്ളവനായി ഗണിക്കുന്നു. പക്ഷേ അതിൽ, തന്നെപ്പോലെ മറ്റുള്ളവരേയും, മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെ തന്നെയും വിചാരിക്കുന്നു. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നവർക്കു ലോകപരിചയമില്ലെന്നിരിക്കിൽ, പ്രകൃതിവിജ്ഞാനം കുറവായാൽ, അനുഭവ പരാനുഭവം എടുപ്പുമുണ്ടു.

കുറുകയുടെ ശുദ്ധ പ്രധാനമായി പതിയുന്നതു, കാര്യങ്ങൾക്കുണ്ടായിരിക്കാവുന്ന ഇത്തരം അനുരാഗത്തിലും, വാത്സല്യത്തിലുമാണു. അയാൾ, മനുഷ്യനെയും പ്രകൃതിയെയും, അന്യോന്യോപയോഗത്തിനായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണെന്നു കരുതുന്നു; മനുഷ്യനാണെന്നു, പ്രകൃതിയുടെ രാമണീയകളെ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ക

ണ്ണാടിയിായി വിചാരിക്കുന്നു. ഇങ്ങിനെ, അയാൾ, തനിക്കുള്ള രസം നഭവത്താൽ പ്രേരിക്കപ്പെട്ട്, ഒരു പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞൻ വളരെക്കാലത്തെ പരിശ്രമംകൊണ്ടു സമ്പാദിക്കുന്ന അറിവു,— പ്രകൃതിയെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം— അതിനോടുള്ള സംസർഗ്ഗത്താൽ കരസ്ഥമാക്കുന്നു. അവരുടെ രണ്ടുപുരുഷന്മാരും ജ്ഞാനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം രസമാണു. പക്ഷെ, ഒരാളുടേതു, ജീവിതയാത്രയിൽ കഴിച്ചുകൂടാത്തതാകുന്നു; മറേതോ, പ്രത്യേകം ചിലക്കു മാത്രം ഉപയോഗമുള്ളതും, ശീലംകൊണ്ടും രുചിഭേദംകൊണ്ടും മാത്രം സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കുണ്ടാകാവുന്നതുമാകുന്നു. പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞൻ, കണ്ടുചിടിക്കാൻ പ്രയാസമുള്ള സത്യത്തെ ആരായുന്നു; കവിയാകട്ടെ സത്യമാകുന്ന സുഹൃത്തിന്റെ സന്നിധിയിൽനിന്നു, സകല ജീവജാലങ്ങളുടേയും സഹായസഹകരണങ്ങളോടുകൂടി, ഗാനംചെയ്തുപിടിക്കുന്നു. “അറിവിന്റെയെല്ലാം ശ്വാസവും, സൂക്ഷ്മതരമായ ചൈതന്യവുമാകുന്നു, കവിത; അതു, വിജ്ഞാനസർവ്വസ്വത്തിന്റെ മുഖത്തുള്ള ചേതോവികാരപ്രകടനമാകുന്നു.” കവി, മുന്നിലും പിന്നിലും ദൃഷ്ടിയുള്ള ആളാണു; അയാൾ, മനുഷ്യസ്വഭാവത്തെ നനയ്ക്കാൻ വരുന്ന ദുർഗ്ഗണപ്രവാഹങ്ങൾക്കെതിരായി നില്ക്കുന്ന പാറയത്രെ! മതാചാരാദികളാലും, കുടിപാറ്റിടങ്ങളിലെ ശിതോഷ്ണസ്ഥിതിയാലും മറ്റും പരസ്പരം വിഭിന്നങ്ങളായ സമുദായങ്ങളെ തമ്മിൽ, അയാൾ, കൂട്ടിയിണക്കുന്നു. അയാളുടെ വിചാരങ്ങൾ, കടലും മരുഭൂമിയും കടന്നു, എവിടേയും ഏത്തു നമ്പയാണു. ഈ മാതിരി വിഷയങ്ങളിൽ, സാധാരണ മനുഷ്യരുടെ കണ്ണും ചെവിയും എത്താത്തിടത്തു, അയാൾ പറഞ്ഞുചെന്നു നോക്കുന്നു. കവിത, എല്ലാ അറിവിന്റെയും ആദ്യവും അവസാനവുമാകുന്നു; അതു മനുഷ്യഹൃദയത്തെപ്പൊലെ, ആത്മാവ്നേയും അവാച്യമായ ആനന്ദത്തിൽ ലയിപ്പിക്കുന്നു.

കെ. ഏസ്. പാലമശ്വരൻപിള്ള.

ലേഖനസംഗ്രഹം.

ഉകാരം — സംവൃതവും വിവൃതവും: ജ്യോതിഷകൻ എൻ. കുമാരപിള്ള എന്നൊരു ലേഖകൻ എഴുതിയ ‘കേരളപാണിനീയം’ എന്ന ലേഖനത്തിൽനിന്നു ഒരു ഭാഗം താഴെ ചേർക്കുന്നു:—

സംവൃതോകാരമെന്നും വിവൃതോകാരമെന്നും ഹ്രസ്വമായ ഉകാരം രണ്ടുവിധമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് വാസ്തവവും എന്തൽക്കാലത്തേയ്ക്കു ഉചിതവുമാകുന്നു. എന്നാൽ സംവൃതോകാരം ഭാഷയുടെ സ്വന്തസമ്പാദ്യമാണെന്നു പറഞ്ഞതിൽ നന്നുൽ (തമിഴുപ്രാകാരം) വായിച്ചിട്ടുള്ള കേരളപാണിനീയം, തൊരിപ്പോയെന്നുപറയാൻ എനിക്കു സംശയം തോന്നുന്നു. തമിഴുപ്രാകരണത്തിൽ ഹ്രസ്വമായ ഉകാരത്തെ ‘കുറിയലുകാരം’ എന്നും, ‘മുറിയലുകാരം’ എന്നും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇവ രണ്ടുമാണു കേരളപാണിനീയുടെ സംവൃതവിവൃതങ്ങൾ. മലയാളത്തിൽ സംവൃതത്തെ ഈയിടയ്ക്കു ചന്ദ്രകലാചിഹ്നമിട്ടു വേർതിരിച്ചു കാണിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ തമിഴിൽ കുറിയലുകാരത്തിന്നു ലിപിയിൽ യാതൊരു വ്യത്യാസവും വരുത്തിയിട്ടില്ലാ. രണ്ടു ഹ്രസ്വാക്ഷരങ്ങളെക്കൊണ്ടുണ്ടാകാത്ത ശബ്ദങ്ങളുടെ അവസാനത്തിൽ നിൽക്കുന്ന ക, ച, ട, ത, പ, റ എന്നുള്ള അക്ഷരങ്ങളിലെ ഉകാരം ‘കുറിയലുകാരം’ ആകുമെന്നും (ക, ച, ട, ത, പ, റ എന്നുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ-വക, പച, [പതു] മട, അതു, തപ, മറ തലായ ശബ്ദങ്ങളുടെ അവസാനത്തിൽ -ഇരിക്കുന്നതുപോലെ ഭാര്യായ ഹ്രസ്വാക്ഷരങ്ങളുടെ അടുത്തിരിക്കുമ്പോൾ അതുകൂടിലെ ഉകാരം ഒപ്പയിൽ കുറഞ്ഞുപോകുന്നില്ലാ; അതായതു കുറിയലുകാരം ആകുന്നില്ലാ), കുറിയലുകാരം ആകാത്ത ഉകാരം മുറിയലുകാരമെന്നും, ഉള്ള സ്വരങ്ങളും ഉദാഹരണങ്ങളും മന്ത്രമേ നന്നുലിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളു.

ഉദാഹരണം.

കുറിയലുകാരം സംവൃതോകാരം മുറിയലുകാരം വിവൃതോകാരം

കടക

കടക്

പച

പതു

വീട

വീട്

ഉരു

ഉരു

കാചു	കാശ്	മടു	മടു
പണ്ടു	പണ്ടു	കണ്ടു	കണ്ടു
കരുമ്പു	കരുമ്പു	പുഴു	പുഴു
പുറു	പുറു	കുരു	കുരു

സംവൃതോക്താക്കളുടെയും കവിതകളുടെയും ഉദ്ദേശ്യത്തിൽ സ്വല്പം വ്യത്യാസവും ഇല്ലെന്നില്ല. സംവൃതോക്താക്കളെ ഉ, അ എന്നുള്ള സ്വരങ്ങളുടെ മദ്ധ്യേയുള്ള ഒരു സ്വരംകൊണ്ടും കവിതകളാൽ സംവൃതോക്താക്കളോട് 'ഇ' എന്ന സ്വരത്തിന്റെ ഒരു ചെറിയ അംശംകൂടെ ചേർക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു സ്വരംകൊണ്ടുമാണ് ഉച്ചരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ മലയാളത്തിൽ സംവൃതാന്തഗണ്യങ്ങളെ തമിഴിൽ ഉള്ളതിനെക്കാൾ എണ്ണത്തിൽ കൂടുതലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കണ്ട്, പാൽ, മോർ, തേൻ, തേൾ ഇത്യാദി ചില്ലന്തങ്ങൾക്കും പൂ, കാ ഇത്യാദി ഭാഷ്യതാലവ്യാന്തങ്ങൾക്കും തമിഴിൽ പ്രായേണ ഒരു രൂപമേ നടപ്പുള്ളൂ. മലയാളത്തിൽ ആകട്ടെ അതുകൾക്കു കണ്ട്, കണ്ണി, പാൽ - പാലി, മോർ - മോരു, തേൻ - തേനി, തേൾ - തേളി, പൂ - പൂവി, കാ - കായ്. ഇങ്ങനെ സംവൃതാഗമവികല്പംകൊണ്ടു രണ്ടു രൂപങ്ങൾ നടപ്പുണ്ട്. എന്നു മാത്രമല്ല, വിചിത്രാന്തഗണ്യങ്ങളെപ്പോലും ചില ഭിഷകർ ഗുരുവി - പരുവി - കഴുവി - പുഴുവി - മധുവി എന്ന സംവൃതാഗമം ചെയ്തു പ്രയോഗിക്കുന്നു. ചില നീചന്മാർ മണിയ്ക്ക് - കവിയ്ക്ക് - തവിയ്ക്ക് - എവിയ്ക്ക് - പൂവിയ്ക്ക് എന്ന സംവൃതാഗമം ഇക്കാരാന്തഗണ്യങ്ങൾക്കു ചെയ്യാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ കേരളവാണിനീയം ഉദിച്ചു. പ്രത്യക്ഷമായതു മലയാളികളായ നമ്മുടെ ഭാഗ്യം തന്നെ.

കഥകളി: ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി 'ഒരു സഹൃദയൻ' ദീപലമായ ഒരുപത്രം എഴുതി അയച്ചിട്ടുള്ളതിൽനിന്നു രസകരമായ ചില ഭാഗങ്ങൾ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം:—

കഥകളി എന്ന അഭിനയസമ്പ്രദായം വളരെ ഹൃദയംഗമമായ ഒന്നാണ്. സൂക്ഷ്മ ആലോചിച്ചാൽ കഥകളിയിൽ നാടകത്തിലേക്കാളുമധികം രസിക്കുവാൻ വകയുണ്ട്. എന്തിലും കഥകളിയുടെ

പ്രചാരം നാൾക്കുനാൾ കുറഞ്ഞുവരുന്നു. ഈ പ്രചാരലോപത്തിന്നു കാരണം എന്താണ്? ഈ ചോദ്യത്തിന്നു എന്നിങ്ങു തോന്നുന്ന ഒരു സമാധാനം ഇവിടെ പറയാം:-

കഥകളി എന്ന പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭോഷമാ, അതിൽ സ ഹൃദയങ്ങൾ രസിക്കുവാൻ വകയില്ലായ്മയോ ആണു അതിന്റെ പ്ര ചാരം കുറഞ്ഞുവരുന്നതിനുള്ള കാരണം എന്നു തോന്നുന്നില്ല. അ രിന്റെ അഭിനയസമ്പ്രദായം ദുഷിച്ചുപോയതാണു ശരിയായ കാര ണം എന്നു വേണം പറയുവാൻ. എല്ലാ പാത്രങ്ങൾക്കും തക്കതായ ആളുകൾ എത്ര കഥകളിയോഗത്തിലും ഉണ്ടാവാറില്ല. എത്ര വേഷ ങ്ങൾ കെട്ടാവുന്ന ചിലർ ഉണ്ടായിരിക്കും. അവരെക്കൊണ്ടു രംഗപ്ര തി വേറെ വേറെ വേഷങ്ങൾ കെട്ടിക്കുകയാണു പ്രായേണ പതിവു. ഉത്തരാസ്വയംവരം കഥയാണെന്നു വിചാരിക്കുക. വിരാടരാജാവായ് വന്ന ആർ തന്നെ യാതൊരു ഭേദവും കൂടാതെ പിടന്ന ഉത്തര നായും, അനന്തരം എത്ര വേഷങ്ങൾക്കെല്ലാം ആളില്ലാതെയുണ്ടാ അവരെല്ലാമായും വരുന്നു. നരകാസുരവധം, സുഭദ്രാസ്വയംവരം, കിരാതം ഈ മൂന്നു കഥകൾ കൂടി ഒരു രംഗത്തിൽ അഭിനയിച്ചുതു ണ്ണാൻ കാണുകയുണ്ടായി. കളിയിലെ പ്രധാന സ്ത്രീവേഷക്കാരൻ ആദ്യം നരകാസുരന്റെ ഭാര്യയായി. കഥ മാറിയപ്പോൾ ആ സ്ത്രീ വേഷം തന്നെ അജ്ഞാനന്റെ പ്രാണപ്രിയയും ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ പ്രിയ സോദരിയുമായ സുഭദ്രയായി രംഗപ്രവേശം ചെയ്തു. ഒടുവിൽ കി രാതമായപ്പോൾ അതാ ആ മാനുഷീതന്നെ ഗണ്ഡപ്രദേശങ്ങളിൽ കാരോ കറുത്ത പൊട്ടുകൾ കൂടി തൊട്ടു കാട്ടാളസ്ത്രീയായി പ്രവേശി ക്കുന്നു. കളി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരു സ്റ്റേജിതൻ പുറഞ്ഞതു 'കഥകളി യിൽ ഭാര്യവഹരണം വിചിത്രമല്ലായിരിക്കാം' എന്നാണു. അഭി നയത്തിന്റെ വിജയം കിടക്കുന്നതു തന്നെയതല്ലാത്തതല്ലാത്ത. തന്നെ തപമാണു രസത്തിന്നു കാരണം. ആ സ്ഥിതിക്കു ഇങ്ങിനെ 'ചേട്ടത്തി യാമൊട്ടനുജത്തിയാമൊട്ടു' എന്ന മട്ടു എങ്ങിനെ രസിക്കും? കാരമാ ണെ കഥകളിക്കു പ്രചാരം കുറയുന്നതു?

കഥകളിക്കുള്ള മറ്റൊരു മുഖ്യദോഷം ഇതും.
ആ കുട്ടികളെക്കൊണ്ടു വേഷം കെട്ടിക്കുന്നതു കമാരാസ്ത്രീ.

യാത്ത ചിലരെക്കൊണ്ടു ചിലപ്പോൾ വേഷം കെട്ടിക്കും. ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം പറയാം. ഒരു ദിവസം സുഭദ്രാമ്മരണമായിരുന്നു കഥ. ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഇരുവശങ്ങളിലും കാരോ പതിനാലോടുകൂടി പ്രവേശിക്കുന്നു. കൃഷ്ണന്റെ വേഷം ധരിച്ചിട്ടുള്ളതു പത്തു വയസ്സുപോലും പ്രായമാവാത്ത ഒരു ബാലനായിരുന്നു. ഭാര്യമാരിൽ ഒന്നു ഉദ്ദേശം ഇരുപതിരുപത്തഞ്ചു വയസ്സും മററു സുമാർ പതിനെട്ടു വയസ്സും ഉള്ളവർ. കൃഷ്ണൻ രാൻ ആടുന്ന പദത്തിന്നു കൈകാട്ടുവാൻ അറിഞ്ഞുകൂട. അതു കാട്ടിക്കൊടുക്കുന്നതു ഒരു പതിയും! ശ്രീകൃഷ്ണൻ അമ്മയോടും സോദരിയോടും കൂടിയാണു പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നും, ഇതൊരു അഭിനയാഭ്യാസശാലയാണെന്നും പറഞ്ഞു എന്റെ പഴയ സ്നേഹിതൻ അവിടം വിട്ടു പോയി. ഈ മാതിരി പ്രയോഗങ്ങൾ തമ്മയ്ക്കു തപത്തെ സമൃദ്ധമേറ്റു ചെയ്യുന്നില്ലയോ? * * * ഇങ്ങിനെ ചില കാരണങ്ങളാണു എനിക്കു പ്രധാനമായി തോന്നുന്നതു.

കഥകളി ഒരു കാലത്തു കോളത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധന്മാർക്കുള്ള മുഖ്യവിനോദമായിരുന്നു. ഒരാൾ വിദഗ്ദ്ധനാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ 'എത്ര ആട്ടക്കഥകൾ ഉണ്ടാക്കിട്ടുണ്ടു' എന്നായിരുന്നു അന്നു ചോദ്യം. കേരളത്തിലെ പഴയ രാജാക്കന്മാർക്കു ഭരണകാര്യങ്ങളിലെക്കാരും കൂടുതലായ നിഷ്ഠുഷ് കഥകളിയിലായിരുന്നു. 'കഥകളിയോഗം' പണ്ടത്തെ രാജാക്കന്മാരുടെ ഭരണത്തിൽ ഒരു വലിയ 'ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടു' ആയിരുന്നു. അന്നത്തെ കളിയോഗങ്ങൾ ഇന്നത്തേതുപോലെയാണെന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണു.

മന്വരി: ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരു ലേഖനം ഇവിടെ കിട്ടിയിട്ടുള്ളതിൽ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:—

മന്വരിഭാഗത്തിന്നു ഗോവസ്വരി കുത്തിവെക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ആയുർവ്വേദജ്ഞന്മാരാൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന ഒന്നാണെന്നു ഉമ്മിക്കാൻ തക്ക ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉണ്ടു. ധന്വന്തരിപ്രണീതമായ ശാക്തേയഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇങ്ങിനെ കാണുന്നു.

“ധേനുസ്തസ്മന്വരികാനാരാണാഞ്ചമന്വരികാ
തജ്ജലംബാഹുശ്ചാപ്തശ്ശാസ്ത്രേണഗൃഹീതവാൻ
ബാഹുശ്ചാപശ്ശാസ്ത്രാണിരക്ഷതാൽപത്തികരാണിച
യം പാദാണു. സുകുഷ്മം ശ്ലോകജപരസംഭവം.”
ലേക്കാട്ടു മധികം രസിക

ശ്രീ രവിദ്രപ്രശസ്തി.

(1)

പ്രകൃതിയുടെ സുഖചക്രത്തിന്നു...
ജ്ജ്വലതകമാംബികളുടെ ഞ്ഞെപ്പറ്റം
സ്വകൃതിയിലതിനെപ്പകർത്തിടുന്ന
സുതൃതിശിഖാമണിയാം രവിദ്രനാഥൻ.

(2)

മന്നമിളകിമറിഞ്ഞമഞ്ജമാന്മേൽ -
കണമിയലുംകവിതാമൃതദ്രവത്താൽ
ഷണമിവരാളുനുകാവ്യവാദീ -
പ്രണയമഴംകവികോകിലാവലിനാം.

(3)

പൊരുളുമരുളുമേന്മമീരവീന്ദൻ -
പുരുഷവിപുലമുദിച്ചയന്നിരിക്കേ
സുരചിരമിഹഭാരതോവിതൻകൂ -
രിരുളുകലുന്നതിലെന്തുവിരമുള്ളൂ?

(4)

മികവുടയൊരുസൽപദത്തിലത്ത് -
ത്തികവിയലുംപുതുകാവ്യഭൂഷാർത്തി
അകലുഷമതിയീമഹാൻസ്വഭാഷ -
സ്തകമലരിൽക്കുതുകം വളർത്തിടുന്ന

(5)

സുവിമലകവിതാവിലാസലാസ്യ -
ജ്ജ്വലികവിയുന്നകവീന്ദ്രവീരവീന്ദൻ;
അവികലകൾലംവിളങ്ങിടട്ടേ
കവികലമാലയിൽമിന്നമിപ്പതക്കം.

കുമാരദാസ്.

ഭക്തി .

“ഭക്തി” എന്നു നാം എല്ലാവരും പല സന്ദർഭങ്ങളിലും പറഞ്ഞുവരുന്നുണ്ടല്ലോ. എന്നാൽ ഇതുകൊണ്ടു നമുക്കു എന്തൊരു ശബ്ദബോധമാണു ഉണ്ടാകുന്നത്? നമുക്കു യാതൊരു വസ്തുവിൽ ഭക്തിയുണ്ടാകുന്നുവോ ആ വസ്തുവിൽ നമ്മുടെ ശരീരം മുഴുവനും മനസ്സും പുത്രമിത്രകുളത്രാദികളായ നമ്മുടെ കഡംബം മുഴുവനും സകല സ്വത്തുക്കളും, എന്നുവേണ്ട നമ്മെ സംബന്ധിച്ച ഐഹികങ്ങളും ആ മുഹൂർത്തങ്ങളുമായ സകല വസ്തുക്കളും സ്നേഹബഹുമാനവാത്സല്യാദികളോടുകൂടെ സമർപ്പിക്കുകയും അതിൽനിന്നു നമുക്കു വരാവുന്ന സകല കഷ്ടപ്പാടുകളും സസന്തോഷം അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടു യാതൊരു പ്രതിഫലലേക്കും യാതൊരു അതിനുവേണ്ടി എന്തുതന്ന ചെയ്യാനും സന്നദ്ധനാശായിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതാണു ഭക്തി എന്നു ഞാൻ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതു. ഈശ്വരഭക്തി, രാജഭക്തി, ഗുരുഭക്തി എന്നിങ്ങിനെ നാം പലവിധത്തിലും അതിനെ തിരിച്ചുപറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഭക്തി ഒന്നു മാത്രമല്ലാതെ പലേവിധത്തിൽ വിഭാഗിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. എന്നാൽ ആധാരഭേദങ്ങളെക്കൊണ്ടു ആദയയങ്ങൾക്കു ഭേദം വന്നിട്ടുള്ളതാണ്. ഇനി ആദ്യമായി ഈശ്വരഭക്തിയെപ്പറ്റി വിചിന്തനം ചെയ്യാം. ഇതു സമ്പാദിക്കാതെ ഭക്തവരും ഇഹലോകവാസത്തെ സുഖമായി നയിച്ചുപോകുവാൻ പ്രയാസമാണ്. സാധാരണ മനുഷ്യർക്കു സകല ജീവികൾക്കും ഇയ്യൊരു നിമിഷം സുഖമാണെങ്കിൽ മറ്റൊരു നിമിഷത്തിൽ ദുഃഖമുള്ളതായിട്ടാണു കണ്ടുപറയുന്നത്. അതു ഭക്തിയുടെ അഭാവംകൊണ്ടല്ലയോ? നേരെമറിച്ചു ഈശ്വരഭക്തി സമ്പാദിക്കുന്നതായാൽ നമുക്കു പിന്നെ ഏതുകാര്യത്തിലാണു വ്യസനിപ്പാനുള്ളതു? നമ്മുടെ അന്തഃകരണം മുഴുവനും അഭ്യന്തത്തിന്റെ തുല്യാദത്തിങ്കൽ സമർപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞുവെല്ലോ. ശാശ്വതമായും അതിബലവാന്മാരായ യാതൊരു ശത്രുക്കളാലും ഉടയ്ക്കപ്പെടുവാൻ കഴിയാത്തതായും ഉള്ള ആ തുല്യാദക്കോ

ട്ട കാമക്രോധലോഭമോഹാദികളായ ദുഷ്ടഭാവങ്ങൾ വിവധവി
 ഘതായുധങ്ങളോടുകൂടെ അതിക്രമിപ്പാനും അതിൽ അഭയം
 പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന നമ്മുടെ മനസ്സിനെ പിടിച്ചടക്കുവാനും കഴി
 യുണ്ടുതാനോ? അവിടെത്തന്നെ മേൽപ്പറഞ്ഞ ദുഷ്ടന്മാരുടെ
 യാതൊരു ബാധയും കൂടാതെ സകല സുഖാനുഭവങ്ങളും ലഭിക്കുന്ന
 താണ്. ഭക്തിയില്ലാത്തവനു ഈ ലോകത്തിലെമ്പലും ഒരു ലോക
 ത്തിലും ഒരാശ്രയവും ഒരു സമാധാനവും ഒരു ചുമതലയും ഇല്ല. ഏ
 തു കാൽക്കൽക്കും തോൽവിയല്ലാതെ ജയമുണ്ടാകുന്നതല്ല. ചില
 പേരും ചില മനുഷ്യർ 'ഉത്സാഹീലഭതേ കാൽ' എന്നുള്ള ആപ്ത
 വാക്യത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി തന്റെ ഉത്സാഹംകൊണ്ടും സാമ
 ത്വംകൊണ്ടും ചില കാര്യങ്ങളെല്ലാം സാധിച്ചു എന്നും മാറ്റം വമ്പു
 പരഞ്ഞുകൊണ്ടു നടക്കുന്നു. നാം സാധാരണയായി കണ്ടുവരാറു
 ണ്ടു. അതെല്ലാം ഷണഭംഗങ്ങളായിട്ടുള്ളതാണ്. ഈശ്വരൻ ഭക്
 ത്തിവിശ്വാസങ്ങളോടുകൂടി പ്രവർത്തിച്ചല്ലാതെ ഒരു കാര്യവും ശാശ്വ
 തമായിരിക്കുന്നതല്ല. ഭക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ നമ്മുടെ ഈ ജീവിതദശ
 യിൽ നാം ഈശ്വരൻ വല്ലതും കരറു പ്രവർത്തിച്ചുപോയാൽ ത
 ന്നെ അതെല്ലാം ഷമിക്കുമെന്നുതന്നെയുമല്ല ഭക്തന്മാർക്കുവേണ്ടി ആ
 തൊരു ന്യായീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. അതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തമായി
 നമ്മുടെ ശ്രീഭാരതത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള 'ഭീഷ്മരുടെ' പ്രതിജ്ഞയെ
 എടുത്തു നോക്കാം. ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ ആയുധമെടുക്കുകയില്ലെന്ന
 പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തപ്പോൾ ഭഗവാന്റെ മനോരാഗത്തിന്നു നേരേ വിരു
 ധമായി പരമഭക്തനായിരിക്കുന്ന 'ഭീഷ്മർ' എന്നതാണ് ശപഥംചെ
 യ്തത്? ആയുധമെടുപ്പിച്ചുകൊള്ളാമെന്നല്ലയോ? സാധാരണ നോക്കു
 വോൾ അതു ഒരു തെറ്റായിട്ടല്ലയോ വിചാരിക്കേണ്ടതു. എന്നാൽ
 ആ ഭഗവാനാകട്ടെ ആ ഭക്തന്റെ പ്രതിജ്ഞയ്ക്കു കേടുവരുത്താതി
 രപ്പോൾ വേണ്ടി തന്റെ ശപഥത്തെ ലംഘിച്ചില്ലയോ. അതിലും പു
 രമെ വിദൂരരുടെ കഥ ആലോചിച്ചു നോക്കുക. ആ ഭക്തവത്സലനാ
 യ ഭഗവാൻ പാണ്ഡവന്മാർക്കു വേണ്ടി ഒതു പാവൻ പോയപ്പോൾ
 മഹാരാജാവായ ദുഷ്യോധനന്റെ ഷണനത്തെ തിരസ്കരിച്ചു 'ഭക്ത
 ന്മാരാദരാലേകം ഭക്തത്തിങ്കൽ പ്രിയം പരം' എന്നും പറഞ്ഞു തുട

നായിരുന്നാലും ഭക്തശിരോമണിയായ ആ വിദാരുടെ ഗൃഹത്തിലേക്കുപോയി അദ്ദേഹത്തെ കഴിപ്പാൻ ഏല്പിക്കുകയല്ലേ? ഇങ്ങനെ നോക്കുന്നതായാൽ അനേകം കഥകൾ പറയാനുണ്ട്. അതിനാൽ അടുത്ത ഗുരുഭക്തിയെപ്പറ്റി ആലോചിക്കാം.

വാസ്തവം പറയുന്നതായാൽ മുൻപറഞ്ഞ ഭഗവൽഭക്തിയേക്കാൾ ഒട്ടും അപസ്തം കുറഞ്ഞിട്ടുള്ളതല്ല ഗുരുഭക്തി. നേരം മരിച്ചു കോളടി ഉൽക്കയ്ക്കും കൂടുതലും എന്നും കൂടി സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഗുരുഭക്തിയില്ലാത്തവന്റെ യാതൊരു പ്രവൃത്തിയും പ്രശംസാർഹമായിട്ടുള്ളതല്ല. എത്രതന്നെ അറിയാ, ധനമൊ ഉണ്ടായിരുന്നാലും ഗുരുഭക്തി അതായതു ഗുരുത്വം എന്ന 'മൃന്നക്ഷരം' ഇല്ലാത്തതാൽ അവർ എന്തുതന്നെ പറഞ്ഞാലും പ്രവർത്തിച്ചാലും ആഭാസമെന്നല്ലാതെ മറ്റുള്ളവർ ഗണിക്കുകയില്ല. വല്ല സഭയിലൊ മറ്റൊ ചെന്നു വല്ലതും പറയാൻ തുടങ്ങിയാൽ വിഷ്ണുത്വമല്ലാതെ പുറപ്പെടുകയില്ല. ഉടനെ സഭാനാമമായിട്ടുള്ളവർ ഈ ഗുരുത്വംകെട്ടവർ എന്തിനാണ് ഇവിടെ കേറിവന്നതെന്നും ഇവന്നു ഇവിടെ വരുവാൻ എന്തു യോഗ്യതയാണുള്ളതെന്നും മറ്റുമുള്ള പരിഹാസങ്ങളെ ചൊരിഞ്ഞു അവിടെനിന്നും ആട്ടി കാടിക്കും. അതിലും വിശേഷിച്ചു ഈ ഒരു ഭാഗ്യമുള്ളവനാണെങ്കിൽ ഈ വക സൽസഭസ്സുകളിൽ യാതൊരറിവില്ലെങ്കിലും കൂടി ചാടിപ്പുറപ്പെടാതിരിപ്പാനും നിവൃത്തിയില്ല. ഇതിനു ദൃഷ്ടാന്തമായി കണ്ണനെ നോക്കുക. തത്വം നോക്കുന്നതായാൽ കണ്ണനാളും ആയുധാഭ്യാസത്തിൽ നൈപുണ്യം അർജ്ജുനനും കൂടി ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു. എന്നാൽ പ്രയോജനമെന്താണു? വേണ്ട കാലങ്ങളിൽ യാതൊരു ദിവ്യാസ്രവും തോന്നുകയില്ല. ഈവിധമല്ലാമിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു ഗുരുഭക്തി നാമെല്ലാം സമ്പാദിക്കേണ്ടതത്രാവശ്യമാണു. എന്നാൽ ഗുരുഭക്തനായിട്ടുള്ളവർ ആരാല്ലാമാണെന്നാണു ഇനി ആലോചിപ്പാനുള്ളതു. നാം പലതും പലപ്പോഴും പല ആളുകളുടെ അടുക്കൽനിന്നും കണ്ടു കേട്ടു മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ടു. അവരെല്ലാം ഗുരുഭക്തനാണെന്നു വിചാരിച്ചുതുടങ്ങിയാൽ അവസാനമില്ലാത്തതാണല്ലോ. അതുകൊണ്ടു നമുക്കു ആദ്യമായി മാതാപിതാക്കന്മാരെ എടുക്കുക

തന്നെ; മാതാവകളെ പത്തു മാസവും നമ്മെ ഇടവിടാതെ വഹിച്ചുകൊണ്ടു എന്തെല്ലാം വേദനയുണ്ടായാലും അതെല്ലാം പൊറുത്തു വിശേഷിച്ചു നമുക്കു ആയുസ്സുണ്ടാകുവാനും നാം നന്നായി വരുവാനും ഉള്ള ഏകപ്രാത്ഥനയോടുകൂടെ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നു. ഭക്തിയിൽ പ്രസവിക്കാൻ കാലത്തു 50 പത്തു മാസങ്ങളിലെ വേദന ഒന്നായി അനുഭവിക്കുന്നു. അനന്തരം കുട്ടികളായിരുന്ന നമുക്കു ഇടക്കിടക്കു വരുന്ന കോപങ്ങളെക്കൊണ്ടും നമുക്കുള്ള ദുഷ്ശാഗ്ദങ്ങളെക്കൊണ്ടും എത്ര കഷ്ടപ്പാടുകളാണു അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ളതു. എങ്കിലും നാം കാണിക്കുന്ന തോന്നിയവാസങ്ങളെ എല്ലാം ഒട്ടും പിറുപിറുക്കാതെ അനുസരിച്ചുകൊണ്ടു എന്തെല്ലാം സദുപദേശങ്ങളാണു തന്നിട്ടുള്ളതു? ചെറുപ്പകാലങ്ങളിൽ നമ്മുടെ ശരീരംപോലെ നന്നെ മനസ്സും ഹൃദയവും എളുപ്പതായിട്ടുള്ളതാണ്. അതിനെ ഒരു ചെറുവതയെപ്പോലെ ഏന്ത് ഉപമിക്കാവുന്നതാണ്. അക്കാലത്തു മനസ്സും എളുപ്പതായതുകൊണ്ടു എന്തൊരു വഴി കാണുന്നുവോ ആ വഴിയിൽ കൂടെയാണു പോകുന്നത്. ആയതു സമ്പാദ്യമായിരിക്കുന്നതു അമ്മമാരുടെ കാരുണ്യംകൊണ്ടാണ്. ഇപ്പോൾ ഈ ലോകത്തിൽ നാം കാണുന്നതായ സകല മഹാത്മാക്കും അവരുടെ ജനാനിമാർ ഭാരോരോ സന്ദർഭങ്ങളിൽ സദുപദേശങ്ങൾ കൊടുത്തു വളർത്തിവന്നിട്ടുള്ളവരാണ്. അമ്മ എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു മാതാപിതാക്കന്മാരെ ഒന്നായി എടുക്കുന്നതാണു നല്ലത്. അല്ലാത്തപക്ഷം രണ്ടും പ്രത്യേകിച്ചു പറയേണ്ടിവരും. അപ്പോൾ ഈ വിഷയത്തെത്തന്നെ വിസ്തരിച്ചു സമയം കഴിക്കേണ്ടിവരും. അതീനാൽ അടുത്ത വിഷയം രാജഭക്തിയെ എടുക്കുകതന്നെ.

രാജഭക്തി എന്നു വെച്ചാൽ രാജാവിങ്കൽ ഭക്തിയുണ്ടായിരിക്കുകയാണ്. ഇതും നമ്മൾക്കു അത്യാവശ്യമായി സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഇതിനു മറ്റൊരു ഉദാഹരണവും. അതായതു, ജപ്പാനിൽ ഇതിനുമുമ്പെ ചക്രവർത്തിയായിരുന്ന 'മെസുഫിഡോ' എന്ന രാജാവിന്റെ മരണാനന്തരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേനാനായകൻ ആയിരുന്ന ജനറൽ 'നോശി' എന്ന ആൾ ഒപ്പം വെടിവെച്ചു ആത്മഹത്യചെയ്തു എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടു. രാജഭക്തി എന്നുവെച്ചാൽ അങ്ങിനെ വേണം. അതായതു രാജാവിനുവേണ്ടി മരിക്കേണമെങ്കിൽ അതിനും സന്നദ്ധ

ന്മാരായിരിക്കണം. ഇതിനെ കാരണം എടുത്തു പറയുന്നതായാൽ വളരെ ഉണ്ടായിരിക്കും. അതിനെ എല്ലാം ഇവിടെ എടുത്തു പറഞ്ഞു സഭയുടെ വിലയേറിയ സമയത്തെ വ്യഥാചിലാക്കാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

വ്യവസായവിഷയം.

നാളികേരവെണ്ണയ്ക്കുള്ള പ്രചാരവും ആവശ്യവും ദിനംപ്രതി വർദ്ധിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നത്. യഥാർത്ഥവെണ്ണയുടെ അസാധാരണമായ വിലകയറ്റം കാരണം നാളികേരവെണ്ണയുടെ നിർമ്മാണത്തെപ്പറ്റി പലതരം അന്വേഷണങ്ങൾ 'ജർമ്മക്കാ'ദീപിൽ നടത്തുകയുണ്ടായത്രേ. ഇക്കാലത്തു ഗ്രോസ്ബ്രിട്ടനിൽപ്പോലും ഫ്രാൻസിലും യഥാർത്ഥവെണ്ണയുടെ സ്ഥാനത്തു അധികവും ഉപയോഗിക്കുന്നത് നാളികേരവെണ്ണയാണ്. ജർമ്മനിയിൽ ഈ യുദ്ധത്തിനു മുമ്പുതന്നെ നാളികേരവെണ്ണ ധാരാളം പ്രചാരത്തിൽ എത്തിയിരുന്നു. യഥാർത്ഥവെണ്ണ ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥാനത്തു പൊതുവേ നാളികേരവെണ്ണ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണു നാളികേരത്തിന്റെ വലുപ്പമനുസരിച്ചു 6 മുതൽ 10 വരെ തേങ്ങ ഒരു റാത്തൽ വെണ്ണയുണ്ടാക്കുവാൻ വേണ്ടി വരമെന്നു കാണുന്നു.

* * * *

'ഫോവേ' രാജ്യത്തു പഞ്ചസാര ധാരാളം ഉണ്ടാക്കിവരുന്നുണ്ടെന്നു കാണുന്നു. അവിടെ ഉണ്ടാക്കുന്ന പഞ്ചസാരയുടെ പരിമാണത്തെപ്പറ്റി അടുത്ത ഒരുച്ചു കൊല്ലത്തെ കണക്കെടുത്തതിൽ 1902-മാണ്ടിൽ ഒരു ഏക സ്ഥലത്തു 4 ടണിൽ പൂറും പഞ്ചസാര വീതം വർദ്ധിച്ചു 1916-മാണ്ടിൽ 5-ൽ ചിലപണം ടണായിരിക്കുന്നതായും, 1902-ൽ ആ രാജ്യത്തു ആകെ ഒന്നര മില്യൻ ടൺ പഞ്ചസാരയുണ്ടായിരുന്നതു 1916-ലേക്കു 3 ടണായി വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നതായും കണക്കുകളെക്കൊണ്ടു കാണുന്നു.

പലതരം ഇഞ്ചിൻവെച്ചിട്ടുള്ള ആകാശക്കപ്പലുകൾ കണ്ടുപിടിച്ച 'ഹാൻസ്' ഉപേയിജ്' എന്ന വിദഗ്ദ്ധൻ ഭാവികാലത്തു ആകാശക്കപ്പലുകൾക്കു വരാനിരിക്കുന്ന പ്രചാരത്തെപ്പറ്റി ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. യുദ്ധം കഴിഞ്ഞാൽ വളരെ താമസിക്കാതെ ലണ്ടൻ മുതൽ മാർസിലുവരെ ഒരു ആകാശക്കപ്പൽമാത്രം തുറക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നും, ഈ കപ്പൽ പെട്രോളൈൻകൊണ്ടുവന്നായി പാരിസ്സിൽ മാത്രം ഒരു നിർമ്മാണശാലയിൽ നിർമ്മിക്കുമെന്നും മിസ്റ്റർ വേയിജ് പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. യുദ്ധത്തിനു മുമ്പു ലണ്ടനിൽനിന്നു കാൻസ്റ്റാബിനോപ്പിളിലേക്കു 'മെയിൽ' എത്തിക്കുവാൻ കൃത്യമായി 72 മണിക്കൂർ വേണ്ടിവന്നിരുന്നു. ആകാശക്കപ്പൽ വഴിക്കായാൽ ഇതു 20 മണിക്കൂറുകൊണ്ടു കഴിയും. 42 മണിക്കൂറിനു പകരം 12½ മണിക്കൂറുകൊണ്ടു റോമിലേക്കും, 28 മണിക്കൂറിനു പകരം 8 മണിക്കൂറുകൊണ്ടു മാർസിലിസ്സിലേക്കും എത്താം. ആകാശക്കപ്പൽ വഴി 800 നാഴിക ദൂരത്തിൽ തപാലുകളും യാത്രക്കാരുടെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്ന ഒരു 'മെയിൽ സർവീസ്' എപ്പോഴും ഉണ്ടാകുന്നതായാൽ ഇപ്പോഴുള്ള രീതികൾക്കും കപ്പലിറക്കുകയും കരയറക്കുകയും ആവശ്യമായതാകും. കൂലിയും ചെലവും ലണ്ടനിൽനിന്നു അമേരിക്കയിലേക്കു കുന്നം മണിക്കൂറുകൊണ്ടു എത്തുവാൻ സാധിക്കും ന്യൂയോർക്കിൽ പാക്കുന്ന ഒരു ഇംഗ്ലീഷുകാരനും തനിക്കുള്ള ലണ്ടൻകടലാസ്സി പീറ്റോർട്ടിനും വായിപ്പാൻ സാധിക്കും. മിസ്റ്റർ വേയിജ് 'ഇന്ത്യയെപ്പറ്റി കുന്നം പറയുന്നില്ലെങ്കിലും ഇന്ത്യയിലും ആകാശക്കപ്പൽ ഉപയോഗമാകാതിരിക്കയില്ലെന്നു വേണം പറയാൻ. ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്നു 3 ദിവസംകൊണ്ടു ബോമ്പായിൽ എത്തുവാനും, മദ്രാസിലെ ഒരു കച്ചവടക്കാരനും കന്നിപ്രദേശം ദിവസംകൊണ്ടു സിങ്കപ്പൂരിൽ എത്തുവാനും സാധിക്കും!

*

*

*

*

ബ്രിട്ടീഷുസാമ്രാജ്യത്തിലെ ജലശക്തി (Water Power) യെപ്പറ്റി അന്വേഷിച്ചു റിപ്പോർട്ടുചെയ്താൻ ഏപ്പോസ്തലിയിരുന്ന കമ്മറ്റിക്കാരുടെ റിപ്പോർട്ടുകൊണ്ടു ലോകത്തിലാകപ്പോടെയുള്ള ജലശക്തിയുടെ ഒരു സാമാന്യസ്വരൂപം വെളിവാകുന്നുണ്ട്. ലോകത്തിൽ എ

പ്ലാംകൂടി 12൦ മില്യൻ കുതിരശക്തി (Horse Power) യുള്ള ജലശക്തി ഉപയോഗത്തിലിരിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിൽ 75 മില്യൻ കുതിരശക്തി യന്ത്രശാലകളുടെ ആവശ്യത്തിനാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഈ 75 മില്യനിൽ 18 മില്യൻ യുണൈറ്റഡ് കിംഗ്ഡത്തിലും, 24 മില്യൻ കോണ്ടിനൻറൽ യൂറോപ്പിലും, 29 മില്യൻ അമേരിക്കയിലെ ഐക്യരാജ്യങ്ങളിലും, 6 മില്യൻ ബ്രിട്ടീഷ് കോളനികളിലും, 3 മില്യൻ ഏഷ്യാ തെക്കേ അമേരിക്ക ഇവിടങ്ങളിലും ആണു ചിലവാകുന്നത്. ലോകത്തിലെ വ്യവസായത്തിനുള്ള കുതിരശക്തി 'ഹൈഡ്രോഇക്സി'ന്റെ സഹായത്താൽ 15 മുതൽ 16 വരെ മില്യൻ വലിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ഇംഗ്ലണ്ടും റഷ്യയുമാണു എല്ലാറ്റിലും താഴെ കിടക്കുന്നത്. ഈ വലുതെങ്കിലും ഇതിൽ 48-ൽ ചിലപാനം ശതമാനമുണ്ട്. റഷ്യയിൽ 8-ൽ ചിലപാനം ശതമാനമേ ഉള്ളൂ. ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്തിൽ എല്ലാംകൂടി 5൦ മുതൽ 7൦ വരെ മില്യൻ കുതിരശക്തിയാണാവശ്യമെന്നും, മതിയായ ജാഗ്രത ചെയ്യുന്നപക്ഷം അതുണ്ടാകുവാൻ സാധിക്കുമെന്നുമാണു കമ്മിറ്റിക്കാർ വിശ്വസിക്കുന്നത്. ഈ കാഴ്ച ഒരു വെറും യദൃച്ഛികാക്ഷിപ്തിയായി വിചാരിക്കാവുന്നതല്ലെന്നും, സൂക്ഷിക്കേണ്ടതായ ഒരു സംഗതിയാണെന്നും കമ്മിറ്റി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

* * * *

നമ്മുടെ നാട്ടിൽ വെറും സഹകരണസംഘങ്ങളും ബാങ്കുകളും പ്ലാന്തേഷൻ പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളുടെ എല്ലാ സ്വരൂപവും ദൃഢമായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. എന്നാൽ പലതരം വ്യവസായങ്ങളുടെ ആവശ്യത്തിനായി സംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിലാണു പരസ്പരസഹായസംഘങ്ങളുടെ വ്യാപ്തിയും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ആസ്സാമിൽ നെയിത്തുസാമാന്യരും ശേഖരിച്ചുകൊടുക്കുവാനായി 4 സംഘങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അവിടെ നല്ലവണ്ണം ജോലികൾ നടത്തിവരുന്നതായും കാണുന്നു. ഈ മാതിരി മറ്റേതെങ്കിലും പ്രത്യേകാവശ്യങ്ങൾക്കായി സംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഈ നാട്ടിലും ശ്രമംചെയ്യുന്നതായാൽ നന്നായിരിക്കും.

* * * *

ഇരിമ്പും ഉരുക്കും ഉണ്ടാക്കുന്ന തൊഴിൽ ജാപ്പാനിൽ ക്രമേണ അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടുവരുന്നതായി കാണുന്നു. 'മിസുഗുഷി' എന്ന പേരായ ഒരു കമ്പനി കോറിയായിൽ സ്ഥാപിച്ചു കട്ടോ സംഖ്യ മൂലധന

മിറക്കി ഈ തൊഴിൽ ചെയ്തുവരുന്നുണ്ട്. ആ കമ്പനിയിൽനിന്നു കൊല്ലത്തോറും 9,0000 ടൺ ഇരിമ്പു ഉണ്ടാക്കുവാൻ കഴിയുമെന്നാണു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. ഇപ്പോൾതന്നെ ജാപ്പാനിൽ പ്രതിവർഷം 479000 ടൺ ഇരിമ്പും 778,000 ടൺ ഉരുക്കും ഉണ്ടാക്കിവരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഇക്കൊല്ലം അവസാനിക്കുന്നതോടുകൂടി 1,150,000 ടൺ ഇരുമ്പും 1,165,000 ടൺ ഉരുക്കും വീതം ഉണ്ടാക്കിത്തുടങ്ങുവാൻ ജാപ്പാനു സാധിക്കുമത്രെ. ഇരിമ്പുവ്യവസായത്തിൽ ജാപ്പാൻ വിചാരിക്കുന്ന പ്ലാൻ മുഴുവൻ 1923-ൽ പൂർത്തിയാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ പിന്നെ കൊല്ലത്തോറും 1,500,000 ടൺ ഇരിമ്പും 1,580,000 ടൺ ഉരുക്കും വീതം ജാപ്പാനിൽ ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങുമെന്നാണു കാണുന്നത്.

*

*

*

*

പുരമേയറുള്ള ഓട്ടു കേരളത്തിൽത്തന്നെ പലദിക്കിലും ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും മംഗലാപുരത്തേതിന്നു വിശേഷമുണ്ട്. ആ മാതിരി ഓട്ടു എവിടെയെല്ലാം കിട്ടുമെന്നും എന്തുവിലക്കു കിട്ടുമെന്നും ഒരു ഡേഷണും ഇന്ത്യയിലെ “സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്” ഡിപ്പാർട്ടുമെണ്ടുകാർ നടത്തുകയുണ്ടായി. ഈ സംഗതിയെപ്പറ്റി 70 യന്ത്രശാലക്കാരോടു എഴുതിച്ചോദിച്ചതിൽ 42 ശാലകളിൽനിന്നു മാത്രമെ മറുവടി കിട്ടിയിട്ടുള്ളവയും കാണുന്നു. മറുവടി അയക്കാത്ത 28 ശാലകളിൽ 13 ശാലകളുടെ ഉടമസ്ഥന്മാർക്കു മറുവടിക്കു സാധിക്കാതെ വന്നതാണ്. 15 ശാലകൾ പൊളിഞ്ഞുപോയവയുമായിരുന്നു. മറുവടി അയച്ച 42 ശാലകളിൽ എല്ലാറ്റിലും കൂടി, 1916-ൽ 61 മില്യൻ ഓട്ടുകുറുത്തു ഉണ്ടാക്കിരുന്നത്. അയയുടെ വില്പനവില ശരാശരി 1000-നു 28 ക. വാതമാനു യുദ്ധത്തിന്നു മുമ്പു ശാലകളിൽ ഇടക്കേയിരുന്നതായി. യുദ്ധകാലത്തു അതു 84 ക. യായി വർദ്ധിച്ചു. ബോമ്പായിൽ യുദ്ധത്തിന്നുമുമ്പു ഈ ഓടുന്ന ശരാശരി 1000-നു 55 ക. വീതമായിരുന്നു വില. അതിപ്പോൾ 80 ക. യായി വർദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. വർദ്ധിക്കുള്ള കാരണം പ്രധാനമായും തീവണ്ടിയുടെ ക്ഷാമവും കപ്പൽക്കുലിയുടെ കൂടുതലുമാണത്രെ.